

Chronologische Verzameling

DER

WETTEN, BESLUITEN EN ARRESTEN,

BETREKKELIJK HET

OPENBAAR BESTUUR

IN DE

NEDERLANDEN,

SEDERT DE HERSTELDE ORDE VAN ZAKEN IN 1813.

AANWIJZING

der in dit en in de volgende deelen aangenomene verkortingen:

S.	BETEKENENT:	<i>Staatsblad.</i>
Sc.	„	<i>Staatscourant.</i>
B.	„	<i>Bijvoegsel op het Staatsblad.</i>
C. V.	„	<i>Chronologische Verzameling.</i>
W. v. 't R.	„	<i>Weekblad van het Recht.</i>

LUTTENBERG'S

Chronologische Verzameling

DER

WETTEN, BESLUITEN

EN ARRESTEN,

BETREKKELIJK HET

Openbaar Bestuur in de Nederlanden,

SEDERT DE HERSTELDE ORDE VAN ZAKEN IN 1813,

VOERTGEZET DOOR

P. H. JORDENS,

Commissar. ter Provinciale griffie van Overijssel.

1895.

ZWOLLE,

W. E. J. TJEENK WILLINK.

VERZAMELING

DER

WETTEN, BESLUITEN EN ARRESTEN,

BETREKKELIJK HET

OPENBAAR BESTUUR

IN DE

NEDERLANDEN,

SEDERT DE HERSTELDE ORDE VAN ZAKEN IN 1813.

2 Januari 1895. BESLUIT, houdende beschikking op het beroep, ingesteld door burgemeester en wethouders van Westkapelle tegen een besluit van Gedeputeerde Staten van Zeeland, waarbij in de rekening dier gemeente over 1893 niet is toegelaten een door den wethouder genoten bedrag als waarnemend burgemeester.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, KON. WED. EMMA, KON.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door burgemeester en wethouders van Westkapelle tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Zeeland, dd. 28 September 1894, n°. 4765/31c, 1^e afd., waarbij in de rekening dier gemeente voor het dienstjaar 1893 niet is toegelaten een bedrag van f 18.75, door den wethouder J. MINDEKHOUD KON., genoten als waarnemend burgemeester van 1 tot 15 October 1893;

Den Raad van State, afd. voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 19 December 1894, n°. 148;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 29 December 1894, n°. 5692, afd. Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende, dat Gedeputeerde Staten van Zeeland bij hun besluit van 28 September 1894, houdende vaststelling van de ontvangsten en uitgaven der gemeente Westkapelle over 1893, art. 1 der uitgaven met f 18.75 hebben verminderd, omdat volgens art. 78 der gemeentewet, de waarneming der betrekking meer dan eene maand moet plaats hebben om aanspraak op de jaarwedde te kunnen maken;

dat burgemeester en wethouders van Westkapelle tegen deze beslissing bij Ons voorzieting hebben gevraagd in hun daartoe strekkend adres aanvoerende, dat de voorwaarde, bij art. 78 der gemeentewet gesteld, dat de waarneming meer dan eene maand moet geduurd hebben, in verband met art. 77 dier wet alleen ziet op het geval, dat er een burgemeester is, die zijne betrekking wegens ongesteldheid of afwezigheid niet kan waarnemen, maar dat bij ontstentenis, als dus het burgemeestersambt vacant is, die termijnbepaling niet in aanmerking kan komen; dat evenzoo de artt. 105 en 119 der gemeentewet bepalen, dat de tijdelijke waarneming gedurende meer dan eene maand moet hebben plaats gehad en blijkens de woorden: „zijner bediening” alleen gelden voor het geval, dat er een secretaris of ontvanger is, niet voor het geval, dat een dezer betrekkingen vacant is; dat weliswaar in art. 78 de woorden „zijner bediening” niet voorkomen, doch dat het niet aannemelijk is, dat de wetgever zonder eenige toelichting en alzoo zonder enigen grond, voor het waarnemen der betrekking van burgemeester, een ander beginsel heeft willen toepassen, dan voor het waarnemen der betrekking van secretaris of ontvanger; dat er dan ook geene redenen bestaan, waarom — als de betrekking vacant is — hij die haar tijdelijk — zij het dan ook minder dan eene maand, — waarneemt, de daarvoor uitgetrokken jaarwedde niet zou mogen genieten; dat toch de gemeentekas geen voordeel behoeft te trekken ten koste van hem, die het werk verricht;

Overwegende, dat art. 78 der gemeentewet, regelende de aanspraak op de jaarwedde van den burgemeester, bij waarneming van die betrekking buiten het geval van ongesteldheid van den burgemeester, uitdrukkelijk daaraan de voorwaarde verbindt, dat de waarneming gedurende meer dan eene maand onafgebroken moet hebben plaats gehad door hem die daarmede belast was, zonder eenig onderscheid te maken tusschen waarneming ten gevolge van afwezigheid van den burgemeester of van ontstentenis van desen ambtenaar;

dat ook uit het verband van art. 78 en art. 77 niet volgt, dat de vermelde voorwaarde alleen betrekking heeft op het geval dat er een burgemeester is;

dat toch, ware deze bewering van appellanten juist, dit verband den wetgever had moeten leiden om het in art. 77 genoemde geval van ontstentenis, in het daarop volgend artikel uit te sonderen;

dat evenmin aan de in artt. 105 en 119 der gemeentewet voorkomende woorden „zijner bejening” — daargelaten dat zij niet in art. 78 voorkomen — een argument kan worden ontleend ten bewijze van het beweren van appellanten, daar deze woorden ook in het geval van ontstentenis zin hebben;

dat waar de bepaling van de wet duidelijk is, een onderzoek naar de redenen, welke daarvoor bestaan, als overbodig achterwege kan blijven;

datmitsdien Gedeputeerde Staten de uitgave van f 18.75, wegens het waarnemen van de betrekking van burgemeester van 1 tot 15 October 1893 te recht, als zijnde in strijd met de wet, uit de rekening der gemeente Westkapelle over het dienstjaar 1893, hebben verworpen;

Gezien de wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het ingestelde beroep te verklaren ongegrond.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afd. voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 2den Januari 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN HOUVEN.

5 Januari 1895. BESLUIT, ter bekrachtiging van eene bepaling tot wijziging van art. XVII van het Reglement van Politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den Rijn,

met inbegrip van de *Waal* en de *Lek*, van kracht verklaard bij Koninklijk besluit van 12 April 1892 (*Staatsblad* n°. 86). S. 1.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, KON. G. W. J. E. M. M. A., enz.

Op de voordracht van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 17 November 1894, litt. A, afdeling Waterstaat, en van Buitenlandsche Zaken van diezelfde dagtekening, n°. 11957, 2de afdeling;

Gelet op de door de Centrale Commissie voor de Rijnvaart in hare zitting van 31 Mei 1894 vastgestelde wijziging van het door die Commissie in hare zitting van 3 September 1887 vastgestelde en bij Koninklijk besluit van 12 April 1892 (*Staatsblad* n°. 86) op den Rijn, met inbegrip van de *Waal* en de *Lek* van kracht verklaarde Reglement van Politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den Rijn, zooals dit is gewijzigd en aangevuld bij besluiten van genoemde Centrale Commissie van 17 en 23 Augustus 1892 en van 2 Juli 1893, respectievelijk bekrachtigd bij Koninklijk besluit van 30 Januari 1893 (*Staatsblad* n°. 29) en 23 December 1893 (*Staatsblad* n°. 219);

Den Raad van State gehoord (advies van 11 December 1894, n°. 17);

Gelet op de nadere voordracht van voornoemde Ministers van 24 December 1894, n°. 187, afdeling Waterstaat, en van den 3den Januari 1895, n°. 18962, 2de afdeling;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. XVII van het Reglement van Politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den Rijn wordt, te rekenen van 1 Februari 1895, gelezen als volgt:

„Zoodra de waterstand op het vak beneden *St. Goar* gedaald is tot 1.3 M. aan de peilschaal te *Kenlen*, en op het vak boven *St. Goar* tot 1 M. aan de peilschaal te *Mainz*, is het sleepen door stoombooten gedurende den nacht verboden.”

De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Buitenlandsche Zaken zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* geplaatst en aan den Raad van State in afschrift medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 5den Januari 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) VAN DER SLEEDEN.

De Minister van Buitenl. Zaken, (get.) J. RÖBELL,

(Uitgeg. 24 Jan. 1895.)

7 Januari 1895. BESLUIT, tot vernietiging van de besluiten van den Raad der gemeente *Roermond* van 2 Juli en van 19 Juli 1894 en van Burgemeester en Wethouders van *Roermond* van 1, 2 en 3 Juli 1894, strekkende tot belemmering der Regeering in haar beheer over het Rijksarchiefdepôt te *Roermond*. S. 2.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 10 October 1894, n°. 2314, afdeling Kunsten en Wetenschappen, tot vernietiging van:

1°. een besluit van Burgemeester en Wethouders van *Roermond* van 1 Juli 1894, n°. 6591 c, waarbij de afgifte geweigerd wordt van stukken uit het archief te *Roermond*, opgevorderd door den Commissaris der Koningin in *Limburg*;

2°. een besluit van den Raad der gemeente *Roermond* van 2 Juli 1894, waarbij Burgemeester en Wethouders gelast worden zich feitelijk te verzetten tegen het wegvoeren van archiefstukken, zoolang niet is uitgemaakt wat tot het archief der gemeente behoort;

3°. een besluit van Burgemeester en Wethouders van *Roermond* van 2 Juli 1894, waarbij wordt goedgekeurd een voorstel om met behulp der Rijkspolitie het wegvoeren der archiefstukken te beletten;

4°. een besluit van Burgemeester en Wethouders van 3 Juli 1894, waarbij overeenkomstig laatstgemeld besluit de Rijkspolitie wordt uitgenoodigd maatregelen te nemen om het terugbrengen te bevorderen van die archiefstukken, welke de Rijksarchivaris in *Limburg* tegen den wil en niettegenstaande verzet van dit college heeft ingeladen of althans het vervoeren er van te beletten;

5°. een besluit van den Raad der gemeente *Roermond* van 19 Juli 1894, waarbij aan Burgemeester en Wethouders wordt opgedragen, zich feitelijk te verzetten tegen het wegvoeren van archiefstukken, ten raadhuize berustende of gepakt in wagens;

Overwegende, dat al deze besluiten de strekking hebben om de uitvoering te beletten van eene aanschrijving van 30 Juni 1894, n°. 1439 afd. K. W. van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan den Rijksarchivaris in *Limburg*, belast met het beheer van 's Rijksarchiefdepôt te

Roermond, om stukken uit dat depôt over te brengen naar 's Rijksarchiefdepôt te *Maastricht*;

Overwegende dat dit beheer, hetwelk reeds nit zijnen aard een onderwerp is van Rijksbelang, na aanvankelijk van Regeeringswege gevoerd te zijn krachtens de wet van 7 Messidor, An II (uitvoerbaar verklaard bij besluit van het Directoire Exécutif van 10 Germinal, An IV), de wet van 6—27 Maart 1791 (uitvoerbaar verklaard den 26sten Brumaire, An IV) en de wet van 19 Vendémiaire, An IV (uitvoerbaar verklaard den 13den Frimaire, An IV), geregeld is bij de wet van 5 Brumaire, An V (afgekondigd den 16den Brumaire, An V), terwijl het recht der Regeering op dat beheer bovendien voortvloeit uit het Keizerlijk decreet van 20 Februari 1809;

Overwegende datmitsdien de bovengemelde besluiten van den Raad en van Burgemeester en Wethouders van *Roermond* vormen eene inmenging van het gemeentebestuur in het beheer der Regeering over een Rijksarchiefdepôt, en derhalve in strijd zijn met art. 150 der gemeentewet;

Overwegende, wat betreft in het bijzonder het bovenvermeld besluit van Burgemeester en Wethouders van *Roermond* van 2 Juli 1894, dat tot het nemen daarvan gene vergadering van het college van Burgemeester en Wethouders belegd, noch gehouden is, doch alleenlijk een door den Burgemeester opgesteld voorstel bij een rondgaand schrijven aan elk der Wethouders ter goedkeuring is toegezonden;

dat derhalve dit besluit ook is genomen in strijd met art. 92 der gemeentewet;

Gelet op art. 153 der gemeentewet;

Den Raad van State gehoord (advies van 27 November 1894, n°. 15);

Gezien het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 4 Januari 1895, n°. 24, afdeling Kunsten en Wetenschappen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Bovengemelde besluiten van Burgemeester en Wethouders en van den Raad der gemeente *Roermond* te vernietigen wegens strijd met de wet.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 7den Januari 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.)

VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 11 Jan. 1895.)

7 Januari 1895. BESLUIT, houdende beschikking op het beroep, ingesteld door den raad van Wijk en Aalburg tegen de door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant bij schrijven van 15 Juni 1894 aan den burgemeester dier gemeente medegedeelde weigering om een raadsbesluit tot het voeren van een rechtsgeding, als zoude dat besluit onvolledig geteekend zijn, in behandeling te nemen.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den gemeenteraad van Wijk en Aalburg tegen de door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant bij hun schrijven van 15 Juni 1894, G. n°. 1, 2^e afd., 3^e bureau, aan den burgemeester van genoemde gemeente medegedeelde weigering om het raadsbesluit tot het voeren van een rechtsgeding in zake „de Eb”, in behandeling te nemen;

Den Raad van State, afd. voor de geschillen van Bestuur, gehoord, advies van 12 December 1894, n°. 133;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 4 Januari 1895, n°. 5748, afd. Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende, dat, toen ten behoeve van den aanleg der werken tot verlegging van de uitmonding der Maas naar den Amer, de onteigening van een gedeelte der landerijen, genoemd „de Eb”, noodig werd geacht, op den eigendom dier landerijen aanspraak gemaakt werd zoowel door de gemeente Wijk en Aalburg, als door de zg. corporatie van inboorlingen van Aalburg, waarvoor optraden vier personen die zich kwalificeerden als bewaarsmannen van gemelde corporatie; dat daarop door de arrondissements-rechtbank te 's-Hertogenbosch, overeenkomstig art. 20 der onteigeningswet, een derde werd benoemd, die door den Staat der Nederlanden werd gedagvaard, om voor genoemde rechtbank te verschijnen, ten einde de onteigening van de benoedigde perceelen te hooren uitspreken en het bedrag der schadeloosstelling te hooren vaststellen;

dat de gemeenteraad van Wijk en Aalburg in zijne vergadering van 27 December 1893, besloot het eigendomsrecht der gemeente op de goederen genaamd „de Eb” in rechten te handhaven, zoowel door te intervenieeren in het onteigeningsproces en in geval van consignatie der schadeloosstelling haar recht daarop uit te oefenen, als door het instellen van eene eigendomsactie tegen de vier personen in privé, die zich als

bewaarsmannen van bovengenoemde corporatie qualificeerden;

dat dit raadsbesluit werd genomen met vier tegen vijf stemmen, die van de wethouders A. VAN WIJK en W. UITHOVEN en van het raadslid G. VAN WIJK, terwijl A. VAN WIJK en G. VAN WIJK, twee van de vier bovenbedoelde bezwaarsmannen zijn, tegen wie de eigendomsactie zou worden ingesteld;

dat inmiddels door den Staat der Nederlanden van de voorgenomen onteigening der hierbedoelde perceelen werd afgezien;

dat eerst op 7 Juni 1894, door den burgemeester van Wijk en Aalburg, onder overlegging van de daartoe betrekkelijke rechtskundige adviezen, een afschrift van het raadsbesluit van 27 December 1893, aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant ter goedkeuring is toegezonden; dat dit afschrift alleen door den burgemeester, tevens secretaris, was ondertekend, daar de beide wethouders de mede-ondertekening van dat stuk hadden geweigerd;

dat Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant bij schrijven van 15 Juni 1894, G. n°. 1, 2^e afd., 3^e bureau, aan den burgemeester van Wijk en Aalburg hebben te kennen gegeven, dat, zoolang aan het door hem ingezonden stuk de handteekening van een der wethouders ontbrak, dat stuk niet als een formeel raadsbesluit was te beschouwen en het daarin behandelde onderwerp geen punt van behandeling bij hun college kon uitmaken;

dat de gemeenteraad van Wijk en Aalburg bij Ons van deze beslissing voorziening heeft gevraagd en, van oordeel zijnde, dat een raadsbesluit niet krachteloos wordt, indien de wethouders weigeren het te ondertekenen, Ons heeft verzocht, met vernietiging van de beslissing van Gedeputeerde Staten, waarbij de goedkeuring aan het raadsbesluit van 27 December 1893 werd onthouden, dit besluit alsnog goed te keuren;

dat het besluit om bij Ons voorziening te vragen in de raadsvergadering van 11 Juli 1894 werd genomen met drie stemmen tegen ééne, die van het raadslid W. UITHOVEN, tevens wethouder, terwijl er door het overlijden van een der leden eene vacature in den gemeenteraad was ontstaan en de leden A. VAN WIJK, tevens wethouder, en G. VAN WIJK, krachtens een in dezelfde raadsvergadering genomen besluit, op grond van art. 46 der Gemeentewet van deelneming aan de stemming te dezer zake waren uitgesloten;

dat het op 12 Juli 1894, bij het Kabinet der Koningin ingekomen adres van beroep, behalve van de onderteekening door den burgemeester, tevens secretaris, van de mede-onderteekening door het raadslid H. Vos was voorzien, welk raadslid in de vergadering van 11 Juli 1894 was benoemd om de weigerachtige wethouders te vervangen voor het onderteekenen van de stukken, die de procedure in zake „de Eb” betreffen;

Overwegende, dat uit een door den burgemeester, tevens secretaris, geteekend, bij de stukken in dezen overgelegd, extract uit het register der notulen van den gemeenteraad blijkt, dat in de vergadering van den 27 December 1893, een besluit is genomen, strekkende o. a. om in zake den eigendom van de landerijen genaamd „de Eb”, eene rechtsvordering in te stellen tegen de bewaarmannen van de zoogenaamde corporatie van de inboorlingen van Aalburg;

dat de omstandigheid, dat twee raadsleden aan de stemming, die tot dat besluit leidde, hebben deelgenomen, ofschoon zij zich daarvan hadden moeten onthouden, omdat zij behoorden tot de bewaarmannen, tegen wie in privé voormelde rechtsvordering zou worden ingesteld, op den uitslag der stemming niet van invloed is geweest, daar onthouding hunnerzijds geen ander gevolg zou hebben gehad, dan dat de meerderheid, waarmede het besluit genomen werd, twee stemmen meer zou hebben bedragen;

dat, ofschoon door de intrekking van het ontegeningsproces het doel van het raadsbesluit voor een deel kwam te vervallen, en ofschoon eerst op 7 Juni 1894 de goedkeuring van Gedeputeerde Staten op dat besluit werd aangevraagd, dat besluit, voor zoover het de in te stellen eigendomsactie betreft, niettemin van kracht is gebleven;

dat weliswaar het aan Gedeputeerde Staten toegezonden afschrift van het uit de notulen woordelijk overgenomen raadsbesluit niet van de mede-onderteekening van een der wethouders was voorzien, doch dat dit niet wegneemt, dat het bestaan van dat raadsbesluit door voormeld extract uit het register der notulen van den gemeenteraad voldoende wordt bewezen;

dat de in dezen door Gedeputeerde Staten genomen beslissing, ofschoon die slechts eene weigering inhoudt om het raadsbesluit in behandeling te nemen en dus niet met zoovele woorden eene onthouding van hunne goedkeuring bevat,

in werkelijkheid toch op eene onthouding der goedkeuring neerkomt, immers dat de gemeenteraad op zijn besluit de goedkeuring van Gedeputeerde Staten niet heeft verkregen;

dat, overeenkomstig art 200 der gemeentewet, de gemeenteraad bevoegd is van zoodanige beslissing, ook al is zij op deze wijze gegeven, bij Ons voorziening te vragen en dat het daarbij onverschillig is of die beslissing in den vorm van een brief of van een extract uit het resolutieboek, hetzij aan den burgemeester, hetzij aan den gemeenteraad is toegezonden;

dat, ofschoon het adres van beroep ten onrechte de mede-onderteekening van een der raadsleden draagt, welke onderteekening niet in de plaats van die van een der wethouders kan treden, uit het bij de stukken overgelegde afschrift van de notulen der raadsvergadering van den 11 Juli 1894 blijkt, dat in die vergadering op wettige wijze tot het instellen van beroep is besloten, zoodat de in het adres van beroep voorkomende onregelmatigheid in dit geval aan de ontvankelijkheid van den gemeenteraad niet in den weg behoeft te staan;

dat voorts uit de overgelegde rechtskundige adviezen bij een summier onderzoek is gebleken, dat, afgescheiden van den uitslag van het te voeren rechtsgeding, de gemeenteraad in dezen allerminst lichtvaardig is opgetreden;

dat er derhalve volstrekt geen reden bestaat om in hooger beroep de goedkeuring aan het raadsbesluit te onthouden;

Gesien de wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85);

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van de bestreden beslissing van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, aan het besluit van den gemeenteraad van Wijk en Aalburg, betreffende het instellen van eene rechtsvordering in zake den eigendom van de z.g. „Eb”, alsnog goedkeuring te verleenen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afd. voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 7den Januari 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

9 Januari 1895. BESLUIT, tot regeling van de pensioenen der ambtenaren van het aan het Departement van Koloniën verbonden Technisch Bureau. S. 3.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, KON. WIJ EMMA, KON.

Overwegende, dat de ten laste van de begrooting van *Nederlandsch-Indië* bezoldigde ambtenaren van het aan het Departement van Koloniën verbonden Technisch Bureau, wat betreft uitzicht op pensioen, niet behooren achtergesteld te zijn bij andere ambtenaren in dienst van den Staat, aan die bij de wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) ten laste van den Staat — en bij de ambtenaren, geëmployeerden en werklieden verbonden aan het Koloniaal Etablissement te *Amsterdam*, aan wie bij Koninklijk besluit van 15 April 1893 (*Staatsblad* n°. 76) ten laste van de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, aanspraak op pensioen is toegekend;

Op de voordracht van den Minister van Koloniën van 3 October 1894, Litt. T. B. n°. 10;

Den Raad van State gehoord (advies van 6 November 1894, n°. 13);

Gelet op het nader rapport van den genoemden Minister van den 5den Januari 1895, Letter T. B. n°. 29;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De van eene vaste aanstelling voorzien ambtenaren van het aan het Departement van Koloniën verbonden Technisch Bureau hebben na bekomen eervol ontslag aanspraak op burgerlijk pensioen ten laste van de begrooting van *Nederlandsch-Indië* volgens de bepalingen, die ten aanzien van de pensionneering van ten laste van de Staatsbegrooting bezoldigde ambtenaren zijn vastgesteld bij de wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78), behoudens de in dit besluit te vermelden afwijkingen.

2. Voor de, bij de inwerkingtreding van dit besluit, in tijdelijken dienst aan het Technisch Bureau werkzaam zijnde ambtenaren, komt als diensttijd mede in aanmerking de tijd gedurende welke zij na de oprichting van dat bureau, bij Koninklijk besluit van 25 October 1878, n°. 47, in tijdelijken dienst daaraan zijn verbonden geweest.

3. De bijdragen overeenkomstig artikel 10 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) te voldoen, worden door de bij het in werking treden van dit besluit aan het Technisch Bureau verbonden ambtenaren verschuldigd op het oogeu-

lijk dat zij van eene vaste aanstelling voorzien worden, en daarna van hunne wedde ingehouden op den voet van de bepalingen van artikel 11 dier wet.

4. De bijdragen, bedoeld in artikel 10 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78), worden verantwoord onder de middelen en inkomsten der begrooting van *Nederlandsch-Indië*.

5. De in dit besluit bedoelde pensioenen worden bij Koninklijk besluit verleend op voordracht van den Minister van Koloniën.

Van de gronden waarop de toekenning berust wordt in het besluit melding gemaakt.

Bij de begrooting van *Nederlandsch-Indië* wordt aan de Staten-Generaal mededeeling gedaan van de pensioenen, die sedert de indiening der vorige begrooting zijn verleend. De lijst waarbij dit geschiedt bevat de gegevens in artikel 19 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) vermeld.

6. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na de dagteekening van het *Staatsblad* en de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, aan den Minister van Financiën en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 9den Januari 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGEMA.
(Uitg. 16 Jan. 1895.)

10 Januari 1895. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 17 Augustus 1892 (*Staatsblad* n°. 212), waarbij aan het Bestuur van het krankzinnigengesticht „het St. Elisabeth's Gasthuis” te *Deventer* vergunning wordt verleend op het landgoed „de Brinkgreve”, gemeente *Deventer* een gesticht voor krankzinnigen op te richten. S. 4.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, KON. WIJ EMMA, KON.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 8 Januari 1895, n°. 151, afdeling Medische Politie;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij artikel 10, sub 46°, van de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64);

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Benig artikel.

Het eerste lid van artikel 2 van het Koninklijk

besluit van 17 Augustus 1892 (*Staatsblad* n°. 212), waarbij aan het Bestuur van het krankzinnigengesticht „het St. Elisabeth's Gasthuis" te *Deventer* vergunning wordt verleend op het landgoed „de Brinkgreve", gemeente *Deventer*, een gesticht voor krankzinnigen op te richten, wordt gelezen als volgt:

„In het gesticht, dat geacht zal worden met het krankzinnigengesticht „het St. Elisabeth's Gasthuis" te *Deventer*, bedoeld in het Koninklijk besluit van 9 Augustus 1885 (*Staatsblad* n°. 178), gewijzigd door dat van 22 Februari 1894 (*Staatsblad* n°. 35), één geheel uit te maken en daarvan eene afdeling te zijn en dat bestaan zal uit drie paviljoenen voor mannen, drie paviljoenen voor vrouwen en de noodige dienstgebouwen, mogen niet meer dan 200 krankzinnigen, 100 mannen en 100 vrouwen, verpleegd worden”.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 10den Januari 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

(*Uitg.* 16 Jan. 1895.)

11 Januari 1895. BESLUIT van den Minister van Binnenlandsche Zaken, houdende vaststelling eener Instructie voor de Rijkslanbouweleeraren.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Heeft goedgevonden:

1. vast te stellen de bij deze beschikking behorende gewijzigde Instructie voor de Rijkslanbouweleeraren;

2. te bepalen, dat bedoelde instructie zal worden opgenomen in de *Nederlandsche Staatscowant*.

's Gravenhage, den 11den Januari 1895.

(get.) VAN HOUTEN.

Instructie voor de Rijkslanbouweleeraren.

Art. 1. De taak van den Rijkslanbouweleeraar omvat:

a. het houden van toezicht op de van Rijksweg geëubsidieerde proefvelden, zoomede de regeling der daaraan verbonden werkzaamheden;

b. het uitvoeren van wetenschappelijke proefnemingen;

c. het houden van landbouwkundige voordrachten binnen zijn ambtsgebied. De Rijkslanbouweleeraren, tevens directeuren van winterscholen,

kunnen door den Minister van Binnenlandsche Zaken van dit deel hunner taak geheel of gedeeltelijk worden ontheven.

Bovendien is de Rijkslanbouweleeraar gehouden al die werkzaamheden te verrichten, welke hem door of vanwege den Minister van Binnenlandsche Zaken worden opgedragen.

2. Het plan voor de van Rijksweg geëubsidieerde proefvelden wordt door den Rijkslanbouweleeraar opgemaakt in overleg met de commissie van toezicht, welke door Gedeputeerde Staten in iedere provincie wordt benoemd.

Dit alsoo opgemaakte plan wordt vóór 1 Augustus bij den Minister van Binnenlandsche Zaken ter goedkeuring ingediend.

3. Het plan voor de wetenschappelijke proefnemingen wordt door hem eveneens vóór 1 Augustus bij den Minister van Binnenlandsche Zaken ter goedkeuring ingediend.

4. Voor het uitvoeren van scheikundige analyses ten behoeve der te nemen proeven, kan hij de hulp inroepen van het proefstation tot welks kring zijn ambtsgebied behoort.

5. Jaarlijks vóór 1 Januari brengt hij aan den Minister van Binnenlandsche Zaken een rapport uit over al hetgeen op de proefvelden in zijn ambtsgebied is verricht, inhoudende eene volledige omschrijving van de genomen proeven, van het doel daarmede beoogd en van de uitkomsten daardoor verkregen.

Afschrift van dit rapport wordt door hem gezonden aan de commissie van toezicht op de proefvelden en aan den inspecteur van het middelbaar onderwijs, belast met het toezicht op de landbouwscholen.

6. De Rijkslanbouweleeraar bezoekt de binnen zijn ambtsgebied gehouden wintercursussen ten minste éénmaal in het winterhalfjaar.

Hij is voorts verplicht alle aangelegenheden, die met het landbouwonderwijs in verband staan, ten spoedigste ter kennis te brengen van den inspecteur van het middelbaar onderwijs, belast met het toezicht op de landbouwscholen of van de daarbij betrokken inspecteurs van het lager onderwijs, elk hunner voor zoover hun werkring en ambtsgebied aangaat.

7. Het plan van de hoofdzakelijk tusschen 1 October en 1 April te houden landbouwkundige voordrachten onderwerpt hij, met vermelding der plaats en der te behandelen onderwerpen vóór den 1sten September aan de goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Bij de keuze der plaatsen is rekening te houden met hare geschikte ligging, wat betreft de openbare middelen van vervoer, met de behoefte aan ontwikkeling, benevens de belangstelling der landbouwende bevolking en met de nabijheid van proefvelden.

De voordrachten worden, met inachtneming van plaatselijke toestanden en gebruiken, op zulke dagen en uren gesteld, dat het bijwonen daarvan voor de landbouwende bevolking zoo min mogelijk bezwaren oplevert.

De keuze der onderwerpen geschiedt in overeenstemming met den aard van den landbouw en met de behoeften van de streek.

Waar proefvelden in de nabijheid zijn, worden deze aan de voordrachten dienstbaar gemaakt, terwijl omgekeerd de voordrachten strekken tot toelichting van den arbeid op die velden.

De voordrachten zijn kosteloos voor ieder toegankelijk.

Na elke voordracht wordt gelegenheid gegeven tot gedachtenwisseling over vragen, den landbouw betreffende.

8. De Rijkslandbouwleeraar licht den Minister van Binnenlandsche Zaken voor omtrent alle landbouwkundige onderwerpen, zoowel van technischen als van economischen aard.

Bovendien is hij gehouden, des gevraagd, inlichtingen te verstrekken en te dienen van advies omtrent alle belangen op den landbouw betrekking hebbende, aan:

a. de Commissarissen der Koningin van de provinciën die geheel of gedeeltelijk tot zijn ambtgebied behooren;

b. de burgemeesters van de in zijn ambtgebied liggende gemeenten.

9. Jaarlijks vóór 1 Mei zendt hij aan den Minister van Binnenlandsche Zaken een berekend verslag aangaande den toestand van den landbouw in zijn ambtgebied, gedurende het afgelopen jaar. Daarin is gewag te maken van de bestaande gebreken en behoeften, zoowel op technisch als op economisch gebied, met aanwijzing, zooveel mogelijk, van de maatregelen, die tot voorziening of tot verbetering aangewend kunnen worden.

10. Vóór 15 Juni wordt door hem aan den Minister van Binnenlandsche Zaken eene begroting van kosten voor de materiele behoeften van het volgende dienstjaar aangeboden.

11. Vóór 1 Februari zendt hij aan den Minister van Binnenlandsche Zaken eene rekening

en verantwoording van zijn beheer over de gelden, in het afgelopen dienstjaar door hem uitgegeven.

12. Het is den Rijkslandbouwleeraar verboden eenig ambt of eenige betrekking te bekleeden zonder machtiging van den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Noch middellijk, noch onmiddellijk neemt hij deel aan een landbouwbedrijf of aan eene onderneming van landbouwnijverheid.

13. Het staat hem niet vrij langer dan drie achtereenvolgende dagen buiten zijn ambtgebied te vertoeven zonder verlof van den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Wordt hij door ziekte belet de werkzaamheden, aan zijne betrekking verbonden, geregeld waar te nemen, dan zorgt hij voor mededeeling daarvan aan den Minister van Binnenlandsche Zaken en aan den inspecteur van het middelbaar onderwijs, belast met het toezicht op de landbouwscholen.

14. Deze instructie treedt in werking op 1 Februari 1895, met welken datum de instructie, vastgesteld bij ministeriele beschikking van 30 April 1892, n°. 1828, afdeling Onderwijs komt te vervallen.

Vastgesteld bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 11 Januari 1895, n°. 27, afdeling Onderwijs.

Mij bekend,

De Secretaris-Generaal, (get.) DIJKMEESTER.

12 Januari 1895. WER, houdende goedkeuring van de tusschen *Nederland en Pruisen* op 10 Maart 1894 gesloten overeenkomst tot verbetering van het grensgedeelte van den *Ouden IJssel*. S. 5.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:
Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de op 10 Maart 1894 te 's Gravenhage tusschen de gevolmachtigden van *Nederland en Pruisen* gesloten overeenkomst tot verbetering van het grensgedeelte van den *Ouden IJssel*, de goedkeuring der Staten-Generaal vordert;

Gelet op de tweede zinnede van art. 59er der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Reinig artikel.

Wordt goedgekeurd de overeenkomst, welke op 10 Maart 1894 te 's Gravenhage tusschen

de gevolmachtigden van Nederland en Pruisen gesloten is en in Nederlandschen en Duitschen tekst luidt als volgt:

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Haren naam de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden, enerzijds, en Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen, anderzijds, wenschende omtrent de verbetering van het grensgeedeelte van den IJssel een verdrag te sluiten, hebben te dien einde tot hunne Gevolmachtigden benoemd:

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden:

den heer GINSBERT VAN TENHOVEN, Minister van Buitenlandsche Zaken van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden, en

den heer CORNELIS LELY, Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden;

Zijne Majesteit den Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen:

den heer graaf CUNO ZU RANTZAU, Zijn Geheim Gesantchapsraad en Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij het Nederlandsche Hof;

die, na wederkeerige mededeeling hunner volmachten, die in goeden en behoorlijken vorm bevonden zijn, omtrent de navolgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. 1. Op den IJssel wordt, volgens het bij dit tractaat gearandeerde grond- en hoogteplan van den Meliorations- — Bonwinspecteur GRAAF van 16 Januari 1893, ongeveer 190 M. boven den mond van de Cleefsche graaf, een beweegbare stuw gebouwd, waarvan de wijdte tusschen de rechtstandmuren 7 M. bedraagt, en waarvan de dorpel 12,60 M. boven N. N. ligt.

Wanneer het Pruisische gedeelte van den IJssel later verder verbeterd of bevaarbaar gemaakt wordt, en daarvoor eene diepere ligging van den dorpel gewenscht wordt, komen de kosten dezer verandering alleen ten laste van de Pruisische Regeering.

2. Van de stuw bovenwaarts tot de grens bij de Landfort, ongeveer 160 M. boven de Landforter brug, zal de bodem van den IJssel, onder eene regelmatige helling, zooveel verdiept worden dat hij aan de grens op 13,46 M. en bij de stuw 12,66 M. boven N. N. ligt. De bodembreedte zal 9 M. bedragen, de wederzijdsche glooingen een en een half op een, en de 1,50 M. boven

den bodem aan te leggen berm 1 M. breed zijn. De aan beide zijden der rivier aan te leggen kaden verkrijgen eene kruinsbreedte van 1 M., en belooften van twee op een. De kaden zullen aan de grens bij Landfort ter hoogte van 15,36 M. en aan de stuw ter hoogte van 14,75 M. boven N. N. liggen en tusschen beide punten regelmatig dalen.

3. Van de stuw benedenwaarts tot de grens aan den mond der Hardenberger beek, zal de bodem van den IJssel, onder eene regelmatige helling, zooveel verdiept worden, dat hij aan de stuw 11,69 M. en aan de Hardenberger beek 11,60 M. boven N. N. of 11,80 M. + A. P. ligt.

De bodembreedte zal 9 M. bedragen en het beloop een en een half op een.

4. Door de in artikel 1 genoemde stuw zal het water in de tijdperken van 1 Maart tot 31 October niet hooger dan tot 14,08 M. boven N. N. en in de tijdperken van 1 November tot het einde van Februari niet hooger dan tot 14,60 M. boven N. N. opgestuwd worden.

Door de beweegbare deelen van de stuw te Ulft zal het water niet hooger dan tot 13,50 M. + A. P. opgestuwd worden.

Het blijft aan de wederzijdsche Regeeringen overgelaten het toekomstige gebruik der stuw aan de Cleefsche graaf door een bijzonder reglement nader te regelen, waarbij tevens gelet zal worden op eene tijdige opening der stuw en aan de Cleefsche graaf en te Ulft bij opkomend hoogwater.

Tusschen de stuw aan de Cleefsche graaf en de Hardenberger beek zal een vast punt gesteld en de hoogte daarvan ten opzichte van N. N. en A. P. bepaald worden.

5. Beide Regeeringen zullen, ieder voor haar grondgebied, zorgen dat de gronden, voor de uitvoering van de in dit tractaat bedoelde werken noodig, zoo spoedig mogelijk beschikbaar gesteld werden.

6. De kosten der volgens dit tractaat uit te voeren werken, zullen, met inbegrip van die der onteigening, volgens de oeverlengte der beide Rijken verdeeld worden, zoodat, daar het in het tractaat bedoelde vak van den IJssel over 2175 M. de grens tusschen Nederland en Pruisen vormt over ongeveer 1210 M. geheel in Pruisisch gebied ligt, ten laste van Nederland komt $\frac{2175}{6770}$ en ten laste van Pruisen $\frac{4695}{6770}$ van de geheele som.

7. De Pruisische Regeering neemt de uitvoering van het in dit tractaat bedoelde werk op zich.

8. De Pruisische Regeering zal zorgen, dat de stuw boven den mond der Cleefsche graaf, overeenkomstig de bepalingen van artikel 4, bediend en onderhouden wordt en zulks alleen op kosten van het Pruisische gedeelte.

9. Het onderhoud van het volgens dit tractaat te verbeteren riviervak zal, voor zoover het de grens der beide Rijken vormt, door ieder Rijk op zijn gebied en waar het met beide oevers op Pruisisch gebied ligt, door Pruisen alleen geschieden.

10. Dit verdrag zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen zoo spoedig doenlijk te 's Gravenhage worden uitgewisseld.

Ter oorkonde waarvan de Gevolmachtigden dit verdrag hebben onderteekend en van hunne zegels voorzien.

Gedaan, in dubbel, te 's Gravenhage, den 10den Maart 1894.

(get.) (L.-S.)	VAN TIENHOVEN.
" "	C. LELY.
" "	VAN RANTZAU.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 12den Januari 1895.

(get.)	EMMA.
<i>De Minister van Buitenlandsche Zaken;</i>	
(get.)	J. RÖELL.
<i>De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,</i>	
(get.)	VAN DER SLEIDEN.
	(Uitgeg. 11 Febr. 1895.)

12 Januari 1895. WFT, houdende nadere bepalingen omtrent het raffineeren van ruwe sniker van hoog gehalte. S. 6.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WIJ EMMA, ENZ. doen te weten: Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is nadere bepalingen vast te stellen omtrent het raffineeren van ruwe suiker van een gehalte boven 99 pCt.;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Ruwe suiker van een gehalte boven 99 pCt. doch niet boven 99½ pCt., na 1894 ingeslagen in eene raffinaderij met krediet voor den accijns en met inachtneming van de voorschriften van den Minister van Financiën onder ambtelijk toezicht versmolten, wordt voor het berekenen van den accijns, de vermindering van het gehalte

wegen het verschil met het practisch rendement en de aanzuivering der rekening van den raffina-deur gelijkgesteld met ruwe suiker van een gehalte van 99 pCt.

Voor suiker, afkomstig uit eene fabriek waarvoor de aanslag naar het sap is gekozen, geldt het bovenstaande alléén indien, overeenkomstig de aangifte van den fabrikant, de afschrijving op diens rekening is berekend naar een gehalte van 99 pCt., verminderd met een en een half ten honderd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 12den Januari 1895.

(get.)	EMMA,
<i>De Minister van Financiën.</i>	
(get.)	SPRENGER VAN EYK.
	(Uitgeg. 16 Jan. 1895.)

14 Januari 1895. BESLUIT, houdende vaststelling van een tarief voor zet- en drukloonen voor de Algemeene Landsdrukkerij en zulks met intrekking van het tarief, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 9 Juli 1876 (Staatsblad n°. 159). S. 7.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 11 Januari 1895, n°. 422, afdeling Algemeene Zaken en Comptabiliteit;

Gelet op art. 17 van het reglement op de inrichting en het beheer der Algemeene Landsdrukkerij, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 4 Februari 1876 (Staatsblad n°. 39);

Habben goedgevonden en verstaan: met ingang van 1 Februari 1895 het tarief voor zet- en drukloonen voor de Algemeene Landsdrukkerij, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 9 Juli 1876 (Staatsblad n°. 158) in te trekken en tot 31 December 1896 te vervangen door het tarief, aan het tegenwoordig besluit gehecht.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het Staatsblad zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Hoofden der Departementen van Algemeen Bestuur en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 14den Januari 1895.

(get.)	EMMA.
<i>De Minister van Binnenlandsche Zaken,</i>	
(get.)	VAN HOUTEN.
	(Uitgeg. 22 Jan. 1895.)

TARIEF VOOR ZET- EN DRUKLOONEN.

TARIEF VOOR ZETLOONEN. 1ste AFDEELING. *Boekwerk en daarvan afgeleid wordende werken.*

LETTERSORT.	VOOR WERKEN IN:								Groot octavo, roijaal of imperiaal papier, 8 pagina's per vorm.
	PLANO, per vorm.		FOLIO, per blad van 4 pagina's.		KWARTO, per blad van 8 pagina's.		OCTAVO, per blad van 16 pagina's.		
	Klein formaat.	Groot formaat.	Klein formaat.	Groot formaat.	Klein formaat.	Groot formaat.	Klein formaat.	Groot formaat.	
Tekst (15 punten en grooter) .	f 1.—	f 2 50	f 2.—	f 2.60.	f 2.50	f 3.—	f 2.80	f 3.—	f 3.—
Augustijn (14—12 punten) . .	2.—	3.50	2.40	3.60	3.—	4.—	3.60	4.—	3.50
Mediaan (11½—11 punten) . .	2.50	4.—	2.80	4.60	3.50	5.—	3.90	4.50	4.—
Dessendiaan (10½—10 punten).	—	—	4.—	5.60	4.—	6.—	4.20	5.—	4.50
Garmond (9½—9 punten)	—	—	5.—	8.—	6.—	8.—	6.50	7.50	7.—
Brevier (7½ punten)	—	—	7.—	10.—	7.50	10.—	7.50	8.50	9.—
Colonel (7 punten)	—	—	8.—	11.—	9.50	12.50	8.50	9.50	10.—
Nonparel (6—5 punten)	—	—	9.50	12.50	10.—	13.—	9.50	12.—	10.50

MAATSTAF DER MEDIAANBEREKENING.

De breedte folio klein formaat is 34 med.; groot formaat is 46 med. " " kwarto " " " 34 " " " 40 " " " octavo " " " 24 " " " 27 " " " groot octavo, roijaal of imperiaal 30 "	De maximum lengte folio klein formaat is 70 med.; groot formaat is 86 med. " " " kwarto " " " 56 " " " 60 " " " " octavo " " " 40 " " " 50 " " " " groot octavo, roijaal of imperiaal 52 "
--	---

Het 8° wordt met 50 cents per blad op ieder 2 mediaan verbredening verhoogd, evenzoo het folio en kwarto, van af nonparel tot en met garmond met 50 cents, dessendiaan met 40 cents, mediaan met 30 cents, augustijn met 20 cents en tekst met 10 cents.

De aangegeven breedte of lengte der bladzijden, eene mediaan breeder of langer wordende, valt in de categorie voor verhooging van twee medianen.

Bij missives, circulaire's of ander smoutwerk en mede bij plano-vormen is deze verhooging niet van toepassing.

14 JANUARI 1895.

15

OPHELDERINGEN

omtrent de toepassing van het loon.

1°. Door boekwerk wordt verstaan alle werk in folio, kwarto en octavo, hetwelk uit meer dan één blad bestaat, welke vereenigd zijnde, het geheele werk uitmaken. Ook zal als boekwerk beschouwd worden zoodanig werk in bovengenoemde formaten gedrukt, hetwelk bestaat in één blad of in een regelmatig gedeelte daarvan, hetzij $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$ of $\frac{1}{4}$ blad.

2°. Onder klein formaat wordt verstaan schrijfpapier tot $\frac{37}{46}$ centimeter; onder groot formaat zijn begrepen het klein mediaan $\frac{41}{53}$ centimeter; groot mediaan post $\frac{44}{56}$ centimeter; drukmediaan handpapier $\frac{47}{55}$ centimeter; dito machinaal $\frac{47}{56}$ centimeter, groot mediaan $\frac{45}{59}$ centimeter; roijaal $\frac{50}{62}$ centimeter; superroijaal $\frac{50}{69}$ centimeter en imperial $\frac{55}{76}$ centimeter.

3°. Alle werk in folio, kwarto, groot-octavo en octavo zal per pagina berekend worden, volgens het bovenstaande loon.

4°. Voor het maken van witte (blanco) pagina's in folio, kwarto, groot-octavo en octavo zal hoogstens $\frac{1}{4}$ loon per pagina berekend worden.

5°. Grootte noten zullen berekend worden naar de lettersoort waarmede zij gezet zijn.

Bij die berekening zal men de geheele hoeveelheid der noten bladgewijze bijeenstellen, de evenredigheid daarvan tot het overige gedeelte verminderen en zooveel meer betalen als het loon der lettersoort van de noten hooger is dan dat van de letter, waarmede het werk gezet is.

6°. Voor kleine noten, hetzij op één of meer bladzijden voorkomende, zal in eens per blad be-

taald worden 40 cents boven het loon, per half blad 20 cents, per kwart blad 10 cents.

7°. Voor additiën langs de bladzijden worden berekend: in plano per vorm 15 cents, in folio per pagina 10 cents, in kwarto en octavo per blad 40 cents, per drie-kwart blad 30 cents, per half blad 20 cents, per kwart blad 10 cents.

8°. Voor doorlopend tabellariësch werk, waarvan de hoofden voor meer dan 8 bladen gebruikt worden zal eene evenredige vermindering van loon plaats hebben.

9°. Missives, circulaires enz. met anglaise of schrijffletter gezet, worden als dessendiaan letter berekend.

10°. In plano vormen, van af schrijf tot en met grootmediaan, kolomwerk voorkomende, verhoogt het loon met f 0.50 voor twee kolommen per vorm en f 1 voor meer kolommen. De folio en andere formaten verhoogden met f 1 per blad in twee kolommen, voor iedere kolom meer f 0.50.

11°. Voor extra correctie zal hoogstens 25 cents per uur berekend worden.

12°. Voor kleine veranderingen op de pers f 0.05 à f 0.10.

13°. Grootte veranderingen zullen als extra correctie berekend worden.

14°. Voor het verlopen in den haak zal $\frac{1}{4}$ loon berekend worden.

15°. Voor zetwerk dat in ander formaat moet worden overgebracht en samengesteld, zal $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$ of $\frac{1}{2}$ loon berekend worden.

16°. Het maken van het formaat en het in formaat brengen is onder het zetloon begrepen.

17°. Voor veranderingen in registers (folio's) f 0.05.

IIde AFDEELING. *Tabelwerk.*

PAPIERSOORT.	Ongevuld :			Ingevuld :		
	per vorm.	per pagina.	per $\frac{1}{4}$ vorm.	per vorm.	per pagina.	per $\frac{1}{4}$ vorm.
Dubbel olifants	f 9.—	f 4.50	f 2.25	f 12.—	f 6.—	f 3.—
Anderhalf "	8.—	4.—	2.—	11.—	5.50	2.75
Basterd "	7.—	3.50	1.75	10.—	5.—	2.50
Imperial "	6.—	3.—	1.50	9.—	4.50	2.25
Superroijaal	4.50	2.25	1.20	8.—	4.—	2.—
Roijaal	3.—	1.50	1.—	6.50	3.25	1.65
Groot mediaan	2.50	1.25	0.80	5.—	2.50	1.25
Klein "	2.—	1.—	0.70	4.—	2.—	1.—
Schrijf "	1.50	0.75	0.60	2.50	1.25	0.75

OPHELDERINGEN.

Oningevuld tabelwerk bestaat uit hoofden met gedrukte staande liniën, alamede transport- en totaalliniën; de woorden: „transport“, „totaal“ en dergelijken met of zonder rand.

Ingevuld tabelwerk bestaat uit hoofden, staande en dwarsliniën, ingevuld met woorden, cijfergetallen of dergelijken, mede met of zonder rand.

a. Voor hoofden van Staten, enz., die geliniëerd moeten worden, zal men de helft of twee derden berekenen van het loon voor oningevuld tabelwerk per vorm bepaald.

b. Voor overdrukken zal de helft of een derde van het loon voor oningevuld worden berekend.

c. Bij oningevuld tabelwerk meer dan ééne hoofdverdeeling in een vorm of bladzijde voorkomende, wordt als ingevuld berekend.

Bij ingevuld tabelwerk wordt per vorm één gulden, per bladzijde vijftig cents voor elke hoofdverdeeling meer boven het loon betaald.

d. Dwars gezet tabelwerk wordt met 25 cents per pagina verhoogd.

e. Voor titels van staten en tabellen zal betaald worden:

Schrijfformaat f 0.50

Klein mediaan tot en met roijaal 0.70

Grootere formaten 1.—

Voor een enkelen regel als titel of hoofd, een hoofdcijfer of custos, zal 80 cents berekend worden.

f. Diploma's, akten enz., met geïllustreerde randen of liniën worden als ingevuld berekend, volgens de lengte en breedte in de eerste afdeling voor het formaat aangegeven.

g. Geïllustreerde omslagen voor boekwerken, bestaande uit twee pagina's, alamede de rug, worden als volgt berekend:

Gewoon octavo f 1.50

Kwarto of octavo, imperial of roijaal 2.—

Folio en groot folio 2.50

h. Bij tabelwerk worden geene nooten of additiën berekend.

i. Voor het verloop van tabelwerk zal $\frac{1}{4}$ loon worden berekend.

IIIde AFDEELING.

Ingevuld tabelwerk, voorkomende in boekwerken, of als tabellarische of statistische opgaven, enz.

LETTERSORT.	VOOR WERKEN IN:						
	FOLIO, 4 pagina's per blad.		KWARTO, 8 pagina's per blad.		OCTAVO, 16 pagina's per blad.		Groot octavo, 8 pa- gina's per vorm roijaal en imperial.
	Klein formaat.	Groot formaat.	Klein formaat.	Groot formaat.	Klein formaat.	Groot formaat.	
Van af augustijn tot en met dessendiaan.	f 5.—	f 8.—	f 6.—	f 9.—	f 8.—	f 11.—	
Garmond	6.50	9.—	8.—	10.—	9.—	12.—	8.—
Brevier tot en met nonparel	8.—	12.—	10.—	14.—	12.—	16.—	12.—

Tabelwerk als het hierbedoelde gedrukt wordende op kleiner gedeelte van een vel papier dan $\frac{1}{4}$ vel, zal het zetloon evenals $\frac{1}{8}$ of $\frac{1}{16}$ vel betaald worden. Doch wanneer dit tabelwerk in een blad kwarto en octavo minder dan een kwart blad beslaat, zal hetzelfde berekend worden naar boven aangegeven maatstaf.

IVde AFDEELING.

Werkzaamheden, die als vast loon worden berekend.

Nederlandsche Staatscourant, bestaande uit twee vormen f 10.—

Bevat die courant een half, drie kwart of een heel vel reeds gezet werk, dan wordt voor dat reeds gezet werk hoogstens half loon berekend.

De bijvoegsels worden mede naar dezen maatstaf berekend.

Bijvoegsels, bestaande uit twee vormen, die geheel gezet moeten worden . . . f 12.—

Wekelijksche prijscourant per pagina . . . 2.50

Voor elke pagina verandering . . . 0.20

Staatsblad per blad garmond van 16 blz. . . 7.50

Wordt voor het Staatsblad gebruik gemaakt van aanwezig zetsel, dan wordt hoogstens de helft van het loon berekend.

Missives op 8°. of groot 8°. 0.50

Hoofden van resolutiën, besluiten of missives 0.40

Aanvraag tot betaling 1.00

Omslag voor bescheiden 0.55

Een kaartje zonder rand 0.40

Een kaartje met rand 0.60

Een apostille 0.40

Een reën of dergelijke 0.40

Een adres 0.40

Hoofden van resolutiën, besniten of missives met additiën en adressen aan den voet 0.60

Meer dan één apostille, reën of dergelijke, op één of half vel voorkomende, wordt als vorm of pagina van de lettersoort, waartoe zij behoort, berekend.

Hierbij is mede bij folio of kwarto *bepaalde verbreding* niet van toepassing.

Algemeene bepalingen.

1°. Bij elke vermindering of vermeerdering van het loon zal de afdeeling, waarbij deze heeft plaats gehad, op den lastbrief bij de opgave der kosten vermeld worden.

2°. Eene verhooging van loon zal kunnen worden toegelegd bij alle werk van eene buitengewone moeite of bewerking.

Deze verhooging blijft beperkt tusschen de grenzen van $\frac{1}{10}$ en $\frac{2}{10}$ van het vastgestelde loon.

3°. Voor alle werken, welke opgepakt of in vormen staan, zal bij eene nieuwe lastgeving tot drukken, voor het verbeteren en gereedmaken voor de pers, naar evenredigheid van het werk, daaraan gedaan, kwart-, half- of driekwartloon berekend worden, of wel voor dien arbeid in rekening worden gebracht een loon van hoogstens 25 cents per uur.

4°. Bij werkzaamheden van buitengewonen vorm of bewerking, die niet bij het tarief zijn omschreven, zal met den Directeur in overleg worden getreden.

5°. Bij groote oplagen of in spoed vereischende gevallen heeft de Directeur de bevoegdheid, de vormen, daarvoor benodigd, twee- of meermalen te doen zetten.

6°. De Directeur is bevoegd en verplicht, de vastgestelde loonen in evenredigheid te vermindere in alle gevallen, wanneer het werk het medebrengt.

TARIEF VAN DRUKLOONEN.

SOORT VAN HET PAPIER.	VAN 1 TOT EN MET				
	100	200	500	700	1000
	AFDRUKKEN.				
Formaat, grooter dan imperiaal	f 0.65	f 0.75	f 0.90	f 1.20	f 1.40
Imperiaal tot en met roijaal	0.35	0.40	0.50	0.65	0.90
Groot mediaan tot en met schrijf	0.30	0.35	0.40	0.45	0.55

OPHELDERINGEN.

1°. Wanneer alleen op één vorm aan eene zijde van het blad moet gedrukt worden, hetgeen men *schoondruk* noemt, alsdan zal het bovenstaande loon worden toegepast naar de hoeveelheid bladen of vellen papier, die geleverd zijn.

2°. Wanneer op één vorm aan beide zijden van het blad moet gedrukt worden, hetgeen men *schoon- en weerdruk* noemt, alsdan zal het getal drukkens berekend worden volgens het tarief, zoodat bijv. voor 100 bladen schrijfpapier aan beide zijden op één vorm zal gerekend worden 200 afdrukken en dus 35 cents.

3°. Wanneer het blad aan elke zijde op een' afzonderlijken vorm of (hetgeen gelijk staat) op twee vormen aan beide zijden moet gedrukt worden (hetgeen ook *schoon- en weerdruk* genoemd wordt), alsdan zal men het dubbel van het bovenstaande loon berekenen van de hoeveelheid bladen of vellen papier, die geleverd zijn, zoodat bijv. voor 100 bladen schrijfpapier, op twee vormen aan beide zijden bedrukt, 60 cents of tweemaal het loon van 100 afdrukken zal moeten betaald worden.

4°. Overdruk van register- of staatwerk zal even hoog als gewoon drukwerk herekend worden.

5°. Bij alle getallen afdrukken boven de 1000 berekend men naar volle duizendtallen, welke in de geheele hoeveelheid werk zijn; wanneer de geheele oplaag met geen vol duizendtal uitkomt, dan wordt het overblijvende berekend naar dat getal, hetwelk in een der bovenstaande kolommen voorkomt.

6°. Voor eene kleine verandering op de pers zal 5 à 10 cents berekend worden.

7°. Voor eene groote verandering per uur hoogstens 25 cents.

8°. Wanneer met gekleurden inkt gedrukt wordt, zal daarvoor 35 cents voor de eerste honderd tot en met 500 afdrukken meer betaald worden en voor iedere 500 afdrukken meerder 10 cents.

9°. De algemeene bepalingen bij het tarief der zetloonen voorgeschreven, zijn, wat artt. 1, 2 en 5 betreft, ook op de drukloonen toepasselijk.

10°. Bij oplagen van meer dan 5000 exemplaren kan eene vermindering van loon worden toegepast van $\frac{1}{100}$ tot $\frac{2}{100}$ van het tarief.

Behoort bij Koninklijk besluit van 14 Januari 1895 (*Staatsblad* n°. 7).

Mij bekend,

De Min. van Binnenl. Zaken, (get.) VAN HOUTEN.

14 Januari 1895. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat onduiking van plaatselijke belasting is strafbaar alléén uit kracht van art. 271 en volgende der gemeentewet, zooals deze thans luiden ingevolge art. 25 der wet van den 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64), zonder onderscheid of de plaatselijke verordening op de invordering der belasting zoodanige onduiking al dan niet strafbaar stelt, en dat voor „onduiking ter zake van plaatselijke belasting”, strafbaar ingevolge de artt. 271 en 272 der gemeentewet, nog wordt gevorderd het zich met opzet onttrekken aan de verplichting om die belasting te voldoen.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie:

Schending, door niet-toepassing van de artt. 271 en 272 der gemeentewet en van de artt. 1 der verordening op de heffing en 1 en 3 der verordening op de invordering van de belasting wegens het aan de markt brengen van vee en het plaatsen van kramen enz. in de gemeente Aduard van 4 Augustus 1875, respectievelijk goedgekeurd bij en aangehaald in het Koninklijk besluit van 30 September 1875, n°. 3, door te beslissen dat op het bij dagvaarding gestelde en als bewezen aangenomen feit geen straf is gesteld;

Overwegende, dat den beklaagde (gereq.) bij dagvaarding was ten laste gelegd en bij het bestreden vonnis bewezen is verklaard: „dat hij te Aduard op 22 Juli 1894 heeft geweigerd te betalen de som van 10 cent aan den gemeenteveldwachter, door hem verschuldigd wegens het geplaatst hebben van een open tafel of stalletje op de dien dag aldaar gehouden kermis”;

O. dat art. 1 der verordening op de heffing van marktelden in de gemeente Aduard, door den raad der gemeente vastgesteld den 4 Augustus 1875, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 30 September d. a. v., n°. 3, bepaalt, onder meer, dat als *staangeld* zal geheven worden voor het tijdelijk genot eener plaats op de openbare markt, straat of plein, voor een *open tafel* of *stalletje* 10 cent, dat op *iedere markt* of kermis in deze gemeente gehouden wordende, zal worden gebracht of geplaatst;

dat voorts bij art. 1 der verordening op de invordering dezer belasting van dezelfde dagtekening en aangehaald in voormeld Koninklijk besluit van 30 September 1875, n°. 3, is be-

paald, dat het verschuldigde voor (o. a.) de ter markt gebrachte *tafels* en *stalletjes* dadelijk bij het aanbrengen of plaatsen betaald moet worden aan de gemeente-politie of aan de door burgemeester en wethouders aangestelde *oppassers*;

O. dat de rechtbank, ofschoon blijkens hare voormelde feitelijke beslissing aannemende, dat de gereq. de betaling der door hem verschuldigde belasting heeft geweigerd in strijd met laatstge- melde bepaling, hem deswege heeft ontslagen van alle rechtsvervolgving, op grond:

1°. dat art. 1 der verordening op de invordering der belasting geen strafbepaling inhoudt, terwijl art. 2 alleen bepaalt, dat bij weigering van de betaling der verschuldigde belasting daarvan door den gaarder aan den ontvanger der gemeente kennis wordt gegeven, die aldan de invordering overeenkomstig de artt. 258 tot 262 der gemeentewet zal bewerkstelligen;

2°. dat het enkel *niet betalen* der belasting ook niet kan geacht worden begrepen te zijn onder de woorden van het bij art. 3 der verordening op de invordering toepasselijk verklaarde art. 271 der gemeentewet: „ontduiking of overtreding” ter zake van plaatselijke belasting;

O. dat tegen het op deze twee gronden uitgesproken ontzag van rechtsvervolgving is gericht het middel van cassatie;

O. daaromtrent:

Wat betreft den eersten grond van het ontzag: dat de verwijzing van art. 2 der verordening naar de artt. 258 tot 262 der gemeentewet voor de invordering der verschuldigde belasting, waarvan de betaling is geweigerd, niets te kort doet aan de verwijzing in art. 3 naar de strafbepalingen van art. 271 en volgende derzelfde wet, „ten einde de richtige inning zooveel mogelijk te verzekeren”;

dat daarenboven ontduiking van plaatselijke belasting strafbaar is alléén uit kracht van art. 271 en volgende der gemeentewet, zooals deze thans luiden ingevolge art. 25 der wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64), zonder onderscheid of de plaatselijke verordening op de invordering der belasting zoodanige ontduiking al dan niet strafbaar stelt;

Ten aanzien van den tweeden grond van het ontzag:

O. dat volgens de feitelijke beslissing van het bestreden vonnis vaststaat, niet enkel dat de gereq. de door hem verschuldigde plaatselijke belasting niet heeft betaald, maar daarenboven

dat hij geweigerd heeft deze belasting te voldoen aan den ambtenaar, volgens art. 1 der verordening op de invordering bevoegd en verplicht om de betaling te vorderen;

dat echter uit deze weigering alleen nog niet volgt, dat de gereq. zich met opzet heeft onttrokken aan zijne verplichting om de verschuldigde belasting te voldoen en zich daardoor heeft schuldig gemaakt aan ontduiking ter zake van plaatselijke belasting;

O. mitsdien dat het bestreden vonnis ten aanzien van dit opzet, zijnde een bestanddeel der „ontduiking ter zake van plaatselijke belasting”, strafbaar ingevolge de artt. 271 en 272 der gemeentewet, niet naar eisch der wet met redenen is omkleed, weshalve het ambtshalve moet worden vernietigd wegens schending van de artt. 211 en 221 in verband met art. 223 Strafvordering;

Vernietigt het vonnis door de arrondissementsrechtbank te Groningen den 11 October 1894 in deze zaak gewezen;

Recht doende uit kracht van art. 106 R. O.;
Gesien art. 370 Strafvordering;

Verwijst de zaak naar het gerechtshof te Leeuwarden, om op de bestaande dagvaarding opnieuw te worden berecht en afgedaan;

Verstaat dat de uitspraak omtrent de kosten in cassatie gevallen, blijft voorbehouden tot de eindbeslissing.

16 Januari 1895. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van het protocol den 20sten Augustus 1894 door *Nederland* en de Vereenigde Staten van *Venezuela* geteekend tot herstel der diplomatieke betrekkingen tusschen beide Staten. 8. 8.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WJ EMMA, ENZ.

Gezien het protocol door *Nederland* en de Vereenigde Staten van *Venezuela* dd. 20 Augustus 1894 geteekend tot herstel der diplomatieke betrekkingen tusschen beide Staten;

Overwegende, dat gezegd protocol door de wederzijdsche Regeeringen is goedgekeurd;

Op de voordracht van den Minster van Buitenlandsche Zaken van 12 Januari 1895, n°. 473, Afdeling Algemeen Secretariaat en eerste afdeling;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van bovenvermeld protocol met vertaling, waarvan een afdruk aan dit besluit gehecht blijft

en daarvan een onafscheidelijk deel uitmaakt, te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zoveel hem betreft, met de uitvoering van voorsz. protokool.

's Gravenhage, den 16den Januari 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) J. RÖELL.

(Uitgeg. 26 Jan. 1895.)

VERTALING.

De Regeering van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en de Regeering der Vereenigde Staten van Venezuela, beide met het oprechte voornemen bezielde de diplomatieke betrekkingen tusschen de beide Landen te herstellen, zijn omtrent het navolgende overeengekomen:

De wederzijds in 1875 geformuleerde vorderingen hebben destijds tot eene geschilvoering aanleiding gegeven, welke ongelukkigerwijze tot goeie uitkomst heeft kunnen leiden en die geëindigd is met het afbreken der diplomatieke betrekkingen.

Sedert zijn Nederland en Venezuela den weg van wederkerige inschikkelijkheid ingeslagen en hebben zij uit eigen beweging alle oorzaken van geschil tusschen de beide landen weggenomen.

Zijnerzijds constateert de Regeering der Koningin, dat zij zich bij haar schrijven van 6 Juli 1889 beïjverd heeft aan de Venezolaansche Regeering mededeeling te doen van den uitslag van het gestrenge onderzoek, waartoe officieel te Curaçao was overgegaan, met betrekking tot de feiten, welke de voormelde vorderingen der Vereenigde Staten van Venezuela hebben uitgeloekt.

Wat de Venezolaansche Regeering betreft, zonder ook maar eenigermate toe te geven dat hare vorderingen niet gegrond zouden zijn, en zonder daardoor een precedent te willen stellen dat in het vervolg zoude kunnen worden ingeroepen, zoo stemt zij er in toe bij de vroegere eischen niet langer te volharderen.

Vermits alzoo de redenen van verschil thans niet meer bestaan en aangezien de beide Regeeringen bezielde zijn met den levendigen wensch om alles weg te nemen wat hinderlijk zoude kunnen zijn aan het onmiddellijk herstel der diplomatieke betrekkingen, ongelukkigerwijze verbroken ten gevolge van verwijderde gebeurtenissen,

waaraan de herinnering gaandeweg volkomen uitgewischt wordt, zoo zijn zij overeengekomen de gedachtenwisseling over, en het onderzoek van alle oude geschilpunten voor goed te doen eindigen.

De Nederlandsche Regeering wenschende daarenboven aan de Venezolaansche Regeering een bewijs te geven der levendige voldoening die de hooge vriendschappelijke zending van den heer Generaal FRANCISCO TOSTA GARCIA haar veroorzaakt, uit opnieuw haar voornemen om met alle haar ten dienste staende middelen te verhinderen elke samenspanning, aanranding of andere handeling, strijdig met de openbare orde in Venezuela, afwijkende van de beginselen der meest strikte onzijdigheid jegens de erkende Regeering van dat land, overeenkomstig de regels vastgesteld door het volkenrecht, en zij zal in dien geest aan de overheden harer koloniën Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin, St. Eustatius en Saba, de ter zake bestaande formeele instructiën hernieuwen.

Dientengevolge hebben de ondergeteekenden, jonkheer JOAN RÖELL, Minister van Buitenlandsche Zaken van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en de heer Generaal FRANCISCO TOSTA GARCIA, bijzonder afgevaardigde der Regeering van de Vereenigde Staten van Venezuela, daartoe behoorlijk gemachtigd door Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk, en door de Regeering der Vereenigde Staten van Venezuela, dit protocol onderteekend, dat aan de bekrachtiging der bevoegde overheden onderworpen zal worden.

Gedaan, in dubbel, te 's Gravenhage, den 20sten Augustus 1894.

(L. S.) (get.) J. RÖELL.

„ „ F. TOSTA GARCIA.

23 Januari 1895. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Breda* van 5 Januari 1895, waarbij Mej. C. W. J. M. SMEULDERS is benoemd tot onderwijzeres aan eene openbare lagere school aldaar. S. 9.

Geschorst tot 1 Mei 1895.

23 Januari 1895. BESLUIT, tot schorsing van een besluit van Gedeputeerde Staten van *Zuidholland*, dd. 24 December 1894, houdende goedkeuring van een besluit der vereenigde vergadering van het waterschap „*de Overwaard*” tot wijziging der keur of politie-

verordening, betreffende de waterontlastende en waterkeerende werken, benevens het peilmalen in den hoogen en lagen boezem van het waterschap. S. 10.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, KON. WIJ EMMA, KON.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 21 Januari 1895, L. O., afdeling Waterstaat, betreffende een besluit van Gedeputeerde Staten van Zuidholland van 24 December 1894, waarbij is goedgekeurd een besluit van de vereenigde vergadering van het waterschap „de Overwaard” van 26 September 1888, tot wijziging der keur of politieverordening betreffende de waterontlastende en waterkeerende werken, benevens het peilmalen in den hoogen en lagen boezem van het waterschap „de Overwaard” vastgesteld door de vereenigde vergadering van dat waterschap den 8den November 1873 en goedgekeurd door de Gedeputeerde Staten der provincie Zuidholland den 18 November 1873;

Overwegende, dat gedurende het onderzoek ter beoordeeling of dit besluit van Gedeputeerde Staten van Zuidholland met de wetten of het algemeen belang strijdig is, de werking daarvan behoort te worden geschorst;

Gelet op de artt. 166—174 der provinciale wet;

Hebben goedgevonden en verstaan, het besluit van Gedeputeerde Staten van Zuidholland hiervoor omschreven, tot den 1sten Mei 1895 te schorsen.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 23sten Januari 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

(get.) VAN DER SLEYDEN.

(Uitgog. 28 Jan. 1895.)

23 Januari 1895. BESLUIT, houdende bepaling van reis- en verblijfkosten van de werktuigkundige ingenieurs enz. bij de artillerie-inrichtingen enz.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, KON. WIJ EMMA, KON.

Op de voordracht van de Ministers van Financiën van den 8sten Januari 1895, n°. 47 (Generale Thesaurie) en van Oorlog van 19 Januari 1895, 1e Afd., n°. 68;

Gelet op artikel 2, laatste alinea van het Koninklijk besluit van 5 Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 4);

Gezien het Koninklijk besluit van 19 November 1889, n°. 21;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Te rangschikken in de hierna genoemde klassen van het tarief voor vergoeding van reis- en verblijfkosten, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 5 Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 4), als:

in de derde klasse:

de werktuigkundige ingenieurs bij de artillerie-inrichtingen, den opzichter der instrumentmakers en metaaldraaiers en den teekenaar 1ste klasse bij de Constructiewerkplaatsen;

in de vierde klasse:

de keurders van projectielen bij de constructiewerkplaatsen, den amanuensis in het scheikundig laboratorium der pyrotechnische werkplaatsen, de meesters bij de werkplaatsen voor draagbare wapenen, de meester-geweermakers bij de wapendepôts te Dordrecht en Gorinchem, de opzichters en onderopzichters, teekenaars 2de en 3de klasse, machinisten, meester-vormers en gieters, portiers en buitengewone werklieden bij de artillerie-inrichtingen;

en in de vijfde klasse:

de magazijnknechts bij de artillerie-inrichtingen.

2°. Te bepalen, dat de rangschikking van de opzichters bij de artillerie-inrichtingen in de vierde klasse van het tarief ook zal gelden voor de sedert 1 Januari 1894 gedane reizen;

en 3°. In te trekken het Koninklijk besluit van 19 November 1889, n°. 21, waarbij de opzichters bij de werkplaatsen voor draagbare wapenen werden gerangschikt in de vierde klasse van het tarief bij het Koninklijk besluit van 5 Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 4) vastgesteld.

De Ministers van Financiën en van Oorlog, zijn, ieder voor zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, 23 Januari 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

24 Januari 1895. BESLUIT, betreffende de dienstdoende schutterij der aanstaande nieuwe gemeente Rotterdam. S. 11.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 22 Januari 1895, n°. 107 S., afdeling Militie en Schutterijen;

Gezien de wet van 6 December 1894 (*Staatsblad* n°. 184), waarbij de gemeenten *Rotterdam*, *Kralingen* en *Charlois* vereenigd zijn, met bepaling dat de vereenigde gemeente den naam draagt van *Rotterdam*;

Overwegende:

dat de eerste vergadering van den Raad der nieuwe gemeente door Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* ter uitvoering van art. 5 van voormelde wet bepaald is op 28 Februari 1895, en dat alzoo, ingevolge de tweede zinsnede van art. 1 der wet, de vereeniging der gemeenten *Rotterdam*, *Kralingen* en *Charlois* op genoemden dag, des middags te 12 uur, tot stand komt; en

dat alsdan, behoudens de verplichtingen der ingezetenen van de drie gemeenten ten aanzien van de schutterijen volgens art. 8, laatste lid, der aangehaalde wet, de dienstdoende schutterij der tegenwoordige gemeente *Rotterdam*, waarvan de sterkte, samenstelling en indeeling zijn geregeld bij Koninklijk besluit van 26 April 1886 (*Staatsblad* n°. 100), gewijzigd bij dat van 22 December 1890 (*Staatsblad* n°. 188), en de rustende schutterijen der gemeenten *Kralingen* en *Charlois*, waarvan de sterkte en indeeling zijn geregeld bij Koninklijk besluit van 22 Januari 1868 (*Staatsblad* n°. 11), als zoodanig ophouden te bestaan;

Gezien de artt. 28 en 29 der wet van 11 April 1827 (*Staatsblad* n°. 17);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

1°. dat de schutterij van de nieuwe gemeente *Rotterdam* dienstdoende zal zijn, en, totdat hieromtrent nader zal zijn voorzien, de sterkte zal hebben en samengesteld en ingedeeld zal zijn overeenkomstig den staat, behoorende bij het Koninklijk besluit van 26 April 1886 (*Staatsblad* n°. 100), gewijzigd bij dat van 22 December 1890 (*Staatsblad* n°. 188);

2°. dat vervalt hetgeen bij het Koninklijk besluit van 22 Januari 1868 (*Staatsblad* n°. 11) en in den daarbij gevoegden staat B bepaald is ten aanzien van de rustende schutterijen der gemeenten *Kralingen* en *Charlois*;

3°. dat de officieren, alsmede de auditeur bij den schuttersraad van de dienstdoende schutterij der tegenwoordige gemeente *Rotterdam* hunne respectieve betrekkingen zullen bekleeden bij de dienstdoende schutterij der nieuwe gemeente *Rotterdam*;

4°. dat dit besluit in werking treedt op 28 Februari 1895, des middags te 12 uur.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Minister van Oorlog. 's Gravenhage, den 24sten Januari 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 30 Jan. 1895.)

1 Februari 1895. WET, tot vaststelling van het tweede hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 12.

Bij deze wet wordt het IIde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1895, betreffende de *Hooge Colleges van Staat en het Kabinet der Koningin*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^o Afd.: De Staten-Generaal	f	352,635.—
2 ^o „ De Raad van State	„	102,610.—
3 ^o „ De Algemeene Rekenkamer	„	117,350.—
4 ^o „ De Kanselarij der Nederlandsche Orden	„	20,370.—
5 ^o „ Het Kabinet der Koningin	„	33,215.—
6 ^o „ Pensioenen, wachtgeld, gratificatiën, toelagen en kosten voor de vergaderingen van den Ministerraad	„	36,680.—
7 ^o „ Onvoorziene uitgaven	„	5,000.—
	f	667,860.—

1 Februari 1895. WET, tot vaststelling van het derde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 13.

Bij deze wet wordt het IIIde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1895, betreffende het *Departement van Buitenlandsche Zaken*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^o Afd.:	Kosten van het Departement	f.	84,380.—
2 ^o „	Kosten van buitenlandsche zendingen en consulaten	„	656,600.—
3 ^o „	Verschillende uitgaven	„	21,300.—
4 ^o „	Pensioenen, wachtgeld en toelagen	„	33,100.—
5 ^o „	Onvoorziene uitgaven	„	10,000.—
		f.	805,380.—

2 Februari 1895. WET, tot vaststelling van het vierde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 14.

Bij deze wet wordt het IVde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1895, betreffende het *Departement van Justitie*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^o Afd.:	Kosten van het Departement	f.	144,778.—
2 ^o „	Kosten van de rechterlijke macht	„	1,669,601.—
3 ^o „	Kosten van het Hoog Militair Gerechtshof en de auditien in de militaire arrondissementen	„	53,500.—
4 ^o „	Gerechtaakosten	„	327,500.—
5 ^o „	Kosten van algemeene of Rijkspolitie en in zake van jaacht en visserij	„	607,105.—
6 ^o „	Kosten der gevangnissen en Rijksovoedingsgestichten	„	1,011,500.—
7 ^o „	Gebouwen, daaronder niet begrepen de Rijkswerkinrichtingen	„	355,821.—
8 ^o „	Kosten der Rijkswerkinrichtingen	„	782,607.—
9 ^o „	Pensioenen, wachtgeld, gratificatiën enz.	„	262,150.—
10 ^o „	Verschillende uitgaven	„	22,500.—
11 ^o „	Onvoorziene uitgaven	„	50,000.—
		f.	5,287,062.—

2 Februari 1895. WET, tot voorziening in de regeling en het bestuur van de huishouding der gemeente *Opsterland*. S. 15.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1894/95, n°. 106, 1—4; n°. 106 en 107, 5—23.

Hand. id. 1894/95, blads. 725—789.

Hand. 1° Kamer 1894/95, blads. 187—189, 222—227.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIF EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de regeling en het bestuur van de huishouding der gemeente *Opsterland* door den raad dier gemeente grovelijk wordt verwaarloosd en het noodzakelijk is in het bestuur der gemeente te voorzien;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. In de gemeente *Opsterland* wordt voor het dienstjaar 1894, zoo spoedig mogelijk na het in werking treden dezer wet, door den

burgemeester de begrooting vastgesteld en ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten voorgedragen.

Gedeputeerde Staten beslissen ten spoedigste omtrent deze begrooting en kunnen daarin alle door hen noodig geachte wijzigingen brengen.

De artikelen 203, 207, 2de lid, 208, 209 en 210 der gemeentewet zijn op deze begrooting niet van toepassing.

2. De burgemeester is bevoegd tot het doen der geldleening ten laste der gemeente, waarvan de opbrengst onder de inkomsten op die begrooting is opgenomen.

Zijn daartoe strekkend besluit wijst de middelen aan, waaruit de renten en aflossing dier leening zullen worden gevonden, en behoeft de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

3. In genoemde gemeente wordt, dadelijk na de goedkeuring der in het eerste artikel bedoelde begrooting door Gedeputeerde Staten, het kohier van den hoofdelijken omslag tot het bedrag voor-

komende op die begrooting opgemaakt en vastgesteld door den burgemeester.

Met uitzondering van het eerste lid van art. 264 blijven de artt. 264—266 der gemeentewet van toepassing op dit kohier, met dien verstande, dat ook de burgemeester bevoegd is van de beslissing van den raad bij Gedeputeerde Staten in beroep te komen en dat de uitvoering van art. 159 in het geval, bedoeld in het 3de lid van art. 264, aan den burgemeester is opgedragen.

4. Dadelijk na terugontvangst van het door Gedeputeerde Staten goedgekeurde kohier, stelt de burgemeester dat kohier aan den gemeentelovontvanger ter hand ter invordering volgens de desbetreffende verordening. Hiervan geschiedt openbare kennisgeving.

Met uitzondering van de gevallen waarin art. 4 der invorderings-verordening voorziet, zijn de aanslagen voor de helft dadelijk invorderbaar en voor de wederhelft dertig dagen na de dagtekening van de openbare kennisgeving in het eerste lid bedoeld.

5. Is het, naar het oordeel van Gedeputeerde Staten, ter behoorlijke uitvoering dezer wet noodig, een gemeente-ambtenaar, wiens ontslag, benoeming of aanwijzing anders tot de bevoegdheid van den raad of van burgemeester en wethouders behoort, te ontslaan, te benoemen of aan te wijzen, dan kunnen Gedeputeerde Staten den burgemeester tot dat ontslag, die benoeming of die aanwijzing machtigen.

De benoeming of aanwijzing, door den burgemeester te doen, behoeft de goedkeuring van den Commissaris der Koningin.

Wordt een nieuwe ontvanger benoemd, dan worden in het daartoe strekkend besluit de aard en het bedrag van zijn borgtocht bepaald.

De burgemeester zorgt, dat de ontvanger zijn ambt niet aanvaardt, vóórdat hij dien borgtocht heeft gesteld.

Bij het aanvaarden zijner betrekking legt de volgens dit artikel benoemde ontvanger, den in art. 108 der gemeentewet voorgeschreven eed af in handen van den burgemeester, in tegenwoordigheid van den Commissaris der Koningin.

Een krachtens dit artikel benoemde gemeente-ambtenaar kan niet dan met Onze goedkeuring door den gemeenteraad worden geschorst of ontslagen.

6. Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van den burgemeester wordt hij voor de

werkzaamheden, hem bij deze wet opgedragen, vervangen door den Commissaris der Koningin.

7. Deze wet treedt in werking met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 2den Februari 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 7 Febr. 1895.)

2 Februari 1895. WET, tot voorziening in de regeling en het bestuur van de huishouding der gemeente Weststellingwerf. S. 16.

Bijl. Hand. 2^e Kamer 1894/95, n°. 107, 1—3; n°. 106 en 107, 5—23.

Hand. id. 1894/95, bladz. 725—729.

Hand. 1^e Kamer 1894/95, bladz. 187—189, 222—227.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de regeling en het bestuur van de huishouding der gemeente Weststellingwerf door den raad dier gemeente grovelijk wordt verwaarloosd en het noodzakelijk is in het bestuur der gemeente te voorzien;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. In de gemeente Weststellingwerf wordt voor het dienstjaar 1894, zoo spoedig mogelijk na het in werking treden dezer wet, door den burgemeester de begrooting vastgesteld en ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten voorgedragen.

Gedeputeerde Staten beslissen ten spoedigste omtrent deze begrooting en kunnen daarin alle door hen noodig geachte wijzigingen brengen.

De artikelen 203, 207, 2de lid, 208, 209 en 210 der gemeentewet zijn op deze begrooting niet van toepassing.

2. De burgemeester is bevoegd tot het doen der geldleening, ten laste der gemeente, waarvan de opbrengst onder de inkomsten op die begrooting is opgenomen.

Zij daartoe strekkend besluit wijst de middelen aan, waaruit de renten en aflossing dier leening zullen worden gevonden, en behoeft de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

3. In genoemde gemeente wordt, dadelijk na de goedkeuring der in het eerste artikel bedoelde begrooting door Gedeputeerde Staten, het kohier

van den hoofdelijken omslag tot het bedrag voor- komende op die begrooting opgemaakt en vast- gesteld door den burgemeester.

Met uitzondering van het eerste lid van art. 264 blijven de artikelen 264—266 der gemeentewet van toepassing op dit kohier, met dien verstande, dat ook de burgemeester bevoegd is van de be- alissing van den raad bij Gedeputeerde Staten in beroep te komen en dat de uitvoering van art. 159 in het geval bedoeld in het 3de lid van art. 264, aan den burgemeester is opgedragen.

4. Dadelijk na teruggontvangst van het door Gedeputeerde Staten goedgekeurde kohier, stelt de burgemeester dat kohier aan den gemeente- ontvanger ter hand ter invordering volgens de deabetreffende verordening. Hiervan geschiedt openbare kennisgeving.

Met uitzondering van de gevallen, waarin het laatste lid van art. 7 der invorderings-verorde- ning voorziet, zijn de aanslagen voor de helft dadelijk invorderbaar en voor de wederhelft dertig dagen na de dagteekening van de openbare ken- nisgeving betreffende het kohier.

Op het aanslagbiljet wordt van de termijnen mededeeling gedaan.

5. Is het naar het oordeel van Gedeputeerde Staten, ter behoorlijke uitvoering dezer wet noodig, een gemeente-ambtenaar, wiens ontslag, benoeming of aanwijzing anders tot de bevoegd- heid van den raad of van burgemeester en wet- houders behoort, te ontslaan, te benoemen of aan te wijzen, dan kunnen Gedeputeerde Staten den burgemeester tot dat ontslag, die benoeming of die aanwijzing machtigen.

De benoeming of aanwijzing, door den bur- gemeester te doen, behoeft de goedkeuring van den Commissaris der Koningin.

Wordt een nieuwe ontvanger benoemd, dan worden in het daartoe strekkend besluit de aard en het bedrag van zijn borgtocht bepaald.

De burgemeester zorgt, dat de ontvanger zijn- amt niet aanvaardt, vóórdat hij dien borgtocht heeft gesteld.

Bij het aanvaarden zijner betrekking legt de volgens dit artikel benoemde ontvanger, den in art. 108 der gemeentewet voorgeschreven eed af in handen van den burgemeester in tegenwoer- digheid van den Commissaris der Koningin.

Een krachtens dit artikel benoemde gemeente- ambtenaar kan niet dan met Onze goedkeuring door den gemeenteraad worden geschorst of ont- slagen.

6. Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontsten- tenis van den burgemeester, wordt hij voor de werkzaamheden, hem bij deze wet opgedragen, vervangen door den Commissaris der Koningin.

7. Deze wet treedt in werking met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 2den Febru- ari 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 7 Febr. 1895.)

2 Februari 1895. BESLUIT, tot intrekking van het Koninklijk besluit van 25 Januari 1893 (*Staatsblad* n°. 23) en tot wijziging van het Koninklijk besluit van 11 Juni 1891 (*Staats- blad* n°. 102), waarbij aan SOPHIA GENIS, te *Ede*, vergunning is verleend tot oprich- ting van een gesticht voor krankzinnigen aldaar. S. 17.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIL EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Bin- nenlandsche Zaken, van 31 Januari 1895, n°. 439, afdeling Medische Politie, betreffende een ver- zoek van SOPHIA GENIS, te *Ede*, om, in verband met eene door haar, overeenkomstig overgelegde teekening, voorgenomen uitbreiding der villa „Ruimzicht”, welke deel uitmaakt van het ge- sticht voor krankzinnigen aldaar, tot de oprich- ting waarvan haar vergunning is verleend bij Koninklijk besluit van 11 Juni 1891 (*Staats- blad* n°. 102), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 25 Januari 1893 (*Staatsblad* n°. 23), in genoemde villa ten hoogste 11 krankzinnige vrou- wen te mogen verplegen;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staats- blad* n°. 96), gewijzigd bij art. 10, sub 46°. van de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en op de Koninklijke besluiten van 11 Juni 1891 (*Staatsblad* n°. 102) en van 25 Januari 1893 (*Staatsblad* n°. 23);

Hebben goedgevonden en verstaan, met intrek- king van het Koninklijk besluit van 25 Januari 1893 (*Staatsblad* n°. 23), te bepalen, dat het eerste lid van art. 2 van het Koninklijk besluit van 11 Juni 1891 (*Staatsblad* n°. 102), waarbij aan SOPHIA GENIS, te *Ede*, vergunning is verleend

tot oprichting van een gesticht voor kraunksinnigen aldaar, wordt gelezen als volgt:

„In het gesticht, bestaande uit de villa „Ruimzicht”, waarin ten hoogste 11 patiënten mogen worden verpleegd en twee paviljoenen, mogen uitsluitend vrouwen, doch nooit meer dan 15, verpleegd worden.”

De Minister van Binnenlandsché Zaken is belast

met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 2den Februari 1895.

(get.)

E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.)

VAN HOUTEN.

(Uitg. 8 Febr. 1895.)

4 Februari 1895. WET, tot vaststelling van het vijfde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 18.

Bij deze wet wordt het Vde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1895, betreffende het *Departement van Binnenlandsche Zaken*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1° Afd.: Kosten van het Departement. Art. 1—4 f 163,667.—

2° „ a. Kosten van het bestuur der provinciën:

Art. 5—8. Noordbrabant f 95,800.—

„ 9—12. Gelderland „ 70,200.—

„ 13—16. Zuidholland „ 78,880.—

„ 17—21. Noordholland „ 77,565.—

„ 22—25. Zeeland „ 78,950.—

„ 26—29. Utrecht „ 52,760.—

„ 30—33. Friesland „ 78,680.—

„ 34—37. Overijssel „ 72,685.—

„ 38—41. Groningen „ 58,625.—

„ 42—45. Drenthe „ 47,925.—

„ 46—49. Limburg „ 59,920.—

b. Armwezen. Art. 50—52 „ 204,300.—

c. Verdere uitgaven betrekkelijk het binnenlandsch bestuur

Art. 53—59. „ 278,650.—

„ 1,239,840.—

3° Afd.: Nationale militie en schutterijen. Art. 60—62 „ 65,250.—

4° „ Medische politie. Art. 63—84 „ 816,166.—

5° „ Onderwijs.

Hooger onderwijs.

Art. 85—88. Rijks-universiteit te Leiden f 744,321.—

„ 89—91. Rijks-universiteit te Utrecht „ 450,894.—

„ 92—94. Rijks-universiteit te Groningen „ 356,580.66

Verdere uitgaven betrekkelijk het hooger onderwijs.

Art. 95. Uitgaven voor den dienst der Rijks-universiteiten, niet begrepen in de artt. 85 tot en met 94, van zoodanigen aard, als, volgens beslissing van den Minister van Binnenlandsche Zaken, tot en met het jaar 1878 gekweten zijn uit de opgeheven fondsen, bedoeld bij art. 118 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102) 500.—

Art. 96. Kosten der opleiding van leeraren voor het Hervormd kerkgenootschap vanwege dat genootschap 33,728.75

Art. 97. Kweekscholen der godgeleerdheid voor de Evangelisch-Lutherschen en Remonstranten, mitgaders kosten van opleiding van studenten bij de Hersteld-Evangelisch-Lutherschen 10,000.—

Transporteere f 1,595,524.41 f 2,284,923.—

	Per transport . . . f	1,595,524.41	f 2,284,928.—
<i>Art.</i> 98. Seminariën voor het Roomsche-Katholiek kerkgenootschap		13,580.—	
<i>Art.</i> 99. Toelagen voor en verdere uitgaven in verband met godgeleerd en godedienstonderwijs voor de Israëlietische kerkgenootschappen		19,600.—	
<i>Art.</i> 100. Kosten der gouden eerepenningen voor bekroonde prijsvragen, uitgeschreven door de Rijks-universiteiten		1,000.—	
<i>Art.</i> 101. Beurzen voor studeerenden aan instellingen voor hooger onderwijs		14,400.—	
<i>Art.</i> 102. Beurs ter begeving van den heer van Warmond en uitkeering aan dezen voor de armen der gemeente, ten gevolge van destijds aan de hoogeschool te Leiden gekomen goederen, die later zijn te gelde gemaakt		390.—	
<i>Art.</i> 103. Jaarwedde van een inspecteur der gymnasia		3,500.—	
„ 104. Reis-, verblijf- en bureelkosten van den inspecteur der gymnasia		900.—	
<i>Art.</i> 105. Subsiidiën aan gemeenten ten behoeve van hare gymnasia en pro-gymnasia		235,000.—	
<i>Art.</i> 106. Reis- en verblijfkosten, vacatiegelden en verdere uitgaven der gecommitteerden en der commissie, bedoeld in artt. 11 en 12 der wet van 28 April 1876 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 102). „		9,500.—	
<i>Middelbaar onderwijs.</i>			
<i>Art.</i> 107. Jaarwedden van drie inspecteurs van het middelbaar onderwijs		10,500.—	
<i>Art.</i> 108. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de inspecteurs van het middelbaar onderwijs		2,400.—	
<i>Art.</i> 109. Jaarwedden, toelagen en belooningen der hoogleeraren, leeraren, beambten en bedienden bij de Polytechnische school		130,938.32 ^s	
<i>Art.</i> 110. Aanbouw en onderhoud van gebouwen, aankoop van terrein, vuur en licht, hulpmiddelen voor het onderwijs, lokaalbehoefden, kleeding der bedienden, reis- en verblijfkosten, personeele hulp, schrijffloonen en verdere uitgaven ten behoeve der Polytechnische school		137,321.—	
<i>Art.</i> 111. Jaarwedden, verloftractementen, toelagen en belooningen der leeraren, beambten en bedienden bij de Rijks hogere burgerscholen		423,730.—	
<i>Art.</i> 112. Aankoop van grond en gebouwen, huur en lasten van gebouwen, aanbouw en onderhoud van gebouwen, vuur en licht, hulpmiddelen voor het onderwijs, boeken en leermiddelen ten behoeve van onvermogene leerlingen, lokaalbehoefden, reis- en verblijfkosten, personeele hulp, schrijffloonen, en verdere uitgaven ten behoeve der Rijks hogere burgerscholen		75,000.—	
<i>Art.</i> 113. Jaarwedden, toelagen en belooningen der leeraren, beambten en bedienden bij de Rijkslandbouwschool		55,200.—	
<i>Art.</i> 114. Kosten en subsiidiën voor stichting, uitbreiding, aanbouw, onderhoud, huur en lasten van gebouwen, onderhoud en aankoop van meubelen, vuur en licht, aanvulling en uitbreiding der verzamelingen en hulpmiddelen voor het onderwijs,			

Transporteere . . . f 2,728,478.73^s f 2,284,928.—

Per transport . . . f 2,728,478.73⁴ f 2,884,923.—

reis- en verblijfkosten; personeele hulp en schrijffoonen, administratieve, huishoudelijke en verdere uitgaven ten behoeve der Rijkslanbouwschool	32,255.—
Art. 115. Subsiidiën en toelagen voor inrichtingen van middelbaar onderwijs	232,750.—
Art. 116. Subsiidiën aan scholen voor ambachtsonderwijs	90,725.—
„ 117. Subsiidiën ten behoeve van het onderwijs in land- en tuinbouw en houtteelt, voor landbouw- en zuivelconsulenten en toelagen voor het opleiden van landbouw- en tuinbouwonderwijzers	42,750.—
Art. 118. Kosten, voortvloeiende uit de oprichting en instandhouding van winterscholen	12,600.—
Art. 119. Jaarwedden van acht landbouwleeraren	19,000.—
„ 120. Reis-, verblijf- en bureelkosten der landbouwleeraren, benevens kosten van werktuigen en platen	7,400.—
Art. 121. Jaarwedden, toelagen en belooningen van de directeuren en overige ambtenaren en bedienden aan de Rijkslanbouw-proefstations	27,900.—
Art. 122. Aanbouw, onderhoud, huur en lasten van gebouwen, aankoop van grond en gebouwen, vuur en licht, werktuigen, gereedschappen, bureel- en lokaalbehoefden, reis- en verblijfkosten, personeele hulp, schrijffoonen en verdere uitgaven ten behoeve der Rijkslanbouw-proefstations, zoomede kosten voortvloeiende uit wetenschappelijke proefnemingen in het belang van den landbouw; reis-, verblijf- en bureelkosten van de leden der commissie van toezicht op de Rijkslanbouw-proefstations	22,033.—
Art. 123. Bijdragen in de kosten van aanleg en exploitatie van proefvelden, van het daarbij te houden toezicht en de verdere daarmede in verband staande uitgaven, zoomede subsidie aan de commissie van onderzoek naar de beste wijze van ontginning van woeste gronden	15,200.—
Art. 124. Subsiidiën aan scholen voor zeevaarkundig onderwijs	34,450.—
„ 125. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissiën tot het afnemen der eindexamens voor de hogere burgerscholen, de landbouwscholen en de Polytechnische school, benevens verdere kosten van die examens	39,000.—
Art. 126. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissiën tot het examineeren van hen, die eene akte van bekwaamheid voor het middelbaar onderwijs, eene der akten van bekwaamheid, vermeld in art. 65, of eene akte van bekwaamheid voor het handteekenen, vermeld in art. 65bis der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van 8 December 1889 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 175), wenschen te ontvangen, en verdere kosten van die examens	43,000.—
<i>Lager onderwijs.</i>	
Art. 127. Jaarwedden van drie inspecteurs van het lager onderwijs	10,500.—
Art. 128. Reis-, verblijf- en bureelkosten der inspecteurs van het lager onderwijs	2,400.—

 Transporteere . . . f 3,360,441.73⁴ f 2,284,923.—

	Per transport . . . f	3,360,441.73 ^a	f 2,284,923.—
<i>Art.</i> 129. Jaarwedden van de districts-schoolorpzieners . . .		62,500.—	
„ 130. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de districts-schoolorpzieners . . .		18,500.—	
<i>Art.</i> 131. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de arrondissement-schoolorpzieners of abonnement deswege . . .		56,000.—	
<i>Art.</i> 132. Kosten der vergaderingen van de ambtenaren, aan wie bij art. 67 der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van 8 December 1889 (<i>Staatsblad</i> n°. 175), het toezicht op het lager onderwijs is opgedragen . . .		100.—	
<i>Art.</i> 133. Jaarwedden, toelagen en belooningen der onderwijzers en bedienden bij de Rijkskweekscholen tot opleiding van onderwijzers en bij de daaraan verbonden leerscholen . . .		188,612.—	
<i>Art.</i> 134. Toelagen voor huisvesting en verpleging van kweekelingen, opgeleid bij de Rijkskweekscholen . . .		146,400.—	
<i>Art.</i> 135. Aankoop en stichting van gebouwen; huur en onderhoud van gebouwen; vuur en licht; hulpmiddelen voor het onderwijs; lokaalbehoefte; personeele hulp en schrijffoonen; het gebruik maken van bad- en zweminrichtingen en verdere uitgaven ten behoeve der Rijkskweekscholen en daaraan verbonden leerscholen . . .		47,495.—	
<i>Art.</i> 136. Subsidiën voor kweekscholen tot opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen . . .		125,000.—	
<i>Art.</i> 137. Rijksnormaallessen tot opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen en kosten van opleiding voor het afleggen van het examen ter verkrijging der akte van bekwaamheid voor de vrije en orde-oefeningen der gymnastiek . . .		470,000.—	
<i>Art.</i> 138. Bijdrage aan normaallessen en aan hoofden van scholen voor door hen opgeleide personen, die de akte, bedoeld in art. 56 onder a der wet op het lager onderwijs, zooals die laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 8 December 1889 (<i>Staatsblad</i> n°. 175), hebben verkregen . . .		102,200.—	
<i>Art.</i> 139. Kosten van opleiding voor het afleggen van het examen ter verkrijging der akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in landbouwkunde . . .		1,200.—	
<i>Art.</i> 140. Subsidiën en toelagen aan de arrondissement-schoolorpzieners ten gevolge van art. 22 van het Koninklijk besluit van 31 December 1891 (<i>Staatsblad</i> n°. 254) . . .		8,000.—	
<i>Art.</i> 141. Jaarwedden van onderwijzers bij de Rijks lagere scholen te Weststellingwerf, te Steenwijkerwold en te Vledder . . .		11,800.—	
<i>Art.</i> 142. Onderhoud van gebouwen; vuur en licht; hulpmiddelen voor het onderwijs; lokaalbehoefte; buitengewoon opzicht; personeele hulp; schrijffoonen en verdere uitgaven voor de Rijks lagere scholen te Weststellingwerf, te Steenwijkerwold en te Vledder . . .		4,420.—	
<i>Art.</i> 143. Subsidiën aan gemeenten tot bestrijding van jaarwedden van onderwijzers en onderwijzeressen bij de lagere scholen . . .		72,800.—	
<i>Art.</i> 144. Bijdrage en vergoeding door het Rijk aan de gemeenten in de kosten van haar lager onderwijs, ten gevolge van art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk			

Transporteere . . . f 4,670,468.73^a f 2,284,923.—

Per transport . . . f 4,670,468.73^a f 2,284,923.—

gewijzigd bij die van 8 December 1889 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 175), in verband met art. 5 der wet van 8 December 1889 (<i>Staats-</i> <i>blad</i> n ^o . 175)	8,500,000.—
<i>Art.</i> 145. Vergoeding door het Rijk aan de gemeenten voor de kosten van haar lager onderwijs over 1893, ten gevolge van art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals dat artikel is gewijzigd bij die van 11 Juni 1884 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 123), in verband met art. 5 der wet van 8 December 1889 (<i>Staats-</i> <i>blad</i> n ^o . 175)	18,000.—
<i>Art.</i> 146. Tijdelijk subsidie aan de gemeenten, door de uit- gaven tot eene behoorlijke inrichting van haar lager onderwijs vereischt, onbillijk bezwaard (art. 49 der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van 8 De- cember 1889, <i>Staatsblad</i> n ^o . 175).	500,000.—
<i>Art.</i> 147. Bijdrage door het Rijk in de jaarwedden van onderwijzers aan bijzondere scholen, ten gevolge van art. 54 <i>bis</i> der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewij- zigd bij die van 8 December 1889 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 175)	935,000.—
<i>Art.</i> 148. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissiën tot het examineeren van hen die eene der akten van bekwaamheid, vermeld in art. 56 onder <i>a</i> en <i>b</i> of eene akte van bekwaamheid voor de handwerken of voor de vrije en orde-oefeningen der gymnastiek, vermeld in art. 65 <i>bis</i> der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewij- zigd bij die van 8 December 1889 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 175), wen- schen te ontvangen, benevens verdere kosten van die examens . . .	95,000.—
<i>Art.</i> 148 <i>bis</i> . Kosten van onderzoek naar de grondslagen, waarop aan weduwen en weezen van openbare lagere onderwij- zers pensioen zoude kunnen worden verleend en van de daar- mede in verband staande werkzaamheden	1,400.—
<i>Art.</i> 149. Verschillende uitgaven voor speciale inrichtingen voor onderwijs; gratificatiën; hulp- en aanmoedigingsmiddelen . . .	20,500.—
<i>Art.</i> 150. Kosten van vervaardiging, inpakking en verzending van pleisterafgietsels ten behoeve van inrichtingen van onderwijs	1,000.—
<i>Art.</i> 151. Jaarwedden en verdere belooningen van den bouw- kundige en van de opzichters, belast met het toezicht op de gebouwen voor onderwijs en van het personeel bij het bureau van den bouwkundige	23,700.—
<i>Art.</i> 152. Reis- en verblijfkosten van de in het vorig artikel bedoelde ambtenaren, huishoudelijke en verdere uitgaven betref- fende het aan hen opgedragen toezicht	6,300.—
	9,771,868.73 ^a
6 ^e Afd.: Kunsten en wetenschappen. <i>Art.</i> 153—186	702,175.—
7 ^e „ Nederlandsche Staatscourant, Handelingen van de Staten-Generaal en Staatsblad. <i>Art.</i> 187—190	79,068.—
8 ^e „ Pensioenen, toelagen, gratificatiën en wachtgelden. <i>Art.</i> 191—197 . . .	569,355.—
9 ^e „ Onvoorziene behoeften. <i>Art.</i> 198	40,000.—
	f 13,446,889.73 ^a

4 Februari 1895. WET, tot vaststelling van het *zesde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 19.

Bij deze wet wordt het VIde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1895, betreffende het *Departement van Marine*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^e Afd.: Kosten der administratie	f	395,263.34
2 ^e „ Materieel der zeemacht en van 's Rijks maritieme etablissementen	„	6,182,650.—
3 ^e „ Personeel der zeemacht	„	5,160,515.50
4 ^e „ Loodswezen, betonning, bekakening, verlichting en hydrographie	„	1,978,159.40
5 ^e „ Pensioenen, onderstanden, wachtgeldenz.	„	1,640,717.—
6 ^e „ Onvoorziene uitgaven	„	80,000.—
		<hr/>
	f	15,412,305.24

5 Februari 1895. WET, tot vaststelling van het *zevende* hoofdstuk B der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 20.

Bij deze wet wordt het VIIde hoofdstuk B der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1895, betreffende het *Departement van Financiën*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^e Afd.: Kosten van het Departement	f	323,090.—
2 ^e „ Kosten van de Grootboeken der Nationale Schuld, van de rentebetaling en van het Agentschap van het Ministerie van Financiën te Amsterdam.	„	106,425.—
3 ^e „ Kosten van 's Rijks schatkist	„	97,672.—
4 ^e „ Kosten van het Muntwezen.	„	85,850.—
5 ^e „ Kosten van administratie der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, en van den waarborg en de belasting der gouden en silveren werken.	„	4,547,821.—
6 ^e „ Kosten van administratie van het zegel, de registratie, de successie, de hypothecken en het kadaster, de vermogensbelasting, de Staatsloterij, de domeinen, het geldelijk beheer der groote wegen, vaarten en veeren en der visscherijen op de Schelde en Zeeuwsche Stroomen.	„	1,914,545.—
7 ^e „ Kosten der Eerediensten	„	1,969,362.08*
8 ^e „ Kosten van den Pensioenraad, pensioenen enz.	„	1,471,589.—
9 ^e „ Uitkeeringen, verschillende uitgaven, wachtgeldenz, onderstanden, gratificatiën en toelagen	„	8,606,181.20
10 ^e „ Onvoorziene uitgaven	„	36,000.—
		<hr/>
	f	19,158,595.28*

5 Februari 1895. WET, tot vaststelling van het *elfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 21.

Bij deze wet wordt het XIde Hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1895, betreffende de *Onvoorziene Uitgaven*, vastgesteld tot een bedrag van f 50,000.—

5 Februari 1895. WET, tot vaststelling der begrooting van uitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1895. S. 22.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, ingevolge de wet van 3 December 1874 (*Staatsblad* n°. 193), houdende bepalingen omtrent het beheer der gelden bestemd tot voltooiing van het vestingstelsel, eene afzonderlijke begrooting van de uitgaven voor dit onderwerp, voor den dienst van 1895, bij de wet behoort te worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De begrooting van uitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, aangewezen bij de wet van 18 April 1874 (*Staatsblad* n°. 64), wordt voor den dienst van 1895 vastgesteld als volgt:

Art. 1. Jaarwedden, toelagen en daggelden voor tijdelijk in dienst zijnde civiele ingenieurs, opzichters en teekenaars, toelagen voor officieren en opzichters der genie, reis- en verblijfkosten, bureel- en lokaalbehoefden, aankoop van instrumenten, *Maarten* en verdere benooidigheden f 70,000

Art. 2. Nieuwe werken met al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren; herstellen, veranderen en verbeteren van bestaande werken met den aanleve daarvan; aankoop en onteigening van percealen; kosten van exploten en processen; afkoop van rechten; kosten en ongelden betreffelijk koop- en andere overeenkomsten; het doen van grondboringen, waterpaasingen, opmetingen, enz.; een en ander voor de navermelde werken ter verbetering van de *Nieuwe Hollandsche Waterlinie*:
 1°. Verbetering van inundatiemiddelen in de geheele linie;
 2°. Verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang, aan werken in de geheele linie. _____ " 50,000

Art. 3. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de Stelling van *den Helder*:
 Verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang, aan werken in de geheele Stelling. _____ " 35,000

Art. 4. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de Stelling van *Amsterdam*:
 1°. Onteigening van gronden en uitvoering van voorbereidende werkzaamheden voor verschillende werken in de Stelling;
 2°. Maken van aardwerken, zandophoogingen, metsel- en betonwerken, enz. voor verschillende werken in de Stelling;
 3°. Vergraven en inrichten van zandophoogingen tot verdedigbare aardwerken;
 4°. Ophoogen en maken van wegen en inundatiekaden en maken van bruggen en steigers;
 5°. Maken van batterijen aan de *Zuiderzee*-zijde;
 6°. Voltooiën van het fort in de *Zuiderzee* aan het *Pampus*;
 7°. Inrichten en verbeteren van inundatiemiddelen;
 8°. Maken van loodsen, munitie- en buskruitmagazijnen;
 9°. Aanleg van beplantingen;
 10°. Maken van blindeeringen, aanschaffen van rails, enz.;
 11°. Verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang aan werken in de geheele Stelling. _____ " 846,000

Art. 5. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de Stelling van *'t Hollandsch Diep en het Volkerak*:
 Verbetering van ondergeschikt belang aan werken in de positien van *Willemstad* en *Ooitiensplaat*, waaronder het voortzetten van het maken van scherfvrije meetstations en seintoestellen en het leggen van de daartoe noodige kabels. _____ " 16,000

Art. 6. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de Stelling van *de Monden der Maas en het Haringvliet*:
 Verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang aan werken in de Stelling. _____ " 4,000

Art. 7. Telegraphisch en telephonische verbinding van verdedigingswerken en posten. " 75,000
 " 8. Materieel der genie voor het in staat van verdediging brengen der werken in verschillende Stellingen " 35,000

Transporteere f 1,131,000

Per transport . . . f 1,181,000

Art. 9. Doen van opmetingen, waterpassingen, grondboringen, enz. in de verschillende liniën en vestingen, alwaar, ingevolge de wet van 18 April 1874 (*Staatsblad* n°. 64), werken tot voltooiing van het vestingstelsel aangelegd of verbeterd moeten worden en voor welke in de voorgaande artikels geene gelden zijn uitgetrokken . . . „ 2,000

Art. 10. Onvoorziene uitgaven . . . „ 50,000

f 1,183,000

2. Tot dekking der uitgaven, begrepen in de bij artikel 1 dezer wet vastgestelde begrooting, wordt aangewezen:

a. de som van een millioen een honderd vijf en twintig duizend gulden, beschikbaar gesteld bij het VIIIste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1895;

b. het vermoedelijk batig slot der rekening van ontvang en uitgaaf wegens de begrooting ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel voor den dienst van 1894;

c. de toevallige baten, welke gedurende het jaar 1895 uit den aanleg der vestingwerken kunnen voortvloeien.

3. Wanneer het bedrag, uitgetrokken bij een der artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9 van artikel 1 dezer wet ontoereikend wordt bevonden, kan het, met inachtneming van het voorschrift van het tweede lid van artikel 24 der wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), door overschrijving uit artikel 10 van hetzelfde artikel 1 worden aangevuld.

4. Op artikel 10 van artikel 1 dezer wet worden aangewezen de tot het dienstjaar 1895 behoorende uitgaven, de voltooiing van het vestingstelsel betreffende, die hare omschrijving niet vinden in een der andere artikelen van genoemd artikel 1.

Die uitgaven worden, voor elke soort afzonderlijk, in de rekening gebracht en omschreven. Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 5den Februari 1895.

(get.)

E M M A.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

(Uitgeg. 6 Febr. 1895.)

5 Februari 1895. WET, tot vaststelling van het achtste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 23.

Bij deze wet wordt het VIIIste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1895, betreffende het *Departement van Oorlog*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1° Afd.: Kosten van het Departement f 156,550.—

2° „ Traktementen en toelagen, mitgaders schadeloosstelling voor uniformverandering en voor verlies van bagage, voor het aanschaffen en het verlies van dienstpaarden en voor verhuiskosten bij verplaatsing van den grooten staf, den generalen staf, de intendance en de provinciale en plaatselijke staven „ 265,800.—

3° „ Traktementen, toelagen en schadeloosstelling voor uniformverandering en voor verlies van bagage, voor het aanschaffen en het verlies van dienstpaarden en voor verhuiskosten bij verplaatsing van de staven der verschillende wapens en van de officieren der wapenkorpsen, daaronder begrepen daggelden aan militaire wachters . . „ 3,229,265.—

4° „ Soldijen en verdere kosten van de verschillende staven, diensten en wapenkorpsen, in de 2de, 3de en 5de afdelingen vermeld, met uitzondering van de kosten, in die afdelingen en in de 11de afdeling omschreven, doch met inbegrip van de kosten van instructeurs beneden den rang van officier bij de schutterijen en vereeni-

Transporteere . . . f 3,651,615.—

	Per transport	f	3,651,615.—
	gingen tot vrijwillige oefeningen in den wapenhandel en van vrijwilligers voor het resevekader	»	9,006,572.—
5 ^e Afd.	Geneeskundige dienst	»	933,883.—
6 ^e »	Studie en onderwijs	»	386,218.—
7 ^e »	Artillerie-inrichtingen, materieel der artillerie, draagbare wapenen, en pyrotechnie, alsmede praktische oefeningen en proeven bij het wapen der artillerie, een en ander met inbegrip van al wat de Koninklijke Militaire Academie en het wapen der marechaussee betreft	»	957,750.—
8 ^e »	Materieel der genie en kazerneeering, met hetgeen gerekend wordt daartoe te behooren, een en ander echter met uitzondering van al wat de Koninklijke Militaire Academie, de Cadettenschool, den Hoofdcursus te Kampen, de Normaalschietsschool en het wapen der marechaussee betreft	»	759,795.—
9 ^e »	Kosten der centrale magazijnen van militaire kleeding en uitrusting, en der garnizoens-magazijnen van kleeding en uitrusting, benevens van vernieuwing en wijziging van ledergoed en paardetui en van vernieuwing en onderhoud van kampements-effecten en van nachtleger	»	435,685.—
10 ^e »	Militaire verkenningen en Topographische inrichting	»	62,700.—
11 ^e »	Verplaatsing van personen en goederen	»	292,400.—
12 ^e »	Vershillende uitgaven	»	77,700.—
13 ^e »	Nonactiviteits-traktementen, pensioenen, gagementen, onderstanden, lijfrenten, toelagen en wachtgelden	»	2,227,459.—
14 ^e »	Onvoorziene uitgaven	»	50,000.—
15 ^e »	Wapen der marechaussee	»	691,310.—
16 ^e »	Buitengewone uitgaven	»	744,100.—
17 ^e »	Voltooiing van het vestingstelsel	»	1,125,000.—
		f	21,402,187.—

5 Februari 1895. WET, tot vaststelling van het negende hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 24.

Bij deze wet wordt het IXde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1895, betreffende het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^e Afd.:	Kosten van het Departement. Art. 1—4.	f	137,000.—
2 ^e »	Waterstaat.		

A. Algemeene Zaken.

Art. 5.	Reiskosten en vacatiegelden van commissiën, benevens uitschotten daarvoor	f	1,000.—
Art. 6.	Explosten en proceskosten	»	1,000.—
» 7.	Druk- en bindwerk	»	20,000.—
» 8.	Telegraphische berichten.	»	4,500.—

B. Waterstaat en Landsgebouwen.

Art. 9.	Jaarwedden van het korps ingenieurs	»	177,968.—
» 10.	Jaarwedden van het korps opzichters, alsmede jaarwedden en toelagen van de adjunct-opzichters	»	195,640.—
Art. 11.	Reis-, bureel- en verplaatsingskosten; aankoop van boeken en kaarten ten behoeve van het korps ingenieurs en opzichters en het verder personeel bij den waterstaat en den		

Transporteere	f	400,108.—	f	137,000.—
-------------------------	---	-----------	---	-----------

Per transport . . . f	400,108.—	f	137,000.—
inspecteur voor de Rijnvaart; alsmede reiskosten van den inspecteur der Rijksbeplantingen	111,000.—		
Art. 12. Bezoldiging en toelagen van het personeel in de bureelen der ambtenaren van den waterstaat	94,000.—		
Art. 13. Jaarweden, toelagen, reiskosten en verdere uitgaven voor havenmeesters en de overige waterstaatsbeambten	312,500.—		
Art. 14. Bezoldiging enz. van de machinisten en stokers bij de verschillende stoomwerktuigen.	33,600.—		
Art. 15. Bezoldiging en toelagen van het personeel en den concierge voor den algemeenen dienst van den waterstaat.	25,000.—		
Art. 16. Waarneming van winddruk en waterhoogten, enz. met inbegrip van materieel.	17,830.—		
Art. 17. Waterstaatskaart	3,000.—		
„ 18. Rivierkaarten	12,000.—		
„ 19. Onderzoek naar den waterstaatkundigen toestand des lands	17,000.—		
Art. 20. Verspreiding van het herziene Amsterdamsche peil.	4,780.—		
„ 21. Onderhoud enz. der verkenmerken van het herziene Amsterdamsche peil en van de nauwkeurigheidswaterpassing.	250.—		
Art. 22. Opnemingen en peilingen enz. benevens aankoop, herstel en berging van instrumenten.	3,000.—		
Art. 23. Buitengewone correspondentie bij ijsgang en hoog opperwater	5,000.—		
Art. 24. Ijsopruiming	15,000.—		
„ 25. Toelage aan den inspecteur voor de Rijnvaart	500.—		
„ 26. Toelage aan den ontvanger der directe belastingen enz. te Lobith voor de samenstelling der statistieke gegevens voor de Rijnvaart.	600.—		
Art. 27. Meten en ijken van Rijnschepen.	1,800.—		
„ 28. Belooning der commissiën van deskundigen voor de Rijnvaart te Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht	5,000.—		
Art. 29. Verbetering der rivieren de Rijn en de Lek	230,100.—		
„ 30. Verbetering van de rivier de Waal.	249,500.—		
„ 31. Verbetering van de rivier de IJssel	93,600.—		
„ 32. Verbetering van de rivier de Merwede en van de Killen	387,600.—		
„ 33. Verbetering van de Dordtsche waterwegen	41,700.—		
„ 34. Verbetering, onderhoud en herstel van het Hollandsch Diep en het Haringvliet.	37,500.—		
Art. 35. Verbetering, onderhoud en herstel van de rivier de Maas in Limburg, Noordbrabant en Gelderland	319,000.—		
Art. 36. Verleggen van de uitmonding der rivier de Maas, ingevolge de wet van 26 Januari 1883 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 4)	1,120,135.—		
Art. 37. Onderhoud enz. van de werken voor het verleggen der Maasmonding en der werken en vaargeul op de Donge, alsmede het in werking houden der bemalingswerktuigen en de bediening der veren tot de Nieuwe Maasmonding behorende; onderhoud van de kribben in de Dintel bij Dinteloord	78,000.—		
Art. 38—41. Bezoldiging, bureel- en lokaalbehoefden, reisen verblijfskosten, alsmede kosten van de werkzaamheden voor			

Transporteere . . . f 3,619,098.— f 137,000.—

	Per transport . . . f	3,619,093.—	f	137,000.—
het uitbakenen, waterpassen enz. ten behoeve van het werk genoemd sub art. 36.		52,300.—		
Art. 42. Bouw van eene brug te Heusden		440,000.—		
„ 43. Onderhoud enz. van de Nieuwe Maas, het Scheur, en aan den Hoek van Holland; verbetering van de Nieuwe Maas beneden de Oostpunt van Rozenburg		390,880.—		
Art. 44. Verbetering, ingevolge de wet van 24 Januari 1863 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 4) van den Rotterdamschen Waterweg.		585,000.—		
Art. 45. Onderhoud enz. der werken van den Hollandschen IJssel, met verdieping van de rivier beneden Gouda		15,000.—		
Art. 46. Verbetering van de Linge		2,200.—		
„ 47. Onderhoud enz. van het Zwarte Water		4,400.—		
„ 48. Onderhoud enz. van het Zwolsche Diep		25,000.—		
„ 49. Onderhoud enz. Binnen- en Buiten-A in Groningen. „		3,200.—		
„ 50. Onderhoud enz. der drie overlaten in den Waaldijk boven Dalem en in het Wijdschild, van de groote inundatie- of hulpsluis in den Waaldijk te Dalem, de sluizen, heulen en duikers te Gorinchem		6,500.—		
Art. 51. Onderhoud enz. der duikerssluis in den Krommen Rijn te Wijk bij Duurstede		130.—		
Art. 52. Onderhoud enz. van de peilschalen te Elburg, Nijkerk, Durgerdam en IJmuiden		850.—		
Art. 53. Onderhoud, herstel en verbetering der zee- en oeverwerken, helm- en stroobeplantingen; onderhoud, verbetering en vernieuwing van peilschalen; van de havens te Hellevoetsluis en Goedereede, benevens daarmede in verband staande uitgaven in Zuidholland.		60,750.—		
Art. 54. Id. in Noordholland, alsmede van de havens te Vlieland, Urk en Marken		191,000.—		
Art. 55. Id. in Zeeland, alsmede van de havens te Veere, Vlissingen en de binnenreede van Brouwershaven		40,000.—		
Art. 56. Id. in Friesland		23,900.—		
„ 57. Id. in Overijssel		28,800.—		
„ 58. Id. in Groningen.		19,800.—		
„ 59. Bijdrage in het tekort der uitgaven voor zeevering en oevervoorsiening van de calamiteuse polders in de provincie Zeeland, volgens de wet van 19 Juli 1870 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 119). „		200,000.—		
Art. 60. Herstel van winter- en stormschade		60,000.—		
„ 61. Wegruimen en bergen van wrakken en hunne ladingen. „		30,000.—		
„ 62. Onderhoud, herstel en verbetering der havens en hare toegangen, daaronder begrepen de rivierwerken bij de havens te Moerdijk en Willemstad; onderhoud, herstel en vernieuwing van peilschalen en daarmede in verband staande uitgaven in Noordbrabant		11,000.—		
Art. 63. Id. in Noordholland, daaronder begrepen het Krabbersgat		52,020.—		
Art. 64. Id. in Zeeland, daaronder begrepen de aanleg- en losplaats bij de Issabella-sluis en het posthaventje te Gorishoek. „		25,000.—		
Art. 65. Id. in Friesland		98,700.—		
	Transporteere . . . f	5,985,523.—	f	137,000.—

	Per transport . . . f	5,985,523.—	f	187,000.—
Art. 66. Id. in Overijssel		3,200.—		
„ 67. Onderhoud enz. van het Merwedekanaal met het Zederikkanaal		181,000.—		
Art. 68. Onderhoud enz. van de Znid-Willemsvaart		165,900.—		
„ 69. Aanleg, onderhoud en bediening van telegraphische verbindingen, meubilaire en verder materieel		4,575.—		
Art. 70. Onderhoud enz. van de gekanaliseerde Dieze		13,000.—		
„ 71. Onderhoud enz. van het kanaal van Apeldoorn naar den IJssel		24,000.—		
Art. 72. Onderhoud enz. van het kanaal door Voorne		40,000.—		
„ 73. Onderhoud enz. van sluizen en bruggen op den waterweg van Amsterdam naar Rotterdam		8,000.—		
Art. 74. Onderhoud enz. van het Noordhollandsch kanaal		130,000.—		
„ 75. Onderhoud enz. van het kanaal van Amsterdam naar de Noordzee		470,000.—		
Art. 76. Vervanging van het stoomgemaal te Schellingwoude, met uitbreiding van het stoomvermogen		94,000.—		
Art. 77. Verbetering van het vaarwater buiten den afsluitdijk bij Schellingwoude		81,000.—		
Art. 78. Uitbreiding der haven- en sluiswerken te IJmuiden, ingevolge de wet van 31 Mei 1887 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 98)		1,075,000.—		
Art. 79. Onderhoud enz. van het Tienhovensche kanaal		400.—		
„ 80. Onderhoud enz. van de vaart tusschen Amsterdam en Vreeswijk		8,100.—		
Art. 81. Onderhoud enz. van het jaagpad langs het Spaarne		600.—		
„ 82. Onderhoud enz. van het kanaal van Ter Neuzen		111,000.—		
„ 83. Onderhoud enz. van het kanaal van Sluis naar Brugge		300.—		
„ 84. Onderhoud enz. van het kanaal door Zuid-Beveland		82,000.—		
„ 85. Onderhoud enz. van het kanaal door Walcheren		99,000.—		
„ 86. Onderhoud enz. van de kanalen van Dokkum naar Gerben-Allesverlaat en Kollum, de Kiestrazijl, de Burgwerderbrug en de brug in de Leegte, het oostelijk kanaalboord van de Munnekezijlsterrijt, het Wijd der Linde		16,000.—		
Art. 87. Onderhoud en werking der stoomwerktuigen van het Noord-Willemskanaal		13,000.—		
Art. 88. Onderhoud enz. van het kanaal het Meppelerdiep		10,800.—		
„ 89. Onderhoud enz. van de Willemsvaart in Overijssel		11,900.—		
„ 90. Onderhoud enz. van het Veenhuizerkanaal		6,000.—		
„ 91. Onderhoud enz. der Drentsche Hoofd- en Beilervaarten		20,500.—		
„ 92. Onderhoud enz. van het Noorderkanaal of de Noordervaart in Limburg en het zijkanaal naar de Maas in de richting tusschen Neer en Kessel		6,000.—		
Art. 93—103. Onderhoud, herstel en verbetering van wegen en bruggen en daarbij behoorende werken, beplantingen, benevens daarmede in verband staande uitgaven in de verschillende provinciën		722,920.—		
Art. 104. Onderhoud enz. van veren en schipbruggen		53,695.—		
„ 105. Subsidien voor onderwerpen waarvoor reeds bij de laatstvoorgaande begrooting bijdragen zijn toegestaan		356,415.21		
	Transporteere . . . f	9,798,828.21	f	187,000.—

Per transport . . . f 9,798,828.21 f 137,000.—

<i>Art.</i> 106. Bijdrage aan de gemeente Maaasluis in de kosten van onderhoud der haven	1,500.—
<i>Art.</i> 107. Bijdrage in de jaarlijksche uitkeering aan den pachter wegens de bediening van het veer tusschen Rhooon en Goidschalvoord	700.—
<i>Art.</i> 108. Bijdrage aan de gemeente Diever in de kosten van aanleg van een straatweg van Diever over Wateren naar den kunstweg Beuil-Elsloo	28,200.—
<i>Art.</i> 109. Bijdrage aan de gemeente Wanneperven in de kosten van aanleg van een kunstweg in die gemeente	9,500.—
<i>Art.</i> 110. Nieuwe subsidiën	8,000.—
„ 111—113. Jaarwedden, benevens reis-, bureel- en verplaatsingskosten van de beide Rijksbouwmeesters en van het verder vaste personeel belast met het toezicht op de landsgebouwen	60,170.—
<i>Art.</i> 114. Onderhoud enz. van de landsgebouwen en terreinen te 's Gravenhage	70,000.—
<i>Art.</i> 115. Brandweer en brandweartelegraaf; duinwater voor de fontein op het Binnenhof; verlichting van het Binnenhof; telefoonabonnement voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal.	2,900.—
<i>Art.</i> 116. Huur, inrichting en bewaking van lokalen tijdelijk in gebruik	11,600.—
<i>Art.</i> 117. Uitbreiding van het Departement van Koloniën	38,000.—

C. Spoorwegen.

<i>Art.</i> 118 en 119. Jaarwedden, benevens reis- en verplaatsingskosten van den Raad van toezicht op de spoorwegdiensten	105,150.—
<i>Art.</i> 120. Materieel en arbeidsloon voor dit toezicht	11,100.—
„ 121 en 122. Jaarwedden, benevens reiskosten van den Rijkscommissaris en van den adjunct-Rijkscommissaris bij de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsepoorwegen en bij de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij.	8,400.—
<i>Art.</i> 123. Bijdrage aan de Internationale Commissie voor spoorwegcongressen	100.22½
<i>Art.</i> 124. Bijdrage van Nederland in de kosten van het internationaal bureel te Bern voor spoorwegvervoer.	800.—
<i>Art.</i> 125. Tegemoetkoming aan den aannehmer van den stoombootveerdienst tusschen Enkhuizen en Stavoren	65,000.—
<i>Art.</i> 126. Boeien in de lig- en losplaats in het IJ (volgens overeenkomst met de gemeente Amsterdam)	34,812.—
<i>Art.</i> 127. Vergoeding aan J. M. VAN DER MADR c. a. ingevolge overeenkomst dd. $\frac{13 \text{ April}}{13 \text{ December}}$ 1889 (spoorweg <i>Zwaalve—'s Hertogenbosch</i>	1,838.38
<i>Art.</i> 128. Brug over den <i>IJssel</i> bij <i>Westervoort</i>	650,000.—
„ 129. Maken van een blijvend hoofdgebouw op het station <i>Vlissingen</i> (Haven)	40,000.—
<i>Art.</i> 130. Maken van eene loods voor locomotieven op het station <i>Vlissingen</i> (Haven).	12,000.—

Transporteere . . . f 10,942,098.76 f 137,000.—

	Per transport . . . f	10,942,093.76 ^s f	137,000.—
<i>Art. 131.</i> Uitbreiding van het station 's Hertogenbosch, met inbegrip van eene nieuwe en hoogere <i>Diezebrug</i>			
			334,500.—
<i>Art. 132.</i> Uitbreiding van het station en van het hoofgebouw op het station <i>Groningen</i>			
			261,400.—
<i>Art. 133.</i> Idem van het station <i>Hengelo</i>			
			100,000.—
" 134. Wijziging van het goederenstation <i>Nijmegen</i>			
			50,000.—
" 135. Vernieuwing van de westelijke viaduct te <i>Amsterdam</i>			
			50,000.—
" 136. Goederenstation van den Hollandschen <i>IJzeren Spoorweg</i> in de <i>Stadriellanden</i> te <i>Amsterdam</i>			
			80,000.—
<i>Art. 137.</i> Station van den <i>Staatspoorweg</i> van <i>Amersfoort</i> naar <i>Nijmegen</i> te <i>Amersfoort</i>			
			100,000.—
<i>Art. 138.</i> Uitgaven, voortvloeiende uit art. 10, sub 1 ^o , 2 ^o , 3 ^o en 5 ^o , der overeenkomsten van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 134).			
			40,000.—
<i>Art. 139.</i> Uitgaven, voortvloeiende uit art. 20, sub 7, der overeenkomsten van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 134)			
			15,000.—
<i>Art. 140.</i> Renten over het jaar 1895 aan <i>België</i> uit te keeren, van de kosten van werken tot uitbreiding van het station <i>Esschen</i> , ingevolge regeling met de Belgische Regeering getroffen, tot uitvoering van art. 17 der, voor zooveel noodig, bij de wet van 22 April 1880 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 63) bekrachtigde overeenkomst van 31 October 1879			
			4,800.—
<i>Art. 141.</i> Subsidie voor den aanleg van een stoomtramweg van Blokzijl naar Zwolle, van Alkmaar naar Purmerend, van Schagen naar Wognum, van Veghel over Eindhoven naar de Belgische grens			
			144,796.—
			<hr/> 12,122,589.76 ^s

3° Afd.: Handel en Nijverheid.

A. Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut.

<i>Art. 142.</i> Jaarwedden en toelagen van het personeel			
			28,600.—
" 143. Reiskosten, waarnemingen elders dan te Utrecht; gebouwen, verder materieel en arbeidsloon			
			52,000.—

B. Zeevisscherijen.

<i>Art. 144.</i> Jaarwedden van den secretaris van het College voor de zeevisscherijen, van den wetenschappelijken adviseur en de keurmeesters. Maandgelden van onderzochters			
			7,000.—
<i>Art. 145.</i> Bureel- en lokaalbehoefden en reiskosten.			
			8,400.—
" 146. Verdere uitgaven voor het politietoezicht			
			4,020.—
" 147. Onderzoek en navorschingen ten behoeve van de vischerijen. Bevordering van den salmrijkdom der rivieren			
			9,000.—
<i>Art. 148.</i> Uitgaven in het buitenland ter bevordering van den salmrijkdom der rivieren			
			6,000.—

C. IJkwezen.

<i>Art. 149.</i> Jaarwedden en toelagen van het personeel			
			88,000.—
" 150. Bureel-, reis-, verplaatsings- en examenkosten			
			16,000.—
" 151. Gebouwen, werktuigen, verder materieel en arbeidsloon			
			15,800.—

Transporteere . . . f 219,820.— f 12,259,589.76^s

Per transport . . . f 219,320.— f 12,259,589.76^sD. *Stoomwezen.*

<i>Art.</i> 152. Jaarwedden van het personeel	29,700.—
„ 153. Bureel-, reis-, verplaatsings- en examenkosten. Werktuigen en gereedschappen	14,800.—
<i>Art.</i> 154. Kosten van de commissie, ingesteld krachtens art. 3 der wet van 28 Mei 1869 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 97)	100.—

E. *Mijnwezen.*

<i>Art.</i> 155. Jaarwedden van den ingenieur en van den adjunct-ingenieur	3,500.—
<i>Art.</i> 156. Opnemingskosten. Reiskosten van den ingenieur en van den adjunct-ingenieur	800.—

F. *Landbouw.*

<i>Art.</i> 157. Subsidie aan het Nederlandsch landbouw-comité . . .	12,000.—
„ 158. Toezicht op wijngaarden, boomkwekerijen, tuinen en broeikasen, volgens art. 1 van het Koninklijk bealuit van 24 December 1883 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 248)	1,000.—
<i>Art.</i> 159. Onderzoek van boter, ingevolge de wet van 23 Juni 1889 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 82)	2,500.—
<i>Art.</i> 160. Onderzoek omtrent bevoeiing van terreinen ten behoeve van den landbouw	4,000.—
<i>Art.</i> 161. Voorbereiding van de samenstelling van eene nienwe geologische kaart en van eene hoogtekaart van Nederland	1,000.—

G. *Vershillende uitgaven.*

<i>Art.</i> 162. Raad van tucht, bureel- en lokaalbehoefden, schade-loosstelling van getuigen, van den secretaris en den bode, vacatiegelden en reiskosten	2,000.—
<i>Art.</i> 163. Examens ter verkrijging van diploma's als stuurman en als machinist aan boord van koopvaardij-schepen	11,000.—
<i>Art.</i> 164. Toezicht op de doortocht en het vervoer van landverhuizers, alsmede belooning aan de secretarissen van de daartoe aangestelde commissiën	6,800.—
<i>Art.</i> 165. Subsidie aan de Zuidhollandsche Maatschappij tot redding van schipbrenkelingen	7,500.—
<i>Art.</i> 166. Ondersteuning van personen, die schipbrenkelingen hebben gered of getracht te redden, alsmede van hunne nagelaten betrekkingen	1,000.—
<i>Art.</i> 167. Onderhoud van de reddingkaap op „Onrust” en van de gebonwtjes voor schipbrenkelingen op Vlieland en Terschelling (Boschplaat). Verlichting en toezicht	850.—
<i>Art.</i> 168. Telegraphische verbindingen voor de kustwacht, vergoeding voor buitengewone diensten van telegraafpersoneel, alsmede reiskosten	3,600.—
<i>Art.</i> 169. Gebouw voor strandvonderij op Terschelling	200.—
„ 170. Verslagen, berichten, verordeningen en advertentiën betreffende handel en scheepvaart, nijverheid en landbouw, alsmede omtrent de spaar- en leenbanken	3,400.—
<i>Art.</i> 171. Jaarwedden, reis- en verplaatsingskosten, alsmede onderscheidingsteekenen van den kommandant en van de beambten van het korps geleiders tot het vervoer van ontplofbare stoffen . .	6,000.—

 Transporteere . . . f 330,070.— f 12,259,589.76^s

	Per transport f	330,070.—	f 12,259,589.76*
Art. 172.	Subsidiën, toelagen en verdere uitgaven in het belang van handel, nijverheid en landbouw.	3,000.—	
Art. 173.	Subsidie aan de vereeniging „Het Buitenland”	5,000.—	
„ 174.	Subsidie ten behoeve van een museum van voorwerpen ter voorkoming van ongelukken	5,000.—	
Art. 175.	Bijdrage van Nederland in de kosten der Internationale vereeniging tot uitgave van douanetarieven	2,050.—	
Art. 176.	Toezicht, bedoeld bij de wet van 5 Mei 1889 (Staatsblad n°. 48):		
	a. jaarwonden van het personeel: drie inspecteurs		
à f	4000 f	12,000.—	
	b. reiskosten	5,000.—	
	c. bureelbehoefden, schrijffloonen en verdere uitgaven ten dienste van het toezicht	8,000.—	
		25,000.—	
			370,120.—
4° Afd.:	Posterijen.		
	A. en B. Postdienst. Art. 177—190 f	5,655,270.—	
	C. Telegraafdienst. Art. 191—199	1,675,690.—	
	D. Vereenigde post- en telegraafdienst. Art. 200—204.	1,544,830.—	
	E. Vereenigde posten voor B, C en D. Art. 205—207.	6,500.—	
	F. Rijkspostspaarbank. Art. 208—213.	193,200.—	
			9,075,490.—
5° „	Pensioenen, wachtgeld en gratificatiën enz. Art. 214—219.		860,529.—
6° „	Onvoorziene uitgaven. Art. 220.		60,000.—
			f 22,125,728.76*

6 Februari 1895. WET, tot definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van *Suriname* voor het dienstjaar 1895. S. 25.

Bij deze wet wordt de koloniale huishoudelijke begrooting van *Suriname* voor het dienstjaar 1895, voor zooveel de *uitgaven* betreft, definitief vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1°	Afdeeling: Gouvernements-secretarie Koloniale Staten en algemeene dienst f	152,617.50
2°	„ Justitie en Politie	377,639.—
3°	„ Schutterij te Paramaribo	7,250.—
4°	„ Administratie van Financiën	196,088.25
5°	„ Immigratie en kolonisatie	102,015.—
6°	„ Eerediensten, onderwijs, armenzorg en burgerlijke geneeskundige dienst	475,136.85
7°	„ Bouwdepartement	264,246.—
8°	„ Koloniale vaartuigen, betonning, bebakening en seinwezen	265,902.25
9°	„ Pensioenen, wachtgeld, onderstanden en toelagen	200,424.26*
10°	„ Onvoorziene uitgaven	50,000.—
		f 2,094,319.11*

Artt. 2 en 3 handelen over af- en overschrijving van- en betalingen uit de onvoorziene uitgaven.

Bij Art. 4 worden tot goedmaking der uitgaven aangewezen:

- A. Directe en indirecte belastingen.
- B. Inkomsten van onderscheiden aard.
- C. Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling van de koloniale geldmiddelen.

6 Februari 1895. WET, tot vaststelling van het tiende hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 26.

Bij deze wet wordt het Xde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1895, betreffende het *Departement van Koloniën*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^o Afd.:	Kosten van het Departement	f	208,879.—
2 ^o „	Uitgaven ten behoeve van de kolonie <i>Suriname</i>	„	843,630.78 ^o
3 ^o „	Uitgaven ten behoeve van de kolonie <i>Curacao</i>	„	238,610.50
4 ^o „	Pensioenen en gagementen van gewezen landsdienaren in de voormalige Nederlandsche bezittingen ter Kuste van Guinea en van huane nagelaten betrekkingen	„	18,617.—
5 ^o „	Pensioenen, wachtgeld en gratificatiën, alsmede daarmede in ver- band staande uitgaven	„	27,285.—
6 ^o „	Onvoorziene uitgaven	„	40,000.—
		f	1,877,022.28 ^o

6 Februari 1895. WET, houdende teruggaaf van het waarborgkapitaal der spoorweg-concessie *Samarang-Cheribon*. S. 27.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat er termen bestaan om het aan den Staat vervallen waarborgkapitaal van f 250,000, dat ter voldoening aan de voorwaarden der bij besluit van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* van 23 Februari 1884, n°. 8, verleende en sedert ingetrokken concessie voor den aanleg en de exploitatie van een spoorweg van *Samarang* naar *Cheribon* in Nederlandsche Staatseffecten is gestort ten kantore van den agent van het Ministerie van Financiën te *Amsterdam*, terug te geven indien een stoomtramweg tusschen *Samarang* en *Cheribon* wordt aangelegd en in exploitatie gebracht overeenkomstig de voorwaarden, waarop door den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* voor den aanleg en de exploitatie van zoodanigen stoomtramweg vergunning is verleend;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Benig artikel.

De Nederlandsche Staatseffecten, die ingevolge de voorwaarden, waarop bij besluit van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* van 23 Februari 1884, n°. 8, concessie is verleend voor den aanleg en de exploitatie van een spoorweg van *Samarang* naar *Cheribon*, als waarborgkapitaal zijn gedeponceerd ten kantore van den agent van het Ministerie van Financiën te *Amsterdam*, blijven voorshands bij genoemden agent berusten en zullen met de coupons, voor zoover die niet

reeds zijn afgegeven, dan wel de geldswaarde der coupons, worden terugggegeven aan dengenen, die dat waarborgkapitaal hebben gestort, of hunne rechtverkrijgenden, wanneer een stoomtramweg van *Samarang* naar *Cheribon* zal zijn aangelegd en in exploitatie gebracht overeenkomstig de voorwaarden, waarop bij besluit van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* van 7 December 1893, n°. 1, voor den aanleg en de exploitatie van zoodanigen stoomtramweg vergunning is verleend.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 6den Febr. 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGMA.

(Uitgeg. 11 Febr. 1895.)

11 Februari 1895. BESLUIT, tot aanvulling der Koninklijke besluiten van den 2den October 1886 (*Staatsblad* n°. 173) en van den 9den Februari 1893 (*Staatsblad* n°. 38), betreffende de verwisseling van 3½ ten honderd rentegevende schuldbeckenteniassen tegen inschrijving op het Grootboek der 3½ ten honderd rentegevende Nationale Schuld. S. 28.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, van den 8sten Februari 1895, n°. 48, Generale Thesaurie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan den voet der bewijzen van overneming, bedoeld in de artikelen 1, derde lid, van de Koninklijke besluiten van den 2den October 1886 (*Staatsblad* n°. 173) en van den 9den

Februari 1892 (*Staatsblad* n°. 88), en wijzen recht gevende op inschrijving in het Grootboek der 3½ percents Nationale Schuld, bedoeld in de artikelen 2, letter a, van die besluiten, wordt gesteld de navolgende, door den ambtenaar belast met de bewaring der gelden en geldswaarden bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën te onderteekenen verklaring: „voor overneming van eene nominale waarde van f aan schuldbekentenissen“. Nadat die verklaring op de evenbedoelde bewijzen zal zijn gesteld, geven zij recht: het bewijs van overneming op een bewijs als bedoeld in de artikelen 2, letter a, der aangehaalde besluiten, het bewijs bedoeld bij laatstgenoemde artikelen, op eene inschrijving in het Grootboek der Nationale Schuld.

2. Dit besluit treedt in werking op den 1sten Maart 1895.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 11den Februari 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

(*Uitgeg.* 16 Febr. 1895.)

14 Februari 1895. BESLUIT, houdende vaststelling der traktementen en toelagen van inspecteurs der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, KON. WIJ EMMA, KON.

Herzien de Koninklijke besluiten van 28 Januari 1877, n°. 14, 24 Maart 1882, n°. 10 en 14 Mei 1890, n°. 27;

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 14 Februari 1895, n°. 6, afdeling Personeel;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Art. 1 van het Koninklijk besluit van 24 Maart 1882, n°. 10, wordt gelezen als volgt:

De inspecteurs der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen worden benoemd op een traktement van f 2000 's jaars.

Dit traktement kan worden verhoogd:

- na vier jaren onafgebroken dienst in den rang tot f 2200 's jaars.
- na acht jaren idem f 2400 's jaars.
- na twaalf jaren idem 2600 „
- na zestien jaren idem 2800 „
- na twintig jaren idem 3000 „

2°. Art. 2 van evengemeld besluit wordt gelezen als volgt:

- In afwijking van het bepaalde bij het vorige artikel bedraagt het traktement der inspecteurs te:
 - Rotterdam, directe belastingen, 1° afdeling, 2° „
 - „ „ „ 3° „
 - „ „ „ invoerrechten en accijnzen,
 - Schiedam, Delft, 's Gravenhage 1° afdeling, 's Gravenhage 2° afdeling, Leiden, Amsterdam, directe belastingen, 1° kantoor, 2° „
 - „ „ „ 3° „
 - „ „ „ 4° „
 - „ „ „ 5° „
 - „ „ „ 6° „
 - „ „ „ invoerrechten en accijnzen,

Haarlem, Nieuwer-Amstel, Utrecht, Groningen, 1° afdeling, Arnhem, 's Hertogenbosch, Roosendaal en Maastricht f 2100 's jaars.

Dit traktement kan worden verhoogd: na vier jaren onafgebroken dienst in den rang tot f 2400 's jaars.

- na acht jaren idem f 2700 's jaars.
- na twaalf jaren idem 3000 „
- na zestien jaren idem 3300 „
- na twintig jaren idem 3600 „

3°. Art. 3 van evengemeld besluit wordt gelezen als volgt:

Boven de in art. 1 en 2 genoemde traktementen genieten de titularissen der na te noemen inspectiën:

- Rotterdam, directe belastingen, 1° afd. eene toelage ten bedrage van f 400.
- Rotterdam, directe belastingen, 2° afd. 400.
- „ „ „ 3° „ 400.
- „ „ „ invoerrechten en accijnzen „ 400.
- Amsterdam, directe belastingen, 1° kant. „ 400.
- „ „ „ 2° „ „ 400.
- „ „ „ 3° „ „ 400.
- „ „ „ 4° „ „ 400.
- „ „ „ 5° „ „ 400.
- „ „ „ 6° „ „ 400.
- „ „ „ invoerrechten en accijnzen. „ 400.
- 's Gravenhage, 1° afdeling 800.
- „ 2° „ 800.
- Leeuwarden 900.
- Zwolle 900.
- Nijmegen 900.
- Middelburg 900.

4°. Art. 3 van het Koninklijk besluit van 28 Januari 1877, n°. 14, wordt gelezen als volgt:

Het tractement der adjunct-inspecteurs der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen wordt vastgesteld op f 1600 's jaars.

5°. Dit besluit wordt gerekend te zijn ingegaan 1 Januari 1895.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer 's Gravenhage, den 14den Februari 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Financiën
(get.) SPRENGER VAN EYK.

4 Maart 1895. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, hondende beslissing, dat onder de uitdrukking „openbare weg”, voorkomende in de artt. 424, 427, 451, 453 en 457 Strafrecht, moeten verstaan worden „alle wegen tot algemeen gebruik bestemd”; dat dit geldt zoowel voor de wegen, die onder beheer staan van het openbaar gezag, als voor de particuliere wegen en zoooveel deze laatste betreft, de bestemming tot algemeen gebruik daaraan kan worden gegeven zonder medewerking van het openbaar gezag door dengene, die als eigenaar of uit anderen hoofde daarover beschikt; voorts dat de omstandigheid dat hij, die aldus over een particulieren weg beschikt, in die bestemming verandering kan brengen, niet belet dat zoolang de bestemming tot algemeen gebruik gehandhaafd wordt, de weg het karakter van openbaren weg behoudt.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie:

Schending door verkeerde toepassing van art. 453 Strafrecht en niet-toepassing van art. 216 Strafvord.;

Overwegende dat aan den gerequireerde is ten laste gelegd, dat hij den 7 October 1894, circa 9½ uur des namiddags, te Horst-Helenaaven, zich in kennelijken staat van dronkenschap heeft bevonden ter hoogte van de herberg van A. W. op den weg, loopende over den oostelijken oever van het kanaal de Helenavaart, welke weg door of namens de maatschappij Helenaaven ten dienste van het algemeen gebruik is aangelegd en als zoodanig door het publiek wordt gebruikt;

O. dat dit feit, voor zoover betreft den staat van dronkenschap, waarin de gerequireerde zou hebben verkeerd, bij het bestreden vonnis be-
1895.

wezen is verklaard door het proces-verbaal, daarvan door een bevoegd beambte opgemaakt en door dezen als getuige ter terechtzitting nader toegelicht;

dat voorts de kantonrechter, voorop stellende, dat het voor de qualificatie van dronkenschap op den openbaren weg „voldoende is, dat de overtreder zich heeft bevonden op een weg, die voor ieder open staat en toegankelijk is en gebruikt wordt, onverschillig aan wien die weg toebehoort,” heeft bevestigd dat uit de verklaringen der gehoorde getuigen wettig is gebleken, dat de weg, waarop de beklagde zich bevond tijdens de overtreding, is een openbare weg;

O. dat bij de memorie van cassatie wordt betwist, dat de uitdrukking „openbare weg” in art. 453 Strafrecht de uitgebreide beteekenis zou hebben, die daaraan door den kantonrechter wordt toegekend, terwijl daarbij verder wordt betoogd, dat een weg eerst dan in den zin van dat artikel een openbare is, wanneer hij voor het algemeen gebruik bestemd is en bovendien eene zekere erkenning van het openbaar gezag heeft bekomen, „waardoor de eigenaar van den grond, waarop de weg zich bevindt, niet de macht heeft dit karakter van openbaarheid op elk oogenblik te doen eindigen”;

O. daaromtrent, dat onder „openbare weg”, welke uitdrukking, behalve in bovengenoemd artikel, in het IIIde boek van het Wetboek ook voorkomt in de artt. 424, 427, 451 en 457, blijkens de geschiedenis en de strekking van die artikelen, verstaan moeten worden „alle wegen tot algemeen gebruik bestemd”;

dat dit geldt zoowel voor de wegen, die onder beheer staan van het openbaar gezag, als voor de particuliere wegen, en dat, wat deze laatste betreft, de bestemming tot algemeen gebruik daaraan kan worden gegeven, zonder medewerking van het openbaar gezag, door dengene, die als eigenaar of uit anderen hoofde daarover beschikt; terwijl de omstandigheid dat deze in die bestemming verandering kan brengen, niet belet, dat zoolang de bestemming tot algemeen gebruik gehandhaafd wordt, de weg het karakter van openbaren weg behoudt;

O. dat hieruit volgt, dat, nu blijkens de getuigenverklaringen waarop de kantonrechter de openbaarheid van den weg aannam, de weg door eene maatschappij, bij wie hij sedert jaren in gebruik en onderhoud was, voor het publiek is opgesteld, door ieder wordt gebruikt en daarop

zels een weekmarkt wordt gehouden, daaruit terecht is afgeleid dat in den zin van art. 453 Strafrecht die weg is een openbare weg;

dat het middel van cassatie mitsdien is onaannemelijk;

Gezien art. 370 Strafvordering;

Verwerpt het beroep; de kosten te dragen door den Staat.

6 Maart 1895. BESLUIT, houdende machtiging tot nitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wetten van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62) en van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 29.

12 Maart 1895. BESLUIT, tot wijziging van art. 2 van het Koninklijk besluit van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 189), betreffende de regeling der garnizoensindeling van het Leger, zooals dat artikel is gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 2 Februari 1885 (*Staatsblad* n°. 64.) S. 30.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Oorlog van 21 Februari 1895, Kabinet, Litt. IJ*;

Den Raad van State gehoord (advies van den 5den Maart 1895, n°. 17);

Gezien het nader rapport van den Minister van Oorlog van den 9den Maart 1895, Kabinet, Litt. N*;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen: Art. 2 van het Koninklijk besluit van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 189), zooals dat is gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 2 Februari 1885 (*Staatsblad* n°. 64) wordt gelezen als volgt:

Art. 2. Voor zoover de troepen thans nog niet, overeenkomstig de bij art. 1 bedoelde in-deeling, in de op die tabel vermelde garnizoenen verblijf houden, en voor zoover zij — hoezeer thans aldaar aanwezig — er niet behoorlijk kunnen worden gehuisvest of wel voor zoover andere legerbelangen hunne aanwezigheid elders noodzakelijk maken, wordt aan het in die tabel verordende eerst uitvoering gegeven zoodra en naarmate hiertoe, door verbetering van bestaande of aanbouw van nieuwe militaire gebouwen of wel door voorziening in de bedoelde belangen de gelegenheid zal zijn ontstaan.

In verband hiermede kunnen bij Koninklijk

besluit, voor zooveel en zoolang dat in het belang van de goede verpleging der troepen of wel met het oog op andere legerbelangen noodig is, andere plaatsen — ook zoodanige, welke niet op de Tabel voorkomen — aan de troepen tot verblijf worden aangewezen.

De Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift aan den Raad van State gezonden zal worden.

's Gravenhage, den 12den Maart 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.
(Uitgeg. 16 Maart 1895.)

13 Maart 1895. BESLUIT, tot schorsing van art. 26a der Algemeene Politieverordening voor de gemeente *Tilburg*. S. 31.

Geschorst tot 1 Juli 1895.

14 Maart 1895. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de den 14den Februari 1895 te *Brussel*, tusschen *Nederland* en *België* gesloten additioneele overeenkomst, houdende uitbreiding tot de Nederlandsche koloniën van het uitleveringsverdrag van 31 Mei 1889. S. 32.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de op 14 Februari 1895 te *Brussel* tusschen *Nederland* en *België* gesloten additioneele overeenkomst, houdende uitbreiding tot de Nederlandsche koloniën van het uitleveringsverdrag dd. 31 Mei 1889, van welke additioneele overeenkomst, met vertaling, een afschrift aan dit besluit gehecht blijft en daarvan een onafscheidelijk deel nitmaakt;

Gelet dat genoemde additioneele overeenkomst door Ons, namens de Koningin, den 23sten Februari 1895, is bekrachtigd, alsmede dat de akte houdende die bekrachtiging den 5den Maart daaraanvolgende te *Brussel* is nitgewisseld tegen de akte van gelijke strekking van Zijne Majesteit den Koning der *Belgen*;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 11den Maart 1895, n°. 2608, Eerste Afdeling en Algemeen Secretariaat;

Hebben goedgevonden en verstaan de bekendmaking van bedoelde additioneele overeenkomst,

met hare vertaling, te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemde additioneele overeenkomst vervat.

's Gravenhage, den 14den Maart 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) J. RÖELL.

(Uitgeg. 1 April 1895.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Hoogstderzelve naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk, en Zijne Majesteit de Koning der Belgen, nuttig geoordeeld hebbende het verdrag betreffende de uitlevering van misdadigers, den 31 Mei 1889 te Brussel gesloten, tot de Nederlandsche koloniën uit te strekken door middel eener additioneele overeenkomst, hebben te dien einde tot Hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk: den heer baron GERICKE VAN HERWIJNEN, ridder Grootkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw; ridder 1ste klasse der Orde van den Gouden Leeuw van het Huis van Nassau, Grootkruis der Orde van Leopold van België enz. enz., Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden bij Zijne Majesteit den Koning der Belgen;

en Zijne Majesteit de Koning der Belgen: den heer graaf VAN MERODE WESTERLOO, ridder der Orde van Leopold, Grootkruis der Orden van den Verlosser van Griekenland, van de Ster van Rumenië enz. enz., lid van de Kamer van Vertegenwoordigers, Hoogstdezelfs Minister van Buitenlandsche Zaken, die, na elkander hunne volmachten te hebben medegeedeeld, welke in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, omtrent het volgende zijn overeengekomen:

Art. 1. De bepalingen van het verdrag, betreffende de uitlevering van misdadigers den 31sten Mei 1889 te Brussel gesloten, zullen van toepassing zijn op de koloniën en vreemde bezittingen der Nederlanden, doch, gegrondvest zijnde op de wetgeving van het moederland, zullen deze bepalingen slechts worden nageleefd

voor zooverre zij bestaanbaar zijn met de wetten in die koloniën en bezittingen van kracht.

In afwijking van artikel 10 der bovenvermelde overeenkomst, zal de termijn voor de invrijheidstelling drie maanden bedragen.

2. De tegenwoordige additioneele overeenkomst zal in werking treden drie maanden na de uitwisseling der akten van bekrachtiging.

Zij zal van kracht blijven tot zes maanden na verklaring in tegenovergestelden zin door eene der beide Regeeringen gedaan. Deniet-tegenstaande zal zij geacht worden te zijn opgezegd door het feit der opzegging van de overeenkomst van 31 Mei 1889.

Zij zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging ervan zullen worden uitgewisseld, binnen den termijn van eene maand of, zo mogelijk, vroeger.

Ten blyke waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden het tegenwoordig verdrag hebben onderteekend en van hunne zegels voorzien.

In dubbel opgemaakt te Brussel den 14den Februari 1895.

(w. g.) L. GERICKE. (L. S.)

MERODE WESTERLOO. (L. S.)

19 Maart 1895. BESLUIT, houdende organisatie van het wapen der Koninklijke Marechaussee. IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Oorlog van 7 Maart 1895, Kabinet, Litt. D 111; Gezien het rapport van den Minister van Justitie van 13 Maart 1895, 2e Afdeling C n° 151; Overwegende, dat het noodig is eene wijziging te brengen in de Organisatie van het wapen der Koninklijke Marechaussee;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

1°. In Art. 1 van het Koninklijk Besluit van 30 Maart 1894, n°. 9 wordt in plaats van: „de 2de divisie en de 3de divisie zijn elk verdeeld over drie districten; de 4de divisie is verdeeld over twee districten”, gelezen: „de 2de divisie, de 3de divisie en de 4de divisie zijn elk verdeeld over drie districten”.

2°. De Tabel, Bijlage A van het sub 1°. vermeld Koninklijk Besluit, zooals die Tabel is gewijzigd bij het Koninklijk Besluit van 15 Februari 1895, n°. 36, wordt ingetrokken en vervangen door de bij dit Besluit gevoegde Tabel, Bijlage A.

3°. In de Tabel, Bijlage B van meervermeld Koninklijk Besluit wordt in de Kolom „Standplaatsen van de Districtcommandanten” achter „IV” „Leeuwarden” in plaats van „Leeuwarden en Winschoten” gelezen: „Leeuwarden, Groningen en Assen”.

4°. De Minister van Oorlog wordt gemachtigd, aan de bepalingen van dit Besluit, voor zoover deze nog niet in werking zijn getreden, uitvoering te geven, naarmate de aan het aantal officieren, onderofficieren en manschappen van

het wapen te geven uitbreiding, zulks zal toelaten.

De Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit Besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Ministers van Justitie, van Binnenlandsche Zaken en van Financiën, alsmede aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 19den Maart 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

BIJLAGE A.

Behoort bij het Koninklijk besluit van
19 Maart 1895, n°. 27.

SAMENSTELLING van het wapen der Koninklijke Marechaussee.

STERKTE EN SAMENSTELLING.	Troepen.		Paarden van:		BIJZONDERE BEPALINGEN.	
	Officieren.	Onderofficieren en manschappen.	Officieren.	Onderofficieren en manschappen.		
		te paard.		te voet.		te paard.
1°. De 1ste Divisie.						
Luitenant-Kolonel of Majoor, Divisie-commandant	1	—	—	3	—	a. Van de vier Divisie-commandanten kunnen twee den rang van luitenant-kolonel hebben.
Kapitein, toegevoegd aan den Inspecteur der Cavalerie, belast met het algemeen toezicht over het wapen	1	—	—	2	—	b. De opperwachtmeesters bij de 2de, 3de en 4de Divisie zijn tevens dienstdoend kwartiermeester. Zij, alsmede die bij de 1ste Divisie, hebben den graad van adjudant-officier.
Kapiteins of Luitenants, Districtscommandanten	4	—	—	8	—	c. De wachtmeesters hebben den graad van sergeant-majoor.
Eerste of Tweede-Luitenant-Kwartiermeester	1	—	—	—	—	d. Van de wachtmeesters te paard der 1ste Divisie is er één bestemd om te worden werkzaam gesteld bij den Inspecteur der Cavalerie, belast met het algemeen toezicht over het wapen.
Opperwachtmeester	—	—	1	—	—	e. Bij een incompleet aan wachtmeesters, waarin niet dadelijk kan worden voorzien door bevordering van brigadiers, kan het aantal brigadiers tijdelijk met zooveel worden vermeerderd, als het aantal ontbrekende wachtmeesters bedraagt.
Wachtmeesters	—	8	10	—	8	
Brigadiers	—	15	21	—	15	
Schrijver	—	—	1	—	—	
Marechaussees { der 1ste klasse	—	74	98	—	73	
{ der 2de klasse	—	—	—	—	—	
Hoefsmeden	—	—	2	—	—	
Totaal	7	97	133	12	96	
2°. De 2de Divisie.						
Luitenant-Kolonel of Majoor, Divisie-Commandant	1	—	—	2	—	
Kapitein of Luitenants, Districtscommandanten	8	—	—	6	—	
Opperwachtmeester	—	—	1	—	—	
Wachtmeesters	—	9	4	—	9	
Brigadiers	—	16	10	—	16	
Transporteere	4	26	15	8	25	

STERKTE EN SAMENSTELLING.	Troepen.			Paarden van:		BIJZONDERE BEPALINGEN.
	Officieren.	Onder-officieren en manschappen.		Officieren.	Onderofficieren en manschappen.	
		te paard.	te voet.			
Per transport . . .	4	25	15	8	25	
Schrijver . . .	—	—	1	—	—	f. De brigadiers hebben den graad van <i>sergeant</i> .
Marchaussees { der 1ste klasse	—	92	46	—	92	g. De marchaussees en de hoefsmeden hebben den graad van <i>korporaal</i> .
{ der 2de klasse	—	—	—	—	—	
Hoefsmeden . . .	—	—	2	—	—	
Totaal . . .	4	117	64	8	117	
3°. De 3de Divisie.						
Luitenant-Kolonel of Majoor, Divisie-Commandant . . .	1	—	—	2	—	
Kapiteins of Luitenants, Districts-commandanten . . .	3	—	—	6	—	
Opperwachtmeester . . .	—	—	1	—	—	
Wachtmeesters . . .	—	13	—	—	13	
Brigadiers . . .	—	24	—	—	24	
Schrijver . . .	—	—	1	—	—	
Marchaussees { der 1ste klasse	—	109	—	—	109	i. De marchaussees der 2de klasse worden bij goed gedrag en dienstijver, na zes jaren dienst bij het <i>Wapen</i> tot de 1ste klasse bevorderd.
{ der 2de klasse	—	—	—	—	—	
Hoefsmeden . . .	—	1	1	—	1	De marchaussees der 2de klasse genieten de soldij, vastgesteld voor de marchaussees in de Tabel, behoorende bij het Koninklijk besluit van 31 December 1887, n°. 29, die der 1ste klasse genieten die soldij met eene verhooging van f 0.10 per dag.
Totaal . . .	4	147	3	8	147	
4°. De 4de Divisie.						
Luitenant-Kolonel of Majoor, Divisie-commandant . . .	1	—	—	2	—	
Kapitein of Luitenants, Districts-commandanten . . .	3	—	—	6	—	
Opperwachtmeester . . .	—	—	1	—	—	
Wachtmeesters . . .	—	14	—	—	14	
Brigadiers . . .	—	32	—	—	32	
Schrijver . . .	—	—	1	—	—	
Marchaussees { der 1ste klasse	—	155	—	—	155	
{ der 2de klasse	—	—	—	—	—	
Hoefsmeden . . .	—	2	1	—	2	
Totaal . . .	4	203	3	8	203	
5°. Het wapen der Koninklijke Marchaussee.						
De 1ste Divisie.	7	97	133	12	96	
„ 2de „	4	117	64	8	117	
„ 3de „	4	147	3	8	147	
„ 4de „	4	203	3	8	203	
Totaal	19	564	203	36	563	

Mij bekend,

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

20 Maart 1895. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 26 Juli 1893 (*Staatsblad* n°. 129), houdende vergunning tot oprichting van een krankzinnigengesticht te Haarlem aan de Nieuwe Gracht en bepaling van het maximum van het aantal verpleegden en het minimum van het getal geneeskundigen. S. 33.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 18 Maart 1895, n°. 1159, afdeling Medische Politie;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij art. 10, sub 46°, van de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Eenig artikel.

In art. 2 van het Koninklijk besluit van 26 Juli 1893 (*Staatsblad* n°. 129), waarbij aan A. J. CAMPBELL vergunning is verleend tot oprichting van een krankzinnigengesticht aan de Nieuwe Gracht te Haarlem, wordt voor „31 December 1895” gelezen: „31 December 1899”.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 20sten Maart 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Binnenl. Zaken, (get.) VAN HOUTEN.
(Uitgeg. 27 Maart 1895.)

22 Maart 1895. BESLUIT, tot nadere vaststelling van de sterkte, samenstelling en indeeling der dienstdoende schutterij van Rotterdam en van de samenstelling en indeeling van het 6de bataljon rustende schutterij in Zuidholland. S. 34.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 15 Februari 1895, n°. 251 S., Afdeling Militie en Schutterijen;

Den Raad van State gehoord (advies van 12 Maart 1895, n°. 15);

Gezien het nader rapport van genoemden Minister van 20 Maart 1895, n°. 540 S., Afdeling Militie en Schutterijen;

Overwegende, dat ten gevolge van de vereeniging der gemeenten Rotterdam Kralingen en Charlois bij de wet van 6 December 1894 (*Staatsblad* n°. 184) — welke vereeniging op 28 Februari 1895 is tot stand gekomen — nadere regeling noodig

is van de sterkte, samenstelling en indeeling der dienstdoende schutterij van Rotterdam, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 26 April 1886 (*Staatsblad* n°. 100), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 22 December 1890 (*Staatsblad* n°. 188) en tot nadere voorziening gehandhaafd bij Koninklijk besluit van 24 Januari 1895 (*Staatsblad* n°. 11), en dat de vereeniging van bovengenoemde gemeenten tevens wijziging wenschelijk maakt van de in den staat B, gevoegd bij Koninklijk besluit van 22 Januari 1868 (*Staatsblad* n°. 11), aangeduide samenstelling en indeeling van het 6de bataljon rustende schutterij in Zuidholland; Gezien art. 28 der wet van 11 April 1827 (*Staatsblad* n°. 17) en het Koninklijk besluit van 28 Januari 1886 (*Staatsblad* n°. 33);

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. de sterkte, samenstelling en indeeling van de dienstdoende schutterij der gemeente Rotterdam vast te stellen gelijk is aangeduid op den bij dit besluit behoorenden staat, die geacht wordt daarmee één geheel uit te maken;

2°. te bepalen, dat de dienstdoende schutterij van Rotterdam voor den dienst der infanterie bestemd is;

3°. met wijziging in zoover, voor zooveel betreft het 6de bataljon rustende schutterij in Zuidholland, van den staat B, gevoegd bij het Koninklijk besluit van 22 Januari 1868 (*Staatsblad* n°. 11), te bepalen, dat genoemd bataljon bestaat, behalve uit den staf, uit drie compagnieën, en dat de niet tot den staf behoorende, ingevolge de wet van 11 April 1827 (*Staatsblad* n°. 17) tot dienst verplichte leden van vermeld bataljon worden ingedeeld als volgt:

bij de 1ste compagnie, zij die behooren tot de rustende schutterijen van Kethel, Overschie, Schiebroek en Berkel;

bij de 2de compagnie, zij die behooren tot de rustende schutterijen van Hillegersberg, Bergschenhoek en Zevenhuizen; en

bij de 3de compagnie, zij die behooren tot de rustende schutterijen van Moordrecht, Nieuwerkerk aan den IJssel en Capelle aan den IJssel.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschriften zullen worden gezonden aan den Minister van Oorlog en aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 22sten Maart 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Binnenl. Zaken, (get.) VAN HOUTEN.
(Uitgeg. 4 April 1895.)

ST A A T, aanduidende de sterkte, samenstelling en indeeling der dienstdoende schutterij te Rotterdam.

Aantal zielen volgens de uitkomsten der zesde tienjarige volkstelling.	Sterkte der schutterij volgens de 1ste zinnende van art. 23 der wet van 11 April 1827 (Staatsblad n°. 17).	Getal der	S T A F.																Getal der officieren, onderofficieren, korporaals en tamboers of hoornblazers bij elke compagnie.															
			Regimenten.	Bataljons.	Compagnieën.	Kolonel.	Luitenant-Kolonel.	Majoor.	Kapitein-adjutant.	Kapitein-kwartiermeester.	1ste luitenant-adjutant.	1ste luitenant-kwartiermeester, assistent van den kapitein-kwartiermeester.	1ste luitenant-kwartiermeester, secretaris van den Schuttersraad.	2de luitenant-kwartiermeester.	Officier van gezondheid 1ste klasse.	Officier van gezondheid 2de klasse.	Adjutant-onderofficier-vaandeldrager.	Adjutant-onderofficier.	Kapelmeester.	Onderkapelmeester.	Muzikanten.	Sergeant-tamboer.	Korporaal-tamboer.	Sergeant-geweermaker.	Kapitein.	1ste luitenant.	2de luitenant.	Sergeant-majoor.	Sergeant.	Fourier.	Korporaal.	Tamboer of hoornblazer	Officieren.	Onderofficieren.
178,700	3,574	1	4	16	1	2	2	1	1	4	1	1	3	1	4	1	4	1	1	30	1	4	1	1	1	1	2	1	6	1	8	3		

AANMERKINGEN.

In de sterkte, in de 2de kolom vermeld, tellen niet mede zij die, niet door de wet tot den dienst geroepen, vrijwillig bij de schutterij dienen, daaronder begrepen zij die ingevolge art. 23 der wet van 11 April 1827 (Staatsblad no. 17) naar de reserve zijn overgegaan, ook dan wanneer zij niet verlangd hebben in tijd van vrede van het dragen van wapenen of van andere schutterlijke diensten verschoond te blijven, en zij die, ofschoon recht op afaal ontslag verkregen hebbende, geen gebruik hebben gemaakt van de huu bij de 2de zinnede van art. 25 d'er wet gegeven bevoegdheid.

Behoort bij het Koninklijk besluit van 22 Maart 1895 (Staatsblad n°. 34).

Mij bekend,

De Minister van Binnenlandsche Zaken, (get.) VAN HOUTEN.

23 Maart 1895. BESLUIT, waarbij aan jonkheer G. G. DE VILLENEUVE en B. DE VRIES te 's Gravenhage vergunning wordt verleend, op een terrein, gelegen in de gemeente Hoogland; een gesticht voor krankzinnigen op te richten. S. 35.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 21 Maart 1895, n°. 1276, afd. Medische Politie, betreffende een verzoek van jonkheer G. G. DE VILLENEUVE en B. DE VRIES te 's Gravenhage om vergunning tot het oprichten van een gesticht voor krankzinnigen op een terrein, gelegen in de gemeente Hoogland aan den Coelhorsterweg tusschen Amersfoort en Baarn, kadaster sectie E;

Gelet op de artt. 7 en 8 der wet van 7 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij art. 10, sub 46°, der wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. Aan jonkheer G. G. DE VILLENEUVE en B. DE VRIES te 's Gravenhage wordt vergunning verleend, op een terrein, gelegen in de gemeente Hoogland aan den Coelhorsterweg tusschen Amersfoort en Baarn, kadaster sectie E, een gesticht voor krankzinnigen op te richten, overeenkomstig de door hen overgelegde teekeningen en beschrijving.

2. In het gesticht, bestaande uit drie paviljoenen voor mannen, drie paviljoenen voor vrouwen en de noodige dienstgebouwen en observatiekwartieren, mogen niet meer dan 350 krankzinnigen, 175 mannen en 175 vrouwen, verpleegd worden. De Minister van Binnenlandsche Zaken bepaalt na de voltooiing van elk paviljoen het tijdstip, waarop dit in gebruik mag worden genomen, en het maximum van het getal verpleegden, dat daarin mag worden opgenomen.

3. In elk, voor meer dan één verpleegde bestemd, slaapvertrek wordt op eene duidelijke zichtbare plaats het aantal personen aangewezen, waarvoor het bestemd is.

4. Zonder goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken mag noch in de lokalen noch in hunne bestemming eene verandering gemaakt worden, die invloed heeft op de plaatsruimte of den aanvoer van versehe lucht in de voor de verpleegden bestemde dag- of nachtverblijven.

5. De geneeskundige behandeling der ver-

pleegden wordt opgedragen aan ten minste twee geneeskundigen, die gevestigd moeten zijn in eene woning op het terrein van het krankzinnigen-gesticht en buiten het gesticht geene geneeskundige praktijk mogen uitoefenen. Zoolang het aantal verpleegden niet meer dan 200 bedraagt, kan de geneeskundige behandeling aan ten minste één geneeskundige zijn opgedragen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 23sten Maart 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 5 April 1895.)

25 Maart 1895. BESLUIT, tot vaststelling van nieuwe formulieren van de beschrijvingsbiljetten voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten. S. 36.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 16 Februari 1895, n°. 82, afdeling Directe belastingen;

Gelet op art. 12, § 1 der wet van 2 October 1898 (*Staatsblad* n°. 149) tot heffing eener belasting op bedrijfs- en andere inkomsten;

Den Raad van State gehoord (advies van 12 Maart 1895, n°. 11);

Gezien het nader rapport van den Minister van Financiën van 22 Maart 1895, n°. 70, afdeling Directe belastingen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Benig artikel.

Met intrekking van het Koninklijk besluit van 18 April 1894 (*Staatsblad* n°. 55) worden de formulieren der beschrijvingsbiljetten voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten voor 1895/1896 en volgende dienstjaren vastgesteld overeenkomstig de bij dit besluit behoorende modellen. (1)

Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en de *Staatscourant* waarin het geplaatst is.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad*

(1) Deze modellen zijn hierna niet opgenomen, omdat ze van Rijkswaage worden uitgereikt.

en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 25sten Maart 1895.

(get.)

E M M A.

De Minister van Financiën,

(get.)

SPRENGER VAN EYK.

(*Uitgeg.* 29 April 1895.)

26 Maart 1895. **BESLUIT**, tot aanwijzing van eenige getuigschriften en diploma's, als bedoeld in de artikelen 3 en 9 der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), houdende regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende, aangevuld bij de wetten van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 103) en van 26 October 1889 (*Staatsblad* n°. 137) en gewijzigd bij de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261). S. 37.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 11 Februari 1895, n°. 693*, afdeling Medische Politie;

Gelet op de artikelen 2, 3, 6, 8 en 9 der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), houdende regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende, aangevuld bij de wetten van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 103) en van 26 October 1889 (*Staatsblad* n°. 137) en gewijzigd bij de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261);

Gezien de adviezen van ieder der senaten der Rijkswillem-Universiteiten;

Den Raad van State gehoord (advies van 12 Maart 1895, n°. 14);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister van 23 Maart 1895, n°. 1203, afdeling Medische Politie;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. Zij, die in Nederlandsch-Indië, na afgelegd examen, het recht tot uitoefening der geneeskunst in haren geheelen omvang verkregen hebben, kunnen toegelaten worden tot het afleggen van het practisch arts-examen, bedoeld bij artikel 2 der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), en genieten vrijstelling van de overlegging van de verklaring en het bewijs, omschreven in het derde lid van dat artikel,

op vertoon van het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegd practisch arts-examen, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van het „Reglement op den burgerlijken geneeskundigen dienst in Nederlandsch Indië” van 30 Maart 1882 (*Staatsblad* van Nederlandsch-Indië, 1882, n°. 97).

2. Zij, die in België, Duitschland, Groot-Britannië en Ierland, Frankrijk, Oostenrijk, Zwitserland, Suriname of Curaçao, na afgelegd examen, het recht tot uitoefening der geneeskunst in haren geheelen omvang verkregen hebben, kunnen toegelaten worden tot het afleggen van het theoretisch geneeskundig examen, bedoeld bij artikel 6 der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), en genieten vrijstelling van de overlegging van de verklaring en het bewijs, omschreven in het derde lid van artikel 2 dier wet, op vertoon van een der navolgende getuigschriften of diploma's:

a. het diploma van „docteur en médecine, chirurgie et accouchements”, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van de „Loi du 10 avril 1890 sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires” (*Moniteur Belge* van 5 Augustus 1891, n°. 217);

b. het diploma van „Approbation als Arzt”, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van de „Bekanntmachung betreffend die ärztliche Prüfung für das Deutsche Reich” van 2 Juni 1883;

c. het getuigschrift of diploma, op grond waarvan inschrijving in „the medical register”, bedoeld bij „the medical act, 1858 (21 en 22 Vict. cap. 90)”, heeft plaats gehad, alsmede van het bewijs van die inschrijving;

d. het diploma van „docteur en médecine”, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van de „Loi sur l'exercice de la médecine” van 30 November 1892 (*Journal officiel de la République Française* van 1 December 1892, n°. 326);

e. het getuigschrift van „Doctor der gesammten Heilkunde”, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van de „Verordnung des Oesterreichischen Ministers für Cultus und Unterricht” van 15 April 1872 (*Reichs Gesetzblatt* 1872, Stück XXII, n°. 57);

f. het getuigschrift van met goed gevolg afgelegd „examen professionnel des médecins”, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van het „Arrêté du Conseil Fédéral Suisse concernant le règlement pour les examens fédéraux de médecine” van 19 Maart 1888;

g. het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegd examen, bedoeld bij artikel 12, c, van de „Wet van 24 Januari 1838, betreffende de uitoefening der geneeskundige wetenschappen in de kolonie Suriname” (Gouvernementsblad van Suriname, 1838, n°. 2);

h. het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegd examen, bedoeld bij artikel 1, c, van de „Verordening, regelende de uitoefening der genees-, heel- en verloskunst in de kolonie Curaçao” van 30 October 1873 (Publicatieblad van Curaçao A^o. 1874, n°. 5).

3. Zij, die in België, Duitschland, Groot-Britannië en Ierland, Frankrijk, Oosteurijk, Zwitserland, Nederlandsch-Indië, Suriname of Curaçao, na afgelegd examen, het recht tot uitoefening der geneeskunst in haren geheelen omvang verkregen hebben, kunnen toegelaten worden tot het afleggen van het practisch examen als tandmeester, bedoeld bij artikel 8 der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), op vertoon van een der getuigschriften of diploma's, genoemd in de artikelen 1 en 2.

4. Zij, die in Nederlandsch-Indië, na afgelegd examen, het recht tot uitoefening der tandheelkunst verkregen hebben, kunnen toegelaten worden tot het afleggen van het practisch examen als tandmeester, bedoeld bij artikel 8 der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), op vertoon van het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegd practisch examen als tandmeester, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van het „Reglement op den burgerlijken geneeskundigen dienst in Nederlandsch-Indië” van 30 Maart 1882 (*Staatsblad* van Nederlandsch-Indië, 1882, n°. 97).

5. Zij, die in België, Duitschland, Groot-Britannië en Ierland, Frankrijk, Zwitserland of Curaçao, na afgelegd examen, het recht tot uitoefening der tandheelkunst verkregen hebben, kunnen toegelaten worden tot het afleggen van het theoretisch examen in de tandheekunde, bedoeld bij artikel 9 der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), op vertoon van een der navolgende getuigschriften of diploma's:

a. het getuigschrift van „capacité de dentiste”, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van het „Arrêté royal approuvant les programmes des examens à subir pour l'obtention du certificat de capacité de dentiste, de droguiste et de sage-femme et prescrivant les règles à suivre pour ces examens” van 30 December 1884 (Moniteur Belge van 6 Januari 1885, n°. 6);

b. het diploma van „Approbation als Zahnarzt”, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van de „Bekanntmachung betreffend die Prüfung der Zahnärzte für das Deutsche Reich” van 5 Juli 1889;

c. het getuigschrift of diploma, op grond waarvan inschrijving in „the dentists register” bedoeld bij „the dentists act, 1878 (41 en 42 Vict. cap. 33)”, heeft plaats gehad, alsmede van het bewijs van die inschrijving;

d. het diploma van „chirurgien-dentiste”, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van de „Loi sur l'exercice de la médecine” van 30 November 1892 (Journal officiel de la République Française van 1 December 1892, n°. 326);

e. het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegd „examen professionnel des dentistes”, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van het „Arrêté du Conseil Fédéral Suisse concernant le règlement pour les examens fédéraux de médecine” van 19 Maart 1888;

f. het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegd examen, bedoeld bij art. 1, b, van de „Verordening, regelende de uitoefening der tandheelkunst in de kolonie Curaçao” van 13 Juli 1887 (Publicatieblad van Curaçao A^o. 1887, n°. 22).

6. De getuigschriften en diploma's in België, Duitschland, Groot-Britannië en Ierland, Frankrijk, Oosteurijk, Zwitserland, Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao, aan wier bezit vóór het in werking treden van dit besluit dezelfde bevoegdheden toegekend zijn als aan de getuigschriften en diploma's, genoemd in de artikelen 1, 2, 4 en 5, worden met laatstgenoemde gelijk gesteld.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de nitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 26sten Maart 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 10 April 1895.)

3 April 1895. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de den 29sten October 1894 te Madrid tusschen Nederland en Spanje gesloten overeenkomst tot regeling der wederzijdsche uitlevering van misdadigers zoowel in het moederland als in de koloniën. S. 38.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de op 29 October 1894 te *Madrid* tus-
schen *Nederland* en *Spanje* gesloten overeenkomst
tot regeling der wederzijdsche uitlevering van
misdadigers, zoowel in het moederland als in
de koloniën, van welke overeenkomst met ver-
taling een afdruk aan dit besluit gehecht blijft
en daarvan een onafscheidelijk geheel uitmaakt;

Gelet, dat genoemde overeenkomst door Ons,
namens de Koningin, den 2den December 1894
is bekrachtigd, alsmede dat de akte houdende
die bekrachtiging den 24sten December daaraan-
volgende te *Madrid* is uitgewisseld tegen de
Spaansche akte van gelijke strekking;

Gezien het proces-verbaal dier uitwisseling,
volgens hetwelk die overeenkomst op 1 Mei 1895
in werking zal treden;

Op voordracht van den Minister van Buiten-
landsche Zaken van den 1sten April 1895,
n°. 3633, Afdeling Algemeen Secretariaat;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekend-
making van bedoelde overeenkomst met hare
vertaling te bevelen door plaatsing van dit be-
sluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van
Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor
zooveel hem betreft, met de uitvoering der be-
palingen in meergenoemde overeenkomst vervat.
's Gravenhage, den 3den April 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) J. RÖELL.

(Uitgeg. 8 April 1895.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden
en in Hoogstderzelver naam Hare Majesteit de
Koningin-Regentes van het Koninkrijk, en Hare
Majesteit de Koningin-Regentes van Spanje, in
naam van Hoogstderzelver Doorluchtigen Zoon,
Zijne Majesteit Koning Don Alphonsus XIII, in
gemeenschappelijk overleg overeengekomen zijnde
een nieuw verdrag te sluiten betreffende de uit-
levering van misdadigers, hebben te dien einde
tot Hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Regentes der Ne-
derlanden:

Zijne Excellentie baron KAREL GERICKE VAN
HERWIJNEN, ridder der orde van den Neder-
landschen Leeuw, Hoogstderzelver Buitengewoon
Gezant en Gevolmachtigd Minister, enz.; enz., enz.,

en Hare Majesteit de Koningin-Regentes van
Spanje:

Zijne Excellentie DON SEGISMUNDO MORET Y
PRENDEBERGAST, lid der Cortes, hoogleeraar aan
de universiteit te Madrid, Groot-Krnis van de
Koninklijke en gedistingeerde orde van Karel III,
van den Nederlandschen Leeuw, van Leopold
van Oostenrijk, van de Heiligen Maurits en
Lazarus van Italië, van den Rooden Adelaar
van Duitschland, van Danebrog van Dene-
marken, van het Legioen van Eer van Frankrijk,
van Osmanieh van Turkije, enz., enz., enz.,

die, na elkander hunne volmachten te hebben
medegedeeld, welke in goeden en behoorlijken
vorm zijn bevonden, omtrent de navolgende be-
palingen zijn overeengekomen:

Art. 1. De Regeering der Nederlanden en de
Regeering van Spanje verbinden zich, volgens
de voorschriften bij de volgende artikelen vast-
gesteld, met uitzondering hunner onderdanen,
wederkeerig aan elkander uit te leveren de per-
sonen, welke veroordeeld of beklaagd zijn ter
zake van een der feiten hieronder vermeld, ge-
pleegd buiten het grondgebied van den Staat aan
welken de uitlevering wordt aangevraagd:

1°. a. aanslag tegen het leven van den Koning,
van de regeerende Koningin, van den Regent of
van een ander Hoofd van een bevrienden Staat;

b. aanslag tegen het leven van de niet-regeer-
ende Koningin, van den vermoedelijken Troon-
opvolger of van een lid van het Vorstelijk Huis;

2°. doodslag of moord, onverschillig den leef-
tijd van het slachtoffer, met inbegrip van vader-
moord, kindermoord en vergiftiging;

3°. bedreigingen, schriftelijk en onder eene
bepaalde voorwaarde gedaan, voor zoover de wetten
der beide Landen op dien grond uitlevering toe-
laten;

4°. het opzettelijk veroorzaken van de afdrij-
ving der vrucht van eene vrouw;

5°. verwonding die zwaar lichamelijk letsel of
den dood ten gevolge heeft, verwonding met
voorbodachten rade of zware verwonding;

6°. verkrachting; feitelijke aanranding van de
eerbaarheid; het feit van buiten écht vleesche-
lijke gemeenschap te hebben met een meisje of
eene vrouw beneden den leeftijd van zestien jaren
of met eene vrouw boven dien leeftijd, wanneer
de schuldige weet dat zij in staat van bewuste-
loosheid of onmacht verkeert; ontuchtige hande-
lingen, wanneer de schuldige weet dat de per-
soon met welke hij ze pleegt in staat van be-

wusteloosheid of onmacht verkeert, of wanneer die persoon den leeftijd van zestien jaren niet heeft bereikt; verleiding van een persoon, beneden dien leeftijd, tot het plegen of dnliden van ontuchtige handelingen of tot het hebben buiten echt van vleeschelijke gemeenschap met een derde;

7°. opwekking van minderjarigen tot het plegen van ontuchtige handelingen en iedere daad welke ten doel heeft de ontucht van minderjarigen te begunstigen, strafbaar volgens de wetten der beide Landen;

8°. dubbel huwelijk;

9°. oplichting of wegvoering, verberging, weg-making of onderschuiving van een kind;

10°. oplichting of wegvoering van minderjarigen;

11°. het namaken of vervalschen van munt-speciën of muntpapier met het oogmerk om die munt-speciën of dat muntpapier als echt en on-vervalscht uit te geven of te doen uitgeven of het opzettelijk in omloop brengen van valsche of vervalschte munt-speciën of muntpapier;

12°. het namaken of vervalschen van van Rijkswege uitgegeven zegels en rijksmerken of van meestertekenen door de wet gevorderd; het namaken of vervalschen van biljetten eener krach-tens wettige verordeningen opgerichte circulatie-bank, voor zoover de wetten der beide Landen op dien grond uitlevering toelaten; het in voor-raad hebben of invoeren uit het buitenland van gezegde bankbiljetten met het oogmerk om die als echt en onvervalscht nit te geven, ingeval de dader, toen hij die stukken ontving, met de valsheid of vervalsching bekend was;

13°. valsheid in openbare of authentieke ge-schriften, in handels- of onderhandsche geschriften, het met opzet gebruik maken van het valsche of vervalschte geschrift, voor zoover de wetten der beide Landen op dien grond uitlevering toelaten;

14°. meined of valsch getuigenis;

15°. omkoopung van openbare ambtenaren voor zoover de wetten der beide Landen op dien grond uitlevering toelaten; knevelarij; verduistering of ontvreemding door ambtenaren of daarmede ge-lijkgestelden;

16°. opzettelijke brandstichting, indien daarvan gemeen gevaar voor goederen of levensgevaar voor een ander te duchten is; brandstichting met het oogmerk om zich of een ander, ten nadeele van den verzekeraar of van den wettigen houder van een bodemerijbrief, wederrechtelijk te bevoor-deelen;

17°. opzettelijke en wederrechtelijke vernieling van een gebouw betwelk in zijn geheel of ge-deeltelijk aan een ander toebehoort of van een gebouw of getimmerte, indien daarvan gemeen gevaar voor goederen of levensgevaar voor een ander te duchten is;

18°. openlijk geweld met vereenigde krachten tegen personen of goederen;

19°. het opzettelijk en wederrechtelijk doen zinken of doen stranden, vernielen, onbruikbaar maken of beschadigen van een schip, indien daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is;

20°. mniterij en verzet van passagiers aan boord van een schip tegen den schipper en van mindere schepelingen jegens banne meerderen in rang;

21°. het opzettelijk doen ontstaan van gevaar voor een spoortrein;

22°. diefstal;

23°. oplichting;

24°. misbruik van eene handteekening in blanco;

25°. verduistering;

26°. bedriegelijke bankbreuk.

Onder de voorgaande qualificatiën zijn begre-pen de poging en de medeplichtigheid, voor zoover zij strafbaar gesteld zijn bij de wetgeving van het Land, aan hetwelk de uitlevering wordt gevraagd.

2. De uitlevering zal geen plaats hebben:

1°. ingeval het feit in een derden Staat is gepleegd en de Regeering van dien Staat de uitlevering aanvraagt;

2°. wanneer de aanvrage daartoe geschiedt op grond van hetzelfde feit, waarvoor de opge-eischte persoon in het Land, waaraan de uit-levering wordt aangevraagd, heeft terecht gestaan en ter zake waarvan hij aldaar is veroordeeld, van rechtsvervolgung ontslagen of vrijgesproken;

3°. indien de vervolging of de opgelegde straf naar de wetgeving des Lands, waaraan de uit-levering wordt aangevraagd, verjaard is vóór de aanhouding van den opgeëischten persoon of, zoo er nog geene aanhouding heeft plaats gehad, vóór de oproeping om door de rechtbank te worden gehoord.

3. De uitlevering zal geen plaats hebben zolang de opgeëischte persoon in het Land, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, ver-vold wordt ter zake van hetzelfde feit.

4. Indien de opgeëischte persoon vervolgd wordt of straf ondergaat wegens een ander

misdrif, dan dat waarvoor zijne uitlevering wordt aangevraagd, zal zijne uitlevering niet worden toegestaan, dan na afloop der vervolging ingesteld in het Land waaraan de uitlevering wordt aangevraagd en, in geval van veroordeeling, nadat hij de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend. Indien evenwel, volgens de wetten van het Land dat de uitlevering aanvraagt, dat tijdsverloop de verjaring der vervolging ten gevolge zou kunnen hebben, zal zijne uitlevering worden toegestaan, tenzij er bijzondere redenen mochten aanwezig zijn die er zich tegen verzetten en onder gehoudenheid tot terugzending van den uitgeleverde, zoodra de vervolging in genoemd Land zal zijn afgelopen.

5. De uitgeleverde persoon zal niet mogen worden vervolgd noch gestraft in het land, waaraan de uitlevering is toegestaan, ter zake van een strafbaar feit niet in het tegenwoordig verdrag genoemd en vóór zijne uitlevering gepleegd, noch aan een derden Staat uitgeleverd zonder de toestemming van den Staat, die de uitlevering heeft toegestaan, tenzij hij de vrijheid hebbe gehad om het eerstgenoemde Land weder te verlaten gedurende ééne maand nadat de tegen hem ingestelde vervolging zal zijn afgelopen en hij, in geval van veroordeeling, de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

Hij zal evenmin mogen worden vervolgd of gestraft ter zake van eenig strafbaar feit in het tegenwoordig verdrag genoemd en vóór de uitlevering gepleegd zonder de toestemming der Regeering, die den uitgeleverde heeft overgegeven, en die, indien zij zulks wenschelijk acht, de overlegging zal kunnen vorderen van een der bescheiden in art. 7 van het tegenwoordig verdrag vermeld. Intusschen zal die toestemming niet noodig zijn, wanneer de beklaagde uit eigen beweging zal hebben verzocht terecht te staan of zijn straf te ondergaan of wanneer hij binnen den bovengenoemden termijn het grondgebied van den Staat, waaraan hij is uitgeleverd, niet zal hebben verlaten.

6. De bepalingen van het tegenwoordig verdrag zijn niet toepasselijk op staatkundige misdrijven. Hij die, ter zake van een der in art. 1 genoemde gemeene feiten, is uitgeleverd, kan derhalve in geen geval worden vervolgd of gestraft in den Staat, waaraan de uitlevering is toegestaan, ter zake van een staatkundig misdrijf

door hem gepleegd vóór zijne uitlevering, noch van eenig feit met zoodanig staatkundig misdrijf samenhangende, tenzij hij de vrijheid hebbe gehad het Land weder te verlaten gedurende eene maand nadat de tegen hem ingestelde vervolging zal zijn afgelopen, en hij, in geval van veroordeeling, de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

7. De uitlevering zal worden aangevraagd langs diplomatieken weg en alleen toegestaan worden op vertoon van het oorspronkelijke of van een authentiek afschrift hetzij van een vonnis van veroordeeling, hetzij van eene beschikking tot in staat van beschuldigingstelling of van eene beschikking waarbij rechtsingang is verleend met bevel tot gevangenneming, hetzij van een bevel van gevangenneming, afgegeven in de vormen voorgeschreven door de wetgeving van den Staat, die de aanvraag doet, en waarbij het feit waarvan sprake is op zoodanige wijze wordt omschreven dat de Staat, waaraan de uitlevering wordt gevraagd, in staat zij te beoordeelen of het volgens zijne wetgeving een geval daarestelt in het tegenwoordig verdrag voorzien, alsmede vermeldende de op het feit toepasselijke strafbepaling.

8. De op en bij den opgesichte in beslag genomen goederen zullen worden overgegeven aan den opeischenden Staat, indien de bevoegde macht van den Staat, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, de overgave daarvan heeft bevolen.

9. In afwachting van de aanvraag om uitlevering langs diplomatieken weg zal de voorloopige aanhouding van den persoon, wiens uitlevering volgens het tegenwoordige verdrag kan gevraagd worden, kunnen verzocht worden:

van de zijde van Nederland, door elken officier van justitie of door elken rechter van instructie (rechter-commissaris);

van de zijde van Spauje, door den rechter of de rechtbank die van de zaak kennis neemt of genomen heeft.

De voorloopige aanhouding is onderworpen aan de vormen en de regels voorgeschreven door de wetgeving van den Staat, waaraan de uitlevering gevraagd wordt.

10. De vreemdeling, die krachtens de bepalingen van het voorgaand artikel voorloopig is aangehouden, zal, ten ware hij uit anderen hoofde behoorde in hechtenis te blijven, in vrijheid worden gesteld, indien niet binnen

twintig dagen na de dagteekening van het bevel van voorloopige aanhouding de aanvraag tot uitlevering langs diplomatieken weg geschied is, onder overlegging der bescheiden bij het tegenwoordig verdrag voorgeschreven.

11. Wanneer bij vervolging ter zake van een gemeen misdrijf eene der Regeeringen het hooren van getuigen, die zich in den anderen Staat bevinden, noodig oordeelt zal daartoe eene rogatoire commissie langs diplomatieken weg gezonden worden en zal daaraan gevolg gegeven worden met inachtneming der wetten van het Land, waar de getuigen zullen worden uitgenoodigd te verschijnen. Intnasschen zal in spoedeisohende gevallen eene rogatoire commissie rechtstreeks door de rechterlijke overheid in den eenen Staat kunnen worden toegezonden aan de rechterlijke overheid in den anderen Staat.

Elke rogatoire commissie strekkende tot aanvraag van een getuigenverhoor zal van eene Fransche vertaling verzegeld moeten zijn.

12. Indien, in eene strafzaak een gemeen misdrijf betreffende, de persoonlijke verschijning van een getuige in het andere Land noodig is of verlangd wordt, zal zijne Regeering hem verzoeken aan de tot hem te richten nitnoodiging gevolg te geven en, in geval hij daaraan voldoet, zullen hem reis- en verblijfkosten worden toegerekend volgens de tarieven en reglementen van kracht in het Land, waar het verhoor zal moeten plaats hebben, behoudens het geval dat de aanvragende Regeering het noodig zal achten hoogere schadevergoeding aan den getuige toe te kennen.

Een getuige van welke nationaliteit ook, die in een van beide Landen opgeroepen vrijwillig voor de rechters van het andere Land verschijnt, zal aldaar niet kunnen worden vervolgd of aangehouden ter zake van vroeger door hem begane strafbare feiten of tegen hem wegens misdrijf nitgesproken veroordeelingen, zelfs niet onder voorwendsel van medeplichtigheid aan de feiten die het onderwerp nitmaken van het geding, waarin hij als getuige optreedt.

13. Wanneer in eene strafzaak een gemeen misdrijf betreffende, de confrontatie van misdadigers, gedetineerd in den anderen Staat, of wel de mededeeling van overtuigingsstukken of van bescheiden, welke zich in handen bevinden der autoriteiten van het andere Land, nuttig of noodig zal worden geoordeeld, zal de daartoe strekkende aanvraag langs diplomatieken weg

geschieden en zal daaraan gevolg gegeven worden, tenzij er bijzondere redenen mochten bestaan die er zich tegen verzetten, en onder gehoudenheid tot terugzending van de misdadigers en van de stukken.

14. De doorvoer over het grondgebied van een der contracteerende Staten, van een door eene derde Mogendheid aan de andere Partij nitgeleverden persoon, die niet behoort tot het Land door hetwelk de doorvoer plaats heeft, zal worden toegestaan op het eenvoudig vertoon hetzij van het oorspronkelijke, hetzij van een authentiek afschrift, van een der stukken, genoemd in art. 7, mits het feit, waarop de nitlevering gegrond is, in het tegenwoordig verdrag vermeld zij en niet valle onder de bepalingen voorzien bij de artt. 2 en 6, en mits de doorvoer, wat het medegeleide betreft, geschiedde met medewerking van beambten van het Land dat den doorvoer over zijn grondgebied heeft toegestaan.

De kosten van doorvoer zullen komen voor rekening van den Staat die de uitlevering heeft aangevraagd.

15. De wederzijdsche Regeeringen doen over en weder afstand van alle aanvraag om terugbetaling van de kosten van onderhoud, van vervoer en andere die, binnen de grenzen van haar wederzijdsch grondgebied, zouden kunnen voortvloeien nit de nitlevering van beklagde, in staat van beschuldiging gestelde of veroordeelde personen, evenals van die voortvloeiende uit de tenuitvoerlegging van rogatoire commissiën, nit het vervoer en de terugzending van misdadigers ter confrontatie en uit de toezending en terugzending der overtuigingsstukken of der bescheiden.

Ingeval het vervoer over zee verkieslijk mocht worden geacht, zal de nit te leveren persoon worden overgebracht naar de haven, aan te wijzen door den diplomatieken of consulaire agent van den Staat, die de nitlevering heeft aangevraagd, en op wiens kosten hij zal worden ingescheept.

16. De bepalingen der tegenwoordige overeenkomst zullen toepasselijk zijn op de Koloniën en Buitenlandsche Bezittingen der beide Hooge contracteerende Partijen, doch, gegrond zijnde op de wetgeving van het moederland, zullen zij wederzijds slechts worden opgevolgd voor zoverre zij vereenigbaar zullen zijn met de wetten in die Koloniën en Bezittingen van kracht.

De aanvraag tot nitlevering van den misdadiger, die de wijk genomen heeft naar eene Kolonie of buitenlandsche Bezitting van de andere Partij, zal ook rechtstreeks kunnen gericht worden tot den Gouverneur of eersten ambtenaar van die Kolonie of Bezitting door den Gouverneur of eersten ambtenaar der andere Kolonie of Bezitting, voor zooverre de beide Koloniën of buitenlandsche Bezittingen gelegen zijn in Azië en Australië.

Dezelfde regel zal worden gevolgd, indien de beide Koloniën of buitenlandsche Bezittingen gelegen zijn in Amerika.

De genoemde Gouverneurs of eerste ambtenaren zullen de bevoegdheid hebben om hetzij de nitlevering toe te staan, hetzij de aangelegenheid aan hunne Regeering te onderwerpen.

In alle andere gevallen zal de aanvraag tot nitlevering plaats vinden langs diplomatieken weg.

De termijn voor de invrijheidstelling, bedoeld in artikel 10, zal zestig dagen bedragen.

17. Het tegenwoordig verdrag zal eerst in werking treden te rekenen van den twintigsten dag na zijne afkondiging in de vormen bij de wetten der beide Landen voorgeschreven.

Te rekenen van zijne inwerkingtreding zal het verdrag van 6 Maart 1879 ophouden van kracht te zijn en vervangen worden door het tegenwoordig verdrag, dat van kracht zal blijven tot zes maanden na verklaring in tegenovergestelden zin door eene der beide Regeeringen gedaan.

Het zal, worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen zoo spoedig mogelijk worden uitgewisseld.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden het tegenwoordig verdrag hebben ondertekend en van hunne zegels voorzien.

In dubbel opgemaakt te Madrid, den 29sten October 1894.

(get.) GERICKE. (L.-S.)
" S. MORET. "

3 April 1895. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de den 10den Maart 1894 te 's Gravenhage tusschen *Nederland* en *Pruissen* gesloten overeenkomst tot verbetering van het grensgedeelte van den *Ouden IJssel*. S. 39.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de op 10 Maart 1894 te 's Gravenhage tusschen *Nederland* en *Pruissen* gesloten overeenkomst tot verbetering van het grensgedeelte van

den *Ouden IJssel*, van welke overeenkomst een afdruk aan dit besluit gehecht blijft en daarvan een onafscheidelijk deel uitmaakt;

Gezien de wet van 12 Januari 1895 (*Staatsblad* n°. 5);

Gelet dat genoemde overeenkomst door Ons, namens de Koningin, den 18den Maart 1895 is bekrachtigd, alsmede dat de akte, houdende die bekrachtiging, den 25sten Maart d. a. v. te 's Gravenhage is uitgewisseld tegen de akte van gelijke strekking van Zijne Majesteit den Keizer van *Duitschland*, Koning van *Pruissen*;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 1sten April 1895, Algemeen Secretariaat, n°. 3636;

Hebben goedgevonden en verstaan de bekendmaking van bedoelde overeenkomst (1) te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemde overeenkomst vervat 's Gravenhage, den 3den April 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(get.) J. RÖKEL.

(Uitgeg. 9 April 1895.)

6 April 1895. BESLUIT, tot vaststelling van een reglement voor de Koninklijke Militaire Academie. S. 40.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Oorlog en van Koloniën, dd. 6 Februari 1895, Cabinet, Litt. Y^e en van 6 Februari 1895, Letter C, n°. 54;

Overwegende, dat, ingevolge art. 48 der wet van 21 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 126), tot regeling van het Militair Onderwijs bij de Landmacht, voor zoover daarbij de opleiding voor den officiersrang en de hoogere vorming van den officier zijn betrokken, de reglementaire bepalingen bedoeld bij de artt. 7, 9, 10, 25, 31 en 32 der wet voor zooveel de Koninklijke Militaire Academie betreft, bij algemeenen maatregel van bestuur moeten worden vastgesteld;

Den Raad van State gehoord (advies van den 5 Maart 1895, n°. 22);

(1) Zie deze overeenkomst, opgenomen in de wet van 12 Januari 1895, S. 5.

Gezien het nader rapport van de voornoemde Ministers dd. 1 April 1895, Kabinet, Litt. B¹e en van 4 April 1895, Litt. C, N°. 39;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. vast te stellen het bij dit besluit gevoegde *Reglement voor de Koninklijke Militaire Academie*;
2°. te bepalen, dat dit reglement in werking treedt:

a. op 10 Mei 1895, voor zooveel het toelatings-examen tot genoemde Academie betreft, en

b. op 16 September 1895, voor zooveel de overige in dat reglement vervatte bepalingen aangaat.

De Ministers van Oorlog en van Koloniën zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk met het daarbij behoorend reglement in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en in afschrift aan den Raad van State zal worden medegedeeld.

's Gravenhage, den 6den April 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGSM. A.

(Uitgeg. 16 April 1895.)

Behoort bij het Koninklijk besluit van

6 April 1895 (*Staatsblad* n°. 40).

REGLEMENT VOOR DE KONINKLIJKE MILITAIRE ACADEMIE, houdende bepalingen tot uitvoering van art. 48 der wet van 21 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 126), tot regeling van het Militair Onderwijs bij de Landmacht, voor zoover daarbij de opleiding voor den officiersrang en de hooger vorming van den officier zijn betrokken.

EERSTE HOOFDSTUK.

INWENDIGE BEGELING.

§ 1. Algemeene bepalingen.

Art. 1. Het toelatingsexamen tot de Koninklijke Militaire Academie wordt hier te lande jaarlijks afgenomen in de maanden Juli en Augustus en, zoo noodig, in de eerste dagen van September, met dien verstande evenwel, dat het minstens veertien dagen vóór de toelating, bedoeld bij art. 5, moet zijn afgelopen.

Het tijdstip waarop dit examen aanvangt wordt door den Minister van Oorlog bepaald.

Volgens bij Koninklijk besluit, in overeen-

stemming met dit reglement vast te stellen bepalingen, kan voorts aan jongelieden, die aan de bij art. 25 der wet onder II gestelde eischen voldoen, worden vergund in *Nederlandsch-Indië* het toelatingsexamen voor de Koninklijke Militaire Academie af te leggen, doch alleen voor het wapen der infanterie bij het leger in *Nederlandsch-Indië*.

Het aantal, ten behoeve van deze jongelieden open te stellen plaatsen, bedraagt in den regel, jaarlijks niet meer dan zes.

Voor zooveel de plaatsen, respectievelijk voor aspiranten hier te lande of in *Nederlandsch-Indië*, bij het wapen der infanterie van het Indische leger opengesteld, niet worden vervuld, kunnen deze worden ingenomen door jongelieden, die in *Nederlandsch-Indië* of hier te lande aan het examen voor vermeld wapen hebben voldaan en voor den dienst daarbij geschikt zijn bevonden.

In verband daarmee zendt de Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* onmiddellijk na afloop van het aldaar gehouden toelatingsexamen, aan den Minister van Koloniën per telegram opgave van de namen en de volgnummers van alle jongelieden, die aan dat examen hebben voldaan. De Minister van Koloniën brengt deze opgave onverwijld ter kennis van den Minister van Oorlog, die dadelijk nadat de toelating der aspiranten door hem is vastgesteld, daarvan mededeeling doet aan eerstgenoemden Minister.

De Minister van Koloniën stelt alsdan den Gouverneur-Generaal, per telegram in kennis met de namen der voor de infanterie van het leger in *Nederlandsch-Indië* toegelaten jongelieden, voor zooveel deze het examen daar te lande hebben afgelegd.

2. Ten aanzien van den zoon van een Europeesch of daarmede gelijkgesteld ingezetene der koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddelen, als bedoeld bij art. 25 der wet onder II, die aan het toelatingsexamen wensch deel te nemen met het doel om voor den dienst hier te lande te worden opgeleid, doch die de hoedanigheid van Nederlander, volgens de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268), niet bezit, moet eene gelegaliseerde verklaring van den vader, de moeder of den voogd worden overgelegd, waaruit blijkt dat het den belanghebbende bekend is, dat de bedoelde aspirant eventueel niet tot officier voor vermelden dienst kan worden benoemd, dan nadat hij genaturaliseerd is.

3. Jaarlijks worden — in verband met het gestelde bij art. 65 van dit Reglement — door den Minister van Oorlog bepaald:

a. de samenstelling van de commissiën, hier te lande te belasten met het geneeskundig onderzoek der aspiranten;

b. de tijdstippen waarop bedoeld onderzoek wordt gehouden;

c. de gemeenten, waar dat onderzoek door de bij art. 25 der wet onder II bedoelde aspiranten, moet worden ondergaan.

De officier van gezondheid der Cadettenschool heeft ambtshalve zitting in de commissie, aan welke het geneeskundig onderzoek van de aspiranten, afkomstig van genoemde inrichting, is opgedragen.

4. Hij, die in verband met den nitalag van het hier te lande of in *Nederlandsch-Indië* afgelegd examen en van het ondergane geneeskundig onderzoek tot de Koninklijke Militaire Academie wordt toegelaten, ontvangt van den Minister van Oorlog een bewijs van benoeming als cadet aan deze Academie.

5. De toelating tot de Koninklijke Militaire Academie heeft jaarlijks plaats tusschen half September en begin October.

De juiste data, waarop de cadetten, leerlingen der Cadettenschool en de overige jongelieden, die tot de Academie worden toegelaten, aldaar moeten aankomen, worden telken jare door den Minister van Oorlog bepaald.

Voor zooveel betreft de toepassing van het bepaalde bij art. 25 der wet onder II bij a, wordt het leerjaar gerekend aan te vangen op 16 September.

6. De lessen vangen aan onverwijld nadat de vacante, vermeld bij art. 57 onder 3°, is geëindigd.

Voor het geval, in verband met hetgeen in het tweede lid van art. 5 is voorgeschreven, de cadetten met groot verlof der Cadettenschool en de jongelieden bedoeld bij art. 30 der wet vroeger mochten aankomen, dan de cadettenleerlingen der Cadettenschool, wordt aan de aldus vroeger aangekomenen, gedurende den tijd dat zij zich alléén aan de Koninklijke Militaire Academie bevinden, uitsluitend onderricht gegeven in infanterie-exercitiën en lichaams oefeningen en met hen theorie gehouden over eenvoudige militaire onderwerpen.

7. Met inachtneming van het bepaalde bij art. 57, ontvangen de cadetten onderwijs tot een 1895.

door den Minister van Oorlog vast te stellen tijdstip.

In verband daarmede worden tevens door dien Minister de data aangegeven, waarop de overgangsen de eindexamens zullen aafvangen.

Gedurende de drie weken welke aan deze examens voorafgaan, wordt door vermindering van het aantal lesuren de gelegenheid tot eigen studie uitgebreid.

Voor zooveel de cadetten, die niet in allén deele aan het overgangsexamen hebben voldaan, een nader examen in één vak of in meer vakken moeten afleggen, heeft dat nader examen plaats vóór den aanvang van het nieuwe leerjaar.

De overgang naar het hoogere studiejaar wordt gerekend in te gaan voor de cadetten, die hebben voldaan aan:

a. het overgangsexamen: op den datum waarop de bij art. 57 onder 3°. bedoelde vacante aafvangt;

b. het nader examen: op den datum waarop de nitalag daarvan bekend wordt gemaakt

8. Na aafloop der overgangsexamens heeft voor de cadetten van het eerste en het tweede studiejaar de detachering plaats bedoeld bij art. 31 der wet.

De cadetten van het eerste studiejaar kunnen evenwel nog gedurende hoogstens 14 dagen, na evengemeld tijdstip, aan de Academie worden gehouden, ter behandeling van onderwerpen, met de bedoelde detachering verband houdende.

De cadetten worden in den regel gedetacheerd;

a. die van het eerste studiejaar:

in den graad van korporaal-titulair of korporaal;

b. die van het tweede studiejaar:

in den graad van sergeant-titulair of sergeant, met dien verstande, dat hun de titulaire graad wordt verleend, zoo zij aan de eischen van het overgangsexamen niet hebben voldaan of het nader examen bedoeld bij art. 7 moeten afleggen.

Deze graden worden in den regel toegekend onmiddellijk na het afleggen der overgangsexamens.

De duur der detachering, de wijze waarop deze plaats heeft en de bijzondere oefeningen van het wapen, welke door de bedoelde cadetten worden bijgewoond, worden nader door den Minister van Oorlog bepaald.

Ten aanzien van hen, die, wegens ziekte of uit anderen hoofde zich de vereischte theoretische en practische kennis, om in de onder a bedoelde graden dienst te doen, niet hebben kunnen

eigen maken, worden door den Minister van Oorlog bijzondere maatregelen getroffen.

9. Het geneeskundig onderzoek, waaraan de cadetten, die aan het eindexamen deelnemen, moeten worden onderworpen, heeft vóór den aanvang van dat examen plaats.

De regeling geschiedt, voor zooveel noodig, overeenkomstig het bepaalde bij de artt. 3 en 65, met dien verstande evenwel, dat de chef van den geneeskundigen dienst bij de Koninklijke Militaire Academie ambtshalve zitting heeft in de commissie, aan welke het geneeskundig onderzoek is opgedragen.

Aan hen, die bij dat onderzoek voor den militairen dienst ongeschikt worden bevonden, kan niettemin worden vergund het eindexamen af te leggen, zoo zij het verlangen daartoe schriftelijk aan den gouverneur te kennen geven.

10. Na afloop van het eindexamen worden aan de cadetten van het hoogste studiejaar de navolgende bestemmingen gegeven:

a. Zij, die volgens de uitspraak der examencommissie aan het eindexamen hebben voldaan, en ook in verband met het bepaalde bij art. 32 der wet in alle andere opzichten voor eene benoeming tot officier in aanmerking kunnen worden gebracht, wonen, gedurende een door den Minister van Oorlog vast te stellen tijd, belangrijke praktische oefeningen bij van door dien Minister aan te wijzen wapens.

Aan de hierbedoelde cadetten wordt daarna gelegenheid gegeven duurzame versterkingen — wat de cadetten der genie betreft ook die welke eventueel in aanbouw zijn — zoomede eenige voor hunne opleiding van belang geachte bouwwerken en burgerlijke of militaire inrichtingen te bezichtigen.

Vervolgens wordt hun, in afwachting hunner benoeming tot officier, verlof verleend.

b. Zij, die aan de eischen van het eindexamen hebben voldaan; doch wier praktische geschiktheid en bruikbaarheid onvoldoende zijn geoordeeld, of die wegens hun gedrag niet dadelijk voor eene benoeming tot officier kunnen worden voorgedragen, worden, nadat zij hebben deelgenomen aan de oefeningen en bezichtigingen, waarvan onder a melding wordt gemaakt, gedetacheerd op den voet van art. 8, gedurende een door den Minister van Oorlog te bepalen tijdperk.

c. Zij, die het eindexamen met onvoldoenden uitslag hebben afgelegd nemen geen deel aan de bij a bedoelde oefeningen en bezichtigingen, doch

worden, tot den aanvang van het bij art. 57 onder 3°. bedoelde verlof, gedetacheerd op den voet van art. 8.

11. Ten aanzien van de bij art. 10 onder b bedoelde cadetten wordt tegen het einde van het aldaar bedoelde tijdperk, door den commandant van het korps, onder wiens bevelen zij zijn geplaatst, aan den Minister van Oorlog een rapport uitgebracht aangaande hun gedrag en hunne praktische geschiktheid en bruikbaarheid.

Dit rapport wordt ingezonden door tusschenkomst en vergezeld van de adviezen van de militaire autoriteiten, onder wie dat korps is gesteld, zoomede van den inspecteur van het Militair Onderwijs.

Naar aanleiding van de in bedoeld rapport uitgebrachte beoordeeling en van de door vermelde autoriteiten uitgebrachte adviezen, wordt door den Minister van Oorlog beslist, of een leerling, als hierbedoeld, al dan niet voor eene benoeming tot tweede-luitenant in aanmerking komt.

Is die beslissing ontkennend, dan is het bepaalde bij art. 40 onder b op hem van toepassing.

§ 2. *Werkkring en bevoegdheid van den gouverneur.*

12. De gouverneur van de Koninklijke Militaire Academie wordt bij Koninklijk besluit als zodanig benoemd en ontslagen.

13. Hij staat onmiddellijk onder de bevelen van den inspecteur van het Militair Onderwijs, aan wien hij voor de behoorlijke vervulling van zijn werkring verantwoordelijk is.

Hij zendt aan voormelden inspecteur:

1°. alle van hem gouverneur uitgaande voorstellen, aanvragen, rapporten, verzoeken en voordrachten — óók die waaromtrent de beslissing niet tot de bevoegdheid van dien inspecteur behoort — tenzij omtrent de toezending van enkele dier bescheiden uitdrukkelijk andere bevelen worden gegeven;

2°. de door den Minister van Oorlog aan te wijzen periodieke stukken.

Van belangrijke buitengewone voorvallen bij de Koninklijke Militaire Academie brengt hij onverwijld rapport uit aan den inspecteur en aan den Minister van Oorlog.

14. Hij oefent het gezag uit van korpscommandant over het aan de inrichting verbonden militair personeel, voor zooveel het niet rechtstreeks onder de bevelen van eene andere militaire autoriteit is gesteld, met dien verstande even-

wel, dat hij de bevoegdheid mist om de straf van degradatie op te leggen en, wat het toekennen van graden aan het vast personeel beneden den officiers-rang betreft, alleen de bevoegdheid heeft dien van korporaal aan de koks in de cadettenkeuken, zoodmede dien van sergeant-majoor en van adjudant-onderofficier te verleenen.

15. Hij regelt het onderwijs in overeenstemming met het vastgestelde leerplan.

Hij zorgt voor den goeden gang van dat onderwijs en bakent, in verband daarmede, na den bij art. 18 bedoelden eerste-officier en zoo noodig de hoofden van onderwijs, bedoeld bij art. 19, te hebben gehoord, de grenzen af van in elkander grijpende studievakken.

Het jaarlijks, vóór den aanvang van den zomer- en vóór dien van den winterdienst, door den eerste-officier aan hem in te dienen tableau van lessen en oefeningen, wordt, na door hem te zijn goedgekeurd, tijdig aan de beslissing van den inspecteur van het Militair Onderwijs onderworpen.

Hij overtuigt zich of het onder zijne bevelen geplaatste personeel zich naar behooren van zijne taak kwijt.

Mede in verband met de beschikbaar gestelde gelden, draagt hij zorg voor de aanschaffing der benoodigde hulpmiddelen voor het onderwijs, waartoe hem door den eerste-officier de vereischte voorstellen kunnen worden gedaan, met dien verstande evenwel, dat:

a. door hem het voor het onderwijs benoodigde artillerie-materieel aan den Minister van Oorlog wordt aangevraagd;

b. de aanvulling en de verwisseling van paarden, ten behoeve van het rijkunstig onderricht, in overleg met den inspecteur der cavalerie plaats heeft.

16. Voor zoover het aan de Koninklijke Militaire Academie aanwezige artillerie-materieel betreft, voert hij het administratief beheer op overeenkomstige wijze als de commandant der vesting-artillerie.

Hij waakt voor den goeden staat van de gebouwen en van het materieel.

Hij doet in den regel bij de indiening van de jaarlijksche begrooting van kosten voor de Koninklijke Militaire Academie, aan den inspecteur van het Militair Onderwijs de noodige voorstellen voor het aanschaffen of het onderhoud van een en ander.

17. Hij kan zich in zijn persoonlijk belang,

gedurende hoogstens vier dagen biuuenlands van zijne standplaats verwijderen.

Van zijne afwezigheid geeft hij vooraf kennis aan den inspecteur.

Voor langer binnenlandsch en voor buitenlandsch verlof — óók gedurende de tijdperken en dagen bedoeld bij art. 58 onder 1°. en 3°. — zendt hij eene aanvraag aan den inspecteur.

Bij ziekte of afwezigheid van den gouverneur wordt in afwachting dat, zoo noodig, in zijnen dienst zal zijn voorzien, het bestuur van de Academie waargenomen en de dienstcorrespondentie „op last” gevoerd door den eerste-officier, of, bij ziekte of afwezigheid van desen, door den oudst in rang zijnden officier, die, hetzij als hoofd van onderwijs, hetzij als commandant eener cadetten-compagnie, aan de inrichting verbonden en daarbij aanwezig is.

§ 3. *Personeel aan de Koninklijke Militaire Academie te verbinden of daarbij in te deelen.*

18. De gouverneur wordt in het bestuur der Koninklijke Militaire Academie bijgestaan door een hoofdofficier, die den titel voert van eerste officier.

De werkring van dien eerste-officier, die bij Koninklijk besluit als zoodanig wordt benoemd en ontslagen, wordt door den Minister van Oorlog bepaald.

19. De leiding van en het toezicht op het onderwijs in de navolgende vijf groepen van vakken en oefeningen, zijn, voor elke groep afzonderlijk, opgedragen aan een hoofd van onderwijs. Deze groepen omvatten:

1°. de wis- en natuur- en scheikunde en het meetkunstig teekenen;

2°. de algemeene tactiek, de strategie en krijgsgeschiedenis, het militair strafrecht, het reglement van krijgstucht, de oorloggebruiken, de militaire aardrijkskunde, het theoretisch en het practisch onderricht in den velddienst, zoodmede het lijn- en het topographisch teekenen voor de cadetten der infanterie en der cavalerie;

3°. het gedeelte der tactiek, meer in het bijzonder betrekking hebbende op de cavalerie, de reglementen, de exercitiën en de bijzondere oefeningen voor dat wapen, de rij- en afriichtingskunst, de paardenkennis en het paardrijden;

4°. de artillerie-wetenschap in haren vollen omvang, de daarmede verband houdende theoretische en practische oefeningen en het maken van

de daarop betrekking hebbende teekeningen, benevens het topographisch teekenen voor de cadetten der artillerie;

5°. de geniewetenschap in haren vollen omvang — daaronder de geodesie, zoomede het landmeten en waterpassen begrepen —, de daarmede verband houdende theoretische en practische oefeningen en het maken van de daarop betrekking hebbende teekeningen, benevens het topographisch teekenen voor de cadetten der genie.

De betrekking van hoofd van onderwijs wordt vervuld: wat betreft

- a. de onder 1°. bedoelde groep, door een kapitein of een burgerleeraar;
- b. die onder 2°, door een kapitein of ritmeester;
- c. die onder 3°, door een ritmeester;
- d. die onder 4°, door een kapitein der artillerie;
- e. die onder 5°, door een kapitein der genie.

In verband met hetgeen onder 3°, 4° en 5° wordt vermeld is aan de onder c, d en e vermelde hoofden van onderwijs tevens de opleiding van de cadetten, respectievelijk van de cavalerie, de artillerie en de genie, tot den graad van korporaal en tot dien van sergeant toevertrouwd, voor zoover daarmede niet gemoeid is het bij art. 20 bedoelde onderwijs.

De werkkring der hoofden van onderwijs wordt door den Minister van Oorlog bepaald.

Onder hen zijn officieren of burgerleeraren met het geven van onderwijs belast in de vakken, waarvan de leiding en het toezicht aan deze hoofden van onderwijs is toevertrouwd.

Het onderwijs in de paardenkennis wordt gegeven door den paardenarts der Koninklijke Militaire Academie.

Het onderwijs in de Maleische taal en de land- en volkenkunde van *Nederlandsch-Indië* is aan eenen afzonderlijken leeraar opgedragen, wiens verdere werkkring door den Minister van Oorlog wordt bepaald.

20. Het onderwijs in de infanterie-exercitiën, de dienst- en de exercitiereglementen en de dienstvoorschriften der infanterie, de algemeene wetten, reglementen en dienstvoorschriften, de dienstcorrespondentie, de militaire administratie en het schijfschieten benevens het toezicht op de lichaams-oefeningen, is opgedragen aan een der kapiteins van de infanterie, commandanteu van de hierna te noemen cadetten-compagnieën.

Aan dien kapitein is tevens toevertrouwd de opleiding van de cadetten der infanterie tot den graad van korporaal en tot dien van sergeant.

Bedoelde kapitein wordt bij de vervulling dezer taak terzijde gestaan door bij de cadetten-compagnieën ingedeelde luitenanten, en bij uitzondering door officieren-leeraren.

21. Het cadettenkorps is in twee compagnieën ingedeeld.

Het vaste personeel beneden den officiersrang is tot één compagnie samengevoegd.

22. Het bevel over de eene cadetten-compagnie wordt gevoerd door den bij art. 20 vermelden kapitein.

Het bevel over de andere cadetten-compagnie is mede opgedragen aan een kapitein, die tevens optreedt als commandant der compagnie bedoeld in het tweede lid van art. 21.

23. Van de bij de cadetten-compagnieën ingedeelde luitenanten wijst de gouverneur er eenige aan om ook dienst te verrichten bij de compagnie bedoeld in het tweede lid van art. 21.

24. De in het tweede lid van art. 22 bedoelde kapitein houdt het toezicht op de diensten van inwendigen en huishondelijken aard.

Voor de vervulling van deze diensten worden hem bij de cadetten-compagnieën ingedeelde officieren toegevoegd.

25. De verdere werkkring van de bij de artt. 20, 22, 23, en 24 bedoelde officieren wordt, voor zooveel noodig, door den Minister van Oorlog bepaald.

26. De officieren- en de burgerleeraren hebben — voor zooveel eerstbedoelden betreft, nochtans behoudens buitengewone omstandigheden, ter beoordeeling van den gouverneur — geenerlei bemoeienis met de diensten, bij art. 24 vermeld.

27. De bij het reglement gevoegde tabel wijst aan:

1°. de samenstelling van het bij de artt. 18 tot en met 24 reeds vermelde, en van het verder vast aan de Koninklijke Militaire Academie verbonden leeraars- en ander personeel;

2°. de in acht te nemen regelen bij de vaststelling van:

a. het aan den gouverneur, zoomede aan de vaste burgerleeraren — het hoofd van onderwijs bij art. 19 onder a bedoeld eventueel daaronder begrepen — toe te kennen traktement, zoomede de geldelijke vergoedingen, te verleenen aan de burgerleeraren niet behoorende tot het vaste personeel en aan de burgerbeambten, die in het belang van het onderwijs bij de Koninklijke Militaire Academie diensten bewijzen;

b. de toelagen van den eerste-officier en van de overige aan de Koninklijke Militaire Academie verbonden officieren;

c. de toelage van gepensioneerde kapiteins of luitenants, tijdelijke leeraren;

d. de aan het militair personeel beneden den rang van officier toe te kennen daggelden, soldijen en toelagen;

3°. het aantal dienstaarden hetwelk de gouverneur en de bij punt 2° onder b van dit artikel bedoelde officieren gerechtigd zijn te houden.

28. De gouverneur, alsmede de officieren en de burgerleeraren, wijden bijzondere zorg aan de zedelijke vorming en de karaktersvorming van de cadetten.

In het bijzonder rust op de commandanten van de cadetten-compagnieën en op de bij die compagnieën ingedeelde luitenants de verplichting om den cadetten goede militaire beginselen in te prenten en er voor te waken, dat de eischen die, ook nit het oogpunt van opvoeding en beschaving aan toekomstige officieren moeten worden gesteld, door hen worden nageleefd.

§ 4. *Werkkring en bevoegdheid van den raad van bijstand.*

29. De gouverneur roept den raad van bijstand, bedoeld bij art. 46 der wet, bijeen tot het uitbrengen van advies nopens de toepassing van een der maatregelen vermeld bij de artt. 32, 41, 43, tweede lid, 51, en 52.

Bedoeld advies en de nitalag van de daarmede verband houdende stemming worden door den gouverneur, bij de desbetreffende voordracht aan den Minister van Oorlog, overgelegd.

30. De gouverneur kan omtrent overige onderwerpen, het bestunr der Academie rakende, het advies van den raad van bijstand inwinnen, zoo hem dit nuttig voorkomt.

§ 5. *Cadetten.*

31. Op den dag hunner aankomst bij de Koninklijke Militaire Academie gaan de tot die inrichting toegelaten jongelieden, bedoeld bij art. 30 der wet, schriftelijk de verbintenis aan, waarvan bij dat artikel sprake is.

Onmiddellijk daarna worden hun de krijgskunsten voorgelezen; het bewijs, dat zulks geschied is, wordt door hen ondertekend.

Op dien dag vervalt voor hem, die zich reeds als vrijwilliger in militairen dienst bevond, de als zoodanig aangegane verbintenis.

32. In het eerste, en bij uitzondering ook in een hooger studiejaar, kan verandering worden gebracht in de bestemming van een cadet:

a. wanneer blijkt, dat hij de studien of oefeningen voor het wapen waarbij hij werd ingedeeld, bezwaarlijk kan blijven volgen, terwijl de opleiding voor een ander wapen meer in zijn belang en in dat van het Rijk wordt geacht en meerdere waarborgen voorhanden zijn, dat hij, door een dergelijke verandering van bestemming, den officiersrang zal bereiken, met dien verstande evenwel dat deze verandering, voor een cadet als hierboven bedoeld, beperkt blijft tot het leger waarvoor hij oorspronkelijk bestemd werd;

b. zoo daartoe door den vader, de moeder of den voogd, het verzoek wordt gedaan en daarvoor overwegende redenen, ter beoordeeling van den Minister van Oorlog, worden aangevoerd;

c. zoo hij voor het wapen of voor den dienst, waarvoor hij wordt opgeleid, lichamenlijk ongeschikt is geworden, en daarentegen voor een ander wapen of voor den anderen dienst wel geschikt is bevonden.

De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing op den cadet, die ingevolge art. 40 onder a, zoude moeten worden ontalagen.

Ten aanzien van de voordrachten voor de veranderingen bedoeld onder a en c alsmede van de onder b gemelde verzoeken beslist de Minister van Oorlog, na gehonden overleg, zooveel noodig, met den Minister van Koloniën.

De hierbesproken veranderingen van bestemming geschieden in den regel bij den aanvang van het leerjaar en kunnen gepaard gaan met verplaatsing in een ander studiejaar.

33. Van het betalen der bijdrage bedoeld bij art. 10 der wet, wordt — met inachtneming, van het bepaalde bij art. 34, tweede lid, van dit reglement — verleend:

a. *geheele vrijstelling* ten behoeve van:

1°. den cadet, bestemd voor den dienst in *Nederlandsch-Indië*;

2°. den cadet, bestemd voor den dienst hier te lande, wiens vader in den dienst van den Staat gesneuveld of binnen één jaar, ten gevolge van in dezen dienst voor den vijand bekomen wonden, overleden is;

b. *gedeeltelijke vrijstelling*, ten behoeve van den cadet, zoon van:

1°. een officier, een eervol ontalagen of een gepensionneerd officier, hetzij in leven of reeds overleden;

2°. een verdienstelijk onderofficier of gepensionneerd onderofficier, hetzij in leven of reeds overleden;

en zulks voor zooveel men tot het betalen van de geheele bijdrage, voor een cadet als onder 1°. of 2°. bedoeld, niet in staat is;

c. geheele of gedeeltelijke vrijstelling, ten behoeve van den cadet, die, tijdens zijn verblijf aan de Koninklijke Militaire Academie, zijne ouders of een hunner verliest en voor wien de bijdrage dientengevolge verder niet meer of slechts gedeeltelijk kan worden betaald.

34. De vrijstellingen, bedoeld onder *b* en *c* van art. 33, worden jaarlijks bij Koninklijk besluit bepaald.

Aan niet meer dan $\frac{1}{4}$ van het aantal der cadetten, die in de drie studie jaren voor den dienst hier te lande zijn geplaatst, mag gedeeltelijke vrijstelling worden verleend.

Wanneer het aantal van hen, die voor gedeeltelijke vrijstelling in de termen vallen, het in het vorige lid aangeduide maximum overschrijdt, komen opvolgend voor de toekenning daarvan in aanmerking:

1°. de reeds aan de Koninklijke Militaire Academie geplaatste cadetten, voor zoover zij dit door gedrag en studie verdienen;

2°. de nieuw aan deze inrichting benoemde cadetten, afhankelijk van het door hen bij het toelatingsexamen verkregen rangnummer, met dien verstande dat:

a. de gewezen cadetten der Cadettenschool, die aldaar reeds vrijstelling hebben genoten en daarop aanspraak blijven houden, den voorrang hebben;

b. de overblijvende plaatsen worden verdeeld over de overige rechthebbenden onder de categorie van de gewezen cadetten der Cadettenschool en onder die der jongelieden, bedoeld bij art. 30 der wet, en wel naar verhouding van de sterkte dezer beide categorieën.

Mochten één of meer der beschikbaar gestelde plaatsen, ten behoeve van één der bij 2°. onder *b* bedoelde categorieën onvervuld blijven, dan komen deze ten goede aan de andere categorie.

35. De aspirant, die in de termen valt voor toekenning van geheele vrijstelling, op grond van het bepaalde bij art. 33 onder *a*, bij 1°, dan wel voor gedeeltelijke vrijstelling op grond van het bepaalde bij genoemd artikel onder *b*, wordt niet tot cadet benoemd, dan nadat door borgstelling, bij authentieke akte, voldoende

zekerheid is verkregen, dat de som, voor welke vrijstelling zal worden verleend, zal worden terugbetaald, in geval de cadet op verzoek wordt ontslagen, of om andere redenen afhankelijk van eigen wil of van eigen toedoen zijne bestemming niet volgt.

Het model van de bedoelde authentieke akte wordt door den gouverneur der Koninklijke Militaire Academie aan belanghebbenden toegezonden; daarvan moet door hen een eerste groesse in executorialen vorm aan dien gouverneur worden ingediend.

36. De bijdrage wordt betaald aan den raad van administratie der Koninklijke Militaire Academie en wel:

a. voor de cadetten in hun eerste verblijfjaar: de eerste helft vóór of bij de aankomst aan de Koninklijke Militaire Academie; de tweede helft vóór of op 1 April;

b. voor de overige cadetten: de eerste helft vóór of op 1 October; de tweede helft vóór of op 1 April.

37. De bijdrage is niet verschuldigd over de nog niet ingetreden maanden van het leerjaar, en wordt, voor zooveel zij reeds betaald is, teruggegeven:

I. indien een cadet:

a. krachtsen het bepaalde bij art. 53, wegens ziekte bij zijne betrekkingen wordt verpleegd;

b. ontheven wordt van de dienstverbintenis bedoeld bij de artt. 18 en 30 der wet;

c. gedurende zijn verblijf aan de Koninklijke Militaire Academie overlijdt;

II. wanneer het onderwijs aan de Koninklijke Militaire Academie, krachtsen het bepaalde bij art. 12 der wet, geschorst wordt.

In de bij I onder *a* en bij II bedoelde gevallen, moet, bij terugkeer van den cadet aan de inrichting, de bijdrage voor hem evenwel voldaan worden, te rekenen van den aanvang van de alsdan ingetreden maand.

In de gevallen bij I onder *b* en *c* vermeld, blijven de boeken en de teekuinstrumenten van den cadet het eigendom van de Koninklijke Militaire Academie en wordt de waarde zijner kleeding berekend naar den onverschenen drachtijd.

In geval van ontheffing blijft de kleeding in het bezit van den betrokken cadet, doch moet de waarde door ouders of voogden worden vergoed; bij overlijden van den cadet kunnen deze betrekkingen zoo zij het verlangen, de kleeding overnemen, insgelijks tegen vergoeding der waarde.

38. De cadetten worden voor rekening van het Rijk gekleed, gehuisvest en gevoed, alsmede van leerboeken, atlanten, schrijf- en teeken-behoefden voorzien.

De bovenkleeding van het aan de Koninklijke Militaire Academie verbonden of daarbij gedetacheerd militair personeel wordt, evenals die van de cadetten, bij Koninklijk besluit vastgesteld; de huisvesting en de voeding der cadetten worden geregeld in het bij art. 61 vermelde voorschrift.

Het bedrag van het aan de cadetten wekelijks uit te keeren zakgeld wordt bij Koninklijk besluit bepaald.

39. De cadetten over wie, gedurende den tijd, waarin het onderwijs aan de Koninklijke Militaire Academie, krachtens het bepaalde bij art. 12 der wet, geschorst is, in het belang van 's lands verdediging wordt beschikt, ontvangen gelijke soldij, en ook overigens gelijke verstrekingen en vergoedingen, als de met hen in positie of in graad gelijkstaande militairen van het korps waarbij zij alsdan zijn ingedeeld.

40. Een cadet wordt ontslagen en, in verband daarmee, van de door hem aangegane dienstverbintenis ontheven, wanneer:

a. hij het overgangsexamen naar het tweede of het derde studiejaar, dan wel het eindexamen, voor de tweede maal met onvoldoenden uitslag heeft afgelegd en zulks niet kan worden toegeschreven aan de omstandigheid, bedoeld bij het tweede lid van art. 9 der wet;

b. hij, in verband met het uitgebrachte rapport, bedoeld bij art. 11, niet voor eene benoeming tot tweede-luitenant in aanmerking kan komen;

c. hij, wegens ontstane ziels- of lichaamsgebreken, ongeschikt is voor den militairen dienst;

d. anders of voogden langer dan drie maanden in gebreke blijven de bepaalde bijdrage te voldoen;

e. hij, verkeerende in de omstandigheid, bedoeld in art. 32 onder a of c, de overplaatsing bij een ander wapen of bij een anderen dienst niet wenscht aan te nemen.

41. Een cadet kan worden ontslagen en, in verband daarmee, van de door hem aangegane dienstverbintenis worden ontheven:

a. op verzoek van zijne ouders of voogden, mits daarvoor geldige redenen bestaan;

b. wanneer blijkt, dat hij wegens gemis aan ijver de studien niet kan volgen.

42. In geval van ontslag, overeenkomstig het bepaalde bij art. 40 onder b of d of bij art. 41

onder a of b, kan geheele of gedeeltelijke terug-gave worden gevorderd van hetgeen door het Rijk ten behoeve der opleiding van een cadet, als hiervoren bedoeld, is ten koste gelegd.

De beslissing omtrent het verleen van ontslag in de gevallen, bedoeld bij de artt. 40 en 41, en omtrent de terugbetaling van gelden, bedoeld in het eerste lid, geschiedt door den Minister van Oorlog, voor zooveel noodig, na gehouden overleg met den Minister van Koloniën.

De ouders of voogden van een cadet wien ontslag is verleend, worden daarvan door of vanwege den Minister van Oorlog onderricht, in voorkomend geval met mededeeling van de beslissing omtrent de terugbetaling van gelden, ingevolge het voorgaande lid genomen.

43. De minderjarige cadetten zijn verplicht op Zon- en feestdagen de godsdienstoefening van hunne gezindte bij te wonen, tenzij hunne ouders of voogden aan den gouverneur schriftelijk hebben te kennen gegeven, dat zij nitdrukkelijk verlangen hunne zonen of pupillen daarvan te zien vrijgesteld.

44. Tot het doen geven van godsdienstonderwijs, als bedoeld bij art. 5 der wet, treedt de gouverneur in overleg met de godsdienstleeraars van de betrokken gezindten in de gemeente Breda.

Zij, die met het geven van dat onderwijs worden belast, worden jaarlijks door den gouverneur bij den Minister van Oorlog in aanmerking gebracht voor eene vergoeding te dier zake.

Het bedrag dier vergoedingen voor allen te zamen mag een bij Koninklijk besluit te bepalen som niet te boven gaan.

45. Aan de cadetten wordt gelegenheid gegeven:

a. tot uitspanning in daarvoor bestemde lokalen, waarbij evenwel alle hazardspelen ten strengste zijn verboden;

b. tot het vrijwillig houden van lichaams-oefeningen en van schietoefeningen met flambert-geweer of revolver.

46. Het gebruik van sterken drank aan de Koninklijke Militaire Academie is den cadetten ten strengste verboden.

47. Aan de cadetten kan worden vergund, in hunnen vrijen tijd voor eigen rekening, les te nemen in de muziek en het dansen.

48. Aan cadetten, die zich zoowel door hun gedrag, als door hunnen ijver bij de studien, gunstig onderscheiden, kunnen door den gouverneur bijzondere voorrechten worden verleend.

Een of hoogstens twee cadetten van het derde

studiejaar, die, gedurende hun verblijf aan de Koninklijke Militaire Academie zeer bijzonder hebben uitgemunt, zoowel wat gedrag als studien betreft, worden vóór zij de Koninklijke Militaire Academie verlaten, door den gouverneur bij den Minister van Oorlog tot het bekomen van eenen eereprijs in aanmerking gebracht.

De op de verstreking van zoodanige eereprijsen vallende kosten worden ten laste van 's Rijks-schatkist verrekend.

49. Het opleggen van straffen aan de cadetten, gedurende hun verblijf aan de Koninklijke Academie, geschiedt naar de beginselen nedergelegd in de artt. 53 en 54 van het Reglement van Krijgstucht voor het krijgsvolk te lande.

Deze straffen zijn in volgorde van haar gewicht:

a. afzonderlijke berisping door den eerste-officier of door den commandant der betrokken cadetten-compagnie;

b. afzonderlijke berisping door den gouverneur, al dan niet in tegenwoordigheid van den eerste-officier, den commandant der betrokken cadetten-compagnie en van één of meer der officieren of burgerleeraren;

c. het intrekken der vergunning tot uitgaan;

d. arrest in een der leerzalen op Zon- en feestdagen of op andere dagen, waarop aan de cadetten het uitgaan is toegestaan;

e. arrest in de politiekamer, waaraan de intrekking der vergunning tot uitgaan gedurende een bepaalden tijd, na afloop van het arrest, kan worden verbonden;

f. arrest in de provoost, hetzij met gewone voeding hetzij om den anderen dag te water en te brood, en met toepassing van de intrekking van de vergunning tot uitgaan als onder *e* vermeld.

De straffen onder *c* en *d* worden, telkens voor niet langer dan ééne maand, toegepast; die van arrest in de politiekamer en in de provoost voor niet langer dan acht dagen.

Een cadet, die met provoost is gestraft, woont geene lessen, godsdienstoefeningen of diensten bij.

50. Gedurende het bij art. 8 bedoelde detacheringstijdperk wordt, ten aanzien van het opleggen van straffen aan cadetten, gehandeld overeenkomstig de bepalingen van het Reglement van Krijgstucht.

51. Een cadet wordt van de Koninklijke Militaire Academie verwijderd, in verband daarmede van de door hem aangegane dienstverbintenis ontheven, en naar zijne betrekkingen teruggezonden:

a. wegens zedenbederf of ondeugden, die hem voor anderen gevaarlijk kunnen doen worden;

b. wegens doorgaand slecht gedrag, ook blijvende nit ongevoeligheid voor straffen en vermaningen;

c. wanneer hij door den militairen of den burgerlijken rechter is gevonnist en zijne verwijdering in het belang der andere cadetten noodig wordt geoordeeld;

d. wanneer zulks in het belang der handhaving van orde en tucht aan de Koninklijke Militaire Academie noodzakelijk is.

52. Omtrent de verwijdering van cadetten van de Koninklijke Militaire Academie beslist de Minister van Oorlog.

Wordt een gegradueerd cadet verwijderd op grond van punt *a*, *b* of *c* van art. 51, dan wordt hem bij zijne verwijdering zijn graad ontnomen.

Ten aanzien van een gegradueerd cadet, die op grond van punt *d* van genoemd artikel wordt verwijderd, beslist de Minister van Oorlog of hem zijn graad al of niet zal worden ontnomen.

De op de verwijdering betrekking hebbende voordracht wordt, met inachtneming van het bepaalde bij art. 29, door den gouverneur ingediend, ook wanneer deze voordracht geschiedt op grond van gedragingen gedurende het detacheringstijdperk, waarop bij art. 50 wordt gedoeld.

53. Cadetten, die in de ziekeninrichting zijn opgenomen, kunnen, bijaldien daartoe door anders of voogden aan den gouverneur het verzoek wordt gedaan en zij, naar het oordeel van den chef van den geneeskundigen dienst bij de Koninklijke Militaire Academie, vervoerbaar zijn, naar de woonplaats en naar het huis van hnnne ouders, van hnnne voogden of van andere betrekkingen worden overgebracht, ten einde aldaar op hnnne kosten te worden verpleegd.

De gouverneur stelt, eventueel in overleg met genoemden chef van den geneeskundigen dienst, en zooveel mogelijk tegemoetkomende aan de ten deze door anders of voogden kenbaar gemaakte wenschen, de vereischte orde op het vervoer van den zieke.

Op overeenkomstige wijze wordt gehandeld gedurende het detacheringstijdperk, in verband waarmede ouders of voogden zich tot den betrokken korpscommandant of commandant der onderdeelen van dat korps, waarbij de hierbedoelde cadetten dienen, hebben te wenden.

54. Bij overlijden van een cadet wordt het

lijk met dezelve eerbewijzen ter aarde besteld, als dat van een onderofficier van het leger. In het geval, bedoeld bij art. 2 der wet van 22 Juli 1885 (*Staatblad* n°. 188), kan, ter beoordeeling van den Minister van Oorlog, de begrafenis met dezelfde eerbewijzen plaats hebben.

§ 6. *Hulpmiddelen voor het onderwijs.*

55. De aan de Koninklijke Militaire Academie verbonden bibliotheek, zoomede de kaarten, de instrumenten, de modellen en de andere bij de inrichting voorhanden hulpmiddelen voor het onderwijs zijn ten dienste van de officieren, de burgerleeraren en de cadetten, overeenkomstig de bepalingen dienaangaande te stellen in het voorschrift op den inwendigen dienst, bedoeld bij art. 61.

Eene afdeling der bibliotheek is bestemd voor nitspanningalectuur der cadetten.

56. In den regel wordt bij het onderwijs van leerboeken of autographieën gebruik gemaakt; slechts bij uitzondering van dictaten.

§ 7. *Vacantiën en verloven.*

57. Voor vacantiën zijn bestemd:

- 1°. 10 à 12 dagen tegen het einde van het jaar;
- 2°. de dagen van Goeden Vrijdag tot en met den dag na Paschen;
- 3°. twee à drie weken vóór het begin van het nieuwe leerjaar.

De data van begin en einde der sub 3°. bedoelde vacantie worden jaarlijks door den Minister van Oorlog bepaald.

58. Aan cadetten kan verlof worden verleend:

- 1°. gedurende de bij art. 57 bedoelde tijdperken;
- 2°. op Zon- en algemeen erkende Christelijke feestdagen;
- 3°. aan hen, die den Israëlitischen godsdienst belijden, op de voor dien godsdienst gestelde feestdagen;

met dien verstande, dat het onder 2°. en 3°. genoemde verlof alleen wordt verleend, voor zoover het minderjarige cadetten betreft, zoo een daartoe strekkend verzoek door ouders of voogden schriftelijk aan den gouverneur wordt ingediend en dat, om voor het onder 2°. bedoelde verlof in aanmerking te komen, de cadetten zich gunstig door studie en gedrag moeten onderscheiden.

Voor zooveel de belangen van den dienst dit toelaten kan gedurende de tijdperken en de dagen, hiervoren bij 1°, 2°. en 3°. bedoeld en gedurende

dat, voor de detachering der cadetten bestemd, verlof worden verleend:

- a. aan de burgerambtenaren;
 - b. aan de officieren, doch hoogstens gedurende zes weken;
 - c. aan het vaste personeel beneden den rang van officier, doch hoogstens voor ééne maand.
- Overigens mag alleen in dringende gevallen verlof worden toegestaan.

Bijaldien de gouverneur en de eerste-officier zich gelijktijdig met verlof bevinden, zal ten minste een kapitein of ritmeester, hoofd van onderwijs of een kapitein, commandant eener cadetten-compagnie, te *Breda* moeten aanwezig zijn.

Bovendien zal aldaar minstens een der luitenants, belast met den inwendigen dienst en bij afwezigheid van den ritmeester, een luitenant der cavalerie moeten achterblijven.

59. De officieren, aan wie, in verband met het bepaalde bij art. 58 onder b, een verlof voor langer dan 30 dagen wordt verleend, behouden, ook gedurende den langeren duurt van dat verlof hun volle traktement met de daaraan verbonden toelage.

De onderofficiëren en verdere militairen beneden den rang van officier, behoorende tot het vaste personeel van de Koninklijke Militaire Academie, blijven, gedurende een hun krachtens art. 58 verleend verlof, gehandhaafd in het genot van soldij.

§ 8. *Administratie.*

60. De administratie wordt gevoerd volgens de in „het Reglement van administratie bij de landmacht” voorkomende bepalingen, behoudens de bijzondere voorschriften voor de Koninklijke Militaire Academie vastgesteld of nader vast te stellen.

§ 9. *Inwendige dienst.*

61. De inwendige dienst bij de Koninklijke Militaire Academie wordt geregeld bij een afzonderlijk voorschrift, hetwelk aan de goedkeuring van den Minister van Oorlog wordt onderworpen.

TWEEDE HOOFDSTUK.

TOELATINGSEXAMEN HIER TE LANDE.

§ 1. *Samenstelling der examen-commissie.*

62. De commissie met het afnemen van het toelatingsexamen tot de Koninklijke Militaire

Academie te belasten, wordt jaarlijks door den Minister van Oorlog benoemd.

Deze commissie wordt samengesteld als volgt:

Lid en voorzitter:

de eerste-officier der Koninklijke Militaire Academie of een ander hoofdofficier van het leger;

Leden:

eenige officieren en burgerleeraren, ten deele behoorende tot het personeel van de Koninklijke Militaire Academie en van de Cadettenschool;

Secretaris:

een officier, al dan niet behoorende tot het personeel van de Koninklijke Militaire Academie.

Wat den voorzitter en de leden betreft, kan zich de keuze ook vestigen respectievelijk op een hoofdofficier of op officieren, die gepensionneerd zijn of zich op non-activiteit bevinden.

§ 2. Bescheiden bij de aanmelding over te leggen.

63. Ten aanzien van:

a. de cadetten leerlingen der Cadettenschool,

b. de cadetten met groot verlof dezer inrichting, die in de termen vallen om het toelatings-examen voor de Koninklijke Militaire Academie af te leggen, wordt tijdig door den directeur der Cadettenschool eene opgave aan den Minister van Oorlog gedaan.

Bij deze opgave worden medegezonden:

I. de indertijd bij de aanmelding voor de Cadettenschool overgelegde bescheiden, waarvan bij art. 67 van het reglement voor deze inrichting melding wordt gemaakt, met dien verstande, dat de bij dat artikel aangeduide stukken worden vervangen:

1°. dat onder 2°. door een extract stamboek;

2°. dat onder 4°:

voor de onder a bedoelde cadetten, door een extract-straftregister, en

voor de onder b bedoelde cadetten, door een bewijs van goed gedrag af te geven door den burgemeester der gemeente of de burgemeesters der gemeenten, waar de cadet het hem toegestane groot verlof heeft doorgebracht;

II. Verklaringen van ouders of voogden nopens het wapen waarvoor de cadet wensch te worden opgeleid, dan wel de volgorde der wapens, waarop ten deze de keuze wordt gevestigd.

64. De aspiranten, vermeld bij art. 25 der wet onder II, moeten bij de aanmelding, waarvan onder b van dit artikel sprake is, de navolgende bescheiden overleggen, boven en behalve,

in voorkomend geval, de verklaring waarop in art. 2 van dit reglement wordt gedoeld:

1°. eene verklaring, waarnit blijkt dat de aspirant Nederlander is, volgens de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268) of zoon van een Europeesch of daarmede gelijkgesteld ingezetene der koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddelen;

2°. een extract uit het register der geboorten (geboorte-akte) betreffende den aspirant;

3°. een bewijs inhoudende de verklaring van een geneesheer, dat de aspirant gevaccineerd is of de kinderpokken heeft gehad;

4°. een bewijs van goed gedrag, af te geven door den burgemeester der gemeente of de burgemeesters der gemeenten, waar de aspirant gedurende de laatste drie jaren heeft gewoond;

5°. eene gelegaliseerde toestemming van vader, moeder of voogd tot het aangaan van eene militaire dienstverbintenis; deze toestemming kan ook worden verleend door eenen daartoe bij notariële akte speciaal gemachtigde,mits onder overlegging der akte;

6°. het bewijs, dat door den aspirant aan zijne verplichtingen ten aanzien van de Nationale Militie, voor zoover die te vervullen waren, is voldaan.

Voor den aspirant, die zich reeds in militairen dienst bevindt worden de onder 2°. en onder 4°. genoemde bescheiden respectievelijk vervangen door, hem betreffende, extracten uit het stamboek en uit het strafregister.

Indien voor een der in dit artikel bedoelde aspiranten aanspraak wordt gemaakt op plaatsing, ingevolge het bepaalde bij het slot van art. 28 der wet, moet daarvan bij de aanmelding met opgaaf van redenen kennis worden gegeven.

Aspiranten, die bij het toelatingsexamen proeven van bedrevenheid in het exerceren uit de recruten-school wenschen af te leggen, moeten daarvan bij de aanmelding doen blijken.

§ 3. Oproeping voor het geneeskundig onderzoek en voor het examen.

65. Hij die tot het afleggen van het examen is toegelaten, wordt, door of vanwege den Minister van Oorlog opgeroepen, om zich op een bepaald tijdstip, en op eene bepaalde plaats aan te melden tot het ondergaan van het geneeskundig onderzoek en tot het afleggen van het schriftelijk gedeelte van het examen.

Het geneeskundig onderzoek heeft plaats vóór den aanvang van het schriftelijk examen.

Aspiranten, die bij dat onderzoek worden afgekeurd, mogen niettemin, desverlangd, deelnemen aan het schriftelijk examen, indien zij verzoeken zich aan eene herkeuring te onderwerpen.

Op overeenkomstige wijze wordt gehandeld ten aanzien van hen, die in den uitslag van eerstbedoeld onderzoek aanleiding vinden andere wapens aan te vragen dan oorspronkelijk door hen was geschied.

De herkeuring wordt in elk geval toegestaan. Zij geschiedt voor de cadetten leerlingen en de cadetten met groot verlof der Cadettenschool zoodra mogelijk; voor de overige aspiranten vóór den aanvang van het mondeling examen en wel ter plaatse, waar, in verband met het bepaalde bij art. 69, dit gedeelte van het examen wordt gehouden; de aspiranten ontvangen de hiertoe vereischte oproeping van den voorzitter der commissie, bedoeld bij art. 62.

§ 4. Programma.

66. Het programma voor het toelatingsexamen omvat het navolgende:

a. Rekenkunde.

De hoofdbewerkingen met geheele getallen, gewone en tiendeelige breuken, zoodra de eigenschappen waarop die bewerkingen berusten; het metrieke stelsel van maten en gewichten; de kenmerken van deelbaarheid en de leer der evenredigheden met hare voornaamste toepassingen; oplossing van vraagstukken.

b. Stelkunst.

De lagere stelkunst in haren geheelen omvang, waartoe ook gerekend worden te behooren: de beginselen van de leer der rekenkundige reeksen van hoogere orde; de leer der permutatiën en combinatiën en het binomium van NEWTON.

c. Meetkunst.

1°. *de vlakke meetkunst*: (kennis van de leer der transversalen en der harmonische snijding wordt niet gevorderd); meetkunstige constructiën van stelkunstige vormen; oplossingen van vraagstukken; ook met toepassing van de stelkunst;

2°. *de meetkunst in de ruimte*: de theorie van de ligging en snijding van lijnen en vlakken; de eigenschappen van de drie- en veelvlakkige hoeken; de eigenschappen en de berekening van de oppervlakken en inhouden van veelvlakkige

lichamen, van den cilinder, den kegel en den bol, zoodra de meetkunstige eigenschappen van den bolvormigen driehoek.

d. Gonio- en trigonometrie.

De voornaamste goniometrische formules; inrichting en gebruik der goniometrische tafels, berekening van recht- en scheefhoekige driehoeken, met toepassing op eenvoudige vraagstukken nit de werkdadige meetkunst; inhoudsbepaling van sommige vlakke figuren; oplossing van eenvoudige goniometrische vergelijkingen.

e. Beginselen van de beschrijvende meetkunst.

Werkstukken betreffende de rechte lijn, het platte vlak en den drievlakkigen hoek; het projecteeren van veelvlakkige lichamen.

f. Beginselen van de theoretische en toegepaste mechanica.

Samenstelling, ontbinding en evenwicht van krachten die op één punt werken; evenwicht van krachten in een plat vlak en in de ruimte; theorie der zwaartepunten; evenwicht bij enkelvoudige en eenige samengestelde werktuigen, met inachtneming der wrijving; toepassing van het beginsel der virtueel snelheden; wetten der eenparige en eenparig veranderlijke beweging; beweging van voortgeworpen lichamen in het luchtledige; algemeene eigenschappen der kromlijuige beweging; theorie van den enkelvoudigen en samengestelden slinger; de botsing; de leer van het behoud van arbeidsvermogen.

g. Natuurkunde en hare voornaamste toepassingen.

De proefondervindelijke natuurkunde en de belangrijkste toepassingen die daarvan in het dagelijksch leven voorkomen, omvattende: de algemeene eigenschappen van lichamen; de zwaartekracht en hare verschijnselen en wetten bij vaste lichamen, vloeistoffen en gassen; de leer van de warmte; de magneetkracht; de electriciteit; de leer van het geluid en de theorie van het licht, met dien verstande dat van deze laatste de moeilijker gedeelten, als: dubbele breking, interferentie en polarisatie van licht- en warmtestralen, niet gevorderd worden.

h. Scheikunde en hare voornaamste toepassingen.

De kennis van de anorganische en van de hoofdpunten der organische scheikunde.

i. Beginselen der cosmographie.

De gedaante en de afmetingen der aarde, zoodat de wijze waarop deze bepaald worden; de plaatsbepaling op de oppervlakte der aarde en aan den hemel; de verschijnselen die ontstaan door de beweging van de aardas, door die van de aarde en van de planeten om de zon en door de beweging van de wachters; algemeene wet der aantrekking en bewegingswetten van KEPLER; algemeene beschouwingen over kometen, vaste sterren en nevelvlekken.

k. Gronden van de gemeente-, provinciale- en staatsinrichting van *Nederland*.

De inrichting van het bestuur van het Rijk, de provinciën en de gemeenten; bekendheid met de voornaamste daarop betrekking hebbende wetten; kort overzicht van de regeling van het bestuur in de koloniën en bezittingen van *Nederland* in andere werelddeelen.

l. Staathuishoudkunde en statistiek, inzonderheid van *Nederland* en zijne koloniën en bezittingen in andere werelddeelen.

De hoofdbeginselen van de leer van de voortbrenging, de verdeling, den omloop, den ruil en het verbruik der maatschappelijke goederen, van belasting en van publieke schuld, van vrij verkeer en de beperking daarvan; de voornaamste hulpmiddelen voor de statistiek, inzonderheid voor die van *Nederland*; beknopt overzicht van den toestand van landbouw, nijverheid, handel en financiewezen in ons vaderland en in *Nederlandsch-Indië*.

Bij een en ander behoort kennis van veel cijfers niet te worden gevorderd.

m. Aardrijkskunde.

Klimaten; zeestroomingen; heerschende winden; de verspreiding van planten, dieren en menschenrassen over de oppervlakte der aarde; de natuur- en de staatkundige geteldheid der werelddeelen, meer in het bijzonder van *Nederland* en zijne koloniën en bezittingen.

n. Geschiedenis.

De oude geschiedenis en die der middeleeuwen en meer uitgebreid de nieuwe geschiedenis, waarhij vooral het karakter van de hoofdtijdvakken en het kenmerkende van den toestand, waarin de verschillende volken in elk tijdvak

verkeerden, op den voorgrond dienen te staan; de geschiedenis van *Nederland* vooral in zijne verhouding tot andere Europeesche Staten; de regeeringsvormen, die in ons vaderland aan den tegenwoordigen zijn voorafgegaan; geschiedkundig overzicht van het ontstaan en de ontwikkeling der koloniën en bezittingen van *Nederland* in andere werelddeelen.

o. Nederlandsche taal- en letterkunde.

Grondige kennis van de Nederlandsche taal; vaardigheid om zich zoowel mondeling als schriftelijk, met behoorlijke inachtneming van de regelen der spraakkunst en van den stijl, in beschaafd Nederlandsch uit te drukken; bekendheid met de hoofdtrekken der geschiedenis van de Nederlandsche letterkunde en met enkele van hare voornaamste voortbrengselen, meer in het bijzonder uit de 17de, de 18de en de 19de eeuw.

p. Fransche, Hoogduitsche en Engelsche taal- en letterkunde.

Vaardigheid om zich, zonder grove fonten tegen de regelen der spraakkunst, van deze talen schriftelijk te bedienen en zich redelijk daarin uit te drukken; bekendheid met de hoofdtijdvakken der letterkundige geschiedenis en van enkele der voornaamste voortbrengselen der letterkunde, inzonderheid van dat tijdvak waarin zij bijzonder heeft gebloeid en van den laatsten tijd.

q. Hand- en rechtlignig teekenen.

Vaardigheid in het teekenen van eene niet te ingewikkelde vlakversiering naar plaat; in het schetsen en schaduwen naar de natuur van eenvoudige voorwerpen en van een eenvoudig reliëf-ornament; in het op verkleinde schaal projecteeren en zuiver in teekening brengen van een eenvoudig voorwerp.

De aspiranten kunnen behoorlijk gewaarmerkte teekeningen, onder toezicht van hunnen leeraar gemaakt, bij het examen vertoonen.

§ 5. *Regelen volgens welke het examen wordt afgenomen.*

A. *Algemeene bepalingen.*

67. Het examen heeft ten doel te onderzoeken, of de aspiranten voldoende algemeene ontwikkeling en genoeg degelijke kennis bezitten, om de vakstudien aan de Koninklijke Militaire Academie met vrucht te kunnen volgen.

In verband daarmee moet het onderzoek naar

de kennis der aspiranten zich zooveel mogelijk bepalen tot de hoofdzaken in de verschillende vakken van wetenschap, terwijl niet te veel gewicht moet worden gehecht aan het weten van bijzonderheden van ondergeschikt belang.

Vooral moeten geen te hooge eischen aan het gehengen worden gesteld.

De grondigheid van kennis en de mate van algemeene ontwikkeling, waarvan bij het examen in een of ander vak wordt blijk gegeven, behooren in de eerste plaats in aanmerking te worden genomen bij de beoordeeling der aspiranten.

68. Het examen in de bij art. 66 onder *a* tot en met *g* genoemde vakken wordt afgelegd door:

- a.* de cadetten met groot verlof, bedoeld bij art. 19 en door de aspiranten, bedoeld bij art. 25 der wet onder II; schriftelijk en mondeling;
- b.* de cadetten leerlingen der Cadettenschool: alleen schriftelijk.

Het bepaalde bij dit artikel kan door den Minister van Oorlog gewijzigd worden.

69. Het examen wordt afgenomen:

- a.* aan de cadetten, leerlingen der Cadettenschool en aan de cadetten met groot verlof dier inrichting te *Alkmaar*; in welke plaats tevens door hen het geneeskundig onderzoek en c. q. de herkeuring wordt ondergaan bedoeld bij art. 65;
- b.* aan de aspiranten bedoeld bij art. 25 der wet onder II:

1°. schriftelijk: in de gemeenten bedoeld bij art. 3;

2°. mondeling: te *Breda*.

70. De examen-commissie wordt voor het afnemen van het examen door den voorzitter verdeeld in snb-commissiën, elk meer bepaaldelijk belast met het onderzoek in één of meer der volgende groepen van vakken:

A. Wis- en werktuigkunde (de vakken *a* tot en met *f* van art. 66);

B. Natuurkundige wetenschappen (de vakken *g* tot en met *i* van art. 66);

C. Geschiedkundige en staatswetenschappen benevens de aardrijkskunde (de vakken *k* tot en met *n* van art. 66);

D. Taal- en letterkunde (de vakken *o* en *p* van art. 66);

E. Hand- en rechtlignig teekenen (vak *q* van art. 66).

Eenzelfde lid der commissie kan in verschillende sub-commissiën zitting hebben.

71. Voor ieder vak of onderdeel daarvan,

tot een der bij art. 70 bedoelde groepen behoorende, worden twee leden van de betrokken snb-commissie door den voorzitter aangewezen, ten einde het daarin gemaakte schriftelijk werk na te zien en te beoordeelen en, wat het te houden mondeling gedeelte van het examen betreft, als examinator op te treden, dan wel bij dat gedeelte tegenwoordig te zijn.

B. *Wijze van beoordeeling der aspiranten.*

72. De beoordeeling der aspiranten geschiedt door middel van de cijfers 10—1 welke daarbij de beteekenis hebben hieronder naast elk der cijfers aangeduid:

- 10 uitmuntend;
- 9 zeer goed;
- 8 goed;
- 7 ruim voldoende;
- 6 voldoende;
- 5 even voldoende;
- 4 onvoldoende;
- 3 gering;
- 2 slecht;
- 1 zeer slecht.

73. De bij art. 71 bedoelde leden beoordeelen, ieder voor zich, welk cijfer den aspirant voor elk door hem gegeven schriftelijk antwoord naar billijkheid toekomt.

Daarna wordt door die leden, in onderling overleg bepaald, welk cijfer aan den aspirant voor elk antwoord wordt toegekend. Oordeelen zij daaromtrent niet eenstemmig, dan wordt het gemiddelde van de door ieder hunner toegekende cijfers aan den aspirant toegewezen.

Bij het instellen van het mondeling onderzoek wordt op overeenkomstige wijze gehandeld.

74. Het gemiddelde van de beoordeelingscijfers, overeenkomstig het bepaalde bij art. 73, toegekend voor de onderscheidene schriftelijke antwoorden in eenig vak, wordt tot één decimaal nauwkeurig berekend en met 10 vermenigvuldigd.

Voor aspiranten die ook mondeling examen afleggen wordt ten aanzien van de gegeven mondelinge antwoorden op overeenkomstige wijze te werk gegaan, met dien verstande, dat het toegekende cijfer den algemeenen indruk, door een aspirant bij dit gedeelte van het examen gemaakt, teruggeeft.

Vervolgens wordt van de beide aldus verkregen gemiddelden opnieuw het gemiddelde genomen; het daarbij gevonden getal is het eindcijfer voor bedoeld vak.

C. *Bestissing omtrent den uitslag van het examen.*

75. Voor zooveel eene plaatsing voor de infanterie of de cavalerie betreft, worden geacht aan het examen te voldoen:

1°. de cadetten, leerlingen der Cadettenschool, aan wie voor elk der bij art. 70 vermelde groepen, als eindcijfer 50 of meer is kunnen worden toegekend, verkregen door het gemiddelde te nemen van de gemiddelden, welke in de onderscheidene vakken tot de groep behoorende, respectievelijk op het examen en blijkens de studielijsten, gedurende het afgelopen jaar werden behaald, of van wie, hoewel hun op de vorenomschreven wijze in de groepen vermeld onder A, B, C en D, het eindcijfer 50 of meer *wel*, doch in de groep vermeld onder E van genoemd artikel dat eindcijfer *niet* is kunnen worden toegekend, het examen door de commissie evenwel als voldoende wordt aangemerkt.

2°. de cadetten met groot verlof der Cadettenschool en de aspiranten, bedoeld bij art. 25 der wet onder II, die, met betrekking tot de bij het examen verkregen eindcijfers, in het geval verkeerden, hiervoren bij 1°. aangeduid.

76. Voor zooveel eene plaatsing voor de artillerie of de genie betreft, worden geacht aan het examen te voldoen, de cadetten, leerlingen der Cadettenschool en de overige aspiranten die aan de bij art. 75 van dit reglement, respectievelijk onder 1°. en 2°. gestelde eischen beantwoorden en bovendien als eindcijfer 50 of meer punten hebben behaald in elk der onderstaande tot de bij art. 70 onder A bedoelde groep behoorende vakken, te weten:

- a. de stekunst;
- b. de meetkunst;
- c. de gonio- en trigonometrie;
- d. de beschrijvende meetkunst.

D. *Rangschikking der aspiranten. Opmaken van het Verslag.*

77. De rangschikking van de aspiranten, die, in verband met het bepaalde bij art. 75, aan het examen, voor zooveel eene plaatsing bij de infanterie of de cavalerie betreft, hebben voldaan, geschiedt afzonderlijk ten aanzien van:

1°. de cadetten, leerlingen der Cadettenschool en de cadetten met groot verlof dier inrichting, naar de som der eindcijfers verkregen door:

- a. voor de in de eerste plaats bedoelde cate-

gorie van aspiranten, de bij het schriftelijk gedeelte van het examen behaalde eindcijfers te vermeerderen met de som der door hen gedurende den loop van het laatste leerjaar behaalde gemiddelde driemaandelijksche beoordeelingscijfers en van het alsdan verkregen totaal de helft te nemen;

b. voor de in de tweede plaats bedoelde categorie van aspiranten: de door hen bij het examen behaalde eindcijfers bij elkander op te tellen;

2°. de aspiranten bedoeld bij art. 25 der wet onder II op den voet als bij I onder b is bepaald.

78. De rangschikking van de aspiranten, die, in verband met het bepaalde bij art. 76, aan het examen, voor zooveel eene plaatsing bij de artillerie of de genie betreft, hebben voldaan, geschiedt op den voet respectievelijk bij art. 77 onder 1°. en 2°. aangeduid, met dien verstande evenwel, dat vooraf de toegekende punten voor elk der vakken, tot de bij art. 70 onder A, bedoelde groep behoorende, met den coëfficiënt 3 worden vermenigvuldigd.

79. De rangschikking van de niet geslaagde aspiranten wordt op overeenkomstige wijze als bij de artt. 77 en 78 is aangeduid, bepaald.

80. Is het totaal van de eindcijfers in de bij art. 66 bedoelde vakken, naar welke de rangschikking geschiedt, voor twee of meer der bij de artt. 77, 78 en 79 bedoelde aspiranten gelijk, dan is hunne plaats op de ranglijst opvolgenderwijs afhankelijk van:

- a. het aantal punten aan hen toegekend in het exerceren nit de recruten-school, wat de cadetten, leerlingen der Cadettenschool, betreft, uitsluitend afte leiden uit de gemiddelden te dien opzichte van de studielijsten;
- b. het grootste aantal punten in een der bij art. 70 bedoelde groepen behaald;
- c. het lot.

81. Van de rangschikking der aspiranten worden, met inachtneming van het bepaalde bij de artt. 77 tot en met 80, opgemaakt in tweevoud:

1°. algemeene ranglijsten betreffende:

a. de cadetten leerlingen en de cadetten met groot verlof der Cadettenschool;

b. de aspiranten bedoeld bij art. 25 der wet onder II; onderscheidenlijk voor hen die wèl en voor hen die niet aan het examen hebben voldaan;

2°. bijzondere lijsten nopens de geslaagde aspiranten en wel afzonderlijk, zoowel betreffende

de bij 1°. onder *a* en de bij 1°. onder *b* bedoelde aspiranten, als voor hen die zich respectievelijk voor infanterie of (en) cavalerie, dan wel voor artillerie of (en) genie hebben aangemeld, ongeacht of zij ook nog voor eene plaatsing bij andere wapens in aanmerking wenschen te komen.

Uit de onder 1°. en 2°. vermelde ranglijsten moet tevens c. q. kunnen worden nagegaan, voor welk wapen en voor welk leger de aspirant, in verband met het aantal opengestelde plaatsen aan de Koninklijke Militaire Academie, kan worden toegelaten.

82. Dadelijk nadat de in artikel 81 bedoelde lijsten door de commissie zijn vastgesteld, worden deze aan den inspecteur van het Militair Onderwijs toegezonden, die daarvan onmiddellijk een exemplaar aan den Minister van Oorlog doet toekomen.

Op dezelfde wijze wordt gehandeld ten opzichte van het later door de commissie eveneens in tweevond nit te brengen verslag, bedoeld bij art. 8 der wet.

Al de hiergenoemde bescheiden worden, namens de commissie, door den voorzitter en den secretaris onderteekend.

83. De bepalingen bij het afnemen, zoowel van het schriftelijk als van het mondeling gedeelte van het toelatingsexamen op te volgen, worden, zoover de voorgaande artikelen daarin niet voorzien, door den Minister van Oorlog vastgesteld.

DERDE HOOFDSTUK.

EINDEXAMEN.

§ 1. Samenstelling der Commissie.

84. De commissie, voor het afnemen van het eindexamen aan de Koninklijke Militaire Academie, wordt jaarlijks bij Koninklijk besluit benoemd.

Deze commissie wordt samengesteld als volgt:

a. Lid en voorzitter:

de inspecteur van het Militair Onderwijs of een ander opper- of hoofdofficier;

b. Leden:

1°. de gouverneur, zoo hij geen voorzitter is; de eerste-officier; de hoofden van onderwijs en één of meer der leeraren van de Koninklijke Militaire Academie, die aan het derde studiejaar onderricht geven;

2°. officieren niet tot het personeel van de Koninklijke Militaire Academie behorende, onder

wie ten minste twee van het leger in *Nederlandsch-Indië*, met dien verstande dat elk van de wapens — infanterie, cavalerie, artillerie en genie — minstens door één officier is vertegenwoordigd.

Een der officieren van de Koninklijke Militaire Academie, dan wel een der bij *b* onder 2°. bedoelde leden is secretaris der commissie.

Aan de commissie kunnen door den Minister van Oorlog leeraren van de Koninklijke Militaire Academie, die niet als leden der commissie optreden, worden toegevoegd, ten einde de leden bij het nazien en de beoordeeling van het schriftelijk werk, of bij het afnemen van het mondeling of practisch examen ter zijde te staan.

Wat de onder *b* bij 2°. bedoelde leden betreft, kan zich de keuze ook vestigen op officieren die gepensionneerd zijn of zich op non-activiteit bevinden.

§ 2. Programma.

85. Het programma van het eindexamen aan de Koninklijke Militaire Academie omvat het navolgende:

A. Infanterie hier te lande.

a. Militaire aardrijkskunde.

De geographische toestand van *Nederland* nit een militair oogpunt beschouwd; de hoofdbeginselen van ons vestingstelsel; de inrichting onzer verdedigingsliniën en stellingen in hoofdtrekken; overzicht van het vestingstelsel van *België*, *Duitschland* en *Frankrijk*, in verband met de staatkundige en geographische toestanden in die rijken.

b. Strategie en krijgsgeschiedenis.

Aard en doel van den oorlog; het karakter der in den oorlog werkzame krachten; verklaring der meest gebruikelijke strategische knstterminen; hoofdbegrippen omtrent het strategisch gebruik der strijdkrachten en strijdmiddelen tot bereiking van het oorlogsdoel; voldoende kennis der krijgsgeschiedenis om de theorie der oorlogvoering door voorbeelden te kunnen toelichten.

c. Tactiek.

De tactiek der verschillende wapens afzonderlijk en in onderling verband; toepassingen op de kaart.

d. Oorlogsgebruiken.

Een overzicht van het recht en de gebruiken

in den oorlog te land en ter zee, alsmede van de rechten en de plichten der neutralen.

e. Militair strafrecht.

1°. De ontwikkelingsgeschiedenis en het tegenwoordig standpunt van het militair strafrecht;

2°. krijgstuchtelijke overtredingen en straffen; algemeene beginselen van strafrecht; militaire, gemengde en commune misdrijven en daarop gestelde straffen;

3°. de vormen der rechtspleging in *Nederland*.

f. Artillerie-wetenschap.

1°. Inrichting van de draagbare wapenen bij het Nederlandsche en het Nederlandsch-Indische leger in gebruik en van de daarbij gebezigde munitien, zoome de in hoofdtrekken de handvuurwapenen en de daarbij behoorende munitien van enkele vreemde mogendheden;

2°. de inrichting van het geschut der Nederlandsche landmacht en van de daarbij gebezigde munitien en ontstekingsmiddelen;

3°. de gedaante en de eigenschappen der kogelbaan; de wijze van vuren uit geschut en handvuurwapenen; de uitwerking van geschut en geweren;

4°. het gebruik van het geschut bij den aanval en de verdediging van forten, liniën en stellingen.

g. Pionier- en versterkingskunst.

1°. *Pionierkunst*: de voor infanterie meest belangrijke pionierwerkzaamheden;

2°. *Veldversterkingskunst*: dekkingen; hindernissen; tactische steunpunten; vereischten en inrichting van versehanste stellingen;

3°. *Tijdelijke en duurzame versterkingskunst*: overzicht van de ontwikkeling van den vestingbouw; inrichting van bestaande duurzame verdedigingswerken; nieuwste denkbeelden omtrent vestingbouw; tijdelijke versterkingen; overzicht van den aanval en de verdediging van forten, liniën en stellingen.

h. Rechtlignig en topographisch teekenen.

Het vervaardigen van terreinschetsen in zwarte en gekleurde teekens met O. I. inkt, potlood en waterverf; het teekenen van voorwerpen uit de versterkingskunst of de artillerie-wetenschap; het vervaardigen van graphische voorstellingen.

i. Dienst- en exercitiereglementen, benevens dienstvoorschriften.

1°. de dienst- en exercitiereglementen voor het wapen der infanterie;

2°. de algemeene reglementen en dienstvoorschriften, voor zoover de kennis daarvan van den luitenant der infanterie, bij de vervulling van de hem op te dragen diensten, moet gevorderd worden.

k. Militaire wetten.

Bekendheid met de voornaamste bepalingen uit de wetten, welke met de iurichting van het Nederlandsche krijgswezen verband houden.

l. Militaire administratie.

De administratieve bepalingen, waarmede een luitenant, die bij den troep dienst doet, bekend moet wezen.

m. Dienstcorrespondentie.

n. Exercitiën.

o. Gymnastiek en Schermen.

p. Paardrijden.

B. Cavalerie hier te lande.

a. Militaire aardrijkskunde.

Als bij A onder *a*.

b. Strategie en krijgsgeschiedenis.

Als bij A onder *b*, doch, voor zooveel de krijgsgeschiedenis betreft, meer beknopt.

c. Tactiek.

Als bij A onder *c*, doch, meer in bijzonderheden de tactiek der cavalerie.

d. Oorlogsgebruiken.

Als bij A onder *d*.

e. Militair strafrecht.

Als bij A onder *e*.

f. Artillerie-wetenschap.

Als bij A onder *f*.

g. Pionier- en versterkingskunst.

1°. *Pionierkunst*: de voor cavalerie meest belangrijke pionierwerkzaamheden.

2°. } Als bij A onder *g* } 2°.
en } } en
3°. } } 3°.

h. Paardenkennis.

Beoordeeling van het paard naar het uitwendig voorkomen; uitwendig waarneembare gebreken, levensfunctien, hoefbeslag, leeftijdskenis, statiek en mechaniek van het paardenlichaam.

i. Rij- en africhtingskunst.

Voorschrift op het africhten van paarden van de cavalerie.

k. Rechtlĳnig- en topographisch teekenen.

Als bij A onder *k*.

l. Dienst- en exercitiereglementen, benevens dienstvoorschriften.

1°. De dienst- en exercitiereglementen voor het wapen der cavalerie;

2°. de algemeene reglementen en dienstvoorschriften, voor zoover de kennis daarvan van den luitenant der cavalerie, bij de vervulling van de hem op te dragen diensten, moet gevorderd worden.

m. Militaire wetten.

Als bij A onder *k*.

n. Militaire administratie.

Als bij A onder *l*.

o. Dienstcorrespondentie.

p. Exercitiën.

q. Gymnastiek en Schermen.

r. Paardrijden.

C. Artillerie hier te lande.

a. Mechanica.

Evenwicht van krachten in het platte vlak en in de ruimte; theorie der zwaartepunten; buigbare koorden; beginsel der virtueele snelheden met toepassingen.

Wetten van beweging van een stoffelijk punt en van een stelsel punten, waartusschen verbindingen bestaan; theorema van D'ALEMBERT; draaiing om een vaste as; theorema's voor de beweging van het zwaartepunt, voor de momenten van de hoeveelheid van beweging en voor de levende krachten; botsing.

b. Waarschĳnlijkheidsrekening.

Waarschĳnlijkheid à priori en à posteriori; theorie der fouten; methode der kleinste vierkanten.

c. Strategie en krijgsgeschiedenis.

Als bij B onder *b*.

d. Tactiek.

Algemeene begrippen omtrent de tactiek der verschillende wapens, afzonderlijk en in onderling verband; enkele eenvoudige toepassingen op de kaart.

e. Oorlogsgebruiken.

Als bij A onder *d*.

1895.

f. Militair strafrecht.

Als bij A onder *e*, doch wat'punt 1°. betreft minder uitgebreid.

g. Artillerie-wetenschap.

1°. Buskruit en andere ontplofbare stoffen;

2°. ernstvuurwerken en munitien;

3°. de inrichting van het geschut, de affuiten en voertuigen der Nederlandsche landmacht;

4°. het schieten;

5°. organisatie van het wapen der artillerie; tactiek der artillerie te velde;

6°. batterĳbouw.

k. Pionier- en versterkingskunst.

1°. *Pionierkunst*: de voor artillerie meest belangrijke pionierwerkzaamheden;

2°. *veldeversterkingskunst*: als bij A onder *g*, bij 2°;

3°. *tĳdelĳke en duurzame versterkingskunst*: overzicht van de ontwikkeling van den vestingbouw; inrichting van bestaande duurzame verdedigingswerken; nieuwste denkbeelden omtrent vestingbouw; inrichting van tĳdelĳke versterkingen; toepassingen van pantseringen in den vestingbouw.

i. Tactiek van den aanval en de verdediging van duurzame werken.

Beknopt geschiedkundig overzicht van den vestingoorlog; aanval en verdediging van duurzame werken.

k. Paardenkennis.

Als bij B onder *k*, doch minder uitgebreid.

l. Rechtlĳnig en topographisch teekenen.

Teekenen van artillerie-materieel naar constructieplaten en naar model; teekenen van voorwerpen uit de versterkingskunst; het vervaardigen van topographische teekeningen en van graphische voorstellingen.

m. Dienst- en exercitiereglementen, benevens dienstvoorschriften.

1°. Dienst- en exercitiereglementen bij de vesting-artillerie in gebruik;

2°. de algemeene reglementen en dienstvoorschriften, voor zoover de kennis daarvan van den luitenant der artillerie, bij de vervulling van de hem op te dragen diensten, moet gevorderd worden.

n. Militaire wetten.

Als bij A onder *k*.

o. Militaire administratie.

Als bij A onder *l*.

p. Dienstcorrespondentie.

q. Exercitiën.

r. Gymnastiek en Schermen.

s. Paardrijden.

D. Genie hier te lande.

a. Mechanica.

Als bij C onder *a*.

b. Toegepaste mechanica.

Leer der elasticiteit en vastheid; berekening van bouwconstructiën; hydrostatica; hydrodynamica; hydraulica.

c. Landmeten, waterpassen en geodesie.

Algemeene gang van het landmeten en waterpassen en de daarbij voorkomende berekeningen; trigonometrische en barometrische hoogtemeting; tachimetrie; geodesie; opmeting van uitgestrekte terreinen; kaartprojectiën en sterrekundige plaatsbepaling.

d. Strategie en krijgsgeschiedenis.

Als bij B onder *b*.

e. Tactiek.

Als bij C onder *d*.

f. Oorlogsgebruiken.

Als bij A onder *d*.

g. Militair strafrecht.

Als bij C onder *f*.

h. Artillerie-wetenschap.

Als bij A onder *f*.

i. Tactiek van den aanval en de verdediging van duurzame werken.

Als bij C onder *i*.

k. Versterkingskunst en militaire bouwkunde.

1°. *Veldversterkingskunst*: als bij A onder *g*, bij 2°;

2°. *tijdelijke en duurzame versterkingskunst*: als bij C onder *h*, bij 3°;

3°. *militaire bouwkunde*: algemeene beginselen en vereischten voor de inrichting van militaire gebouwen; bijzondere inrichting van de meest belangrijke.

l. Geniereglementen.

1°. *Pionierkunst*: legering van troepen te velde; gemeenschapsmiddelen te velde;

2°. *mineurkunst*: samenstelling, eigenschappen, ontsteking, uitwerking en toepassing van ontploffingsmiddelen;

3°. *militaire telegrafie*: organisatie en materieel van den militairen telegraafdienst in *Nederland*;

4°. *organisatie, uitrusting en materieel* der Nederlandsche genietroepen.

m. Burgerlijke en schoone bouwkunde.

1°. *Burgerlijke bouwkunde*: onderdeelen van gebouwen; luchtverversching; verlichting; afvoer van water en onreinheden; watervoorziening en verwarming;

2°. *schoone bouwkunde*: overzicht der bouwstijlen; bouwkundige vormen; grondbeginselen bij het ontwerpen van gebouwen.

n. Waterbouwkunde.

Bruggen; sluizen; duikers; rijswerken; dijken en zeeweringen; rivieren en rivierverbetering; stnwen; kunstwegen; spoorwegen.

o. Hydrographie van Nederland.

Polders en droogmakerijen; Nederlandsche hoofd rivieren; beheer van rivieren, waterkeeringen en waterschappen; karakter van het terrein in onze voornaamste inndatielinien; militaire inundatiën.

p. Wetten en voorschriften betreffende de uitvoering van geniewerken.

Organisatie van het personeel van het wapen; voorbereiding van de uitvoering van geniewerken; administratief beheer van geniewerken; verboden kringen; onteigening.

q. Rechtlĳnig en topographisch teekenen.

Het vervaardigen van topographische teekeningen; het construeeren en teekenen van onderdeelen van gebouwen; het ontwerpen van eenvoudige gebouwen; het teekenen van eenvoudige toepassingen op het gebied der schoone bouwkunde; het ontwerpen en teekenen van eenvoudige waterbouwkundige werken en van vluchtige, tijdelijke en duurzame verdedigingswerken.

r. Dienst- en exercitiereglementen, benevens dienstvoorschriften.

1°. *Exercitiereglementen* zoomede dienstreglementen, behalve die onder *l* genoemd, voor de genietroepen;

2°. de algemeene reglementen en dienstvoorschriften, voor zoover de kennis daarvan van den luitenant der genie, bij de vervulling van de hem op te dragen diensten, kan gevorderd worden.

s. Militaire wetten.

Als bij A onder k.

t. Militaire administratie.

Als bij A onder l.

u. Dienstcorrespondentie.

v. Exerციи.

w. Gymnastiek en Schermen.

x. Paardrijden.

E. Infanterie van het leger in Nederlandsch-Indië.

a. Maleische taal.

Kennis van de hoofdzaken uit de Maleische spraakkunst; vertalen uit het Maleisch in het Nederlandsch en omgekeerd, overbrengen van een niet te moeilijk Maleisch handschrift in Latijnsche karakters en omgekeerd.

b. Land- en volkenkunde van Nederlandsch-Indië.

Algemeene kennis van de Nederlandsch-Oost-Indische bezittingen; staatsinrichting; de godsdiensten van Indië inzonderheid de Islam; de talen van Indië; verschillende maatschappelijke gebruiken en instellingen bij de inheemsche bevolking.

c. Oost-Indische krijgsgeschiedenis.

Hoofdbegrippen omtrent de toepassing der tactische beginselen op Indische terreinen en tegen inlandsche vijanden; algemeen denkbeeld omtrent samenstelling, indeeling en uitrusting van Indische expeditiën, almede omtrent de verdediging van Java tegen een Europeeschen vijand; voldoende kennis der Indische krijgsgeschiedenis om een en ander door voorbeelden te kunnen toelichten.

d. Tactiek.

Als bij A onder e.

e. Oorlogsgebruiken.

Als bij A onder d.

f. Militair strafrecht.

1°. Als bij A onder e bij 1°;

2°. als bij A onder e bij 2°;

3°. de vormen der rechtspleging in Nederlandsch-Indië.

g. Artillerie-wetenschap.

1°. Als bij A onder f bij 1°;

2°. als bij A onder f bij 2°, doch met betrekking tot de Nederlandsch-Indische landmacht;

3°. als bij A onder f bij 3°;

4°. als bij A onder f bij 4°.

h. Pionier- en versterkingskunst.

1°. *Pionierkunst*: de voor de Nederlandsch-Indische infanterie meest belangrijke pionierwerkzaamheden;

2°. *veldversterkingskunst*: als bij A onder g bij 2°;

3°. *tijdelijke en duurzame versterkingskunst*: overzicht van de ontwikkeling van den vestingbouw; inrichting van bestaande duurzame verdedigingswerken; nieuwste denkbeelden omtrent vestingbouw; tijdelijke versterkingen;

4°. versterkingen tegen een inlandschen vijand.

i. Rechtlĳnig en topographisch teekenen.

Als bij A onder h.

k. Dienst- en exercitiereglementen, benevens dienstvoorschriften.

1°. de exercitiereglementen als bij A onder i bij 1°;

2°. de algemeene reglementen en dienstvoorschriften, voor zoover de kennis daarvan van den luitenant der infanterie in Nederlandsch-Indië, bij de vervulling van de hem op te dragen diensten, moet gevorderd worden.

l. Militaire administratie.

De administratieve bepalingen, waarmede een luitenant die bij den troep in Nederlandsch-Indië dienst doet, bekend moet zijn.

m. Dienstcorrespondentie.

n. Exerციи.

o. Gymnastiek en Schermen.

p. Paardrijden.

F. Cavalerie van het leger in Nederlandsch-Indië.

a. Maleische taal.

Als bij E onder a.

b. Land- en volkenkunde van Nederlandsch-Indië.

Als bij E onder b.

c. Oost-Indische krijgsgeschiedenis.

Als bij E onder c, doch minder uitgebreid wat de voorbeelden betreft.

d. Tactiek.

Als bij B onder c.

e. Oorlogsgebruiken.

Als bij A onder d.

f. Militair strafrecht.

Als bij E onder f.

g. Artillerie-wetenschap.

Als bij E onder g.

h. Pionier- en versterkingskunst.

1°. *Pionierkunst*: de voor de Nederlandsch-Indische cavalerie meest belangrijke pionierwerkzaamheden;

2°. *veldversterkingskunst*: als bij A onder g bij 2°;

3°. en 4°. *tijdelijke en duurzame versterkingskunst*: als bij E onder h bij 3°. en 4°.

i. Paardenkennis.

Als bij B onder h.

k. Rij- en africhtingskunst.

Als bij B onder i.

l. Rechtlĳnig en topographisch teekenen.

Als bij A onder h.

m. Dienst- en exercitiereglementen, benevens dienstvoorschriften.

1°. De exercitiereglementen als bij B onder l bij 1°;

2°. de algemeene reglementen en dienstvoorschriften, voor zoover de kennis daarvan van den luitenant der cavalerie in *Nederlandsch-Indië*, bij de vervulling van de hem op te dragen diensten moet gevorderd worden.

n. Militaire administratie.

Als bij E onder l.

o. Dienstcorrespondentie.

p. Exercitiën.

q. Gymnastiek en Schermen.

r. Paardrijden.

G. Artillerie van het leger in *Nederlandsch-Indië*.

a. Mechanica.

Als bij C onder a.

b. Waarschijnlijkheidsrekening.

Als bij C onder b.

c. Maleische taal.

Als bij E onder a.

d. Land- en volkenkunde van *Nederlandsch-Indië*.

Als bij E onder b.

e. Oost-Indische krijgsgeschiedenis.

Als bij F onder d.

f. Tactiek.

Als bij C onder d.

g. Oorlogsgebruiken.

Als bij A onder d.

h. Militair Strafrecht.

Als bij E onder f.

i. Artillerie-wetenschap.

1°. Als bij C onder g bij 1°;

2°. als bij C onder g bij 2°;

3°. de inrichting van het geschut en van de affuiten der Nederlandsch-Indische landmacht;

4°. als bij C onder g bij 4°;

5°. als bij C onder g bij 5°;

6°. als bij C onder g bij 6°;

k. Pionier- en versterkingskunst.

1°. *Pionierkunst*: de voor de Nederlandsch-Indische artillerie meest belangrijke pionierwerkzaamheden;

2°. *veldversterkingskunst*: als bij A onder g bij 2°;

3°. *tijdelijke en duurzame versterkingskunst*: als bij C onder h bij 3°;

4°. als bij E onder h bij 4°.

l. Tactiek van den aanval en de verdediging van duurzame werken.

Als bij C onder i.

m. Paardenkennis.

Als bij C onder k.

n. Rechtlĳnig- en topographisch teekenen.

Als bij C onder l.

o. Dienst- en exercitiereglementen, benevens dienstvoorschriften.

1°. De exercitiereglementen: als bij C onder m bij 1°;

2°. de algemeene reglementen en dienstvoorschriften, voor zoover de kennis daarvan van

den luitenant der artillerie in *Nederlandsch-Indië*, bij de vervulling van de hem op te dragen diensten moet gevorderd worden.

p. Militaire administratie.

Als bij E onder l.

q. Dienstcorrespondentie.

r. Exerctiën.

s. Gymnastiek en Schermen.

t. Paardrijden.

H. Genie van het leger in *Nederlandsch-Indië*.

a. Mechanica.

Als bij C onder a.

b. Toegepaste mechanica.

Als bij D onder b.

c. Landmeten, waterpassen en geodesie.

Als bij D onder c.

d. Maleische taal.

Als bij E onder a.

e. Land- en volkenkunde van *Nederlandsch-Indië*.

Als bij E onder b.

f. Oost-Indische krijgsgeschiedenis.

Als bij F onder c.

g. Tactiek.

Als bij C onder d.

h. Oorlogsgebruiken.

Als bij A onder d.

i. Militair strafrecht.

Als bij E onder f.

k. Artillerie-wetenschap.

Als bij E onder g.

l. Tactiek van den aanval en de verdediging van duurzame werken.

Als bij C onder i.

m. Versterkingskunst en militaire bouwkunde.

1°. *Veldversterkingskunst*: als bij A onder g bij 2°;

2°. en 3°. *tijdelijke en duurzame versterkingskunst* en *militaire bouwkunde*: als bij D onder k, bij 2°. en 3°;

4°. *Nederlandsch-Indische versterkingskunst* en *militaire bouwkunde*: versterkingen tegen een inlandschen vijand; algemeene beginselen en ver-

eischen van gebouwen tot troepenverblijf in een tropisch klimaat; inrichting van militaire gebouwen en kampementen in *Nederlandsch-Indië*.

n. Genie-reglementen.

Als bij D onder l, doch met betrekking tot *Nederlandsch-Indië*.

o. Burgerlijke en schoone bouwkunde.

1°. *Burgerlijke Bouwkunde*: als bij D onder m, bij 1°, met uitzondering van verwarming;

2°. *schoone bouwkunde*: als bij D onder m, bij 2°;

3°. *Indische burgerlijke en militaire bouwkunde*: bouwstoffen, werklieden, gereedschappen en hulpmiddelen; onderdeelen van gebouwen.

p. Waterbouwkunde.

Als bij D onder n.

q. Wetten en voorschriften betreffende de uitvoering van geniewerken.

De voornaamste administratieve wetten en voorschriften betreffende den dienst van den staf der genie in *Nederlandsch-Indië*.

r. Rechtlĳnig en topographisch teekenen.

Als bij D onder q.

s. Dienst- en exercitiereglementen, benevens dienstvoorschriften.

1°. exercitiereglementen: als bij D onder r bij 1°;

2°. de algemeene reglementen en dienstvoorschriften, voor zoover de kennis daarvan van den luitenant der genie in *Nederlandsch-Indië*, bij de vervulling van de hem op te dragen diensten kan gevorderd worden.

t. Militaire administratie.

Als bij E onder l.

u. Dienstcorrespondentie.

v. Exerctiën.

w. Gymnastiek en Schermen.

x. Paardrijden.

De hiervoren onder A bij i en k, onder B bij l en m, onder C bij n en n, onder D bij r en s, onder E bij k, onder F bij m, onder G bij o en onder H bij s bedoelde reglementen, voorschriften en wetten worden in het leerplan van het 3de studiejaar der Koninklijke Militaire Academie nader omschreven.

§ 3. *Regelen volgens welke het examen wordt afgenomen.*

A. *Algemeene bepalingen.*

86. Het eindexamen wordt afgenomen:

- a. uitsluitend mondeling in: de dienst- en de exercitiereglementen (met uitzondering van de geniereglementen voor de cadetten van dat wapen);
- b. uitsluitend practisch in: de exercitiën, de gymnastiek, het scherm en het paardrijden;
- c. schriftelijk en practisch in: de tactiek, met dien verstande dat het examen in de oefeningen op de kaart uitsluitend practisch wordt afgenomen;
- d. uitsluitend schriftelijk in: alle overige vakken.

De bedrevenheid der aspiranten in het teekenen wordt beoordeeld uit de door hen over te leggen lijn- en topographische teekeningen.

Deze teekeningen moeten onder het toezicht van de betrokken leeraren zijn vervaardigd waarvan uit eene daarop gestelde verklaring moet blijken.

Het bepaalde bij dit artikel kan door den Minister van Oorlog gewijzigd worden.

87. De examen-commissie wordt door den voorzitter voor het afnemen van het examen in de onderscheidene vakken in sub-commissiën verdeeld; ieder dezer sub-commissiën bestaat ten minste uit twee leden.

B. *Wijze van beoordeeling der aspiranten.*

88. De beoordeeling der aspiranten geschiedt volgens het bepaalde bij art. 72.

89. De leden van de bij art. 87 bedoelde sub-commissiën handelen bij de beoordeeling der aspiranten op den voet als bij art. 73 is voorgeschreven.

90. Het gemiddelde van de beoordeelingscijfers, overeenkomstig het bepaalde bij art. 89 toegekend voor de onderscheidene antwoorden in eenig vak, wordt tot één decimaal nauwkeurig berekend.

Dat gemiddelde wordt met 10 vermenigvuldigd; het daarbij gevonden geheele getal is het eindcijfer voor dat vak.

C. *Beslissing omtrent den uitslag van het examen.*

91. Aan het examen worden geacht te voldoen:

- a. de aspiranten die voor alle vakken als eindcijfer 50 of meer hebben behaald;
- b. de aspiranten, die in één of meer der

vakken het eindcijfer 50 wel is waar niet hebben bereikt, doch van wie de commissie het examen, over het algemeen genomen, niettemin als voldoende beschouwt.

Alvorens omtrent den uitslag van het examen van de onder b bedoelde aspiranten te beslissen, overweegt de commissie de beteekenis van het vak of de vakken waarin zij een onvoldoend examen aflegden, met het oog op de eischen van den dienst bij het wapen of het leger waarvoor de aspirant is opgeleid; voorts wordt daarbij in aanmerking genomen, zoowel de stand van het door hem afgelegd examen in de overige vakken, als die van de studielijsten in het laatste leerjaar.

De hiervoren bedoelde beslissing wordt bij meerderheid van stemmen genomen; bij staking van stemmen wordt de uitslag van het examen als onvoldoende beschouwd.

D. *Rangschikking der aspiranten.*

92. De rangschikking van de aspiranten die, in verband met het bepaalde bij art. 91, aan het examen hebben voldaan, geschiedt door:

1°. de som te bepalen van de bij het examen behaalde eindcijfers, nadat vooraf deze eindcijfers, wat de bij art. 93 vermelde vakken betreft, vermenigvuldigd zijn met de aldaar aangeduide coëfficiënten;

2°. het dubbele van de vorenbedoelde som te vermeerderen met de som van de gemiddelden der beoordeelingscijfers, welke aan de aspiranten, gedurende den loop van het laatste leerjaar volgens de studielijsten, voor de onderscheidene vakken zijn toegekend, nadat vooraf ook deze beoordeelingscijfers, voor zooveel noodig, met de voormelde coëfficiënten zijn vermenigvuldigd.

Is het totaal van de onder 2 vermelde sommen voor twee of meer cadetten gelijk, dan is hunne plaats op de ranglijst opvolgenderwijs afhankelijk van:

- a. de som der behaalde eindcijfers, bedoeld bij punt 1°. van dit artikel;
- b. het totaal aantal punten bij het examen behaald in de vakken bedoeld in art. 86 onder b;
- c. den ouderdom in hun graad;
- d. het lot.

De volgorde van de niet geslaagde aspiranten wordt op overeenkomstige wijze bepaald.

93. De bij artikel 92 bedoelde coëfficiënten zijn:

<i>a.</i> voor alle cadetten:	
militaire administratie	$\frac{1}{2}$;
schermen	$\frac{1}{2}$;
gymnastiek	$\frac{1}{2}$;
dienstcorrespondentie	$\frac{1}{2}$;
<i>b.</i> voor de cadetten der infanterie en der cavalerie:	
teekenen	$\frac{1}{2}$;
<i>c.</i> voor de cadetten der infanterie en der genie:	
paardrijden	$\frac{1}{4}$.

Bij Koninklijk besluit kunnen de voormelde coëfficiënten worden gewijzigd en kan ook voor andere vakken een zoodanigen coëfficiënt worden bepaald.

*E. Uitspraak betreffende de aspiranten.
Opmaken van het verslag.*

94. Na afloop van het examen stelt de commissie de ranglijsten vast, alsmede het, ingevolge art. 8 der wet, te maken verslag.

In verband met het bepaalde bij art. 32 der wet beslist de commissie vervolgens of de cadetten voldoende practische geschiktheid en bruikbaarheid bezitten en van goed gedrag zijn.

Afgescheiden van de door den gouverneur van de Koninklijke Militaire Academie nopens de hierbedoelde cadetten te verstrekken mondelinge of schriftelijke inlichtingen, worden tot voorschreven einde aan de commissie ook ter inzage gegeven de ten aanzien van de aspiranten nitgebrachte rapporten, na afloop der detachering bedoeld bij art. 8.

95. In het bij art. 94 bedoelde verslag vermeldt de commissie voorts de opmerkingen en de voorstellen, waartoe zij, op grond van het afgelegde examen, in het belang van het onderwijs aan de Koninklijke Militaire Academie, aanleiding mocht vinden.

Van de beslissing bedoeld bij het tweede lid van art. 94 wordt, in een afzonderlijk, met redenen omkleed rapport, aan den Minister van Oorlog mededeeling gedaan; daarbij worden be-

treffende de examinandi, die aan het eindexamen hebben voldaan, overgelegd:

- a.* extracten-stamboek, en
b. extracten-strafregister.

Voorts nopens die examinandi, welke voor den dienst hier te lande worden opgeleid:

- c.* de bewijzen van Nederlandschap, dan wel de schriftelijke verklaring bedoeld bij art. 2.

Vorenbedoeld verslag en rapport, benevens de ranglijst der aspiranten, worden in tweevond opgemaakt, en wanneer de inspecteur van het Militair Onderwijs niet is voorzitter der commissie, worden de laatstbedoelde twee stukken ten spoedigste aan dien inspecteur gezonden.

De inspecteur doet daarvan, evenals van het eventueel later bij hem ingekomen verslag, onmiddellijk een exemplaar aan den Minister van Oorlog toekomen.

Treedt genoemde inspecteur op als voorzitter der commissie, dan handelt hij in laatstbedoelden zin.

Al de hiergenoemde bescheiden worden, namens de commissie, door den voorzitter en den secretaris onderteekend.

96. Aan de cadetten, die aan het eindexamen hebben voldaan, doch die om eenige reden — mits niet ter zake van minder goed gedrag — niet voor eene benoeming tot officier in aanmerking kunnen worden gebracht, kan desverlangd, op voordracht der examen-commissie en van den inspecteur van het Militair Onderwijs, door den Minister van Oorlog een bewijs worden uitgereikt, vermeldende dat zij bedoeld examen met voldoende uitslag hebben afgelegd.

97. De regelen bij het afnemen van het eindexamen in acht te nemen, worden, voor zoover daarin bij de voorgaande artikelen niet is voorzien, door den Minister van Oorlog vastgesteld.

Ons bekend:

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGSMAN.

Behoort bij het REGLEMENT VOOR DE KONINKLIJKE
MILITAIRE ACADEMIE, vastgesteld bij Koninklijk
besluit van 6 April 1895 (*Staatsblad* n°. 40).

TABEL, aanduidende de samenstelling van het aan de Koninklijke Militaire Academie te verbindende personeel, zoodaende de regeling voor de vaststelling der traktementen, toelagen, daggelden, soldijen en andere vergoedingen van dat personeel, enz.

PERSONEEL.	Rangen, graden, betrekkingen, of bestemmingen.	Sterke.	Bijzondere bepalingen.
A. Staf.			
Gouverneur	Opper- of Hoofd-officier. (1)	1	<i>a.</i> Het traktement van den gouverneur en de toelage van den eerste-officier en verdere officieren, behoorende tot het leger hier te lande zoodaende die van de gepensioneerde officieren, tijdelijke leeraren, als bedoeld onder <i>e</i> ; de traktementen en de toelagen van de officieren, behoorende tot het Nederlandsch-Indische leger; de traktementen van de vaste burgerleeraren en beambten; de daggelden, de soldijen en de toelagen van het vaste personeel beneden den rang van officier, worden bij Koninklijk besluit geregeld.
Eerste-Officier	Hoofdofficier. (1)	1	
Adjutant van den gouverneur .	Eerste-luitenant. (1)	1	
Kwartiermeester	Kapitein-kwartiermeester. (1)	1	
Administrateur van kleeding, enz.	Kapitein of Eerste-luitenant. (1)	1	
Officieren van gezondheid . . .	Dirigerend offic. van gezondheid der 3de klasse of offic. van gezondheid 1ste kl. (1)	1	
	Officier van gezondheid 2de klasse. (1)	1	
Paardenarts	2de of 3de klasse. (1)	1	
Bibliothecaris	Burgerambtenaar.	1	
B. Officieren ingedeeld bij de cadettencompagniën.			
Commandanten	Kapiteins der infanterie. (1)	2	<i>b.</i> De geldelijke vergoeding, toe te kennen aan de burgerleeraren en de burgerbeambten, bedoeld onder <i>e</i> , wordt voor ieder hunner door den Minister van Oorlog bepaald.
Overige officieren	Luitenants der infanterie. (1)	6	
C. Onderwijzend personeel.			
Hoofden van onderwijs	Kapitein of Ritmeester. (1) (2)	1	<i>c.</i> De gouverneur, de eerste-officier en de paardenarts zijn gerechtigd tot het houden van één, de officieren der cavalerie, aan de inrichting verbonden, tot het houden van twee dienstparden. De overige officieren, bij de Academie werkzaam, zijn niet gerechtigd tot het houden van een of meer dienstparden.
	Ritmeester. (1) (2)	1	
	Kapit. der artill. (1) (2)	1	
Hoofd van onderwijs in de wis-, natuur- en scheikunde. . . .	Kapit. dergenie. (1) (2)	1	<i>d.</i> Naar gelang van de behoefte kunnen worden verminderd of vermeerderd: bij Koninklijk besluit de aantallen officieren- en burgerleeraren; bij Ministerieele beschikking de aantallen onderofficieren, korporaals en manschappen, behoorende tot het vaste personeel.
	Kapitein (1) (2) of burgerleeraar.	1	
Leeraren in de wiskunde, de natuurkunde, de scheikunde, de land- en volkenkunde van Nederlandsch-Indië en de Maleische taal	Luitenants (1) (2) of burgerleeraren.	9	
	Luitenants der infanterie, cavalerie, artillerie en genie of burgerleeraren.	24	
Leeraren in de militaire en aanverwante vakken			
D. Vast militair personeel beneden den officiersrang. (2)			
Militaire onderwijzers beneden den rang van officier in	gymnastiek schermen	Sergeant. (2)	1
		Idem (2)	

PERSONEEL.	Rangen, graden, betrekkingen of bestemmingen.	Sterkte.	Bijzondere bepalingen.
Conducteur der artillerie . . .	Iste of 2de klasse.	1	f. Het aantal paarden voor het geven van rijkunstig onderricht wordt, naar gelang van de behoefte, door den Minister van Oorlog bepaald.
Belast met het toezicht op en de administratieve werkzaamheden verbonden aan: den inwendigen en den huishoudelijken dienst	Adjutant-onderofficier	1	(*) De gouverneur en de overige officieren van de Koninklijke Militaire Academie worden in hunnen rang overcompleet gevoerd bij den staf van het wapen of het dienstvak, waartoe zij behooren.
de vernieuwing en het onderhoud van de gebouwen, het meubilair, enz.	Idem.	1	
de voeding	Idem.	1	
Vuurwerker	Sergeant-majoor.	1	
Administrateur der compagnie oppassers	Sergeant-majoor der infanterie.	1	(*) Kunnen bij uitzondering en tijdelijk majoor zijn.
Administrateur der cadettencompagnieën	Idem.	2	(*) Kunnen bij uitzondering en tijdelijk kapitein zijn.
Fourier der infanterie.	Fourier.	1	
Schrijver op het bureel van den gouverneur	Sergeant. (*)	2	(*) De tot dit personeel behorende militairen worden gedetacheerd bij de Koninklijke Militaire Academie en bij het korps, waartoe zij behooren, boven de formatie gevoerd.
Schrijver op het bureel van den kwartiermeester	Idem. (*)	1	
Onderofficier in het physisch kabinet en het scheikundig laboratorium	Idem.	1	(*) Eén kan den graad van sergeant-majoor bekleden.
Onderofficier in de bibliotheek	Idem.	1	
Onderofficier in de lithographie	Idem.	1	(*) Vallen in de termen van het Koninklijk besluit van 4 Maart 1892, n ^o . 36. (R. M. 1892, blz. 78.)
Voor het practisch onderricht der cadetten en voor het verrichten van huishoudelijke, inwendige en andere diensten.	Sergeanten der infanterie of van het korps genietroepen, wachtm. der cavalerie, serg. of wachtm. der artillerie.	17	(*) Valt in de termen van het Koninklijk besluit van 4 Maart 1892, n ^o . 36. (R. M. 1892, blz. 78.)
	Korporaals der infanterie.	2	(*) Is — ook wat het pensioen betreft — gelijk gesteld aan den graad van korporaal of sergeant.
	Idem der cavalerie.	2	
	Tamboers.	6	
Sergeant- of korporaal-tamboer .	Sergeant of korporaal.	1	
Hoefsmid	Korporaal. (*)	1	
Timmerman	(*)	1	
Koks, cadettenkeuken	Korporaal.	3	
Bijkoks, cadettenkeuken	Soldaat.	4	
Kok onderofficieren	Idem.	1	
„ manschappen	Idem.	1	
Machinist-stoker	Idem.	1	
Hulpstoker	Idem.	2	
Oppasser in de lithographie . . .	Idem.	1	
Oppassers.	Soldaten der infanterie, cavalerie, vestingartillerie en genietroepen.	95	
Ziekenopzichter	Sergeant, bij uitzondering	1	
Ziekenoppassers	Sergeant-majoor.	2	
	Soldaten.	2	

Ons bekend:

De Minister van Oorlog, (geteekend) SCHNEIDER.
De Minister van Koloniën, „ BERGMA.

8 April 1895. BESLUIT, tot nadere toepassing van artikel 8 der wet van 20 Augustus 1859 (*Staatsblad* n°. 95) op een deel der gelden, nagelaten door VROUWE CLARA JANSDOCHTER VAN SPARWOUDE, weduwe van Mr. ARENT VAN DER MEER. S. 41.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 4 Maart 1895, n°. 94, Generaal Secretariaat;

Gelet op artikel 8 der wet van 20 Augustus 1859 (*Staatsblad* n°. 95), houdende voorziening in het beheer bedoeld bij artikel 11 der wet van 5 Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 46) tot regeling van de zaken der voormalige Wees- en Momboirkamers; Gezien het Koninklijk besluit van 14 November 1869 (*Staatsblad* n°. 168);

Overwegende, dat het wenschelijk is een langeren termijn toe te staan voor de indiening van bewijsstukken ter bekoming van de zoogenaamde huwelijksgelden uit het fonds der vrouwe CLARA JANSDOCHTER VAN SPARWOUDE, weduwe van Mr. ARENT VAN DER MEER;

Den Raad van State gehoord (advies van den 26 Maart 1895, n°. 15);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van 4 April 1895, n°. 25 G. S.;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Eenig artikel.

De aan het slot van artikel 2 van het Koninklijk besluit van 14 November 1869 (*Staatsblad* n°. 168) voorkomende bewoordingen:

„met dien verstande evenwel dat de uitkeering slechts plaats heeft ten behoeve van de personen wier huwelijk sedert 1°. November van het onmiddellijk voorgaande jaar is voltrokken” worden vervangen door: met dien verstande evenwel dat de uitkeering slechts plaats heeft ten behoeve van die personen, wier huwelijk niet langer dan drie jaren vóór de aanmelding heeft plaats gehad en welke te dier zake nog geene uitkeering hebben genoten.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 8sten April 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

(Uitgeg. 16 April 1895.)

13 April 1895. BESLUIT, houdende instelling van een afzonderlijk Kruis, ter uitreiking aan allen zonder onderscheid van rang of graad, die deel hebben nitgemaakt van de expeditie tegen *Lombok*. S. 42.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WJ EMMA, ENZ.

Overwegende:

dat Leger en Vloot bij de krijgsverrichtingen tegen *Lombok* in 1894 zich op buitengewone wijze hebben onderscheiden door dapperheid en zelfopoffering;

en willende aan allen, die van die Expeditie deel hebben nitgemaakt, of daarbij in eenig burgerlijk ambt of bediening plaatselijk zijn werkzaam geweest, een blijk geven van bijzondere waardeering;

Gelet op het Koninklijk besluit van 10 Februari 1869, n°. 13 (*Staatsblad* n°. 24);

Op de gemeenschappelijke voordracht van de Ministers van Koloniën en van Marine, dd.

11 April 1895, *Kabinet, litt. Ee*;
11 April 1895, *Bureau B, no. 144 gekoem.*

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Ter uitreiking aan allen, zonder onderscheid van rang of graad, die tusschen 26 Juni en 24 December 1894 deel hebben uitgemaakt van de naar *Lombok* gezonden expeditie troepen of zeemacht, of die bij die expeditie in eenig burgerlijk ambt of bediening plaatselijk zijn werkzaam geweest, wordt een afzonderlijk kruis ingesteld.

2. Het voormelde kruis wordt vervaardigd uit het op *Lombok* gedurende die expeditie veroverde bronzen gescht.

Het is vierarmig, de armen aan de beide hoeken gepareld, samengevoegd door een medaillon.

Het draagt:

aan de voorzijde: op het medaillon: de beeltenis van de Koningin, en op de armen de woorden „Lombok” „Mataram” „Tjakra Negara” „1894”;

aan de keerzijde: op het medaillon: het rijkswapen omgeven door een lauwerkrans, en op de armen de woorden „Hulde aan” „Leger” „en” „Vloot”.

Het wordt op de linkerborst gedragen aan een lint ter breedte van 3.8 centimeters, bestaande uit vijf oranje, afgewisseld door vier Nassausch-blauwe verticale strepen, alle van gelijke breedte.

Het lint wordt niet zonder het kruis gedragen.

Het kruis wordt slechts eenmaal nitgereikt.

3. De toekening geschiedt bij brevet, volgens hieraan gehecht model.

4. Op het verbeuren van het kruis is van toepassing de regeling, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 22 Augustus 1877, n°. 9 (*Staatsblad* n°. 172).

5. De kosten uit dit besluit voortvloeiende komen ten laste van:

a. de begroting van uitgaven voor Nederlandsch-Indië voor zooveel betreft hen, die van de expeditie deel hebben uitgemaakt en niet tot de zeemacht behooren;

b. hoofdstuk VI der Nederlandsche Staatsbegroting (Departement van Marine) voor zooveel de zeemacht betreft.

De Ministers van Koloniën en van Marine zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* hier te lande en in Nederlandsch-Indië, alsook in de *Nederlandsche Staatscourant* en in de *Javaasche Courant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Kanselier der Nederlandsche Orden, aan de Ministers van Oorlog, van Binnen- en van Buitenlandsche Zaken, van Justitie en van Financiën, aan den Raad van State, aan den Chef van het Militair huis der Koningin, aan het Hoog-Militair Gerechtshof en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 13den April 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGMA.

De Minister van Marine, (get.) VAN DER WIJCK.

(Uitg. 18 April 1895.)

MODEL-BREVET.

De Minister van Koloniën,

De Minister van Marine,

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

Gezien hebbende het Koninklijk besluit van den 13den April 1895, n°. 37, waarbij is ingesteld een afzonderlijk kruis, vervaardigd uit het op Lombok veroverde geschut, ter uitreiking aan allen, zonder onderscheid van rang of graad, die tusschen 26 Juni en 24 December 1894 deel hebben uitgemaakt van de naar Lombok gezonden

expeditionaire troepen of zeemacht of die bij die expeditie in eenig burgerlijk ambt of bediening plaatselijk zijn werkzaam geweest,

verklaart dat:

. N.N.
gerechtigd is tot het dragen van het voormelde kruis, hebbende hij als (a)
(*) deel uitgemaakt van de naar Lombok gezonden expeditionaire troepen
zeemacht.

's Gravenhage, den
Buitenzoorg,

De Minister van Koloniën,

De Minister van Marine,

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

Behoort bij Koninklijk besluit van 13 April 1895 n°. 37 (*Staatsblad* n°. 42).

Ons bekend,

De Minister van Koloniën, (get.) BERGMA.

De Minister van Marine, (get.) VAN DER WIJCK.

17 April 1895. BESLUIT, waarbij de dienstdoende schutterij te 's Hertogenbosch in haar geheel voor den dienst der infanterie wordt bestemd. S. 48.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 18 April 1895, n°. 714 S, afdeling Militie en Schutterijen;

Gezien de wet van 11 April 1827 (*Staatsblad* n°. 17);

Gelet op het Koninklijk besluit van 23 Februari 1868 (*Staatsblad* n°. 26);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van hetgeen snb 3°. van het Koninklijk besluit van 23 Februari 1868 (*Staatsblad* n°. 26) en in de noot 1 in den staat A, gevoegd bij dat besluit, ten aanzien van de dienstdoende schutterij te 's Hertogenbosch is bepaald, die schutterij in haar geheel voor den dienst der infanterie te bestemmen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan

(a) Rang, graad, ambt of bediening invullen.

(*) Voor burgerpersonen wordt dit slot gewijzigd als volgt: „diensten bewezen in het belang der expeditie”.

afschrift zal worden gezonden aan den Minister van Oorlog.

's Gravenhage, den 17den April 1895.

(get.) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 23 April 1895.)

19 April 1895. BESLUIT, waarbij, met vernietiging eener uitspraak van Gedeputeerde Staten van Limburg, de aanwijzing tot den dienst bij de militie van den loteling P. H. VINKEN uit *Echt* wordt gehandhaafd. S. 44.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door HENDRIKUS HUBERTUS VAN WEGBERG te Echt, loteling voor de lichting der nationale militie van 1895, tegen de uitspraak van Gedeputeerde Staten van Limburg van 1 Februari 1895, 2de afd B, Litt. 676/4 L., waarbij zijn medeloteling PETRUS HUBERTUS VINKEN van den militiedienst is vrijgesteld;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van 27 Maart 1895, n°. 26);

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 17 April 1895, n°. 655 M., afdeling Militie en Schutterijen;

Overwegende:

dat bij de loting voor de ingeschrevenen in de gemeente Echt voor de lichting der nationale militie van 1895 genoemde VINKEN n°. 8 en zijn tweelingbroeder GREGORIUS n°. 7 heeft getrokken, welke laatste wegens lichaamsgebreken van den dienst werd vrijgesteld;

dat de militieraad in het tweede militiedistrict van Limburg PETRUS HUBERTUS VINKEN tot den dienst heeft aangewezen op grond dat het bepaalde bij art. 52 der wet betrekkelijk de Nationale Militie in casu niet van toepassing was, omdat van de tweelingbroeders VINKEN niet zou kunnen gezegd worden, dat zij dienstplichtig zijn, vermits aan GREGORIUS VINKEN, die het laagste nummer getrokken had, vrijstelling van dienst werd verleend en diensvolgens op zijn tweelingbroeder PETRUS HUBERTUS niet de laatste zinsnede van art. 49 der militiewet, maar de algemeene regel, in de eerste zinsnede van dat wetsartikel vervat, toepasselijk zou zijn;

dat de militiecommissaris tegen die aanwijzing

bezwaar heeft ingebracht bij Gedeputeerde Staten van Limburg, die bij besluit van 1 Februari 1895, 2de afd. B, Litt. 676/4 L., voormelde uitspraak van den militieraad hebben vernietigd en PETRUS HUBERTUS VINKEN van den militiedienst hebben vrijgesteld op grond dat het woord *dienstplichtig* in genoemd art. 52 niet beteekent: *aangewezen tot den dienst*, maar: *deelnemende aan de loting*; dat volgens de laatste zinsnede van art. 49 hij, die het laagste nummer heeft getrokken, voor den dienst moet worden aangewezen, tenzij tusschen belanghebbenden anders mocht zijn overeengekomen, hetgeen in casu niet heeft plaats gehad; en dat de wet geene uitzondering behelst voor het geval dat de broeder, die het laagste nummer heeft getrokken, wegens lichaamsgebreken moet worden vrijgesteld, zoodat op grond van art. 52 der militiewet, in verband met de laatste zinsnede van art. 49, de loteling PETRUS HUBERTUS VINKEN als houder van het hoogste nummer niet voor den dienst kan worden aangewezen;

dat de loteling H. H. VAN WEGBERG, die aan de beurt was om in de plaats van P. H. VINKEN opgeroepen te worden, tegen die uitspraak van Gedeputeerde Staten bij Ons in beroep is gekomen, Ons verzoekende haar te vernietigen en P. H. VINKEN alsnog voor den dienst aan te wijzen, tot staving daarvan in hoofdzaak aanvoerende, dat het woord *dienstplichtig* in art. 52 der militiewet beteekent: *aangewezen voor den dienst*, en dat hij, die van den dienst wordt vrijgesteld, niet kan gezegd worden „dienstplichtig” te zijn, zoodat in dezen art. 52 niet toepasselijk is en de algemeene regel van art. 49 hier moet gelden, weshalve van de twee broeders VINKEN één moet dienen;

Overwegende:

dat de militieraad te recht geoordeeld heeft, dat na de aan den tweelingbroeder GREGORIUS VINKEN verleende vrijstelling wegens lichaamsgebreken, het bepaalde bij art. 52 der wet betrekkelijk de Nationale Militie hier niet van toepassing is;

dat toch evengoemd artikel alleen toepassing kan vinden, wanneer, zonder toepassing van den vrijdom uit dat artikel, van twee of meer in hetzelfde jaar dienstplichtig geworden broeders meer dan de helft, of bij oneven getal, meer dan de kleinste helft voor den dienst zou worden aangewezen; dat dit geval niet aanwezig is, waar, zooals ten deze, van twee in hetzelfde

jaar geboren broeders één op grond van art. 47. Ureterpervverlaat, bij het Frieschepaalsterverlaat en bij het verlaat te Bakkeveen, alle gelegen op het kanaal Drachten—Ureterp—Bakkeveen—Kolonievaart.

Ureterpervverlaat, bij het Frieschepaalsterverlaat en bij het verlaat te Bakkeveen, alle gelegen op het kanaal Drachten—Ureterp—Bakkeveen—Kolonievaart.

Gezien de wet betrekkelijk de Nationale Militie; Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van de uitspraak van Gedeputeerde Staten van Limburg van 1 Februari 1895, 2de afd. B, Litt. 676/4 L., de door den militieraad in het 2de militiedistrict van genoemde provincie uitgesproken aanwijzing tot den dienst van den loteling PÉTRUS HUBERTUS VINKEN te handhaven.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en tegelijk met de in den hoofde dezes vermelde voordracht van genoemden Minister in de *Nederlandsche Staatscourant* opgenomen zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 19den April 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 30 April 1895.)

19 April 1895. BESLUIT, tot verlenging der schorsing van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* van 24 December 1894, houdende goedkenning van een bealnit der Verenigde Vergadering van het waterschap „de Overwaard” tot wijziging der keur of politieverordening betreffende de waterontlastende en waterkeerende werken, benevens het peilmalen in den hoogen en lagen boezem van het waterschap. S. 45.

Verlengd tot 15 December 1895.

20 April 1895. WET, verklarende het algemeen nut der onteigening van eigendommen voor den aanleg van een doorlopenden loswal langs de haven in de gemeente *Beverwijk*. S. 46.

20 April 1895. WET, tot bekrachtiging eener provinciale heffing in *Friesland*. S. 47.

Bij deze wet wordt bekrachtiging verleend aan de heffing, gedurende vijf jaren, ten behoeve van de provincie *Friesland*, van kanaal- en schutgeldten bij het Buitensterverlaat onder Drachten, bij het Buursterverlaat in Drachten, bij het

20 April 1895. WET, tot bekrachtiging eener provinciale heffing in *Friesland* van kanaal- en andere gelden op de Opsterlandsche en Ooststellingwerfsche Compagnonsvaart of Appelschastervaart. S. 48.

Bij deze wet wordt bekrachtiging verleend aan de heffing gedurende vijf jaren ten behoeve van de provincie *Friesland* van kanaal-, schut- en uitvaartsgelden bij de verlaten te Gorredijk, te Lippenhuizen, te Hemrik, te Wijnjeterp, te Nanninga en te Fochteloo, aan het Stokersverlaat, aan het Bovensterverlaat en aan de Damsluis, alle gelegen op de Opsterlandsche en Ooststellingwerfsche Compagnonsvaart, zoomede van draaigelden aan de over die vaart gelegen bruggen te Gorredijk, te Donkerbroek en te Oosterwolde, en van wal- en opalaggelden te Gorredijk, te Donkerbroek en te Appelscha.

20 April 1895. WET, tot bekrachtiging eener provinciale heffing in *Friesland* van kanaal- en andere gelden op het Tjongerkanaal en de Beneden-Tjonger c. a. S. 49.

Bij deze wet wordt bekrachtiging verleend aan de heffing gedurende vijf jaren ten behoeve der provincie *Friesland* van kanaal-, schut-, wip-, opslag- en doorvaartsgelden op het Tjongerkanaal c. a. en op de Beneden-Tjonger.

20 April 1895. WET, verklarende het algemeen nut der onteigening van eigendommen voor den aanleg eener straat tusschen het van Hogendorpplein en den Haarlemmerweg te *Amsterdam*. S. 50.

20 April 1895. WET, houdende wijziging en aanvulling van het *zevende* hoofdstuk B der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1895. S. 51.

Bij deze wet wordt na aanvulling van de 5de Afd. met een nieuw art. 36bis het totaal der 5de Afd. gebracht op f 4,622,821 en het eindeijfer op f 19,288,535.28.

20 April 1895. WET, tot goedkeuring der riling van grond onder *Ginneken en Bavel, Prinsenhage en Gilze en Rijen*, met Mr. W. H. E. Baron VAN DER BORGH, te *Ginneken*. S. 52.

20 April 1895. WET, tot goedkeuring van den onderhandschen verkoop van een stuk geblechten vestinggrond te *Delfzijl*, aan P. J. VERSCHOOR aldaar. S. 53.

20 April 1895. WET, houdende nadere bepalingen omtrent de heffing van invoerrecht naar de waarde der goederen. S. 54.

Bijl. Hand. 2^e Kamer, 1894/95 n°. 88, 1—3.

Hand. 2^e Kamer 1894/95, bladz. 801—830, 832—834, 882.

Hand. 1^e Kamer 1894/95, bladz. 300, 303, 316.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodig is de wettelijke bepalingen omtrent de heffing van invoerrecht naar de waarde der goederen te wijzigen en aan te vullen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

§ A. *Benadering en waardeverhooging. Beroep.*

Art. 1. Wanneer bij de visitatie van goederen, onderworpen aan een invoerrecht naar de waarde, de daarmede belaste ambtenaren oordeelen dat de aangegeven waarde van de geheele partij of van een of meer gedeelten, waarvoor in de aangifte een afzonderlijk bedrag is vermeld, te laag is, deelen zij dit, des verlangd, schriftelijk mede aan den aangever, of, zoo hij niet tegenwoordig is, aan den persoon, die de goederen ter visitatie aanbiedt.

§ Zij kunnen dan de goederen, die zij te laag aangegeven achten, benaderen, of wel daarvoor eene hoogere dan de aangegeven waarde vaststellen.

De beslissing in den eenen of den anderen zin wordt door hen niet vroeger dan 12 en niet later dan 24 uren na voormelde mededeeling, den Zondag niet medegerekend, ter kennis gebracht van den aangever, door te zijner beschikking eene schriftelijke verklaring daaromtrent neder te leggen ten kantore van den ontvanger, bij wien de aangifte der goederen is geschied. De inspecteur der invoerrechten of zijn plaatsvervanger kan, op schriftelijk verzoek van den aangever, de voormelde termijnen verdubbelen of wel eerstgenoemden termijn verkorten.

Zoolang de verklaring niet is nedergelegd, kan de aangever de aangegeven waarde tot een door den inspecteur of diens plaatsvervanger voldoende geacht bedrag verhoogen.

2. Op verzoek van den aangever kan de directeur der invoerrechten de benadering vernietigen of de waarde der goederen vaststellen op een lager bedrag dan door de visiteerende ambtenaren daaraan is toegekend.

3. De aangever, die geen genoegen neemt met de benadering of met de waardebepaling door de visiteerende ambtenaren of door den directeur, kan de beslissing inroepen van de Commissie van beoordeeling.

De Commissie vernietigt de benadering als de aangegeven waarde haar voldoende voorkomt.

Zij kan de waarde vaststellen op eene andere som dan de door de ambtenaren of door den directeur bepaalde.

4. De directeur en de aangever kunnen van de beslissing der Commissie in beroep komen bij den Raad van beroep.

In geval van vernietiging van de beslissing der Commissie omtrent de benadering geeft de Raad daaromtrent eene nieuwe beslissing.

In geval van vernietiging van de beslissing der Commissie omtrent de waarde, stelt de Raad de waarde vast.

§ B. *Gevolgen van de benadering.*

5. In geval van benadering wordt, behoudens het bepaalde bij art. 9, het bedrag der aangegeven waarde, bedoeld in art. 1, eerste lid, door de benadersaars betaald aan den aangever door nederlegging van het bedrag ten kantore van den ontvanger, bij wien de aangifte geschiedde.

Door deze betaling gaan de goederen met de emballage, wanneer de benadering definitief is geworden, in eigendom over aan de benadersaars. Zij betalen het invoerrecht naar de waarde, door den directeur te betalen.

Als de betaling aan den aangever niet is geschied op den derden werkdag na dien, waarop den benadersaars is gebleken, dat de benadering definitief is geworden, wordt het aan den aangever verschuldigd bedrag verhoogd met één percent.

Heeft de betaling ook den daarop volgenden dag niet plaats gehad, dan is de benadering, indien de aangever zulks verkiest, van onwaarde, in welk geval de benadersaars aan den aangever eene schadevergoeding van drie percent der aan-

gegeven waarde moeten voldoen, en aan het Rijk het invoerrecht moeten betalen over het verschil tusschen de aangegeven en de door den directeur bepaalde waarde. Een en ander wordt desnoods verhaald op hunne bezoldiging.

Wanneer de aangever de nedergelegde benaderingssom in ontvang neemt geeft de ontvanger hem tevens het bij de aangifte betaalde invoerrecht terug.

§ C. Gevolgen der waardeverhooging.

6. In geval de aangegeven waarde overeenkomstig art. 1, laatste lid is verhoogd, is boven het invoerrecht over de som, waarop het aangegeven bedrag is gebracht, door den aangever eene verhooging te betalen van vijfmaal het invoerrecht, berekend over het verschil tusschen de evengemelde som en de aanvankelijk aangegeven waarde.

7. Boven het invoerrecht, over de waarde, door de visiterende ambtenaren, den directeur, de Commissie of den Raad vastgesteld, is door den aangever eene verhooging verschuldigd ten bedrage van tienmaal het invoerrecht, berekend over het verschil tusschen die waarde en de aangegevene.

§ D. Inventarisatie der goederen en gevolgen daarvan. Bewaring, afgifte enz.

8. Na de mededeeling, bedoeld in art. 1, eerste lid, worden de goederen door de ambtenaren gesteld onder bewaring van den ontvanger, ten wiens kantore de aangifte geschiedde en ten zijnen overstaan geïnventariseerd. De aangever of iemand van zijntwege kan daarbij tegenwoordig zijn.

De inspecteur of zijz plaatsvervanger kan, wanneer de omstandigheden dit wenschelijk maken, voorschrijven dat de inventarisatie niet ofslechts gedeeltelijk zal plaats hebben.

Hij kan mede voorschrijven dat de aangever de goederen voor de inventarisatie moet doen ontpakken. Bij weigering om hieraan te voldoen, geschiedt de ontpakking op kosten en risico van den aangever.

9. Blijkt bij de inventarisatie dat de soort der goederen onjuist is aangegeven, dan vervalt de benadering zoo deze reeds werd uitgesproken, blijven de voorschriften dezer wet verder buiten toepassing en wordt art. 213 der Algemeene Wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38) opgevolgd.

Blijkt bij de inventarisatie dat de goederen bestaan uit afgescheiden gedeelten van een geheel — geen zelfstandige handels-artikelen zijnde — dan kan de directeur de benadering, zoo deze reeds werd uitgesproken, op verzoek van de benaderraars vernietigen en wordt de waarde door de ambtenaren alsnog bepaald overeenkomstig art. 1, behoudens toepassing van de artt. 2, 3 en 4.

Wordt bij de inventarisatie minder bevonden dan de aangegeven hoeveelheid, dan wordt de volgens art. 5 in geval van benadering te betalen som in evenredigheid verminderd. Blijkt dit onmogelijk ten gevolge van aangifte van verschillende soorten of qualiteiten van goederen in eene som, dan kan de benadering worden vernietigd door den directeur, en worden op zijn last de goederen vrijgelaten als de aangegeven waarde voldoende voorkomt of wordt de waarde alsnog overeenkomstig art. 1 bepaald door de ambtenaren, behoudens toepassing van de artt. 2, 3 en 4.

Wordt bij de inventarisatie meer bevonden dan de aangegeven hoeveelheid, dan kunnen de ambtenaren niettemin tot benadering overgaan of de reeds uitgesproken benadering in stand houden, mits zij vóór de aanvaarding der goederen ten kantore van den ontvanger, bij wien de aangifte geschiedde, voldoen de boete volgens art. 215 der voormelde Algemeene Wet. Het bedrag daarvan zal strekken in mindering der door hen volgens art. 5 aan den benaderde nit te betalen som, die daarentegen in evenredigheid van de bevonden goederen zal worden verhoogd. Wenschen de ambtenaren de benadering niet in stand te houden, dan vervalt deze en wordt door hen de waarde alsnog overeenkomstig art. 1 bepaald behoudens toepassing van art. 215 der voormelde Algemeene Wet en van de artt. 2, 3 en 4 dezer wet.

Bevinding van meer of minder heeft, ingeval de ambtenaren de waarde overeenkomstig art. 1 verhoogden, eene nieuwe bepaling van de waarde ten gevolge.

De waardebepaling volgens dit artikel wordt door eene verklaring als bedoeld bij art. 1, derde lid, ter kennis van den aangever gebracht. De daár voorgeschreven termijn is ten dezen niet toepasselijk. Het nederleggen der verklaring wordt door de ambtenaren aan den aangever medegedeeld.

10. In geval van benadering blijven de goederen

onder bewaring van den ontvanger, totdat daarover door de benaderaars, na betaling van het door hen aan den aangever en aan het Rijk verschuldigde, kan worden beschikt.

Is geene benadering ingesteld, of is de benadering vervallen volgens art. 9, tweede, derde of vierde lid, dan kunnen de goederen desverlangd dadelijk aan den aangever worden afgegeven tegen borgstelling voor hetgeen later blijken zal verschuldigd te zijn wegens invoerrecht, verhooging en kosten, mits:

a. tusschen de ambtenaren en den aangever geen verschil besta over de hoeveelheid der goederen;

b. naar het gevoelen van den inspecteur of zijn plaatsvervanger de waarde kunne worden beoordeeld naar aan te houden stalen of monsters of naar beschrijvingen of afbeeldingen;

c. die stalen, monsters, beschrijvingen of afbeeldingen door de ambtenaren en den aangever worden gewaarmerkt.

De inspecteur of zijn plaatsvervanger kan voorts toestaan, dat, in plaats van stalen of monsters van al de goederen, een of meer gewaarmerkte voorwerpen als typen worden aangehouden, mits schriftelijk door de ambtenaren en den aangever worde overeengekomen omtrent de verhouding, welke tusschen de waarde der als typen aangehouden voorwerpen en die der overigen bestaat.

Zijn op dezen voet stalen, monsters of typen genomen of wel beschrijvingen of afbeeldingen vastgesteld, dan bepalen de Commissie van beoordeeling en de Raad van beroep de waarde der goederen naar die voorwerpen, beschrijvingen of afbeeldingen, met inachtneming van de verhouding, bedoeld bij het vorig lid.

Het aanhouden van monsters, stalen of typen of het vaststellen van beschrijvingen of afbeeldingen kan, met toestemming van den inspecteur of zijn plaatsvervanger, vervangen worden door de schriftelijke belofte van den aangever om de goederen op de eerste aanvraag te zullen vertoonen aan de Commissie van beoordeeling, den Raad van beroep of de leden van een dier colleges, zoowel als aan de door een van beiden aangewezen deskundigen.

Verzuim van vertoon op eerste aanvraag heeft ten gevolge dat het bezwaar of het beroep van den aangever wordt afgewezen en dat, ingeval de directeur in beroep kwam, de waarde, door de ambtenaren of door hem volgens art. 1 of art. 2 bepaald, wordt gehandhaafd. Hetzelfde

geldt indien, bij toepassing van het vorige lid, naar het oordeel van de Commissie of van den Raad de indentiteit der goederen niet vaststaat.

Zoolang de benaderde goederen onder bewaring van den ontvanger zijn, mogen geen stalen of monsters daarvan genomen worden, anders dan die, welke noodig zijn voor de beoordeeling door de ambtenaren der invoerrechten, de leden van de Commissie of van den Raad en van de aangewezen deskundigen. Evenmin mogen de goederen gedurende dien tijd geheel of ten deele aan andere personen worden vertoond.

11. Door betaling van het invoerrecht met de verhooging vervalt alle recht van den aangever om tegen de bepaling van de waarde op te komen.

Evenzeer vervalt het recht van den aangever om tegen eene benadering op te komen, wanneer hij de benaderingsom van de benaderaars heeft in ontvangst genomen.

12. De goederen, die onder den ontvanger berusten, zijn ter beschikking van den aangever zoodra vaststaat dat zij niet verbeurd zijn en dat daarop geen recht van verhaal kleeft, of wel dat de verhooging der waarde is te niet gedaan of de benadering is vervallen zonder door verhooging der waarde gevolgd te zijn.

Is door den aangever niet over de goederen beschikt binnen een jaar nadat hij daarover kon beschikken, dan worden zij beschouwd als aan de administratie afgestaan en behandeld op den voet van art. 117 der meergenoemde Algemeene Wet.

§ E. Termijnen. Kennisgevingen.

13. De beslissing van den directeur, bedoeld bij art. 2, wordt ingeroepen door indiening van een bezwaarschrift ten kantore van den ontvanger, bij wien de aangifte is geschied, uiterlijk op den eersten werkdag na dien, waarop de verklaring, bedoeld bij art. 1, derde lid, is nedergelegd.

14. De beslissing van de Commissie van beoordeeling wordt ingeroepen door indiening van een bezwaarschrift ten kantore van den ontvanger, bij wien de aangifte is geschied, uiterlijk op den achtsten werkdag na dien, waarop de verklaring bedoeld bij art. 1, derde lid, is nedergelegd, of waarop, in het geval van art. 2, de beslissing van den directeur aan den aangever is verzonden.

Zijn van de goederen volgens art. 10, tweede lid stalen, monsters of typen genomen of wel

beschrijvingen of afbeeldingen gemaakt, dan wordt, zoo de aangever dit in het bezwaarschrift verlangt, de behandeling der zaak uitgesteld tot na afloop van een door hem opgegeven termijn van niet langer dan drie maanden na de dagteekening van het bezwaarschrift.

15. Het beroep, bedoeld in art. 4, wordt ingesteld door den directeur uiterlijk op den derden, door den aangever uiterlijk op den achtsten werkdag na dien, waarop het bericht van de beslissing der Commissie aan hem is verzonden.

De instelling van het beroep geschiedt door schriftelijke kennisgeving aan den voorzitter van den Raad en, zoo het is ingesteld door den aangever, bovendien door schriftelijke kennisgeving ten kantore van den ontvanger, bij wien de aangifte is gedaan.

De aangever kan, desverkiezende, zijne kennisgeving aan den voorzitter zenden aan den directeur, in welk geval kennisgeving ten kantore van den ontvanger niet noodig is.

16. Overschrijding van de termijnen of verwaarloosing van de voorschriften omtrent de indiening van het bezwaarschrift of van de kennisgeving van het beroep, heeft nietigheid van de indiening ten gevolge.

Zoolang nog de gelegenheid bestaat om tegen eene beslissing op te komen, treedt deze niet in werking.

Alle kennisgevingen of mededeelingen, bij deze wet voorgeschreven, geschieden — voor zoover daarbij niet anders is bepaald — bij aangeteekenden brief of tegen gedagteekend ontvangstbewijs. Als dagteekening van de kennisgeving of mededeeling geldt die van de aanteekening of van het ontvangstbewijs.

§ F. *Samenstelling en werkwijze van de Commissiën van beoordeeling en van den Raad van beroep.*

17. In elke provincie is eene Commissie van beoordeeling, ten ware door Ons mocht worden bepaald dat er eene Commissie voor twee of meer provinciën zal zijn.

De leden der Commissie worden benoemd voor een deel door den Minister van Financiën, voor een deel door de Arrondissements-rechtbank of -rechtbanken, binnen haar ressort gevestigd, en voor een deel door de Kamers van koophandel en fabrieken, daartoe door Ons aan te wijzen.

1895.

Het getal leden, door den Minister van Financiën en door elk der genoemde colleges te benoemen, wordt door Ons vastgesteld, des echter dat het getal leden, door den Minister te benoemen, het een derde van het gezamenlijk getal niet overschrijde.

Om de twee jaar treedt een deel der leden af volgens door Ons te geven voorschriften.

De aftredenden zijn opnieuw benoembaar.

De Minister en de voormelde colleges kunnen de door hen benoemde leden bij een met redenen omkleed besluit ontlaan.

18. De Commissie vergadert ter plaatse, door den directeur voor elk geval te bepalen.

Zij beslist met drie leden, door den directeur voor elk geval aan te wijzen, met dien verstande, dat altijd één lid door den Minister van Financiën, één lid door een der Arrondissements-rechtbanken en één lid door een der Kamers van koophandel en fabrieken benoemd, te gelijk zitting nemen.

Het door den Minister benoemde lid is voorzitter.

19. De Commissie beslist bij meerderheid van stemmen.

Indien er bij de bepaling van de waarde geene meerderheid is, wordt de waarde vastgesteld op het cijfer, dat noch het hoogste noch het laagste is van de drie door de leden opgegevene.

20. De Raad van beroep bestaat uit 24 leden, waarvan worden benoemd zes door Ons op voordracht van den Minister van Financiën, drie door de Arrondissements-rechtbank te Amsterdam, drie door die te Rotterdam en twee door ieder van de zes Kamers van koophandel en fabrieken, daartoe door Ons aangewezen.

Om de twee jaar treedt een deel der leden af volgens door Ons vast te stellen bepalingen.

De aftredenden zijn opnieuw benoembaar.

De door Ons benoemde leden kunnen door Ons bij een met redenen omkleed besluit worden ontslagen. Gelijke bevoegdheid berust bij de voormelde colleges, voor zooveel de door hen benoemde leden betreft.

De voorzitter en zijne plaatsvervangers worden uit de leden gekozen door den Minister van Financiën.

21. De Raad vergadert ter plaatse door den voorzitter te bepalen.

De Raad beslist met zeven leden, den voorzitter daaronder begrepen. De voorzitter wijst

voor elk geval de zes leden aan, die met hem zitting zullen nemen, met dien verstande dat van hen, die tot de beslissing medewerken, altijd twee behooren tot de door Ons benoemde, twee tot die, benoemd door een of twee Arrondissements-rechtbanken en de drie overige tot die, benoemd door een of meer Kamers van koophandel en fabrieken.

Leden van eene Commissie kunnen geen leden zijn van den Raad van beroep.

22. De Raad beslist bij meerderheid van stemmen.

Indien er bij de bepaling van de waarde geene volstrekte meerderheid is, worden de door de verschillende leden opgegeven cijfers te zamen geteld en het totaal, gedeeld door zeven, als de waarde der goederen aangenomen.

23. De Commissie van beoordeeling en de Raad van beroep stellen den aangever in de gelegenheid, zijne bezwaren in persoon of bij gemachtigde mondeling nader toe te lichten.

Zij kunnen zich door deskundigen doen voorlichten.

Is de door de Commissie of door den Raad bepaalde waarde niet hooger dan de aangegevene of wordt door de Commissie of door den Raad eene benadering vernietigd, dan kan de Commissie of de Raad aan den aangever eene schadevergoeding ten laste van het Rijk toekennen naar aanleiding van het oponthoud der goederen, voor zover de aangever dat niet heeft kunnen voorkomen. De vergoeding bedraagt ten hoogste vijftien percent van de waarde der opgehouden goederen, in geval van benadering te berekenen naar de aangegeven waarde.

Omtrent de toekenning der vergoeding wordt niet beslist vóór dat de aangever of zijn gemachtigde en een door den directeur der invoerrechten aangewezen persoon in de gelegenheid zijn gesteld om inlichting te geven over de vraag in hoever ternêr tot vergoeding bestaan en over het bedrag.

Geldt het eene benadering dan kan het bedrag der vergoeding, ter beoordeeling van den Minister van Financiën, geheel of gedeeltelijk op de benadereers worden verhaald.

24. De leden van de Commissiën van beoordeeling en die van den Raad van beroep leggen, alvorens hunne betrekking te aanvaarden, in handen van den Commissaris der Koningin in de provincie, waarin hunne woonplaats is gelegen, den volgenden eed of belofte af:

„Ik zweer (beloef) dat ik als lid van ^{de Com-}_{den} missie van beoordeeling voor de heffing van invoerrechten Raad van beroep overeenkomstig de bepalingen der wet, met nauwgezetheid en onpartijdigheid en volgens mijn geweten zal handelen.

Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig! (Dat belooft ik).”

Van deze handeling wordt proces-verbaal opgemaakt.

Wegens het afleggen van den eed of de belofte en het opmaken van het proces-verbaal zijn geen kosten verschuldigd.

In geval van nieuwe benoeming van denzelfden persoon wegens periodieke aftreding wordt geen nieuwe eed of belofte gevorderd.

25. Aan de behandeling van en de beaflissing omtrent aangiffen, waarbij een lid van de Commissie van beoordeeling of van den Raad van beroep betrokken is, neemt dat lid geen deel.

26. Reglementen van orde voor de Commissiën van beoordeeling en den Raad van beroep worden door Ons vastgesteld.

De vergoedingen, aan de leden der voormelde colleges toe te kennen, zoowel wegens vacatiegelden als wegens reis- en verblijfkosten en verdere vergoedingen wegens te maken kosten, worden door Ons geregeld.

§ G. *Algemeene bepalingen.*

27. Wanneer de aangever volgens art. 3 de beslissing heeft ingeroepen van de Commissie van beoordeeling en deze de beslissing van de ambtenaren of van den directeur handhaaft, of wel aan de goederen eene hoogere waarde toekent dan de aangegevene, is de aangever aan het Rijk eene vergoeding van kosten verschuldigd, ten bedrage van de helft van het enkelvoudig recht over het verschil tusschen de aangegeven en de verhoogde waarde der goederen of wel, in geval van benadering, ten bedrage van één ten honderd van de aangegeven waarde.

Gelijke vergoeding is in dezelfde gevallen verschuldigd wegens beroep van den aangever op den Raad.

Wordt door den Raad aan de goederen eene andere waarde toegekend dan door de Commissie, dan worden beide vergoedingen naar het verschil tusschen de aangegeven en de door den Raad vastgestelde waarde berekend. Wanneer door den Raad de aangegeven waarde bevestigd of de be-

nadering te niet gedaan wordt, is ook voor het beroep op de Commissie geene vergoeding verschuldigd.

28. Het invoerrecht, de verhooging daarvan en de vergoeding van kosten, volgens deze wet door den aangever verschuldigd wegens goederen, waarvoor de aangegeven waarde verhoogd is, kunnen, zoo daarvoor geene zekerheid gesteld is, op die goederen worden verhaald.

Vergoeding van kosten, door den aangever verschuldigd wegens beroep in zake van benadering, kan op last van den directeur ten behoeve van het Rijk worden ingehouden op het bedrag, dat de ambtenaren den benaderde hebben te betalen.

De toepassing, zoo noodig, van andere wettelijke dwangmiddelen tot betaling van het verschuldigde is door het vorenstaande niet uitgesloten.

29. Wanneer bij invoer van belaste voorwerpen, die zich onder de bagage van reizigers bevinden, de visiterende ambtenaren met de aangegeven waarde geen genoegen nemen, kan de aangever deze waarde tot een door hen te bepalen bedrag verhoogen.

Maakt de aangever hiervan geen gebruik, dan moeten, met afwijking van art. 1, derde lid, de ambtenaren zich dadelijk na de visitatie uitspreken omtrent de verhooging der waarde of omtrent de benadering. Zij geven daarvan aan den aangever eene schriftelijke verklaring, welke voor de toepassing dezer wet in de plaats treedt van de verklaring, bedoeld bij genoemd art. 1, derde lid.

30. Op goederen, waarvan de waarde is aangegeven overeenkomstig de volgens art. 123 der voormelde Algemeene Wet uitgegeven prijscourant, zijn de vorenstaande bepalingen niet toepasselijk.

Die bepalingen zijn mede niet toepasselijk op goederen, die worden doorgevoerd. Bestaat, bij aangifte van de goederen voor doorvoer met transitopaspoort, tusschen de visiterende ambtenaren en den aangever verschil omtrent de waarde, dan beslist de inspecteur of zijn plaatsvervanger.

Afstand van den doorvoer met zoodanig document kan alleen plaats hebben na eene nieuwe aangifte op eene losplaats of een kantoor, aangewezen voor de betaling van invoerrechten, waarbij de aangever echter niet gehouden is aan de waarde in het paspoort uitgedrukt. In dit geval zijn de voorschriften der Algemeene Wet en van deze wet toepasselijk alsof de goederen

dadelijk bij den invoer werden aangegeven voor verbruik.

31. De stukken, krachtens deze wet op te maken of uit te vaardigen, zijn vrij van zegel en van de formaliteit van registratie.

32. Aan art. 120 der vooren genoemde Algemeene Wet worden, na 6%, de twee volgende zinsneden toegevoegd:

„Onder den loopenden prijs hier te lande wordt verstaan de som, die gerekend wordt op den dag der aangifte voor levering hier te lande te kunnen worden bedongen door de eerste hand in het buitenland, verminderd met het invoerrecht volgens het tarief. Voor goederen, waarop het vorenstaande niet kan worden toegepast, daaronder begrepen die, welke door aard, bestemming of opschriften voor anderen dan voor wie zij bestemd zijn, eene mindere waarde hebben, wordt de waarde gesteld op den prijs bij aanschaffing uit de eerste hand ter plaatse van herkomst, vermeerderd met de kosten van emballage, transport, assurantie en commissie; terwijl voor afgescheiden gedeelten van een geheel — geen zelfstandige handelsartikelen zijnde — de waarde wordt bepaald in verhouding tot den prijs van het geheel, waartoe zij gerekend worden te behooren.

De Minister van Financiën is bevoegd voorschriften te geven omtrent de inrichting van het biljet van aangifte, na daarover het advies van den Raad van beroep te hebben ingewonnen.

Het tweede lid van art. 128 derzelfde wet vervalt.

Aan art. 192, eerste lid derzelfde wet wordt het volgende toegevoegd:

„Bij de visitatie van goederen, naar de waarde belast en aangegeven ten invoer, is de aangever verplicht den ambtenaren, desgevorderd, de goederen, die in de aangifte afzonderlijk zijn vermeld, bijeen en afgescheiden van andere te vertoonen.

Bij niet-voldoening daaraan kunnen de ambtenaren hierin op kosten en risico van den aangever voorzien.”

Aan art. 215 derzelfde wet wordt het volgende toegevoegd:

„Voor goederen, belast naar de waarde en aangegeven ten invoer, wordt voormeld bedrag van een twaalfde bepaald op een twintigste.”

Het 22ste Hoofdstuk derzelfde wet en art. 6 der wet van 28 December 1879 (*Staatsblad* n°. 250) vervallen.

33. De ambtenaren der invoerrechten en de

leden der Commissiën van beoordeeling en van den Raad van beroep bewaren het geheim omtrent bijzonderheden, welke zij bij de uitvoering dezer wet leeren kennen, zoolang de mededeeling daarvan aan belanghebbenden nadeel zou kunnen toebrengen, ten ware zoodanige mededeeling voor die uitvoering gevorderd wordt.

34. De wet komt in werking op den door Ons te bepalen dag en wordt binnen vier jaren herzien.

De artikelen 17, 20, 24 en 26 treden echter reeds in werking op den dag der afkondiging.

Op benaderingen, aangezegd vóór den in het eerste lid bedoelden dag, blijven de vroegere bepalingen toepasselijk.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 20sten April 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

(Uitgeg. 26 April 1895.)

20 April 1895. WET, tot aanvulling en verhooging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. (Verbetering van de *Dommel*.) S. 55.

Bij deze wet wordt tusschen de artikelen 109 en 110 van hoofdstuk IX der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895 ingelascht het navolgende: *Art. 109bis.* Bijdrage in de kosten der verbetering van de *Dommel* f 70,000.

Ten gevolge van voorschreven aanvulling en verhooging wordt het totaal der 2de Afd. en het eindcijfer van dit hoofdstuk eveneens verhoogd met f 70,000.

20 April 1895. WET, tot het toestaan van kredieten ten laste der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor 1895 ter betaling van tot afgesloten dienstjaren behorende onverevende vorderingen. S. 56.

Bij deze wet worden ter voldoening van de vorderingen betreffende de begrotingen van *Nederlandsch-Indië* over de jaren 1889 tot en met 1893, op de bij de wet gevoegde zes staten vermeld en niet vóór de afsluiting der betrokken diensten verevend, op nieuw kredieten toegestaan en wel voor zooveel betreft den dienst van 1889 tot een bedrag van f 15,00, van 1890 van f 283,00, van 1891 van f 382,98, van 1892 van f 1,261,23, van 1893 van f 5,40, te bestrijden uit de sommen voor onvoorziene uitgaven toe-

gestaan bij de onderafdeelingen van het Iste of het IIde hoofdstuk der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor 1895.

20 April 1895. WET, tot vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor *Suriname* over het dienstjaar 1889. S. 57.

Het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor *Suriname* over het dienstjaar 1889 wordt vastgesteld als volgt:

De uitgaaf bedraagt f 1,583,896.69.

De ontvangst bedraagt f 1,450,495.35.

Het nadeelig slot der rekening bedraagt alzoo f 133,341.34.

20 April 1895. WET, tot vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor *Suriname* over het dienstjaar 1890. S. 58.

Het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor *Suriname* over het dienstjaar 1890 wordt vastgesteld als volgt:

De uitgaaf bedraagt f 1,548,472.08.

De ontvangst bedraagt f 1,532,316.52.

Het nadeelig slot der rekening bedraagt alzoo f 16,155.56.

20 April 1895. WET, houdende teruggaaf van het waarborgkapitaal door de Bataviasche Oosterspoorwegmaatschappij gestort ter zake van haar verleenden voorrang voor eene spoorwegconcessie *Kedoeng Gede-Cheribon*. S. 59.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, KON.

WIJ EMMA, KON. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat er termen bestaan tot teruggaaf aan de Bataviasche Oosterspoorwegmaatschappij van het aan den Staat vervallen waarborgkapitaal, dat zij in 's Rijks schatkist gedeponceerd heeft ter voldoening aan de voorwaarden waarop haar door den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* voorrang is verleend voor eene concessie betreffende den aanleg en de exploitatie van eenen spoorweg van *Kedoeng Gede* naar *Cheribon*;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De Nederlandsche Staatseffecten, die ingevolge de voorwaarden, waarop bij besluit van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* van den 19den Jnni 1889 n°. 5, aan de Bataviasche

Oosterspoorwegmaatschappij voorrang is verleend voor eene concessie betreffende den aanleg en de exploitatie van eenen spoorweg van *Kedoeng Gede* naar *Cheridon*, als waarborgkapitaal zijn gedeponceerd ten kantore van den agent van het Ministerie van Financiën te Amsterdam, worden met de coupons van 1 September 1892 en volgende, dan wel met de geldswaarde dier coupons voor zoover zij reeds te gelde zijn gemaakt, aan de Bataviasche Oosterspoorwegmaatschappij teruggegeven.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 20sten April 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGEMA.

(*Uitgeg.* 27 April 1895.)

20 April 1895. WET, tot schorsing der heffing van het uitvoerrecht van suiker in *Nederlandsch-Indië*. S. 60.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de moeilijkheden waarin zich de suiker-cultuur op *Java* bevindt, aanleiding geven tot eene tijdelijke vermindering van lasten;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Gedurende één jaar, te rekenen van 1 Juni 1895, is het bij de wet van 16 April 1886 (*Staatsblad* n°. 72) vastgestelde recht bij den uitvoer van suiker niet verschuldigd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 20sten April 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGEMA.

(*Uitgeg.* 27 April 1895.)

20 April 1895. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Georg Wilhelm Ludwig Knobloch. S. 61.

Johann Julius Adolph van Dreveldt. S. 62.

Karl August Glogau. S. 63.

Georg Matthias Cromme. S. 64.

Heinrich Bernard Paul Ambrosius Hungelmann. S. 65.

Fritz Ferdinand Gastav Ludwig Kaulbach. S. 66.

Friedrich Wilhelm Dickmann. S. 67.

20 April 1895. WET, tot verlenging van den duur der werking van de wet van 4 April 1892 (*Staatsblad* n°. 56), houdende voorziening ter tijdelijke versterking van de nationale militie. S. 68.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is den duur der werking van de wet van 4 April 1892 (*Staatsblad* n°. 56), houdende voorziening ter tijdelijke versterking van de nationale militie, te verlengen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. In de tweede zinsnede van den aanhef van artikel 1 der wet van 4 April 1892 (*Staatsblad* n°. 56) wordt in plaats van „1895” gelezen „1898”.

2. Deze wet treedt in werking op den 30sten April 1895.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 20sten April 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

De Minister van Marine, (get.) VAN DER WILCK.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN HOUTEN.

(*Uitgeg.* 25. April 1895.)

20 April 1895. WET, houdende goedkeuring der op 5 Juli 1894 te *Lissabon* geteekende verklaring met bijbehorend protocol tot voorloopige regeling der handelsbetrekkingen tusschen *Nederland* en *Portugal*. S. 69.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat in de verklaring tot voorloopige regeling der handelsbetrekkingen tusschen *Nederland* en *Portugal*, met het daarbij behoorend protocol den 5den Juli 1894 door wederzijdsche gevolmachtigden te *Lissabon* geteekend, bepalingen voorkomen die wettelijke rechten betreffen;

Gelet op het tweede gedeelte van art. 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De nevens deze wet in afschrift gevoegde verklaring (1) tot voorloopige regeling der handels-

(1) Deze verklaring wordt hierna niet opgenomen, omdat de bekendmaking van den Nederlandschen tekst bij Koninklijk besluit nog volgt.

betrekkingen tuschen *Nederland en Portugal* met daarbij behorend protocol den 5den Juli 1894 door wederzijdsche gevolmachtigden te *Lissabon* geteekend, wordt goedgekeurd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 20sten April 1895.

(get.) E M M A,

De Minister van Buitenl. Zaken, (get.) J. RÖELL.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) VAN DER SLEYDEN.

De Min. van Financiën, (get.) SPRENGER VAN EYK.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGSM A.

(Uitg. 10 Mei 1895.)

20 April 1895. WET, tot bekrachtiging van eene overeenkomst met de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij, betreffende den door deze Maatschappij aan te leggen spoorweg van *Alkmaar* over *Heerhugowaard* naar *Hoorn*. S. 70.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is de verhouding te regelen van den Staat tot de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij, met betrekking tot den door deze Maatschappij aan te leggen spoorweg van *Alkmaar* over *Heerhugowaard* naar *Hoorn*, en dat de te dien einde door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën met genoemde Maatschappij gesloten overeenkomst bij de wet behoort te worden bekrachtigd;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Wordt bekrachtigd de in afschrift bij deze wet gevoegde overeenkomst, door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën, als daartoe door Ons gemachtigd, onder dagteekening van 22/30 Januari 1895 met de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij aangegaan betreffende den door deze Maatschappij aan te leggen spoorweg van *Alkmaar* over *Heerhugowaard* naar *Hoorn*.

2. Deze wet verbindt met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 20sten April 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) VAN DER SLEYDEN.

De Min. van Financiën, (get.) SPRENGER VAN EYK.

(Uitg.) 4 Mei 1895.

AFSCHRIFT.

Tusschen den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en den Minister van Financiën, tot het aangaan van deze overeenkomst gemachtigd door de Koningin-Weduwe, Regentes, en als zoodanig den Staat vertegenwoordigende, partij ter eene,

en de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij, in deze overeenkomst aangeduid als „de Maatschappij”, vertegenwoordigd door haren Raad van Administratie, tot het aangaan van deze overeenkomst gemachtigd door de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders der Maatschappij, partij ter andere,

is, onder voorbehoud van bekrachtiging door de Wet, het volgende overeengekomen:

Art. 1. De overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134), zal, behoudens hetgeen hieronder bij artikel 2 is bepaald, van toepassing zijn op den door de Maatschappij aan te leggen spoorweg van *Alkmaar* over *Heerhugowaard* naar *Hoorn*, waarvoor concessie is verleend bij resolutie van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid dd. 22 September 1893, zoodra gezegde spoorweg voor het openbaar verkeer zal zijn opengesteld.

2. Ingeval de Staat de eigendommen der Maatschappij naast overeenkomstig artikel 39 der overeenkomst van 21 Januari 1890 voornoemd, of wel ingeval de Maatschappij, ingevolge artikel 27 van die overeenkomst, van hare rechten wordt vervallen verklaard, zal de in artikel 1 genoemde spoorweg door den Staat, ingevolge artikel 39, 3°. der overeenkomst, mede worden overgenomen.

Het bedrag dat de Staat alsdan voor de overneming aan de Maatschappij zal hebben te betalen, wordt op de volgende wijze bepaald.

De Maatschappij legt aan eene rekening, waarop, op den laatsten dag van elke maand, voor het laatst op den dag der afsluiting van de rekening, in het debet worden gebracht de sommen, welke voor den aanleg van den spoorweg en voor de exploitatie daarvan worden uitgegeven. Onder deze nitgaven worden begrepen alle kosten der ontwerpen voor den spoorweg, welke door de Maatschappij gemaakt of aan haar door derden geleverd zijn. Daarunder worden niet begrepen de kosten van aanschaffing

van voorwerpen, omschreven in artikel 11 der meergemelde overeenkomst van 21 Januari 1890.

Op de in het vorige lid bedoelde rekening worden in het credit gebracht:

a. op den laatsten dag der maand, waarin zij zijn betaald, de sommen, welke door de Provincie Noord-Holland en door de gemeente Alkmaar als renteloos voorschot of subsidie aan de Maatschappij zijn toegekend;

b. op den laatsten dag van elke maand, voor het laatst op den dag der afsluiting van de rekening, alle ontvangsten (behalve renteloze voorschotten en subsidiën) uit welken hoofde ook, ter zake van den spoorweg door de Maatschappij geïnd.

Op de rekening wordt voorts, bij hare afsluiting in het debet en in het credit gebracht eene rente van 3½ ten honderd in het jaar over de in het debet en in het credit der rekening geboekte posten, berekend van den dag, waarop die posten in deze rekening zijn geboekt.

Vóór 1 Mei van elk jaar zendt de Maatschappij aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid eene gespecificeerde en van de noodige toelichtende bescheiden vergezeldte opgave van den stand der rekening op den 31sten December van het afgelopen jaer. Na verificatie daarvan wordt het bedrag van de tot laatstgenoemd tijdstip gedane nitgaven bij proces-verbaal vastgesteld.

De rekening wordt afgesloten en de aanleg wordt geacht voltooid te zijn op den 31sten December van het jaar, volgende op dat, waarin de spoorweg over zijne volle lengte voor het verkeer is opengesteld; bij vroegere naasting of vervallenverklaring, op den dag voorafgaande aan dien, waarop de Staat in het bezit treedt van de eigendommen der Maatschappij.

Het saldo, hetwelk de rekening zal aanwijzen op het tijdstip waarop de Staat in het bezit treedt van de eigendommen der Maatschappij, maakt het bedrag nit dat ingevolge het bepaalde bij artikel 39, litt. i, der overeenkomst van 21 Januari 1890 voornoemd door den Staat voor dezen spoorweg aan de Maatschappij verschuldigd is, behoudens de wijzigingen welke gezegd bedrag zal ondergaan ten gevolge van de toepassing der overeenkomst van 21 Januari 1890 voornoemd.

Het rollend materieel, de exploitatie-inrichtingen en de magazijngoederen, brandstoffen enz. voor den spoorweg aangeschaft, worden, bij naasting of vervallenverklaring door den Staat

overgenomen op den voet van hetgeen is bepaald bij artikel 39 litt. d, e, en f, en 45 van de overeenkomst van 21 Januari 1890 voornoemd.

3. De Staat zal in de in het eerste lid van artikel 2 genoemde gevallen, gestand doen de verbintenissen, welke de Maatschappij tegenover de provincie Noord-Holland, ter zake van het door de provincie voor den spoorweg verleend renteloos voorschot heeft aangegaan bij de akte van 7/12 December 1894, waarvan afschrift bij deze overeenkomst is gevoegd.

4. Deze overeenkomst vervalt in de gevallen, omschreven in de artikelen 21 en 24 van de in artikel 1 dezer overeenkomst genoemde concessie.

Aldus overeengekomen en geteekend in tweevoud te ^{'s}Gravenhage, op den 22 Januari 1800 Amsterdam, op den 30 vijf en negentig.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) VAN DER SLEJDEN.

De Minister van Financiën,
(get.) SPEENGER VAN EYK.

De Raad van Administratie der Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij,
(get.) F. TH. WESTERWOUDT,

Voorzitter.

(get.) W. ROELL, *Secretaris.*

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) DE BOSCH KEMPER.

AFSCHRIFT.

De Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij, gevestigd te Amsterdam, vertegenwoordigd door haren Raad van Administratie, verbindt zich bij deze tegenover de provincie Noord-Holland, voor wie deze verbintenis door Gedeputeerde Staten wordt aanvaard, tot teruggaaf van het haar door de provincie, krachtens besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland van 19 November 1891 n°. XIII en Besluit van Gedeputeerde Staten van 2 Augustus 1893 n°. 23, voor den aanleg van een normaal-spoorweg tusschen Alkmaar en Hoorn over Heerhugowaard uit te keeren renteloos voorschot van tweehonderd duizend guld. (f 200,000.—), op den voet in eerstgenoemd besluit omschreven, te weten:

„Het voorschot moet aan de Provincie worden

„terngbetaald uit de bruto opbrengst der lijn, zoodra die zal gestegen zijn boven het bedrag van zeven en zeventig duizend glden (ƒ77,000.—) per jaar.

„In dat geval wordt de helft dier meerdere opbrengst uitgekeerd aan de provincie.

„Bovendien is het voorschot of wel het onafgeloste gedeelte daarvan in eens opvorderbaar bij verkoop van de lijn aan anderen dan aan den Staat.”

Wijders verbindt de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij zich tegenover de Provincie Noord-Holland jaarlijks een staat der bruto opbrengst van den voornoemden spoorweg aan Gedeputeerde Staten mede te deelen en aan hen alle inlichtingen omtrent de onderneming te verstrekken, die zij zullen verlangen, totdat het voorschot geheel zal zijn terugbetaald.

Aldus in tweevoud gedaan en onderteeuend te Amsterdam, den 7den December en te Haarlem den 12den December 1800 vier en negentig.

De Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
(get.) SCHORER, Voorzitter.
A. A. LAND, Griffier.

De Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij,
De Raad van Administratie,
(get.) F. TH. WESTERWOUT, Voorzitter.
(get.) W. ROELL, Secretaris.

Behoort bij overeenkomst van 22/30 Januari 1895.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) VAN DER SLYDEN.
De Minister van Financiën,
(get.) SPRENGER VAN EYK.

De Raad van Administratie der Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij.
(get.) F. TH. WESTERWOUT, Voorzitter.
(get.) W. ROELL, Secretaris.
Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) DE BOSCH KEMPER.

20 April 1895. WET, tot regeling van het bakenwezen op openbare wateren. S. 71.

Bijl. Hand. 2^e Kamer 1894/95, n°. 49, 1—7.

Hand. 2^e Kamer 1894/95, bladz. 800.

Hand. 1^e Kamer 1894/95, bladz. 305, 317.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:
Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de wet van 30 December 1865 (*Staatsblad* n°. 173) aangevuld door die van 22 December 1867 (*Staatsblad* n°. 158), regelende het loods- en bakenwezen op eenige wateren en stroomen, herziening vordert;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.
Art. 1. De bekakening, in het belang der scheepvaart, van de openbare wateren, door Ons bij algemeenen maatregel van bestuur aan te wijzen, geschiedt van Rijkswege.

2. Op de wateren, in art. 1 bedoeld, wordt ter zake van verlichting en bekakening geenerlei betaling, op welken grond of onder welke benaming ook, gevorderd, met uitzondering alleen van:
a. vuurgelden in bijzondere plaatsen geheven voor havenlichten, niet in het belang der algemeene stroombevaring, maar alleen in dat van de vaart naar die plaatsen ontstoken;

b. bakengelden voor de afbakening van kreken en kleine vaarwaters, naar bijzondere plaatsen leidende en enkel in het belang der vaart naar die plaatsen dienstig.

3. Eigenaars, beheerders en gebruikers van gronden, werken of wateren zijn gehouden alle voorwerpen die in het belang van den bakendienst in of op die gronden, werken of wateren van Rijkswege noodig worden geoordeeld, te dulden en alle tot de plaatsing, de instandhouding, de wijziging of de verplaatsing dier voorwerpen strekkende werkzaamheden toe te laten.

De schade die daardoor mocht ontstaan, wordt, indien dit door de belanghebbenden wordt verlangd, door den Staat vergoed; kan het bedrag dier schadevergoeding niet in der minne worden vastgesteld, dan wordt het door den kantonrechter bepaald.

4. Eigenaars, beheerders en gebruikers van gronden, werken of wateren zijn gehouden te dulden, dat de bakenmeesters en de ambtenaren, met het toezicht op het vaarwater en het bakenwezen belast, ten allen tijde toegang hebben tot de bakens en andere teekenen, die ten behoeve van de scheepvaart van Rijkswege op of in hunne gronden, werken of wateren gesteld zijn.

5. Het aantal bakenmeesters, hunne bezoldiging, de wijze en voorwaarden van hunne benoeming en ontslag, alsmede de wijze, waarop hun dienst geregeld wordt, worden door Ons vastgesteld.

6. Met het opsporen der overtredingen van deze wet zijn, behalve de ambtenaren, genoemd in artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering, belast de bakenmeesters.

7. Deze wet treedt in werking op 1 Mei 1895. Te gelijker tijd vervallen de wetten van 30 December 1865 (*Staatsblad* n°. 178) en van 22 December 1867 (*Staatsblad* n°. 158).

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 20sten April 1895.

(get.)

EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.)

VAN DER SLEJDEN.

De Minister van Marine,

(get.)

VAN DER WIJCK.

(Uitgeg. 29 April 1895.)

20 April 1895. WET, tot wijziging en aanvulling van de wet betrekkelijk de Nationale Militie. S. 72.

Bijl. Hand. 2^e Kamer 1894/95, n°. 79; 1—7.

Hand. 2^e Kamer 1894/95, bladz. 1044—1048.

Hand. 1^e Kamer 1894/95, bladz. 300, 306, 310.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is de wet betrekkelijk de Nationale Militie te wijzigen en aan te vullen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De na te noemen artikelen der wet betrekkelijk de Nationale Militie worden gewijzigd en aangevuld als volgt:

Art. 118 wordt gelezen als volgt:

„Het ter inlijving of ter indienststelling bij de militie oproepen, het overbrengen en het afleveren van hen, die bij uitspraak van Gedeputeerde Staten of in hooger beroep tot de dienst zijn aangewezen, en in het algemeen van alle op een ander tijdstip dan dat in art. 112 bedoeld, bij de militie in te lijven of in dienst te stellen manschappen geschieden overeenkomstig de artt. 111, tweede zinsnede, 113 en 114.”

Art. 129, tweede zinsnede.

De woorden: „wordt slechts verleend” worden vervangen door: „wordt in gewone tijden niet geweigerd”.

Art. 137. De woorden: „en gedurende drie maanden gehouden” worden vervangen door: „en daarin gedurende ten hoogste twee maanden gehouden. De duur van deze dienst wordt be-

paald door den Minister van Oorlog zoo de verlofganger tot de militie te land behoort, door den Minister van Marine zoo de verlofganger tot de zeemilitie behoort.”

Art. 144. De woorden: „wordt onder de wapenen geroepen en van drie tot zes maanden gehouden” worden vervangen door: „wordt in werkelijken dienst geroepen en daarin gedurende ten hoogste drie maanden gehouden. De duur van deze dienst wordt door den Minister van Oorlog bepaald.”

Art. 172. De eerste zinsnede wordt gelezen als volgt:

„De ter inlijving opgeroepen vrijwilliger voor de militie en hij, die ingevolge deze wet ter inlijving of ter indienststelling bij de militie is opgeroepen, wordt, zoo hij niet aan de oproeping heeft voldaan, zoodra hij wordt ontdekt, gebragt voor Gedeputeerde Staten der provincie, voor welker aandeel in de ligting hij moest worden ingelijfd of in dienst gesteld.”

Art. 173. Aan dit artikel wordt als zede zinsnede toegevoegd:

„Het bepaalde in de eerste zinsnede is niet toepasselijk ten aanzien van de personen in art. 175 bedoeld, nooh in de gevallen waarin de wet inlijving of indienststelling voor korter tijd voorschrijft dan in die zinsnede is aangeduid. In die gevallen is de tweede zinsnede toepasselijk, met dien verstande, dat de tijd, aldaar bedoeld, dien, voor welken de inlijving of indienststelling plaats had, niet kan overschrijden.”

Art. 181. In de eerste zinsnede wordt het bepaalde sub 3°. vervangen door het volgende:

„3°. die niet aan de ingevolge deze wet gedane oproeping ter inlijving of ter indienststelling bij de militie hebben voldaan;

„4°. die, als plaatsvervanger of als nummerverwisselaar toegelaten, niet ter inlijving zijn opgekomen op den in art. 111 bedoelden tijd.”

Art. 184. Sub 2°. van dit artikel wordt gelezen:

„2°. hij, die niet aan de ingevolge deze wet gedane oproeping ter inlijving of ter indienststelling bij de militie heeft voldaan.”

2. Tusschen de artikelen 153 en 154 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„*Art. 153bis.* De manschappen der zeemilitie, die hunne eerste oefening hebben volbragt en niet in werkelijke dienst zijn, komen in het derde dienstjaar eenmaal te zamen om gedurende niet langer dan zes weken te worden geoefend, tenzij

Wij het raadzaam mogten oordeelen, dat zamenkomen geheel of gedeeltelijk achterwege te laten."

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 20sten April 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN HOUTEN.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

De Minister van Marine,

(get.) VAN DER WIJCK.

(Uitgeg. 8 Mei 1895.)

22 April 1895. BESLUIT, tot aanwijzing der kringen van de commissiën van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten en van hare standplaatsen. S. 73.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van den 9den April 1895, n°. 39, Directe belastingen;

Herzien het Koninklijk besluit van 28 October 1893 (*Staatsblad* n°. 157);

Den Raad van State gehoord (advies van den 16 April 1895, n°. 10);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister dd. 20 April 1895, n°. 28, Directe belastingen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De staat gehecht aan het Koninklijk besluit van 28 October 1893 (*Staatsblad* n°. 157) wordt gewijzigd als volgt:

De gemeenten *Kralingen* en *Charlois* vervallen; de gemeenten *Capelle a/d IJssel* en *Nieuwerkerk a/d IJssel* vervallen bij de standplaats der commissie van aanslag te *Rotterdam* en worden gevoegd bij de gemeenten behorende tot de in de eerste plaats vermelde standplaats der commissie van aanslag te *Gouda*;

het ontvangkantoor der directe belastingen te *Rotterdam* (*4de afdeling*) wordt gevoegd bij dat der 1ste afdeling aldaar, waarvoor *Rotterdam* in de eerste plaats als standplaats der commissie van aanslag is vermeld;

de in de 4de plaats vermelde commissie van aanslag te *Rotterdam* vervalt;

Amsterdam, Directe Belastingen 1ste en 2de kantoor vervalt en daarvoor wordt gelezen:

Amsterdam, Directe Belastingen 1ste kantoor;

Amsterdam, Directe Belastingen 3de en 5de kantoor vervalt en daarvoor wordt gelezen:

Amsterdam, Directe Belastingen 2de kantoor;

Amsterdam, Directe Belastingen 4de en 6de kantoor vervalt en daarvoor wordt gelezen:

Amsterdam, Directe Belastingen 8de kantoor; voor elk der kantoren *Amsterdam*, Directe Belastingen 4de, 5de en 6de kantoor wordt eene afzonderlijke commissie van aanslag ingesteld met *Amsterdam* als standplaats;

de gemeenten *Hedikhuisen*, *Drunen* en *Nieuwkuijk* vervallen bij de standplaats der commissie van aanslag te 's *Hertogenbosch*;

de gemeenten *Drunen* en *Nieuwkuijk* worden gevoegd bij de gemeenten behorende tot de standplaats der commissie van aanslag te *Waalwijk*;

de gemeente *Hedikhuisen* wordt gevoegd bij de gemeenten behorende tot de standplaats der commissie van aanslag te *Heusden*.

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening, waarop het in het *Staatsblad* en de *Staatscourant* is geplaatst.

De voornoemde Minister is belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk in het *Staatsblad* en in de *Nederlandsche Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

Amsterdam, den 22sten April 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

(Uitgeg. 29 April 1895.)

22 April 1895. BESLUIT, betreffende collegiën van zeters voor 's Rijks directe belastingen. S. 74.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van den 9den April 1895, n°. 40, Directe belastingen;

Herzien het Koninklijk besluit van 8 Maart 1894 (*Staatsblad* n°. 43);

Den Raad van State gehoord (advies van den 16 April 1895, n°. 11);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister dd. 20 April 1895, n°. 29, Directe belastingen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De eerste zinsnede van art. 2 van het Koninklijk besluit van 8 Maart 1894 (*Staatsblad* n°. 43) wordt gelezen als volgt:

Voor de belasting op bedrijfs- en andere in-

komsten worden in de gehoevde gemeenten collegiën van zettters ingesteld, bestaande uit den voorzitter en vier leden, te weten:

een collegie van zettters voor elk der zes kantoren te *Amsterdam*;

een collegie van zettters gezamenlijk voor de eerste en vierde afdeling, een voor de tweede afdeling en een voor de derde afdeling allen te *Rotterdam*;

een collegie van zettters voor elke der twee afdelingen te *'s Gravenhage*.

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant* waarin het is geplaatst.

De voornoemde Minister is belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk in het *Staatsblad* en in de *Nederlandsche Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

Amsterdam, den 22sten April 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

(*Uitgeg.* 29 April 1895.)

22 April 1895. BESLUIT, tot nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 4 Juni 1878 (*Staatsblad* n°. 81), houdende voorschriften ter uitvoering van art. 14 der wet op het notarisambt. S. 75.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Justitie, van den 8sten Maart 1895, n°. 121, 1ste afdeling;

Gelet op art. 14, tweede lid, van de wet op het notarisambt, zooals dit is vastgesteld bij de wet van 6 Mei 1878 (*Staatsblad* n°. 29);

Overwegende, dat het wenschelijk is wijziging te brengen in het bij Koninklijk besluit van 23 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 127) gewijzigde artikel 3 van het Koninklijk besluit van 4 Juni 1878 (*Staatsblad* n°. 81), houdende voorschriften ter uitvoering van voormeld artikel der wet op het notarisambt;

Den Raad van State gehoord (advies van den 2den April 1895, n°. 12);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister, van den 18den April 1895, n°. 129, 1ste afdeling;

Hebben besloten en besluiten:

In de tweede zinsnede van het laatste lid van artikel 3 van het Koninklijk besluit van 4 Juni 1878 (*Staatsblad* n°. 81), zooals het gelezen wordt ingevolge het Koninklijk besluit van 23 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 127), worden de woorden: „*één dag*” vervangen door: „*twee achtereenvolgende dagen*”.

De Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Amsterdam, den 22sten April 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Justitie, (get.) VAN DER KAAY.
(*Uitgeg.* 26 April 1895.)

24 April 1895. BESLUIT, tot wijziging van artikel 2 van het Koninklijk besluit van den 22sten Juli 1892 (*Staatsblad* n°. 179), houdende tijdelijke wijziging van eenige bepalingen van de Koninklijke besluiten van 17 December 1861 (*Staatsblad* n°. 127) en van 8 Mei 1862 (*Staatsblad* n°. 46), betreffende voorschriften tot uitvoering der wet van 19 Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72) betrekkelijk de Nationale Militie. S. 76.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de gemeenschappelijke voordracht van de Ministers van Oorlog, en van Marine en van Binnenlandsche Zaken van 30 Maart 1895, litt^a. W^{is}, van 30 Maart 1895, Bureau B, n°. 32, en van 1 April 1895, n°. 638 M, afdeling Militie en Schutterijen;

Overwegende, dat, bij verlenging van den duur der werking van de wet van den 4den April 1893 (*Staatsblad* n°. 56), houdende „*Voorziening ter tijdelijke versterking van de Nationale Militie*”, wijziging noodig is van artikel 2 van het Koninklijk besluit van den 22sten Juli 1892 (*Staatsblad* n°. 179);

Den Raad van State gehoord (advies van den 9 April 1895, n°. 9);

Gezien het nader rapport van de voormelde Ministers, van 20 April 1895, Kabinet litt^a. J^{is}, van 20 April 1895, Bureau B, n°. 29, en van 22 April 1895, n°. 754 M., afdeling Militie en Schutterijen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Eenig artikel.

In artikel 2 van het Koninklijk besluit van

den 22sten Juli 1892 (*Staatsblad* n°. 179) wordt — te rekenen van den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant* waarin het tegenwoordig besluit geplaatst is — in stede van „1895” gelezen „1898”.

De Ministers voornoemd zijn, ieder voor zoo-veel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Amsterdam, den 24sten April 1895.

(get.) EMMA.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

De Minister van Marine, (get.) VAN DER WIJCK.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 27 April 1895.)

26 April 1895. BESLUIT, houdende nadere wijziging van het bij de Koninklijke besluiten van 4 Juni 1878 (*Staatsblad* n°. 86), 22 Juli 1893 (*Staatsblad* n°. 119) en 28 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 140) gewijzigde Koninklijk besluit van 27 April 1877 (*Staatsblad* n°. 87), waarbij de in de artikelen 84, 88 en 92 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102) bedoelde examens en promotiën zijn vastgesteld. S. 77.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 9 Februari 1895, n°. 6609^a, afdeling Onderwijs;

Gezien de Koninklijke besluiten van 27 April 1877 (*Staatsblad* n°. 87), 4 Juni 1878 (*Staatsblad* n°. 86), 22 Juli 1893 (*Staatsblad* n°. 119) en 28 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 140);

Gezien de adviezen van ieder der senaten der Rijksuniversiteiten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 26 Maart 1895, n°. 14);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister, van 23 April 1895, n°. 1827, afdeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. Artikel 14 van het Koninklijk besluit van 27 April 1877 (*Staatsblad* n°. 87) wordt gelezen als volgt:

Om tot de promotie te worden toegelaten, wordt vereischt:

1°. het bewijs, dat het doctoraal-examen in

die der in artikel 83 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102) vermelde wetenschappen, waarin de graad van doctor wordt verlangd, met gunstig gevolg is afgelegd;

2°. a. in de faculteit der rechtsgeleerdheid:

het schrijven van een proefschrift met minstens twaalf stellingen óf het schrijven van minstens vier en twintig stellingen ter keuze van den doctorandus;

b. in de overige faculteiten:

het schrijven van een proefschrift met minstens twaalf stellingen.

2. Artikel 16 van het Koninklijk besluit van 27 April 1877 (*Staatsblad* n°. 87) wordt gelezen als volgt:

Het proefschrift en de stellingen hebben betrekking tot de wetenschap, waarin het doctoraat wordt verlangd.

Het proefschrift bestaat in eene verhandeling of in uitgewerkte opmerkingen over één of meer onderwerpen.

De taal, waarin het proefschrift en de stellingen worden geschreven, is de Nederlandsche, of, wanneer de wenschelijkheid daarvan, ter beoordeeling van de faculteit, mocht blijken, eene andere taal; voor het doctoraat in de klassieke letterkunde wordt het gebruik der Latijnsche taal gevorderd.

3. Artikel 16 van het Koninklijk besluit van 27 April 1877 (*Staatsblad* n°. 87) wordt gelezen als volgt:

Het schrijven van een proefschrift wordt niet vereischt:

a. in de faculteit der geneeskunde:

1°. voor de doctoren in de geneeskunde, ter verkrijging van het doctoraat in de heelkunde;

2°. voor de doctoren in de geneeskunde, ter verkrijging van het doctoraat in de verloskunde;

b. in de faculteit der wis- en natuurkunde: voor de doctoren in een of meer der onderdeelen van deze faculteit, ter verkrijging van het doctoraat in een of meer der andere onderdeelen;

c. in de faculteit der letteren en wijsbegeerte: voor de doctoren in een of meer der onderdeelen van deze faculteit, ter verkrijging van het doctoraat in een of meer der andere onderdeelen.

De doctoren, in dit artikel bedoeld, zijn, wanneer zij geen proefschrift begeeren te vervaardigen, verplicht tot het schrijven van minstens vier en twintig stellingen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Amsterdam, den 26sten April 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 8 Mei 1895.)

29 April 1895. WET, tot aanvulling van het achtste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 78.

Bij deze wet wordt het totaal der 16de Afd. van dit hoofdstuk gebracht op f 3,140,900 en het eindeijfer nader vastgesteld op f 23,798,987.

29 April 1895. WET, tot aanvulling en verhooging van het vierde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 79.

Bij deze wet wordt het totaal der 7de Afd. van dit hoofdstuk nader vastgesteld op f 455,821 en het eindeijfer op f 5,387,062.

29 April 1895. WET, tot nadere vaststelling van de samenstelling en indeeling der dienstdoende schutterij te 's Gravenhage. S. 80.
IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WV E M M A, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Bin-

nenlandsche Zaken, van 26 April 1895, n°. 727 S., afdeling Militie en Schutterijen;

Overwegende, dat eenige verandering wensche-lijk is in de bij Koninklijk besluit van 22 Januari 1868 (*Staatsblad* n°. 11) vastgestelde samenstelling en indeeling van de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage;

Gezien de wet van 11 April 1827 (*Staatsblad* n°. 17);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van hetgeen sub 3°. van het Koninklijk besluit van 22 Januari 1868 (*Staatsblad* n°. 11) en in de vierde en volgende kolommen van den staat A, gevoegd bij dat besluit, ten aanzien van de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage is bepaald, de samenstelling en indeeling van deze schutterij vast te stellen gelijk is aangeduid op den bij dit besluit behoorenden staat, die geslacht wordt daarmede één geheel uit te maken.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Minister van Oorlog.

Londen, den 29sten April 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 8 Mei 1895.)

STA A 11, aanduidende de sterkte, samenstelling en indeeling van de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage.

GEMEENTE.	Aantal inwoners volgens de uitkomsten der vierde tienjarige volkstelling.		Sterkte der schutterij volgens art. 23 der wet van 11 April 1827 (Staatsblad n. 17).		Infanterie.		Vesting-artillerie.		S T A F.										Getal officieren, onder-officieren, korporaals, tamboers of hoornblazers bij iedere compagnie infanterie of vestingartillerie.													
	Getal der bataljonsa.	Getal der compagnieën.	Getal der afdelingen.	Getal der compagnieën.	Kolonel of luitenant-kolonel commandant.	Infanterie.					Vesting-artillerie.					Officieren.		Onder-officieren.														
						Majoor.	Kapitein-adjudant.	1 ^e luitenant-adjudant.	1 ^e luitenant-kwartiermeester.	Officier v gezondh. 2 ^e klasse.	Adjudant-onderofficier.	Sergeant-tamboer.	Korporaal-tamboer.	Majoor.	1 ^e of 2 ^e luitenant-adjudant.	Adjudant-onderofficier.	Korporaal-hoornblazer.	Kapitein.	1 ^e luitenant.	2 ^e luitenant.	Sergeant-majoor.	Sergeant.	Fourier.	Korporaal.	Tamboer of hoornblazer.							
's Gravenhage.	78405	1568	2	9	1	3	1	2	1	2	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	6	1	8	2			
													(1)																			

AANMERKINGEN.

In de sterkte, in de 3de kolom vermeld, tellen niet mede zij die, niet door de wet tot den dienst geroepen, vrijwillig bij de schutterij dienen, daaronder begrepen zij die ingevolge art. 23 der wet van 11 April 1827 (Staatsblad no. 17) naar de reserve zijn overgegaan, ook dan wanneer zij niet verlaagd hebben in tijd van vrede van het dragen van wapenen of van andere schutterlijke diensten versoond te blijven, en zij die, ofschoon recht op finaal ontslag verkregen hebbende, geen gebruik hebben gemaakt van de hun bij de 2de zinsnede van art. 26 dier wet gegeven bevoegdheid.

(1) Een der bataljonscommandanten of de commandant der afdeling vesting-artillerie kan den rang van luitenant-kolonel hebben.

Behoort bij Koninklijk besluit van 29 April 1895 (Staatsblad n. 80).

Mij bekend,

De Minister van Binnenlandsche Zaken, (get.) VAN HOUTEN.

29 April 1895. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de op 11 April 1895 te 's Gravenhage tusschen Nederland en België gesloten overeenkomst tot regeling van de internationale telephoon-gemeenschap tusschen beide Staten. S. 81.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de, op 11 April 1895 te 's Gravenhage tusschen Nederland en België gesloten overeenkomst tot regeling van de internationale telephoon-gemeenschap tusschen beide Staten, van welke overeenkomst, met vertaling, een afdruk aan dit besluit gehecht blijft en daarvan een onafschiedelijk deel nitmaakt;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van 25 April 1895, n°. 4344, Algemeen Secretariaat;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van bedoelde overeenkomst, met hare vertaling, te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de nitvoering der bepalingen in meergenoemde overeenkomst vervat.

Londen, den 29sten April 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(get.) J. RÖELL.

(Uitgey. 8 Mei 1895.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Haren naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk, en Zijne Majesteit de Koning der Belgen, wenschende den dienst der telephoongemeenschap tusschen Nederland en België te regelen en gebruik makende van de bevoegdheid, die Hun is verleend bij artikel 17 van de Internationale Telegraafovereenkomst, op 10/22 Juli 1875 te St. Petersburg geteekend, hebben besloten een overeenkomst te dezer zake aan te gaan, en tot Hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden:

Jhr. JOAN RÖELL, Minister van Buitenlandsche Zaken, en den heer PHILIPPE WILLEM VAN DER

SLEYDEN, Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid;

en Zijne Majesteit de Koning der Belgen:

Graaf DE GRELLE-ROGIER, Zijn Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij het Hof van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,

welke gevolmachtigden, na elkander wederzijds hunne volmachten, die in behoorlijke orde zijn bevonden, te hebben medegedeeld, omtrent de navolgende bepalingen zijn overeengekomen:

Art. 1. De dienst der telephoongemeenschap tusschen Nederland en België wordt door de Telegraafadministratiën der beide Rijken geëxploiteerd. Hij wordt nitgeoefend door de ambtenaren dezer Administratiën, voor zooveel ieders grondgebied betreft, of door andere ambtenaren, die door die Administratiën daartoe zijn aangewezen.

2. Voor den telephoondienst wordt gebruik gemaakt van geleiddraden, waarvan de middellijn, het geleidingsvermogen en de isolatie in overeenstemming zijn met de voorwaarden, waaronder de gemeenschap moet plaats vinden.

Die draden worden zoodanig aangelegd, dat de invloed van indnetie zooveel mogelijk wordt voorkomen.

Elke der beide Administratiën doet op haar grondgebied de werken voor den aanleg en het onderhoud der telephoonlijnen voor hare rekening nitvoeren.

3. De verbindingen, die in het bijzonder voor den dienst der telephoongemeenschap zijn tot stand gebracht, zullen uitsluitend voor dien dienst bestemd worden, tenzij door de beide Administratiën anders worde beslist.

De Administratiën kunnen na onderling goedgevinden voor het wisselen van telephoongesprekken draden bezigen, die reeds voor het telegraafverkeer zijn bestemd.

4. De telephoonverbindingen eindigen in centraalbureelen, welke de gemeenschap tot stand brengen tusschen de aangesloten perceelen der geabonneerden en de publieke spreekcellen.

5. De aangenomen eenheid, zoowel voor de heffing der taksen als voor den duur der verbindingen, is het gesprek van vijf minuten.

Ten gevolge van overeenstemming tusschen de beide Administratiën kan deze duur ten allen tijde tot drie minuten worden teruggebracht, hetzij eenvormig in den geheelen dienst, hetzij ten opzichte van zekere verkeersverbindingen, hetzij ten behoeve van bepaalde categorieën van

gesprekken of gedurende zekere tijdvakken van den dag of den nacht.

6. Tusschen twee zelfde personen kunnen niet meer dan twee achtereenvolgende gesprekken worden gevoerd, tenzij geen andere aanvraag vóór of gedurende die twee gesprekken is gedaan. Het gebruik van den telephoontoestel, de volgorde waarin de gesprekken worden gevoerd, de verschillende dienstregelen zullen in gemeen overleg door de beide Administratiën worden vastgesteld.

De Regeeringsgesprekken genieten den voorrang, toegekend aan de Regeeringstelegrammen bij artikel 5 van de Internationale Overeenkomst van St. Petersburg dd. 10/22 Juli 1875. De duur van Regeeringsgesprekken is niet beperkt.

7. De taks van het enkelvoudig gesprek tusschen twee willekeurige plaatsen in Nederland en België wordt eenvormig bepaald op f 1.45 voor Nederland en op frs. 3 voor België.

De taks wordt voldaan door den persoon, die de verbinding vraagt. Elke Administratie houdt aantekening van de te heffen taksen en zorgt voor de inning er van op de wijze, welke zij daartoe geschikt oordeelt.

8. In den dienst der telephoongemeenschap tusschen Nederland en België kunnen op vaste tijdstippen abonnementen worden toegestaan, welke per dag ten minste den dubbelen duur der tijds-eenheid per gesprek toelaten. De duur van het abonnement loopt ten minste over één maand, hij wordt stilzwijgend van maand tot maand verlengd.

De maandelijksche taks per tijds-eenheid van tien minuten bedraagt f 43.50 voor Nederland en frs. 90 voor België.

Het abonnementsbedrag wordt bij vooruitbetaling gegeven.

Het abonnement kan van weerszijden worden opgezegd, mits daarvan uiterlijk 14 dagen te voren worde kennis gegeven.

9. De geabonneerden erlangen de gemeenschap op het juiste oogenblik in gemeen overleg bepaald, tenzij een gesprek tusschen twee andere personen gaande is.

De ongebruikte minuten van een spreekbeurt kunnen niet aan eene andere spreekbeurt ten goede komen.

Is het niet-gebruik echter te wijten aan eene storing in den dienst, dan wordt de vergoeding, voor zoover mogelijk, op denzelfden dag, van middernacht tot middernacht, aan den geabonneerde toegestaan.

10. Op de taks wordt geen korting verleend, wanneer de dienst gedurende minder dan vier en twintig uren gestoord is.

Na verloop van die vier en twintig uren wordt voor elk nieuw tijdvak van vier en twintig uren storing een dertigste ($\frac{1}{3}$) van het maandelijksch abonnementsbedrag aan den geabonneerde terugbetaald.

11. De administratiën wijzen in gemeen overleg de voor de abonnementsgesprekken bestemde draden en uren aan.

Totdat het tegendeel door de beide Administratiën is overeengekomen, worden de abonnementsgesprekken niet toegelaten gedurende de uren, waarop de telephonisch verbonden beurzen open zijn.

12. De helft van de opbrengst der Nederlandsch-Belgische telephoongesprekken wordt aan elk der beide Administratiën toegekend.

De ontvangsten van den telephoondienst worden door elke Administratie afzonderlijk in rekening gebracht, onafhankelijk van de rekening der telegraafontvangsten.

13. Elk der contracteerende partijen behoudt zich voor om den telephoondienst nithoofde van de openbare orde geheel of gedeeltelijk te staken, zonder tot eenigschadevergoeding verplicht te zijn.

14. De beide Administratiën dragen geenerlei verantwoordelijkheid ter zake van den dienst der particuliere gemeenschap langs telephonischen weg.

15. De bepalingen van deze overeenkomst zullen worden aangevuld met een dienstreglement, dat ten allen tijde in gemeen overleg door de Telegraafadministratiën der beide Rijken kan worden gewijzigd.

16. Deze overeenkomst zal in werking treden op den dag, die door de Administratiën der beide Rijken zal worden bepaald; zij zal van kracht blijven gedurende drie maanden na de opzegging, welke ten allen tijde door een der contracteerende Partijen zal kunnen geschieden.

Ter oorkonde waarvan de respectieve gevolmachtigden deze overeenkomst hebben ondertekend en van hunne zegels voorzien.

Gedaan, in tweevoud, te 's Gravenhage, den 11 April 1895.

(L. S.) (get.) J. RÖELL.

" " VAN DER SLEJDEN.

" " Graaf DE GRELLÉ-ROGIER.

April 1895. AARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de uitzondering, in art. 31 letter *a* der wet van 28 Mei 1869 (*Staatsblad* n°. 97) gemaakt, is op te vatten als beperkt tot het gebruik dat men van een stoomketel maakt voor huishoudelijke doeleinden in woningen en deze deshalve niet mag worden uitgebreid tot stoomketels, zij het slechts tot verwarming gebezigd in de localiteiten eener fabriek, waarin sigaren worden gefabriceerd en gedroogd.

De Hooge Raad enz.

Gelet op het middel van cassatie, namens den req. voorgesteld bij pleidooi:

Schending of verkeerde toepassing van de artt. 1 en 31 der wet van 28 Mei 1869 (*Staatsblad* n°. 97), doordien is overwogen: dat een stoomketel dienende tot verwarming van de localiteiten eener fabriek, waarin sigaren worden gefabriceerd en gedroogd en door middel waarvan geen arbeid wordt verricht, niet uitsluitend tot huiselijk gebruik dient;

Ten aanzien van het voorgestelde middel:

Overwegende dat bij het bestreden vonnis als bewezen is aangenomen het den requiranten bij de dagvaarding ten laste gelegde feit van als sigarenfabrikanten, handelende onder de firma Gebr. H., te zijn bevonden op 5 Juni 1894 in hunne sigarenfabriek te 's Hertogenbosch, gelegen aan de Vuchterdijk, te zamen en in vereeniging den stoomketel in werking te hebben, zonder voorafgaande vergunning van of namens den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid;

O. dat voorts bij dat vonnis feitelijk is beslist, dat die stoomketel diende tot verwarming van de localiteiten dier fabriek, waarin sigaren werden gefabriceerd en gedroogd;

O. nu, dat bij het bestreden vonnis die stoomketel is geoordeeld onderworpen te zijn aan het voorschrift van art. 1 der wet van 28 Mei 1869 (*Staatsblad* n°. 97), volgens hetwelk voor het in werking brengen van een stoomketel, onverschillig tot welk einde dit geschiedt, de voorafgaande vergunning des Ministers wordt vereischt, terwijl bij het cassatiemiddel wordt volgehouden, dat dit voorschrift niet toepasselijk is op dezen stoomketel, omdat hij uitsluitend zou dienen tot huiselijk gebruik en dus zou vallen in de vrijstelling, verleend bij art. 31 letter *a* der aangehaalde wet, vermits, gelijk in deze feitelijk vaststaat, de inhoud van den stoomketel, vermenigvuldigd met

1895.

de drukking, die de stoom tegen de wanden uitoefent, niet overschrijdt de grens, bij het Koninklijk besluit van 24 September 1869 (*Staatsblad* n°. 154) gesteld;

O. hieromtrent, dat de algemeenheid der bepaling van voormeld art. 1, aan niemand veroorloovende zonder voorafgaande vergunning van of namens den Minister, een stoomketel, *onverschillig tot welk einde*, in werking te brengen, verhiedt met de requiranten die bepaling te beperken tot stoomketels wier werking *arbeid* teweeghrent, of van die bepaling uit te zonderen stoomketels, nitsluitend tot bezorging van verwarming strekkende, al mochten requiranten kunnen aanvoeren, dat ketels, gelijk de onderwerpelijke, van deze soort en strekking bij het in werking brengen der voormelde wet waren onbekend;

O. dat uit de algemeenheid dier wetsbepaling tevens volgt, dat art. 31 letter *a* — hetwelk o. a. art. 1 der wet niet van toepassing verklaart op de daarbij aangewezen stoomketels, *uitsluitend* dienende tot *huiselijk gebruik* — als nitzondering van beperkte strekking moet worden opgevat;

O. nu, dat, blijkens inhoud en geschiedenis der wet, haar doel is in het publiek belang Staatstoezicht te vestigen en te regelen omtrent het gebruik, dat men van stoomtoestellen maakt in zijn bedrijf en bij elke andere, het publiek rakende, zaak, onverschillig of de stoomketel tot het vormen van beweegkracht, tot verwarming, of welk ander einde dient;

dat zich hiermede volkomen verdraagt vrijstelling van Staatstoezicht voor stoomketels, waarmede het publiek niet in aanraking komt, en dat dus de nitzondering in art. 31 letter *a* der wet gemaakt voor stoomketels uitsluitend dienende tot huiselijk gebruik, is op te vatten als beperkt tot het gebruik dat men van een stoomketel voor huishoudelijke doeleinden in woningen maakt;

O. dat deze nitzondering derhalve niet mag worden uitgebreid tot stoomketels, zij het slechts tot verwarming, gebezigd in de localiteiten eener fabriek, waarin sigaren worden gefabriceerd en gedroogd;

O. dat mitsdien de bestreden beslissing tegenover het cassatiemiddel moet worden gehandhaafd;

Gezien art. 370 Strafvordering;

Verwerpt het gedaan beroep in cassatie en veroordeelt de requiranten in de kosten daarop gevallen.

8 Mei 1895. **BESLUIT**, tot wijziging der verhouding tusschen het nominaal kapitaal der door rekenplichtige ambtenaren ten behoeve van den Staat te verbinden inschrijvingen op het Grootboek der Nationale Schuld en het bedrag, waarvoor zekerheid moet worden gesteld. S. 82.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de Koninklijke besluiten van 12 Juni 1825 (*Staatsblad* n°. 54), 18 November 1882 (*Staatsblad* n°. 147) en 21 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 75);

Overwegende, dat het wenschelijk is eene wijziging te brengen in de bij laatstgenoemd besluit vastgestelde verhouding tusschen het nominaal kapitaal der door rekenplichtige ambtenaren ten behoeve van den Staat te verbinden inschrijvingen op het Grootboek der 2½ pCts. Nationale Schuld en het bedrag waarvoor zekerheid moet worden gesteld;

Op de voordracht van den Minister van Financiën, dd. 3 Mei 1895, n°. 102, Generale Thesaurie;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. In artikel 1 van het Koninklijk besluit van 12 Juni 1825 (*Staatsblad* n°. 54), zooals dat is gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 18 November 1882 (*Staatsblad* n°. 147) en 21 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 75), wordt in plaats van de woorden: „voor iedere *zeventig gulden*” gelezen: „voor iedere *tachtig gulden*”.

2. De verhouding, bij artikel 1 van dit besluit bepaald, geldt ook ten aanzien van de borgtochten door rekenplichtige ambtenaren, ten behoeve van den Staat, reeds gesteld.

Voor zooveel betreft de borgtochten welker bedrag is berekend naar de ontvangsten over een of meer dienstjaren en die het vastgestelde maximum niet bereiken, zal evenwel de in het eerste lid van dit artikel gestelde regel nitsondering lijden, indien bij toepassing daarvan slechts een kapitaal zou verbonden blijven, lager dan dat, hetwelk verbonden zou moeten worden, zoo de betrokken ambtenaar in 1895, onder de werking van artikel 1 van dit besluit, tot zijne tegenwoordige betrekking ware benoemd.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden opgenomen.

Londen, den 8sten Mei 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Financiën,
(get.) SPRENGER VAN EYK.

(Uitgeg. 14 Mei 1895.)

11 Mei 1895. **BESLUIT**, betreffende de Commissiën van beoordeeling en den Raad van beroep, bedoeld bij de wet van 20 April 1895 (*Staatsblad* n°. 54), houdende nadere bepalingen omtrent de heffing van invoerrecht naar de waarde der goederen. S. 83.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van den 24sten April 1895, n°. 52 (Invoerrechten en Accijnzen);

Gezien de artt. 17 en 20 der wet van den 20sten April 1895 (*Staatsblad* n°. 54), houdende nadere bepalinge omtrent de heffing van invoerrecht naar de waarde der goederen;

Den Raad van State gehoord (advies van 7 Mei 1895, n°. 29);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Financiën van 9 Mei 1895, n°. 63, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. In elke der provinciën, *Noordbrabant*, *Gelderland*, *Zuidholland*, *Noordholland*, *Zeeland*, *Utrecht*, *Friesland*, *Overijssel* en *Limburg* zal eene Commissie van beoordeeling zijn, als bedoeld bij art. 17 der wet van 20 April 1895 (*Staatsblad* n°. 54).

Voorts zal er ééne zoodanige Commissie zijn voor de provinciën *Groningen* en *Drenthe* te zamen.

2. De Commissiën van beoordeeling in *Noordbrabant*, *Gelderland*, *Zuidholland* en *Noordholland* bestaan uit 12 leden, de Commissiën in *Zeeland*, *Utrecht*, *Friesland*, *Overijssel* en *Limburg* en de Commissie voor *Groningen* en *Drenthe* uit 9 leden.

De benoeming der leden geschiedt overeenkomstig de volgende tabel:

Commissie voor:	Getal leden, te benoemen door den Minister van Financiën.	Arrondissements- rechtbanken, gevestigd in het ressort der Commissie.	Getal leden, door elke rechtbank te benoemen.	Kamers van koophandel en fabrieken, die voor het benoemen van leden worden aangewezen.	Getal leden, door iedere Kamer te benoemen.
1	2	3	4	5	6
Noordbrabant . .	4	's Hertogenbosch. Breda.	2 2	's Hertogenbosch. Breda. Amsterdam. Rotterdam.	1 1 1 1
Gelderland	4	Arnhem. Zutphen. Tiel.	2 1 1	Arnhem. Nijmegen. Amsterdam. Rotterdam.	1 1 1 1
Zuidholland	4	's Gravenhage. Rotterdam. Dordrecht.	1 2 1	's Gravenhage. Rotterdam. Dordrecht. Amsterdam.	1 1 1 1
Noordholland . . .	4	Amsterdam. Alkmaar. Haarlem.	2 1 1	Amsterdam. Haarlem. Zaandam. Rotterdam.	1 1 1 1
Zeeland	3	Middelburg. Zierikzee.	2 1	Middelburg. Vlissingen. Rotterdam.	1 1 1
Utrecht	3	Utrecht.	3	Utrecht. Amersfoort. Amsterdam.	1 1 1
Friesland	3	Leeuwarden. Heerenveen.	2 1	Leeuwarden. Harlingen. Groningen.	1 1 1
Overijssel	3	Zwolle. Almelo.	1 2	Zwolle. Deventer. Amsterdam.	1 1 1
Groningen en Drenthe.	3	Groningen. Winschoten. Assen.	1 1 1	Groningen. Assen. Leeuwarden.	1 1 1
Limburg	3	Maastricht. Roermond.	2 1	Maastricht. Roermond. Rotterdam.	1 1 1

3. Voor het benoemen van leden van den Raad van beroep worden aangewezen de Kamers van koophandel en fabrieken te *Amsterdam, Rotterdam, Groningen, Tilburg, Maastricht en Enschede.*

4. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 11den Mei 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

(Uitgeg. 17 Mei 1895.)

11 Mei 1895. BESLUIT, bepalande de plaatsing in het *Staatsblad* van de op 15 Mei 1886 te Bern in *Duitschen* en *Franschen* tekst gesloten overeenkomst betreffende de sluiting van spoorwegwagens in douaneverkeer. S. 84.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, KNZ.
WIF EMMA, ENZ.

Gezien de overeenkomst, den 15 Mei 1886 te Bern in *Duitschen* en *Franschen* tekst gesloten, betreffende de sluiting van spoorwegwagens in douaneverkeer, van welke overeenkomst, met vertaling, een afdruk aan dit besluit gehecht blijft en daarvan een onafscheidelijk deel uitmaakt;

Gelet dat de toetreding van *Nederland* tot die overeenkomst, blijkens mededeeling van den *Zwitserischen Bondsraad*, dd. 26 October 1894, door de betrokken Staten is goedgekeurd;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 7 Mei 1895, n°. 4536, Algemeen Secretariaat;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van bedoelde overeenkomst, in *Duitschen* en *Franschen* tekst, met hare vertaling, te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemde overeenkomst vervat, belast.

's Gravenhage, den 11den Mei 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Buitenl. Zaken, (get.) J. RÖELL.
(Uitgeg. 20 Mei 1895.)

VERTALING.

SLOT-PROTOKOL van de *Internationale Conferentie van Mei 1886, betreffende de sluiting van spoorwegwagens in douaneverkeer.*
Bern, den 15 Mei 1886.

De gedelegeerden der Regeeringen van *Duitschland, Frankrijk, Italië, Oostenrijk, Zwitserland* en *Hongarije* voor de op den 10 Mei van dit jaar te Bern geopende conferentie, ten doel hebbende overeenstemming te verkrijgen aangaande algemeene bepalingen van de sluiting van spoorwegwagens in douaneverkeer, te weten:

de heer Keizerlijk, Geheim Opper-Regeeringsraad STRECKERT, voordragende raad in het Rijksspoorwegbestuur,

de heer Koninklijk Pruisisch Geheim Regeeringsraad TRIMST, rijksgevolmachtigde voor in- en uitgaande rechten en belastingen, commissaris van het douanebestuur,

als afgevaardigden van de Keizerlijk Duitse Regeering;

de heer Senator CUVINOT, en

de heer LUYT, inspecteur-generaal der mijnen, directeur der hoogere school voor mijnen, lid van het comité voor de technische spoorweg-exploitatie,

de heer inspecteur der in- en uitgaande rechten DESGRAANGES,

als afgevaardigden der Regeering der Fransche Republiek;

de heer ingénieur GABRIEL BUSSI, Koninklijk hoofdinspecteur der spoorwegen,

de heer EMILE GHIGLIONE, Koninklijk directeur der in- en uitgaande rechten,

als afgevaardigden van de Koninklijke Italiaansche Regeering;

de heer FRANS KAMPER, Keizerlijk Koninklijk Regeeringsraad, hoofdinspecteur van de Keizerlijk Koninklijke generale inspectie der Oostenrijksche spoorwegen,

als afgevaardigde van de Keizerlijke koninklijke Oostenrijksche Regeering;

de heer ERNST DAPPLES, federaal technisch inspecteur der Zwitserse spoorwegen,

de heer ALBERT MEYER, federaal hoofdinspecteur der in- en uitgaande rechten,

als afgevaardigden van den Zwitserischen Bondsraad;

de heer LODEWIJK KOVÁCS, inspecteur van de Koninklijk Hongaarsche generale spoorweginspectie,

als afgevaardigde van de Koninklijk Hongaarsche Regeering,

zijn heden, onder voorzitterschap van den heer Bondsraad WELTI, voor eene slotvergadering bijeengekomen en zijn, onder voorbehoud van de goedkeuring hunner Regeeringen omtrent de volgende voorschriften overeengekomen.

Art. I.

A. ALGEMEENE VOORSCHRIFTEN.

De wagens en afdelingen van wagens, die voor het vervoer van aan het douane-onderzoek onderworpen goederen gebruikt zullen worden, moeten, gemakkelijk en zeker zoodanig kunnen worden gesloten dat het wegnemen of het verwisselen der in de afgesloten laadruimte gelegen goederen niet mogelijk is zonder aanwending van geweld en zonder dat dit zichtbare sporen achterlaat. In deze wagens of afdelingen van wagens mogen ook geene geheime of moeielijk te ontdekken ruimten geschikt tot berging van goederen of bagage zijn.

Iedere wagen moet aan beide zijwanden van een eigendomsmerk en een nummer voorzien zijn. Zijn in een wagen meer van elkander gescheiden afdelingen, zoo moet elke dezer een onderscheiden letterteeken dragen.

B. BIJZONDERE VOORSCHRIFTEN.

Ter verkrijging van eene zekere sluiting der laadruimte moeten de bedoelde wagens aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. *Wagenkast.*

De zijwanden, de bodem, het dek en alle de laadruimte vormende deelen van den wagen moeten zoodanig bevestigd zijn dat het losmaken en weder bevestigen er van niet van buiten af kan geschieden zonder zichtbare sporen achter te laten.

Al deze deelen moeten zich in goeden toestand bevinden.

Voorkomende beschadigingen van de kastwanden maken den wagen alleen dan tot verdere vervoeren ongeschikt wanneer er vrees bestaat dat door daarbij ontstane openingen in de wanden een toegang tot de lading mogelijk wordt.

2. *Afstand tusschen de roldeuren en de kastwanden.*

De ruimte tusschen de roldeuren in gesloten toestand en de kast der overdekte wagens mag in geen geval grooter dan 20 millimeter zijn.

3. *Middelen ter sluiting der roldeuren.*

Iedere roldeur van den wagen moet van een valhaak of van eene andere gelijke zekerheid gevende sluitinrichting voorzien zijn.

De bevestiging van deze sluitmiddelen moet zoodanig zijn dat het wegnemen er van bij gesloten deuren, zonder aanwending van geweld en achterlating van duidelijke sporen niet mogelijk is.

4. *Oogen voor de douanesluiting.*

De roldeuren, openslaande deuren, kopwanddeuren, en in het algemeen alle voor gebruik geschikte deuren der overdekte wagens moeten van oogen, met ten minste 15 millimeter middellijn, van het gat of van andere sluitmiddelen voorzien zijn tot het daarin hangen van douanesloten en van douaneloodjes, zoodanig ingericht dat het openen der deuren zonder verbreking der douanesluiting niet mogelijk is.

Deze oogen of andere inrichtingen ter douanesluiting moeten met klinknagels of met schroefbouten, waarvan de moeren aan den binnenkant zijn geplaatst of die bij gesloten deuren niet te bereiken zijn, aan den wagen bevestigd zijn.

De voorgaande bepalingen treden in haren geheel omvang in werking vijf jaren na de bekrachtiging dezer overeenkomst. Tot dien termijn zal men wederzijds genoeg nemen met inrichtingen die toelaten hetzij douaneloodjes hetzij douanesloten te bezigen.

5. *Zekerheidsluiting der roldeuren.*

Aan den onderkant van de deur moet een bijzonder beveiligingsmiddel zijn aangebracht, die het afnemen en het wegschuiven van de deur van het loopijzer onmogelijk maakt.

Dit beveiligingsmiddel kan bij voorbeeld bestaan in een haak die bij gesloten stand van de deur in een aan het loopijzer geklonken oog grijpt of in eene verlenging der inwendig aan den onderkant der deur bevestigde rolplaat tot onder het loopijzer of onder den kop van dit ijzer of in eenen aan het loopijzer zelve geklonken haak of bengel, enz. Bij uitzondering kan dit beveiligingsmiddel ook in een stuk ijzer met gaten bestaan, geschikt om daarin nu reeds douaneloodjes te hechten en na afloop van de in het vorige nummer bepaalde vijf jaar douaneloodjes en douanesloten te kunnen aanbrengen. De looprolplaten moeten op zoodanige wijze bevestigd

zijn dat zij zonder geweldpleging niet kunnen worden verwijderd.

6. *Loopijzers voor de roldeuren.*

De loopijzers moeten aan ten minste twee hunner dragers vastgeklonken zijn. Deze dragers moeten met de vaste deelen van de kast zoo verbonden zijn dat bij gesloten wagen hunne verwijdering niet zonder geweld en achterlating van duidelijke sporen mogelijk is.

7. *Geleiding van het bovendee! der roldeur.*

De geleiding van het bovendee! der roldeur moet door doelmatig bevestigde stangen of geleidestaven verzekerd zijn.

8. *Openstaande en kopwanddeuren.*

Bij de overdekte wagens met openstaande deuren (bijv. bierwagens) of met kopwanddeuren, moeten deze deuren behalve met de sluitinrichting en met deurbeugels, die van buiten niet kunnen worden verwijderd, ook van eene aan de onder n°. 4 gegeven voorschriften beantwoordende inrichting voor douanesluiting voorzien zijn, zoo dat het openen der deuren zonder beschadiging van de douanesluiting niet mogelijk is.

Ongebruikte kopwanddeuren (bijv. aan wagens die voor ambulance dienst ingericht zijn) moeten door beschrooitingen, lijsten of bandijzerstrooken onder douanesluiting gehouden worden.

9. *Vensters en openingen ter luchtverversching.*

Wanneer de in de overdekte wagens aanwezige openingen, als vensters en luchtopeningen, door ijzeren staven, traliewerken, of van gaten voorzien plaatijzer gedekt zijn, mogen de overblijvende openingen niet grooter zijn dan 30 vierkante centimeter, zoodat door deze openingen eene ontvoering van het in den wagen geborgene niet kan geschieden. Geen bevestigingsdeel van het traliewerk zal van de buitensijde kunnen mogen worden losgemaakt.

Zijn de hierbedoelde openingen niet door traliewerk, maar door schuiven of kleppen afgesloten, dan moeten deze op de volgende wijze bevestigd zijn:

de kleppen of de horizontale schuiven door knippen, grendels, valhaken, stiften of dergelijke afsluitingsmiddelen,

de verticale schuiven of door een der hierboven genoemde middelen of, indien zij van eene aan

de voorschriften van n°. 4 beantwoordende inrichting voor douanesluiting voorzien zijn, door middel van douanesloten of donaneloodjes,

en wel zoodanig, dat het openen van buiten af, zonder aanwending van geweld en zonder achterlating van duidelijke sporen of zonder de verbreking van de douanesluiting, niet mogelijk is.

Openingen voor waterafvoer in de vloer, die meer dan 35 millimeter middellijn hebben, moeten van een roosterwerk voorzien zijn.

10. *Dakkappen.*

Wanneer dakkappen door schuiven of deksels gesloten zijn, dan gelden voor deze, wat de wijze van bevestiging en sluiting aangaat, de in de voorafgaande nummers gegeven voorschriften.

11. *Goederenwagens met gedeeltelijke open wanden.*

Wagens met gedeeltelijk open wanden, zooals bij voorbeeld veewagens, die overigens aan de vorenstaande voorschriften voldoen, kunnen alleen voor het vervoer van zoo groote stukken vrachtgoed gebezigd worden, dat verwijdering door de openingen in de wanden niet mogelijk is.

12. *Open wagens met vaste dekplanken.*

Open wagens, waarvan de kopwanden door eene sterke stang onderling verbonden en van ten minste 75 c.M. breede dekplanken voorzien zijn, en bij welke de hoogte der zijwanden ten minste 50 c.M. bedraagt, kunnen, wanneer ringen ter bevestiging van dekkleeden aanwezig zijn, bij gebruik van deze kleeden tot het vervoer van allerlei aan douane-onderzoek onderworpen goederen gebezigd worden.

13. *Andere open wagens.*

Andere open wagens, die ringen of andere ter bevestiging van dekkleeden geschikte middelen hebben, kunnen alleen dan tot het vervoer van goed, dat aan douane-onderzoek onderworpen is, gebezigd worden, wanneer het colli geldt, die elk ten minste 25 kilogram wegen, of dezulke waarvan het vervoer in overdekte of in de onder n°. 12 bedoelde open wagens niet wel toe te laten of niet gebruikelijk is, hetzij wegens hunnen omvang (zooals groote werktuigen, werktuigdeelen, stoomketels, enz.), hetzij wegens hunnen aard, (zooals hout, katoen, steenkolen, cokes, zand, steenen, erts, ruw- of stukijzer van alle soorten, staafijzer, vee, haring, traan, petroleum enz.).

In die gevallen is het den douaneambtenaren

overgelaten om volgens de hun van hooger hand gegeven instructiën te beslissen of ter voorkoming van ontvreemding of verwisseling, dekkleeden gebezigd, merken aangebracht, of andere maatregelen genomen moeten worden, dan wel of bij uitzondering geheel kan worden afgesien van eene afsluiting of van andere maatregelen ter verzekering van de identiteit van deze goederen. Ook kan de bevoegde autoriteit deze goederen door een ambtenaar doen begeleiden.

De ter uitvoering van het hier voorgeschrevene door het douanebestuur van iederen Staat gestelde bepalingen zullen aan de andere contracteerende Staten worden medegedeeld.

14. Dekkleeden en hunne bevestiging.

De ter bevestiging van dekkleeden bestemde ringen moeten gesloten en vastgeweld, met geklonken oogen of met moeren aan de binnenzijde van den wagen bevestigd en op een maximum afstand van 115 c.M. aangebracht zijn en zulks hetsij afwisselend aan de losse zijschotten of aan de deuren en aan de vaste kopwandbalken, hetsij aan het onderstel, ongeveer ter hoogte van de grondboomen, zoodat de tot sluiting dienende rijglijnen zoowel het afnemen van de losse zijschotten als het openen van de deuren belet.

De dekkleeden moeten langs de zoomen van door metalen oogen beschermde gaten voorzien zijn ter doorschering van de rijglijnen, welke gaten ongeveer op denzelfden onderlingen afstand staan als de ringen aan de wagens. Alleen aan de bovengedeelten van de dekkleeden zijn ringen geoorloofd.

De dekkleeden moeten van voldoende grootte zijn en in behoorlijk goeden stand verkeeren. De naden, ook van ingezette lappen, moeten aan den binnenkant zijn, of dubbel, en wel in twee, 15 à 25 millimeter van elkaar staande rijen, genaaid zijn.

De rijglijnen moeten uit één stuk en aan beide einden van metalen punten voorzien zijn. Achter deze rijpunten moeten oogen aangebracht zijn, waarin, na behoorlijke vastknooping van de einden der lijnen, de douanesluiting kan worden aangebracht.

II. De contracteerende Staten zullen vóór den 1 Januari 1887, aan den Zwitserschen Bondsraad hunne verklaring omtrent de goedkeuring dezer overeenkomst verstrekken.

III. Deze overeenkomst treedt in werking drie maanden na den dag waarop de Zwitsersche Bonds-

raad aan de betrokken Regeeringen kennis zal hebben gegeven van de goedkeuring.

IV. Aan elken betrokken Staat blijft de bevoegdheid voorbehouden ten allen tijde eene herziening van de overeengekomen voorschriften aan den Zwitserschen Bondsraad voor te stellen onder niteenzetting van redenen en met aanwijzing van het tijdstip waarop hij de zaak in behandeling wenscht gebracht te zien. Voor het geval dat geene overeenstemming verkregen wordt heeft de Staat, die het voorstel gedaan heeft, de bevoegdheid zes maanden na dat tijdstip de overeenkomst op te zeggen.

Aldus vastgesteld en in zes exemplaren onder teekend te Bern, den 15 Mei 1886.

(get.) STRECKERT.

TRIST.

F. KAMPER.

CUVINOT.

P. LUUYT.

DESGRANGES.

KOVÁCS.

G. BUSSI.

E. GHIGLIONE.

E. DAPPEES.

MEYER.

13 Mei 1895. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 13 Februari 1892 (*Staatsblad* n°. 43), waarbij aan de Vereeniging tot opvoeding en verpleging van idioten en achterlijke kinderen, gevestigd te *Utrecht*, vergunning is verleend op het landgoed 's *Heeren Loo te Ermelo* een gesticht voor idioten op te richten. S. 85.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 10 Mei 1895, n°. 1865, afdeling Medische Politie, betreffende een verzoek van de Vereeniging tot opvoeding en verpleging van idioten en achterlijke kinderen, gevestigd te *Utrecht*, om in het gesticht voor idioten op het landgoed 's *Heeren Loo te Ermelo*, tot de oprichting waarvan haar vergunning is verleend bij Koninklijk besluit van 13 Februari 1892 (*Staatsblad* n°. 43), ten hoogste 126 idioten, 76 mannen en 50 vrouwen, te mogen verplegen;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij art. 10, sub 46°, der wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en op

het Koninklijk besluit van 13. Februari 1892 (*Staatsblad* n°. 43);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Eenig artikel.

Art. 2 van het Koninklijk besluit van 13 Februari 1892 (*Staatsblad* n°. 43), waarbij aan de Vereeniging tot opvoeding en verpleging van idioten en achterlijke kindereu, gevestigd te *Utrecht*, vergunning is verleend op het landgoed 's Heeren Loo te *Ermelo*, een gesticht voor idioten op te richten, wordt gelezen als volgt:

„In het gesticht, bestaande uit een hoofdgebouw benevens drie paviljoenen en de noodige dienstgebouwen, mogen niet meer dan 126 idioten, 76 mannen en 50 vrouwen, verpleegd worden”.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 13den Mei 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 20 Mei 1895.)

13 Mei 1895. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de verplichting bij art. 35 alinea 2 der wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67) aan de aldaar bedoelde personen opgelegd is algemeen en onvoorwaardelijk, zoodat zij niet afhangt van het al of niet voldoen door de spoorwegondernemers aan hetgeen bij art. 2, alinea 2 van het Koninklijk besluit van 9 Juli 1876 (*Staatsblad* n°. 161) is voorgeschreven.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie:

Schending van de artt. 35, alinea 2, en 63 der wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67) in verband met de artt. 214, 216, 247 en 256 Strafvordering;

Overwegende dat de rechtbank het feit zoodals het bij de dagvaarding was ten laste gelegd en aan het hoofd van dit arrest is vermeld, ten aanzien van den gereq. wettig en overtuigend bewezen heeft verklaard, maar geoordeeld heeft dat het niet strafbaar was, omdat het hek, voor welke sluiting de gereq. aansprakelijk zou zijn, niet van zelf dicht valt en dus niet voldoet aan hetgeen is bepaald bij art. 2 Koninklijk besluit

van 9 Juli 1876 (*Staatsblad* n°. 161), en omdat bruikers van land of erven, die genot van uit- of overwegen hebben, wel krachtens art. 35, alinea 2, der wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67) aansprakelijk zijn voor de sluiting van hekken dienende tot afsluiting van die wegen, maar die aansprakelijkheid zich niet verder kan uitstrekken dan voor zoover die hekken zijn ingericht volgens de bestaande voorschriften;

O. dat tot toelichting van het middel van cassatie hiertegen in hoofdzaak is aangevoerd: dat indien al de spoorwegmaatschappijen hare verplichting ten aanzien van de inrichting der beweegbare afsluitingen voor uit- of overwegen niet is nagekomen, dit toch den gebruiker van het belendende erf, die genot van den overweg heeft, geenszins ontheft van de verplichting om voor de sluiting zorg te dragen, want dat het voorschrift van art. 35, alinea 2, der aangehaalde wet is algemeen en onvoorwaardelijk en onafhankelijk van eenige verdere regeling bij Koninklijk besluit;

O. daaromtrent, dat bij het eerste lid van art. 35 der wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67) als regel wordt gesteld, dat de sluiting der hekken langs den spoorweg door of van wege de ondernemers van den spoorwegdienst geschiedt, en dat in alinea 2 van dat artikel als uitzondering op dien regel is bepaald, dat waar de hekken tot afsluiting van uit- of overwegen dienen, de sluiting geschiedt door of vanwege hen die als eigenaars, huurders of pachters, of krachtens eenigen anderen titel, bruikers van land en erven zijnde, genot van die wegen hebben;

dat voorts bij art. 2 Koninklijk besluit van 9 Juli 1876 (*Staatsblad* n°. 161), ter voldoening aan het voorschrift van art. 33 der wet van 6 April 1875, is vastgesteld, dat de beweegbare afsluitingen voor uit- of overwegen, die volgens de bepaling van de 2e alinea van art. 35 der wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67), gesloten worden, zóó zijn ingericht, dat zij niet naar de zijde van den spoorweg opengaan, en dat zij, geopend zijnde, van zelf weder dicht vallen;

O. dat deze laatste bepaling blijkbaar ten doel heeft om de naleving van het voorschrift van de 2e alinea van art. 35 der wet voor hen, die van de uit- of overwegen gebruik maken, gemakkelijker te maken en zoo doende in het belang der veiligheid, zooveel mogelijk te bevorderen dat het voorschrift worde opgevolgd;

dat dus hetgeen bij het Koninklijk besluit omtrent de inrichting der hekken aan de spoorweg-ondernemers is voorgeschreven, wel verre van het bepaalde bij art. 35, alinea 2, der wet te beperken of te wijzigen, niet anders is te beschouwen dan als een maatregel waardoor het voorschrift van dat artikel nader wordt bevestigd en verzekerd;

dat in elk geval uit het verband dier beide artikelen niet volgt, dat, wanneer de hekken niet zoodanig zijn ingericht dat zij van zelf dichtvallen, zij die van de uit- of overwegen gebruik maken, nu ook ontslagen zijn van de verplichting om die hekken te sluiten, omdat, zooals te recht door den req. is beweerd, die verplichting volgens art. 35, alinea 2, der wet is algemeen en onvoorwaardelijk, en dus niet afhangt van het al of niet voldoen door de spoorwegondernemers aan hetgeen bij het Koninklijk besluit ten aanzien van de inrichting der hekken is voorgeschreven;

O. dat derhalve de rechtbank, door de aansprakelijkheid van den gereq. voor het sluiten der hekken te beperken tot het geval dat zij volgens de bestaande voorschriften zijn ingericht, en op dien grond te oordeelen dat het te zijnen aanzien bewezen verklaarde feit niet strafbaar was, de in het middel aangehaalde wetsartikelen, alsmede art. 23 Strafrecht en art. 10 begin en n°. 30 en art. 11 der wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) heeft geschonden, en het vonnis mitsdien in zooverre behoort te worden vernietigd;

Vernietigt het vonnis door de arrondissementsrechtbank te Zutphen op 6 Februari 1895 in hooger beroep in deze zaak geweest, doch alleen voor zooveel het daarbij bewezen verklaarde feit is geoordeeld niet strafbaar te zijn en de gereq. is ontslagen van alle rechtsvervolging te dier zake, de kosten van het rechtsgeding te dragen door den Staat;

En ten principale rechtdoende krachtens art. 105 R. O.;

Gezien de hiervoor vermelde wetsartikelen, alsmede de artt. 214, 215, 256 en 370 Strafvordering;

Verklaart dat het aan den gereq. ten laste gelegde en te zijnen aanzien bewezen verklaarde feit oplevert de overtreding van het als eigenaar die, bruiker zijnde van een land of erf, genot heeft van een uit- of overweg over een spoorweg, de sluiting verzuimen van een hek dienende tot afsluiting van dien uit- of overweg;

Verklaart den gereq. schuldig aan die overtreding;

Veroordeelt hem te dier zake tot betaling van eene geldboete van f 1, alsmede in de helft van de kosten van het geding in eersten aanleg en in al de kosten in hooger beroep en in cassatie gevallen;

Bepaalt dat de boete, bij gebreke van betaling binnen 2 maanden na den dag waarop dit arrest kan worden ten uitvoer gelegd, zal worden vervangen door hechtenis van 1 dag;

Verklaart de veroordeeling in de kosten van het geding in eersten aanleg en in hooger beroep invorderbaar bij lijfswang, en bepaalt den langsten duur daarvan op 1 dag.

14 Mei 1895. *MISSIVE* van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende aanvragen van vrijstelling van militiedienst.

Verscheidene lotelingen van de lichting van dit jaar, die recht hadden op vrijstelling van militiedienst, zijn niet in het bezit van die vrijstelling gekomen, omdat van hunne zijde niet het noodige was gedaan om haar te verkrijgen.

Ook in vorige jaren deden zulke gevallen zich herhaaldelijk voor.

Meer bijzonder gold het militieplichtigen, die eenige wettige zoon waren (art. 47, 3°. der wet betrekkelijk de Nationale Militie), of die aanspraak hadden kunnen maken op vrijstelling wegens broederdienst (art. 48, in verband met art. 50 dier wet).

Verkeerden sommigen in de onjuiste meening, dat het bij de aangifte ter inschrijving voor de militie of het, overeenkomstig art. 34 van vermelde wet, bij de loting opgeven der redenen van vrijstelling voldoende was om te zijner tijd van den dienst te worden vrijgesteld, anderen waren in de niet minder onjuiste meening, dat tot dit einde het noodige was verricht, indien zij hadden doen opmaken en, ter voldoening aan art. 20, laatste lid, van het Koninklijk besluit van 8 Mei 1862 (*Staatsblad* n°. 46) onder de berusting van den burgemeester hadden gelaten het bij art. 53, tweede of derde lid, der wet vereischt getuigschrift, ten blijke van het aantal zonen, tot het gezin behoorende, of dat men eenige wettige zoon is, of indien, overeenkomstig art. 21 van genoemd Koninklijk besluit, bij den burgemeester was ingeleverd het in de eerste zinsnede van art. 53 der wet vermeld bewijs-

stuk (paspoort of ander bewijs van ontslag, uittreksel uit het stamboek, of bewijs van werkzaamheden (bij dienstdienst), over te leggen door hem die vrijstelling wenschte te verkrijgen wegens eigen militair dienstdienst (art. 47, 4°—7° der wet) of wegens broederdienstdienst (art. 48 der wet).

De artt. 20—22 van boven aangehaald Koninklijk besluit bevatten intusschen, blijkens het Koninklijk besluit van 22 Juni 1888, n°. 18, slechts bepalingen van orde.

Ten einde voor het vervolg zooveel mogelijk teleurstelling in bovenbedoeld opzicht te voorkomen, ware het naar mijn oordeel wenschelijk, dat bij de openbare kennisgeving, voorgeschreven bij art. 28, tweede lid, der wet, alsmede bij die, welke ingevolge art. 87, eerste lid, der wet moet geschieden, en bij het biljet, dat overeenkomstig het derde lid van laatstgenoemd artikel aan de woning van elken loteling of aan die van zijn vader of voogd bezorgd moet worden, voor zooveel een en ander de eerste zitting van den militieraad betreft, de aandacht van belanghebbenden er op gevestigd werd, dat de hierboven vermelde opgaven en handelingen niet voldoende zijn om zich de vrijstelling te verzekeren, waarop zij meenen aanspraak te kunnen maken, maar dat hun belang medebrengt om bovendien de vrijstelling te vragen in de eerste zitting van den militieraad, op den tijd, daarvoor overeenkomstig art. 25 van het Koninklijk besluit van 8 Mei 1862 (*Staatsblad* n°. 46) bepaald.

Wordt door belanghebbenden aldus gehandeld, dan zullen zij, bij de openbaarheid der zittingen van den militieraad, de gelegenheid hebben, om, zoo zij zich niet kunnen vereenigen met de uitspraak van dat college, hiertegen met inachtneming van het bepaalde bij de artt. 97 en 99 der wet hunne bezwaren te doen gelden bij Gedeputeerde Staten, en zal tevens worden verhoed, dat bezwaren door Gedeputeerde Staten niet-ontvankelijk moeten worden verklaard op grond van art. 98, 1°. der wet, doordien aanwijzing voor den dienst plaats had van een loteling, zonder dat door hem waar behoort eenige reden van vrijstelling was ingebracht. (Zie Koninklijk besluit van 31 Juli 1883 (*Staatsblad* n°. 124).

Meermalen was aanwijzing tot den dienst niettegenstaande de loteling recht had op vrijstelling en tot staving daarvan stukken bij den burgemeester waren ingeleverd, het gevolg van

het onvoldoende der bewijsstukken of van hierin ingeslopen mistellingen, en was het voor hem eene teleurstelling, later, na aftoof van den bij art. 97 der wet bepaalden tijd, de uitspraak van den militieraad te vernemen, omdat daartegen niet meer in beroep kon worden gekomen.

Pleit het belang der lotelingen er voor, dat ook dan, wanneer vrijstelling op overlegging van stukken kan worden verleend, de aanvraag om vrijstelling ten dienenden dage *bij den militieraad* geschiede, vermits men hierdoor zekerheid kan verkrijgen, dat de bij den burgemeester ingeleverde bewijsstukken in handen van den militieraad zijn gekomen, van niet minder belang is het om bovenvermelde reden, dat men zich tijdig bekend make met de uitspraak van genoemd college, waartoe de openbaarheid zijner zittingen een ieder in de gelegenheid stelt. Wordt deze gelegenheid verzuimd en van de bij art. 97 der wet toegekende bevoegdheid niet tijdig gebruik gemaakt, dan hebben belanghebbenden de nadeelige gevolgen hiervan aan zich zelve te wijten.

Wel bepaalt art. 88, 2°. der wet, dat voor den militieraad moet verschijnen de loteling, die vrijstelling verlangt wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken, (behoudens het geval voorzien bij art. 89) of wegens gemis van de gevorderde lengte, doch men stelt zich aan teleurstelling bloot, indien men daaruit afleidt, dat voor hen, die meenen om eene andere reden recht op vrijstelling te hebben, die vrijstelling niet ten dienenden dage behoeft te worden gevraagd *bij den militieraad* en de inlevering van de hierboven bedoelde bewijsstukken bij den burgemeester zou zijn aan te merken als het inbrengen van de reden van vrijstelling bij het college, dat daaroontrent uitspraak moet doen.

Ik heb de eer U.H.E.G. te verzoeken, burgemeester en wethouders der gemeenten in Uwe provincie, onder mededeeling van het bovenstaande, in overweging te geven, voortaan bij de openbare kennisgevingen en bij het biljet, waarvan hiervoren sprake is, belanghebbenden in den aangeduiden zin voor te lichten.

Ofschoon bij de artt. 28 en 87 der wet en bij de artt. 20, eerste lid, 21, tweede lid, en 26 van het Koninklijk besluit van 8 Mei 1862 (*Staatsblad* n°. 46) is voorgeschreven wat de openbare kennisgevingen en het biljet moeten inhouden, belet dit niet, dat aan dien inhoud de bovenbedoelde uitbreiding worde gegeven.

In de meeste gemeenten wordt van wege het

gemeentebestuur medewerking verleend in het aanvragen van de noodige bewijstukken, eens welwillendheid die goedkeuring verdient. Belanghebbenden behoorren evenwel niet uit het oog te verliezen, dat deze onverplichte tusschenkomst voor hen geen reden mag zijn, zich niet van den inhoud der ontvangen stukken te vergewissen. De gevolgen van onvolledigheid daarvan of van misstellingen daarin, die onopgemerkt bleven en oorzaak zijn, dat eene gewenschte vrijstelling door den militieraad niet is verleend, kunnen niet worden opgeheven, indien niet tijdig tegen de uitspraak van dat college bezwaren zijn ingebracht bij Gedeputeerde Staten.

Ook een beroep op onvolledige of onjuiste inlichting omtrent het bestaan, al of niet, van recht op vrijstelling, ter gemeente-secretarie of elders verstrekt, kan niet leiden tot vrijdom van dienst, indien verzuimd is de reden van vrijstelling te bekwamer tijd waar behoort overeenkomstig de wet te doen gelden.

Wanneer ten behoeve van een loteling, die meent recht te hebben op vrijstelling als eenige wettige zoon of wegens broederdienst, een getuigschrift model n°. 10 of n°. 11 wordt gevraagd en de aanvrager vergezeld is van twee bij den burgemeester bekende en te goeder naam en faam staande ingezetenen, die ieder zich voor de waarheid van den inhoud van het stuk door medeondertekening er van verantwoordelijk stellen, dan behoort de afgifte niet te worden geweigerd op grond dat de burgemeester van oordeel is, dat de belanghebbende geen aanspraak kan maken op toepassing van art. 47, 3°. of van art. 48 der wet. De vraag toch of een loteling recht heeft op vrijstelling, staat ter beoordeeling niet van den burgemeester, maar ingevolge art. 94 der wet, in de eerste plaats van den militieraad.

U H.E.G. gelieve hierop de aandacht van de burgemeesters der gemeenten in Uwe provincie te vestigen en hen voor zooveel noodig te herinneren aan de circulaire van mijn Departement van 31 October 1873, n°. 184 en 21 Augustus 1877, n°. 33, 4^e afd. M., op het opmaken van bovenbedoelde getuigschriften betrekkelijk.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

24 Mei 1895. WER, tot onteigening van gronden in de gemeenten *Abcoude-Baambrugge*, *Nigtevecht* en *Weesperkarspel*, welker bezit, ten behoeve van den vestingbouw, vereischt wordt voor het maken van een gedekten gemeenschapsweg tusschen den *Geindijk* en het fort bij *Nigtevecht*. S. 86.

3 Juni 1895. BESLUIT, tot wijziging van artikel 4 van het Koninklijk besluit van 26 October 1893 (*Staatsblad* n°. 155) tot vaststelling van een nieuw reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds voor de officieren van de landmacht in *Nederlandsch-Indië*. S. 87.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WJ EMMA, ENZ.

Overwegende, dat het is gebleken voor sommige gepensioneerde officieren van de landmacht in *Nederlandsch-Indië* te bezwaardend te zijn, de wegens de inschrijvingen van hun vóór 1 Januari 1894 aangegaan huwelijk in de registers van het Weduwen- en Weezenfonds voor de officieren van die landmacht verschuldigde contributie op den voet van artikel 4 van het Koninklijk besluit van 26 October 1893 (*Staatsblad* n°. 155) in vijf jaren van hun pensioen te doen inhouden, en dat de mogelijkheid bestaat dat enkelen hunner zich daardoor hebben doen terughouden van de aanvraag tot inschrijving van hun huwelijk vóór ultimo December 1894:

Op de voordracht van den Minister van Koloniën, dd. 10 Mei 1895, litt. C, n°. 50;

Den Raad van State gehoord (advies van den 21 Mei 1895, n°. 24);

Gezien het nader rapport van voornoemden Minister, dd. 27 Mei 1895, litt. C, n°. 38;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met wijziging in zoover van artikel 4 voormeld, te bepalen als volgt:

De termijn, binnen welken aan de gepensioneerde officieren van het Indische leger — die verzuimd hebben hun huwelijk in de bovenvermelde registers vóór 1 Januari 1894 te doen inschrijven — tijd is gelaten om die inschrijving alsnog te verkrijgen, wordt nader vastgesteld op ultimo December 1895.

Des verlangd kan de huwelijkscontributie door hen worden aangezuiverd door inhouding op het pensioen, in tien jaren, in plaats van in vijf jaren, met nadere bijberekening van renten ad 5 pCt. over het aldus verlengde tijdvak van

storting, doch overigens geheel op den voet van de bepalingen van het bovenvermelde besluit.

Komt in den loop van het jaar 1895 een gepensionneerd officier van het Indisch leger te overlijden vóór dat zijn huwelijk is ingeschreven in de registers van het Fonds, dan gelden voor de weduwe en de kinderen, wat betreft hunne aanspraken op bedeeing uit het Fonds, de te dier zake vóór 1 Januari 1894 gegolden hebbende bepalingen.

Aan de gepensionneerde officieren, wier opneming als deelgenoot aan het Fonds reeds is geregeld in dier voege, dat de huwelijkscontributie in vijf jaren wordt aangezuiverd, kan op hunne nadere aanvraag — mits deze uiterlijk op ultimo December 1895 bij de Directie van het Fonds te Batavia of bij het Departement van Koloniën te 's Gravenhage inkomen — alsnog worden vergund die contributie verder aan te zuiveren op den voet van het hierboven bepaalde in tien jaren, gerekend van den datum van inschrijving van hun huwelijk in de meergenoemde registers.

De Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Igls, den 3den Juni 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGSM A.

(Uitgeg. 13 Juni 1895.)

10 Juni 1895. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de op 9 October 1894 te *Bucharest* tusschen *Nederland* en *Rumenië* gesloten overeenkomst tot regeling der wederzijdsche uitlevering van misdadigers. S. 88. IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WIJ E M M A, ENZ.

Gezien de op 9 October 1894 te *Bucharest* tusschen *Nederland* en *Rumenië* gesloten overeenkomst tot regeling der wederzijdsche uitlevering van misdadigers, van welke overeenkomst, met vertaling, een afdruk aan dit besluit gehecht blijft en daarvan een onafscheidelijk deel uitmaakt;

Gelet dat genoemde overeenkomst door Ons, namens de Koningin, den 16den April 1895 is bekrachtigd, alsmede dat de akte houdende die bekrachtiging den 20sten Mei daaraanvolgende te *Bucharest* is uitgewisseld tegen de akte van gelijke strekking van Zijne Majesteit den Koning van *Rumenië*;

Op de voordracht van den Minister van Buiten-

landsche Zaken van den 29sten Mei 1895, n°. 5686, afdeling A. S.;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van bedoelde overeenkomst met hare vertaling, te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemde overeenkomst vervat. Igls, den 10den Juni 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) J. RÖELL.

(Uitgeg. 18 Juni 1895.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in HoogstDerzelver naam Hare Majesteit de Koningin-Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden en Zijne Majesteit de Koning van Rumenië, in gemeenschappelijk overleg overeengekomen zijnde een nieuw verdrag te sluiten betreffende de uitlevering van misdadigers, hebben te dien einde tot HoogstDerzelver gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden:

den heer jonkheer W. M. VAN WEEDE, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, enz., enz., Minister-Resident van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden bij het Koninklijk Hof van Rumenië,

en Zijne Majesteit de Koning van Rumenië: den heer ALEXANDER LAHOVARI, Groot-Kruis van HoogstDeszelfs orde van de Kroon van Rumenië, enz., enz., HoogstDeszelfs Minister van Staat aan het Departement van Buitenlandsche Zaken,

die, na elkander hunne volmachten te hebben medegedeeld, welke in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, omtrent de navolgende bepalingen zijn overeengekomen:

Art. 1. De Regeering der Nederlanden en de Regeering van Rumenië verbinden zich, volgens de voorschriften bij de volgende artikelen vastgesteld, met uitzondering hunner onderdanen, wederkeerig aan elkander uit te leveren de personen, welke veroordeeld of beklagd zijn ter zake van een der feiten hieronder vermeld, gepleegd buiten het grondgebied van den Staat aan welken de uitlevering wordt aangevraagd:

1°. aanslag tegen het leven van den Souverein of tegen dat der Leden van HoogstDeszelfs Huis;

2°. doodslag of moord, kinderdoodslag of kindermoord;

3°. bedreigingen, schriftelijk en onder eene bepaalde voorwaarde gedaan;

4°. het opzettelijk veroorzaken van de afdriving der vrucht van eene vrouw door haar zelve of door anderen;

5°. mishandeling, die zwaar lichamelijk letsel of den dood ten gevolge heeft, mishandeling met voorbedachten rade of zware mishandeling;

6°. verkrachting; feitelijke aanranding van de eerbearheid; het feit van buiten echt vleeschelijke gemeenschap te hebben met een meisje of eene vrouw beneden den leeftijd van veertien jaren of met eene vrouw boven dien leeftijd, wanneer de schuldlige weet dat zij in staat van bewusteloosheid of onmacht verkeert; ontuchtige handelingen, wanneer de schuldlige weet dat de persoon met welke hij ze ploegt in staat van bewusteloosheid of onmacht verkeert, of wanneer die persoon den leeftijd van veertien jaren niet heeft bereikt; verleiding van een persoon, beneden dien leeftijd, tot het plegen of dulden van ontuchtige handelingen of tot het hebben buiten echt van vleeschelijke gemeenschap met een derde;

7°. opwekking van minderjarigen tot het plegen van ontuchtige handelingen en iedere daad welke ten doel heeft de ontucht van minderjarigen te begunstigen;

8°. dubbel huwelijk;

9°. oplichting of wegvoering, verbergings, wegmaking of onderschuiving van een kind;

10°. oplichting of wegvoering van minderjarigen;

11°. het namaken of vervalschen van muntspeciën of muntpapier met het oogmerk om die muntspeciën of dat muntpapier als echt en onvervalscht uit te geven of te doen uitgeven of het opzettelijk in omloop brengen van valsche of vervalschte muntspeciën of muntpapier;

12°. het namaken of vervalschen van van Rijkswege uitgegeven zegels en rijksmerken of van meesterteekenen door de wet gevorderd;

13°. valscheheid in geschriften en het met opzet gebruik maken van het valsche of vervalschte geschrift; het in voorraad hebben of invoeren uit het buitenland van biljetten eener krachtens wettige verordeningen opgerichte circulatiebank, met het oogmerk om die als echt en onvervalscht uit te geven, ingeval de dader, toen hij die

stukken ontving, met de valscheheid of vervalsching bekend was;

14°. valsch getuigenis, omkoopings van getuigen, meeneed;

15°. omkoopings van openbare ambtenaren; knevelarij; verduistering door ambtenareu of daarmede gelijkgestelden;

16°. opzettelijke brandstichting, zelfs door den eigenaar gepleegd, indien daarvan gemeen gevaar voor goederen of levensgevaar voor een ander te duchten is; brandstichting met het oogmerk om zich of een ander, ten nadeele van den verzekeraar of van den wettigen honger van een bodemerybrief, wederrechtelijk te bevoordeelen;

17°. opzettelijke en wederrechtelijke vernieling van een gebouw hetwelk in zijn geheel of gedeeltelijk aan een ander toebehoort of van een gebouw of getimmerte, zelfs door den eigenaar verricht, indien daarvan gemeen gevaar voor goederen of levensgevaar voor een ander te duchten is;

18°. openlijk geweld met vereenigde krachten tegen personen of goederen;

19°. het opzettelijk en wederrechtelijk doen zinken of doen stranden, vernielen, onbruikbaar maken of beschadigen van een schip, indien daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is;

20°. muitarij en verzet van passagiers aan boord van een schip tegen den schipper en van mindere schepelingen jegens hunne meerderen in rang;

21°. het opzettelijk doen ontstaan van gevaar voor een spoorwag;

22°. diefstal;

23°. oplichting;

24°. misbruik van eene handteekening in blanco;

25°. verduistering of wederrechtelijke toeëigening van eenig goed, dat geheel of ten deele aan een ander toebehoort en dat de honger anders dan door misdrijf onder zich heeft;

26°. bedriegelijke bankbreuk;

Onder de voorgaande qualificatiën zijn begrepen de poging en de medeplichtigheid, voor zoover zij strafbaar gesteld zijn bij de wetgeving van het Land, aan hetwelk de uitlevering wordt gevraagd.

In geen geval zal de uitlevering kunnen plaats hebben, tenzij het soortgelijk feit eveneens strafbaar is volgens de wetgeving van het Land, aan hetwelk de aanvraag is gedaan en de uitlevering op dien grond aldaar niet is verboden.

2. De uitlevering zal geen plaats hebben:

1°. ingeval het feit in een derden Staat is ge-

pleegd en de Regeering van dien Staat de uitlevering aanvraagt;

2°. wanneer de aanvraag daartoe geschiedt op grond van hetzelfde feit, waarvoor de opgeëischte persoon in het Land, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, heeft terecht gestaan en ter zake waarvan hij aldaar is veroordeeld, van rechtsvervolging ontalagen of vrijgesproken;

3°. indien de vervolging of de opgelegde straf naar de wetgeving des Lands, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, verjaard is vóór de aanhouding van den opgeëischten persoon of, zoo er nog geene aanhouding heeft plaats gehad, vóór de oproeping om door de rechtbank te worden gehoord.

3. De uitlevering zal geen plaats hebben zolang de opgeëischte persoon in het Land, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, vervolgd wordt ter zake van hetzelfde feit.

4. Indien de opgeëischte persoon vervolgd wordt of straf ondergaat wegens een ander misdrijf, dan dat waarvoor zijne uitlevering wordt aangevraagd, zal zijne uitlevering niet worden toegestaan, dan na afloop der vervolging ingesteld in het Land waaraan de uitlevering is aangevraagd en, in geval van veroordeeling, nadat hij de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend. Indien evenwel, volgens de wetten van het Land dat de uitlevering aanvraagt, dat tijdsverloop de verjaring der vervolging ten gevolge zou kunnen hebben, zal zijne uitlevering worden toegestaan, tenzij er bijzondere redenen mochten aanwezig zijn die er zich tegen verzetten en onder gehoudenheid tot terugzending van den nitgeleverde, zoodra de vervolging in genoemd Land zal zijn afgelopen.

5. De uitgeleverde persoon zal niet mogen worden vervolgd noch gestraft in het Land, waaraan de uitlevering is toegestaan, ter zake van een strafbaar feit niet in het tegenwoordig verdrag genoemd en vóór zijne uitlevering gepleegd, noch aan een derden Staat nitgeleverd zonder de toestemming van den Staat, die de uitlevering heeft toegestaan, tenzij hij de vrijheid hebbe gehad om het eerstgenoemde Land weder te verlaten gedurende ééne maand nadat de tegen hem ingestelde vervolging zal zijn afgelopen en hij, in geval van veroordeeling, de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

Hij zal evenmin mogen worden vervolgd of gestraft ter zake van eenig strafbaar feit in het

tegenwoordig verdrag genoemd en vóór de uitlevering gepleegd, tenzij voor het feit, dat tot de uitlevering aanleiding heeft gegeven, zonder de toestemming der Regeering, die den uitgeleverde heeft overgegeven, en die, indien zij zulks wenschelijk acht, de overlegging zal kunnen vorderen van een der bescheiden in art. 7 van het tegenwoordig verdrag vermeld. Intusschen zal die toestemming niet noodig zijn, wanneer de beklagde nit eigen beweging zal hebben gezocht terecht te staan of zijn straf te ondergaan of wanneer hij binnen den bovengenoemden termijn het grondgebied van den Staat, waaraan hij is nitgeleverd, niet zal hebben verlaten.

6. De bepalingen van het tegenwoordig verdrag zijn niet toepasselijk op staatkundige misdrijven. Hij die, ter zake van een der in art. 1 genoemde gemeene feiten, is uitgeleverd, kan derhalve in geen geval worden vervolgd of gestraft in den Staat, waaraan de uitlevering is toegestaan, ter zake van een staatkundig misdrijf door hem gepleegd vóór zijne uitlevering, noch van eenig feit met zoodanig staatkundig misdrijf samenhangende, tenzij hij de vrijheid hebbe gehad het Land weder te verlaten gedurende eene maand nadat de tegen hem ingestelde vervolging zal zijn afgelopen, en hij, in geval van veroordeeling, de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

7. De uitlevering zal worden aangevraagd langs diplomatieken weg en alleen toegestaan worden op vertoon van het oorspronkelijke of van een authentiek afschrift hetzij van een vonnis van veroordeeling, hetzij van eene beschikking tot in staat van beschuldigingstelling of van eene beschikking waarbij rechtsingang is verleend met bevel tot gevangenneming, hetzij van een bevel van gevangenneming, afgegeven in de vormen voorgeschreven door de wetgeving van den Staat, die de aanvraag doet, en waarbij het feit waarvan sprake is op zoodanige wijze wordt omschreven dat de Staat, waaraan de uitlevering wordt gevraagd, in staat zij te beoordeelen of het volgens zijne wetgeving een geval daarstelt in het tegenwoordig verdrag voorzien, alsmede vermelden de de op het feit toepasselijke strafbepaling.

8. De op en bij den opgeëischte in beslag genomen goederen zullen worden overgegeven aan den opeischeden Staat, indien de bevoegde macht van den Staat, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, de overgave daarvan heeft bevolen.

9. In afwachting van de aanvraag om uitleve-

ring langs diplomatieken weg zal de voorloopige aanhouding van den persoon, wiens nitlevering volgens het tegenwoordige verdrag kan gevraagd worden, kunnen verzocht worden:

van de zijde van Nederland, door elken officier van justitie of door elken rechter van instructie (rechter-commissaris);

van de zijde van Rumenië, door den rechter van instructie en door de officieren van rechterlijke politie.

De voorloopige aanhouding is onderworpen aan de vormen en de regels voorgeschreven door de wetgeving van den Staat, waaraan de nitlevering gevraagd wordt.

10. De vreemdeling, die krachtens de bepalingen van het voorgaand artikel voorloopig is aangehouden, zal, ten ware hij uit anderen hoofde behoorde in hechtenis te blijven, in vrijheid worden gesteld, indien niet binnen twintig dagen na de dagteekening van het bevel van voorloopige aanhouding de aanvraag tot nitlevering langs diplomatieken weg geschied is, onder overlegging der bescheiden bij het tegenwoordig verdrag voorgeschreven.

11. Wanneer bij vervolging ter zake van een gemeen misdrijf eene der Regeeringen het hooren van getuigen, die zich in den anderen Staat bevinden, noodig oordeelt zal daartoe eene rogatoire commissie langs diplomatieken weg gezonden worden en zal daaraan gevolg gegeven worden met inachtneming der wetten van het Land, waar de getuigen sullen worden uitgenoodigd te verschijnen. Intusschen zal in spoedeisende gevallen eene rogatoire commissie rechtstreeks door de rechterlijke overheid in den eenen Staat kunnen worden toegezonden aan de rechterlijke overheid in den anderen Staat.

Elke rogatoire commissie strekkende tot aanvraag van een getuigenverhoor zal van eene Fransche vertaling vergezeld moeten zijn.

12. Indien, in eene strafzaak een gemeen misdrijf betreffende, de persoonlijke verschijning van een getuige in het andere Land noodig is of verlangd wordt, zal zijne Regeering hem verzoeken aan de tot hem te richten nitnoodiging gevolg te geven en, in geval hij daaraan voldoet, sullen hem reis- en verblijfkosten worden toegekend volgens de tarieven en reglementen van kracht in het Land, waar het verhoor zal moeten plaats hebben, behoudens het geval dat de aanvragende Regeering het noodig zal achten hoogere schadevergoeding aan den getuige toe te kennen.

Een getuige van welke nationaliteit ook, die in een van beide Landen opgeroepen vrijwillig voor de rechters van het andere Land verschijnt, zal aldaar niet kunnen worden vervolgd of aangehouden ter zake van vroeger door hem begane strafbare feiten of tegen hem wegens misdrijf uitgesproken veroordeelingen, zelfs niet onder voorwendsel van medeplichtigheid aan de feiten die het onderwerp uitmaken van het geding, waarin hij als getuige optreedt.

13. Wanneer in eene strafzaak een gemeen misdrijf betreffende, de confrontatie van misdadigers, gedetineerd in den anderen Staat, of wel de mededeeling van overtuigingsstukken of van bescheiden, welke zich in handen bevinden der autoriteiten van het andere Land, nuttig of noodig zal worden geoordeeld, zal de daartoe strekkende aanvraag langs diplomatieken weg geschieden en zal daaraan gevolg gegeven worden, tenzij er bijzondere redenen mochten bestaan die er zich tegen verzetten, en onder gehondenheid tot terugzending van de misdadigers en van de stukken.

14. De doorvoer, over het grondgebied van een der contracteerende Staten, van een door eene derde Mogendheid aan de andere Partij uitgeleverden persoon, die niet behoort tot het Land door hetwelk de doorvoer plaats heeft, zal worden toegestaan op het eenvoudig vertoon hetzij van het oorspronkelijke, hetzij van een authentiek afschrift, van een der stukken, genoemd in art. 7, mits het feit, waarop de uitlevering gegrond is, in het tegenwoordig verdrag vermeld zij en niet valle onder de bepalingen voorzien bij de artt. 2 en 6, en mits de doorvoer, wat het medegeleide betreft, geschiedde met medewerking van beambten van het Land dat den doorvoer over zijn grondgebied heeft toegestaan.

De kosten van doorvoer zullen komen voor rekening van den Staat die de uitlevering heeft aangevraagd.

15. De wederzijdsche Regeeringen doen over en weder afstand van alle aanvraag om terugbetaling van de kosten van onderhoud, van vervoer en andere die, binnen de grenzen van haar wederzijdsch grondgebied, zouden kunnen voortvloeien uit de uitlevering van beklaagde, in staat van beschuldiging gestelde of veroordeelde personeu, evenals van die voortvloeiende uit de tenuitvoerlegging van rogatoire commissiën, uit het vervoer en de terugzending van misdadigers ter confrontatie en uit de toezending en terugzending der overtuigingsstukken of der bescheiden.

Ingeval het vervoer over zee verkiezelijk mocht worden geacht, zal de uit te leveren persoon worden overgebracht naar de haven, aan te wijzen door den diplomatieken of consulaire agent van den Staat, die de uitlevering heeft aangevraagd, en op wiens kosten hij zal worden ingescheept.

16. Het tegenwoordig verdrag, dat niet toepasselijk is op de Koloniën, zal eerst in werking treden te rekenen van den twintigsten dag na zijne afkondiging in de vormen bij de wetten der beide Landen voorgeschreven.

Te rekenen van zijne inwerkingtreding zal het verdrag van 13 September 1881 ophouden van kracht te zijn en vervangen worden door het tegenwoordig verdrag, dat van kracht zal blijven tot zes maanden na verklaring in tegengestelden zin door eene der beide Regeeringen gedaan.

Het zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen zoo spoedig mogelijk worden nitgewisseld.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden het tegenwoordig verdrag hebben onderteekend en van hunne zegels voorzien.

In dubbel opgemaakt te Bucharest, den 9den October (27sten September) 1894.

(get.) W. M. VAN WERDE. (L.-S.)

AL. LAHOVARI.

17 Juni 1895. BESLUIT, houdende handhaving van een besluit van Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland, waarbij eene Rijksbijdrage, ingevolge art. 54bis der wet op het lager onderwijs, is toegekend voor eene bijzondere school die vroeger onder het bestuur eener andere Vereeniging stond.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, RNZ.
WIJ EMMA, RNZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den Commissaris der Koningin in Zeeland tegen het besluit van Gedeputeerde Staten dier provincie, dd. 1 Maart 1895, n°. 4^a, 1° afdeeling, genomen op aanvraag van het bestuur der bijzondere lagere school in de Kapelstraat te Veere, van de Vereeniging voor bijzonder lager onderwijs op gereformeerden grondslag aldaar, om de Rijksbijdrage, bedoeld in art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs over 1894;

Den Raad van State enz.,

Overwegende dat het bestuur dezer school op 16 Januari 1895 bij Gedeputeerde Staten van Zeeland aanvraag heeft gedaan om over 1894

eene Rijksbijdrage te bekomen ten bedrage van f 145.84, voor het hoofd der school, berekend over zeven maanden;

dat Gedeputeerde Staten bij hun bovengenoemd besluit de bijdrage op f 145.83^a hebben bepaald, daarbij onder meer overwegende, dat de school staat onder beheer van de Vereeniging voor bijzonder lager onderwijs te Veere, welke rechtspersoonlijkheid bezit als erkend bij Koninklijk besluit van 2 April 1894, n°. 42, blijkens de *Staatscourant* van 25 April 1894, n°. 95, dat het getal leerlingen, dat op den 31 Juli als werkelijk schoolgaande bekend stond, 75 bedroeg, waaronder 71 boven de zes jaren; dat het hoofd der school van 1 Juni tot 31 December 1894 aan de school verbonden is geweest;

dat de Commissaris der Koningin in Zeeland van dit besluit bij Ons in beroep is gekomen, aanvoerende, dat deze school eertijds stond onder het bestuur der Gereformeerde Kerk te Veere, door welke over het tijdvak van 1 Januari tot en met 31 Mei 1894 de Rijksbijdrage was aangevraagd, op welke aanvraag door Gedeputeerde Staten gunstig was beschikt; dat de inrichting van deze school wat het onderwijzend personeel betreft, noch onder het vorig, noch onder het tegenwoordig bestuur voldoet aan de voorschriften van het Koninklijk besluit van 18 April 1890 (*Staatsblad* n°. 64); dat de bovenbedoelde bijdrage aan de Gereformeerde Kerk kon worden toegekend met toepassing van het Koninklijk besluit van 20 December 1893 (*Staatsblad* n°. 215); dat het echter de vraag is, of dit Koninklijk besluit ook geacht kan worden van toepassing te zijn over het tijdvak van 1 Juni tot en met 31 December 1894, toen de school stond onder haar tegenwoordig bestuur; dat indien men aanneemt, dat het hier geldt eene school op 1 Januari 1894 bestaande, die over 1893 de Rijksbijdrage genoten heeft, de bijdrage terecht is toegekend, doch dat dan kan worden beweerd, dat in dat geval tot grondslag voor de toepassing van art. 24 der wet op het lager onderwijs zou moeten gelden het aantal schoolgaande kinderen op 15 Januari 1894; dat daarentegen, indien de school geacht moet worden op 1 Juni 1894 te zijn geopend, het Koninklijk besluit van 20 December 1893 (*Staatsblad* n°. 215) in dezen niet van toepassing zou zijn en voor deze school over het tijdvak van 1 Juni tot 31 December 1894 geen aanspraak op de Rijksbijdrage zou kunnen gemaakt worden op grond dat daaraan slechts

verbonden was een hoofd, terwijl art. 2 van het Koninklijk besluit van 18 April 1890 (*Staatsblad* n°. 64) voor 75 leerlingen den bijstand vordert van een onderwijzer;

Overwegende dat het bestuur van bedoelde school in den loop van het jaar 1894 wel op eene andere instelling of Vereeniging dan die haar vroeger bestuurde is overgegaan, doch dat zij reeds bestond vóór 1 Januari van dat jaar, hetgeen hieruit blijkt, dat voor haar bereids over 1893 en ook over de eerste vijf maanden van 1894 eene Rijksubijdrage verleend is;

dat het onderwijzend personeel op 1 Januari 1894 wel niet voldeed aan den eisch van art. 2 van het Koninklijk besluit van 18 April 1890 (*Staatsblad* n°. 64), maar dat het aantal onderwijzers sedert het tijdstip waarop het Koninklijk besluit van 20 December 1893 (*Staatsblad* n°. 215) in werking is getreden, niet verminderd is;

dat uit dien hoofde op deze school laatstvermeld Koninklijk besluit van toepassing is, en Gedeputeerde Staten terecht hebben aangenomen, dat voor haar over de maanden Juni tot en met December 1894 aanspraak op de Rijksubijdrage kan worden gemaakt;

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van 14 December 1889 (*Staatsblad* n°. 177);

Hebben goedgevonden en verstaan:

met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van Zeeland het bedrag der Rijksubijdrage volgens art. 54bis der genoemde wet over 1894 toekomende aan het bestuur der Vereeniging voor bijzonder lager onderwijs op gereformeerden grondslag te Veere voor de school der Vereeniging in de Kapelstraat aldaar, vast te stellen op f 145.83.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur.
Igls, den 17den Juni 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

17 Juni 1895. BESLUIT, tot vaststelling van Reglementen van orde voor de Commissiën van beoordeeling en den Raad van beroep voor de heffing van invoerrecht naar de waarde der goederen.
1895.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 11 Juni 1895, n°. 71 (Invoerrechten en Accijnzen);

Gezien art. 26 der wet van 20 April 1895 (*Staatsblad* n°. 54), houdende nadere bepalingen omtrent de heffing van invoerrecht naar de waarde der goederen;

Hebben goedgevonden en verstaan vast te stellen de bij dit besluit gevoegde reglementen van orde voor de Commissiën van beoordeeling en den Raad van beroep, bedoeld bij de wet van 20 April 1895 (*Staatsblad* n°. 54).

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.
Igls, den 17den Juni 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Financiën,
(get.) SPRENGER VAN EYK.

REGLEMENT VAN ORDE voor de Commissiën van beoordeeling, bedoeld bij de wet van 20 April 1895 (*Staatsblad* n°. 54).

Art. 1. Zoodra de Directeur der invoerrechten volgens art. 18 der wet de leden heeft aangewezen, die omtrent een bezwaarschrift uitspraak hebben te doen en de plaats heeft bepaald waar zij zullen vergaderen, roept de Voorzitter de Commissie tegen een door hem te bepalen dag en uur bijeen, met vermelding van het lokaal der bijeenkomst.

De Voorzitter doet, in afwachting der bijeenkomst, voorloopige mededeelingen omtrent de zaak aan de leden, indien hem dit tot bespoediging der beslissing nuttig voorkomt.

2. Ontvangt de Voorzitter van een der leden bericht van verhindering dan stelt hij de bijeenkomst uit of vraagt hij aan den Directeur de aanwijzing van een ander lid.

Hij geeft daarvan, voor zooveel noodig, kennis aan de leden.

3. De Voorzitter leidt de behandeling der zaak en zorgt dat zij zoo spoedig mogelijk wordt afgedaan.

Is het niet mogelijk de beslissing reeds in de eerste bijeenkomst te nemen, dan wordt zij uitgesteld tot eene bij die gelegenheid door den Voorzitter te bepalen nadere bijeenkomst.

Zaken, waarin geene doorzending van de goederen op den voet van art. 10 der wet mogelijk

was, hebben als de meest spoedeisende den voorrang.

4. De Voorzitter deelt den aangever mede waar en wanneer volgens art. 23 der wet de gelegenheid zal bestaan om aan de Commissie inlichting te verstrekken omtrent bezwaren tegen de ingestelde benadering of tegen de ambtelijke verhooging der aangegeven waarde en om gehoord te worden over beweerde schade naar aanleiding van oponthoud der goederen.

Gelijke kennisgeving wordt aan den Directeur gedaan met betrekking tot het zijnerzijds geven van inlichtingen omtrent de beweerde schade.

5. Deskundigen, die de Commissie wil raadplegen, worden onverwijld door den Voorzitter opgeroepen.

6. De voorzitter stelt de Commissie en de deskundigen in de gelegenheid tot onderzoek van de aangehouden goederen of van de bij art. 10 der wet bedoelde stalen, monsters, typen, beschrijvingen en afbeeldingen.

7. De Commissie is bevoegd zich tot het verkrijgen van gegevens voor de te nemen beslissing naar eene andere plaats te begeven dan die, welke door den Directeur voor de vergaderingen bepaald is.

De Commissie kan dit ook aan een of twee personen uit haar midden opdragen.

8. In het geval, voorzien bij art. 10, vijfde lid der wet, geeft de Voorzitter den aangever schriftelijk kennis van de plaats waar en den tijd waarop de goederen aan de Commissie, aan een of twee personen uit haar midden of aan een of meer door haar aangewezen deskundigen vertoond moeten worden.

Verzoekt de aangever dat de goederen bezichtigd worden op de plaats, waar zij zich bevinden, dan kan de Commissie, daartoe termen vindende, dat verzoek voldoen.

9. Nadat Voorzitter en leden in de gelegenheid zijn geweest van gedachten te wisselen over de te nemen beslissing omtrent de benadering of omtrent de waardeverhooging, brengt de Voorzitter de vraag in stemming,

in het eerste geval of de benadering terecht is ingesteld,

in het tweede geval op welk bedrag de waarde der goederen is te bepalen.

10. De beslissing omtrent schadevergoeding wordt, zoo mogelijk, genomen op den zelfden dag als die omtrent de benadering of de waarde en anders in eene op dien dag door den Voorzitter te bepalen nadere bijeenkomst.

Vóór de beslissing omtrent de schadevergoeding wordt in behandeling genomen de vraag of de aangever het oponthoud der goederen niet had kunnen voorkomen door bespoediging van de behandeling der zaak of door meer medewerking tot het doorzenden der goederen op den voet van art. 10 der wet.

11. Bij alle stemmingen brengt het door eene Arrondissements-rechtbank benoemde lid het eerst zijne stem uit, vervolgens het lid, benoemd door eene Kamer van Koophandel en Fabrieken, daarna de Voorzitter.

12. De Voorzitter deelt de beslissing der Commissie, welke ook de gronden vermeldt waarop zij berust, op de wijze, bedoeld bij art. 10 laatste lid der wet, mede aan den aangever en aan den Directeur.

Hij verzendt die mededeeling niterlijk op den eersten werkdag, volgende op de beslissing.

13. Schriftelijke bescheiden, stalen, monsters, typen, afbeeldingen en beschrijvingen, welke door ambtenaren der invoerrechten aan de Commissie zijn verstrekt, worden, zoodra daarvan het noodige gebruik gemaakt is, door den Voorzitter aan die ambtenaren teruggezonden.

Behoort bij het Koninklijk beault van den 17 Juni 1895, n°. 83.

Mij bekend,

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

REGLEMENT VAN ORDE voor den Raad van beroep, bedoeld bij de wet van den 20 April 1895 (Staatsblad n°. 54).

Art. 1. Wanneer overeenkomstig art. 15 der wet de beslissing van den Raad is gevraagd, roept de Voorzitter, met inachtneming van art. 21, tweede lid, tegen een door hem te bepalen dag en uur, zes leden bijeen om met hem de zaak te behandelen.

De oproeping vermeldt ook de plaats en het lokaal der bijeenkomst.

2. Ontvangt de Voorzitter van een lid bericht van verhindering dan stelt hij de bijeenkomst uit of wijst hij in diens plaats een ander lid aan, mede met inachtneming van art. 21, tweede lid der wet.

Hij doet daarvan, zooveel noodig, mededeeling aan de leden.

3. De Voorzitter leidt de behandeling der zaak en zorgt dat zij zoo spoedig mogelijk wordt afgedaan.

Is het niet mogelijk de beslissing reeds in de eerste bijeenkomst te nemen dan wordt zij nitgesteld tot eene bij die gelegenheid door den Voorzitter te bepalen nadere bijeenkomst.

Zaken, waarin geene doorzending der goederen op den voet van art. 10 der wet mogelijk was, hebben als de meest spoedeisende den voorrang.

4. De Voorzitter deelt den aangever mede waar en wanneer volgens art. 23 der wet de gelegenheid zal bestaan om de inlichtingen, die hij noodig acht, aan den Raad te verstrekken.

Gelijke kennisgeving ontvangt de Directeur met betrekking tot het zijnerzijds geven van inlichting omtrent beweerde schade naar aanleiding van ophoud der goederen.

5. Deskundigen, die de Raad wil raadplegen worden onverwijld door den Voorzitter opgeroepen.

6. Voorzitter en leden alamede deskundigen, die de Raad raadpleegt, hebben toegang tot de aangehouden goederen of tot de bij art. 10 der wet bedoelde stalen, monsters, typen, beschrijvingen en afbeeldingen.

De Raad kan bepalen dat die stalen, monsters en verder genoemde voorwerpen voor het onderzoek worden gezonden naar eene andere door den Raad te bepalen plaats.

Van dezen wensch of van de komst van Voorzitter, leden of deskundigen wordt de ontvanger, onder wiens bewaring de goederen of voorwerpen zich bevinden, door den Voorzitter verwittigd.

7. De Raad kan aan een of meer personen uit zijn midden opdragen zich naar eene andere dan de voor de vergaderingen aangewezen plaats te begeven, tot het verkrijgen van gegevens, noodig voor de te nemen beslissing.

8. In het geval, voorzien bij art. 10, vijfde lid der wet, geeft de Voorzitter den aangever schriftelijk kennis van de plaats waar en den tijd waarop de goederen aan den Raad, aan een of meer personen uit den Raad of aan een of meer door dezen aangewezen deskundigen vertoond moeten worden.

Verzoekt de aangever dat de goederen bezichtigd worden op de plaats, waar zij zich bevinden, dan kan de Raad, daartoe termen vindende, aan dat verzoek voldoen.

9. Nadat Voorzitter en leden in de gelegenheid zijn geweest van gedachten te wisselen over de te nemen beslissing omtrent de benadering of omtrent de waardeverhoging, brengt de Voorzitter de vraag in stemming,

in het eerste geval of de benadering terecht is ingesteld,

in het tweede geval op welk bedrag de waarde der goederen is te bepalen.

10. De beslissing omtrent schadevergoeding wordt, zoo mogelijk, genomen op denzelfden dag als die omtrent de benadering of de waarde en anders in eene door den Voorzitter te bepalen nadere bijeenkomst.

Vóór de beslissing omtrent de schadevergoeding wordt in behandeling genomen de vraag of de aangever het ophoud der goederen niet had kunnen voorkomen door bespoediging van de behandeling der zaak of door meerdere medewerking tot het doorzenden van de goederen op den voet van art. 10 der wet.

11. Bij alle stemmingen brengen de leden hunne stem uit in de volgorde, bij den aanvang der vergadering door het lot te bepalen.

De Voorzitter stemt het laatst.

12. De Voorzitter deelt de beslissing van den Raad, welke ook de gronden vermeldt, waarop zij berust, op de wijze, bedoeld bij art. 16, laatste lid der wet, mede aan den aangever en aan den Directeur.

13. De schriftelijke bescheiden, stalen, monsters, typen, afbeeldingen en beschrijvingen, welke door ambtenaren der invoerrechten voor de behandeling der zaak aan den Raad zijn verstrekt, worden, zoodra daarvan het noodige gebruik is gemaakt, door den Voorzitter aan die ambtenaren teruggezonden.

14. Het archief van den Raad berust onder den Voorzitter.

Hij zorgt voor geregelde aantekening omtrent de inkomende en uitgaande stukken, de voor den Raad gebrachte zaken, de voor de behandeling aangewezen leden, de gevallen beslissingen, de toegekende schadevergoedingen en verdere bijzonderheden die later te stade kunnen komen.

15. Bij verhindering van den Voorzitter treedt als zoodanig een zijner plaatsvervangers op, naar de volgorde, waarin zij volgens art. 20, laatste lid der wet gekozen zijn.

16. De Minister van Financiën stelt een ambtenaar der invoerrechten ter beschikking van den Voorzitter om desen bij de werkzaamheden, volgens de wet of dit reglement van hem gevorderd bij te staan.

Behoort bij Koninklijk besluit van 17 Juni 1895, n°. 83.

Mij bekend,

De Minister van Financiën,

(get.)

SPRENGER VAN EYK.

24 Juni 1895. BESLUIT, tot verlenging der schorsing van art. 26a der algemeene politie-verordening voor de gemeente *Tilbury*. S. 89. *Geschorst tot 1 September 1895.*

24 Juni 1895. BESLUIT, betreffende den vrijdom van accijns voor zout, benooidigd voor de bemesting van landerijen en de voeding van vee. S. 90.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, van 29 Mei 1895, n°. 108, Invoerrechten en Accijnzen;

Overwegende dat in het belang van landbouw en veeteelt wijziging wenschelijk is van bepalingen omtrent den vrijdom van accijns voor zout, benooidigd voor de bemesting van landerijen en de voeding van vee;

Gezien art. 74, lrs. *d* en *e* en art. 99 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 227), alsmede de Koninklijke besluiten van 28 Februari 1883 (*Staatsblad* n°. 26) en 7 Mei 1885 (*Staatsblad* n°. 117);

Den Raad van State gehoord (advies van den 18 Juni 1895, n°. 7);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Financiën van 19 Juni 1895, n°. 96, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De hoeveelheid alsempoeder, bepaald bij art. 11 van het Koninklijk besluit van 28 Februari 1883 (*Staatsblad* n°. 26), wordt vermindert tot de helft.

2. Het staat den belanghebbende vrij, in de plaats van de vermenging volgens art. 11 van genoemd besluit en art. 1 van dit besluit, te kiezen de vermenging van het zout, per 100 kilogram, met 2 kilogram droog lijnmeel en $\frac{1}{4}$ kilogram oker, beide stoffen op zijn kosten te verstreken door den ontvanger onder wiens kantoor de vermenging plaats heeft.

Deze vermenging kan ook gekozen worden voor zout, dat ingeslagen wordt volgens hoofdstuk IV van het besluit van 28 Februari 1883.

3. Met wijziging in zoover van de artt. 28 en 29 van meergenoemd besluit van 28 Februari 1883, wordt aan depothouders van landbouwszout toegestaan, dit aan landbouwers of veehouders af te leveren zonder het biljet, voorgeschreven bij art. 29.

In dat geval vraagt de depothouder bij den

ontvanger, onder wiens kantoor zijn depot gelegen is, een geleibiljet aan om te dienen voor den uitslag, het vervoer en den inslag van het zout.

Bij twijfel of het zout bestemd is voor landbemesting of voeding van vee, kan de ontvanger met betrekking tot de afgifte van het geleibiljet handelen op den voet van art. 38, tweede lid van genoemd besluit.

4. De hoeveelheden zout, afgeleverd volgens het vorig artikel, worden ingeschreven in het register van den depothouder, bedoeld bij art. 21 van voormeld besluit van 28 Februari 1883.

De depothouder zorgt een schriftelijk bewijs van den ontbieder van het zout te bezitten, waartoe de bestelling daarvan blijkt. Dat bewijs vervangt het tweede exemplaar van het biljet, bedoeld bij art. 29 van meergenoemd besluit.

5. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant* waarin het is geplaatst.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Igls, den 24sten Juni 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

(Uitgeg. 29 Juni 1895.)

24 Juni 1895. BESLUIT, tot vaststelling van vergoedingen voor leden der Commissiën van beoordeeling en van den Raad van beroep, ingesteld bij de wet van 20 April 1895 (*Staatsblad* n°. 54), en voor door hen geraadpleegde deskundigen.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 19 Juni 1895, n°. 91, (Invoerrechten en Accijnzen);

Gezien art. 26, tweede lid der wet van den 20sten April 1895 (*Staatsblad* n°. 54), houdende nadere bepalingen omtrent de heffing van invoerrechten naar de waarde der goederen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De leden der Commissiën van beoordeeling, ingesteld bij de wet van 20 April 1895 (*Staatsblad* n°. 54), genieten ieder een vacatiegeld van zes gulden voor elken dag, waarop zij eene

vergadering bijwonen of een onderzoek hebben te verrichten.

Wanneer op een dag in dezelfde gemeente eene vergadering bijgewoond en ook een onderzoek verricht wordt, bestaat voor dien dag slechts aanspraak op eenmaal het vacatiegeld.

2. De Voorzitter van den Raad van beroep, ingesteld bij de voormelde wet, geniet een vacatiegeld van *vijftien gulden* en de leden van dien Raad genieten ieder een vacatiegeld van *tien gulden* voor elken dag, waarop zij eene vergadering bijwonen of een onderzoek hebben te verrichten.

Het tweede lid van art. 1 is ook ten deze van toepassing.

3. Het vacatiegeld, bedoeld bij de artt. 1 en 2, wordt niet genoten door personen, die bezoldigd ambtenaar bij 's Rijks belastingen zijn.

4. De declaratiën wegens vacatiegeldten worden per drie maanden ingezonden aan het Departement van Financiën. Zij vermelden de dagen, waarop vergaderingen zijn bijgewoond of een onderzoek is verricht. De declaratiën van de leden worden door den voorzitter voorzien van eene verklaring dat de declarant werkelijk de in de declaratie opgegeven vergadering heeft bijgewoond of het daarin opgegeven onderzoek verricht heeft en heeft moeten verrichten.

5. Aan de deskundigen, wier voorlichting door eene Commissie van beoordeeling of door den Raad van beroep is gevraagd, wordt, voor zoover zij geen bezoldigde betrekking bij 's Rijks belastingen bekleeden, door den Voorzitter van de Commissie of van den Raad een vacatiegeld toegekend overeenkomstig de artikelen 61 en 63 van het tarief van justiekosten en salarissen in burgerlijke zaken, (1) met dien verstande, dat des voorzitters beoordeeling in de plaats treedt van die van den rechter.

(1) Deze artikelen luiden:

Art. 61. Aan deskundigen wordt toegelegd een vacatiegeld, geëvenredigd aan hunnen maatschappelijke stand, beroep en het belang der verrichting, ter beoordeeling van den rechter, welke het onderzoek heeft bevolen doch niet hooger dan *f* 2.00 voor iedere vacatie van een uur tot de aan hen opgedragene werkzaamheden besteed.

Het gedeelte van een uur wordt voor een geheel gerekend.

Art. 63. Indien deskundigen zich tot het verrichten hunner werkzaamheden van hunne woonplaats moeten verwijderden wordt hun een gelijk vacatiegeld toegestaan voor den tijd tot de heen- en terugreize benodigd.

Het vacatiegeld wordt door den Voorzitter toegeschat aan den voet der declaratie van den deskundige, welke de opdracht van de Commissie of van den Raad, den aard der verrichte werkzaamheden en den daaraan besteden tijd vermeldt.

Het alzoo door den Voorzitter toegeschatta bedrag wordt door den ontvanger der invoerrechten, onder wiens kantoor de woonplaats van den deskundige behoort, aan dezen nitbetaald op zijne onder des Voorzitters toeschatting te stellen quantitie.

Bij gebreke van zoodanigen ontvanger geschiedt de uitbetaling door den ontvanger der accijnzen.

6. De Voorzitters en leden van Commissiën van beoordeeling, de Voorzitter en de leden van den Raad van beroep en de door die Colleges geraadpleegde deskundigen genieten vergoeding wegens reis- en verblijfkosten overeenkomstig het Koninklijk besluit van 5 Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 4). De Voorzitter van den Raad van beroep en de leden van dien Raad worden gerangschikt in de tweede klasse, de verder in dit artikel genoemde personen in de derde klasse, bedoeld bij art. 2 van evengemeld besluit.

De vergoeding wordt ook genoten voor de reis, vereischt voor het afleggen van den eed of de belofte, voorgeschreven bij art. 24 der voormelde wet.

7. De declaratiën wegens reis- en verblijfkosten worden ingezonden aan het Departement van Financiën. Art. 21 van genoemd Koninklijk besluit van 5 Januari 1884 is daarop van toepassing. De declaratiën van deskundigen worden ten dezen gelijk gesteld met de declaratiën van leden van Commissiën.

8. Wanneer eene vergadering gehouden moet worden in een lokaal, dat niet bij de administratie der belastingen in gebruik is, kan de Voorzitter van de Commissie van beoordeeling of van den Raad van beroep de kosten der huur van het lokaal aan het Rijk in rekening brengen.

Voorzitter en leden dier Colleges kunnen voorts aan het Rijk in rekening brengen de briefportien, aantekengelden, kosten van telegrammen of vracht voor goederen, welke zij in die betrekking hebben moeten betalen.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Igls, den 24sten Juni 1895.

(get.)

E M M A.

De Minister van Financiën,

(get.)

SPRENGER VAN EYK.

1 Juli 1895. BESLUIT, betreffende organisatie van het wapen der Koninklijke marechaussee.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Oorlog van 15 Juni 1895, IIe Afd., n°. 91;

Gezien het rapport van den Minister van Justitie van den 20sten Juni 1895, n°. 197, 2^e Afd. C.;

Overwegende, dat het wenschelijk is eenige wijziging te brengen in het bewakingsgebied der 1ste en der 2de divisie Koninklijke marechaussee;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

In de tabel Bijlage B, behoorende bij het Koninklijk besluit van 30 Maart 1894, n°. 9, zooals die tabel is gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 19 Maart 1895, n°. 27, wordt het gestelde in de laatste kolom achter de 1ste divisie gelezen als volgt:

„Het zuidelijk gedeelte van de provincie *Zee-land*; benevens het westelijk deel van het eiland *Walcheren*; voorts de provincie *Noordbrabant*, „met uitzondering van het noordoostelijk gedeelte „en van het gedeelte der gemeente *Deurne en Liesel* ten oosten van het Kanaal van *Deurne*,” en het gestelde in de laatste kolom achter de 2de divisie, als volgt:

„De provincie *Limburg*: het noordoostelijk gedeelte van de provincie *Noordbrabant*, benevens „het gedeelte der gemeente *Deurne en Liesel*, „ten oosten van het kanaal van *Deurne*, alsmede „het zuidoostelijk gedeelte van de provincie *Gelderland*, ten zuiden van de *Waal*.”

De Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken, alsmede aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 1sten Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

2 Juli 1895. BESLUIT, tot nadere aanvulling van het Koninklijk besluit van 31 Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 25), waarbij regelen worden gesteld ten aanzien van de vergoeding wegens reis- en verblijfkosten, toe te kennen aan personen die hier te lande met dienstverrichtingen worden belast, waarvan de kosten gekweten worden uit de koloniale geldmiddelen. S. 91.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Koloniën, dd. 25 Mei 1895, litt. F, n°. 2;

Den Raad van State gehoord (advies van 18 Juni 1895, n°. 13);

Gezien het nader rapport van voornoemden Minister dd. 27 Juni 1895, litt. F, n°. 40;

Gelet op de Koninklijke besluiten van 9 Juli 1888, n°. 20, (*Staatsblad* n°. 93) en van 18 Januari 1889 (*Staatsblad* n°. 11);

Hebben goedgevonden en verstaan;

Art. 1. Artikel 2 van het Koninklijk besluit van 31 Januari 1884 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 25) houdende vaststelling van regelen ten aanzien van de vergoeding wegens reis- en verblijfkosten, toe te kennen aan personen die hier te lande met dienstverrichtingen worden belast, waarvan de kosten gekweten worden uit de koloniale geldmiddelen, ondergaat de volgende aanvulling:

In de derde klasse wordt nog gerangschikt de persoon, die belast is met het toezicht op de inlading, buiten *Amsterdam*, van de goederen, uitgezonden wordende voor den dienst in *Nederlandsch-Indië*.

2. De in artikel 1 bedoelde rangschikking is ook toepasselijk op de reizen, welke door den bedoelden persoon sedert 1 Januari 1895 mochten zijn gedaan.

De Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer, en dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 8den Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGSM A.
(Uitgeg. 9 Juli 1895.)

5 Juli 1895. BESLUIT, houdende vrijstelling van briefport, in verband met de uitvoering der wet van 20 April 1895 (*Staatsblad* n°. 54).

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gelet op art. 1 van het Koninklijk besluit van 19 December 1892 (*Staatsblad* n°. 284);

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 1 Juli 1895, n°. 1631, E. Post. en Tel.;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Vrijstelling van port te verlenen voor de brief-

wisseling over dienstzaken, betreffende de uitvoering van de wet van 20 April 1895 (*Staatsblad* n°. 54), houdende nadere bepalingen omtrent de heffing van invoerrecht naar de waarde der goederen:

a. van de directeurs der invoerrechten, met de voorzitters en de leden van de commissiën van beoordeeling, alsmede met den voorzitter van den Raad van beroep;

b. van den voorzitter van elke commissie van beoordeeling met de leden derzelfde Commissie; en

c. van den voorzitter van den Raad van beroep met de leden van dien Raad en met de ontvangers der invoerrechten.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Minister van Financiën.

Het Loo, den 5den Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) VAN DER SLEIDEN.

8 Juli 1895. **BESLUIT**, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wetten van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62) en van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 92.

12 Juli 1895. **WET**, tot aanvulling en verhooging van het derde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1895. S. 93.

Bij deze wet wordt na toevoeging van een nieuw *art. 10bis* met f 2200, het totaal van de 2de Afd. van dit hoofdstuk nader vastgesteld op f 658,800 en het eindcijfer op f 807,580.

12 Juli 1895. **WET**, tot wijziging van het derde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1894. S. 94.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van een artikel, het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk gebracht op f 635,779; en dat der 4de Afd. op f 33,470.

12 Juli 1895. **WET**, houdende goedkeuring der overeenkomst den 16den Mei 1895 te 's Gravenhage tusschen Nederland en Groot-Brittannië en Ierland gesloten, strekkende om het aanhangig geschil in zake de ge-

vangenneming en voorloopige gevangenhouding van den gezagvoerder der „*Costa Rica Packet*” aan eene scheidrechtelijke uitspraak te onderwerpen. S. 95.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat geldelijke verplichtingen voor het Rijk zullen kunnen ontstaan uit de op 16 Mei 1895 te 's Gravenhage gesloten overeenkomst met Groot-Brittannië en Ierland, strekkende om het aanhangig geschil in zake de vangenneming en voorloopige gevangenhouding van den gezagvoerder der *Costa Rica Packet* aan eene scheidrechtelijke uitspraak te onderwerpen;

Gelet op het tweede gedeelte van artikel 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Enig artikel.

De nevens deze wet in afdruk gevoegde overeenkomst, den 16den Mei 1895 te 's Gravenhage tusschen Nederland en Groot-Brittannië en Ierland gesloten, strekkende om het aanhangig geschil, in zake de vangenneming en voorloopige gevangenhouding van den gezagvoerder der *Costa Rica Packet* aan eene scheidrechtelijke uitspraak te onderwerpen, wordt goedgekeurd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 12den Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(get.) J. RÖELL.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGMA.
(Uitgeg. 17 Juli 1895.)

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas et en Son nom Sa Majesté la Reine-Régente du Royaume et Sa Majesté la Reine du Royaume Uni de la Grande Bretagne et d'Irlande, Impératrice des Indes:

Considérant que le Gouvernement Britannique a adressé au Gouvernement des Pays-Bas des réclamations du chef de l'arrestation et de la détention préventive aux Indes Néerlandaises du sieur CARPENTER, capitaine du baleinier *Costa Rica Packet* de Sydney;

que ces réclamations concernent non seulement les dommages qui, d'après le Gouvernement Britannique, ont été soufferts par ledit capitaine personnellement, mais encore ceux qui ont été subis par les officiers, l'équipage et les proprié-

naires dudit bâtiment, et qui doivent être considérés comme étant les conséquences nécessaires de la détention préventive du capitaine;

Considérant que le Gouvernement des Pays-Bas conteste le bien fondé en droit de chacune de ces réclamations, estimant qu'aucune indemnité ne saurait être portée à la charge du Gouvernement des Pays-Bas du chef de l'arrestation ou de la détention préventive dudit capitaine, ni en faveur du capitaine, ni, à plus forte raison, en faveur d'autres personnes qui allèguent avoir souffert des dommages qui devraient être considérés comme étant des conséquences nécessaires de cette détention préventive;

que même, si de telles réclamations pouvaient être admises en droit comme devant tomber à la charge du Gouvernement des Pays-Bas, il n'en résulterait nullement que les dommages susmentionnés, prétendument soufferts soit par le capitaine, soit par les officiers, l'équipage et les propriétaires dudit bâtiment, devraient être considérés comme suffisamment justifiés;

Désirant mettre fin à l'amiable au différend survenu de ce chef;

Ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté la Reine-Régente du Royaume des Pays-Bas les sieurs Jonkheer JOAN RÖELL, chevalier de l'Ordre du Lion Néerlandais, Ministre des Affaires Étrangères, et JACQUES HENRI BERGSMAN, chevalier de l'Ordre du Lion Néerlandais, Ministre des Colonies,

et Sa Majesté la Reine du Royaume Uni de la Grande Bretagne et d'Irlande, Impératrice des Indes Sir HOBACE RUMBOLD, Baronet du Royaume de la Grande Bretagne, chevalier grand-croix de l'Ordre très distingué des Saint-Michel et Saint-Georges, etc., etc., Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à la Cour des Pays-Bas;

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Art. 1. Le Gouvernement de Sa Majesté la Reine des Pays-Bas et le Gouvernement de Sa Majesté la Reine du Royaume Uni de la Grande Bretagne et d'Irlande conviennent d'inviter le Gouvernement d'une Puissance tierce à désigner parmi ses sujets un juriconsulte d'une réputation incontestée, pour prononcer comme arbitre dans le différend mentionné ci-dessus.

2. Cet arbitre aura à prendre connaissance des réclamations d'indemnité susmentionnées for-

mulées par le Gouvernement Britannique à charge du Gouvernement des Pays-Bas tant en faveur du capitaine du baleiner *Costa Rica Packet*, qu'en faveur des officiers, de l'équipage et des propriétaires de ce bâtiment.

3. La Partie demanderesse remettra à l'arbitre dans un délai de trois mois après l'échange des ratifications de la présente convention, un mémoire à l'appui de sa demande et en fera parvenir immédiatement une copie à la Partie défenderesse.

Dans un délai de trois mois après la réception de cette copie, la Partie défenderesse remettra à l'arbitre un contre-mémoire, dont elle fera parvenir immédiatement une copie à la Partie demanderesse.

En déans trois mois après la réception de cette copie la Partie demanderesse pourra, si elle le juge utile, remettre à l'arbitre un nouveau mémoire, dont elle fera parvenir immédiatement une copie à la Partie défenderesse, qui pourra également, en déans trois mois après la réception de cette copie, remettre à l'arbitre un nouveau mémoire, dont elle fera parvenir immédiatement une copie à la Partie demanderesse.

L'arbitre est autorisé à accorder à chacune des Parties qui le demanderait, une prorogation d'un mois par rapport à tous les délais mentionnés dans cet article.

4. Après l'échange de ces mémoires aucune communication ni écrite, ni verbale ne sera faite à l'arbitre, à moins que celui-ci ne s'adresse aux Parties pour obtenir d'elles ou de l'une d'elles des renseignements ultérieurs par écrit.

La Partie qui donnera ces renseignements, en fera parvenir immédiatement une copie à l'autre Partie et celle-ci pourra, si bon lui semble, en déans un mois après la réception de cette copie, communiquer par écrit à l'arbitre les observations auxquelles ils lui donneront lieu. Ces observations seront également communiquées immédiatement en copie à la Partie adverse.

5. L'arbitre décidera de toutes les questions qui pourraient surgir relativement à la procédure dans le cours du litige.

6. Dans sa sentence, qui sera communiquée par lui aux deux Parties contractantes, l'arbitre, tout en tenant compte des principes du droit des gens, décidera à l'égard de chaque réclamation formulée à charge du Gouvernement des Pays-Bas, si elle est bien fondée et, dans l'affirmative, si les faits, sur lesquels chacune de ces réclamations est basée, sont prouvés.

Dans ce cas l'arbitre fixera le montant de l'indemnité que par le Gouvernement des Pays-Bas du chef des dommages, soufferts par le capitaine du *Costa Rica Packet* personnellement; de même que du chef des dommages qui auront été justifiés avoir été soufferts par les officiers, l'équipage et les propriétaires dudit bâtiment comme conséquences nécessaires de la détention préventive du capitaine.

Sans préjudice de l'obligation, incombant à la Partie demanderesse, de justifier les dommages soufferts, l'arbitre pourra, s'il le juge opportun, inviter chaque Gouvernement à désigner un expert commercial pour l'aider, en sa dite qualité, à fixer le montant de l'indemnité.

7. L'arbitre fixera également dans sa sentence le montant des frais nécessaires occasionnés par l'arbitrage et décidera laquelle des Parties aura à les supporter. Ces frais, dont il est bien entendu que le montant devra être limité autant que possible, pourront être compensés en tout ou en partie.

8. Les Hautes Parties contractantes s'engagent à accepter comme jugement en dernier ressort la décision prononcée par l'arbitre dans les limites de la présente convention et à s'y soumettre sans aucune réserve.

9. La présente convention sera ratifiée et entrera en vigueur immédiatement après l'échange des ratifications, qui aura lieu à La Haye, aussitôt que possible après que la convention aura reçu l'approbation des États-Généraux des Pays-Bas.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente convention, qu'ils ont revêtu de leurs cachets.

Fait en double à La Haye le 16 mai 1895.

(L. S.) (get.) J. RÖELL.

„ „ BERGMA.

„ „ HORACE RUMBOLD.

—

12 Juli 1895. WET, houdende goedkeuring der overeenkomst den 16den Mei 1895 te 's Gravenhage tusschen *Nederland en Groot-Brittannië en Ierland* gesloten, tot regeling der grens tusschen het *Nederlandsch* en het *Britsch* gebied op *Nieuw-Guinea*. S. 96.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoó Wij in overweging genomen hebben, dat de op 16 Mei 1895 te 's Gravenhage gesloten overeenkomst tot regeling der grens tusschen het *Nederlandsch* en het *Britsch* gebied op *Nieuw-*

Guinea, wijziging van het grondgebied van den Staat inhoudt;

Gelet op het tweede gedeelte van artikel 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De nevens deze wet in afdruk gevoegde overeenkomst, den 16den Mei 1895 te 's Gravenhage tusschen *Nederland en Groot-Brittannië en Ierland* gesloten, tot regeling der grens tusschen het *Nederlandsch* en het *Britsch* gebied op *Nieuw-Guinea*, wordt goedgekeurd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 12den Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) J. RÖELL.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGMA.

(Uitgeg. 17 Juli 1895.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in HoogstDerzelve naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk, en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland, Keizerin van Indië, wenshende de grenzen vast te stellen tusschen de Nederlandsche en de Britsche bezittingen op het eiland Nieuw-Guinea, hebben goedgevonden tot dat doel een verdrag te sluiten en hebben te dien einde tot HoogstDerzelve gevollmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden Jonkheer mr. JOAN RÖELL, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Minister van Buitenlandsche Zaken, en den Heer mr. JAKOB HENDRIK BERGMA, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Minister van Koloniën,

en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland, Keizerin van Indië Sir HORACE RUMBOLD, Baronet van Groot-Brittannië, Ridder Grootkruis van de zeer gedistingeerde Orde van St. Michael en St. George, HoogstDerzelve Buitengewoon Gezant en Gevollmachtigd Minister bij het Nederlandsche Hof,

die, na overlegging hunner in goeden en behoorlijken vorm bevonden volmachten omtrent het volgende zijn overeengekomen:

Art. I. De grens tusschen de Nederlandsche en de Britsche bezittingen op Nieuw-Guinea begint op de zuidelijke kust van gezegd eiland in het midden van de monding der Bensbach-rivier, gelegen op ongeveer 141°1'47" 9 Ooster Lengte (meridiaan van Greenwich).

II. De grens strekt zich noordwaarts uit langs den meridiaan, die door het midden van genoemde monding loopt, tot aan het snijpunt van dien meridiaan met de Fly-rivier.

III. Van dat punt vormt de „Thalweg" der Fly-rivier de grens tot aan den 141ste graad Ooster Lengte.

IV. De 141ste graad Ooster Lengte vormt vervolgens de grens tot aan het snijpunt van de grenzen der Nederlandsche, Britsche en Duitsche bezittingen.

V. De scheepvaart op de Fly-rivier is vrij voor de onderdanen der beide contracteerende Mogendheden, uitgezonderd voor het vervoer van oorlogsmaterieel, en generlei rechten zullen geheven worden van de andere goederen, welke over die rivier vervoerd zullen worden.

VI. De tegenwoordige overeenkomst zal bekrachtigd worden en zij zal in werking treden onmiddellijk na de nitwisseling der akten van bekrachtiging, welke te 's Gravenhage zal plaats hebben eene maand, of zoo mogelijk vroeger, nadat de overeenkomst door de Nederlandsche Staten-Generaal zal zijn goedgekeurd.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden dezelve hebben ondertekend en van hnnne zegels voorzien.

Gedaan, in dubbel, te 's Gravenhage, den 16den Mei 1895.

(L. S.) (get.) J. RÖELL.

„ „ BERGEMA.

„ „ HORACE RUMBOLD.

12 Juli 1895. WET, tot wijziging van het vijfde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1894. S. 97.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk: a. verhoogd:

Art. 6 met f 270. Art. 50 met f 16,000.

Art. 68 met f 1,500. Art. 79 met f 50,000.

Art. 85 met f 25,000. Art. 127 met f 6,300.

Art. 128 met f 7,300.

b. verminderd:

Art. 146 met f 90,370. Art. 149 met f 16,000.

Ten gevolge van voorschreven verhoogingen en verminderingen wordt het totaal der 2de Afd. van

gezegd hoofdstuk gebragt op f 1,227,485; dat der 4de Afd. op f 1,023,660; en dat der 5de Afd. op f 9,453,925.50.

12 Juli 1895. WET, tot wijziging der grens tusschen de gemeenten Boskoop en Waddinxveen. S. 98.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is de grenscheidings tusschen de gemeenten Boskoop en Waddinxveen te wijzigen; Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De grens tusschen de gemeenten Boskoop en Waddinxveen wordt gewijzigd als volgt:

Beginnende in het midden van de Gonwe bij het zuidelijkste punt der bestaande grens, gaat de grens zuidwaarts tot in het verlengde der scheiding tusschen de perceelen, kadastraal bekend als gemeente Waddinxveen, sectie B, n°. 550 en 551; van daar gaat de grens westwaarts in de richting van die scheiding tot aan het perceel sectie B, n°. 452, dwars door dit perceel tot aan de Gouwekade en dwars over die kade en over de Alpherwetering, kadastraal bekend onder sectie B, n°. 2254, verder westwaarts de evengenoemde scheiding tusschen de perceelen sectie B, n°. 550 en 551 volgende over de Ringvaart van den polder „de Putte", kadastraal bekend onder sectie B, n°. 1869, tot aan den westelijken boord van die vaart; van daar zuid- en oostwaarts langs die vaart tot tegen de westelijke grens van het perceel sectie B, n°. 1892, in zuidelijke richting langs die grens tot aan den noordelijken boord van het afvoerkanaal achter het stoomgemal van de polders „Achterof" en „de Putte".

Van hier loopt de grens verder westwaarts langs genoemden noordelijken boord van het afvoerkanaal en in diezelfde richting dwars over de Noordeindsche vaart, kadastraal bekend onder sectie B, n°. 1646, tot aan den westelijken boord van die vaart, van waar de grens in noordelijke richting dezen westelijken boord volgt tot aan den Zijdweg, waar zij de bestaande grens tusschen de gemeenten Boskoop en Waddinxveen ontmoet.

2. De overgang van grondgebied, die het gevolg is van deze grensverandering, heeft plaats met 1 Juli 1895.

3. Alle kadastrale en andere stukken uitsluitend de perceelen betreffende, welke van de gemeente Waddinxveen naar de gemeente Boskoop

overgaan, worden aan deze laatste gemeente nitgekeerd.

Het gemeentebestuur van *Boskoop* heeft te allen tijde het recht kosteloos inzage te nemen van de archieven der gemeente *Waddinxveen*, voor zoover die op bovengenoemde perceelen betrekking hebben en daarvan afschriften of uittreksels op gemeene kosten te vorderen.

4. De gemeente-opcenten op de personeele belasting over het dienstjaar 1895—1896 worden voor zooveel het grondgebied betreft dat van *Waddinxveen* naar *Boskoop* overgaat, geheven ten behoeve der gemeente *Waddinxveen*; van de zuivere opbrengst dier opcenten wordt $\frac{1}{2}$ nitgekeerd aan de gemeente *Boskoop*.

De opcenten op de grondbelasting worden voor zooveel het aan *Boskoop* overgaand grondgebied betreft, over 1895 geheven ten behoeve van de gemeente *Waddinxveen*.

Van de zuivere opbrengst dier opcenten wordt de helft nitgekeerd aan de gemeente *Boskoop*.

5. De som bedoeld in art. 1 der wet van 26 Juli 1885 (*Staatsblad* n°. 169) wordt voor zooveel betreft de gemeente *Boskoop* vermeerderd en voor zooveel betreft de gemeente *Waddinxveen* vermindert over 1895 met $\frac{1}{2}$, en over de volgende jaren met $\frac{1}{2}$ van de onzuivere opbrengst van hoofdsom en Rijksopcenten van de personeele belasting, gemiddeld over de belastingjaren 1882—1883, 1883—1884 en 1884—1885 op het van de gemeente *Waddinxveen* naar de gemeente *Boskoop* overgaand grondgebied geheven.

6. De ingezetenen, gevestigd op het grondgebied, dat van de gemeente *Waddinxveen* naar de gemeente *Boskoop* overgaat, worden voor het opmaken der kiezerslijsten en voor de verkiesbaarheid tot leden van den gemeenteraad van af 1 Juli 1895 beschonwd als ingezetenen van de gemeente *Boskoop*.

7. De ingezetenen gevestigd op het grondgebied, dat van de gemeente *Waddinxveen* naar de gemeente *Boskoop* overgaat, die geplaatst zijn op de kiezerslijsten in de gemeente *Waddinxveen*, vastgesteld tot het kiezen van leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, van de Provinciale Staten en van den gemeenteraad, worden op 1 Juli 1895 door het bestuur dier gemeenten van die lijsten geschrapt.

Het bestuur zendt op voormelden dag uittreksels der kiezerslijsten, voor zooveel zij bedoelde personen betreffen, aan het bestuur der gemeente *Boskoop*, hetwelk die personen zoo

spoedig mogelijk plaatst op de kiezerslijsten tot het kiezen van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van de Provinciale Staten en van den gemeenteraad.

De burgemeester van *Boskoop* doet een nitreksel der aldus aangevulde kiezerslijsten, voor zoover zij bedoelde personen betreffen, aanplakken en op de secretarie der gemeente voor een ieder ter lezing leggen en zorgt dat van dit een en ander openbare kennisgeving geschiedt.

Met den dag dezer kennisgeving zijn en blijven deze aanvullingslijsten, behoudens de wijzigingen daarin ten gevolge van rechterlijke uitspraken te brengen, van kracht tot de kiezerslijsten voor de gemeente *Boskoop* opnieuw worden vastgesteld.

8. Op hen, die voor de lichteing der nationale militia van 1895 in de gemeente *Waddinxveen* zijn ingeschreven en gevestigd zijn op het gebied, dat van die gemeente naar de gemeente *Boskoop* overgaat, is art. 23 der wet betrekkelijk de nationale militia toepasselijk. Voor de toepassing dier wet en de te harer uitvoering gegeven voorschriften blijven zij mitsdien beschonwd worden als militieplichtigen van eerstgenoemde gemeente.

Zij die in de gemeente *Waddinxveen* voor de lichteing der nationale militia van 1896 zijn ingeschreven, en zij, die daar voorkomen op het register, bedoeld in art. 135 van voormelde wet, worden, voor zoover zij gevestigd zijn op het grondgebied dat van die gemeente naar de gemeente *Boskoop* overgaat, op de registers van laatstgenoemde gemeente overgeschreven.

Op hen, die tot de schutterij van de gemeente *Waddinxveen* behoren, en gevestigd zijn op het grondgebied dat van die gemeente naar de gemeente *Boskoop* overgaat, is art. 27, 1ste lid, der wet van 11 April 1827 (*Staatsblad* n°. 17) toepasselijk, met dien verstande, dat de daarbij voorgeschreven kennisgeving door hen niet wordt gedaan.

9. Het grondgebied, dat van de gemeente *Waddinxveen* naar de gemeente *Boskoop* overgaat, behoort tot het kanton *Alphen* en tot het arrondissement 's *Gravenhage*.

Deze wet is niet van invloed op de bij haar in werking treden bij de arrondissements-rechtbank te *Rotterdam* en bij het kantongerecht te *Gouda* aanhangige zaken, noch op de reeds gedane dagvaardingen en oproepingen om voor die rechtbank of dat kantongerecht te verschijnen, noch op de reeds bepaalde comparitiën voor den President van genoemde rechtbank te houden.

10. De inschrijvingen van hypotheccair verband, welke sedert 1 Januari 1879 ten kantore van de hypothecken en het kadaster te Rotterdam genomen mochten zijn op de perceelen die van de gemeente Waddinxveen naar de gemeente Boskoop overgaan en de processen-verbaal van inbealagening betrekkelijk die perceelen, welke sedert gemeld tijdstip mochten zijn overgeschreven, worden binnen drie maanden nadat het grondgebied van de eene gemeente naar de andere is overgegaan, ambtshalve overgebracht naar de registers van het kantoor der bewaring van de hypothecken en het kadaster te Leiden.

Die overbrenging maakt geene verandering in den rang en de rechten, die door de inschrijving in de registers der bewaring van hypothecken en het kadaster te Rotterdam aan de belanghebbenden was verzekerd.

De wijze van uitvoering van dit artikel wordt door den Minister van Financiën geregeld.

11. Deze wet treedt in werking met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 12den Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 19 Juli 1895.)

12 Juli 1895. WET, tot wijziging van artikel 4 der wet van 29 October 1892 (*Staatsblad* n°. 240), houdende voorloopige maatregelen tot behoud van vicariegoederen. S. 99.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is het tijdvak, gedurende hetwelk de wet van 29 October 1892 (*Staatsblad* n°. 240) geldt, te verlengen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Benig artikel.

In artikel 4 der wet van 29 October 1892 (*Staatsblad* n°. 240), houdende voorloopige maatregelen tot behoud van vicariegoederen, worden de woorden „drie jaren” vervangen door „acht jaren”.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 12den Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Justitie, (get.) VAN DER KAAJ.
(Uitgeg. 20 Juli 1895.)

12 Juli 1895. WET, houdende wijziging van het zevende hoofdstuk A der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1894. S. 100.

Bij deze wet wordt *art.* 8 verhoogd met f 5,007.87^s, daarentegen wordt *art.* 7 met gelijk bedrag verminderd.

12 Juli 1895. WET, tot goedkeuring van den onderhandschen verkoop aan de gemeente Bergen op Zoom, van een stuk gealecten vestinggrond aan de *Glimesstraat* aldaar. S. 101.

12 Juli 1895. WET, houdende machtiging op de Algemeene Rekenkamer tot verevening van een verleend pensioen. S. 102.

12 Juli 1895. WET, tot verhooging van het zesde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 103.

Bij deze wet wordt na verhooging van *art.* 14 met f 239,300, het totaal der 2de afd. gebracht op f 6,421,950 en het eindecijfer op f 15,651,605.24.

12 Juli 1895. WET, tot regeling van 1°. de bevordering en het ontslag van de officieren der Koninklijke Nederlandsche Marine-Reserve; 2°. de pensionneering van officieren, onderofficieren en minderen der Koninklijke Nederlandsche Marine-Reserve en van hunne weduwen en kinderen. S. 104.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1894/95, n°. 103, 1—8.

Hand. id. 1894/95, *bladz.* 1350—1354.

Hand. 1° Kamer 1894/95, *bladz.* 341—351, 359.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat bij de wet regelen behooren te worden gesteld betreffende de bevordering en het ontslag der officieren en betreffende de pensionneering der officieren, onderofficieren en minderen van de Koninklijke Nederlandsche Marine-Reserve en van hunne weduwen en kinderen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

INLEIDING.

Art. 1. Waar in deze wet gesproken wordt van officieren, onderofficieren, minderen, luitenanten ter zee der 1ste klasse, buitengewone luitenanten ter zee der 1ste klasse, luitenanten ter zee

der 2de klasse, adelborsten der 1ste klasse, buitengewone adelborsten, machinisten, korporaa's, matrozen, vuurstokers en torpedisten, zonder nadere aanduiding, worden bedoeld de in die rangen of graden dienenden bij de Koninklijke Nederlandsche Marine-Reserve.

Waar gesproken wordt van dienst en diensttijd wordt bedoeld dienst en diensttijd bij de Koninklijke Nederlandsche Marine-Reserve.

Waar gesproken wordt van actieven dienst en van militairen dienst wordt bedoeld de dienst van af het tijdstip, waarop het personeel der Koninklijke Nederlandsche Marine-Reserve, tot dienst of oefening opgeroepen, op de daartoe aangewezen schepen of plaatsen aankomt tot het tijdstip waarop het met onbepaald verlof vertrekt.

1ste AFDEELING.

Van de bevordering der officieren.

2. De volgorde der officieren in iederen rang wordt, behoudens het bepaalde in artikel 10 deser wet, geregeld naar den datum van ingang der benoeming of bevordering tot dit rang.

Bij benoeming of bevordering van meer dan een persoon bij hetzelfde besluit geschiedt de rangschikking naar de volgorde, bij dat besluit in acht genomen.

Bij bevordering met ingang van denzelfden datum, waarop anderen in denzelfden rang worden benoemd, hebben de bevorderden steeds den voorrang boven de benoemden.

3. De buitengewone adelborsten moeten twee jaren dien rang bekleed hebben, ten minste eene oefening van drie achtereenvolgende maanden met goed gevolg doorloopen hebben, en in het bezit zijn van het diploma van tweeden stuurman voor de groote stoomvaart, om tot adelborst der 1ste klasse te kunnen worden bevorderd.

4. De adelborsten der 1ste klasse moeten vier jaren dien rang bekleed hebben, in dien rang ten minste twee oefeningen, waarvan een van drie en een van zes achtereenvolgende maanden, met goed gevolg doorloopen hebben, en in het bezit zijn van het diploma van eersten stuurman voor de groote stoomvaart, om tot luitenant ter zee der 2de klasse te kunnen worden bevorderd.

5. De luitenants ter zee der 2de klasse moeten acht jaren dien rang bekleed hebben, en in dien rang ten minste drie oefeningen, waarvan twee van drie en een van zes achtereenvolgende maanden, met goed gevolg doorloopen hebben, om tot luitenant ter zee der 1ste klasse te kunnen worden bevorderd.

6. De bevorderingen van buitengewoon adelborst tot adelborst der 1ste klasse en van adelborst der 1ste klasse tot luitenant ter zee der 2de klasse geschieden steeds ten minste voor vijf zesden van het getal der te bevorderen officieren naar ouderdom in rang, voor zooverre deze officieren, bij goed gedrag en genoegzamen dienstijver de vereischte bekwaamheid en geschiktheid voor den hooger rang bezitten.

Het overige een zesde kan door Ons worden aangevuld bij keuze.

7. De bevorderingen van luitenant ter zee der 2de klasse tot luitenant ter zee der 1ste klasse geschieden steeds ten minste voor drie vierden van het getal der te bevorderen officieren naar ouderdom in rang, voor zooverre deze officieren, bij goed gedrag en genoegzamen dienstijver, de vereischte bekwaamheid en geschiktheid voor den hooger rang bezitten.

Het overige een vierde kan door Ons worden aangevuld bij keuze.

8. De tijd van dienst, die volgens de artikelen 3, 4 en 5 vereischt wordt om van den lageren tot den hooger rang over te gaan, kan in tijd van oorlog, in geval van gebrek aan officieren, door Ons tot op de helft van het bepaalde worden verminderd.

Bovendien kunnen in oorlogstijd de bepalingen ten aanzien van het voor bevordering vereischte aantal oefeningen door Ons tijdelijk worden buiten werking gesteld.

9. Met afwijking van de bepalingen in de artikelen 3, 4, 5 en 8, betreffende den vereischten diensttijd in de verschillende rangen en het aantal der te houden oefeningen, kunnen officieren door Ons buitengewoon bevorderd worden, ingeval zij een schitterend wapenfeit of eene uitstekende militaire daad hebben volbracht.

De aanleiding tot dergelijke buitengewone bevordering wordt in het besluit der bevordering nitdrukkelijk vermeld.

10. Officieren die zich in krijgsgevangenschap bevinden, worden voorloopig niet tot hooger rang bevorderd.

Wanneer zij binnen vier jaren uit de krijgsgevangenschap worden ontslagen, en hunne bevordering naar ouderdom in rang tijdens de krijgsgevangenschap zonde hebben kunnen plaats vinden, zullen zij, ingeval er geene bijzondere redenen aanwezig zijn om hunne bevordering niet te doen

geschieden, bij hunne terugkomst in het vaderland worden bevorderd en hunne plaats in de ranglijst hernemen, naar den ouderdom in rang, dien zij vóór de krijgsgesangenschap hadden.

Voor het geval de krijgsgesangenschap langer dan vier jaren heeft geduurd, behouden Wij Ons voor om aan hen zoodanige rang of bestemming te verleenen, als waarvoor zij, na hunne terugkomst in het vaderland, bekwaam en geschikt zullen worden geacht, hetzij in hun korps, hetzij in eene andere Staatsbetrekking.

IIde AFDEELING.

Van het ontslag der officieren.

11. Behalve in de gevallen bij andere wetten voorzien, wordt de rang van officier verloren:

1°. door ontslag;

2°. ten gevolge van het verlies van den staat van Nederlander.

12. Een officier kan uit den dienst worden ontslagen:

1°. op zijn verzoek. Het ontslag kan echter worden afgewezen zoolang de bij de benoeming aangegane dienstverbintenis niet is volbracht, of zolang de Reserve in tijden van oorlog of andere buitengewone omstandigheden, door Ons in actieven dienst is opgeroepen;

2°. na een diensttijd van twintig jaren;

3°. wegens het niet blijven varen bij de Nederlandsche handelsvloot. Deze bepaling is echter niet van toepassing op de eervol ontslagen officieren van de zeemacht die tot officier zijn benoemd:

4°. wegens ziels- of lichaamsgebreken die hem, blijkens den uitslag van een militair geneeskundig onderzoek, ongeschikt maken voor den militairen dienst;

5°. wegens onbekwaamheid of het op den duur niet voldoen aan de vereischen voor hooger rang;

6°. als hij een vonnis van den Raad van tucht voor de koopvaardij te zijnen laste heeft;

7°. wegens verregaande nalatigheid in de vervulling der opgelegde plichten;

8°. wegens opzettelijke en herhaalde ongehoorzaamheid, mishandeling van ondergeschikten, of misbruik maken van gezag, een en ander tijdens hij in actieven dienst is; inzonderheid wanneer door eene of andere dezer handelingen stellig nadeel aan den dienst of aan personen is toegebracht;

9°. wegens aanhoudend wangedrag, onverschillig of daarvan in of buiten den actieven dienst blijkt;

10°. wegens gedragingen of daden in het openbaar, of wegens openbare geschriften, waardoor de waardigheid van den officiersrang, de eerbied voor het Koninklijke Huis, de grondwettige instellingen of de krijgstuicht bepaald worden aangerand;

11°. na eene rechterlijke veroordeeling, die, hoezeer het verlies van den militairen rang niet uit haren aard ten gevolge hebbende, nochtans heeft plaats gehad wegens eene handeling, welke hem onwaardig maakt den rang van officier te blijven bekleeden.

13. In de gevallen voorzien sub 1°, 2°, 8°, 4°. en 5°. van het voorgaand artikel, wordt het ontslag steeds eervol verleend.

In de gevallen voorzien sub 6°, 7°, 8°, 9°, 10°. en 11°. van het voorgaand artikel, kan het ontslag of eervol, of niet eervol verleend worden, doch het laatste alleen wanneer een door Ons te benoemen Raad van vijf leden de hem voorgelegde vraag, of er termen zijn voor een niet eervol ontslag, bevestigend heeft beantwoord.

De leden van den Raad moeten zijn hoofdofficier der zeemacht of wel officier der Reserve van hooger rang dan de betrokkene of van gelijken rang, doch met meerdere ancienniteit. Zoo mogelijk worden twee — doch nimmer meer dan twee — officieren der Reserve tot lid van den Raad benoemd.

Van het advies van den Raad wordt door Ons niet afgeweken dan ten gunste van den betrokkene.

De wijze van werken van den Raad wordt bepaald bij algemeenen maatregel van bestuur.

IIIde AFDEELING.

Van de pensionneering der officieren, onderofficieren en minderen.

14. Recht op pensioen ten laste van den Staat wordt verkregen:

1°. ter zake van minstens *twintig* jaren dienst, behoudens het bepaalde bij artikel 16;

2°. ter zake van verwonding of verminking, tijdens de uitoefening van den militairen dienst in den strijd bekomen of veroorzaakt door gevorderde of bevolen militaire diensten, als ook ter zake van ziels- of lichaamsgebreken, welke het gevolg zijn van omstandigheden, verrichtingen en vermoenenissen, aan de uitoefening

van den militairen dienst verbonden, voor zoover die verwonding, verminking, ziels- of lichaamsgebreken den belanghebbende binnen een jaar na het ontstaan tot de verdere vervulling van zijn burgerlijk beroep of tot de voorziening in zijn levensonderhoud voor altijd ongeschikt maken.

Van den termijn van een jaar, bedoeld onder 2°, mag alleen worden afgeweken, wanneer bij het nader te noemen geneeskundig onderzoek blijkt, dat de ongeschiktheid het onmiddellijk gevolg is van vroeger bekomen verwonding, verminking of gebrek.

15. Buitengewone luitenants ter zee der 1ste klasse hebben geen recht op pensioen ter zake van minstens twintig jaren dienst, bedoeld in artikel 14, sub 1°.

16. Het recht op pensioen ter zake van minstens twintig jaren dienst wordt bij het verleen van ontslag te dier zake erkend, doch het pensioen wordt, behoudens het bepaalde bij de 4de en 5de alinea van dit artikel, eerst toegekend nadat en gaat eerst in met den dag waarop de belanghebbende zijn zes en vijftigste levensjaar is ingetreden, een en ander mits de belanghebbende binnen een jaar na het intreden van dat levensjaar eene aanvraag om toekenning van pensioen inzendt aan het Departement van Marine.

Wanneer de aanvraag niet binnen het bedoelde jaar is ingediend, gaat het pensioen eerst in met het vierendeeljaars, volgende op dat waarin de aanvraag is gedaan.

Door het niet indienen van de aanvraag binnen vijf jaar, nadat de belanghebbende zijn 56ste levensjaar is ingetreden, wordt alle recht op het pensioen verbeurd.

Wordt de belanghebbende reeds bij het ontslag of daarna, doch voordat hij zijn 56ste levensjaar is ingetreden, verklaard door ziels- of lichaamsgebreken, niet het gevolg van eigen moedwillige handelingen of van ongeregeld gedrag en ook niet vallende in de termen van artikel 14, sub 2°, geheel ongeschikt te zijn geworden om in zijn levensonderhoud te voorzien, dan wordt het pensioen toegekend reeds dadelijk nadat die verklaring ter kennis van het Departement van Marine is gekomen.

Is de hierbedoelde ongeschiktheitsverklaring geschied vóór het ontslag, dan gaat het pensioen in te gelijk met het ontslag. Is zij geschied na het ontslag, dan gaat het pensioen in met den door Ons te bepalen dag.

17. Het pensioen ter zake van de verwonding,

verminking, ziels- of lichaamsgebreken, vermeld sub 2° van artikel 14, gaat in te gelijk met het ontslag, wanneer het recht op dit pensioen vóór het ontslag is erkend en anders met den door Ons te bepalen dag.

Niettegenstaande de erkenning van het recht op pensioen ter zake van minstens twintig jaren dienst, wordt in stede van dat pensioen, alsnog pensioen toegekend ter zake, omschreven bij artikel 14, sub 2°, ingeval daartoe termen aanwezig blijken te zijn.

18. Voor de toekenning van pensioen ingevolge deze wet, komt alleen in aanmerking de tijd, gedurende welke de belanghebbende behoort heeft tot de Koninklijke Nederlandsche Marine-Reserve, welke tijd aanvang neemt met den datum van aanstelling of verbintenis bij genoemde Reserve.

Voor de berekening van andere pensioenen ten laste van den Staat komt van den diensttijd alleen in aanmerking de tijd, door belanghebbenden in actieven dienst doorgebracht.

19. De tijd in krijgsgevangenschap doorgebracht, wordt als actieve diensttijd in aanmerking gebracht.

20. Indien een zeegevecht of een veldtocht heeft plaats gehad, wordt door Ons bepaald of, en voor welk tijdsverloop, de diensttijd voor den daarbij tegenwoordig geweest zijnden officier, onderofficier of mindere, dubbel zal worden geteld.

21. De maand waarin de diensttijd aanvang neemt en die waarin deze eindigt, worden bij de regeling van het pensioen ten volle berekend.

Voor de berekening van het pensioen wordt een geheel jaar geteld, indien het eindcijfer de helft of een grooter gedeelte van een jaar oververt; een kleiner gedeelte wordt niet in rekening gebracht.

22. Het bedrag van het pensioen wordt vastgesteld, zooals op den bij deze wet gevoegden staat is aangewezen, behoudens het bepaalde in de vier volgende artikelen.

Het pensioen wordt geregeld naar den rang of graad, dien de belanghebbende gedurende de laatste twee jaren werkelijk heeft bekleed en, bij gemis daarin van twee volle jaren dienst, naar den onmiddellijk voorafgaanden rang of graad.

In het geval, voorzien sub 2° van artikel 14, geschiedt de regeling van het pensioen naar den rang of graad, laatstelijk werkelijk bekleed.

Titulaire rangen komen bij de berekening van het pensioen niet in aanmerking.

23. Het pensioensbedrag, zooals dit in de derde kolom van den bij het voorgaand artikel bedoelden staat is aangegeven, wordt met *een vierde gedeelte* vermeerderd, wanneer de verwonding of verminking, vermeld bij artikel 14, sub 2°, het verlies ten gevolge heeft van een der ledematen of het gemis van het gebruik daarvan, of wel wanneer de toestand van dien aard is, dat hij met zoodanig verlies of gemis kan worden gelijkgesteld.

24. Het pensioensbedrag, zooals dit in de derde kolom van den bij artikel 22 bedoelden staat is aangegeven, wordt met *de helft* vermeerderd voor het verlies, door oorzaken als in artikel 14, sub 2°, zijn vermeld, van twee of meer ledematen, of bij gemis van het gebruik daarvan, of wel wanneer de toestand van dien aard is, dat hij met zoodanig verlies of gemis kan worden gelijkgesteld; zoo ook voor het geheel en onherstelbaar verlies van het gezichtsvermogen in beide oogen, door gelijke oorzaken.

Door ledematen worden in dit en in het voorgaande artikel uitaluitend verstaan handen en voeten, onverschillig of zich aan het verlies daarvan dat van armen en beenen paart.

25. Hij die niettegenstaande het verlies of het gemis van het gebruik van één of meer ledematen, veroorzaakt op de wijze als bij de twee voorgaande artikelen is bedoeld, blijft doordienen, verkrijgt wanneer hij later gepensionneerd wordt krachtens artikel 14, sub 2°, boven het bedrag waartoe hij in den alsdan door hem bekleeden rang of graad gerechtigd is, eene verhooging ten bedrage van *een vierde gedeelte* of van *de helft* van het pensioensbedrag, dat hem ingevolge artikel 22 dezer wet zoude zijn toegekend, ware hij gepensionneerd dadelijk nadat hij de verwonding, verminking of lichaamsgebreken heeft bekomen, welke het verlies of het gemis van het gebruik van één of meer ledematen ten gevolge heeft gehad.

26. Het volgens de artikelen 22, 23, 24 en 25 berekend pensioensbedrag wordt verhoogd voor elk jaar, in actieven dienst bij de zeemacht doorgebracht in 's Rijks overzeesche bezittingen en koloniën en tusschen de keerkringen, voor de officieren met vijf en zeventig gulden, voor de machinisten met vijftien gulden, voor de overigen met zeven gulden vijfzig cents.

Bij de berekening van dezen tijd worden ge-

deelten van jaren bijeengeteld en wordt een geheel jaar geteld, indien het aldus verkregen eindcijfer sluit met de helft of een grooter gedeelte van een jaar; voor een kleiner gedeelte wordt niets genoten.

27. Ingeval de bij artikel 14, sub 2°, bedoelde verwonding, verminking, ziels- of lichaamsgebreken, ter zake waarvan pensionneering heeft plaats gehad, den gepensionneerde later in een toestand brengen, die, had hij reeds bestaan tijdens de pensionneering, recht zou hebben gegeven op een hooger pensioensbedrag, dan wordt de belanghebbende alsnog in het genot gesteld van dat hooger pensioen, mits de aanvraag daartoe binnen een jaar, nadat het pensioen is aangevangen, aan het Departement van Marine zij ingezonden.

Die verhooging gaat in met den dag waarop de aanvraag bij gemeld Departement is ontvangen.

28. Hij die, behalve op grond van artikel 27, recht kan doen gelden op hooger pensioen dan hem werd verleend, wordt alsnog in het genot van dit hooger pensioen gesteld, mits de aanvraag daartoe aan het Departement van Marine zij ingezonden binnen een jaar nadat het pensioen is toegekend.

Die verhooging gaat in met den dag waarop het pensioen een aanvang heeft genomen.

29. De oorzaak, de aard en de gevolgen van de verwonding, verminking, ziels- of lichaamsgebreken, die ingevolge artikel 14, sub 2°, recht geven op pensioen, ingevolge artikel 27 recht geven op verhooging van pensioen of ingevolge art. 16, 4de en 5de alinea, den ingang van het pensioen vervroegen, moeten bij militair geneeskundig onderzoek zijn erkend.

IVde AFDEELING.

Van de pensioenen der weduwen en onderstandenen der kinderen van officieren, onderofficieren en minderen.

30. De weduwen van officieren, onderofficieren en minderen hebben recht op pensioen, in het geval dat hare echtgenooten — tijdens de uitoefening van den militairen dienst — in den strijd of in en door gevorderde of bevolen dienstverrichtingen het leven hebben verloren, of aan de onmiddellijke gevolgen van in en door gevorderde of bevolen dienstverrichtingen ontstane verwonding, verminking of lichaamsgebreken, binnen een jaar na het ontstaan daarvan zijn

overleden, mits het huwelijk niet na de verwonding, verminking of het ontstaan van het lichaamsgebrek zij voltrokken.

Van den termijn van een jaar, bedoeld in het vorige lid, mag alleen worden afgeweken, indien uit het getuigschrift van een geneeskundige blijkt, dat de dood het onmiddellijk gevolg was van eene vroeger aldus bekomen verwonding, verminking of gebrek.

31. Het bedrag van het weduwenpensioen wordt geregeld, zooals op den bij deze wet gevoegden staat is aangewezen.

32. Het weduwenpensioen neemt aanvang met den dag volgende op dien waarop de bezoldiging van den echtgenoot ophoudt. Ingeval deze, ter zake van in den strijd of in en door gevorderde of bevolen dienstverrichting bekomen verwonding, verminking of gebreken, reeds in het genot van pensioen gesteld was, neemt het pensioen der weduwe aanvang met den dag volgende op dien waarop het pensioen van haren echtgenoot heeft opgehouden.

Wanneer de aanvraag tot het bekomen van het weduwenpensioen niet binnen een jaar, nadat het recht daarop is verkregen, aan het Departement van Marine is ingezonden, gaat het pensioen eerst in met het vierendeeljaars volgende op dat waarin de aanvraag is gedaan.

Wanneer de aanvraag niet binnen vijf jaren, nadat op het pensioen recht is verkregen, mocht zijn ingediend, vervalt alle recht op weduwenpensioen.

Bij hertrouwen houdt het pensioen op met den dag waarop het huwelijk is voltrokken.

33. Wanneer de officier, onderofficier of mindere, die op een der wijzen bij artikel 30 vermeld, het leven heeft verloren, geen weduwe maar een of meer kinderen, geboren uit een vóór het ontstaan der bij evengemeld artikel omschreven omstandigheden voltrokken wettig huwelijk, of vóór dat tijdstip gewettigd, achterlaat, wordt aan dat kind of die kinderen, zoolang zij beneden den ouderdom van achttien jaren en ongehuwd zijn, en de Staat niet op andere wijze in hun onderhoud voorziet, een onderstand verleend tot gelijk bedrag als het pensioen, dat aan de weduwe zou zijn toegestaan.

Zoodra een der kinderen ophoudt gerechtigd te zijn tot onderstand, gaat zijn aandeel over op de overblijvende daarop recht hebbende kinderen.

Op den onderstand der kinderen zijn ook de bepalingen van de 1ste, 2de en 3de alinea's van artikel 32 van toepassing.

34. Aan de vrouw of wettige en gewettigde kinderen van een officier, onderofficier of mindere kan tijdelijk een onderstand worden verleend in het geval, dat haar echtgenoot of hun vader — tijdens de uitoefening van den militairen dienst — bij de uitvoering van eene dienstverrichting is vermist geraakt. Het bedrag van dien onderstand zal gelijk zijn aan het bedrag van het pensioen of den onderstand, waarop de weduwe of de kinderen bij het overlijden van haren echtgenoot of hunnen vader recht mochten hebben.

De bepalingen betreffende de overige pensioenen en onderstanden zijn ook op dezen onderstand, tijdelijk daarvoor in de plaats tredende, toepasselijk.

35. Bijaldien eene weduwe die in het genot is van een weduwenpensioen volgens deze wet, een huwelijk aangaat, of wanneer eene weduwe, gepensionneerd of op weduwenpensioen recht hebbende, is overleden en een of meer kinderen aanwezig zijn, geboren uit een wettig huwelijk van of gewettigd door hem die op een der wijzen bij artikel 30 omschreven, het leven heeft verloren, wordt aan dat kind of die kinderen, onder dezelfde voorwaardelijke bepalingen en op denzelfden voet als in artikel 33 zijn vastgesteld, de daarbij bepaalde onderstand toegelegd, met ingang van den dag waarop het weduwenpensioen of de bezoldiging heeft opgehouden.

36. Ingeval de officier, onderofficier of mindere, die op eene der wijzen bij artikel 30 omschreven, het leven heeft verloren, behalve eene weduwe, ook een of meer kinderen, door hem in vroeger huwelijk verwekt, of vóór het aangaan van het laatste huwelijk gewettigd, achterlaat, wordt het aan de weduwe toe te kennen pensioen, zoolang dat kind of die kinderen in de omstandigheden verkeerden, op grond waarvan zij, krachtens de bij artikel 33 vastgestelde bepalingen, op onderstand aanspraak hebben, op naam en ten behoeve van de weduwe voor de eene helft, en van gemeld kind of voormelde kinderen voor de wederhelft verleend.

Van den dag dat het kind of de kinderen opgehouden op onderstand aanspraak te hebben, wordt de weduwe ook in het bezit van de tweede helft van het pensioen gesteld.

Bij overlijden van de weduwe, of wanneer zij in het huwelijk treedt, gaat de door haar genoten helft op voormeld kind of de voormelde kinderen over, voor zoover zij, krachtens de bij artikel 30 vastgestelde bepalingen, nog op onderstand recht hebben.

Mochten er echter een of meer kinderen aanwezig zijn, voortgesproten uit haar huwelijk met den in het eerste lid van dit artikel bedoelden officier, onderofficier of mindere, of bij of tijdens het huwelijk gewettigd, dan gaan hare rechten op deze kinderen over.

De in de voorgaande alinea bedoelde kinderen treden ook in het genot van de pensioensheft aan de in de eerste drie alinea's van dit artikel bedoelde kinderen verleend, wanneer voor dezen dat genot ophoudt na het hertrouwen of het overlijden van de weduwe huns vaders.

Zoodra een der in dit artikel bedoelde kinderen ophoudt gerechtigd te zijn tot onderstand, gaat zijn aandeel over op de overblijvende daarop rechthebbende kinderen.

37. Eene weduwe, hertrouwd doch opnieuw weduwe geworden en, krachtens haar tweede of nader huwelijk, tot Rijkspensioen niet of tot minder bedrag gerechtigd, treedt weder in het genot van haar vorig pensioen. De ingang daarvan wordt, behoudens het voorgeschrevene in de 2de en 3de alinea's van artikel 32, bepaald op den dag volgende op dien waarop haar laatste echtgenoot is gestorven, of waarop later het Rijkstraktement of pensioen, waarvan laatstgenelde in het bezit mocht zijn geweest, heeft opgehouden.

Ingeval er een of meer kinderen, uit vroeger huwelijk, krachtens artikel 35 in het genot zijn van onderstand, wordt de weduwe niet eerder in haar vorig pensioen hersteld, dan met den dag volgende op dien waarop de onderstand, aan het kind of de kinderen toegekend, geheel heeft opgehouden.

38. Bij het overlijden van een officier, onderofficier of mindere, wiens huwelijk door echtscheiding onthouden is, worden de wettige en gewettigde kinderen, met betrekking tot de aanspraak op onderstand, met onderlooze kinderen gelijkgesteld.

39. Wanneer de in de IVde afdeling dezer wet bedoelde personen aanspraak op hooger pensioen of onderstand mochten kunnen doen gelden dan aan hen is verleend, worden zij alsnog in het genot van dat hooger pensioen of dieu hooger onderstand gesteld, mits de aanvraag daartoe binnen den tijd van een jaar, nadat het pensioen of de onderstand is aangevangen, aan het Departement van Marine zij ingezonden.

Die verhooving gaat in met den dag, waarop de aanvraag bij het Departement van Marine is ontvangen.

Vde AFDEELING.

Algemeene bepalingen betreffende de pensioenen en onderstanden.

40. De pensioenen, onderstanden en verhoogingen worden, op voordracht van den Minister van Marine, door Ons toegekend.

Van de gronden, waarop het pensioen of de onderstand is verleend, wordt in Ons besluit melding gemaakt.

Van deze besluiten wordt, voor sooverre de pensioenen van de officieren betreft, in de *Staatscourant* opgave gedaan met vermelding van den naam en rang van den gepensioneerde, het bedrag van het pensioen en de toepasselijke wetsbepaling.

Jaarlijks wordt, bij de indiening der begrooting van Staatsuitgaven, aan de Staten-Generaal eene lijst overgelegd van de sedert de indiening der vorige begrooting verleende pensioenen en onderstanden.

Deze lijst bevat:

- a. de namen der gepensioneerden of onderstand genietenden;
- b. hun onderdom en hunne laatste betrekking bij de Reserve;
- c. de gronden, waarop het pensioen of de onderstand is verleend;
- d. de artikelen der wet, krachtens welke het pensioen of de onderstand is verleend;
- e. het bedrag van het pensioen of den onderstand.

41. De pensioenen en onderstanden worden in volle gulden verleend.

Onderdeelen van een gulden komen daarbij voor één gulden in berekening.

42. De pensioenen en onderstanden worden op naam van de belanghebbenden, ten laste van den Staat, in het Grootboek der pensioenen ingeschreven en van die inschrijving wordt een bewijs uitgereikt.

De uitbetaling geschiedt volgens de regelen door Ons te stellen.

43. Bij overlijden van den titularis wordt het pensioen of de onderstand uitbetaald tot het einde van het kwartaal, waarin het overlijden heeft plaats gehad.

44. De soldij en toelage, verboden aan de Militaire Willemsorde en aan de benoeming van broeder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, worden te gelijk met het pensioen en den onderstand genoten.

45. Indien met de beslissing op eene aanvraag tot toekenning of verhooging van een pensioen of onderstand, waarop naar de bepalingen dezer wet aanspraak kan worden gemaakt, door den of de belanghebbende geen genoegen wordt genomen, is deze bevoegd binnen drie maanden, nadat die beslissing te zijner of harer kennis is gebracht, te verzoeken dat omtrent de beswaren het gevoelen worde ingewonnen van de afdeling van den Raad van State, bedoeld bij het 2de lid van artikel 13 der wet van 21 December 1861 (*Staatsblad* n°. 129).

Wanneer ingevolge het bepaalde bij dit artikel het gevoelen van de afdeling van den Raad van State, bedoeld bij het 2de lid van artikel 13 der wet van 21 December 1861 (*Staatsblad* n°. 129), wordt ingewonnen, wordt de zaak behandeld op de wijze, vastgesteld voor de behandeling van geschillen van bestuur.

46. De pensioenen en onderstanden zijn onvervreemdbaar.

De titularis kan daarover op geenerlei wijze beschikken, ook niet door verpanding of beleening.

Indien hij last geeft om het pensioen of den onderstand voor hem te ontvangen, kan hij die lastgeving altijd herroepen.

Alle overeenkomsten, hiermede strijdig, zijn nietig. Deze bepalingen worden op het bewijs van inschrijving van het pensioen of den onderstand nitgedrukt.

De voorschotten der gemeentebesturen, liefdadige of tot algemeen nut werkende instellingen, hetzij renteloos, hetzij tegen matige rente, op voorschreven pensioenen of onderstanden verstrekt en tot zekerheid waarvan de bewijzen van inschrijving in het bezit van die lichamen worden gesteld, zijn niet onder de bij deze wet verboden beleeningen begrepen, mits de voorwaarden volgens welke die voorschotten geschieden, zijn goedgekeurd door den Minister van Financiën.

Indien een gepensioneerde in een gesticht of instelling van weldadigheid, door het openbaar gezag erkend, is opgenomen of, op welke wijze ook, door zoodanige instelling of door eene burgerlijke gemeente wordt verpleegd, wordt, zoolang dit geschiedt, zijn pensioen nitbetaald aan het bestuur van dat gesticht, die instelling of gemeente, hetwelk zich tot dat einde in het bezit zal stellen van het bewijs van inschrijving van het pensioen.

Indien het bedrag van het pensioen dat der verplegingskosten overtreft, wordt het verschil

door het daarbij betrokken bestuur aan of ten behoeve van den gepensioneerde uitgekeerd.

47. Op de pensioenen kunnen, ten behoeve van particuliere schuldeischers, alleen kortingen worden toegestaan ter zake van gelden, verschuldigd wegens woning, kleeding en verdere noodwendige levensbehoefte, verstrekt ten behoeve van den gepensioneerde of zijn gezin.

Voor de genoemde onderwerpen kan de Minister van Marine, onverschillig de hoegrootheid der verschuldigde som, na een ingesteld onderzoek, in den geest der bepalingen van de wet van 24 Januari 1815 (*Staatsblad* n°. 5) korting verleenen, hoogstens tot een zede van de pensioenen, meer bedragende dan honderd gulden in het jaar, en hoogstens tot een achtste van die van honderd gulden of daar beneden.

Indien de schuldeischer, naar aanleiding van het voorschreven onderzoek, naar den rechter verwezen en de schuldenaar tot het betalen der proceskosten veroordeeld is, kan de korting tevens worden verleend voor het beloop der kosten door den schuldeischer gemaakt.

Op de onderstanden der kinderen kan geen korting ten behoeve van particuliere schuldeischers worden verleend.

48. Het pensioen en de onderstand vervallen, wanneer de titularis:

a. naturalisatie in een vreemd land aanneemt;
 b. buiten Onze toestemming, hetzij zich in vreemden krijgsveld begeeft, hetzij een orde-
 teeken, titel, rang, waardigheid of openbare
 bediening aanneemt, welke door eene vreemde
 Mogendheid of Regeering is verleend of opgedragen.

49. Hij, die tot gevangenisstraf van drie jaren of zwaardere straf onherroepelijk is veroordeeld, mist van het tijdstip af, waarop die veroordeeling onherroepelijk is geworden, totdat hij de straf zal hebben ondergaan of daarvan kwijtschelding zal hebben bekomen, het genot van pensioen.

Wij behouden Ons voor, daartoe termen vindende, over het pensioen van den veroordeelde, zoolang deze van het genot daarvan verstoken is, te beschikken ten behoeve van zijne vrouw of wel van zijne kinderen, die beneden den leeftijd van achttien jaren en ongehuwd zijn.

Betreft de bepaling, in het eerste lid voorkomende, het pensioen eener weduwe, dan kan daarover door Ons, op dezelfde wijze en onder dezelfde bepalingen als in het tweede lid zijn vermeld, ten behoeve van de kinderen, die daarop

in geval van haar overlijden recht zouden hebben, worden beschikt.

Het eerste lid van dit artikel geldt niet voor veroordeelden, die voorwaardelijk in vrijheid zijn gesteld, gedurende den tijd dat zij zich voorwaardelijk in vrijheid bevinden.

50. De termijnen van een pensioen of onderstand, welke niet zijn ingevorderd binnen één jaar na den eersten dag der betaalbaarstelling, worden niet meer uitbetaald.

Is de invordering achterwege gebleven gedurende vijf achtereenvolgende jaren, dan is het pensioen of de onderstand vervallen.

Wij behouden Ons voor, de titularissen, die dit mochten verzoeken, in het genot van hun vervallen pensioen of onderstand te herstellen.

Dit genot zal in het hierbedoeld geval ingaan met het viereindeeljaars, volgende op dat waarin het verzoek gedaan is.

Slotbepaling.

51. Deze wet is ook van toepassing op hen, die vóór hare vaststelling bij de Koninklijke Nederlandsche Marine-Reserve zijn in dienst getreden, en op hunne weduwen en kinderen.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 12den Juli 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Marine, (get.) VAN DER WIJCK.

(Uitgeg. 16 Juli 1895.)

STAAT van het bedrag der pensioenen van de officieren, onderofficieren en minderen der Koninklijke Nederlandsche Marine-Reserve en der pensioenen van hunne weduwen en kinderen.

RANGEN EN GRADEN.	BEDRAG VAN HET JAARLIJKSCH PENSGIEN		Bedrag van het jaarlijksch pensioen der weduwen en kinderen.
	ingeval het pensioen wordt verleend krachtens art. 14, sub 1 ^o , voor elk dienstjaar.	ingeval het pensioen wordt verleend krachtens art. 14, sub 2 ^o .	
Luitenant ter zee der 1ste klasse	f 8.—	f 1,200.—	f 600.—
Buitengewoon luitenant ter zee der 1ste klasse.	—	1,200.—	600.—
Luitenant ter zee der 2de klasse	" 8.—	900.—	450.—
Adelborst der 1ste klasse.	—	800.—	
Buitengewoon adelborst	—	600.—	300.—
Machinist der 1ste klasse	" 6.—	600.—	
Machinist der 2de klasse		550.—	275.—
Machinist der 3de klasse		500.—	250.—
Korporaal en daarmee gelijkgestelden . .	" 4.—	250.—	150.—
Matroos		200.—	110.—
Vuurstoker der 2de klasse		200.—	110.—
Torpedist		200.—	110.—

12 Juli 1895. WER, tot wijziging van het zesde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1894. S. 105.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen, het totaal der 4de Afd. gebracht op f 2,048,185.30 en dat der 3de Afd. op f 6,221,315.—.

12 Juli 1895. WER, tot nadere verhooging van het zesde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 106.

Bij deze wet wordt na verhooging van eenige artikelen het totaal der 4de Afd. gebracht op f 2,080,584.40 en het eindecijfer op f 15,759,030.24.

12 Juli 1895. WET, tot beschikbaarstelling van gelden, wegens verstrekkingen door het Departement van Marine gedaan, voor den dienst van 1895. S. 107.

Bij deze wet worden de gelden tot een bedrag van f 58,524.04, voorhanden zijnde in 's Rijks schatkist, wegens door het Departement van Marine gedane verstrekkingen, ten behoeve van gemeld Departement voor den dienst van 1895 beschikbaar gesteld.

13 Juli 1895. WET, tot beschikbaarstelling van gelden, wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekkingen, voor den dienst van 1895. S. 108.

Bij deze wet worden de gelden wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekkingen, in 's Rijks schatkist ten bedrage van f 178;727.08 voorhanden, ten behoeve van dat Departement, tot het doen van betalingen voor den dienst van 1895, beschikbaar gesteld.

13 Juli 1895. WET, tot bekrachtiging van eene overeenkomst met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen en met de Krimpenerwaard-Spoorwegmaatschappij, betreffende den locaalspoorweg *Schoonhoven-Gouda*. S. 109.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben dat het noodzakelijk is de verhouding te regelen van den Staat tot de Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen en de Krimpenerwaard-Spoorwegmaatschappij, met betrekking tot den locaalspoorweg van *Schoonhoven* naar *Gouda*, en dat de ten dien einde door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën met genoemde maatschappijen gesloten overeenkomst bij de wet behoort te worden bekrachtigd;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Wordt bekrachtigd de in afschrift bij deze wet gevoegde overeenkomst betreffende den locaal-spoorweg *Schoonhoven-Gouda* door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën, als daartoe door Ons gemachtigd, onder dagteekening van ^{28 Augustus} 24 December 1894 aangegaan met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen en de Krimpenerwaard-Spoorwegmaatschappij.

2. Deze wet treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 13den Juli 1895.

(get.) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) VAN DER SLEJDEN.

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

(Uitgeg. 1 Aug. 1895.)

AFSCHRIFT.

OVEREENKOMST betreffende den locaal-spoorweg *Gouda-Schoonhoven*.

Tusschen:

1°. den Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en den Minister van Financiën, tot het aangaan van deze overeenkomst door de Koningin-Weduwe, Regentes, gemachtigd,

2°. de Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen, gevestigd te Utrecht, in deze overeenkomst aangeduid door „de Onderneming”, vertegenwoordigd door haren Directeur-Generaal, handelende krachtens besluit van de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders dier Maatschappij, gehouden te Amsterdam, den 12den Juni 1894,

3°. de Krimpenerwaardspoorweg-Maatschappij, gevestigd te Schoonhoven en domicilie stellende ten stadhuisse aldaar, in deze overeenkomst aangeduid door „de Maatschappij”, vertegenwoordigd door haar bestuur, handelende krachtens besluit van de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders dier Maatschappij, gehouden te Gouda, den 3den Maart 1894, is, behoudens bekrachtiging bij de wet, het volgende overeengekomen.

Art. 1. De Maatschappij verbindt zich tot den aanleg van een locaalspoorweg van Gouda over Bergambacht naar Schoonhoven, voor den aanleg en de exploitatie waarvan concessie werd verleend door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid bij beschikking van den 7den April 1894.

2. De Maatschappij verbindt zich den spoorweg, genoemd in art. 1, te bouwen en te voltooien, overeenkomstig de daarvoor geldende concessiebepalingen en dien aan de Onderneming ter exploitatie op te leveren, geheel gereed, binnen den tijd, daarvoor in de concessie bepaald

of met goedvinden der onderneming door de Regeering toegestaan.

Door de Maatschappij moet worden geleverd de spoorweg met alle daartoe behoorende werken, als:

a. bruggen, duikers, wegbruggen, doorgangen of poorten, overwegen, parallelwegen, middelen van veiligheid en afsluiting, wijk- en wisselplaatsen;

b. alle gebouwen, zoowel voor het publiek als voor den dienst benodigd, laad- en losplaatsen, stoepen, stationsafsluitingen, gasleidingen, lantaarnpalen of lantaarnarmen met lantaarns;

c. alles wat tot het vaste materieel der stations en van den weg behoort, als: draaischijven, wissels, vergaarbakken voor water, met de inrichtingen tot water op- en afvoer, waterkranen met leidingen, hekken, kilometer- en halve kilometerpalen, hellingwijzers en waarschuwingsborden, pleinen voor de stationsgebouwen, verharde toegangswegen, de telegraaf met alles wat daartoe behoort en de seinen op den weg en de stationsinrichtingen en toestellen ter bediening van wissels en seinen op afstand.

De verplichtingen der Maatschappij en de eischen der Onderneming ten aanzien van den bouw der wegen worden geheel geregeld naar het tusschen beide partijen vastgestelde en ten bewijze hiervan onderteekende bouwprogramma.

3. De onteigening, de aanbestedingen en gunningen geschieden in overeenstemming met de Onderneming.

Alle ontwerpen, begrotingen, bestekken, voorwaarden van levering, worden, nadat de Onderneming zich daarmede heeft verenigd, door hare bemiddeling aan de goedkeuring van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid onderworpen.

Tot het aangaan der koopcontracten van onroerende goederen wordt de toestemming vereischt van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Geene processen met derden worden gevoerd en geene overeenkomsten of koopcontracten worden gesloten, dan met toestemming van de Onderneming, geene betalingen voor werken of leveringen of voor aankoop van onroerende goederen geschieden, dan na verkregen machtiging der Onderneming.

De aan den Directeur en het verdere personeel van de Maatschappij toe te kennen bezoldigingen en vergoedingen voor reis- en verblijfkosten

worden in overeenstemming met de Onderneming bepaald.

De toekenning van eene vergoeding voor de voorbereidende werkzaamheden tot verkrijging der concessie, alsmede de aanvaarding der voorwaarden, verbonden aan ten behoeve van den spoorweg in kapitaal te verlenen subsidiën, geschieden in overeenstemming met de Onderneming.

Is deze overeenstemming verkregen, dan onderwerpt de Maatschappij de desbetreffende besluiten aan het goedvinden der Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën.

De voorwaarden, waaronder de aandelen en eventuele geldleeningen door de Maatschappij zullen worden uitgegeven, worden in overeenstemming met de Onderneming ontworpen. Zij worden niet vastgesteld dan nadat de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën zich daarmede hebben vereenigd.

De Maatschappij mag bij den aanleg van den in art. 1 genoemden spoorweg geene verplichtingen aangaan jegens derden, die lasten zouden kunnen opleggen aan de exploitatie, dan in overeenstemming met de Onderneming. In hetgeen in overeenstemming met de Onderneming of met hare toestemming is vastgesteld, kan de Maatschappij geene wijziging brengen, dan met schriftelijke toestemming van de Onderneming.

De Onderneming is bevoegd zich, op de wijze als haar goed dunkt, te overtuigen dat de uitvoering der werken deugdelijk en naar behooren geschiedt, volgens de daarvoor vastgestelde ontwerpen en bestekken of voorwaarden, en overeenkomstig het bouwprogramma.

4. De vergoedingen verschuldigd voor het gebruik van eenig station of baanvak aan den Staat of andere ondernemingen toebehoorende, ten behoeve van den spoorweg, genoemd in art. 1, komen ten laste van de Maatschappij.

De onderhandelingen, regelingen en overeenkomsten tot het verkrijgen van aansluitingen aan een gemeenschappelijk gebruik van eenig station of baanvak, aan den Staat of andere ondernemingen toebehoorende, ten behoeve van den aanleg van den spoorweg, genoemd in art. 1, worden door de Maatschappij, in overeenstemming met de Onderneming, gevoerd en gesloten.

Onderhandelingen, aangaande aansluitingen aan een gemeenschappelijk gebruik van eenig station of baanvak, aan den Staat of andere ondernemingen toebehoorende, ten behoeve van den spoorweg, genoemd in art. 1, en welke niet behooren tot

die, bedoeld in het tweede lid van dit artikel, zoomede die aangaande aansluitingen aan- en gemeenschappelijk gebruik van eenig station of baanvak van den spoorweg genoemd in art. 1, ten behoeve van spoorwegen van den Staat of andere ondernemingen, worden uitsluitend door de Onderneming gevoerd, die bij deze door de Maatschappij gemachtigd wordt, om de overeenkomsten, deswege tot stand gekomen, ook namens de Maatschappij voor den duur der concessie, genoemd in art. 1, af te sluiten.

5. De Onderneming belast zich met de exploitatie van den in art. 1 genoemden spoorweg, met haar personeel, haar rollend materieel en haren roerende inventaris, voor hare kosten en risico en verbindt zich de bepalingen van de concessie voor den spoorweg, bedoeld in art. 1, en de exploitatie betreffende, en met inachtneming der overige op de Maatschappij rustende verplichtingen, voor zooverre zij de exploitatie betreffen, en in overeenstemming met de Onderneming aanvaard zijn, na te leven en evenzeer de bepalingen en voorschriften voortvloeiende uit bestaande en nog te maken wetten en wettelijke verordeningen, deze exploitatie betreffende.

Zij verbindt zich dagelijks ten minste vier treinen in elke richting tusschen Gouda en Schoonhoven te doen loopen.

6. De Maatschappij zal van de aanstaande oplevering van den spoorweg in volgens deze overeenkomst voldoende toestand ten minste drie maanden te voren aan de Onderneming kennis geven, terwijl laatstgenoemde zich verplicht den spoorweg in exploitatie te brengen binnen vier weken, nadat de spoorweg door haar in orde is bevonden, door den Raad van Toezicht op de Spoorwegdiensten is goedgekeurd en de machtiging tot het in exploitatie brengen vanwege de Regeering is verleend.

De overgave ter exploitatie wordt bij proces-verbaal geconstateerd, op te maken en te oordeelen door gemachtigden van de Onderneming en van de Maatschappij.

7. Door de Maatschappij zal, in overeenstemming met de Onderneming, van de aanlegkosten van den weg eene bouwrekening worden opgemaakt, van welke rekening te gelijker tijd met het proces-verbaal van op- en overneming van den spoorweg, bedoeld in art. 9, tweede lid, aan de Onderneming een exemplaar wordt overgelegd.

Deze rekening wordt door de Onderneming ge-

zonden aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid. Indien deze zich daarmede vereenigt, wordt ten blijke daarvan een door den Minister ondertekende verklaring op de rekening gesteld.

8. Het onderhoud van den spoorweg met al wat daartoe behoort, gaat, voor zooverre het niet behoort tot de verplichtingen der aannemers van den aanleg van den spoorweg, op den dag der in exploitatieneming over op de Onderneming, met dien verstande, dat gedurende de eerste twee jaren, volgende op dien dag, alle uitgaven van onderhoud, welke niet den bovenbouw n.l. de eigenlijke spoorbaan met wissels en draaischijven en niet de telegraaf- en seinrichtingen betreffen, haar door de Maatschappij worden terugbetaald binnen één maand, nadat zij haar de desbetreffende rekeningen heeft aangeboden.

9. Binnen één maand na het verstrijken van het tweede exploitatiejaar, heeft eene definitieve opneming van den weg en de werken plaats, door daartoe door de Onderneming en de Maatschappij aangewezen personen.

Van deze opneming wordt een proces-verbaal opgemaakt en door hen ondertekend.

De Maatschappij zal dan tevens aan de Onderneming ter hand stellen volledige plannen en bescheiden, waaruit de constructie der verschillende werken blijkt, benevens nauwkeurig bijgewerkte grondplannen, vergezeld van gewaarmerkte afschriften van alle acten betreffende de onteigening en alle verdere bescheiden en overeenkomsten met derden gesloten, die met de exploitatie van den spoorweg in verband staan.

Indien bij deze opneming blijkt, dat de Maatschappij nog werken van aanleg schuldig is, is zij gehouden deze binnen bekwamen tijd te maken of de kosten er van te vergoeden, zoo zij de uitvoering aan de Onderneming overlaat.

Indien de Onderneming in de eerste twee jaren der exploitatie nitbreiding of wijziging van de volkomen volgens het bouwprogramma afgeleverde werken of wel nieuwe werken, die niet in het bouwprogramma zijn opgenomen, noodig of wenschelijk oordeelt, zijn de bepalingen van art. 11 daarop van toepassing.

10. Tot de kosten van aanleg van den spoorweg worden gerekend ook te behooren:

a. eene rente ten bedrage van 3 pCt. 's jaars over het op de aandelen der Maatschappij gestorte kapitaal, zoomede de rente voor eventueel uit te geven leeningen, een en ander tot den dag, waarop

de spoorweg over zijne geheele lengte in exploitatie zal zijn genomen;

b. de met toestemming van de Onderneming gedane uitgaven voor oprichting der Maatschappij, daaronder begrepen de kosten verbonden aan het bijebrengen van het maatschappelijk kapitaal en aan de uitgifte der leeningen, en die van beheer en nitvoering gedurende den aanleg;

c. de kosten, welke ingevolge de bepalingen van de artt. 8, 9 en 28 ten laste van de Maatschappij komen.

Bij afzonderlijk proces-verbaal wordt door de Maatschappij en de Onderneming het bedrag vastgesteld, vertegenwoordigende de kosten van aanleg van den spoorweg.

11. Alle werken tot wijziging, verbetering of nitbreiding of wel nieuwe werken, welke door de Onderneming worden noodig geacht of door concessien, wetten en wettelijke verordeningen worden opgelegd, alsmede buitengewone herstellingen van de werken en voorwerpen, bedoeld in art. 2. ten gevolge van overstroming, oorlog, oproer of welke overmacht ook, zullen door de Onderneming worden gemaakt.

De Onderneming zal, alvorens dergelijke werken en herstellingen nit te voeren, onder overlegging van de noodige plannen, en begrotingen, vergunning tot het maken daarvan vragen aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Indien deze de vergunning verleent, of indien bij weigering van deze vergunning, scheidslieden, bedoeld in art. 26, beslissen dat vorenbedoelde werken voor de behoorlijke nittoefening van den dienst noodig zijn, dan worden de kosten door de Onderneming, zoolang deze overeenkomst tusschen haar en de Maatschappij van kracht blijft, renteloos voorgeschoten.

Het aldus voorgeschoten bedrag maakt eene vordering uit van de Onderneming op de Maatschappij.

Vóór den 1sten Mei van elk jaar zendt de Onderneming aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en aan de Maatschappij eene gespecificeerde opgave van de bovengesegde kosten, welke in het voorgaande jaar gemaakt zijn.

De bepalingen van dit artikel zijn ook van toepassing op alle hierboven bedoelde werken op gemeenschappelijke baanvakken en stations van Staats- en andere spoorwegen, waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk, volgens de desbetreffende overeenkomsten, ten laste van den spoorweg, genoemd in art. 1, komen.

12. Nadat de spoorweg door de Onderneming in exploitatie zal zijn genomen, betaalt zij:

A. zoolang deze overeenkomst tusschen haar en de Maatschappij van kracht blijft, aan de Maatschappij:

a. eene som van *dertien duizend gulden* per jaar;

b. 25 pCt. van hetgeen de zuivere bruto-ontvangsten van den spoorweg in eenig boekjaar meer zullen bedragen dan *f* 2500 per kilometer, indien en voor zooverre 25 pCt. van dat meerdere de som van *f* 8000 voor den ganschen spoorweg overtreft;

B. zoolang deze overeenkomst tusschen haar en den Staat van kracht blijft, aan den Staat:

25 pCt. van hetgeen de zuivere bruto-ontvangsten van den spoorweg in eenig boekjaar meer bedragen dan *f* 2500 per kilometer, tot een maximum van *f* 8000 voor den ganschen spoorweg.

Onder de hierbedoelde *zuivere* bruto-ontvangsten wordt verstaan al hetgeen wegens het vervoer van personen en goederen op den spoorweg, volgens de op den spoorweg van kracht zijnde tarieven of naar aanleiding van gesloten vracht-overeenkomsten, door de Onderneming wordt geind.

Hetgeen de Onderneming ingevolge het bepaalde sub A a, aan de Maatschappij verschuldigd is, wordt door haar in halfjaarlijkse termijnen; verschijnende 1°. Januari en 1°. Juli, voldaan, terwijl de uitkeeringen, bedoeld sub A b en sub B, zullen geschieden vóór 1°. Juli volgende op het jaar, waarover die uitkeeringen loopen.

De lengte van den spoorweg wordt bepaald door meting langs de as tusschen het midden van de hoofdgebouwen op de eindstations Gouda en Schoonhoven.

13. De Onderneming geniet alle opbrengsten, baten en inkomsten, geene uitgezonderd, voortspruitende uit de exploitatie of het gebruik van den spoorweg en van de daartoe behorende eigendommen, dus ook de vergoedingen door andere ondernemingen verschuldigd voor het gemeenschappelijk gebruik van stations of baanvakken, behorende tot den spoorweg, in art. 1 genoemd, en de opbrengsten uit de verpachtingen van eigendommen, enz.

Daarentegen komen ten laste van de Onderneming alle uitgaven, van welken aard ook, uit de exploitatie van den spoorweg voortspruitende, welke niet in deze overeenkomst uitdrukkelijk ten laste van de Maatschappij worden gebracht.

De Onderneming verbindt zich tijdens de exploitatie van den spoorweg, tot de verzekering der gebouwen tegen brandschade, of neemt deze schade ten haren laste.

De grondbelastingen, waterschaps-, polder- en dijklasten en alle dergelijken, die in den regel op den eigendom van onroerende goederen rusten, blijven ten laste der Maatschappij.

De Maatschappij kan contróle nitoeenen op de opbrengsten en inkomsten van den spoorweg en op de voor haar gedane uitgaven, bedoeld in art. 11, door inzage te nemen, ten kantore der Onderneming, van de daarop betrekkelijke boeken en bescheiden.

14. De Onderneming is bevoegd alle tarieven, verdeelingen van het verkeer, vrachtvereenkomsten, enz., zelfstandig vast te stellen, zonder hierover de Maatschappij te raadplegen.

15. De Onderneming heeft de bevoegdheid om op den in art. 1 genoemden spoorweg vrij vervoer te verleen aan zoodanige personen, als zij dat in haar belang wenschelijk acht, voorts hare dienstgoederen zonder bevrachting te vervoeren, onverschillig of deze goederen bestemd zijn voor den spoorweg, genoemd in art. 1, dan wel voor de overige door haar geëxploiteerde spoorwegen.

De leden van het Bestuur, de Directeur-Ingénieur, de Secretaris-Boekhouder en de leden van den Raad van Toezicht der Maatschappij, te zamen ten hoogste tot een aantal van 12 personen, zijn gerechtigd tot vrij vervoer voor hun persoon in de hoogste klasse op den in art. 1 genoemden spoorweg.

16. Deze overeenkomst blijft van kracht zolang de concessie van den in art. 1 genoemden spoorweg dnurt, en eindigt, voor zooveel de verhouding tusschen de Onderneming en de Maatschappij betreft, wanneer de spoorweg overeenkomstig het bepaalde bij art. 20 is gekocht en geleverd.

17. De Onderneming is gehouden den spoorweg, genoemd in art. 1 met al wat daartoe behoort en door de Maatschappij is gemaakt, benevens de werken, door de Onderneming, ingevolge art. 9, voorlaatste en laatste lid, en art. 11 gemaakt, in goeden staat te onderhouden.

18. Bij het eindigen dezer overeenkomst, tengevolge van naasting van den in art. 1 genoemden spoorweg, zal de Maatschappij de renteloze voorschotten, bedoeld in art. 11, aan de Onderneming terugbetalen binnen ééne maand nadat de Staat den naastingsprijs aan de Maatschappij heeft voldaan.

19. De Maatschappij is niet bevoegd den spoorweg, genoemd in art. 1, of hare rechten uit de concessie in art. 1 genoemd en nit deze overeenkomst voortvloeiende, aan anderen over te dragen of te verkoopen. Zij mag geenerlei leening of daarmede overeenkomende verbintenis aangaan en geenerlei verband of andere lasten op den spoorweg leggen, dan in overeenstemming met de Onderneming en met toestemming van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën.

20. De Onderneming heeft ten allen tijde het recht om door koop den eigendom te verkrijgen van den spoorweg genoemd in art. 1, met al wat daartoe behoort.

De dag, waarop de Onderneming den eigendom van den spoorweg verkrijgt, moet evenwel samenvallen met het einde van een kalenderjaar en ten minste drie maanden te voren door de Onderneming aan de Maatschappij zijn aangezegd.

Mocht de Onderneming van dit recht gebruik maken, dan betaalt zij aan de Maatschappij:

a. de kosten van den aanleg van den spoorweg, zooals die bij het in art. 10 genoemde proces-verbaal zijn vastgesteld, doch verminderd met het bedrag der genoten subsidien, bedoeld in het zesde lid van art. 3;

b. de kosten, vallende op den koop en de levering van den spoorweg.

Bij koop door de Onderneming gaan van rechtswege te niet de vorderingen der Onderneming tegen de Maatschappij, bedoeld in art. 11.

De Onderneming zal van dit recht tot aankoop van den spoorweg geen gebruik maken, tenzij met machtiging van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën, indien de koopprijs f. 500,000 of minder, met machtiging bij de wet, indien de koopprijs meer dan f. 500,000 bedraagt.

Bij de wet kan aan de Onderneming de verplichting worden opgelegd om van gezegd recht gebruik te maken.

21. Zoodra de Onderneming, ingevolge het bepaalde bij art. 20, den eigendom van den spoorweg verkregen heeft, wordt die spoorweg beschouwd te zijn Staatspoorweg in den zin der overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134),

en zijn mitsdien daarop van toepassing de bepalingen van evengemelde overeenkomst, met uitzondering van de artt. 10 en 57, met dien verstande dat, zoolang genoemde spoorweg lokaal-spoorweg blijft, ook de artt. 53 en 54 der gezegde overeenkomst buiten werking blijven en voorts op de exploitatie geene meerdere of andere lasten zullen worden gelegd, dan die, voortvloeiende uit de concessie van dien spoorweg of uit de bestaande of te maken wetten of algemeene verordeningen omtrent het gebruik van spoorwegen, bedoeld in art. 1 der wet van 28 October 1889 (*Staatsblad* n°. 146).

Het bedrag dat de Staat, in geval van naasting, ingevolge art. 39 dier overeenkomst, of van vervallenverklaring, ingevolge art. 27, voor dezen spoorweg aan de Onderneming zal hebben te betalen, wordt — behoudens de wijzigingen, welke dat bedrag zal ondergaan, ingevolge de bepalingen en gedurende den loop der bovengemelde overeenkomst van 21 Januari 1890, zonder toepassing van de korting, bedoeld in art. 41 dier overeenkomst — vastgesteld op:

a. de bedragen, bedoeld in art. 20, sub a en b;

b. het bedrag der vorderingen van de Onderneming ten laste van de Maatschappij, bedoeld bij art. 11, gelijk dat was op het tijdstip, waarop de spoorweg door de Maatschappij aan de Onderneming is geleverd.

22. Zoodra de spoorweg in exploitatie zal zijn genomen door de Onderneming en zolang deze overeenkomst van kracht blijft, betaalt de Staat aan de Maatschappij, en zoodra de Onderneming, ingevolge het bepaalde bij art. 20, den eigendom van den spoorweg heeft verkregen, aan de Onderneming, een subsidie van f 8000 in het jaar.

Hetgeen door den Staat uit dien hoofde verschuldigd is, wordt in halfjaarlijksche termijnen van f 4000 en telken jare vóór 1 Juli en vóór 1 Januari aan de rechthebbende uitgekeerd.

23. In geval de Staat gebruik maakt van het hem bij de overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134) toegekend recht, om de eigendommen der Onderneming te naasten, dan wel in geval de Onderneming, ingevolge art. 27 van evengenoemde overeenkomst, van hare rechten wordt vervallen verklaard, en indien de in art. 1 bedoelde spoorweg alsdan nog niet door de Onderneming, overeenkomstig het bepaalde bij art. 20,

is gekocht, zal de Staat, ten aanzien van alle uit de tegenwoordige overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen in de plaats treden van de Onderneming, met dien verstande dat hij voor het vervolg alle rechten zal uitoefenen, welke deze overeenkomst aan de Onderneming tegenover de Maatschappij toekent, doch tevens alle daarbij aan de eerstgenoemde tegenover de Maatschappij opgelegde verplichtingen zal hebben na te komen.

Indien de naasting van de Onderneming geschiedt op den voet, als bepaald bij art. 39 der meergenoemde overeenkomst van 21 Januari 1890, zal de Staat van haar overnemen hare vorderingen op de Maatschappij, bedoeld bij art. 11. De bedragen dier vorderingen worden telken jare bij proces-verbaal vastgesteld.

24. De statuten der Maatschappij worden ontworpen in overeenstemming met de Onderneming. Zij worden niet vastgesteld dan nadat de Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid zich daarmede heeft vereenigd. Zij mogen zonder uitdrukkelijke toestemming van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van de Onderneming niet worden gewijzigd of aangevuld.

25. Het rollend materieel en de verdere roerende goederen, genoemd in art. 39, litt. c, d en e, van de overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134), hetwelk wordt gebruikt op of behoort tot den in art. 1 bedoelden spoorweg, wordt geacht tot de door de Onderneming geëxploiteerd wordende Staatsspoorwegen te behooren, zoodat daarvoor zal gelden al hetgeen in even bedoelde overeenkomst is bepaald omtrent dergelijke voorwerpen, welke door de Onderneming voor de exploitatie der Staatsspoorwegen gebruikt worden, met uitzondering van hetgeen bij art. 41 betreffende de korting is bepaald.

26. Geschillen uit- of ter zake van deze overeenkomst tusschen partijen ontstaande, worden onderworpen aan de uitspraak van drie scheidslieden, met inachtneming van hetgeen nopens zoodanige uitspraak is bepaald bij art. 48 van de overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134).

27. Deze overeenkomst treedt in werking op den dag der afkondiging van de wet, waarbij zij wordt bekrachtigd.

28. De kosten van zegel en registratie dezer

overeenkomst worden door de Maatschappij gedragen.

Aldus in driefvoud opgemaakt en onderteekend te 's Gravenhage, den 24sten December 1894.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) VAN DER SLEIDEN.

De Minister van Financiën,
(get.) SPRENGER VAN EYK.

Utrecht, den 28sten Augustus 1894.

*De Maatschappij tot Exploitatie van Staats-
spoorwegen,*

(get.) J. L. CLUYSENAER,
Directeur-Generaal.

(get.) W. M. J. WERKER,
locò-Secretaris.

Schoonhoven, den 28sten Augustus 1894.

De Krimpernewaard Spoorwegmaatschappij,
Het Bestuur,

(get.) P. GREUP, *plaatsv. Voors.*
" J. P. MAHLSTEDE,

Lid van het Bestuur.

Voor eensluidend afschrift,

*De Secretaris-Generaal van het Departement van
Waterstaat, Handel en Nijverheid,*

(get.) DE BOSCH KEMPER.

13 Juli 1895. WET, houdende verklaring van het algemeen nut der onteigening ten behoeve van een spoorweg van *Alkmaar* over *Heerhugowaard* naar *Hoorn*. S. 110.

13 Juli 1895. WET, houdende verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen, noodig voor het maken van werken ten behoeve van de afwatering der gronden, gelegen ten zuiden van den nieuwen Maasmond tusschen *Vlijmen* en de *Douge*. S. 111.

13 Juli 1895. WET, tot wijziging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1894. S. 112.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk:

a. verhoogd:

<i>Art. 7 met f 11,000.</i>	<i>Art. 9 met f 6,500.</i>
<i>Art. 16 met f 2,000.</i>	<i>Art. 20 met f 8,000.</i>
<i>Art. 24 met f 12,000.</i>	<i>Art. 28 met f 3,400.</i>
<i>Art. 35 met f 8,000.</i>	<i>Art. 38 met f 3,300.</i>
<i>Art. 57 met f 2,000.</i>	<i>Art. 62 met f 100,000.</i>
<i>Art. 63 met f 20,000.</i>	<i>Art. 86 met f 1,500.</i>
<i>Art. 102 met f 8,000.</i>	<i>Art. 107 met f 220,000.</i>
<i>Art. 180 met f 25,500.</i>	<i>Art. 183 met f 48,700.</i>

<i>Art. 143 met f 7,500.</i>	<i>Art. 167 met f 2,200.</i>
<i>Art. 185 met f 21,000.</i>	<i>Art. 187 met f 1,800.</i>
<i>Art. 189 met f 8,000.</i>	<i>Art. 191 met f 26,000.</i>
<i>Art. 196 met f 2,300.</i>	<i>Art. 198 met f 1,500.</i>
<i>Art. 205 met f 5,500.</i>	<i>Art. 206 met f 1,000.</i>
<i>Art. 207 met f 42,000.</i>	<i>Art. 212 met f 515.</i>

b. toegevoegd:

Art. 143bis. Spoorweg ter verbinding van het gemeenschappelijk station van den Staatsspoorweg en den Hollandschen IJzeren Spoorweg aan de Delftsche Poort te Rotterdam met het station van den spoorweg van Utrecht naar Rotterdam te Rotterdam, met afbuigingen in de richting naar Schiedam en naar Capelle *f 600,000.*

Art. 143ter. Maken van eene waterbezorging op het station Hoek van Holland *f 12,430.*

Art. 143quat. Maken van een bijgebouw voor lampisterie, magazijn en conducteurskamer, en het verbreeden van een gedeelte perron op het stationsempacement te Hoek van Holland *f 5075.*

Art. 143quinq. Overneming in beheer en onderhoud van wegen en werken, en overdracht van gronden door de gemeente Loppersum, ten behoeve van den spoorweg van Groningen naar Delfzijl *f 3400.*

Art. 143sex. Overneming in beheer en onderhoud door de gemeente Zwijndrecht van parallelwegen in die gemeente, behoorende tot den spoorweg van Dordrecht naar Rotterdam *f 7,472.75.*

c. verminderd:

<i>Art. 37 met f 450,000.</i>	<i>Art. 45 met f 250,000.</i>
<i>Art. 132 met f 300,000.</i>	<i>Art. 137 met f 60,000.</i>
<i>Art. 139 met f 44,000.</i>	<i>Art. 141 met f 13,977.75.</i>
<i>Art. 184 met f 37,815.</i>	<i>Art. 190 met f 45,000.</i>
<i>Art. 195 met f 3,800.</i>	<i>Art. 200 met f 23,000.</i>

Ten gevolge van voorschreven wijzigingen wordt het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk verminderd met *f 2,200* en dat der 3de Afd. met gelijk bedrag verhoogd.

13 Juli 1895. WET, houdende bepalingen omtrent verveningen. S. 113.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1893/94 n° 75; 1894 n° 29; 1894/95, n° 13, 1—9.

Hand. id. 1894/95, bladz. 1052—1068, 1071—1073.

Hand. 1° Kamer 1894/95, bladz. 336, 337, 339.
IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIL EMMA, ENZ. doen te weten:
Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is wettelijke bepalingen vast te stellen omtrent verveningen;

Gezien de artikelen 188 en 190 der Grondwet; Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Aan de Staten der provinciën behoort het vaststellen, onder Onze goedkeuring, van de noodige voorschriften omtrent hooge en lage verveningen, met inachtneming der regels hierna gesteld.

2. Voor het vervenen wordt vergunning gevorderd van Gedeputeerde Staten, voor zoover het niet bij provinciale verordening uitdrukkelijk, hetzij voorwaardelijk hetzij onvoorwaardelijk, is vrijgelaten.

Op eene aanvraag om vergunning tot het vervenen in waterschappen, veenschapen of veenpolders wordt niet beschikt, dan nadat het advies van de besturen dezer instellingen is gevraagd.

De provinciale verordening kan op aan te wijzen plaatsen het vervenen onvoorwaardelijk verbieden.

3. De provinciale verordening wijst de gevallen aan, waarin eene vergunning door Gedeputeerde Staten kan worden gewijzigd of ingetrokken.

Zoolang in eene provincie geene verordening omtrent verveningen bestaat, worden die gevallen door Gedeputeerde Staten in elke vergunning aangewezen.

4. De provinciale verordening stelt regels ter verzekering dat, waar dit noodig en mogelijk is, de vervening geschiede volgens een door Gedeputeerde Staten goed te keuren werkplan en onder voorwaarde, dat door betaling van afkoop-, waarborg-, last-, slik- of turfgeden of consignatiepenningen, of op andere wijze, fondsen worden bijeengebracht ter voorziening in de kosten van aanleg en onderhoud der in verband met de vervening noodige werken, in de betaling van grond- en andere lasten en in de kosten van eventueele inpoldering en droogmaking der gronden na uitvening.

Tot die regels behooren ook bepalingen betreffende het beheer der in het eerste lid genoemde fondsen, en hun geheele of gedeeltelijke teruggaaf naar gelang het doel, waarvoor zij worden bijeengebracht, is bereikt.

5. Van de besluiten van Gedeputeerde Staten, waarbij eene vergunning tot vervening wordt verleend, gewijzigd, geweigerd of ingetrokken, of eene beschikking, volgens de regeling, krachtens artikel 4 vast te stellen, wordt gegeven, is beroep op Ons toegelaten.

Dit beroep kan worden ingesteld door ieder belanghebbende binnen dertig dagen nadat de beslissing van Gedeputeerde Staten overeenkomstig de bepalingen bij provinciale verordening te stellen of, zoolang zoodanige bepalingen niet bij provin-

ciale verordening zijn gemaakt, in een dagblad der provincie, ter openbare kennis is gebracht.

Het adres van beroep wordt aan Ons gericht, maar ingediend bij den Commissaris der Koningin in de provincie, die daarop den dag van ontvangst aanteekent en het adres vervolgens aan Ons opzendt. Hij geeft een bewijs van de ontvangst af.

Het beroep kan, met inachtneming van den termijn in het tweede lid bepaald, ook door den Commissaris der Koningin in de provincie worden ingesteld.

6. De besluiten en beschikkingen, in het eerste lid van het vorig artikel vermeld, treden niet in werking, voordat de termijn van beroep is verstreken of, ingeval beroep is ingesteld, voordat door Ons op dat beroep is beslist.

Niettemin kunnen Gedeputeerde Staten, hangende den termijn van beroep of, ingeval beroep is ingesteld, hangende de beslissing daarop, de gedeeltelijke of geheele staking bevelen der vervening, voor welke de vergunning door hen is gewijzigd of ingetrokken.

Het bevel tot staking kan te allen tijde door Ons worden ingetrokken.

7. Ordonnantien, plakaten en andere verordeningen omtrent verveningen in eenig gewest door het vroeger bevoegd gezag uitgevaardigd, kunnen bij provinciale verordening, onder Onze goedkeuring, worden ingetrokken.

Hetzelfde geldt ten aanzien der beschikkingen, krachtens artikel 5 van het Koninklijk besluit van 17 Februari 1819 (*Staatsblad* n°. 6) omtrent verveningen genomen.

De thans voor eenige vervening geldende voorschriften en beschikkingen, door het vroeger bevoegd gezag gegeven, blijven voor haar van kracht, totdat zij volgens de regels, overdenkomstig artikel 3 te stellen, of krachtens de voor die vervening geldende voorschriften en beschikkingen zijn gewijzigd of ingetrokken.

8. Tot verzekering der nakoming van de bepalingen en voorwaarden der vergunning, tot het doen naleven der bestaande voorschriften omtrent verveningen en tot bevordering der belangen van de vervening, kunnen de Staten een veenschap of een veenpolder oprichten.

Zij stellen reglementen voor die instellingen vast.

9. De bepalingen, welke in wetten vóór de herziening der Grondwet van 1887 uitgevaardigd, voorkomen omtrent de rechten en verplichtingen van waterschappen, hunne besturen of de door hen gegeven lasten, gelden ook voor de veen-

schappen en veenpolders, hunne besturen en de door hen geheven lasten.

De dwangmiddelen, die volgens die wetten tegen waterschappen kunnen worden aangewend, kunnen evenzeer worden aangewend tegen veenschappen of veenpolders.

Waar in genoemde wetten een verbod voorkomt om lid of beambte van een waterschapsbestuur te zijn, sluit dit verbod tevens in het verbod om lid of beambte van het bestuur van een veenschap of veenpolder te wezen.

10. Bij provinciale verordening kan het geven van nadere voorschriften omtrent verveningen aan de besturen van waterschappen, veenschappen of veenpolders worden opgedragen of overgelaten.

Waar de bevoegdheid tot het geven van voorschriften tot hiertoe aan die besturen was toegekend of wettig door hen uitgeoefend, blijven zij daarin gehandhaafd voor zoover niet de Staten onder Onze goedkeuring anders bepalen.

11. Vervening zonder de vereischte vergunning of in strijd met de bij de vergunning gestelde voorwaarden, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste veertien dagen of geldboete van ten hoogste f 100.

Het strafbare feit wordt beschouwd als overtreding.

De voorwerpen door middel van overtreding verkregen of waarmede de overtreding is gepleegd, kunnen, voor zoover zij den veroordeelde toebehooren, worden verbeurd verklaard.

12. Gedepteerde Staten zijn bevoegd om de verveningen, in strijd met de wet ondernomen, feitelijk te doen beletten en om het terrein op kosten der verveners zooveel mogelijk in den vorigen toestand te doen herstellen.

Spoedeisende gevallen uitgesonderd, wordt van deze bevoegdheid geen gebruik gemaakt, dan nadat de belanghebbenden schriftelijk zijn gewaarschwd.

13. Bij het in werking treden van deze wet vervallen de artikelen 88—86 der wet van den 21 April 1810 (*Bulletin des Lois* n°. 225), de wet van 1 Augustus 1893 (*Staatsblad* n°. 133), gewijzigd bij die van 9 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 104), en het Koninklijk besluit van 17 Februari 1819 (*Staatsblad* n°. 6).

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 18den Juli 1895.

(get.) E M M A,

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) VAN DER SLEJDEN.

(Uitgog. 20 Juli 1895.)

13 Juli 1895. WET, houdende goedkeuring van eene koloniale verordening betreffende het aangaan ten laste van de kolonie *Suriname* van eene geldleening ten behoeve van het immigratiefonds aldaar. S. 114.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIL EMMA, ENZ. doen te weten:

Alsoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, aan de koloniale verordening van den 2den Mei 1894 betreffende het aangaan eener geldleening ten laste van de kolonie *Suriname* de in artikel 151 der wet van den 31 Mei 1865 (*Staatsblad* n°. 55) bedoelde goedkeuring te verleenen en te bepalen, dat de rente en aflossing dier leening door den Staat worden gewaarborgd;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Wordt goedgekeurd de op den 2den Mei 1894 door den Gouverneur van *Suriname* vastgestelde koloniale verordening „betreffende het aangaan van eene geldleening ten behoeve van het immigratiefonds van de kolonie *Suriname*”.

2. De Staat waarborgt de betaling der rente en de aflossing der schuldbekeutenissen van de in artikel 1 bedoelde geldleening.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 13den Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGSM A.

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

(Uitgog. 23 Juli 1895.)

13 Juli 1895. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Heinrich Breitenstein. S. 115.

Bernard Sabelson. S. 116.

Robert Louis Werner. S. 117.

Carl Gregor Stockmann. S. 118.

Christian Rütten. S. 119.

Peter Joseph Rütten. S. 120.

August Heinrich Ludwig Maschmeyer. S. 121.

13 Juli 1895. WET, tot verhooging van de koloniale huishoudelijke begrooting van *Suriname* voor het dienstjaar 1895. S. 122.

13 Juli 1895. WET, tot verhooging van het tiende hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 123.

13 Juli 1895. WET, tot verhooging van de koloniale huishoudelijke begrooting van ~~het~~ name voor het dienstjaar 1895. S. 124.

13 Juli 1895. WET, tot verhooging van het tiende hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 125.

13 Juli 1895. WET, houdende wijziging van de Indische comptabiliteitswet. S. 126.

Bijl. Hand. 2^e Kamer 1894/95, n°. 108, 1—11. Hand. id. 1894/95, blad. 1380—1383.

Hand. 1^e Kamer 1894/95, blad. 352, 361, 362.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is sommige bepalingen der wet van 23 April 1864 tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië (*Staatsblad* n°. 35) te herzien;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Aan het opschrift van de IVde afdeeling van het tweede hoofdstuk der wet van 23 April 1864 (*Staatsblad* n°. 35) worden toegevoegd de woorden: „en andere landsdienaren ter zake van onrechtmatige handelingen of nalatigheden, waarvoor deze niet als comptabelen kunnen worden aangesproken”.

De hieronder vermelde artikelen dier wet worden gelezen als volgt:

Art. 8. De begrooting van Nederlandsch-Indië wordt uiterlijk op het tijdstip, voor de indiening der Staatsbegrooting bij art. 124 der Grondwet bepaald, aan de Staten-Generaal aangeboden.

De Gouverneur-Generaal kondigt de wetten, houdende de begrooting van Nederlandsch-Indië, dadelijk na ontvangst aldaar af.

De afkondiging wordt gerekend in geheel Nederlandsch-Indië bekend te zijn met den 1sten Januari van het dienstjaar, als zij vóór dat tijdstip heeft plaats gehad, en anders op den dag der dagteekening van het *Staatsblad van Nederlandsch-Indië*, waarin de wetten zijn opgenomen.

Wanneer die wet of wetten niet op 1°. Januari van het dienstjaar in Nederlandsch-Indië is of zijn afgekondigd, strekt, totdat de afkondiging heeft plaats gehad, de begrooting van het

vorige jaar tot grondslag van het beheer voor het alsdan aangevangen dienstjaar.

Art. 11. Onverevend gebleven vorderingen betreffende afgesloten diensten worden, voor zoover zij niet zijn verjaard, gekweten uit de sommen voor onvoorzien uitgaven, bij de betrokken afdelingen, aangewezen voor het dienstjaar, waarin zij later verevend worden, en bij de rekeningen vermeld in art. 77 afzonderlijk verantwoord.

Art. 12. De voorschotten en de sommen ter goede rekening, vermeld bij art. 49, behooren tot den dienst van het jaar waarin zij zijn betaalbaar gesteld, en de kosten van verscheping en vervoer naar Nederland en van verkoop aldaar van producten, tot den dienst van het jaar waarin de producten zijn verkocht of vergoed.

Toevallige baten behooren tot den dienst van het jaar waarin zij worden ontvangen.

Art. 13. De dienst blijft open:

tot en met den 31sten Maart van het jaar volgende op het dienstjaar, om de werken of gedeelten daarvan en de leverantiën te volbrengen en de goederen te verschepen, waarvan de volbrenging of verscheping, volgens de verklaring van het hoofd der betrokken administratie, ten gevolge van omstandigheden in die verklaring te vermelden, niet vóór den laatsten December van het dienstjaar heeft plaats gehad, alsmede voor de afrekeningen met de mijnkongsijs op het eiland Banka;

tot en met den 31sten December daaraanvolgende, om alles ten einde te brengen wat het bewerkstelligen der ontvangsten, het verevenen en ordonnanceeren der uitgaven betreft.

Art. 15. Producten van den grond of van de nijverheid, voor 's lands rekening geteeld of voortgebracht en niet bestemd om van gouvernementswege in het klein aan de bevolking te worden gedebiteerd of tegen regularisatie aan departementen van algemeen bestuur te worden verstrekt, alsmede goederen *in natura* aan den lande opgebracht, worden in het openbaar verkocht.

Door Ons of door den Gouverneur-Generaal kan echter machtiging worden verleend tot onderhandschen verkoop, waar die in 's lands belang noodig wordt geacht.

Art. 17. Andere roerende goederen, eigendom van den Staat, waarvan de verkoop in 's lands belang wenschelijk is, worden steeds in het openbaar verkocht, tenzij door Ons of door den Gou-

verneur-Generaal, of namens dezen door het hoofd van het betrokken departement van algemeen bestuur, in bijzondere omstandigheden machtiging of last wordt gegeven tot onderhandschen verkoop.

Art. 19. Regelingen, strekkende tot invoering, verhooging, verlaging of afschaffing van belastingen of tot opheffing van eenig ander middel van inkomst, treden niet in werking, vóórdat bij de begrooting op die invoering, verhooging, verlaging, afschaffing of opheffing gerekend is.

Art. 20. Teruggave of vrijstelling van belasting geschiedt niet dan in de gevallen en op de wijze, bepaald bij algemeene verordeningen, vastgesteld door dezelve of door eene hoogere macht, dan die, welke de belasting regelde.

De bewijzen dier teruggaven, vergezeld van bescheiden waaruit van de aanleiding en den last daartoe blijkt, worden overgelegd aan de betrokken Algemeene Rekenkamer.

Het bedrag der teruggaven wordt gebracht in mindering van de gelijksoortige ontvangsten over het jaar, waarin de teruggave heeft plaats gehad.

De bepalingen van het tweede en derde lid van dit artikel zijn van toepassing op elke teruggaaf van ontvangen gelden.

Indien meer is teruggegeven dan van de ontvangsten kan worden afgetrokken, wordt het meerdere als nitgaaf verantwoord.

Art. 22. Kwijtschelding van vorderingen, den lande aankomende, kan worden verleend in Nederland door Ons en in Nederlandsch-Indië door den Gouverneur-Generaal, tenzij de vordering meer bedraagt dan f 10,000, in welk geval geen geheele of gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend dan bij de wet.

De Gouverneur-Generaal verleent geene kwijtscheldingen, dan na het advies te hebben ingewonnen van de Algemeene Rekenkamer en van den Raad van Nederlandsch-Indië.

Art. 24. De wijze van verificatie der ontvangsten in Nederlandsch-Indië wordt door Ons geregeld in overeenstemming met deze wet.

Bij die regeling wordt gezorgd dat de comptabelen minstens éénmaal 's jaars rekening afleggen aan de Algemeene Rekenkamer aldaar.

Indien de comptabelen zich bij die rekeningen beroepen op bescheiden, door hen vroeger overgelegd aan de hoofden der takken van bestuur, jegens wie zij zich naar hunne instructiën hebben te verantwoorden, worden, ten verzoeke der belanghebbenden of der Algemeene Rekenkamer, aan deze die bescheiden toegezonden.

Art. 27. Uitgaven buiten of boven de begrootingen hebben niet plaats.

Hiervan zijn uitgezonderd de uitgaven voor aankoop, aanmaak, vervoer en verkoop van producten, en de daarmede in verband staande procentagewijze belooningen.

Art. 29. Behoudens het bepaalde bij art. 5, heeft geene af- en overschrijving van en op afdeelingen, onderafdeelingen en artikelen der begrooting van uitgaven plaats, dan na verkregen of onder nadere goedkenning van de macht, die de afdeelingen, onderafdeelingen en artikelen heeft vastgesteld.

Art. 31. In gevallen waarin eene verhooging der begrooting onvermijdelijk is, en de gelegenheid tot tijdige verhooging bij de wet niet bestaat, is de Gouverneur-Generaal bevoegd kredieten boven de begrooting te openen en doet hij daarvan mededeeling aan den Minister van Koloniën en aan de Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië.

Die kredieten worden binnen den kortst mogelijken tijd aan de bekrachtiging der wet onderworpen.

Ieder krediet wordt aan de begrooting toegevoegd en daarmede gelijktijdig verantwoord.

Art. 39. De voorwaarden van aanbesteding vermelden welke waarborgen vereischt worden, om als mededinger bij eene aanbesteding te worden toegelaten.

Art. 41. Het is aan alle landsdienaren in Nederlandsch-Indië en aan die tot het Departement van Koloniën behorende, verboden eenige werken of leverantiën voor Nederlandsch-Indië aan te nemen, zich daarvoor borg te stellen of daaraan, hetzij rechtstreeks, hetzij zijdelings, deel te hebben.

Dit verbod geldt niet voor de bezoldigde of onbezoldigde hoofden der vreemde Oosterlingen in Nederlandsch-Indië.

Art. 45. De Gouverneur-Generaal bepaalt in welke gevallen onderzoek van vorderingen ten laste van het IIde hoofdstuk der begrooting door de Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië noodig is vóór de betaalbaarstelling.

Hij wijst per artikel het maximum van het bedrag aan, dat betaald kan worden zonder zoodanig voorafgaand onderzoek.

Van die aanwijzing wordt aan de Algemeene Rekenkamer mededeeling gedaan.

Alle bescheiden, tot de verevening en betaling gevorderd, worden aan de Algemeene Rekenkamer overgelegd.

Art. 47. Bij koloniale ordonnantie worden voor Nederlandsch-Indië bepaald de aard en vorm der bescheiden, door de schuldeischers tot staving hunner vorderingen over te leggen.

Art. 49. Voorschotten kunnen worden verleend aan aannemers of legeranciers en, in de gevallen door Ons of door den Gouverneur-Generaal te bepalen, op traktementen, — verlofs- en non-activiteitstraktementen daaronder begrepen, — wachtgelden, gagementen, pensioenen, declaratiën wegens reis- en verblijfkosten en vaste uitkeeringen. Sommen ter goede rekening kunnen binnen de grenzen der begrooting worden verstrekt tot het doen van betalingen ten behoeve van zee- en landmacht of van andere onderwerpen van huishoudelijk beheer, door Ons of door den Gouverneur-Generaal aangewezen.

Van die sommen wordt vóór het sluiten van den betrokken dienst rekening afgelegd en de ongebruikte gedeelten worden in mindering gebracht van de nitgaven ten laste van de artikelen waaruit de sommen zijn gekweten.

Art. 51. De voorzitter en de leden der Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië worden door Ons benoemd en ontslagen.

De Gouverneur-Generaal zendt, door tuschenkomst van den Minister van Koloniën, voor elke ongevallene plaats eene door den Raad van Nederlandsch-Indië opgemaakte en met redenen omkleede aanbeveling van drie personen aan Ons in.

De Raad van Nederlandsch-Indië raadpleegt den voorzitter der Algemeene Rekenkamer alvorens eene aanbeveling te doen voor de benoeming van een lid dier Kamer.

Wanneer te gelijker tijd meer dan ééne vacature bij de Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië ontstaat, kan, behoudens Onze bekrachtiging, in de tweede of verdere vacature door den Gouverneur-Generaal worden voorzien uit eene aanbeveling van drie personen, opgemaakt door den Raad van Nederlandsch-Indië, na raadpleging van den voorzitter der Algemeene Rekenkamer.

Art. 60. Behoudens het voorschrift in de 4de alinea van artikel 55, wordt aan den voorzitter en aan de leden der Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië geen verlof naar Nederland toegekend, dan overeenkomstig de bepalingen, door Ons vast te stellen bij de instructie der Algemeene Rekenkamer.

Wanneer door verlof, schorsing, ongesteldheid of andere redenen eenig lid der Algemeene Rekenkamer verhinderd wordt zijne werkzaamheden te

vervullen, wordt door den Gouverneur-Generaal, zoo noodig, in de waarneming dier werkzaamheden voorzien door de benoeming van een tijdelijk lid.

Indien het te verwachten is dat de waarneming langer dan zes maanden zal moeten duren, vraagt de Gouverneur-Generaal voor de benoeming van een tijdelijk lid, eene aanbeveling van drie personen van den Raad van Nederlandsch-Indië en onderwerpt hij de benoeming aan Onze bekrachtiging.

De tijdelijke leden worden door den Gouverneur-Generaal ontslagen wanneer door het weder invallen van gewone leden niet langer behoefte bestaat aan tijdelijke voorziening in de waarneming hunner werkzaamheden, of deze hem om andere redenen niet meer noodig voorkomt. Wanneer er twee of meer tijdelijke leden zijn, bepaalt de Gouverneur-Generaal, na raadpleging van den voorzitter, wie hunner moet aftreden.

Art. 63. De Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië is verdeeld in twee tafels.

Iedere tafel bealst met drie leden en bij meerderheid van stemmen. Zij is bevoegd om bij onvoldagheid met twee leden te beslissen, wanneer deze eenstemmig zijn.

Art. 65. De besluiten der Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië, waarbij het slot van rekening van een comptabele vastgesteld, of hem eene boete opgelegd wordt, worden uitgevaardigd in naam des Konings.

De afschriften dier besluiten, aan het hoofd voerende de woorden: „In naam des Konings”, en ondertekend door den voorzitter der Algemeene Rekenkamer, hebben dezelfde kracht en worden op dezelfde wijze ten uitvoer gelegd als de grossen van in kracht van gewijde gegane vonnissen in burgerlijke zaken.

Art. 66. De wijze van eedsaflegging, en al wat verder de samenstelling en instructie der Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië betreft, wordt door Ons vastgesteld in overeenstemming met deze wet.

Die instructie bevat de bepaling, dat de Rekenkamer verplicht is om den Gouverneur-Generaal ten allen tijde zoodanige voordrachten en mededeelingen te doen, als, volgens haar inzien, kunnen leiden tot vermindering of besparing van uitgaven en tot vereenvoudiging van het geldelijk beheer.

Art. 71. Mandaten of ordonnantiën van betaling, welke in Nederlandsch-Indië niet ter vol-

doening zijn aangeboden binnen den termijn voor de afsluiting der begrooting bepaald, zijn vervallen. Belanghebbenden kunnen eene nieuwe betaalbaarstelling aanvragen.

Art. 74. De verantwoording van de koloniale ontvangsten en uitgaven voor Nederlandsch-Indië geschiedt over elk dienstjaar afzonderlijk aan de Wetgevende Macht, onder overlegging van rekeningen, welke door de Algemeene Rekenkamers in Nederland en in Nederlandsch-Indië van eene verklaring harer bevinding zijn voorzien, ieder voor zooveel aangaat het gedeelte der ontvangsten en uitgaven, hetwelk aan hare contrôle was onderworpen.

Door de wet wordt het slot der rekening vastgesteld. Bovendien worden door de wet geregeld de bestemming van de voordeelige sloten en de voorziening in de dekking van de nadeelige sloten der rekeningen. Voor de eerste maal geschiedt dit over een tijdvak van 25 jaren en vervolgens over tijdvakken van hoogstens 10 jaren.

Art. 78. De rekeningen, in het vorige artikel bedoeld, worden voor ieder dienstjaar opgemaakt onder dagteekening van de afsluiting der begrooting, en ten spoedigste overgebracht: die wegens de ontvangsten en uitgaven in Nederland bij de Algemeene Rekenkamer aldaar; die wegens de ontvangsten en uitgaven in Nederlandsch-Indië bij de Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië.

Die rekeningen worden door die autoriteiten, na vergelijking met de door haar gehonden aantekeningen, voorzien van eene verklaring harer bevinding, en binnen drie maanden na de ontvangst, zoo noodig ter verbetering, aan de inzenders teruggezonden, onder mededeeling van de bedenkingen en opmerkingen, waartoe het onderzoek van de rekeningen en daarbij behoorende verantwoordingsstukken aanleiding heeft gegeven, voor zoover die niet reeds in haar jaarlijksch verslag, bedoeld in artikel 79, zijn opgenomen.

Art. 79. Jaarlijks vóór of op 1 April zendt de Algemeene Rekenkamer in Nederland aan Ons en die in Nederlandsch-Indië aan den Gouverneur-Generaal een volledig verslag van hare werkzaamheden over het afgelopen jaar, waarin tevens worden vermeld alle ontdekte onregelmatigheden en afwijkingen van bestaande verordeningen, en de maatregelen welke zij in het belang van het beheer der geldmiddelen wenschelijk achten.

Het verslag van de Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië wordt door den Gouverneur-1895.

Generaal met de noodige toelichtingen zoo spoedig mogelijk aan den Minister van Koloniën gezonden. Daarna worden beide verslagen onverwijld door Ons aan de Staten-Generaal medegedeeld.

Art. 80. De rekeningen, vermeld in art. 74, en gewaarmerkt als in de artikelen 74 en 78 is omschreven, moeten voorzien zijn van de noodige toelichtingen aangaande de verschillen tusschen de ramingen der ontvangsten en uitgaven en de verkregen uitkomsten.

De in Nederlandsch-Indië opgemaakte rekening wordt zoo spoedig mogelijk gezonden aan den Minister van Koloniën.

Zij wordt, vergezeld van de rekening wegens ontvangsten en uitgaven hier te lande en van eene daaruit door den Minister van Koloniën samengestelde algemeene rekening, ten spoedigste en uiterlijk op den 31sten December van het tweede jaar, volgende op de afsluiting der begrooting, aan de Staten-Generaal aangeboden bij een voorstel van wet tot vaststelling van het slot der ontvangsten en uitgaven van het betrokken dienstjaar.

Bij dat voorstel worden nog overgelegd:

1°. een staat, aantoonende het gebruik dat is gemaakt van de kredieten vermeld sub 2°. van art. 26;

2°. een staat, die naar onderscheiding der dienstjaren aantoonde welke sommen in het afgesloten dienstjaar, wegens uitgaven op vroegere dienstjaren verevend, eendeels hetzij uitgegeven, hetzij door verjaring vrijgevallen, anderdeels verschuldigd gebleven zijn;

3°. de mededeelingen van de Algemeene Rekenkamers in Nederland en in Nederlandsch-Indië, bedoeld aan het slot van art. 78.

Wanneer door onvoorziene en niet te vermijden omstandigheden de rekening niet tijdig genoeg bij den Minister van Koloniën is ontvangen om op den 31sten December van het tweede jaar, volgende op de afsluiting der begrooting, aan de Staten-Generaal te worden aangeboden, wordt daarvan aan dezen mededeeling gedaan.

Art. 82. Alle landsdienaren, die zonder ter zake comptabel te zijn, door onrechtmatige handelingen of door het nalaten van de zorg, waartoe zij gehouden zijn, middellijk of onmiddellijk den lande schade toebrengen, zijn verplicht die schade te vergoeden.

De vervolgingen van en het verhaal op bedoelde landsdienaren in Nederland, hunne erfgenenamen of rechtverkrigenden, geschieden volgens

de regelen, bij de Rijkswetten vastgesteld of vast te stellen.

Voor Nederlandsch-Indië wordt door Ons in dit onderwerp voorzien.

Art. 85. Behoudens het bepaalde bij art. 75, zijn de personen en administratiën van landswege belast met het ontvangen, bewaren, betalen of afleveren van gelden en geldswaarden en van het bij art. 82 bedoelde materieel, comptabel, en als zoodanig verplicht aan de betrokken Algemeene Rekenkamer rekening af te leggen van het door hen gevoerd beheer.

In Nederlandsch-Indië kan door den Gouverneur-Generaal daarvan vrijstelling worden verleend aan hen, die, terwijl zij andere functiën bekleeden, tevens dienst doen als tnaechenpersoon tusschen het publiek en de ontvangers van 's lands middelen.

De vaststelling van de modellen en tijdstippen van inzending der rekeningen wordt, voor zooveel Nederlandsch-Indië betreft, geregeld door den Gouverneur-Generaal.

Art. 86. Al wie bevoegd is of gedelegeerd wordt tot het aangaan van schulden en tot de beoordeeling en het onderzoek van vorderingen ten laste van den lande, alamede tot de betaalbaarstelling daarvan, mag niet tevens zijn comptabele.

In Nederlandsch-Indië kan in bijzondere gevallen van dit voorschrift worden afgeweken.

Art. 87. De Algemeene Rekenkamers schrijven aan de comptabelen de termijnen voor tot beantwoording harer bedenkingen en tot het indienen van bezwaren tegen de veranderingen, welke door die autoriteiten zijn gemaakt in de door hen afgelegde rekeningen.

Na het verstrijken van den termijn neemt de Rekenkamer een besluit.

Art. 88. Wanneer, ondanks de door een comptabele ingebrachte bezwaren tegen die veranderingen, de betrokken Algemeene Rekenkamer van meening is niet op de door haar gemaakte veranderingen te moeten terugkomen, zal zoodanig comptabele binnen ééne maand, nadat de beslissing ter zijner kennis is gebracht, daarvan herziening kunnen vorderen.

Het onderzoek omtrent zoodanige herziening wordt opgedragen aan andere leden der betrokken Algemeene Rekenkamer dan die, welke de beslissing hebben voorgesteld, waardoor de rekenplichtige zich bezwaard acht.

Het besluit omtrent die herziening wordt ge-

nommen in eene vereenigde zitting der betrokken Algemeene Rekenkamer.

Ten allen tijde, ook na afgifte van het in art. 96 bedoeld bewijs, is de Algemeene Rekenkamer bevoegd tot herziening van besluiten, genomen op grond van stukken die later blijken valsch te zijn.

Van den nitalag der herzieningen wordt melding gemaakt in de verslagen, bedoeld in art. 79.

Art. 89. Door den Gouverneur-Generaal wordt bepaald, welke comptabelen in Nederlandsch-Indië tot borgstelling verplicht zijn.

Art. 90. Ter verzekering van 's lands belangen kunnen aan comptabelen voorloopig vergoedingen opgelegd worden bij besluiten van de autoriteiten door den Gouverneur-Generaal aangewezen.

Art. 91. Door den Gouverneur-Generaal of op zijnen last wordt gezorgd:

1°. dat de borgstellingen van comptabelen naar behooren worden geregeld; en

2°. dat de akten van borgtocht in daartoe bestemde registers worden ingeschreven.

Art. 92. Aan de comptabelen, die achterlijk zijn in het inzenden hunner rekeningen, wordt in Nederland door den Minister van Koloniën, in Nederlandsch-Indië door de betrokken departementchefs een nieuwe termijn gesteld.

Bij verdere nalatigheid worden de rekeningen ex officio ten koste van de nalatigen opgemaakt door een ambtenaar, daartoe in Nederland door den Minister van Koloniën, in Nederlandsch-Indië door of vanwege den Gouverneur-Generaal aan te wijzen, en wordt van het gepleegde verzuim kennis gegeven aan de betrokken Algemeene Rekenkamer, die, zoo zij daarvoor termen aanwezig acht, de nalatigen beboet.

Voor zooveel de comptabelen inkomsten van den lande genieten, gaat de boete niet te boven het een twaalfde gedeelte van het jaarlijkse bedrag hunner bezoldiging, of, wanneer zij procentgewijze worden beloond, het een twaalfde gedeelte van hunne gemiddelde jaarlijkse inkomsten.

Voor hen die geen inkomsten uit 's lands kas genieten, wordt het op te leggen bedrag aan boete in geen geval hooger gesteld dan f 50 voor elk verzuim.

De rekeningen worden verder behandeld en afgedaan als waren zij door de comptabelen zelve opgemaakt en ingezonden.

Art. 94. Indien een comptabele wordt onder crantele gesteld, voortvluchtig is of overlijdt, wordt de rekening, die hij had behooren te doen, ex officio opgemaakt door een ambtenaar, daartoe door of van wege den Minister van Koloniën of den Gouverneur-Generaal aan te wijzen.

De opgemaakte rekening wordt aan den crantor of aan de erfgenamen of rechtverkrijgenden medegedeeld; zij ontvangen insage van de daartoe behorende bescheiden en aan hen wordt een redelijke termijn verleend om hunne bezwaren daartegen te doen gelden.

Na ontvangst van het antwoord van den curator of de erfgenamen of rechtverkrijgenden, dan wel wanneer dezen den hun verleenden termijn onbenut hebben laten verstrijken, wordt de rekening overgebracht bij de Algemeene Rekenkamer, die haar in vereenigde zitting behandelt, en tegen wier besluit geene voorziening is toegelaten.

De erfgenamen en rechtverkrijgenden zijn van aansprakelijkheid ontslagen wanneer drie jaren zijn verlopen:

1°. na den dood van den comptabele, zonder dat aan hen de ex officio opgemaakte rekening is medegedeeld;

2°. na het verstrijken van den aan hen tot indiening hunner bezwaren verleenden termijn, zonder dat de rekening is vastgesteld.

Art. 96. Comptabelen worden ter zake van hun gehouden beheer niet van verantwoordelijkheid ontheven dan door een bewijs deswege afgegeven door de betrokken Algemeene Rekenkamer.

Dat bewijs ontslaat de comptabelen of hunne erfgenamen of rechtverkrijgenden niet van de verplichting tot aanzuivering der bedragen, welke zij verschuldigd zijn als een gevolg der herzieningen bedoeld in de voorlaatste alinea van art. 88.

Art. 2. De in artikel 1 bedoelde wijzigingen treden in werking op den 1sten Januari 1896.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 13den Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGSM A.
(*Uitgeg. 23 Juli 1895.*)

13 Juli 1895. WET, tot verhooging der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1895 ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van *Fort de Kock* naar *Pajakombo*. S. 127.

15 Juli 1895. BESLUIT, houdende bepaling van den dag waarop de wet van 20 April 1895 (*Staatsblad* n°. 54) in werking zal komen. S. 128.

Bepaald op 1 Augustus 1895.

19 Juli 1895. BESLUIT tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Werkhoven* van 4 Januari 1895, waarbij bepaald is, dat het nieuw te benoemen hoofd der school de bedieningen van koster bij de Nederlandsche hervormde gemeente en van lijkbezorger niet zal mogen waarnemen. S. 129.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op dé voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 5 Juni 1895, n°. 2243, afdeling Onderwijs, tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Werkhoven* van 4 Januari 1895, waarbij bepaald is, dat het nieuw te benoemen hoofd der school de bedieningen van koster bij de Nederlandsche hervormde gemeente en van lijkbezorger niet zal mogen waarnemen;

Overwegende:

dat ingevolge art. 36, eerste lid der wet op het lager onderwijs het den onderwijzers aan openbare lagere scholen op straffe van ontslag o. a. verboden is, ambten of bedieningen te bekleeden, en dat het tweede lid van genoemd wetartikel aan Gedeputeerde Staten de bevoegdheid verleend, om, den districtsschoolopziener gehoord, van dat verbod vrijstelling te verleenen; dat derhalve voormeld raadsbesluit in strijd is met de wet;

Gelet op art. 36 der wet van 17 Augustus 1878 (*Staatsblad* n°. 127) tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van 14 December 1889 (*Staatsblad* n°. 177);

Gezien art. 153 der wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85);

Den Raad van State gehoord (advies van 2 Juli 1895, n°. 12);

Gezien het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 16 Juli 1895, n°. 3669, afdeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan, bovenvermeld besluit van den raad der gemeente *Werkhoven* wegens strijd met de wet te vernietigen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk

in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 19den Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN HOUTEN.

(*Uitgeg.* 27 Juli 1895.)

20 Juli 1895. WET, tot verhooging der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1895 ten behoeve van den aanleg van een spoorweg ter rechtstreeksche verbinding van *Tarik* met *Soerabaja* en *Kalimas*. S. 180.

20 Juli 1895. WET, tot verhooging der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1895 ten behoeve van de invoering van het rechtstreeksch bestuur op het eiland *Lombok*. S. 181.

20 Juli 1895. WET, houdende nadere wijziging van het laatstelijk bij de wet van 28 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 182) gewijzigde artikel 1 der wet van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 79) „tot vaststelling van de klassen en samenstelling der arrondissementenregbanken, van de jaarwedden der leden van en ambtenaren bij die regbanken, alsmede van de klassen der kantongeregten en van de jaarwedden der kantonregters en der ambtenaren bij de kantongeregten”. S. 132.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1894/95, n°. 159, 1—6.
Hand. id. 1894/95, *bladz.* 1415.

Hand. 1° Kamer 1894/95, *bladz.* 372, 385.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is de samenstelling van de arrondissementenrechtbank te 's *Gravenhage*, zooals deze is vastgesteld bij artikel 1 der wet van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 79), „tot vaststelling van de klassen en samenstelling der arrondissementenregbanken, van de jaarwedden der leden van en ambtenaren bij die regbanken, alsmede van de klassen der kantongeregten en van de jaarwedden der kantonregters en der ambtenaren bij de kantongeregten”, te wijzigen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De arrondissementenrechtbank te 's *Gravenhage* wordt samengesteld als volgt:

- 1 president,
- 1 vice-president,
- 7 rechters,
- 1 officier,
- 2 substituant officiers,
- 1 griffier,
- 2 substituant griffiers.

2. De aanvulling krachtens deze wet van het getal rechters geschiedt met inachtneming van art. 52 der „wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie”.

3. Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Laaten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 20sten Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Justitie, (get.) VAN DER KAAJ.

(*Uitgeg.* 30 Juli 1895.)

20 Juli 1895. WET, tot wijziging der wetten van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 76 en 79) ten gevolge van de uitbreiding der gemeente *Rotterdam*, en regeling van de gevolgen daarvan. S. 133.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1894/95, n°. 64, 1—19.
Hand. id. 1894/95, *bladz.* 1418—1425.

Hand. 1° Kamer 1894/95, *bladz.* 346—348, 372, 380, 385.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de uitbreiding der gemeente *Rotterdam* het wenschelijk maakt de wetten van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 76 en 79) te wijzigen en tevens de gevolgen dier wijziging te regelen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. In den staat, vastgesteld bij artikel 1 der wet van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 76), wordt de aanwijzing van het rechtsgebied van het 2de arrondissement gelezen als volgt:

2de arrondissement *Rotterdam* :

1ste kanton	Rotterdam n°. 1
2de „	Rotterdam n°. 2
3de „	Rotterdam n°. 3
4de „	Schiedam
5de „	Gouda
6de „	Schoonhoven
7de „	Brielle
8ste „	Sommelsdijk.

2. In den staat, vastgesteld bij artikel 2 der wet van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 76), wordt de aan-

wijzig van het rechtsgebied der nagenoemde kantongerechten gelezen als volgt:

a. Kantongerecht Rotterdam n°. 1:

„Het gedeelte van Rotterdam aan den rechter-Maasoever, gelegen aan de westzijde van het water dat onder den naam van de Schie, vervolgd in de Delftsche vaart, door de Vlasmakeluis, den Steiger, onder door de Groote Markt, de Kolk en de Oude Haven tot aan de Maas, de gemeente doorsnijdt.”

b. Kantongerecht Rotterdam n°. 2:

„Het gedeelte van Rotterdam aan den rechter-Maasoever, gelegen aan de Oostzijde van het hiervoren genoemde water met dat water zelf.

Capelle aan den IJssel, Bergschenhoek, Hillegersberg, Schiebroek.”

c. Kantongerecht Rotterdam n°. 3:

„Het gedeelte van Rotterdam aan den linker-Maasoever met de Nieuwe Maas zelve, daaronder begrepen de Oost- en Westkons.

Rhoon, Poortugaal, Hoogvliet, Pernis.”

d. Kantongerecht Schoonhoven:

„Schoonhoven, Willige Langerak, Jaarsveld, Lopik, Polsbroek, Benschop, Willeskop, Hoenkoop, Vliet, Haastrecht, Stolwijk, Berkenwoude, Onderkerk a/d IJssel, Krimpen a/d IJssel, Lekkerkerk, Bergambacht, Ammerstol.”

e. Kantongerecht Dordrecht:

„Dordrecht, Dubbeldam, Zwijndrecht.”

f. Kantongerecht Ridderkerk:

„Ridderkerk, IJsselmonde, Oost- en West-Barendrecht, Heerjansdam, Hendrik-Ido-Ambacht, Alblasserdam, Nieuw-Lekkerland, Krimpen a/d. Lek.”

g. Kantongerecht Sliedrecht:

„Sliedrecht, Giessendam, Peursum, Molenaarsgraaf, Ottoland, Goudriaan, Langerak, Nieuwpoort, Groot-Ammers, Brandwijk, Streefkerk, Oud-Alblas, Papendrecht, Wijngaarden, Bleskensgraaf en Hofwegen.”

3. In den staat, vastgesteld bij artikel 2 der wet van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 79), wordt onder „eerste klasse” in plaats van „Rotterdam (de 2 kantons)” gelezen „Rotterdam (de 3 kantons)”.

4. De denwaarders bij de kantongerechten *Ridderkerk*, *Rotterdam* n°. 1 en n°. 2, aangesteld vóór het in werking treden dezer wet, worden geacht tevens aangesteld te zijn bij het kantongerecht *Rotterdam* n°. 3.

De denwaarders bij de kantongerechten *Schoonhoven* en *Sliedrecht*, aangesteld vóór het in

werking treden dezer wet, worden geacht tevens aangesteld te zijn bij het kantongerecht *Ridderkerk*.

5. Notarissen, aangesteld vóór het in werking treden dezer wet, wier standplaats is gevestigd binnen het rechtsgebied van de kantongerechten *Ridderkerk* en *Schoonhoven*, zijn bevoegd hunne bediening uit te oefenen in de arrondissementen *Rotterdam* en *Dordrecht*.

6. Deze wet is niet van invloed op de bij haar in werking treden bij de arrondissementenrechtbanken te *Rotterdam* en te *Dordrecht* en bij de kantongerechten *Rotterdam* n°. 2, *Schiedam*, *Schoonhoven*, *Ridderkerk* en *Sliedrecht* aanhangige zaken, noch op de reeds gedane dagvaarding en oproeping om voor die rechtbanken of kantongerechten te verschijnen, noch op de reeds bepaalde comparitiën voor den president van een der genoemde rechtbanken te houden.

7. De ter griffie van de arrondissementenrechtbank te *Dordrecht* berustende dubbelen der registers van den burgerlijken stand en de aldaar berustende registers van huwelijksaangiften en van huwelijksafkondigingen, betreffende de gemeenten welke volgens artikel 2 tot het rechtsgebied van het kantongerecht *Rotterdam* n°. 3 behooren, worden overgebracht ter griffie van de arrondissementenrechtbank te *Rotterdam*.

De ter griffie van de arrondissementenrechtbank te *Rotterdam* berustende dubbelen der registers van den burgerlijken stand en de aldaar berustende registers van huwelijksaangiften en van huwelijksafkondigingen, betreffende de gemeente *Krimpen aan de Lek*, worden overgebracht ter griffie van de arrondissementenrechtbank te *Dordrecht*.

8. Bij de eerste benoeming van een kantongerechter van het kantongerecht te *Rotterdam* n°. 3 blijft artikel 52 der „wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie” buiten toepassing.

9. Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen dag.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 20sten Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Justitie, (get.) VAN DER KAAJ.

(Uitgeg. 30 Juli 1895.)

20 Juli 1895. WET, houdende goedkeuring van de verdeling der memorie-gederen van *Montfoort*. S. 134.

20 Juli 1895. WET, tot wijziging en aanvulling der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 88) tot instelling eener Rijkspostspaarbank. S. 135.
Bijl. Hand. 2^e Kamer 1894/95, n°. 133, 1—12.
Hand. id. 1894/95, *blad.* 1365—1380.
Hand. 1^e Kamer 1894/95, *blad.* 346, 371, 378, 387.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat er noodzakelijkheid bestaat om over te gaan tot wijziging en aanvulling van de wet van den 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 88) tot instelling van eene Rijkspostspaarbank;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Art. 1. *De laatste twee volzinnen van art. 3 der voormelde wet worden gewijzigd als volgt:*

Aan den voorzitter en aan de leden van den raad van toezicht worden door Ons presentiegelden toegelegd, en aan het lid dat de betrekking van secretaris vervult, bovendien eene vergoeding wegens bureelkosten.

2. *Art. 6 der voormelde wet wordt gelezen als volgt:*

Alle inlagen en terugbetalingen worden door de postbeambten ingeschreven in een spaarbankboekje ten name van den inlegger.

Zij worden met de handteekening van den ambte en met den afdruk van zijn kantoorstempel gewaarmerkt.

Als inlegger wordt naar deze wet beschouwd degeen te wiens name de inlage geschiedt.

Hij die eene inlage doet ten name van een ander, kan daarbij zoodanige voorwaarden stellen, als door Ons bij algemeenen maatregel van bestuur zullen worden toegelaten, zoo ter zake van de geheele of gedeeltelijke terugbetaling van hetgeen een inlegger op het spaarbankboekje, waarop de inlage geschiedt, te goed heeft, als omtrent den aankoop, voor dat tegoed of een gedeelte daarvan, van inschrijvingen op naam in een Grootboek van de Nationale Schuld, van rentegevende obligatiën ten laste van den Staat of van certificaten aan toonder van inschrijving in een Grootboek, een en ander als bedoeld bij art. 8bis.

3. *Art. 8 der voormelde wet wordt gelezen als volgt:*

Voor hetgeen boven f 1200 ten name van één inlegger in de boeken der Rijkspostspaarbank is ingeschreven, wordt geene rente toegekend.

Voor vereenigingen, stichtingen en fondsen

van maatschappelijk of godsdienstig belang of tot onderling hulpbetoon wordt het in het eerste lid van dit artikel genoemde bedrag tot f 2400 verhoogd. Bij twijfel omtrent den aard der vereenigingen, stichtingen en fondsen beslist de raad van toezicht.

4. *Na art. 8 wordt ingevoegd een nieuw artikel 8bis van den volgende inhoud:*

Inleggers in de Rijkspostspaarbank kunnen, door hare tusschenkomst, doen aankopen inschrijvingen op naam in een Grootboek van de Nationale Schuld, rentegevende obligatiën ten laste van den Staat, of certificaten aan toonder van inschrijving in een Grootboek. Van deze bevoegdheid kan alleen gebruik worden gemaakt door inleggers, wier tegoed bij de Rijkspostspaarbank, op het tijdstip der aanvraag om aankoop, naar het oordeel van den directeur der Rijkspostspaarbank, voldoende is tot dekking van den koopprijs der inschrijvingen, obligatiën of certificaten, alsmede van na te noemen commissieloon en verdere kosten, en welk tegoed bovendien gedurende drie maanden, aan evengemeld tijdstip onmiddellijk voorafgaande, ten minste drie-vierde heeft beloopt van het nominaal bedrag der verlangde inschrijvingen, obligatiën of certificaten.

Bij algemeenen maatregel van bestuur wordt bepaald, hoeveel de Rijkspostspaarbank aan inleggers die van de in het voorgaande lid bedoelde bevoegdheid gebruik maken, wegens commissieloon en verdere kosten in rekening brengt.

Het gezamenlijk bedrag van den koopprijs, het commissieloon en de verdere kosten wordt, onder de dagteekening waarop de aankoop heeft plaats gehad, afgeschreven op het spaarbankboekje van den belanghebbende, tegen nitreiking aan hem van het bewijs van inschrijving of van de gekochte obligatiën of certificaten, welke nitreiking voor terugbetaling geldt.

De rente van het kapitaal, dat, ingevolge aankoop door tusschenkomst der Rijkspostspaarbank, op een Grootboek van de Nationale Schuld op eenig hoofd van rekening is ingeschreven, wordt, — mits op hetzelfde hoofd van rekening geen op andere wijze verkregen kapitaal is ingeschreven, — door de directie der spaarbank, zoodra mogelijk ingevorderd, indien de inlegger haar daartoe schriftelijk gemachtigd heeft. Het formulier dezer machtigingen wordt vastgesteld bij algemeenen maatregel van bestuur.

Het bedrag van de door de directie der Rijkspostspaarbank geïnde rente wordt in zijn geheel

op het spaarbankboekje ten name van den inlegger als eene gewone inlage bijgeschreven.

5. *Art. 9 der voormelde wet wordt gelezen als volgt:*

Minderjarigen kunnen, zonder de tusschenkomst van hunnen vader of voogd, spaarbankboekjes bekomen en daarop inlagen doen. Op hetgeen op spaarbankboekjes ten name van minderjarigen is verschuldigd, is het in art. 366 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde vruchtgenot niet van toepassing.

Zij kunnen eveneens terugbetaling vorderen van het verschuldigde op die boekjes, tenzij de vader of voogd er zich tegen verzet. De terugbetaling kan ook gevorderd worden door den vader of voogd, doch indien de minderjarige den leeftijd van 12 jaren heeft bereikt, alleen na verkregen machtiging door den kantonrechter, te verleen in de gevallen en op de wijze bepaald in art. 451 van het Burgerlijk Wetboek.

Gehuwde vrouwen kunnen, zonder bijstand van hare echtgenooten, spaarbankboekjes te haren name bekomen en daarop inlagen doen. Met afwijking van het bepaalde bij de artt. 160 en 179 van het Burgerlijk Wetboek, geschiedt aan haar, met uitsluiting van hare echtgenooten, terugbetaling van hetgeen op een spaarbankboekje te haren name verschuldigd is.

Behoudens het bepaalde bij het slot van het tweede lid van dit artikel mogen op spaarbankboekjes verschuldigde gelden alleen aan den inlegger of aan dengene die daartoe door dezen is gemachtigd, worden terugbetaald.

Indien echter een inlegger het beheer over zijne goederen heeft verloren, is uitsluitend de wettelijke vertegenwoordiger gerechtigd terugbetaling te vorderen. Deze behoeft daartoe geen rechterlijke machtiging, tenzij in het geval bedoeld in art. 103 der wet van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 140).

6. *Art. 10 der voormelde wet wordt gelezen als volgt:*

De spaarbankboekjes worden kosteloos verstrekt.

Door Ons wordt, bij algemeenen maatregel van bestuur, bepaald in welke gevallen en onder welke voorwaarden een duplicaat-boekje kan worden afgegeven.

Voor een duplicaat-boekje kan 25 cent in rekening worden gebracht.

7. *Tusschen de eerste en de tweede alinea van art. 12 der voormelde wet wordt ingelascht hetgeen volgt; in verband waarmede de 2^e, 3^e, 4^e, 5^e en 6^e alinea's respectievelijk worden 5^e, 6^e, 7^e, 8^e en 9^e alinea's:*

Door Ons kan echter, bij algemeenen maatregel van bestuur, een andere rentevoet worden vastgesteld, mits niet hooger dan de in het voorgaand lid genoemde.

De gewijzigde rentevoet wordt toegepast met den eersten dag van de tweede maand, volgende op die waarin het besluit tot wijziging afgekondigd is, en geldt zoowel voor alle op dat tijdstip aanwezige rentegevende bedragen, als voor die, welke later rentegevend worden.

Tijdens de werking van een besluit, als bedoeld bij art. 14, 2de lid, zal geen besluit tot renteverlaging kunnen worden genomen; mocht na de afkondiging van een besluit tot renteverlaging, doch vóór het verschijnen van het in het voorgaande lid bepaalde tijdstip, een besluit in werking treden als bedoeld bij art. 14, 2de lid, dan vervalt hierdoor van rechtswege het besluit tot renteverlaging.

8. *Het eerste lid van art. 14 der meervermelde wet wordt gelezen als volgt:*

Aan elke wettig godane opvraag van op spaarbankboekjes verschuldigde gelden, wordt uiterlijk binnen 14 dagen, te rekenen van den dag der opvraag, gevolg gegeven.

9. *Art. 16 der voormelde wet wordt gelezen als volgt:*

De beschikbare gelden der Rijkspostspaarbank worden belegd voor een gedeelte:

- a. in Nationale Schuld;
 - b. in schuldbrieven ten laste van Nederlandsche provinciën, gemeenten of waterschappen;
 - c. in schuld-brieven, door den Staat, Nederlandsche provinciën, gemeenten of waterschappen rechtstreeks en onvoorwaardelijk voor rente en aflossing gewaarborgd;
 - d. in schuldbrieven van overeenkomstig de Nederlandsche wet opgerichte, uitsluitend in Nederland werkende hypotheekbanken of maatschappijen voor grond-, gemeente- of poldercrediet;
 - e. in schuldbrieven van volgende de Nederlandsche wet opgerichte maatschappijen, die spoorwegen in Nederland of in de Nederlandsche koloniën in eigendom hebben of exploiteeren;
 - f. in schuldbrieven, welke door maatschappijen, als sub e bedoeld, rechtstreeks en onvoorwaardelijk voor reute en aflossing zijn gewaarborgd;
- voor een ander gedeelte, hetwelk in geen geval de helft van het te beleggen kapitaal zal mogen te boven gaan, in beleening op onderpand voor drie maanden of op korteren termijn, van fondsen die als zoodanig door de Nederlandsche Bank worden toegelaten.

De lijst der fondsen die voor belegging in aanmerking komen, wordt in de maand Januari van ieder jaar door den raad van toezicht vastgesteld en onderworpen aan de goedkeuring van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën. Deze lijst wordt, zoo noodig, in den loop van het jaar door den raad van toezicht, onder goedkeuring der genoemde Ministers, herzien.

De beleggingen, zoomede de tegeldemaking van inschrijvingen en effecten, geschieden in overleg met en onder goedkeuring van den raad van toezicht.

10. *Tusschen het 1ste en 2de lid van art. 17. der wet wordt een nieuw lid opgenomen van den volgenden inhoud:*

Vaste goederen, aangekocht ten dienste van de directie, worden, nadat de daarvoor bestede som in 's Rijks schatkist is teruggestort, geacht tot het reservefonds te behooren.

11. *Aan art. 20 der voormelde wet wordt als vierde lid de volgende bepaling toegevoegd:*

Alle akten en stukken noodig voor den inleg van gelden in en de terugbetaling daarvan door de Rijkspostspaarbank, daaronder begrepen de rechterlijke machtigheden, bedoeld in art. 9 en de daarvoor benodigde stukken, worden kosteloos uitgereikt en zijn vrij van zegel- en registratierechten, mits in of op die akten of stukken van die bestemming melding worde gemaakt.

De machtigheden, bedoeld in het laatste lid van artikel 8bis, zijn vrij van zegel en van de formaliteit van registratie.

12. Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen dag.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 20sten Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) VAN DER SLEJDEN.

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

(Uitgeg. 8 Aug. 1895.)

20 Juli 1895. WET, houdende bepaling, dat de tijdelijke diensten, als bureelambtenaar bij den Rijkswaterstaat of als ambtenaar bij den algemeenen dienst van den Rijkswaterstaat, door eenige ambtenaren bewezen, bij de regeling van hun pensioen in aanmerking zullen kunnen komen. S. 136.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1894/95, n°. 98, 1—9.

Hand. id. 1894/95, blad. 1397—1402.

Hand. 1° Kamer 1894/95, blad. 367, 373, 387.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
Wij EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, met toepassing van het vierde lid van artikel 9 der wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) te bepalen, dat de tijdelijke diensten, als bureelambtenaar bij den Rijkswaterstaat of als ambtenaar bij den algemeenen dienst van den Rijkswaterstaat, bewezen door de ambtenaren vermeld op den bij deze wet behoorenden staat, bij de regeling van hun pensioen in aanmerking zullen kunnen komen; Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Voor de ambtenaren, vermeld op den bij deze wet behoorenden staat, zullen de diensten gedurende het achter ieders naam genoemde tijdvak als tijdelijk bureelambtenaar bij den Rijkswaterstaat of als ambtenaar bij den algemeenen dienst van den Rijkswaterstaat bewezen, bij de regeling van hun pensioen als diensttijd in aanmerking komen, indien zij zich binnen ééne maand na het in werking treden deser wet, schriftelijk zullen hebben verbonden tot betaling van de bijdrage, op den voormelden staat in kolom 3 achter hunnen naam uitgetrokken.

2. De bijdragen, uit kracht der in het voorgaande artikel bedoelde verbintenissen verschuldigd, zullen in acht jaren, aan te vangen met het vierde kwartaal 1895, telkens tot een gelijk gedeelte, worden ingehouden op de jaarwedde van de betrokken ambtenaren en, ingeval vóór de afbetaling, pensioen of wachtgeld wordt toegekend, op hun pensioen of wachtgeld. Deze bijdragen worden onder de middelen tot dekking der Staatsuitgaven verantwoord.

Van bijdragen, of gedeelten daarvan, als in de eerste zinane de van dit artikel bedoeld, welke niet door inhouding op de jaarwedde, het pensioen of het wachtgeld van den betrokken ambtenaar mochten kunnen worden verhaald, blijft de voldoening achterwege.

3. Deze wet treedt in werking op den 1sten Augustus 1895.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 20sten Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) VAN DER SLEJDEN.

(Uitgeg. 31 Juli 1895.)

STAAT behoorende bij de wet, houdende bepaling, dat de tijdelijke diensten, als bureelambtenaar bij den Rijkswaterstaat of als ambtenaar bij den Algemeenen dienst van den Rijkswaterstaat door eenige ambtenaren bewezen, bij de regeling van hun pensioen in aanmerking zullen komen.

NAMEN.	Diensttijd als tijdelijk bureelambtenaar bij den Waterstaat, of als tijdelijk ambtenaar bij den Algemeenen dienst van den Rijkswaterstaat, van :	Bedrag der inkoopsom.
H. J. Marchand.	1 Juli 1886—1 April 1891	f 299.37 ^a
J. G. Soeter.	1 Sept. 1882—1 April 1891	420.—
A. J. van den Berg.	1 Jan. 1861—1 April 1891	520.30
W. Vogelzang.	7 Sept. 1872—1 April 1891	570.—
H. G. Th. Kiehl.	14 Sept. 1883—1 April 1891	420.—
J. J. Thoolen.	1 Juli 1880—1 April 1891	510.—
J. F. L. Stroebel.	16 Aug. 1890—1 April 1891	Nihil.
E. P. Ypes.	1 Juni 1877—1 April 1891	600.—
A. M. Wind.	1 Juli 1881—1 April 1891	450.—
H. J. Kalt.	1 Sept. 1881—1 April 1891	540.—
W. Jaarsma Pzn.	1 Aug. 1884—1 April 1891	360.—
H. J. B. Valken.	8 Jan. 1880—1 Mei 1882 en 15 Dec. 1882—1 April 1891	170.—
G. van Unen.	1 Jan. 1885—1 April 1891	390.—
J. de Vries	1 Nov. 1880—1 April 1891	510.—
J. H. C. Dijk.	7 Sept. 1889—1 April 1891	240.—
G. Russcher.	1 Juni 1889—1 April 1891	420.—
P. Visser.	1 Febr. 1867—1 April 1891	708.—
H. P. A. Blaeser.	1 Aug. 1878—1 April 1891	510.—
H. Palier.	1 Febr. 1875—1 April 1891	498.—
J. Visser.	1 Jan. 1885—1 April 1891	420.—
J. J. Mellink.	1 Febr. 1889—1 April 1891	330.—
J. Muller.	1 Jan. 1889—1 April 1891	300.—
A. de Jong.	15 Aug. 1868—1 April 1891	600.—
B. A. Steenaart.	5 Juli 1889—1 April 1891	360.—
C. van der Flier.	15 Juni 1880—1 April 1891	570.—
D. C. F. Linckers.	1 April 1883—1 Oct. 1891	480.—
W. H. Roeland.	1 Juni 1881—1 April 1891	540.—
J. M. Berger.	15 Juli 1875—1 April 1891	450.—
W. L. Lonussen.	1 Febr. 1883—1 April 1891	420.—
J. M. de Looff.	23 April 1883—1 April 1891	360.—
P. H. Dobbeltsteyn.	1 April 1890—1 April 1891	300.—
T. H. Dresens.	1 Juli 1884—1 April 1891	420.—
B. van Dijk.	20 Nov. 1874—1 April 1891	570.—
C. W. J. Thach.	1 Maart 1884—1 April 1891	600.—
A. J. Krom.	2 Febr. 1885—1 April 1891	360.—
A. Verzijl.	1 Juli 1877—1 Maart 1881 en 1 Juli 1885—1 Febr. 1893	485.—
J. Gisius.	1 Oct. 1873—1 April 1891	660.—
C. J. Hana Hzn.	1 Jan. 1883—1 April 1891	510.—

N A M E N.	Diensttijd als tijdelijk bureelambtenaar bij den Waterstaat, of als tijdelijk ambtenaar bij den Algemeenen dienst van den Rijkswaterstaat, van:	Bedrag der inkoopsom.
C. Wielings.	2 Maart 1889—1 April 1891	f 360.—
J. C. L. van der Ley.	1 Febr. 1882—1 April 1884 en 1 Juli 1884—1 April 1891	540.—
J. R. Lamot.	1 Maart 1877—1 April 1891	510.—
J. J. Visser Jzn.	1 Mei 1878—1 April 1891	480.—
J. F. Hufferman.	1 Jan. 1875—1 April 1891	600.—
G. Merts.	6 Juni 1884—1 April 1891	360.—
J. J. G. Hofman.	15 Juni 1871—1 April 1891	570.—
G. H. C. Bakker.	1 Oct. 1882—1 April 1891	390.—
J. Zemel.	1 Mei 1866—1 Oct. 1891	750.—
J. J. Schenk.	1 Oct. 1880—1 April 1891	20.—
A. van Altena.	1 Sept. 1890—1 April 1891	240.—
P. J. J. Dormaar.	1 Mei 1877—1 April 1891	510.—
J. C. Heyblom.	1 Juli 1880—1 April 1891	390.—
A. C. van Altena.	15 Febr. 1889—1 April 1891	300.—
G. G. van de Weerdt.	1 Nov. 1881—1 April 1891	510.—
J. W. W. A. Götz van der Vet.	1 Oct. 1882—1 April 1891	450.—
W. van Mameren.	1 Mei 1883—1 April 1891	420.—
Û. J. van der Meulen.	1 April 1890—1 April 1891	300.—
S. G. W. van der Straaten.	1 Juli 1858—1 April 1891	867.60
F. L. Bajjens.	1 April 1883—1 April 1891	360.—
H. J. G. van Lamoen.	1 Febr. 1865—1 Juni 1865 en 1 April 1873—1 April 1891	480.—
G. F. Benmer.	15 Mei 1865—1 April 1891	624.69 ^s
J. Provoost.	24 Aug. 1873—1 April 1891	540.—
G. J. van den Bos.	1 Febr. 1883—1 April 1891	390.—
J. G. Kahle.	1 Febr. 1882—1 April 1885 en 15 April 1887—1 April 1891	390.—
W. H. Peetsold.	1 Juni 1889—1 April 1891	360.—
T. Oostenbrug.	1 Febr. 1883—1 April 1891	420.—
J. C. Looijen.	1 Dec. 1884—1 April 1891	360.—
L. J. W. H. de Groot.	17 Oct. 1878—1 April 1891	660.—
F. E. A. van Lind.	1 Sept. 1882—1 April 1891	420.—
C. C. Pull.	1 Dec. 1880—1 April 1891	510.—
E. Trosée.	15 Dec. 1869—1 April 1891	570.—
J. C. Pabst.	15 Sept. 1867—1 April 1891	604.76 ^s
A. Plasschaert.	1 Aug. 1867—1 April 1891	661.20
H. J. Lammers.	6 Maart 1875—1 April 1891	570.—
J. P. Vetter.	16 Juli 1875—1 April 1891	600.—
H. van der Schalk.	16 Jan. 1875—1 April 1891	600.—
J. J. van Dam.	1 Juni 1870—1 Mei 1872 en 1 Maart 1874—1 April 1891	570.—
J. H. Bogaerts.	1 Mei 1875—1 April 1891	570.—
J. E. Caspers.	11 Juni 1876—1 April 1891	570.—
F. J. C. Zaalberg	1 Oct. 1876—1 April 1891	540.—
H. J. Errens.	1 Maart 1877—1 April 1891	540.—

N A M E N.	Diensttijd als tijdelijk bureelambtenaar bij den Waterstaat, of als tijdelijk ambtenaar bij den Algemeenen dienst van den Rijkswaterstaat, van:	Bedrag der inkoopom.
M. Magielae.	1 Mei 1880—1 April 1891	f 450.—
S. J. Negrijn.	1 Mei 1880—1 April 1891	450.—
H. Vierkant.	24 Aug. 1882—1 April 1891	450.—
C. W. P. Doeleman.	1 Maart 1883—1 April 1891	450.—
F. W. K. de Klerk.	1 Juni 1884—1 Oct. 1888	481.25
K. E. G. van den Bergh.	1 Nov. 1881—1 Juni 1892	600.—
J. F. van der Vlis.	1 April 1885—1 April 1891	420.—
A. Götz van der Vet.	15 Mei 1884—1 April 1891	540.—
C. P. Duppen.	1 Juli 1873—1 April 1891	600.—
W. N. C. A. Gastelaars.	1 April 1889—1 April 1891	480.—
C. G. Riel.	5 April 1889—1 April 1891	480.—
J. H. Soeteman.	1 Aug. 1888—1 April 1891	360.—
J. W. Scheffelaar.	11 Febr. 1889—1 April 1891	300.—
W. M. C. Gastelaars.	1 Mei 1873—1 April 1891	810.—
J. T. R. ter Horst.	15 Febr. 1872—1 April 1891	600.—
W. H. Swijter.	1 Maart 1890—1 April 1891	360.—
W. F. van Campen.	1 Jan. 1882—1 Jan. 1894	510.—
M. de Zomer.	1 Febr. 1883—1 Jan. 1894	420.—
T. Struiving.	1 Febr. 1871—1 April 1891	227.60

20 Juli 1895. Wer, houdende bepalingen tot beveiliging bij het verblijven in fabrieken en werkplaatsen. S. 137.

Bijl. Hand. 2^e Kamer 1893/94, n°. 111, 1—3; 1894, n°. 32; 1894/95, n°. 15, 1—15.

Hand. id. 1894/95, blads. 1292—1301, 1303—1321, 1324—1342, 1344—1348, 1372.

Hand. 1^e Kamer 1894/95, blads. 346, 370, 377, 388.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, RNZ.
WIJ EMMA, RNZ. doen te weten:
Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, bepalingen vast te stellen tot beveiliging bij het verblijven in fabrieken en werkplaatsen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

§ 1. *Inleidende bepaling.*

Art. 1. Onder fabrieken en werkplaatsen verstaat deze wet:

1°. alle zoowel open als besloten ruimten, waar in of voor eenig bedrijf pleegt gewerkt te worden aan het vervaardigen, veranderen, herstellen, versieren, afwerken of op andere wijze tot verkoop of gebruik geschikt maken van voor-

werpen of stoffen, of waar in of voor eenig bedrijf voorwerpen of stoffen eene daartoe strekkende bewerking plegen te ondergaan; een en ander voor zoover aldaar een krachtwerktuig of een oven wordt gebezigd of tien of meer personen plegen te verblijven.

Daar, waar de werkzaamheden ten behoeve van eenzelfde bedrijf worden verricht in afzonderlijke, doch met elkander in gemeenschap staande ruimten, worden de afzonderlijke ruimten geacht een onafgescheiden geheel uit te maken; 2°. vlasbraakhokken en zwingelketen.

§ 2. *Van het oprichten van fabrieken en werkplaatsen.*

2. Hij die eene fabriek of werkplaats wenschte op te richten of uit te breiden, is bevoegd vooraf het bouwplan aan de beoordeeling van den inspecteur te onderwerpen.

3. Bij het verzoek om beoordeeling worden overgelegd:

1°. eene nauwkeurige beschrijving in tweevoud van de plaats waar de fabriek of werkplaats zal worden opgericht, eene opgave in tweevoud van hetgeen daarin zal worden verricht of vervaar-

digd, benevens van de drijfkracht, die daarbij zal worden aangewend;

2°. eene plattegrond-teekening in tweevoud op eene schaal van ten minste een op honderd, aanduidende de uit- en inwendige inrichting der fabriek of werkplaats;

3°. eene nauwkeurige beschrijving in tweevoud van de wijze waarop de aanvrager zich voorstelt te voldoen aan de eischen, voor fabrieken en werkplaatsen, op te richten na het in werking treden van deze wet, gesteld krachtens artikel 6, voor zooveel noodig toegelicht door, eveneens in tweevoud over te leggen, doorsneden en opstanden op eene schaal van ten minste een op honderd.

De inspecteur bericht de ontvangst dezer stukken bij gedagteekend en onderteekend schrijven.

4. De inspecteur is bevoegd van den aanvrager alle inlichtingen te vragen, die hij behoeft tot eene juiste beoordeeling van de overgelegde stukken.

5. Binnen eene maand na de dagteekening van het bewijs van ontvangst bedoeld in artikel 3, deelt de inspecteur schriftelijk zijn oordeel over de overgelegde stukken aan den aanvrager mede. Luidt dit ongunstig, dan worden de redenen medegedeeld, waarop het oordeel steunt.

Aan de beoordeeling wordt een exemplaar gehecht van de in artikel 3 bedoelde stukken, door den inspecteur gewaarmerkt.

§ 3. *Maatregelen tot beveiliging.*

6. Het hoofd of de bestuurder zorgt, dat zijne fabriek of werkplaats voldoet aan de eischen, die bij algemeenen maatregel van bestuur kunnen gesteld worden, hetzij in het algemeen ten opzichte van alle bedrijven, hetzij in het bijzonder ten opzichte van sommige bepaalde bedrijven, ten aanzien van:

- a. de vrije luchtruimte voor elken arbeider in verband met de hoogte van de werklouken;
- b. de luchtverversching;
- c. de verlichting;
- d. het voorkomen van brand en van ongevallen bij brand;
- e. kleedkamers en schaftlokaleu;
- f. de privaten.

Voor fabrieken en werkplaatsen, in werking gebracht vóór het in werking treden van deze wet, kunnen minder strenge voorschriften worden gegeven dan voor fabrieken en werkplaatsen in werking gebracht na dat tijdstip.

7. Bij algemeenen maatregel van bestuur wordt bepaald, wat door het hoofd of den bestuurder van eene fabriek of werkplaats, met inachtneming

van de voorschriften, door den inspecteur te geven, moet worden aangewend:

- a. tot het bevorderen van zindelijkheid;
- b. tot het bevorderen van eene dragelijke temperatuur;
- c. tot het verwijderen van schadelijke dampen, gassen en stof;
- d. tot voorkomen van ongevallen door werktuigen, werktuigdeelen, drijfwerken, gereedschappen of electrische geleidingen, door vallen, door vallende voorwerpen, kokende of bijtende vloeistoffen, gloeiende of gesmolten metalen of door ontplofbare stoffen.

De algemeene maatregel van bestuur bepaalt tevens in welke gevallen door den inspecteur voorschriften gegeven kunnen worden:

- 1°. ten aanzien van den tijd gedurende welken personen mogen vertoeven in ruimten, waar het onvermijdelijk is dat hooge of lage temperaturen, schadelijke dampen, gassen of stof voorkomen;
- 2°. ten aanzien van het verstrekken van goed drinkbaar water.

Elk mondeling of schriftelijk voorschrift bepaalt tevens den termijn, binnen welken er aan voldaan behoort te zijn.

Het hoofd of de bestuurder kan vorderen, dat het voorschrift hem schriftelijk wordt verstrekt.

Schriftelijk gegeven voorschriften worden door den inspecteur gedagteekend.

8. Het hoofd of de bestuurder van eene fabriek of werkplaats is verplicht op last van den inspecteur, op door desen aan te wijzen plaatsen en zóó, dat het voor een ieder duidelijk leesbaar zij, een door dien ambtenaar opgemaakt en door hem en het hoofd of den bestuurder der fabriek of werkplaats onderteekend reglement op te hangen en opgehangen te houden, bevattende hetgeen door de in de fabriek of werkplaats verblijvende personen behoort te worden nagekomen in het belang van hen zelveu of van anderen.

Het hoofd of de bestuurder van eene fabriek of werkplaats zorgt, dat een afschrift of afdruk van zoodanig reglement worde uitgereikt aan elken vasten arbeider in zijne fabriek of werkplaats, binnen acht dagen na de onderteekening, en aan alle nieuwe vaste arbeiders vóór of bij het begin hunner werkzaamheden.

§ 4. *Toezicht.*

9. Onder de bevelen van den Minister, met de uitvoering van deze wet belast, wordt het toezicht op hare naleving opgedragen aan door

Ons te benoemen inspecteurs en verdere ambtenaren, wier werkkring en bevoegdheden bij algemeenen maatregel van bestuur worden geregeld.

Deze inspecteurs en verdere ambtenaren worden niet tevens belast met het toezicht op het gebruik van stoomtoestellen.

10. Het is aan de in het vorig artikel bedoelde ambtenaren verboden middellijk of onmiddellijk deel te nemen aan bedrijven of ondernemingen van fabrieks- of handwerksnijverheid.

11. De hoofden en bestuursders van fabrieken en werkplaatsen en de daarin verblijvende personen zijn verplicht aan den bevoegden ambtenaar de verlangde inlichtingen te geven omtrent zaken en feiten, de naleving van deze wet betreffende.

12. Het hoofd of de bestuurder van eene inrichting, waarin eenige tak van fabrieks- of handwerksnijverheid wordt uitgeoefend, is verplicht van elk in zijn bedrijf aan een persoon overkomen ongeval binnen driemaal vier en twintig uren, nadat het ongeval heeft plaats gehad of de gevolgen van dat ongeval zich hebben geopenbaard, schriftelijk kennis te geven aan den burgemeester der gemeente, waar het ongeval plaats had.

Heeft de persoon, wien het ongeval is overkomen, binnen tweemaal vier en twintig uren zijn gewonen arbeid hervat, dan vervalt de verplichting tot kennisgeving, tenzij de gevolgen van het ongeval eerst later blijken.

De vorm dezer kennisgeving wordt vastgesteld door den Minister, met de uitvoering van deze wet belast.

De burgemeester zendt binnen vier en twintig uren die kennisgeving aan den inspecteur.

De burgemeester stelt een onderzoek in naar de oorzaken en gevolgen van het ongeval, en deelt den uitslag daarvan mede aan den inspecteur, die bevoegd is een nader onderzoek in te stellen.

13. Het hoofd of de bestuurder van eene fabriek of werkplaats zendt binnen eene maand, na het in werking brengen daarvan, aan den burgemeester van de plaats, waar de fabriek of werkplaats is gelegen, eene opgave:

- a. van het bedrijf, dat wordt uitgeoefend;
- b. van de soort van drijfkracht en het aantal krachtwerktuigen die worden bezigt;
- c. van het aantal personen, die aldaar in den regel zullen verblijven;
- d. voor het geval, dat de fabriek of werkplaats behoort tot de inrichtingen, die gevaar, schade of hinder kunnen veroorzaken en niet mogen

worden opgericht zonder vooraf verkregen vergunning, van het gezag, dat de vergunning gaf tot het oprichten en van de dagteekening van het besluit, waarbij de vergunning werd verleend.

De vorm dezer opgave wordt door den Minister, met de uitvoering van deze wet belast, vastgesteld.

14. De burgemeester zendt de in het vorig artikel bedoelde opgaven aan den inspecteur, na daarvan aantekening te hebben gehouden.

15. De inspecteurs zenden elke twee jaren een beredeneerd verslag over hunne ambtsbezigheden aan den Minister, met de uitvoering van deze wet belast.

Deze verslagen worden, hetzij in hun geheel, hetzij gedeeltelijk, aan de Staten-Generaal overgelegd.

§ 5. Hooger beroep.

16. Heeft het hoofd of de bestuurder van eene fabriek of werkplaats bezwaar tegen een door den inspecteur gegeven voorschrift, dan kan hij daarvan binnen acht dagen in beroep komen bij den Minister, met de uitvoering van deze wet belast.

De Minister beslist na onderzoek.

Van de met redenen omkleede beslissing wordt afschrift gezonden aan het hoofd of den bestuurder van de fabriek of werkplaats.

17. Worden de bezwaren geheel of gedeeltelijk gegrond verklaard, dan treedt het voorschrift in beroep gegeven in de plaats van dat, waartegen beroep werd ingesteld.

18. Voor het hoofd of den bestuurder van eene fabriek of werkplaats vloeit gemerlei verplichting voort uit een voorschrift, zoolang daartegen beroep kan worden ingesteld en zoolang omtrent een ingesteld beroep niet is beslist.

§ 6. Strafbepalingen.

19. Met hechtenis van ten hoogste eene maand of geldboete van ten hoogste honderd gulden wordt gestraft:

- a. overtreding van een der artikelen 8, 11, 12, 1ste lid, 13, 1ste lid, en 27;
- b. overtreding van eene der bepalingen van eenen algemeenen maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 6 of artikel 7;
- c. het niet voldoen aan een voorschrift krachtens eenen algemeenen maatregel van bestuur uitgevaardigd ingevolge artikel 7.

Indien tijdens het plegen van het feit nog geen twee jaren zijn verlopen sedert eene vroegere

veroordeeling van den schuldige wegens eene overtreding als hiervoor sub *a*, *b* of *c* genoemd, onherroepelijk is geworden, kunnen de straffen worden vermindert.

20. Met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden wordt gestraft het hoofd of de bestuurder van eene fabriek of werkplaats, die eene onjuiste opgave doet van het in artikel 13 voorgeschrevene.

21. Met het opsporen van de overtredingen van deze wet, van de bepalingen van eenen algemeenen maatregel van bestuur overeenkomstig artikel 6 of artikel 7 uitgevaardigd en van de voorschriften krachtens eenen algemeenen maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 7 gegeven, zijn, behalve de bij artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, belast de marechante, alle ambtenaren van Rijks- en gemeente-politie, alsmede de in artikel 9 bedoelde ambtenaren.

Ten aanzien van de inrichtingen, bedoeld bij artikel 24 der wet van 2 Juni 1875 (*Staatsblad* n°. 95), zijn uitsluitend met deze taak belast de inspecteurs en de door den Minister van Oorlog op grond van het tweede lid van genoemd artikel 24 der wet van 2 Juni 1875 (*Staatsblad* n°. 95) aangewezen ambtenaren en officieren.

Het bepaalde in het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing op de Rijkswerkplaatsen en -fabrieken. Aldaar wordt voor de toepassing der wet het toezicht geregeld door de hoofden der betrokken Departementen van Algemeen Bestuur.

22. De in het eerste lid van artikel 21 bedoelde ambtenaren hebben toegang tot alle plaatsen, waar eenige tak van fabrieks- of handwerk-nijverheid wordt uitgeoefend, met uitzondering van de Rijkswerkplaatsen en -fabrieken en de inrichtingen bedoeld in artikel 24 der wet van 2 Juni 1875 (*Staatsblad* n°. 95), waartoe, behoudens uit anderen hoofde aan anderen toe-komende bevoegdheid, alleen toegang hebben de inspecteurs.

De veld- en boswachters, de beambten der marechante, niet zijnde hulpofficier van justitie, en de ambtenaren van Rijks- en gemeente-politie beneden den rang van inspecteur der Rijksveld-wacht en van commissaris van politie behoeven daartoe, voor zoover hun de toegang niet uit anderen hoofde vrijstaat, een schriftelijken bijzonderen last van den burgemeester of van den kantonrechter.

Wordt aan de in artikel 21 bedoelde ambtenaren de toegang geweigerd, dan verschaffen zij zich dien desnoods met inroeping van den sterken arm.

In plaatsen, in het eerste lid bedoeld, die tevens woningen zijn of alleen door eene woning toegankelijk zijn, treden zij tegen den wil van den bewoner niet binnen dan op vertoon van een schriftelijken bijzonderen last van den burgemeester of van den kantonrechter. Van dit binnentreden wordt door hen proces-verbaal opgemaakt en binnen tweemaal vier en twintig uren aan degenen, in wiens woning is binnengetreden, in afschrift medegedeeld.

23. De in artikel 21 bedoelde ambtenaren zijn verplicht tot geheimhouding van hetgeen hun in plaatsen, waar zij krachtens artikel 22 binnentreden, omtrent het daar uitgeoefend wordend bedrijf is bekend geworden, voor zoover het niet in strijd is met de bepalingen van deze of van eene andere wet.

Hij, die opzettelijk de bij het vorige lid opgelegde geheimhouding schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste zeshonderd gulden, met of zonder ontzetting van het recht om ambten of bepaalde ambten te bekleeden.

Hij, aan wiens schuld schending van die geheimhouding te wijten is, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste drie honderd gulden.

Geen vervolging heeft plaats dan op klachte van het hoofd of den bestuurder van het bedrijf of de onderneming.

24. De bij deze wet strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als overtredingen, behalve de feiten, strafbaar gesteld bij het tweede en derde lid van artikel 23, die als misdrijven worden beschouwd.

§ 7. Overgangs- en slotbepalingen.

25. Een algemeene maatregel van bestuur, uitgevaardigd ingevolge artikel 6 of artikel 7, treedt niet eerder in werking dan een jaar na den dag zijner afkondiging.

26. Door of vanwege den Minister, met de uitvoering van deze wet belast, kan voor fabrieken en werkplaatsen, in werking gebracht vóór of binnen het jaar na het tijdstip van afkondiging van eenen ingevolge artikel 6 uitgevaardigden algemeenen maatregel van bestuur, vrijstelling worden verleend van de bij zoodanigen maatregel

van bestuur gestelde voorschriften gedurende een voor elk geval te bepalen termijn.

Deze termijn kan eenmaal worden verlengd.

De gezamenlijke duur der vrijstellingen kan ten aanzien van het sub *a*, *d*, *c* of *f* genoemde den tijd van tien jaren en ten aanzien van het sub *b* of *e* genoemde den tijd van drie jaren na het in het eerste lid genoemde tijdstip niet overschrijden.

27. De opgave bedoeld in artikel 13 wordt voor fabrieken en werkplaatsen, in werking gebracht vóór het in werking treden van deze wet, verstrekt binnen drie maanden na dat tijdstip.

28. Indien bijzondere omstandigheden van plaatselijken aard in eene gemeente voorschriften betreffende het onderwerp, in deze wet geregeld, noodig maken, die niet bij algemeenen maatregel van bestuur zijn gegeven, kunnen deze voorschriften door den gemeenteraad onder Onze goedkeuring worden vastgesteld.

Artikel 161 der wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85) is op deze plaatselijke verordening van toepassing.

Deze plaatselijke verordening wordt afgekondigd op de wijze, bedoeld in de artikelen 172 en 173 van die wet, met dien verstande, dat in het formulier van afkondiging in plaats van de inzending aan en het ontvangstbericht van Gedeputeerde Staten, worden vermeld de dagteekening en het nummer van het Koninklijk besluit, waarbij de verordening is goedgekeurd.

29. Deze wet is niet van toepassing op het bedrijf van landbouw, tuinbouw, boschbouw, veehouderij of veenderij, op het schippers- of visschersbedrijf, op 's Rijks opvoedingsgestichten en werkinrichtingen en gevangenissen, noch op werkzaamheden in militairen dienst verricht.

Zij brengt geene wijziging in de voorschriften betreffende het Rijkstoezicht op stoomtoestellen.

30. Artikel 15 der wet van 5 Mei 1889 (*Staatsblad* n°. 48) wordt ingetrokken.

In artikel 17 van die wet vervallen de woorden „en art. 15, 3de en 4de lid”; in artikel 23, 1ste lid, worden de woorden „, 11 en 15” vervangen door „en 11”.

31. Alle stukken, verzoekschriften en beschikkingen ten gevolge van de artikelen 2 tot en met 5, 7, 8, 13, 16, 26 en 27 opgemaakt, zijn vrij van het recht van zegel en van de formaliteit van registratie en worden kosteloos uitgereikt.

32. Deze wet kan worden aangehaald onder den titel van „veiligheidswet”.

33. Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 20sten Juli 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Waterstaat Handel en Nijverheid,

(get.)

VAN DER SLEJDEN.

(Uitgeg. 1 Aug. 1895.)

20 Juli 1895. WET, tot wijziging der wet van 5 Mei 1889 (*Staatsblad* n°. 48), houdende bepalingen tot het tegengaan van overmatigen en gevaarlijken arbeid van jeugdige personen en van vrouwen. S. 138.

Bigl. Hand. 2° Kamer 1894/95, n°. 113, 1—7.

Hand. id. 1894/95, *bladz.* 1342, 1348, 1372.

Hand. 1° Kamer, 1894/95, *bladz.* 346, 376, 378, 389, 399.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is wijziging te brengen in de wet van 5 Mei 1889 (*Staatsblad* n°. 48), houdende bepalingen tot het tegengaan van overmatigen en gevaarlijken arbeid van jeugdige personen en van vrouwen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. In artikel 12 der wet van 5 Mei 1889 (*Staatsblad* n°. 48) wordt in plaats van „ten hoogste drie door Ons te benoemen inspecteurs” gelezen: „door Ons te benoemen inspecteurs en verdere ambtenaren”; in artikel 13 wordt in plaats van „inspecteur” gelezen: „ambtenaar”; in artikel 14 wordt in plaats van „inspecteurs” gelezen: „in artikel 12 bedoelde ambtenaren”; in het eerste lid van artikel 17 wordt in plaats van „door den inspecteur” gelezen: „door een in die artikelen bedoelden ambtenaar”; in het eerste lid van artikel 18 wordt in plaats van „inspecteurs” gelezen: „ambtenaren”; in het tweede lid van artikel 19 wordt het woord „commissaris” vervangen door: „inspecteur der Rijksveldwacht en van commissaris van politie”.

2. Artikel 16 der genoemde wet wordt gelezen als volgt:

„De inspecteurs zenden elke twee jaren een beredeneerd verslag over hunne ambtsbezigheden aan den Minister, met de uitvoering van deze wet belast.

„Deze verslagen worden, hetzij in hun geheel, hetzij gedeeltelijk aan de Staten-Generaal overgelegd.”

3. Tusschen de artikelen 25 en 26 der genoemde wet wordt ingelascht artikel 25bis, luidende: „Artikel 25bis. Deze wet kan worden aangehaald onder den titel van „arbeidswet.””

Låsten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 20sten Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) VAN DER SLEJDEN.

(Uitgeg. 1 Aug. 1895.)

20 Juli 1895. WET, ter uitvoering van artikel 191 der Grondwet. S. 139.

Bijl. Hand. 2^e Kamer 1893/94, n°. 76; 1894, n°. 30; 1894/95, n°. 14, 1—7.

Hand. id. 1894/95, bladz. 1073—1078.

Hand. 1^e Kamer 1894/95, bladz. 337, 340, 363—366, 400—409.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

W^{ij} EMMA, ENZ.doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat ter uitvoering van artikel 191 der Grondwet de wet regels moet stellen, volgens welke de besturen van waterschappen, veenschappen en veenpolders, in het huishoudelijk belang van die instellingen, verordeningen kunnen maken;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De besturen van waterschappen, veenschappen en veenpolders kunnen verordeningen maken in het huishoudelijk belang van die instellingen.

Het reglement der instelling wijst aan welk gezag de verordeningen maakt.

2. De verordeningen worden terstond aan Gedeputeerde Staten, voor zoover dit door hen is voorgeschreven of wanneer zij daartoe aanvraag doen, medegedeeld.

3. De verordeningen mogen geene bepalingen inhouden omtrent punten, waaromtrent bij eene wet, een algemeen maatregel van bestuur, eene provinciale verordening, of het reglement der instelling is voorzien.

De bepalingen dier verordeningen, in welker onderwerp wordt voorzien door eene wet, een algemeen maatregel van bestuur, eene provinciale verordening, of het reglement der instelling, houden van rechtswege op te gelden.

4. Keuren of politieverordeningen kunnen alleen door die besturen van waterschappen, veenschappen of veenpolders worden gemaakt, aan welke die bevoegdheid daartoe bij het reglement der instelling uitdrukkelijk is toegekend.

Besturen van waterschappen welke die bevoegdheid tot hiertoe wettig hebben uitgeoefend, behouden die bevoegdheid totdat door de Staten, onder Onze goedkeuring, anders is beslist.

5. Op overtreding dier keuren of politieverordeningen kan hechtenis van ten hoogste zes dagen of geldboete van ten hoogste vijf en twintig gulden worden gesteld; alsmede verbeurdverklaring van de voorwerpen door middel van de overtreding verkregen of waarmede de overtreding is gepleegd, voor zoover zij den veroordeelden toebehooren.

De feiten aldus strafbaar gesteld, worden beschouwd als overtredingen.

6. Indien tijdens het plegen van de overtreding nog geen jaar is verloopen, sedert eene vroegere veroordeeling van den schuldige wegens gelijke overtreding onherroepelijk is geworden, kan hechtenis of geldboete tot het dubbel van het gestelde maximum worden opgelegd.

7. Eene keur of politieverordening wordt niet vastgesteld, dan nadat het ontwerp op de bij het reglement omschreven wijze aan de belanghebbenden is bekend gemaakt, en deze gelegenheid hebben gehad hunne bezwaren schriftelijk aan het bestuur in te zenden gedurende een mede bij het reglement te bepalen termijn.

Daarenboven wordt aan de besturen der gemeenten, op welker grondgebied de keur of politieverordening kracht zal hebben, het ontwerp te gelijk met die bekendmaking toegezonden.

De vastgestelde keur of politieverordening wordt aan Gedeputeerde Staten ter goedkeuring ingezonden, vergezeld van de ingediende bezwaarschriften en de beschouwingen van het bestuur daaromtrent.

8. Het besluit van Gedeputeerde Staten waarbij de goedkeuring wordt geweigerd, wordt met redenen omkleed.

9. Gedeputeerde Staten deelen hunne beslissing, zoodra die gevallen is, aan het bestuur der instelling dat de keur of politieverordening ter goedkeuring heeft aangeboden en aan de besturen der gemeenten, in het tweede lid van artikel 7 bedoeld, mede.

Tegen eene onthouding der goedkeuring kan eerstgenoemd bestuur binnen 30 dagen na de ontvangst der beslissing van Gedeputeerde Staten bij Ons voorziening vragen.

Is de keur of politieverordening door Gedeputeerde Staten goedgekeurd, dan brengt het gezag met het dagelijksch bestuur der instelling

belast, deze beslissing van Gedeputeerde Staten onmiddellijk ter openbare kennis op de wijze voor de bekendmakingen dier instelling voorgeschreven en legt te gelijker tijd de keur of politieverordening gedurende 80 dagen na de dagteekening dier bekendmaking voor belanghebbenden ter visie.

Binnen genoemd tijdvak van dertig dagen staat voor ieder belanghebbende en voor den Commissaris der Koningin in de provincie beroep op Ons open.

10. Het adres van beroep wordt aan Ons gericht, maar ingediend bij den Commissaris der Koningin in de provincie, die daarop den dag van ontvangst aantekent en het adres vervolgens aan Ons opzendt. Hij geeft een bewijs van de ontvangst af.

Zoodra hij een adres van beroep van belanghebbenden heeft ontvangen of zelf in beroep is gekomen, geeft hij van het beroep kennis aan het bestuur, dat de keur of politieverordening ter goedkeuring heeft aangeboden.

11. De keur of politieverordening verbindt niet dan wanneer zij overeenkomstig het reglement der instelling is afgekondigd.

Tot die afkondiging wordt niet overgegaan dan nadat de in artikel 9 gestelde termijn verstreken is, zonder dat een adres van beroep is ingediend, of, indien zoodanig adres is ingediend, door Ons op het beroep is beaist.

12. De keuren of politieverordeningen treden, indien zij geen ander tijdstip daartoe aanwijzen, in werking op den derden dag na dien waarop zij zijn afgekondigd.

13. Te gelijk met de afkondiging worden de keuren of politieverordeningen voor een ieder ter lezing gelegd voor den tijd van drie maanden. Tevens worden zij, hetzij in druk, hetzij in afschrift, tegen betaling der kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld en medegedeeld aan het kantongerecht, de arrondissements-rechtbank en het gerechtshof waaronder de instelling behoort, en aan het openbaar ministerie bij dat kantongerecht en die colleges.

Het oorspronkelijk stuk wordt in het archief der instelling bewaard.

14. Het reglement wijst het bestuur aan met de zorg voor de uitvoering der keuren of politieverordeningen belast.

Onder de uitvoering behoort de bevoegdheid tot het op kosten der overtreders doen weg-nemen, beletten, verrichten of in vorigen toestand

herstellen van hetgeen in strijd met die keuren of politieverordeningen is of wordt gemaakt of gesteld, ondernomen, nagelaten, beschadigd of weggenomen.

Spedeischede gevallen uitgezonderd, geschiedt dit niet dan nadat de belanghebbende schriftelijk is gewaarschuwd.

15. Met de opsporing van de overtredingen der keuren of politieverordeningen zijn belast de voorzitter en de leden van het in het eerste lid van artikel 14 bedoelde bestuur en de beëdigde beambten der instelling, evenals dat bestuur zelf, ieder voor zooveel zijn waterschap, veenschap of veenpolder betreft.

Het bestuur kan gedurende dertig dagen na de bekeuring met de bekeuren in schikking treden.

De opbrengst der boeten bij schikking opgelegd, komt ten bate van de instelling.

De betaling van het bij schikking bepaalde doet het recht tot strafvordering vervallen.

16. Elke keur of politieverordening wordt binnen tien jaren na hare goedkeuring herzien.

Die termijn kan door Gedeputeerde Staten of door Ons eens of meermalen, maar in het geheel met niet meer dan één jaar, worden verlengd, wanneer eene herziening bij Gedeputeerde Staten of bij Ons in onderzoek is, of de goedkeuring aan eene herziene keur of politieverordening is onthouden.

Verlenging van den termijn wordt ten spoedigste bekend gemaakt op de wijze, waarop de afkondiging der keuren of politieverordeningen geschiedt.

Na verloop van den termijn is de niet herziene keur of politieverordening vervallen.

Van de keuren of politieverordeningen die meer dan vijf jaar vóór het in werking treden dezer wet zijn goedgekeurd, heeft de eerste herziening binnen vijf jaar na dat in werking treden plaats. Het tweede lid van dit artikel is op dezen termijn van toepassing.

17. Jaarlijks in de maand Februari wordt door Gedeputeerde Staten der provincie in het *Provinciaal Blad* eene opgaaft geplaatst van de titels der keuren of politieverordeningen in het afgelopen jaar goedgekeurd, met vermelding van de dagteekening der goedkeuring.

Daarbij worden vermeld de verordeningen voor welke de termijn voor de herziening is verlengd, met opgaaft van den duur der verlenging.

18. Indien de keur of politieverordening verbiedt zonder vergunning van het uitvoerend bestuur iets te doen of na te laten, kan dat

bestuur aan zijne vergunning voorwaarden verbinden. Deze voorwaarden mogen uitsluitend strekken tot bescherming van die belangen, om welke het vereischte van vergunning is gesteld.

Onder handhaving der gegeven vergunning kunnen voorwaarden door het bestuur in strijd met dit voorschrift gesteld, worden vernietigd overeenkomstig de regels omtrent de vernietiging van besluiten van de besturen van waterschappen, veenschappen of veenpolders gesteld of te stellen.

Op overtreding der aan de vergunning verbonden voorwaarden is artikel 5 toepasselijk.

19. Bepalingen eener keur of politieverordening door Gedeputeerde Staten of door Ons goedgekeurd, die later blijken met het algemeen belang te strijden, kunnen door Ons, den Raad van State gehoord, worden vernietigd.

20. De artikelen 1 tot 6 der wet van den 12 Juli 1855 (*Staatsblad* n°. 102) tot voorloopige voorziening in sommige waterstaatsbelangen, en artikel 26 der wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) houdende bepalingen, regelende het in werking treden van het bij de wet van 8 Maart 1881 (*Staatsblad* n°. 85) vastgestelde Wetboek van Strafrecht en den overgang van de oude tot de nieuwe strafwetgeving, alsmede om overeenstemming te brengen tusschen de bestaande wetten en het nieuwe Wetboek, zijn vervallen.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 20sten Juli 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) VAN DER SLEEDEN.

(*Uitgeg.* 27 Juli 1895.)

22 Juli 1895. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de op 10 Mei 1895 te Athene tusschen Nederland en Griekenland uitgewisselde verklaring tot regeling van de wederzijdsche bescherming van handels- en fabrieksmerken. S. 140.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ E. M. M. A., ENZ.

Gezien de op 10 Mei 1895 te Athene tusschen Nederland en Griekenland uitgewisselde verklaring tot regeling van de wederzijdsche bescherming van handels- en fabrieksmerken, van welke verklaring, met vertaling, een afschrift aan dit besluit gehecht blijft en daarvan een onafscheidelijk deel uitmaakt;

Op de voordracht van den Minister van Bni-

tenlandsche Zaken van den 18den Juli 1895, n°. 7482;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van bedoelde verklaring, met hare vertaling, te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemde verklaring vervat.

Het Loo, den 22sten Juli 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Buiteni. Zaken, (get.) J. RÖELL.

(*Uitgeg.* 3 Aug. 1895.)

VERTALING.

VERKLARING.

De ondergeteekenden, de Heer P. CH. VAN LENNEP, Zaakgelastigde der Nederlanden en de Heer N. P. DELYANNI, Voorzitter van den Ministerraad, Minister van Buitenlandsche Zaken van Zijne Majesteit den Koning der Hellenen, uitgaande van artikel 2 alinea 3 van het Tractaat van Handel en Scheepvaart tusschen Nederland en Griekenland van 10/22 Februari 1843 en van artikel 2 van de tot aanvulling van genoemd Tractaat gesloten Overeenkomst van 18/30 Juni 1851, zijn in gemeen overleg overgegaan tot het sluiten der volgende verklaring:

De onderdanen van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden zullen in Griekenland en de onderdanen van Zijne Majesteit den Koning der Hellenen zullen in Nederland en desselfs Koloniën, voor zooverre betreft de bescherming hunner handels- en fabrieksmerken, dezelfde voordeelen genieten als de eigen onderdanen, mits zij zich wederzijds gedragen aan de bepalingen en formaliteiten, voorgeschreven door de wetten en verordeningen in de beide Staten van kracht.

Het is wel verstaan, dat deze verklaring denzelfden duur zal hebben als het Tractaat van Handel en Scheepvaart van den 10/22sten Februari 1843 en de Overeenkomst tot aanvulling daarvan van den 18/30sten Juni 1851.

Ten blijke waarvan de ondergeteekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, deze verklaring hebben geteekend en van hunne zegels voorzien.

Gedaan in dubbel te Athene den 28sten April 10den Mei van het jaar achttienhonderd vijf en negentig.

(L.S.) (get.) P. CH. VAN LENNEP.

„ „ N. P. DELYANNI.

24 Juli 1895. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de op 16 Mei 1895 te 's *Gravenhage* tusschen *Nederland* en *Groot-Brittannië* en *Ierland* gesloten overeenkomst tot regeling der grens tusschen het *Nederlandsch* en *Britsch* gebied op *Nieuw-Guinea*. S. 141.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de op 16 Mei 1895 te 's *Gravenhage* tusschen *Nederland* en *Groot-Brittannië* en *Ierland* gesloten overeenkomst, tot regeling der grens tusschen het *Nederlandsch* en *Britsch* gebied op *Nieuw-Guinea* van welke overeenkomst in *Nederlandschen* en *Engelachen* tekst, een afdruk aan dit besluit gehecht blijft en daarvan een onafschiedelijk deel uitmaakt;

Gezien de wet van 12 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 96);

Gelet dat genoemde overeenkomst door Ons, namens de Koningin, den 17den Juli 1895 is bekrachtigd, alsmede dat de akte, houdende die bekrachtiging den 20sten Juli daaraanvolgende te 's *Gravenhage* is uitgewisseld tegen de akte van gelijke strekking van Hare Majesteit de Koningin van *Groot-Brittannië* en *Ierland*, Keizerin van Indië;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 23sten Juli 1895, n°. 7826;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van bedoelde overeenkomst (1) te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemde overeenkomst vervat.

Het Loo, den 24sten Juli 1895.

(get.) E M M A,

De Min. van Buitenlandsche Zaken, (get.) J. RÖELL.
(*Uitgeg.* 1 Aug. 1895.)

24 Juli 1895. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de op 16 Mei te 's *Gravenhage* tusschen *Nederland* en *Groot-Brittannië* en *Ierland* gesloten overeenkomst, strekkende om het aanhangig geschil in zake de gevangenneming en voorloopige gevangenhouding van den gezagvoerder der „*Costa Rica Packet*” aan eene scheidsrechterlijke uitspraak te onderwerpen. S. 142.

(1) Zie deze overeenkomst, opgenomen in de wet van 12 Juli 1895, S. 96.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de op 16 Mei 1895 te 's *Gravenhage* tusschen *Nederland* en *Groot-Brittannië* en *Ierland* gesloten overeenkomst, strekkende om het aanhangig geschil in zake de gevangenneming en voorloopige gevangenhouding van den gezagvoerder der „*Costa Rica Packet*” aan eene scheidsrechterlijke uitspraak te onderwerpen, van welke overeenkomst, met hare vertaling, een afdruk aan dit besluit gehecht blijft en daarvan een onafschiedelijk deel uitmaakt;

Gezien de wet van 12 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 95);

Gelet dat genoemde overeenkomst door Ons, namens de Koningin, den 17den Juli 1895 is bekrachtigd, alsmede dat de akte houdende die bekrachtiging den 20 Juli 1895 te 's *Gravenhage* is uitgewisseld tegen de akte van gelijke strekking van Hare Majesteit de Koningin van *Groot-Brittannië* en *Ierland*, Keizerin van Indië;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 23sten Juli 1895, n°. 7899;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van bedoelde overeenkomst te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergemelde overeenkomst vervat.

Het Loo, den 24sten Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(get.) J. RÖELL.

(*Uitgeg.* 1 Aug. 1895.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in-Hoogsterdzelver naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland, Keizerin van Indië;

Overwegende dat de Britsche Regeering bij de Regeering der Nederlanden vorderingen heeft ingesteld uit hoofde der gevangenneming en voorloopige gevangenhouding in *Nederlandsch-Indië* van den heer CARPENTER, gezagvoerder van den walvischvaarder *Costa Rica Packet* van *Sydney*;

dat die vorderingen niet alleen betreffen de

schade, welke, volgens de Britsche Regeering, door genoemden gezagvoerder persoonlijk is geleden, maar ook die, welke ondergaan is door de officieren, de bemanning en de eigenaren van genoemd vaartnig, en welke beschouwd moet worden als zijnde het noodzakelijk gevolg van de voorloopige gevangenneming van den gezagvoerder;

Overwegende dat de Regeering der Nederlanden de gegrondheid in rechten van ieder dier vorderingen betwist, oordeelende dat geene schade-loosstelling ten laste van de Regeering der Nederlanden gebracht kan worden, nit hoofde van de aanhouding of de voorloopige gevangenneming van genoemden gezagvoerder, noch ten behoeve van voormelden gezagvoerder, noch ook, en zulks te minder ten behoeve van andere personen die beweren schade te hebben geleden, welke als noodzakelijk gevolg dier voorloopige gevangenneming beschouwd zoude moeten worden;

dat zelfs, indien dergelijke vorderingen in rechten konden worden aangenomen ten laste van de Regeering der Nederlanden te moeten komen, daaruit nog allerminst volgen zoude, dat bovenvermelde schade, die, naar beweerd wordt, hetzij door den gezagvoerder, hetzij door de officieren, de bemanning en de eigenaren van genoemd vaartnig geleden is, als voldoende bewezen zouden moeten worden beschouwd;

Wenschende langs minnelijken weg een einde te maken aan het uit dien hoofde gerezen geschil;

Hebben tot Hoogtderzelver gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden, de heeren jhr. mr. JOAN RÖELL, ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw, Minister van Buitenslandsche Zaken en mr. JAKOB HENDEK BERGEMA, ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw, Minister van Koloniën, en

Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland, Sir HORACE RUMBOED, baronet van het Koninkrijk van Groot-Brittannië, ridder-grootkruis der gedistingeerde orde van den Heiligen Michael en den Heiligen George, enz., enz., Hoogtderzelver buitengewoon Gezant en gevolmachtigd Minister bij het Hof der Nederlanden;

welke, na elkander hunne wederzijdsche volmachten, die in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, te hebben medegedeeld, omtrent de volgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. 1. De Regeering van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en de Regeering van Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland, Keizerin van Indië, komen overeen de Regeering eener derde Mogendheid nit te noodigen onder hare onderdanen een rechtsgeleerde van onbetwist gezag aan te wijzen om als scheidsrechter in het hierboven vermeld geschil uitspraak te doen.

2. Die scheidsrechter zal hebben kennis te nemen van de bovenvermelde vorderingen tot schadevergoeding, door de Britsche Regeering ten laste van de Regeering der Nederlanden ingesteld zoowel ten behoeve van den gezagvoerder van den walvischvaarder *Costa Rica Paquet*, als ten behoeve van de officieren, de bemanning en de eigenaren van dat vaartnig.

3. De eischende partij zal binnen een termijn van drie maanden na de nitwisseling der bekrachtigingen op de tegenwoordige Overeenkomst aan den scheidsrechter eene memorie doen ter hand stellen tot staving van haren eisch en zij zal onverwijld een afschrift daarvan doen toekomen aan de verwerende partij.

Binnen een termijn van drie maanden na de ontvangst van dat afschrift zal de verwerende partij eene tegen-memorie aan den scheidsrechter doen ter hand stellen, waarvan zij onverwijld een afschrift zal doen toekomen aan de eischende partij.

Binnen drie maanden na de ontvangst van dat afschrift zal de eischende partij, zoo zij zulks noodig acht, aan den scheidsrechter eene nieuwe memorie kunnen doen ter hand stellen, waarvan zij onverwijld een afschrift zal doen toekomen aan de verwerende partij, die insgelijks binnen drie maanden na de ontvangst van dat afschrift aan den scheidsrechter eene nieuwe memorie zal kunnen doen ter hand stellen, waarvan zij onverwijld een afschrift zal doen toekomen aan de eischende partij.

De scheidsrechter is gemachtigd aan ieder der partijen, die zulks vragen zoude, eene verlenging van eene maand toe te staan, ten aanzien van elk der termijnen, in dit artikel vermeld.

4. Na de uitwisseling van de memoriën zal geenerlei mededeeling, noch schriftelijk noch mondeling, aan den scheidsrechter worden gedaan, tenzij deze zich tot partijen wenden mocht, ten einde van haar of van eene van haar, schriftelijk nadere inlichtingen te verkrijgen.

De partij welke die inlichtingen geven zal,

zal daarvan onverwijld een afschrift doen toekomen aan de andere partij en deze zal, zoo haar zulks goedgevindt, binnen eene maand na de ontvangst van dat afschrift, aan den scheidsrechter schriftelijk de opmerkingen kunnen mededeelen, waartoe haar die aanleiding zullen geven. Die opmerkingen zullen insgelijks onverwijld in afschrift aan de tegenpartij worden medegedeeld.

5. De scheidsrechter zal beslissen omtrent alle vragen, die zich ten aanzien der procedure, in den loop van het geding zouden kunnen voordoen.

6. In zijne uitspraak, welke door hem zal worden medegedeeld aan de beide contracteerende partijen, zal de scheidsrechter, rekening houdende met de beginselen van het volkenrecht, ten opzichte van iedere ten laste van de Regeering der Nederlanden ingestelde vordering, beslissen of zij wel gegrond is, zoo ja, of de feiten, waarop iedere dier vorderingen berust, bewezen zijn.

In dat geval zal de scheidsrechter het bedrag der vergoeding vaststellen welke door de Regeering der Nederlanden verschuldigd is, wegens schade, door den gezagvoerder der „Costa Rica Packet” persoonlijk geleden; evenals wegens de schade, die bewezen zal zijn door de officieren, de bemanning en de eigenaren van gezegd vaartuig geleden te zijn, als noodzakelijk gevolg van de voorloopige gevangenneming van den gezagvoerder.

Onverminderd de verplichting welke aan de eischende partij toekomt om de geleden schade te bewijzen, zal de scheidsrechter, indien hij zulks geraden oordeelt, iedere Regeering kunnen uitnoodigen eenen deskundige in handelszaken aan te wijzen, om hem in zijne gezegde hoedanigheid bij te staan in de vaststelling van het bedrag der schadevergoeding.

7. Bij zijne uitspraak zal de scheidsrechter insgelijks het bedrag vaststellen van de noodzakelijke kosten door de arbitrage teweeggebracht, en zal hij beslissen welke der partijen die te dragen zal hebben. Die kosten, waarvan het wel te verstaan is dat het bedrag zoo beperkt mogelijk zal moeten zijn, zullen geheel of gedeeltelijk kunnen worden gecompenseerd.

8. De hooge contracteerende partijen verbinden zich de uitspraak door den scheidsrechter, overeenkomstig de bepalingen der tegenwoordige overeenkomst gedaan, als vonnis in hoogste ressort aan te nemen en zich, zonder eenig voorbehoud daaraan te onderwerpen.

9. De tegenwoordige overeenkomst zal bekrachtigd worden en zal in werking treden terstond na de uitwisseling der akten van bekrachtiging, welke zal plaats hebben te 's Gravenhage, zoo spoedig mogelijk nadat de overeenkomst de goedkeuring der Nederlandsche Staten-Generaal zal hebben verworven.

Ten blijk van de wederzijdse gevolmachtigden de tegenwoordige overeenkomst hebben onderteeekend en van hun zegel voorzien.

Gedaan in dubbel te 's Gravenhage, den 16 Mei 1895.

(L.S.) (get.) J. RÖELL.

” ” BERGSM.

” ” HORACE RUMBOLD.

25 Juli 1895. BESLUIT, houdende wijziging van het Koninklijk besluit van 11 Mei 1881 (*Staatsblad* n°. 57) betreffende de voorwaarden voor het verbinden van particuliere electriche geleidingen met Rijkstelegraafkantoren. S. 143.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
Wij EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 20 Juli 1895, n°. 1778r, Posterijen en Telegraphie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van artikel 5 van het Koninklijk besluit van 11 Mei 1881 (*Staatsblad* n°. 57) te bepalen, hetgeen volgt:

Art. 1. Wegens de wisseling van telegrammen langs eene particuliere aansluiting of langs de verbindingalijnen van een stedelijk telephoonnet met een Rijkstelegraafkantoor worden ten bate van het Rijk aan de belanghebbenden geenerlei kosten, boven het gewone telegraaf-tarief en de aan den Concessionaris van het betrokken telephoonnet te betalen vergoedingen, in rekening gebracht.

2. Voor de verzonden of ontvangen telegrammen, bedoeld in artikel 1, worden op verzoek afschriften uitgereikt tegen betaling van 7½ cent voor elk afschrift. Het betrokken Rijkstelegraafkantoor zendt die afschriften per post of op andere wijze vrachtvrij aan den belanghebbende, tenzij deze verklaart ze te zullen doen afhalen.

3. Dit besluit treedt in werking op 1 Augustus 1895.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijver-

heid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 25sten Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) VAN DER SLEJDEN.

(*Uitg.* 2 Aug. 1895.)

27 Juli 1895. **BESLUIT**, tot toepassing der wet van 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80), aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 164), tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending van eenige besmettelijke ziekten en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. S. 144.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Overwegende, dat toepassing der wet van 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80), aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 164), tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending van eenige besmettelijke ziekten en tot wering harer uitbreiding en gevolgen, noodzakelijk is wegens het voorkomen van gele koorts en Aziatische cholera in verscheidene plaatsen in het buitenland;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 28 Juni 1895, n°. 2654, afdeling Medische Politie en van den Minister van Financiën van 29 Juni 1895, n°. 122, Invoerrechten en Accijnzen;

Gelet op de wet van 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80), aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 164), en op het Koninklijk besluit van 17 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 135);

Den Raad van State gehoord (advies van 23 Juli 1895, n°. 16);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 25 Juli 1895, n°. 3010, afdeling Medische Politie en van den Minister van Financiën van 26 Juli 1895, n°. 49, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:
Art. 1. In-, door- en vervoer van lompen, gebruikte kleedstukken en ongewassen lijf- en beddegoed is verboden uit landen of plaatsen, door de Ministers van Binnenlandsche Zaken en Financiën aan te wijzen.

De aanwijzingen worden telkens ten minste één dag voordat zij in werking treden, door plaatsing in de *Nederlandsche Staatscourant* ter algemeene kennis gebracht.

De voornoemde Ministers zijn bevoegd, die aanwijzingen te veranderen, zoo dikwijls de omstandigheden dit gedoogen of noodig maken, alsmede te bepalen, of en in hoever de bagages, door reizigers medegebracht, onder het verbod zijn begrepen; de beschikkingen over deze onderwerpen worden ook in de *Nederlandsche Staatscourant* geplaatst.

Heeft het verbod afwending van de Aziatische cholera ten doel, dan gedragen zich de genoemde Ministers bij aanwijzingen betreffende den in- of doorvoer uit landen, die toegetreden zijn tot de, op 15 April 1893 te Dresden gesloten en bij de wet van 9 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 94) goedgekeurde, internationale overeenkomst tot wering der cholera, naar de bepalingen van die overeenkomst.

2. Het tegenwoordig besluit, dat gedurende één jaar van kracht blijft, treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 27sten Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

De Minister van Financiën,
(get.) SPRENGER VAN ETK.

(*Uitg.* 2 Aug. 1895.)

30 Juli 1895. **BESLUIT**, ter bekendmaking van den tekst der wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van *Nederlandsch-Indië* van 23 April 1864 (*Staatsblad* n°. 35), zooals die door latere wetten is gewijzigd en aangevuld. S. 145.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Koloniën, dd. 22 Juli 1895, Litt. E., n°. 57;

Gelet op de wetten van 23 April 1864 (*Staatsblad* n°. 35), 23 April 1880 (*Staatsblad* n°. 72), 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 122), 30 December 1882 (*Staatsblad* n°. 246) en 18 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 126);

Hebben goedgevonden en verstaan:

den tekst der wet van 23 April 1864 (*Staatsblad* n°. 35) tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van *Nederlandsch-Indië*, zooals die is gewijzigd en aangevuld bij de wetten van 23 April 1880 (*Staatsblad* n°. 72), 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 122), 30 December 1882 (*Staatsblad* n°. 246) en 13 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 126), algemeen bekend te maken door bijvoeging van dien gewijzigden en aangevulden tekst in zijn geheel, bij dit besluit.

De Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 30sten Juli 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGMA.
(*Uitg.* 14 *Aug.* 1895.)

TEKST DER WET, tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van *Nederlandsch-Indië*, van 23 April 1864 (*Staatsblad* n°. 35), zooals die is gewijzigd en aangevuld bij de wetten van 23 April 1880 (*Staatsblad* n°. 72), 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 122), 30 December 1882 (*Staatsblad* n°. 246) en 13 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 126).

EERSTE HOOFDSTUK.

Van de wijze van beheer der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië.

AFDEELING I.

Algemeene bepaling.

Art. 1. De geldmiddelen van *Nederlandsch-Indië* worden beheerd en verantwoord naar de regelen in deze wet gesteld.

AFDEELING II.

Van de begrooting.

2. De begrooting van *Nederlandsch-Indië* wordt jaarlijks vastgesteld bij afzonderlijke wet of wetten.

Die wet of wetten regelen de uitgaven, en wijzen de middelen ter harer dekking aan.

3. De begrooting van uitgaven is samengesteld uit twee hoofdstukken. Het eerste bevat de

uitgaven in *Nederland*, — het tweede de uitgaven in *Nederlandsch-Indië* te doen.

Ieder hoofdstuk is gesplitst in afdelingen.

Elke afdeling omvat niet meer dan één onderdeel van het algemeen bestuur.

Die afdelingen worden, voor zooveel dit niet reeds bij de wet is geschied, door Ons gesplitst in onderafdelingen en artikelen.

4. De bijdragen van *Nederlandsch-Indië* aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven worden op het eerste hoofdstuk uitgetrokken.

5. Bij de splitsing, in artikel 3 bedoeld, worden de artikelen der begrooting aangewezen, welke in den loop van het dienstjaar door overschrijving uit de sommen, bij de betrokken afdelingen voor onvoorziene uitgaven toegestaan, verhoogd kunnen worden, wanneer het toegestane bedrag mocht blijken ontoereikend te zijn.

Die overschrijving wordt bevolen, voor zooveel het eerste hoofdstuk betreft, door Ons, en voor zoover het tweede hoofdstuk aangaat, door den Gouverneur-Generaal.

6. Op dezelfde wijze, als in de laatste alinea van artikel 5 bepaald, worden de in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, welke niet in de begrooting zijn omschreven, op den post voor onvoorziene uitgaven der betrokken afdeling aangewezen.

Die uitgaven worden bij de rekeningen, bedoeld bij artikel 77, omschreven en verantwoord in zoovele bijzondere posten, als zij gelijksoortige onderwerpen betreffen.

7. De wet of wetten aanwijzende de middelen tot dekking der uitgaven, worden gesplitst in twee hoofdstukken, waarvan het eerste bevat de middelen in *Nederland*, — en het tweede de middelen in *Nederlandsch-Indië* te ontvangen.

8. De begrooting van *Nederlandsch-Indië* wordt uiterlijk op het tijdstip, voor de indiening der Staatsbegrooting bij art. 124 der Grondwet bepaald, aan de Staten-Generaal aangeboden.

De Gouverneur-Generaal kondigt de wetten, houdende de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, dadelijk na ontvangst aldaar af.

De afkondiging wordt gerekend in geheel *Nederlandsch-Indië* bekend te zijn met den 1sten Januari van het dienstjaar, als zij vóór dat tijdstip heeft plaats gehad, en anders op den dag der dagteekening van het *Staatsblad* van *Nederlandsch-Indië*, waarin de wetten zijn opgenomen.

Wanneer die wet of wetten niet op 1° Januari van het dienstjaar in *Nederlandsch-Indië* is

of zijn afgekondigd, strekt, totdat de afkondiging heeft plaats gehad, de begroting van het vorige jaar tot grondslag van het beheer voor het alsdan aangevangen dienstjaar.

AFDEELING III.

Van het dienstjaar.

9. Het dienstjaar voor het beheer der geldmiddelen van *Nederlandsch Indië* is het burgerlijke jaar.

10. Tot den dienst van een jaar behooren:
a. voor de ontvangsten:

1°. de opbrengst der producten in het dienstjaar verkocht, voor zoover die opbrengst gedurende het openstaan van den dienst is ontvangen;

2°. de belastingen en andere middelen van inkomst, gedurende het dienstjaar ontvangen;

3°. de ontvangsten, gedurende het dienstjaar gedaan, wegens opbrengst van producten over afgesloten dienstjaren;

b. voor de uitgaven:

de rechten gedurende het dienstjaar verkregen door de schuldeischers van den Staat, behoudens de uitzonderingen, vermeld bij de artt. 11, 12 en 49.

11. Onverevend gebleven vorderingen betreffende afgesloten diensten, worden, voor zoover zij niet zijn verjaard, gekweten uit de sommen voor onvoorzien uitgaven, bij de betrokken afdelingen, aangewezen voor het dienstjaar, waarin zij later verevend worden, en bij de rekeningen vermeld in art. 77 afzonderlijk verantwoord.

12. De voorschotten, en de sommen ter goede rekening, vermeld bij art. 49, behooren tot den dienst van het jaar, waarin zij zijn betaalbaar gesteld, en de kosten van verscheping en vervoer naar Nederland en van verkoop aldaar van producten, tot den dienst van het jaar, waarin de producten zijn verkocht of vergoed.

Toevallige baten behooren tot den dienst van het jaar waarin zij worden ontvangen.

13. De dienst blijft open:

tot en met den 31sten Maart van het jaar volgende op het dienstjaar, om de werken of gedeelten daarvan en de leverantiën te volbrengen en de goederen te verschepen, waarvan de volbrenging of verscheping, volgens de verklaring van het hoofd der betrokken administratie, ten gevolge van omstandigheden, in die verklaring te vermelden, niet vóór den laatsten December van het dienstjaar heeft plaats gehad, alsmede

voor de afrekeningen met de mijnkongsiens op het eiland Banks;

tot en met den 31sten December daaraanvolgende, om alles ten einde te brengen wat het bewerkstelligen der ontvangsten, het verevenen en ordonnanceeren der uitgaven betreft.

AFDEELING IV.

Van de ontvangsten.

14. Geldleeningen ten laste of onder waarborg van *Nederlandsch-Indië* worden niet aangegaan, dan uit kracht van de wet.

15. Producten van den grond of van de nijverheid, voor 's lands rekening geteeld of voortgebracht, en niet bestemd om van gouvernementswege in het klein aan de bevolking te worden gedebiteerd of tegen regularisatie aan departementen van algemeen bestuur te worden verstrekt, alsmede goederen *in natura* aan den lande opgebracht, worden in het openbaar verkocht.

Door Ons of door den Gouverneur-Generaal kan echter machtiging worden verleend tot onderhandschen verkoop, waar die in 's lands belang noodig wordt geacht.

16. Bruikbare goederen, voor 's lands dienst bestemd, worden niet vervreemd.

Van dit verbod zijn uitgezonderd voorwerpen, welke om dringende redenen aan derden of tot nitvoering van gouvernementswerken aan aannemers worden afgestaan of verkocht.

17. Andere roerende goederen, eigendom van den Staat, waarvan de verkoop in 's lands belang wenschelijk is, worden steeds in het openbaar verkocht, tenzij door Ons of door den Gouverneur-Generaal, of namens dezen door het hoofd van het betrokken departement van algemeen bestuur, in bijzondere omstandigheden, machtiging of last wordt gegeven tot onderhandschen verkoop.

18. Goederen, eigendom van den Staat, worden niet verpand of beleend.

Hiervan zijn uitgezonderd de gouvernementsproducten, wanneer de verpanding of beleening daarvan, om dringende redenen, in 's lands belang de voorkeur verdient boven verkoop.

19. Regelingen, strekkende tot invoering, verhooging, verlaging of afschaffing van belastingen of tot opheffing van eenig ander middel van inkomst, treden niet in werking, vóór dat bij de begroting op die invoering, verhooging, verlaging, afschaffing of opheffing gerekend is.

20. Teruggave of vrijstelling van belasting geschiedt niet dan in de gevallen en op de wijze, bepaald bij algemeene verordeningen, vastgesteld door dezelfde of door eene hoogere macht, dan die, welke de belasting regelde.

De bewijzen dier teruggaven, vergezeld van bescheiden, waaruit van de aanleiding en den laat daartoe blijkt, worden overgelegd aan de betrokken Algemeene Rekenkamer.

Het bedrag der teruggaven wordt gebracht in mindering van de gelijksoortige ontvangsten over het jaar, waarin de teruggave heeft plaats gehad.

De bepalingen van het tweede en derde lid van dit artikel zijn van toepassing op elke teruggaaf van ontvangen gelden.

Indien meer is teruggegeven dan van de ontvangsten kan worden afgetrokken, wordt het meerdere als uitgaaf verantwoord.

21. Geschillen over vorderingen, zoowel roerende als onroerende zaken betreffende, kunnen in *Nederland* door Ons, en in *Nederlandsch-Indië* door den Gouverneur-Generaal bij dading worden beëindigd, wanneer het onderwerp van het geschil geen hoogere geldswaarde heeft dan f 10,000.

Jaarlijks wordt door Onzen Minister van Koloniën, van de getroffen dadingen, mededeeling gedaan aan de Staten-Generaal.

Dadingen omtrent geschillen over hoogere geldswaarden zijn onderworpen aan de bekrachtiging der wet.

22. Kwijtschelding van vorderingen, den lande aankomende, kan worden verleend in *Nederland* door Ons en in *Nederlandsch-Indië* door den Gouverneur-Generaal, tenzij de vordering meer bedraagt dan f 10,000, in welk geval geen geheel of gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend dan bij de wet.

De Gouverneur-Generaal verleent geene kwijtscheldingen, dan na het advies te hebben ingewonnen van de Algemeene Rekenkamer en van den Raad van *Nederlandsch-Indië*.

23. Als ontvangsten, op den dienst van het loopende jaar, worden onder de toevallige baten gebracht de sommen, die ten onrechte mochten zijn betaald, en waarvan de teruggave eerst plaats heeft na de afsluiting van de begrooting, waarop zij in uitgaaf zijn gebracht.

24. De wijze van verificatie der ontvangsten in *Nederlandsch-Indië* wordt door Ons geregeld in overeenstemming met deze wet.

Bij die regeling wordt gesorgd dat de comptabelen minstens eenmaal 's jaars rekening afleggen aan de Algemeene Rekenkamer aldaar.

Indien de comptabelen zich bij die rekeningen beroepen op bescheiden, door hen vroeger overgelegd aan de hoofden der takken van bestuur, jegens wie zij zich naar hunne instructiën hebben te verantwoorden, worden, ten verzoeken der belanghebbenden of der Algemeene Rekenkamer, aan dese die bescheiden toegezonden.

AFDEELING V.

Van de uitgaven.

25. De contrôle der uitgaven, evenals die der ontvangsten, geschiedt:

in *Nederland* bij de Algemeene Rekenkamer aldaar, overeenkomstig de voorschriften dezer wet, en voorts naar de thans bestaande of nader vast te stellen bepalingen voor de contrôle der Staatsontvangsten en uitgaven, en

in *Nederlandsch-Indië* bij de Algemeene Rekenkamer aldaar.

De Algemeene Rekenkamer in *Nederland* deelt hare bedenkingen tegen de verevende uitgaven ten laste van het Iste hoofdstuk der begrooting van *Nederlandsch-Indië* aan den Minister van Koloniën, met toezending van de bescheiden, waartoe die bedenkingen betrekking hebben, ter inzage en voor zooveel noodig ter verbetering, mede, binnen drie maanden, nadat die bescheiden bij de Kamer zijn ingekomen.

26. De Minister van Financiën opent aan den Minister van Koloniën kredieten;

1°. voor de betaling der uitgaven op het Iste hoofdstuk der begrooting voor *Nederlandsch-Indië* voorkomende, of die daarbij worden gevoegd krachtens art. 30;

2°. ter voorziening in de behoeften van 's lands kassen in *Nederlandsch-Indië*;

3°. tot het doen van andere betalingen, die weder in de koloniale kassen terugvloeien, of waarvoor in *Nederlandsch-Indië* reeds gelden zijn ontvangen.

Deze kredieten zullen niet te bovengaan het bedrag der volgens art. 33 in 's Rijks schatkist gestorte gelden.

27. Uitgaven buiten of boven de begrootingen hebben niet plaats.

Hiervan zijn uitgezonderd de uitgaven voor aankoop, aanmaak, vervoer en verkoop van

producten, en de daarmede in verband staande percentgewijze belooningen.

28. De in 's Rijks schatkist overgebrachte gelden, bedoeld bij art. 33, worden, voorzover zij niet noodig zijn tot bestrijding van uitgaven, met het koloniaal beheer in betrekking staande, onverschillig tot welk dienstjaar zij behooren, op aanwijzing van den Minister van Koloniën afgeschreven in mindering der bijdragen aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven, bij het eerste hoofdstuk der begrooting van *Nederlandsch-Indië* geraamd.

Van dusdanige afschrijving wordt mededeeling gedaan aan de Algemeene Rekenkamer in *Nederland*.

29. Behoudens het bepaalde bij art. 5, heeft geene af- en overschrijving van- en op afdelingen, onderafdeelingen en artikelen der begrooting van uitgaven plaats, dan na verkregen of onder nadere goedkeuring van de macht, die de afdelingen, onderafdeelingen en artikelen heeft vastgesteld.

30. Indien het belang van den dienst vordert, dat uitgaven, op het eerste hoofdstuk der begrooting gebracht, in *Indië* worden gedaan, of omgekeerd, dat uitgaven, op het tweede hoofdstuk der begrooting uitgetrokken, hier te lande geschieden, behouden Wij Ons voor de betrokken sommen op hoofdstuk I te verminderen, en die op hoofdstuk II met een gelijk bedrag te verhoogen, of omgekeerd.

Zoodanige af- en overschrijving betreft alleen dezelfde soort van uitgaven.

Ons besluit, de overschrijving gelastende, wordt in het *Staatsblad* geplaatst, en voorts aan de Staten-Generaal, aan den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* en aan de Algemeene Rekenkamers in *Nederland* en in *Nederlandsch-Indië* medegedeeld.

31. In gevallen waarin eene verhooving der begrooting onvermijdelijk is en de gelegenheid tot tijdige verhooving bij de wet niet bestaat, kan de Gouverneur-Generaal bevoegd kredieten boven de begrooting te openen en doet hij daarvoor mededeeling aan den Minister van Koloniën en aan de Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië*.

Die kredieten worden binnen den kortst mogelijken tijd aan de bekrachtiging der wet onderworpen.

Ieder krediet wordt aan de begrooting toegevoegd en daarmede gelijktijdig verantwoord.

AFDEELING VI.

Van het beheer der begrooting.

32. De Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* heeft het algemeen bestuur van 's lands geldmiddelen en eigendommen aldaar.

33. Alle met het koloniaal beheer van *Nederlandsch-Indië* in verband staande ontvangsten, van welken aard ook, welke in *Nederland* te doen zijn, worden in 's Rijks schatkist gestort, en alle met het koloniaal beheer van *Nederlandsch-Indië* in verband staande betalingen, welke in *Nederland* te doen zijn, worden door middel van aanwijzingen op 's Rijks schatkist bewerktelligd.

34. Behoudens het bepaalde bij art. 49, worden geene sommen van de begrooting afgeschreven of afgezonderd, tot kwijting van vorderingen, wier bedrag eerst later kan blijken.

35. De begrootingsposten en kredieten, bij art. 31 bedoeld, worden, behoudens de bepalingen van art. 36, middellijk noch onmiddellijk verhoogd door eenige bate, den lande aankomende.

36. Wanneer voorwerpen, die voor 's lands dienst zijn aangekocht of voortgebracht, worden afgestaan aan een ander departement van algemeen bestuur, dan dat, hetwelk de uitgaaf tot aankoop of voortbrenging gelaste, wordt de begrootingspost, bestemd tot aanschaffing van gelijksoortige behoeften, in het dienstjaar, waarin de afstand plaats heeft (onverschillig wanneer de aankoop of voortbrenging is geschied), voor de geschatte geldswaarde goedgeschreven en met een gelijk bedrag belast het artikel, waaruit het departement van algemeen bestuur, dat de goederen behoeft, de uitgaaf tot aanschaffing kan kwijten.

37. Landsgoederen, hoe ook genaamd, worden niet aan eenen schuldeischer afgestaan in het voordeel van het artikel der begrooting, waaruit zijne vordering moet worden gekweten.

38. Het daarstellen van werken en het doen van leverantiën en transporten ten behoeve van *Nederlandsch-Indië*, geschieden op contracten van openbare aanbesteding.

Alleen, wanneer Onze Minister van Koloniën of de Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* zulks in 's lands belang noodig oordeelt, kan van dien regel worden afgeweken.

In dat geval wordt van de beweegredenen melding gemaakt in het besluit, waarbij de

werken of leverantiën en transporten worden bevolen.

39. De voorwaarden van aanbesteding vermelden welke waarborgen vereischt worden, om als mededinger bij eene aanbesteding te worden toegelaten.

40. De rechten en verplichtingen der administratie, van welke aanbestedingen uitgaan, zoodat die der aannemers, inschrijvers en leveranciers, en al wat verder de daarbij in acht te nemen vormen betreft, worden in *Nederland* door Onzen Minister van Koloniën, en in *Nederlandsch-Indië* door den Gouverneur-Generaal geregeld.

41. Het is aan alle landsdienaren in *Nederlandsch-Indië*, en aan die, tot het Departement van Koloniën behorende, verboden eenige werken of leverantiën voor *Nederlandsch-Indië* aan te nemen, zich daarvoor borg te stellen of daaraan, hetzij rechtstreeks, hetzij zijdelings, deel te hebben.

Dit verbod geldt niet voor de bezoldigde of onbezoldigde hoofden der vreemde Oosterlingen in *Nederlandsch-Indië*.

AFDEELING VII.

Van het vereevenen der uitgaven.

42. De vorderingen ten laste der begrooting van *Nederlandsch-Indië* worden verevend:

door den Minister van Koloniën of zijne gedelegeerden, wanneer de uitgaaf ten laste van het Iste hoofdstuk moet worden gebracht, en

door den Gouverneur-Generaal of zijne gedelegeerden, wanneer de uitgaaf ten laste van het IIde hoofdstuk moet worden gebracht.

43. Elke verevening moet gegrond zijn op het bewijs of de bewijzen van het verkregen recht der schuldeischers.

44. Vereveningen op rekening of in mindering geschieden alleen voor gedane diensten, en nimmer mogen de verevende sommen dan nog overschrijden vier vijfde gedeelten der verkregen rechten, door behoorlijke bewijzen van oplevering gestaafd.

45. De Gouverneur-Generaal bepaalt in welke gevallen onderzoek van vorderingen ten laste van het IIde hoofdstuk der begrooting door de Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* noodig is vóór de betaalbaarstelling.

Hij wijst per artikel het maximum van het

bedrag aan, dat betaald kan worden zonder zoodanig voorafgaand onderzoek.

Van die aanwijzing wordt aan de Algemeene Rekenkamer mededeeling gedaan.

Alle bescheiden, tot de verevening en betaling gevorderd, worden aan de Algemeene Rekenkamer overgelegd.

46. Indien het onderzoek der vorderingen bij de Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* tot bedenkingen aanleiding geeft, waarmede de ordonnateurs zich niet vereenigen, zijn deze bevoegd de betaling te doen plaats hebben, behoudens hunne verantwoordelijkheid volgens art. 82 dezer wet.

47. Bij koloniale ordonnantie worden voor *Nederlandsch-Indië* bepaald de aard en vorm der bescheiden, door de schuldeischers tot staving hunner vorderingen over te leggen.

48. Bij overeenkomsten wegens het doen van leveringen, het daarstellen van werken of verrichten van diensten, worden aan de aannemers of leveranciers geene interessen toegezegd, ter zake van mogelijke vertraging in de voldoening hunner vorderingen.

49. Voorschotten kunnen worden verleend aan aannemers of leveranciers, en, in de gevallen door Ons of door den Gouverneur-Generaal te bepalen, op traktementen, — verlofs- en non-activiteits-traktementen daaronder begrepen, — wachtgelden, gagementen, pensioenen, declaratiën wegens reis- en verblijfkosten en vaste uitkeeringen. Sommen ter goede rekening kunnen binnen de grenzen der begrooting worden verstrekt tot het doen van betalingen ten behoeve van zee- en landmacht of van andere onderwerpen van huishoudelijk beheer, door Ons of door den Gouverneur-Generaal aangewezen.

Van die sommen wordt vóór het sluiten van den betrokken dienst rekening afgelegd en de ongebruikte gedeelten worden in mindering gebracht van de uitgaven ten laste van de artikelen waaruit de sommen zijn gekweten.

AFDEELING VIII.

Van de Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië.

50. De Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* bestaat uit eenen voorzitter en zes leden. Zij moeten zijn Nederlanders en den vollen ouderdom van dertig jaren bereikt hebben.

51. De voorzitter en de leden der Algemeene

Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* worden door Ons benoemd en ontlagen.

De Gouverneur-Generaal zendt door tusschenkomst van den Minister van Koloniën voor elke omgevallen plaats eene door den Raad van *Nederlandsch-Indië* opgemaakte en met redenen omkleede aanbeveling van drie personen aan Ons in.

De Raad van *Nederlandsch-Indië* raadpleegt den voorzitter der Algemeene Rekenkamer alvorens eene aanbeveling te doen voor de benoeming van een lid dier Kamer.

Wanneer tegelijkertijd meer dan ééne vacature bij de Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* ontstaat, kan, behoudens Onze bekrachtiging, in de tweede of verdere vacature door den Gouverneur-Generaal worden voorzien uit eene aanbeveling van drie personen, opgemaakt door den Raad van *Nederlandsch-Indië*, na raadpleging van den voorzitter der Algemeene Rekenkamer.

52. De voorzitter en de leden der Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* mogen geene andere staatsambten bekleeden.

Zij mogen rechtstreeks noch zijdelings deelhebber zijn in, noch borg zijn voor eenige onderneming, ten grondslag hebbende eene met de Indische Regeering om winst of voordeel aangegane overeenkomst.

Zij mogen geene schuldvorderingen ten laste van *Nederlandsch-Indië* koopen.

Zij mogen geen beroep of bedrijf uitoefenen, ten gevolge waarvan zij zouden kunnen worden verklaard in staat van faillissement.

53. De voorzitter en de leden der Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* kunnen uit hun ambt worden ontzet:

1°. wanneer zij tot gevangenis of tot zwaardere straf zijn veroordeeld; uitgezonderd wordt echter de gevangenisstraf, die geldboete vervangt en die wegens overtreding van politie is opgelegd;

2°. wanneer zij verklaard zijn in staat van kennelijk onvermogen of wegens schulden zijn gegijzeld; of

3°. bij gebleken wangedrag of onzedelijkheid.

54. Behalve op eigen verzoek, worden de voorzitter en de leden der Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* uit hun ambt ontlagen, wanneer zij den leeftijd van vijf en zestig jaren hebben bereikt.

Een ontslag buiten eigen verzoek kan mede worden gegeven:

1°. wanneer zij wegens aanhoudende ziels- of lichaamsziekte hun ambt niet behoorlijk kunnen vervullen of door gestadige tekortkomingen getoond hebben daarvoor ongeschikt te zijn;

2°. wanneer zij onder curateele zijn gesteld;

3°. wanneer zij bij het eindigen van hun verloftijd niet zijn teruggekeerd, en

4°. wanneer zij het verbod van art. 52 overtreden.

55. Indien de Gouverneur-Generaal, den Raad van *Nederlandsch-Indië* gehoord, oordeelt, dat de voorzitter of een der leden van de Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië*, om een der redenen in de artikelen 53 en 54 vermeld, behoort te worden ontzet of ontlagen, zendt hij zijne daartoe strekkende voordracht, met alle ter zake betrekkelijke stukken, aan den Minister van Koloniën.

In de gevallen, vermeld in artikel 53 en in art. 54, n°. 1 tot en met 4, worden aan den betrokken ambtenaar de tegen hem bestaande bezwaren medegedeeld, en wordt hij in de gelegenheid gesteld bij de voordracht van den Gouverneur-Generaal eene schriftelijke verantwoording te voegen.

De Gouverneur-Generaal is bevoegd om, in afwachting van 's Konings beschikking, den betrokken ambtenaar in de gevallen in het vorig lid van dit artikel bedoeld, in zijn ambt te schorsen.

In diezelfde gevallen wordt de betrokken ambtenaar, desverkiezende, door toekenning van verlofs-traktement en vrijen overtocht, in de gelegenheid gesteld om zich in *Nederland* te gaan verantwoorden.

Op de betrekkelijke voordracht van den Gouverneur-Generaal wordt door Ons beslist.

56. Wanneer tegen den voorzitter of de leden der Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië*, hetzij dagvaarding in persoon of bevel van gevangenneming, hetzij machtiging tot opnemning in een huis van bewaring, of geneeskundig gesticht voor krankzinnigen is verleend, of lijfswang op hen is ten uitvoer gelegd, worden zij daardoor in hunne bediening geschorst.

57. Schorsing, in de bediening stelt den geschorsten ambtenaar op wachtgeld.

Wordt hij echter niet ontzet of ontlagen, dan wordt hem, na Onze beslissing, zijn volle traktement over het tijdvak der schorsing te goed gedaan.

58. De voorzitter en de leden der Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* staan terecht

voor het Hoog Gerechtshof van *Nederlandsch-Indië*, wegens misdrijven en overtredingen, gedurende den tijd hunner functiën begaan.

59. Met uitzondering van het geval van voorloopige aanhouding bij ontdekking op heeterdaad, kan tegen den voorzitter en de leden der Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* geen bevel tot gevangenneming worden ten uitvoer gelegd, en, in geval van ambtamisdrijf, geene vervolging plaats hebben, dan nadat daartoe door den Gouverneur-Generaal op den voet en de wijze, bij algemeene verordening omschreven, machtiging is verleend.

60. Behoudens het voorschrift in de 4de alinea van art. 55, wordt aan den voorzitter en aan de leden der Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* geen verlof naar *Nederland* toegekend, dan overeenkomstig de bepalingen, door Ons vast te stellen bij de instructie der Algemeene Rekenkamer.

Wanneer door verlof, schorsing, ongesteldheid of andere redenen eenig lid der Algemeene Rekenkamer verhinderd wordt zijne werkzaamheden te vervullen, wordt door den Gouverneur-Generaal, zoo noodig, in de waarneming dier werkzaamheden voorzien door de benoeming van een tijdelijk lid.

Indien het te verwachten is dat de waarneming langer dan zes maanden zal moeten duren, vraagt de Gouverneur-Generaal voor de benoeming van een tijdelijk lid eene aanbeveling van drie personen van den Raad van *Nederlandsch-Indië* en onderwerpt hij de benoeming aan Onze bekrachtiging.

De tijdelijke leden worden door den Gouverneur-Generaal ontslagen wanneer door het weder invallen van gewone leden niet langer behoefte bestaat aan tijdelijke voorziening in de waarneming hunner werkzaamheden, of deze hem om andere redenen niet meer noodig voorkomt. Wanneer er twee of meer tijdelijke leden zijn, bepaalt de Gouverneur-Generaal, na raadpleging van den voorzitter, wie hunner moet aftreden.

61. De contrôle der Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* op de uitgaven strekt zich uit tot het onderzoek:

1°. of de betrokken post van de begrooting toereikend is;

2°. of de aard der uitgave met de omschrijving van den post overeenstemt;

3°. of er geen vermenging van fondsen over verschillende dienstjaren of afdelingen der begrooting het gevolg van kan zijn;

4°. of de overgelegde bewijstukken beantwoorden aan de door Ons vast te stellen vereischten, om aan de comptabelen in uitgaaf te worden geleiden.

62. Het beheer over het materieel, in 's lands magazijnen en andere bewaarplaatsen voorhanden, is op den voet en de wijze, bij ordonnantie te bepalen, aan het toezicht der Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* onderworpen.

63. De Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië* is verdeeld in twee tafels.

Iedere tafel beslist met drie leden en bij meerderheid van stemmen. Zij is bevoegd om bij onvoltalligheid met twee leden te beslissen, wanneer deze eenstemmig zijn.

64. Eene vereenigde zitting der Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië*, kan niet worden gehouden met minder dan vijf leden.

Indien in eene vereenigde zitting de stemmen staken, valt het besluit ten voordeele van den comptabele.

65. De besluiten der Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië*, waarbij het slot van rekening van een comptabele vastgesteld, of hem eene boete opgelegd wordt, worden uitgevaardigd in naam des Konings.

De afschriften dier besluiten, aan het hoofd voerende de woorden: „In naam des Konings”, en ondertekend door den voorzitter der Algemeene Rekenkamer, hebben dezelfde kracht en worden op dezelfde wijze ten uitvoer gelegd als de grossen van in kracht van gewijsde gegane vonnissen in burgerlijke zaken.

66. De wijze van eedsaflegging, en al wat verder de samenstelling en instructie der Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië*, betreft, wordt door Ons vastgesteld in overeenstemming met deze wet.

Die instructie bevat de bepaling, dat de Rekenkamer verplicht is om den Gouverneur-Generaal ten allen tijde zoodanige voordrachten en mededeelingen te doen, als, volgens haar inzien, kunnen leiden tot vermindering of besparing van uitgaven en tot vereenvoudiging van het geldelijk beheer.

AFDEELING IX.

Van de verjaring van schuldoorderingen.

67. De termijnen van verjaring en verdere bepalingen, daaromtrent bij de Rijkswetten vastgesteld of vast te stellen, voor de indiening der

vorderingen ten laste der Staatsbegrooting, zijn toepasselijk op alle vorderingen ten laste van het Iste hoofdstuk der begrooting van *Nederlandsch-Indië*.

68. Alle vorderingen ten laste van het IIde hoofdstuk der begrooting van *Nederlandsch-Indië*, die niet zijn ingediend binnen den tijd van achttien maanden na de opening van het dienstjaar, zijn verjaard.

De Gouverneur-Generaal is bevoegd, in bijzondere omstandigheden en om redenen van noodzakelijkheid, dezen termijn te verlengen.

69. De termijnen van verjaring, bij de burgerlijke wetten in *Nederland* en in *Nederlandsch-Indië* bepaald, zijn voor de begrooting van *Nederlandsch-Indië* toepasselijk:

1°. op alle vorderingen wegens rente van Indische schulden, en die wegens traktementen, soldijen, pensioenen, onderstandgelden en alle anderen, welker bedrag bepaald is, en welker verevening niet afhankelijk is van eene voorafgaande oplevering van stukken door belanghebbenden;

2°. op alle verevende vorderingen, waarvoor mandaten of ordonnantiën van betaling zijn afgegeven.

70. Door of van wege het hoofd der betrokken administratie wordt aan den schuldeischer, zoo hij dat verlangt, bij de indiening zijner vordering een behoorlijk gedagteekend bewijs van ontvangst der ingediende stukken afgegeven.

71. Mandaten of ordonnantiën van betaling, welke in *Nederlandsch-Indië* niet ter voldoening zijn aangeboden binnen den termijn voor de afsluiting der begrooting bepaald, zijn vervallen.

Belanghebbenden kunnen eene nieuwe betaalbaarstelling aanvragen.

AFDEELING X.

Van het verbod tegen het in beslag nemen van 's lands gelden, goederen en eigendommen.

72. Het is in *Nederlandsch-Indië* niet geoorloofd, dan met vooraf verkregen verlof van den rechter beslag te leggen op:

a. landsgelden, effecten of geldswaarde hebbende papieren, onder de administratie of onder derden berustende;

β. gelden door derden aan den lande verschuldigd;

c. 's lands roerende goederen, koopmanschappen en meubelen, onverschillig of zij in het bezit

of gebruik zijn van den lande, of zich onder derden bevinden; en

d. vaste goederen en zakelijke rechten, den lande toebehoorende.

Hetzelfde verbod geldt in *Nederland*, wanneer het beslag gelegd wordt ter zake eener vordering, loopende ten laste der begrooting van *Nederlandsch-Indië*, of op gelden of goederen, die door of ten behoeve van het Departement van Koloniën beheerd worden.

73. Dat verlof moet gevraagd worden, voor beslag te leggen in *Nederland*, aan den Hoogen Raad, voor beslag te leggen in *Nederlandsch-Indië* aan het Hoog Gerechtshof aldaar.

Het openbaar ministerie wordt op het verzoek gehoord.

Het verlof wordt niet verleend, tenzij summierlijk van de dengelijkheid der vordering, waarvoor beslag gelegd wordt, blijkt.

Het wijst aan de goederen, op welke het beslag zal mogen worden gelegd.

Zaken, die door haren aard of hare bestemming geacht moeten worden buiten den handel te zijn, of bij de wet of algemeene verordening voor geene inbeslagneming vatbaar zijn verklaard, worden in de aanwijzing niet begrepen.

TWEDE HOOFDSTUK.

Van de verantwoording der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië.

AFDEELING I.

Algemeene bepalingen.

74. De verantwoording van de koloniale ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* geschiedt over elk dienstjaar afzonderlijk aan de Wetgevende Macht, onder overlegging van rekeningen, welke door de Algemeene Rekenkamers in *Nederland* en in *Nederlandsch-Indië* van eene verklaring harer bevinding zijn voorzien, ieder voor zooveel aangaat het gedeelte der ontvangsten en uitgaven, hetwelk aan hare contrôle was onderworpen.

Door de wet wordt het slot der rekening vastgesteld. Bovendien worden door de wet geregeld de bestemming van de voordeelige sloten en de voorziening in de dekking van de nadeelige sloten der rekeningen. Voor de eerste maal geschiedt dit over een tijdvak van 25 jaren en vervolgens over tijdvakken van hoogstens 10 jaren.

AFDEELING II.

Van de verantwoording der Gouvernements-producten.

75. Al wie belast is met den verkoop van gouvernements-producten in *Nederland*, doet deswege rekening en verantwoording aan den Minister van Koloniën;

Die rekening toont aan :

1°. wat van die producten hier te lande is aangekomen, de hoeveelheid, die daarvan is verkocht, en wat er van in magazijn overblijft, met vermelding der soorten en oogstjaren, waaruit zij afkomstig zijn;

2°. De bruto-opbrengst van hetgeen is verkocht;

3°. de godane stortingen in 's Rijks schatkist.

Daarenboven wordt door den geconsigneerde, binnen vier maanden na afloop van ieder jaar, op dezelfde wijze rechtstreeks rekening gedaan aan de Algemeene Rekenkamer in *Nederland*.

Bij die rekening wordt verwezen :

a. naar maandelijksche staten, door den directeur van het betrokken departement van algemeen bestuur in *Nederlandsch-Indië* opgemaakt, welke aanwijzen de hoeveelheden en soorten van de in consignatie naar *Nederland* afgeleverde producten, met vermelding der oogsten, waaruit zij afkomstig zijn, en welke staten door dengene, aan wien de producten in *Nederlandsch-Indië* zijn afgeleverd, voor ontvangst zijn geteekend ;

b. naar de bescheiden, aan den Minister van Koloniën overgelegd.

De snb a en b bedoelde stukken worden door den Minister van Koloniën zoo spoedig mogelijk, tot voorbereiding van de verificatie der jaarrekening, aan de Algemeene Rekenkamer ingezonden.

76. Bij het onderzoek der jaarrekening en verantwoording in het vorige artikel omschreven, zal de Algemeene Rekenkamer de bewijsstukken aannemen, zooals ze bij den handel gebruikelijk zijn, en voorts eerbiedigen de voorwaarden, waarop de verkoop der producten heeft plaats gehad, alsmede de bij den handel bestaande usantiën.

Bij verschil van opvatting daaromtrent wordt door Ons beslist.

AFDEELING III.

Van de rekeningen.

77. Van de begrooting van uitgaven voor *Nederlandsch-Indië*, en van de middelen tot dek-

king der uitgaven aangewezen, wordt eene afzonderlijke rekening opgemaakt, als :

wegens het 1ste hoofdstuk, door den Minister van Koloniën;

wegens het IIde hoofdstuk, door den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië*.

Die rekeningen wijzen in de volgorde der begrooting en met gelijke omschrijving der afdeelingen, onderafdeelingen en artikelen, waarin deze zijn gesplitst, afzonderlijk aan :

in ontvangst,

het geraamde bedrag, en wat daarop is ontvangen;

in uitgaaf,

het geraamde bedrag en wat daarop is verevend, met aanduiding van de verschillen in meer of minder, zoowel wat de ontvangsten als de uitgaven betreft, en met aanwijzing welke der verevende sommen voldaan, welke verschuldigd gebleven zijn.

78. De rekeningen, in het vorig artikel bedoeld, worden voor ieder dienstjaar opgemaakt onder dagtekening van de afsluiting der begrooting en ten spoedigste overgebracht: die, wegens de ontvangsten en uitgaven in *Nederland*, bij de Algemeene Rekenkamer aldaar; die wegens de ontvangsten en uitgaven in *Nederlandsch-Indië* bij de Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië*.

Die rekeningen worden door die autoriteiten, na vergelijking met de door haar gehouden aantekeningen, voorzien van eene verklaring hager bevinding, en binnen drie maanden, na de ontvangst, zoo noodig ter verbetering, aan de inzenders teruggezonden, onder mededeeling van de bedenkingen en opmerkingen, waartoe het onderzoek van de rekeningen en de daarbij behorende verantwoordingstukken aanleiding heeft gegeven, voor zoover die niet reeds in haar jaarlijksch verslag, bedoeld in artikel 79, zijn opgenomen.

79. Jaarlijks vóór of op 1 April zendt de Algemeene Rekenkamer in *Nederland* aan Ons, en die in *Nederlandsch-Indië* aan den Gouverneur-Generaal een volledig verslag van hare werkzaamheden over het afgelopen jaar, waarin tevens worden vermeld alle ontdekte onregelmatigheden en afwijkingen van bestaande verordeningen en de maatregelen, welke zij in het belang van het beheer der geldmiddelen wenschelijk achten.

Het verslag van de Algemeene Rekenkamer in

AFDEELING II.

Van de verantwoording der Gouvernements-producten.

75. Al wie belast is met den verkoop van gouvernements-producten in *Nederland*, doet deswege rekening en verantwoording aan den Minister van Koloniën;

Die rekening toont aan:

1°. wat van die producten hier te lande is aangekomen, de hoeveelheid, die daarvan is verkocht, en wat er van in magazijn overblijft, met vermelding der soorten en oogstjaren, waaruit zij afkomstig zijn;

2°. De bruto-opbrengst van betgeen is verkocht;

3°. de gedane stortingen in 's Rijks sobatkist.

Daarenboven wordt door den geconsigneerde, binnen vier maanden na afloop van ieder jaar, op dezelfde wijze rechtstreeks rekening gedaan aan de Algemeene Rekenkamer in *Nederland*.

Bij die rekening wordt verwezen:

a. naar maandelijksche staten, door den directeur van het betrokken departement van algemeen bestuur in *Nederlandsch-Indië* opgemaakt, welke aanwijzen de hoeveelheden en soorten van de in consignatie naar *Nederland* afgeleverde producten, met vermelding der oogsten, waaruit zij afkomstig zijn, en welke staten door dengene, aan wien de producten in *Nederlandsch-Indië* zijn afgeleverd, voor ontvangst zijn geteekend;

b. naar de bescheiden, aan den Minister van Koloniën overgelegd.

De sub a en b bedoelde stukken worden door den Minister van Koloniën zoo spoedig mogelijk, tot voorbereiding van de verificatie der jaarrekening, aan de Algemeene Rekenkamer ingezonden.

76. Bij het onderzoek der jaarrekening en verantwoording in het vorige artikel omschreven, zal de Algemeene Rekenkamer de bewijsstukken aannemen, zooals ze bij den handel gebruikelijk zijn, en voorts eerbiedigen de voorwaarden, waarop de verkoop der producten heeft plaats gehad, alsmede de bij den handel bestaande usantiën.

Bij versbil van opvatting daaromtrent wordt door Ons bevestigd.

AFDEELING III.

Van de rekeningen.

77. Van de begrooting van uitgaven voor *Nederlandsch-Indië*, en van de middelen tot dek-

king der uitgaven aangewezen, wordt eene afzonderlijke rekening opgemaakt, als:

wegens het Iste hoofdstuk, door den Minister van Koloniën;

wegens het IIde hoofdstuk, door den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië*.

Die rekeningen wijzen in de volgorde der begrooting en met gelijke omschrijving der afdelingen, onderafdeelingen en artikelen, waarin deze zijn gesplitst, afzonderlijk aan:

in ontvang,

het geraamde bedrag, en wat daarop is ontvangen;

in uitgaaf,

het geraamde bedrag en wat daarop is verevend, met aanduiding van de versobillen in meer of minder, zoowel wat de ontvangsten als de uitgaven betreft, en met aanwijzing welke der verevende sommen voldaan, welke verschuldigd gebleven zijn.

78. De rekeningen, in het vorig artikel bedoeld, worden voor ieder dienstjaar opgemaakt onder dagtekening van de afsluiting der begrooting en ten spoedigste overgebracht: die, wegens de ontvangsten en uitgaven in *Nederland*, bij de Algemeene Rekenkamer aldaar; die wegens de ontvangsten en uitgaven in *Nederlandsch-Indië* bij de Algemeene Rekenkamer in *Nederlandsch-Indië*.

Die rekeningen worden door die autoriteiten, na vergelijking met de door haar gehouden aantekeningen, voorzien van eene verklaring hager bevinding, en binnen drie maanden, na de ontvangst, zoo noodig ter verbetering, aan de inzenders teruggezonden, onder mededeeling van de bedenkingen en opmerkingen, waartoe het onderzoek van de rekeningen en de daarbij behorende verantwoordingstukken aanleiding heeft gegeven, voor zoover die niet reeds in haar jaarlijksch verslag, bedoeld in artikel 79, zijn opgenomen.

79. Jaarlijks vóór of op 1 April zendt de Algemeene Rekenkamer in *Nederland* aan Ons, en die in *Nederlandsch-Indië* aan den Gouverneur-Generaal een volledig verslag van hare werkzaamheden over het afgelopen jaar, waarin tevens worden vermeld alle ontdekte onregelmatigheden en afwijkingen van bestaande verordeningen en de maatregelen, welke zij in het belang van het beheer der geldmiddelen wenschelijk achten.

Het verslag van de Algemeene Rekenkamer in

Nederlandsch-Indië wordt door den Gouverneur-Generaal met de noodige toelichtingen zoo spoedig mogelijk aan den Minister van Koloniën gezonden. Daarna worden beide verslagen onverwijld door Ons aan de Staten-Generaal medegedeeld.

80. De rekeningen, vermeld in art. 77 en gewaarmerkt als in de artikelen 74 en 78 is omschreven, moeten voorzien zijn van de noodige toelichtingen aangaande de verschillen tusschen de ramingen der ontvangsten en uitgaven, en de verkregen uitkomsten.

De in *Nederlandsch-Indië* opgemaakte rekening wordt zoo spoedig mogelijk gezonden aan den Minister van Koloniën.

Zij wordt, vergezeld van de rekening wegens ontvangsten en uitgaven hier te lande, en van eene daaruit door den Minister van Koloniën samengestelde algemeene rekening, ten spoedigste en uiterlijk op den 31sten December van het tweede jaar, volgende op de afsluiting der begrooting, aan de Staten-Generaal aangeboden bij een voorstel van wet tot vaststelling van het slot der ontvangsten en uitgaven van het betrokken dienstjaar.

Bij dat voorstel worden nog overgelegd:

1°. een staat, aantoonende het gebruik dat is gemaakt van de kredieten, vermeld sub 2 van artikel 26;

2°. een staat, die naar onderscheiding der dienstjaren aantoonst, welke sommen in het afgesloten dienstjaar, wegens uitgaven op vroegere dienstjaren verevend, eensdeels, hetzij uitgegeven, hetzij door verjaring vrijgevallen, anderdeels verschuldigd gebleven zijn;

3°. de mededeelingen van de Algemeene Rekenkamers in *Nederland* en in *Nederlandsch-Indië*, bedoeld aan het slot van artikel 78.

Wanneer door onvoorzien en niet te vermijden omstandigheden, de rekening niet tijdig genoege bij den Minister van Koloniën is ontvangen, om op den 31sten December van het tweede jaar, volgende op de afsluiting der begrooting, aan de Staten-Generaal te worden aangeboden, wordt daarvan aan dezen mededeeling gedaan.

AFDEELING IV.

Van de verantwoordelijkheid en vervolging der ordonnateurs en andere landsdienaren ter zake van onrechtmatige handelingen of nalatigheden, waarvoor deze niet als comptabelen kunnen worden aangeproken.

81. De geldelijke verantwoordelijkheid van

den Minister van Koloniën en van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* wordt geregeld bij de wet, regelende de financiële verantwoordelijkheid van de hoofden der Ministeriële Departementen.

82. Alle landsdienaren, die zonder ter zake comptabel te zijn, door onrechtmatige handelingen of door het nalaten van de zorg, waartoe zij gehouden zijn, middellijk of onmiddellijk den lande schade toebrengen, zijn verplicht die schade te vergoeden.

De vervolging van- en het verhaal op bedoelde landsdienaren in *Nederland*, hunne erfenamen of rechtverkrigenden geschieden volgens de regelen, bij de Rijkswetten vastgesteld of vast te stellen.

Voor *Nederlandsch-Indië* wordt door Ons in dit onderwerp voorzien.

83. Vóór de afsluiting van iederen dienst worden in 's lands kas weder overgestort, en alzoo tot de begrooting teruggebracht de sommen, waarover door de betrokken personen meer mocht zijn beschikt, dan het beloop der aan hen verleende kredieten.

84. Ingeval aan de bepaling van het vorig artikel niet mocht zijn voldaan, wordt voor de invordering der verschuldigde sommen gezorgd: in *Nederland*, door den Minister van Koloniën; in *Nederlandsch-Indië*, door den Gouverneur-Generaal.

AFDEELING V.

Van de verantwoordelijkheid en vervolging der comptabelen.

85. Behondens het bepaalde bij art. 75 zijn de personen en administratiën, van landswege belast met het ontvangen, bewaren, betalen of afleveren van gelden en geldswaarden en van het bij art. 62 bedoelde materieel, comptabel, en als zoodanig verplicht aan de betrokken Algemeene Rekenkamer rekening af te leggen van het door hen gevoerd beheer.

In *Nederlandsch-Indië* kan door den Gouverneur-Generaal daarvan vrijstelling worden verleend aan hen, die, terwijl zij andere functiën bekleeden, tevens dienst doen als tusschenpersoon tusschen het publiek en de ontvangers van 's lands middelen.

De vaststelling van de modellen en tijdstippen van inzending der rekeningen wordt, voor zooveel *Nederlandsch-Indië* betreft, geregeld door den Gouverneur-Generaal.

86. Al wie bevoegd is of gedelegeerd wordt tot het aangaan van schulden en tot de beoordeeling en het onderzoek van vorderingen ten laste van den lande, alsmede tot de betaalbaarstelling daarvan, mag niet tevens zijn comptabele.

In *Nederlandsch-Indië* kan in bijzondere gevallen van dit voorschrift worden afgeweken.

87. De Algemeene Rekenkamers schrijven aan de comptabelen de termijnen voor tot beantwoording harer bedenkingen en tot het indienen van bezwaren tegen de veranderingen, welke door die autoriteiten zijn gemaakt in de door hen afgelegde rekeningen.

Na het verstrijken van den termijn neemt de Rekenkamer een besluit.

88. Wanneer, ondanks de door een' comptabele ingebrachte bezwaren tegen die veranderingen, de betrokken Algemeene Rekenkamer van meening is, niet op de door haar gemaakte veranderingen te moeten terugkomen, zal zoodanig comptabele, binnen ééne maand nadat de beslissing te zijner kennis is gebracht, daarvan herziening kunnen vorderen.

Het onderzoek omtrent zoodanige herziening wordt opgedragen aan andere leden der betrokken Algemeene Rekenkamer dan die, welke de beslissing hebben voorgesteld, waardoor de rekenplichtige zich bezwaard acht.

Het besluit omtrent die herziening wordt genomen in eene vereenigde zitting der betrokken Algemeene Rekenkamer.

Ten allen tijde, ook na afgifte van het in art. 96 bedoeld bewijs, is de Algemeene Rekenkamer bevoegd tot herziening van besniten, genomen op grond van stukken, die later blijken valsch te zijn.

Van den uitslag der herzieningen wordt melding gemaakt in de verslagen, bedoeld in art. 79.

89. Door den Gouverneur-Generaal wordt bepaald, welke comptabelen in *Nederlandsch-Indië* tot borgstelling verplicht zijn.

90. Ter verzekering, van 's lands belangen kunnen aan comptabelen voorloopig vergoedingen opgelegd worden bij besluiten van de autoriteiten door den Gouverneur-Generaal aangewezen.

91. Door den Gouverneur-Generaal, of op zijnen last, wordt gezorgd:

1°. dat de borgstellingen van comptabelen naar behooren worden geregeld; en

2°. dat de akten van borgtocht in daartoe bestemde registers worden ingeschreven.

1895.

92. Aan de comptabelen, die achterlijk zijn in het inzenden hunner rekeningen, wordt in *Nederland* door den Minister van Koloniën, in *Nederlandsch-Indië* door de betrokken departementchefs eene nieuwe termijn gesteld.

Bij verdere nalatigheid worden de rekeningen ex officio ten koste van de nalatigen opgemaakt door een ambtenaar, daartoe in *Nederland* door den Minister van Koloniën, in *Nederlandsch-Indië* door of van wege den Gouverneur-Generaal aan te wijzen, en wordt van het gepleegde verzuim kennis gegeven aan de betrokken Algemeene Rekenkamer die, zoo zij daarvoor termen aanwezig acht, de nalatigen beboet.

Voor zooveel de comptabelen inkomsten van den lande genieten, gaat de boete niet te boven het een twaalfde gedeelte van het jaarlijksch bedrag hunner bezoldiging, of, wanneer zij procentgewijze worden beloond, het een twaalfde gedeelte van hunne gemiddelde jaarlijkse inkomsten.

Voor hen, die geen inkomsten uit 's lands kas genieten, wordt het op te leggen bedrag aan boete in geen geval hooger gesteld dan f 50 voor elk verzuim.

De rekeningen worden verder behandeld en afgedaan, als waren zij door de comptabelen zelve opgemaakt en ingezonden.

93. In *Nederland* wordt door den Minister van Koloniën en in *Nederlandsch-Indië* wordt door den Gouverneur-Generaal gezorgd:

1°. dat uitvoering gegeven wordt aan de besniten der Algemeene Rekenkamer, vermeld in art. 88;

2°. dat worden ingevorderd de boeten en kosten, bedoeld in art. 92.

De invordering der verschuldigde sommen geschiedt bij voorkeur op de inkomsten der comptabelen, en op den door hen gestelden borgtocht, of anders op de wijze, voorgeschreven voor de invordering der directe belastingen.

94. Indien een comptabele wordt onder curatele gesteld, voortvluchtig is of overlijdt, wordt de rekening die hij had behooren te doen ex officio opgemaakt door een ambtenaar daartoe door of van wege den Minister van Koloniën of den Gouverneur-Generaal aan te wijzen.

De opgemaakte rekening wordt aan den curator of aan de erfgenamen of rechtverkrigenden medegedeeld; zij ontvangen inzage van de daartoe behoorende bescheiden, en aan hen wordt een redelijke termijn verleend, om hunne bezwaren daartegen te doen gelden.

Na ontvangst van het antwoord van den curator, de erfenamen of rechtverkrjgenden, dan wel wanneer deze den hun verleenden termijn onbenut hebben laten verstrijken, wordt de rekening overgebracht bij de Algemeene Rekenkamer, die haar in vereenigde zitting behandeld, en tegen wier besluit geene voorziening is toegelaten.

De erfenamen en rechtverkrjgenden zijn van aansprakelijkheid ontslagen wanneer drie jaren zijn verlopen:

1°. na den dood van den comptabele, zonder dat aan hen de ex officio opgemaakte rekening is medegedeeld;

2°. na het verstrijken van den aan hen tot indiening hunner bezwaren verleenden termijn, zonder dat de rekening is vastgesteld.

95. Van de boeten, in artikel 92 bedoeld, zal in *Nederland* door Ons, en in *Nederlandsch-Indië* door den Gouverneur-Generaal kwijtschelding kunnen worden verleend, na gehoord advies van de Algemeene Rekenkamer, die de beboeting heeft uitgesproken.

96. Comptabelen worden ter zake van hun gehouden beheer niet van verantwoordelijkheid ontheven, dan door een bewijs deewege afgegeven door de betrokken Algemeene Rekenkamer.

Dat bewijs ontslaat de comptabelen of hunne erfenamen of rechtverkrjgenden niet van de verplichting tot aansuivering der bedragen, welke zij verschnldigd zijn als een gevolg der herzieningen bedoeld in de voorlaatste alinea van art. 88.

AFDEELING VI.

Overgangsbepalingen.

97. Zoolang de overeenkomst met de Nederlandsche Handelmaatschappij, goedgekeurd bij de wet van den 22sten December 1853 (*Staatsblad* n°. 129), van kracht blijft, wordt:

1°. door het verbod, bij de late alinea van artikel 18 dezer wet, geen inbreuk gemaakt op de bepaling, voorkomende in artikel 3 der overeenkomst;

2°. vóór of op den 15den van iedere maand, door tusschenkomst van het Departement van Koloniën, aan de Algemeene Rekenkamer in *Nederland* opgraaf gedaan van door de Nederlandsche Handelmaatschappij in de laatstverloopen maand ontvangen *bruto* opbrengst der verkochte gouvernementalproducten, welke opbrengst na aftrek van de betalingen, die daaruit zijn of moeten worden gedaan voor kosten van vervoer, bewaring, verkoop en aflevering der producten,

so spoedig mogelijk in 's Rijks schatkist wordt gestort, van welke stortingen bij de Departementen van Financiën en Koloniën, alsmede bij de Algemeene Rekenkamer in *Nederland*, dienstjaarlijk boek wordt gehouden;

3°. door den directeur van het betrokken departement van algemeen bestuur in *Nederlandsch-Indië*, maandelijks een staat opgemaakt, welke aanwijst de hoeveelheden en soorten van de aan de factory der Nederlandsche Handelmaatschappij in consignatie naar *Nederland* afgeleverde producten, met vermelding der oogsten, waaruit zij afkomstig zijn; welke staat door genoemde factory, voor ontvangst geteekend, in dubbel wordt gezonden aan den Minister van Koloniën, die daarvan een exemplaar overlegt aan de Algemeene Rekenkamer in *Nederland*;

4°. de bij het tweede lid van artikel 75 bedoelde jaarrekening niet afgelegd.

Daarentegen worden de rekeningen van de genoemde instelling aan den Minister van Koloniën, door dezen met de daartoe behoorende bescheiden aan de Algemeene Rekenkamer in *Nederland* medegedeeld, om, zooals zij door hem zijn goedgekeurd, te strekken tot grondslag voor de verificatie der in artikel 77 bedoelde rekening, wegens het eerste hoofdstuk der begrooting.

In het verslag, bij artikel 79 bedoeld, maakt de Algemeene Rekenkamer melding van hare bevinding omtrent de alhier bedoelde rekeningen der Nederlandsche Handelmaatschappij.

98. Ongeacht de bepaling van art. 99, geschieden de aansuivering en verantwoording van vorige diensten gedurende het jaar 1867, op den tot dusver bestaanden voet.

De saldo's, behoorende tot dienstjaren aan 1867 voorafgaande, welke op 1 Januari 1868 in 's lands kassen voorhanden zijn, worden opgenomen onder de middelen voor het dienstjaar 1867 aangewezen.

De na 1 Januari 1868 nog te doene ontvangsten en uitgaven, de dienstjaren 1866 en vroeger betreffende, worden, respectievelijk onder de toevallige baten en onvoorziene uitgaven, afzonderlijk verantwoord.

99. De voorschriften dezer wet worden voor het eerst toegepast op de begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor 1867.

Behoort bij het Koninklijk besluit van den 30 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 145).

Mij bekend,

De Minister van Koloniën, (get.) BERGMA.

3 Augustus 1895. BESLUIT, tot schorsing van het besluit der Staten van Zeeland van 3 Juli 1895, waarbij J. H. SNIJDERS is benoemd tot lid van Gedeputeerde Staten dier provincie. S. 146.

Geschorst tot 1 October 1895. Zie voorts het besluit van 20 Augustus 1895, S. 151.

5 Augustus 1895. BESLUIT, betreffende wijziging van het Koninklijk besluit van den 14den November 1892 (*Staatsblad* n°. 253), houdende o. a. vaststelling der reglementaire bepalingen ter nitvoering van de wet betrekkelijk de inkwartieringen en het onderhoud van het krijgsvolk, en de transporten en leverantiën voor de legers of verdedigingswerken van het Rijk gevorderd, van den 14den September 1886 (*Staatsblad* n°. 138), zooals die Wet is gewijzigd bij de Wetten van 29 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 53), van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en van 10 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 83). S. 147.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Oorlog van 10 April 1895, Kabinet Litt. L^o, van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 11 April 1895, n°. 1958, afdeling Binnenlandsch Bestuur, van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 11 April 1895, LA. W., afdeling Handel en Nijverheid, van den Minister van Marine van 16 April 1895, Bureau B, n°. 3, van den Minister van Financiën van 22 April 1895, n°. 95, Directe Belastingen, en van den Minister van Koloniën van 28 April 1895, Litt. C, n°. 32.

Den Raad van State gehoord (advies van 28 Mei 1895, n°. 6);

Gezien het nader rapport van veernoemde Ministers van 6 Juli 1895, Kabinet Litt. I^o; van 11 Juli 1895, n°. 3342, afdeling Binnenlandsch Bestuur; van 15 Juli 1895, n°. 161, afdeling Handel en Nijverheid; van 18 Juli 1895, Bureau B, n°. 3; van 26 Juli 1895, n°. 35, Directe Belastingen; van 31 Juli 1895, Litt. C, n°. 37;

Overwegende, dat het, blijkens de ondervinding, opgedaan bij de in het jaar 1894 ingevolge het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253) gehonden keuring van voor den Krijgsdienst geschikte paarden wenschelijk is, eenige wijzigingen aan te brengen in dat besluit;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

I. In bovenvermeld besluit worden:

a. de artt. 14, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 38, 44, 47, 50 en 51 gewijzigd en gelezen als hieronder is aangegeven;

b. tusschen de artt. 27 en 28 een nieuw art. 27bis en tusschen de artt. 51 en 52, nieuwe artt. 51bis en 51ter gevoegd, luidende als mede hieronder is vermeld.

Art. 14. Binnen één maand, nadat eene uitschrijving als in art. 13 bedoeld, is geschied, wordt door de zorg van het bestuur der gemeente aan ieder in de gemeente metterwoon gevestigd eigenaar van een paard of van meer paarden, waarvan aangifte voor de keuring moet geschieden of wel, voor zooveel zich in de gemeente paarden bevinden, waarvan de eigenaar elders woont, aan den gewoonlijk voor dien eigenaar optredenden plaatsvervanger, inwoner der gemeente (zetboer, zetbaas, bouwmeester of ander met het toezicht op de paarden belast persoon), tot dat einde een formulier ter invulling gezonden, ingericht volgens het bij dit besluit gevoegde model Litt. A.

De voor dit doel noodige opgaven van eigenaars van paarden worden zooveel mogelijk door den ontvanger der directe belastingen, op aanvraag van het gemeentebestuur verstrekt.

Binnen acht dagen na de dagteekening van het formulier moet dit, behoorlijk en naar waarheid ingevuld, en door den geadresseerde onderteekend, door dezen worden ingeleverd aan het bestuur der gemeente.

16. Het gemeentebestuur vult de noodige opgaven nopens de in art. 14 bedoelde aangiften in op eene verzamellijst, ingericht volgens het bij dit besluit gevoegde model Litt. B.

Op de verzamellijsten worden niet vermeld:

- 1°. de paarden, welke jonger zijn dan vijf of ouder dan veertien jaar;
- 2°. hengsten en klophengsten;
- 3°. schimmels en bonte paarden;
- 4°. paarden, welke bij eene vroegere keuring voor den militairen dienst ongeschikt zijn bevonden;
- 5°. de paarden van niet-Nederlanders, behorende tot een vreemden Staat, alwaar ingevolge eene soortgelijke bepaling als deze, Nederlanders niet tot levering bij eventueele vordering ten behoeve van den krijgsvolk verplicht zijn;
- 6°. de paarden, welke geneesheeren, veeartsen of geestelijken bezitten tot uitoefening van hunne praktijk of hunnen dienst, doch niet meer dan

saris der Koningin aan te wijzen ambtenaar, in het openbaar te houden en ten minste *drie* dagen te voren af te kondigen.

De eigenaar van het voor den krijgsgedienst geschikt bevonden paard is gerechtigd in persoon voor dat paard te loten; is hij eigenaar van meer dan een goedgekeurd paard, dan loot hij voor elk paard afzonderlijk.

Is de eigenaar niet bij de loting tegenwoordig, dan loot de burgemeester of de bovenbedoelde ambtenaar voor hem.

De uitslag van de loting wordt in de tweede kolom der verzamellijst, ook van het exemplaar dier lijst, dat, ingevolge art. 27 bij het gemeentebestuur is blijven berusten, ingeschreven.

Laatstebedoeld exemplaar wordt, na afloop van de loting, door tusschenkomst van den Commissaris der Koningin, aan het Departement van Oorlog toegezonden.

28. Aan den eigenaar van elk paard hetwelk tot levering ten behoeve van den krijgsgedienst bij eventuele vordering, hetzij *geschikt* of wel *ongeschikt* is bevonden, wordt door den burgemeester schriftelijk van den uitslag der keuring kennis gegeven.

Voorts wordt aan den eigenaar van een *geschikt* bevonden paard mededeeling gedaan van den uitslag der in art. 27bis bedoelde loting en hem, alsmede aan den eigenaar van een ingevolge art. 24 van de keuring vrijgesteld paard, kennis gegeven, dat de kaart, bedoeld in art. 23, door hem moet worden bewaard, en bij de aanbieding tot levering van het paard ten behoeve van den krijgsgedienst als bedoeld in art. 36 weder aan de linkerzijde van het hoofdstel of van den halster moet bevestigd zijn.

29. Indien de eigenaar van een bij de loting voor eene eventuele levering in de eerste plaats aangewezen paard, verklaart dat hij dit paard ingeval van vordering tot levering ten behoeve van den krijgsgedienst, wenscht te behouden, kan door den burgemeester, na afloop van de loting, worden toegestaan, dat een ander, mede bij de keuring geschikt bevonden paard van dezelfde soort (*rij-, trek-, batterijpaard*) onderling in volnummer met eerstbedoeld paard, omwisselt. Van een en ander wordt aanteekening gedaan op de verzamellijst.

Behooren de paarden, die onderling van volnummer verwisselen, niet aan denzelfden eigenaar, dan moet tot het verkrijgen van de toestemming voor de ruiling, de schriftelijke toe-

stemming des eigenaars van het paard dat in de plaats van het eerstbedoelde voor eene eventuele levering zal worden aangewezen, aan den burgemeester worden vertoond.

30. De eigenaar van een bij de keuring overeenkomstig art. 25 voor den militairen dienst *geschikt* bevonden paard is verplicht, wanneer hij naar eene andere gemeente verhuist of wanneer het paard, op welke wijze ook, uit zijn bezit is geraakt, daarvan binnen *veertien* dagen aangifte te doen aan het gemeentebestuur; in voorkomend geval met opgave van den naam en de woonplaats van den persoon aan wien het paard in eigendom is overgegaan.

Wanneer de eigenaar van een paard als in het eerste lid bedoeld, sterft, moet daarvan eveneens binnen *veertien* dagen, aangifte worden gedaan door hem in wiens bezit het paard is gekomen.

Het gemeentebestuur houdt van zoodanige aangiften aanteekening op de verzamellijsten. Is het paard overleden, afgemaakt of overgegaan in handen van een eigenaar, die niet in de gemeente woont, dan wordt de aanduiding van dat paard op de verzamellijst, waarop het vermeld is, doorgeslagen, met vermelding van de reden waarom het van de lijst is afgevoerd.

In de plaats van elk paard dat, in verband met het bepaalde in de artikelen 27bis en 29 voor levering bij eventuele vordering was *aangewezen* en, om een van de hiervoren aangegeven redenen, van de verzamellijst is afgevoerd, wordt het paard, met het eerstvolgende nummer op die lijst voorkomende als *geschikt* tot levering ten behoeve van den krijgsgedienst, en tot dezelfde categorie (*rij-, trek-, batterijpaard*) behoorende, dat nog niet voor zoodanige levering bestemd was, daarvoor aangewezen. Door den burgemeester wordt daarvan op de verzamellijst aanteekening gedaan.

31. Op den 1sten van elk halfjaar, wordt door den burgemeester van elke gemeente, waarin mutatiën als in art. 30 bedoeld, hebben plaats gehad, daarvan, door tusschenkomst van den Commissaris der Koningin, mededeeling gedaan aan den Minister van Oorlog, met opgave van:

- a. al de paarden, die van de verzamellijst zijn afgevoerd;
- b. de redenen dier afvoering;
- c. de paarden, die, in plaats van de afgevoerde en voor levering bestemde, voor zoodanige levering zijn aangewezen.

32. Mocht het, ten gevolge van mutatiën als in art. 30 bedoeld, in eenige gemeente niet meer mogelijk zijn om het voor die gemeente vastgestelde aantal paarden van eene bepaalde categorie (*rij-, trek- of batterijpaarden*) uit de op de verzamelijst voorkomende en voor den krijgdiensdienst *geschikt* bevonden paarden aan te wijzen, dan geeft de burgemeester daarvan, door tusschenkomst van den Commissaris der Koningin, onmiddellijk kennis aan den Minister van Oorlog.

33. De overneming voor het Rijk van ten behoeve van den krijgdiensdienst te leveren paarden, ingeval van vordering krachtens art. 32 der wet, geschiedt door commissiën, elk bestaande uit twee leden, namelijk één militair lid — zijnde een officier, een gepensionneerd officier of een eervol ontlagen officier — door den Minister van Oorlog, en een burgerlid — bij voorkeur een districts-veearts — door den Minister van Binnenlandsche Zaken aan te wijzen.

De aanwijzing van de leden dezer commissiën, alsmede die van een plaatsvervanger voor elk der bedoelde leden, geschiedt zooveel mogelijk reeds in vreedetijd. De leden en hunne plaatsvervangers worden in den regel voor den tijd van drie jaren als zoodanig benoemd.

De Minister van Oorlog stelt de Commissarissen der Koningin met de samenstelling der commissiën voor hunne Provincie aangewezen, in kennis.

Bijaldien het burgerlid der commissie of zijn plaatsvervanger geen ambtsæd of belofte heeft afgelegd, legt hij bij zijne benoeming, in handen van den burgemeester zijner woonplaats den eed of de belofte af, volgens het als Bijlage E bij dit besluit gevoegde formulier.

35. De Minister van Oorlog stelt de Commissarissen der Koningin reeds in vreedetijd, in kennis met het tijdstip waarop, alsmede met de plaatsen, alwaar de paarden, die bij de keuringen bedoeld in art. 25 voor den militairen dienst geschikt zijn bevonden, ingeval van vordering tot levering ten behoeve van den krijgdiensdienst, ter overneming door het Rijk moeten worden aangeboden.

De Commissarissen der Koningin doen van die plaatsen, mede reeds in vreedetijd, opgave aan de gemeentebesturen.

38. Vrijgesteld van aanbidding ter levering in het geval bedoeld bij art. 36, zijn: drachtige en zoogende merriën, alsmede paarden, die ongesteld zijn in die mate dat zij niet voor de commissie kunnen verschijnen.

Van een en ander moet blijken door het vertoon van eene verklaring van een gediplomeerd veearts. De belanghebbenden kunnen eene dergelijke verklaring vragen van den districts-veearts of van een plaatsvervangend districts-veearts, in welk geval daarvoor aan de belanghebbenden geen kosten worden in rekening gebracht.

44. Kan, in het geval bedoeld bij art. 36, in eene gemeente of in eene groep van gemeenten als bedoeld in art. 20, ten gevolge van het afkeuren van ter levering aangeboden paarden, het door de gemeente of door de groep van gemeenten van een of meer der soorten (*rij-, trek-, batterijpaarden*) te leveren aantal paarden, die aan de eischen van geschiktheid voor den militairen dienst voldoen, niet worden verkregen, dan moeten uit de gemeente of uit de groep van gemeenten onmiddellijk alsnog de paarden ter keuring worden aangeboden, die bij de keuring bedoeld in art. 26, op grond van art. 24 zijn vrijgesteld geworden.

De betrokken gemeentebesturen nemen alsdan onverwijld de vereischte maatregelen tot het doen opvolgen van deze bepaling door de betrokken eigenaars.

47. Tot op het oogenblik van de overneming is de eigenaar aansprakelijk voor de behoorlijke bewaking en voeding van het paard; van dit oogenblik af geldt zulks voor de geleiders bedoeld in art. 39.

Onmiddellijk na de overneming door de commissie, zijn de paarden voor rekening van het Rijk. De Minister van Oorlog draagt zorg dat zij gedirigeerd worden op de korpsen, waarvoor zij bestemd zijn.

Zijn de in art. 39 bedoelde geleiders op het tijdstip der overneming nog niet ter plaatse aanwezig, dan worden de paarden, in afwachting van hunne aankomst, bewaakt en gevoed door de zorg van het gemeentebestuur.

De Minister van Oorlog kan aan het gemeentebestuur opdragen, de paarden, zonder de vorenbedoelde geleiders af te wachten, naar de standplaatsen der betrokken korpsen of eene aan te wijzen verzamelplaats te doen overbrengen en ze tot het oogenblik van aflevering aan de militaire autoriteit te doen geleiden en voeden.

Daartoe moet alsdan voor elk districtal paarden één geleider worden aangewezen. De op de overbrenging en voeding vallende kosten worden door het Rijk aan het gemeentebestuur vergoed.

50. De burgerleden en de plaatsvervangende burgerleden der commissiën in de artt. 22 en 33 bedoeld, de aldaar bedoelde gepensionneerde en eervol ontslagen officieën, alsmede de taxateurs en plaatsvervangende taxateurs in art. 34 bedoeld, genieten, voor zover zij niet zijn bezoldigd rijksambtenaar, behalve vergoeding voor reis- en verblijfkosten volgens de daaromtrent geldende bepalingen, een vacatiegeld van zes gulden per dag. De reis- en verblijfkosten van districtsveeartsen en hunne plaatsvervangers alsmede de vacatiegeldten uit te betalen aan de plaatsvervangende districtsveeartsen werkzaam zijnde krachtens de artt. 24 en 38 van dit besluit, worden gekweten uit de begrooting van het Departement van Binnenlandsche Zaken.

51. De burgemeesters zijn bevoegd met goedkeuring van den Commissaris der Koningin, de werkzaamheden hun opgedragen bij art. 23 2de lid en art. 39 1ste lid, te doen verrichten door een der leden van den gemeenteraad, door den gemeentesecretaris of door een ambtenaar ter secretarie.

Wanneer tot het verrichten der hierbedoelde werkzaamheden, de burgemeesters of die hen vervangen zich buiten hunne gemeenten moeten begeven, genieten zij vergoeding voor reis- en verblijfkosten, volgens de daaromtrent geldende bepalingen. Deze reis- en verblijfkosten worden gekweten uit de begrooting van het Departement van Oorlog.

51bis. Tol-, veer- en overvaartgelden, verschuldigd bij gelegenheid van het ter keuring of ter levering aanbieden van paarden, worden uit de begrooting van het Departement van Oorlog aan belanghebbenden vergoed.

51ter. De bepalingen van art. 51, 2de lid en van art. 51bis zijn van toepassing op de krachtens Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253) in het jaar 1894 gehouden keuring van paarden.

II. De modellen Litt. A, Litt. B, Litt. BII, Litt. C, Litt. G en Litt. H, behoorende bij meervermeld Koninklijk besluit worden bij deze ingetrokken en vervangen door de bij dit besluit gevoegde modellen Litt. A, Litt. B, Litt. C, Litt. CI, Litt. G en Litt. H.

De Ministers van Oorlog, van Binnenlandsche Zaken, van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van Marine, van Financiën en van Koloniën zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staats-*

blad zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 5den Augustus 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.)

VAN HOUTEN.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.)

VAN DER SLEYDEN.

De Minister van Marine, (get.) VAN DER WIJCK.

De Minister van Financiën,

(get.)

SPRENGER VAN ETK.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGEMA.

(Uitgeg. 30 Aug. 1895.)

MODEL LITT. A.

Art. 32bis der wet van 14 September 1866 (*Staatsblad* n°. 138), gewijzigd bij de wetten van 29 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 53), van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en van 10 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 83).

[Vastgesteld bij Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147).]

Art. 14 van het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253) zooals dat artikel is gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (*Staatsblad* n°. 147).

PROVINCIE

GEMEENTE

Aan

Krachtens art. 32bis der wet en art. 14 van het besluit, noodigt het bestuur der gemeente U uit, de onderstaande vragen te beantwoorden.

Dit formulier moet binnen acht dagen na de dagteekening dezer uitnoodiging, behoorlijk en naar waarheid ingevuld en door U ondertekend, aan het gemeentebestuur worden ingeleverd.

Te den

Het bestuur voornoemd,

1°. Welke zijn:

- a. Uw naam en Uwe voornamen?
- b. Uwe woonplaats (straat en nummer)?
- c. Uw beroep of nwe betrekking?

2°. Indien gij niet-Nederlander zijt, aan de wetten van welken staat zijt gij onderworpen?

3°. Hoe groot is het aantal der U in eigendom toebehoorende paarden of wel dat der paarden aan een elders wonenden eigenaar toebehoorende, dat zich onder uw toezicht binnen deze gemeente bevindt?

Zijn er onder de hiervoren bedoelde U in eigendom toebehoorende paarden, zoodanige die zich voortdurend, dat wil zeggen jaarlijks gedurende meer dan zes maanden, in eene andere gemeente bevinden? (het aantal paarden van elk der hier bedoelde categoriën afzonderlijk in te vullen met mededeeling tot welke categorie zij behooren. Indien gij zijt militair officier of burger-ambtenaar van den Staat, hieronder *niet* begrepen, de paarden welke gij verplicht zijt als zoodanig te houden).

4°. Welke zijn van elk der sub 3°. bedoelde paarden, het *geslacht*, de *kleur*, de *hoogtemaat* (in Meters) en de *ouderdom* (in jaren)?

Is het bij eene vroegere keuring *ongeschikt* bevonden voor den militairen dienst en zoo ja in welk jaar?

N.B.

- a. het geslacht in te vullen met „hengst”, „klophengst”, „ruin” of „merrie”.
- b. de maat der paarden moet worden genomen onder een galg of met een stok, van den onderkant van het ijzer van den voorhoef tot op het hoogste punt der schoft. Is het paard niet bealagen, dan wordt 1 cM. voor het ijzer berekend.

5°. Indien gij zijt *geneesheer*, *veearts* of *geestelijke*, wenscht gij, bij levering ten behoeve van den krijgsvelding ingeval van oorlog of oorlogsgevaar, uw paard of één uwer paarden tot uitoefening van uwe praktijk of uwen dienst te behouden?

Indien gij eigenaar zijt van meer dan

één paard, *welk* der onder 4°. genoemde paarden?

(aan te duiden door het nummer)

Volnummer	Ras	Geslacht	Kleur en verdere teekenen	Hoogtemaat in meters	Ouderdom in jaren	Ongeschikt bevonden voor den militairen dienst bij de keuring in het jaar
der paarden.						
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
enz.						

6°. Zijn er van de onder 4°. genoemde paarden, welke volstrekt noodig zijn voor den *Rijks-*, den *provincialen* of den *gemeentelijken* dienst of wel voor den geregelden dienst der *publieke vervoermiddelen*?

Zoo ja, welke? (aan te duiden door het nummer) en voor welken tak der hiervoren genoemde diensten wordt elk hunner gebruikt?

7°. Indien gij eigenaar zijt van slechts één paard of wel belast zijt met het toezicht van het paard, toebehoorende aan een elders wonenden eigenaar, die slechts één paard bezit: in welke klasse van paarden waarvoor belasting betaald wordt, valt dat paard?

Vorenstaande opgaaf naar waarheid ingevuld.

Te den
(1)

(1) Hier te stellen de handteekening van den geadresseerde.

MODEL LITT. C.

Art. 32bis der wet van den 14 September 1866 (Staatsblad n°. 138) gewijzigd bij de wetten van 29 Maart 1877 (Staatsblad n°. 53), van 15 April 1886 (Staatsblad n°. 64) en van 10 Mei 1890 (Staatsblad n°. 83).

[Vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (Staatsblad n°. 147).]

Art. 18 van het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (Staatsblad n°. 253).

PROVINCIE.

Numerieke opgaaft van de paarden in eigendom toebehoorende aan personen in de provincie metterwoon gevestigd of op de verzamellijst van een der gemeenten van de provincie ingeschreven, welke ingeolge art. 32 van bovenvermelde wet, ingeval van oorlog of oorlogsgevaar, in aanmerking komen voor levering ten behoeve van den krijgdiensl.

Er zijn in de provincie op de verzamellijsten, bedoeld in art. 16 van het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (Staatsblad n°. 253), zooals dat artikel is gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (Staatsblad n°. 147), in het geheel ingeschreven

. paarden.

Opgemaakt den

De Commissaris der Koningin,

MODEL LITT. C¹.

Art. 32bis der wet van 14 September 1866 (Staatsblad n°. 138) gewijzigd bij de wetten van 29 Maart 1877 (Staatsblad n°. 53), van 15 April 1886 (Staatsblad n°. 64) en van 10 Mei 1890 (Staatsblad n°. 83).

[Vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (Staatsblad n°. 147).]

Art. 27bis van het Koninklijk besluit van

10 November 1892 (Staatsblad n°. 253) gewijzigd bij het Koninklijk Besluit van 5 Augustus 1895 (Staatsblad n°. 147).

PROVINCIE

Numerieke opgaaft van de paarden in eigendom toebehoorende aan personen in de provincie metterwoon gevestigd of op de verzamellijst van een der gemeenten van de provincie ingeschreven, welke ingeolge art. 32 van bovenvermelde wet, ingeval van oorlog of oorlogsgevaar, in aanmerking komen voor levering ten behoeve van den krijgdiensl.

Er zijn in de provincie op de verzamellijsten, bedoeld in art. 16 van bovenvermeld Koninklijk besluit, in het geheel ingeschreven als geschikt voor den krijgdiensl

. rijpaarden en

. trekpaarden.

Onder laatstbedoelden zijn geschikt om eventueel als batterijpaard te dienen.

Opgemaakt den

De Commissaris der Koningin,

MODEL LITT. G.

Art. 32 der wet van 14 September 1866 (Staatsblad n°. 138), gewijzigd bij de wetten van 29 Maart 1877 (Staatsblad n°. 53), van 15 April 1886 (Staatsblad n°. 64) en van 10 Mei 1890 (Staatsblad n°. 83).

[Vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1895 (Staatsblad n°. 147).]

Art. 36 van het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (Staatsblad n°. 253).

PROVINCIE

GEMEENTE

Aangezien krachtens art. 36 van het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (Staatsblad n°. 253), eene levering van paarden ten behoeve van den krijgdiensl is bevolen, gelast het bestuur der

gemeente (a), wonende te (b)
 om het paard, op de *verzamellijst*
der paarden betreffende de op den
 gehouden keuring aangeduid met: N^o.
 en met het onderstaand signalement:

geslacht:
 kleur:
 onderdom:

op den te . . . uur $\frac{\text{voor}}{\text{na}}$ middag
 ter overneming door het Rijk aan te bieden
 (c) te (d)

Het paard moet voor zooveel mogelijk voorzien
 zijn van een goed hoefbeslag en in elk geval van
 een halster, terwijl aan de linkerzijde van den
 halster de kaart bevestigd moet zijn, die ten be-
 hoefte van de vorenbedoelde keuring destijds door
 het gemeentebestuur is verstrakt.

Te den 18 .

Het Bestuur voornoemd,

- (a) Naam en voornamen van den eigenaar.
 (b) Woonplaats van den eigenaar.
 (c) Nauwkeurige aanduiding van de plaats van
 aanbidding.
 (d) Gemeente, waarin de plaats is gelegen.

MODEL LITT. H.

Art. 6 der wet van 14 Septem-
 ber 1866 (*Staatsblad* n°. 138)
 gewijzigd bij de wetten van
 29 Maart 1877 (*Staatsblad*
 n°. 53) van 15 April 1886
 (*Staatsblad* n°. 64) en van
 10 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 83).

[Vastgesteld bij Koninklijk be-
 sluit van 5 Augustus 1895
 (*Staatsblad* n°. 147).

Art. 48 van het Koninklijk besluit van 10 No-
 vember 1892 (*Staatsblad* n°. 253).

PROVINCIE
 GEMEENTE

Wij ondergeteekenden, uitmakende de commissie,
 aangewezen tot overneming van, ingevolge art. 32
 der genoemde wet, in de gemeente, ten behoeve

van het Rijk, te leveren paarden, verklaren op
 heden van (a) wonende
 te (b) ten behoeve van het
 Rijk te hebben overgenomen:

het paard, op de *Verzamellijst der paarden*,
 betreffende de op den gehouden
 keuring, aangeduid met: N^o. en met het
 onderstaand signalement:

geslacht:
 kleur:
 onderdom:

De prijs, overeenkomstig art. 40 van het Ko-
 ninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staats-*
blad n°. 253) vastgesteld, bedraagt:

voor het paard (c) f
 „ den halster (e)
 Samen f

Te den 18 .

Gezien

De Commissie voornoemd,

(d)

Ontvangen opgemeld bedrag van (c)

Te den 18 .

(e)

- (a) Naam en voornamen van den verkooper.
 (b) Woonplaats van den verkooper.
 (c) In letters en cijfers.
 (d) Handteekening van den verkooper (te stellen
 op een der bewijzen bij de levering).
 (e) Handteekening van den verkooper (te stellen
 op het andere bewijs bij de betaling).

6 Augustus 1895. BESLUIT, betreffende de organi-
 satie van het wapen der Koninklijke mare-
 chaussee.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
 WJ. EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van
 Oorlog van 19 Juli 1895, II° afl., n°. 76;

Gezien het rapport van den Minister van
 Justitie van 24 Juli 1895, 2° afl. C, n°. 168;

Overwegende, dat het wenschelijk is een
 nadere wijziging te brengen in de organisatie
 van het wapen der Koninklijke marechaussee,
 zooals deze is vastgesteld bij het Koninklijk
 besluit van 30 Maart 1894, n°. 9 en sedert
 bij verschillende Koninklijke besluiten is gewijzigd;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:
 In de tabel, bijlage A, behoorende bij het
 Koninklijk besluit van 19 Maart 1895, n°. 27
 wordt:

1°. Onder „1°. De 1ste Divisie”, „2°. De

2de Divisie", „3°. De 3de Divisie" en „4°. De 4de Divisie", onder marechaussees { der 1° klasse
„ 2° klasse
respectievelijk in de 1ste, in de 3de en in de 4de kolom tusschengevoegd:

Marechaussees der 3de klasse ... Memorie ... Memorie.

2°. Onder „3°. De 3de Divisie" achter hoefsmeden, respectievelijk in de 3de, de 4de en de 6de kolom, in plaats van

„1", „1" en „1"
gelezen

„2" „2" en „2"

voorts, in verband daarmede achter „Totaal", respectievelijk in de 3de, de 4de en de 6de kolom in plaats van „147", „3" en „147", gelezen „146", „4" en „146";

3°. Onder „5°. Het wapen der Koninklijke marechaussee" achter „De 3de Divisie", respectievelijk in de 3de, de 4de en de 6de kolom, in plaats van „147", „3" en „147" gelezen „146", „4" en „146" en achter „Totaal", mede respectievelijk in de 3de, de 4de en de 6de kolom, in plaats van „564", „203" en „563" gelezen „563", „204" en „562";

4°. In de kolom „Bijzondere bepalingen": het gestelde achter „g" gelezen als volgt:

„g. De marechaussees der 1ste en der 2de klasse, alsmede de hoefsmeden hebben den „graad van korporaal";

voorts de 2de zinsmede van het gestelde achter „g", gelezen als volgt:

„De marechaussees der 2de en der 3de klasse genieten de soldij, vastgesteld voor de marechaussees in de tabel, behoorende bij het Koninklijk besluit van 31 December 1887, n°. 29, „die der 1ste klasse genieten die soldij met eene „verhooging van f 0.10 per dag."

De Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Ministers van Justitie, van Binnenlandsche Zaken en van Financiën alsmede aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 6den Augustus 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Oorlog,

(get.) SCHNEIDER.

9 Augustus 1895. BESLUIT, tot vaststelling van een reglement voor den bakendienst op eenige openbare wateren. S. 148.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 11 Juni 1895, L. K.; Geeling Waterstaat;

Gezien de wet van 20 April 1895 (*Staatsblad* n°. 71);

Den Raad van State gehoord (advies van den 23 Juli 1895, n°. 20);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister van 5 Augustus 1895, n°. 154, afdeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van de Koninklijke besluiten van 29 December 1867 (*Staatsblad* n°. 170); 18 Mei 1871 (*Staatsblad* n°. 41); 20 April 1882 (*Staatsblad* n°. 53); 4 Juli 1882 (*Staatsblad* n°. 79); 9 October 1887 (*Staatsblad* n°. 171) en 25 December 1889 (*Staatsblad* n°. 198) vast te stellen het navolgende Reglement voor den bakendienst op eenige openbare wateren.

Art. 1. De openbare wateren, waarvan de bebakening in het belang der scheepvaart van Rijkswegen geschiedt, zijn:

de Boven-Rijn,

„ Waal,

„ Boven-Merwede,

„ Beneden-Merwede,

„ Oude Maas,

„ Noord,

het Mallegat en de Dordtsche Kil,

de Nieuwe Merwede,

het Pannerdensch kanaal,

de Neder-Rijn,

„ Lek,

„ Nieuwe Maas boven Rotterdam,

„ Noordgeul, de Botlek en de Brielsche

Maas boven Brielle,

het Beeregat en het Spui,

de Maas,

het Heusdensch kanaal en de in aanleg zijnde

Maas, voor zoover die voor het openbaar

scheepvaartverkeer is of zal worden open-

gesteld,

de Donge beneden Geertruidenberg,

„ Amer,

„ IJssel,

het Zwarte water en Zwolsche diep,

de Hollandsche IJssel,

„ Linge.

2. De in artikel 1 genoemde wateren worden verdeeld in het volgend aantal bakenkwartieren:

NAAM VAN HET WATER.	Aantal bakenkwar- tieren.
Boven-Rijn en Waal	12
Boven-Merwede, Beneden-Merwede, Oude Maas en Noord	6
Mallegat en Dordtsche Kil	1
Nieuwe Merwede	2
Pannerdensch kanaal, Neder-Rijn en Lek	12
Nieuwe Maas	1
Noordgenl, Botlek en Brielsche Maas	1
Beerengat en Spui	1
Maas	16
Heusdensch kanaal, in aanleg zijnde Maas, Donge en Amer	4
IJssel	8
Zwarte water en Zwolsche diep.	2
Hollandsche IJssel	2
Linge	1

3. Er zijn ten hoogste negenenzestig bakenkwartieren. De bakendienst in elk kwartier wordt uitgeoefend door één bakemeester.

De grenzen der bakenkwartieren en de standplaatsen der bakemeesters worden bepaald door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

4. De bakemeesters worden van Onzentwege door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid benoemd, bevorderd en ontslagen.

5. De bakemeesters moeten zijn bekwame schippers, van goed gedrag en vrij van lichaamsgebreken, die hinderlijk kunnen zijn voor de uitoefening van den dienst; zij moeten goed kunnen lezen en schrijven en voldoende bekendheid bezitten met den loop van het vaarwater in hun bakenkwartier.

6. De bakemeesters worden in drie klassen verdeeld.

Tien bakemeesters behooren tot de eerste, twintig tot de tweede, en de overigen tot de derde klasse.

De jaarlijksche bezoldiging bedraagt voor de eerste klasse f 900, voor de tweede klasse f 750 en voor de derde klasse f 600.

7. De dienst der bakemeesters wordt door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid in een instructie geregeld.

8. Het toezicht op den bakendienst wordt uit-

geoefend door de ambtenaren van den Rijkswaterstaat.

De Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 9den Augustus 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) VAN DER SLEJDEN.

(Uitgeg. 17 Aug. 1895.)

12 Augustus 1895. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wetten van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62) en van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 149.

12 Augustus 1895. BESLUIT, betreffende het onderscheidingsteeken voor langdurigen dienst.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Oorlog van 10 Augustus 1895, Kabinet, Litt. K¹²;

Gezien het Koninklijk besluit van 11 Februari 1859, n°. 40, voor zooveel betreft de instelling der chevrons wegens langdurigen dienst en van 1 September 1869 n°. 10, houdende herziening en uitbreiding van de deswege bestaande bepalingen;

Overwegende, dat het wenschelijk is de bedoelde chevrons door andere onderscheidingsteeken te vervangen;

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zooverre van de hiervoren genoemde Koninklijke besluiten en van de nopens die chevrons bestaande verordeningen, te bepalen:

1°. Het onderscheidingsteeken aan vrijwillig dienende onderofficieren en minderen van de landmacht toe te kennen voor zes-, achttien- en dertigjarigen dienst, bestaat in een gekroonde W, geborduurd van: rood garen voor zes jaren dienst, zilverdraad voor achttien jaren dienst, gouddraad voor dertig jaren dienst.

2°. Dit onderscheidingsteeken wordt gedragen op den linker bovenmonw, c. q. boven het distinctief voor scherpschutter of andere emblematische distinctieven; de fourier draagt het c. q. met de andere vorenbedoelde distinctieven, op gelijke wijze binnen den hoek van het distinctief van zijn graad.

3°. Het in dit besluit bedoelde onderschei-

dingsteeken wordt op het tijdstip dat daarop wegens het volbracht aantal dienstjaren, recht wordt verkregen, den militair kosteloos verstrekt.

De Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal gezonden worden aan de Ministers van Binnenlandse Zaken, van Marine en van Koloniën, alsmede aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 12den Augustus 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

19 Augustus 1895. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 8 Maart 1879 (*Staatsblad* n°. 40) houdende bepalingen omtrent het bewaren der oude rechterlijke archieven, welke dagteekenen van vóór de invoering der Fransche wetgeving, en tot opheffing van het Rijks-archieffdepot te Roermond. S. 150.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de gemeenschappelijke voordracht van de Ministers van Binnenlandse Zaken, van Justitie en van Financiën, van 16 Mei 1895, n°. 1057, afdeling Kunsten en Wetenschappen, van den 21 Mei 1895, n°. 132, late afdeling, en 29 Mei 1895, n°. 23 Registratie;

Den Raad van State gehoord (advies van 9 Juli 1895, n°. 9);

Gelet op het nader rapport van de voornoemde Ministers van 30 Juli 1895, n°. 1882, afdeling Kunsten en Wetenschappen, van 1 Augustus 1895, n°. 140, 1ste afdeling en van 13 Augustus 1895, n°. 51, Registratie;

Hebben goedgevonden en verstaan, de navolgende wijzigingen te brengen in het Koninklijk besluit van 8 Maart 1879 (*Staatsblad* n°. 40) achtereenvolgens gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 31 Augustus 1880 (*Staatsblad* n°. 168), 9 October 1888 (*Staatsblad* n°. 141), 20 April 1889 (*Staatsblad* n°. 39) en 29 December 1891 (*Staatsblad* n°. 246):

1°. Artikel 1 wordt gelezen als volgt: „De oude rechterlijke archieven, welke dagteekenen van vóór de invoering der Fransche wetgeving, en thans nog bij de gerechtshoven, arrondissementsrechtbanken en kantongerechten bewaard worden, of nog bij de gemeentebesturen of hypotheekbewaarders berusten, worden overgebracht naar de bewaarplaats der Rijks-archieven te 's Gravenhage of naar die, gevestigd in de hoofd-

plaats der onderscheidene provinciën, en onder bewaring gesteld van den Algemeenen Archivaris des Rijks of van de Rijks-archivarissen in de provinciën.

Naar welke van deze bewaarplaatsen iedere verzameling van oude rechterlijke archieven moet overgebracht worden, staat ter beslissing van den Minister van Binnenlandse Zaken.”

2°. het afzonderlijk depot der Rijks-archieven te Roermond wordt opgeheven;

3°. de tot dat depot behoorende verzamelingen worden overgebracht naar 's Rijks archiefdepot te Maastricht;

4°. de overbrenging, in artikel 1 bedoeld, moet volvoerd zijn vóór 1 Januari 1897.

De Ministers voornoemd zijn, ieder voor zoveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en in afschrift gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 19den Augustus 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Binnenlandse Zaken, (get.) VAN HOUTEN.

(get.)

De Minister van Justitie, VAN DER KAAJ.

(get.)

De Minister van Financiën, SPRENGER VAN EYK.

(Uitgeg. 5 Sept. 1895.)

19 Augustus 1895. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit der Provinciale Staten van Zeeland van 3 Juli 1895 tot benoeming van J. H. SNIJDERS tot lid van Gedeputeerde Staten dier provincie. S. 151.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandse Zaken van 8 Juli 1895, n°. 3309, afdeling Binnenlandsch Bestuur, tot vernietiging van het besluit der Provinciale Staten van Zeeland van 3 Juli jl. tot benoeming van J. H. SNIJDERS tot lid van Gedeputeerde Staten dier provincie;

Overwegende, dat de Provinciale Staten van Zeeland in hunne vergadering van 3 Juli jl. tot lid van Gedeputeerde Staten dier provincie hebben benoemd J. H. SNIJDERS, nadat tot lid van dat college was benoemd P. J. SIEGERS, en laatstgenoemde verklaard had zijne benoeming aan te nemen;

Overwegende, dat P. J. SIEGERS tot echtge-

noote heeft de dochter van een broeder van J. H. SNIJDERS en dus tusschen hen zwagerschap in den derden graad bestaat;

Overwegende, dat het besluit tot benoeming van J. H. SNIJDERS tot lid van Gedeputeerde Staten, nadat P. J. SIEGERS als zoodanig benoemd was en de benoeming had aangenomen, mitendien in strijd is met art. 51 der Provinciale wet;

Gelet op art. 166 der Provinciale wet;

Gehoord den Raad van State (advies van 30 Juli 1895, n°. 10);

Gezien het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 15 Augustus 1895, n°. 3799, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan, voormeld besluit der Provinciale Staten van *Zeeland*, tot benoeming van J. H. SNIJDERS tot lid van Gedeputeerde Staten dier provincie, wegens strijd met de wet te vernietigen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 19den Augustus 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 24 Aug. 1895.)

20 Augustus 1895. BESLUIT, waarbij, met wijziging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* van 30 April 1895, B n°. 822, late afdeling G. S. n°. 5, op de aanvraag van den Kerkeraad der Nederlandsch-Hervormde gemeente te *Maasland* om de Rijksbijdrage, bedoeld in art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs over 1894 ten behoeve van de onder zijn bestuur staande school aldaar, het daartegen ingesteld beroep gegrond wordt verklaard. S. 152.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIV EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den Commissaris der Koningin in de provincie *Zuidholland*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten dier provincie van 30 April 1895, B n°. 822, late afdeling G. S. n°. 5, waarbij is vastgesteld de Rijksbijdrage krachtens art. 54bis der wet regelende het lager onderwijs te verleen en aan den Kerkeraad der Nederlandsch-Hervormde gemeente te *Maasland* voor de onder

zijn bestuur staande school aan de Vleersteeg aldaar:

De Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van 31 Juli 1895, n°. 77);

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 17 Augustus 1895, n°. 6286, afdeling Algemeene Zaken en Computabiliteit;

Overwegende, dat Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* bij hun besluit van 30 April 1895, B n°. 822, 1ste afdeling G. S. n°. 5, bij het vaststellen der Rijksbijdrage, krachtens art. 54bis der wet regelende het lager onderwijs over 1894 te verleen en aan den Kerkeraad der Nederlandsch-Hervormde gemeente te *Maasland* voor de onder zijn bestuur staande school aan de Vleersteeg aldaar, daarbij onder anderen, overeenkomstig de aanvraag van dit bestuur voor het volle jaar 1894 hebben in aanmerking genomen het hoofd der school (VAN NOPPEN) en eene onderwijzeres (mej. GERRITSEN);

dat de Commissaris der Koningin in *Zuidholland* bij adres van 13 Mei 1895 tegen dit besluit bij Ons in hooger beroep is gekomen, op grond dat de lessen eerst den 3 Januari aangevangen zijnde, de bijdrage voor de twee genoemde personen slechts over elf maanden had mogen worden berekend, en dus het totaal der bijdrage met f 33.33 zou behooren te worden verminderd;

Overwegende dat, volgens art. 45, 1°, laatste alinea der wet tot regeling van het lager onderwijs de Rijksbijdrage voor een onderwijzer die in den loop van het jaar wordt in dienst gesteld, berekend wordt in evenredigheid van het aantal volle maanden, dat hij in dat jaar aan de school is verbonden geweest;

Overwegende dat, aangezien het vaststaat dat de school, die het hier geldt, op den 3 Januari 1894 werd geopend, het hoofd, C. V. VAN NOPPEN en de onderwijzeres, A. E. GERRITSEN, derhalve eerst van af dien datum tot en met 31 December 1894 en alzoo gedurende elf volle maanden daaraan zijn verbonden geweest;

dat Gedeputeerde Staten derhalve ten onrechte voor het hoofd en genoemde onderwijzeres de bijdrage voor het volle jaar hebben toegelegd;

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van 14 December 1889 (*Staatsblad* n°. 177);

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Zuidholland*, van 30 April 1895, B n°. 822, 1ste afdeling G. S. n°. 5, het daartegen gericht beroep gegrond te verklaren en mitdien het bedrag der Rijkshijdrage voor voormelde school over het jaar 1894 vast te stellen op f 454.17.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en tegelijk met het rapport van voornoemden Minister in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 20sten Augustus 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN HOUTEN.

(*Uisieg.* 30 Aug. 1895.)

29 Augustus 1895. BESLUIT, tot aanvulling van artikel 3, voorlaatste lid, der bepalingen betreffende het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst, behoorende bij het Koninklijk besluit van 20 Juli 1893 (*Staatsblad* n°. 117). S. 153.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Koloniën, van 31 Juli 1895, Litt. D. n°. 71; Den Raad van State gehoord (advies van 20 Augustus 1895, n°. 8);

Gezien het nader rapport van den Minister van Koloniën, van 26 Augustus 1895, Litt. D, n°. 8;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met aanvulling van het voorlaatste lid van artikel 3 der bepalingen betreffende het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst, behoorende bij het Koninklijk besluit van 20 Juli 1893, n°. 29 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 117 en *Indisch Staatsblad* n°. 257), te bepalen dat tot het afleggen van het tweede gedeelte van genoemd examen ook worden toegelaten zij die voldaan hebben aan een der examens genoemd in artikel 2, 2de lid, van bovenbedoelde bepalingen en in *Nederland* ten genoegen van den Minister van Koloniën en in *Nederlandsch-Indië* ten genoegen van den Gouverneur-Generaal bewijzen dat zij zich voor het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst hebben voorbereid vóórdat in 1895.

1893 de gelegenheid werd gegeven om het af te leggen.

De Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 29sten Augustus 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGMA.

(*Uisieg.* 18 Sept. 1895.)

30 Augustus 1895. BESLUIT, tot vernietiging van art. 26a der algemeene politieverordening voor de gemeente *Tilburg*. S. 154.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 5 Juli 1895, n°. 3142, afdeling Binnenlandsch Bestuur, tot vernietiging van art. 26a der algemeene politieverordening voor de gemeente *Tilburg*;

Overwegende, dat bij gemeld artikel wordt verboden, „aankondigingen of andere geschreven of gedrukte stukken, geen gewone handelsberichten, bekendmakingen van verkooping en verhuuringen zijnde, zonder vergunning van den burgemeester op openbare plaatsen aan te plakken, vast te hechten, te venten, te verspreiden of te koop aan te bieden”;

dat, aangezien art. 7 der Grondwet het recht waarborgt, om door de drukpers gedachten of gevoelens te openbaren, behoudens ieders verantwoordelijkheid voor de wet, het nemen van alle maatregelen, die binnen de grenzen van dat grondwetsartikel ten aanzien van het drukken en verspreiden van geschriften genomen kunnen worden, eene zaak is van algemeen Rijksbelang;

dat art. 150 der Gemeentewet voorschrijft, dat plaatselijke verordeningen niet mogen treden in hetgeen van algemeen Rijksbelang is;

dat dus voormeld artikel der algemeene politieverordening voor de gemeente *Tilburg* in strijd is met art. 150 der Gemeentewet;

Den Raad van State gehoord (advies van 6 Augustus 1895 n°. 42);

Gezien het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 28 Augustus 1895 n°. 4071, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Gelet op art. 153 der Gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan, art. 26a

der algemeene politieverordening voor de gemeente *Tilburg* te vernietigen, wegens strijd met de wet.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 30sten Augustus 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

(*Uitgeg.* 4 Sept. 1895.)

6 September 1895. WET, tot wijziging van de wet op het faillissement en de surséance van betaling, van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 140). S. 155.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1894/95, n°. 61, 1—7.

Hand. id. 1894/95, *bladz.* 1432-1437, 1444-1452.

Hand. 1° Kamer 1894/95, *bladz.* 381, 382, 384.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is eene wijziging te brengen in de wet op het faillissement en de surséance van betaling, van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 140);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Eenig artikel.

In de wet op het faillissement en de surséance van betaling, van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 140), wordt de volgende wijziging gebracht:

In art. 1, 1ste lid, worden de woorden „die ophoudt te betalen” vervangen door de woorden „die in den toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen” en vervalt de zinsnede „indien dit in het gemeenschappelijk belang zijner schuldeischers wenschelijk wordt geoordeeld.”

Art. 6, 2de lid, wordt gelezen als volgt:

„De faillietverklaring wordt uitgesproken, indien summierlijk blijkt van het bestaan van feiten of omstandigheden, welke aantoonen, dat de schuldenaar in den toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen, en, zoo een schuldeischer het verzoek doet, ook van het vorderingsrecht van dezen.”

In art. 198 worden de woorden „had opgehouden te betalen” vervangen door de woorden

„in den toestand verkeerde dat hij had opgehouden te betalen”, en vervalt de zinsnede „, en indien de rechtbank dit in het gemeenschappelijk belang der schuldeischers wenschelijk oordeelt.”

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Assen, den 6den September 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Justitie, (get.) VAN DER KAAAY.

(*Uitgeg.* 9 Sept. 1895.)

6 September 1895. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de op 2 Juli 1895 te *Kopenhagen* tusschen [Nederland en *Denemarken* gesloten additioneele overeenkomst, houdende uitbreiding van het uitleveringsverdrag van 18 Januari 1894 tot de Nederlandsche en Deensche koloniën. S. 156.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de op 2 Juli 1895 te *Kopenhagen* tusschen *Nederland* en *Denemarken* gesloten additioneele overeenkomst, houdende uitbreiding van het uitleveringsverdrag van 18 Januari 1894 tot de Nederlandsche en Deensche koloniën, van welke additioneele overeenkomst, met vertaling, een afschrift aan dit besluit gehecht blijft en daarvan een onafscheidelijk deel uitmaakt;

Gelet dat genoemde additioneele overeenkomst door Ons, namens de Koningin, den 1sten Augustus 1895 is bekrachtigd, alsmede dat de akte, houdende die bekrachtiging, den 27sten Augustus d. a. v. te *Kopenhagen* is nitgewisseld tegen de akte van gelijke strekking van Zijne Majesteit den Koning van *Denemarken*;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 3den September 1895, n°. 9469;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van bedoelde additioneele overeenkomst met hare vertaling te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen, in meergenoemde additioneele overeenkomst vervat.

Assen, den 6den September 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Buitenlandsche Zaken, (get.) J. RÖELL.

(*Uitgeg.* 25 Sept. 1895.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Hoogstderzelver naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden en Zijne Majesteit de Koning van Denemarken, nnttig geoordeeld hebbende het verdrag betreffende de uitlevering van misdadigers den 18den Januari 1894 te Kopenhagen gesloten, tot de Nederlandsche en Deensche Koloniën nit te strekken door middel eener additioneele overeenkomst, hebben te dien einde tot Hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden: Jhr. mr. RUDOLPH AUGUST ALEXANDER EDUARD VON PESTEL, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Ridder-Grootkruis der Orde van Danebrog enz. enz., Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden bij Zijne Majesteit den Koning van Denemarken, en

Zijne Majesteit de Koning van Denemarken den heer Baron KJELD THOR TAGE OTTO VAN REEDTZ-THOTT, Hoogstdezelfs Minister van Buitenlandsche Zaken, Commandeur der Orde van Danebrog en versierd met het erekruis van die orde, die, na elkander hunne volmachten te hebben medegedeeld, welke in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, omtrent het volgende zijn overeengekomen:

Art. 1. De bepalingen van het verdrag van 18 Januari 1894 zullen van toepassing zijn op de koloniën en vreemde bezittingen der beide Hooge contracteerende Partijen, doch gegrondvest zijnde op de wetgeving van het moederland, zullen deze bepalingen wederzijds slechts worden nageleefd voor zooverre zij bestaanbaar zijn met de wetten in die koloniën en bezittingen van kracht.

De aanvraag tot uitlevering van den misdadiger, die de wijk genomen heeft naar eene kolonie in West-Indië, zal ook rechtstreeks kunnen gericht worden door de Gouverneurs van Suriname of van Curaçao tot den Gouverneur der Deensche Antillen en omgekeerd. Deze Gouverneurs zullen de bevoegdheid hebben om, hetzij de uitlevering toe te staan, hetzij de saangelegenheid aan hunne Regeering te onderwerpen.

De termijn voor de iprvrijheidstelling, bedoeld in artikel 10, zal zestig dagen bedragen voor de koloniën buiten Europa gelegen. De arti-

kelen 9 en 10 zullen niet toepasselijk zijn ten opzichte van IJsland en omgekeerd.

2. De tegenwoordige additioneele overeenkomst zal eerst in werking treden vier maanden na de uitwisseling der akten van bekrachtiging.

Zij zal van kracht blijven tot zes maanden na verklaring in tegenovergestelden zin door bene der beide Regeeringen gedaan.

Niettemin zal zij geacht worden te zijn opgezegd door het feit der opzegging van de overeenkomst van 18 Januari 1894.

Zij zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging ervan zullen worden uitgewisseld binnen den termijn van zes weken of, zoo mogelijk, vroeger.

Ten blijké waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden het tegenwoordig verdrag hebben onder teekend en van hunne zegels voorzien.

In dubbel opgemaakt te Kopenhagen den 2den Juli 1895.

(L. S.) (get.) R. VON PESTEL.
" " REEDTZ-THOTT.

11 September 1895. BESLUIT, tot wijziging van het reglement voor de scheepvaart ter beveiliging van de spoorwegbrug over de *Gowwe* in den Rijnspoorweg, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 11 September 1875 (*Staatsblad* n°. 168). S. 157.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 29 Mei 1895, litt. K, afdeling Handel en Nijverheid;

Gezien het Koninklijk besluit van 11 September 1875 (*Staatsblad* n°. 168);

Den Raad van State gehoord (advies van den 6 Augustus 1895, n°. 44);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 7 September 1895, n°. 167, afdeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het reglement voor de scheepvaart ter beveiliging van de spoorwegbrug over de *Gowwe* in den Rijnspoorweg, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 11 September 1875 (*Staatsblad* n°. 168), te wijzigen als volgt:

I. De eerste acht leden van artikel 2 worden vervangen door de volgende bepalingen:

De beweegbare brug moet ten dienste van de scheepvaart zooveel mogelijk open gehouden wor-

den. Indien er tijdelijk geen scheepvaart te verwachten is, kan de brug gesloten blijven.

Met het sluiten van de brug wordt aangevangen, zoodra door het station *Gouda* het sein daartoe aan den brugwachter gegeven is.

Dit sein wordt door het station *Gouda* gegeven 10 minuten voordat een trein de brug bereiken kan.

Indien door weersgesteldheid of andere buitengewone omstandigheden de sluiting vermoedelijk meer tijd dan gewoonlijk vorderen kan, wordt het sein aan den brugwachter zooveel vroeger gegeven, als voor de tijdige sluiting noodig is.

Van voorkomende buitengewone omstandigheden en den diensgevolge noodigen tijd voor het sluiten der brug, wordt door den brugwachter aan het station *Gouda* met het seintoestel kennis gegeven.

Een trein mag van het station *Gouda* niet vertrekken en, van de richting *Rotterdam* of 's *Gravenhage* komende, *Moordrecht*-Aansluiting niet voorbijrijden, voordat aan gezegd station of genoemde aansluiting het bericht ontvangen is, dat de brug gesloten is.

II. Artikel 16 wordt ingetrokken en artikel 17 wordt artikel 16.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegeedeeld zal worden.

Het Loo, den 11den September 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) VAN DER SLEYDEN.

(Uitgeg. 20 Sept. 1895.)

11 September 1895. BESLUIT, houdende regeling van de beëdiging en de installatie van het nieuwe kantonrecht te *Rotterdam* n°. 3. S. 158.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Justitie van den 13den Augustus 1895, late afdeling, n°. 82;

Overwegende, dat het noodzakelijk is de eedsaflegging en de installatie van het bij de wet van 20 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 133) ingestelde nieuwe kantonrecht te *Rotterdam* n°. 3 te regelen;

Geslot op art. 5 van het Reglement I, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 14 September 1838 (*Staatsblad* n°. 36);

Den Raad van State gehoord (advies van den 3den September 1895, n°. 7);

Gezien het nader rapport van den Minister van Justitie van den 7den September 1895, n°. 109, 1ste afdeling;

Hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De beëdiging en de installatie van het bij de wet van 20 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 133) ingestelde nieuwe kantonrecht te *Rotterdam* n°. 3 geschiedt op den dag voorafgaande aan dien waarop genoemde wet in werking treedt in eene plechtige algemeene zitting der arrondissementsrechtbank te *Rotterdam*.

2. De kantonrechter en zijne plaatsvervangers, de ambtenaar van het openbaar ministerie en de griffier bij het nieuwe kantonrecht leggen, hoofd voor hoofd, in handen van de arrondissementsrechtbank den eed (belofte) af, voorgeschreven bij art. 29 der wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie.

Na deze eedsaflegging wordt het kantonrecht te *Rotterdam* n°. 3 door den president van voornoemde rechtbank ten overstaan van dat kantonrecht verklaard te zijn 'geïnstalleerd', ten einde volgens de wet in functie te treden op hetzelfde tijdstip waarop de in artikel 1 genoemde wet in werking treedt.

3. Afschrift van het proces-verbaal van beëdiging en installatie wordt door den griffier bij de arrondissementsrechtbank te *Rotterdam* binnen acht dagen medegeedeeld aan den Minister van Justitie en aan het kantonrecht te *Rotterdam* n°. 3.

4. Ingeval de kantonrechter, eenig kantonrecht-plaatsvervanger, de ambtenaar van het openbaar ministerie of de griffier bij het kantonrecht verhinderd is tegenwoordig te zijn bij de in artikel 1 vermelde beëdiging en installatie, legt hij later den eed (belofte) af op de wijze, voorgeschreven bij het tweede lid van artikel 1 van het Reglement I, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 14 September 1838 (*Staatsblad* n°. 36).

Hij wordt onmiddellijk daarna door den president der rechtbank ten overstaan van de burgerlijke kamer van dit college verklaard te zijn geïnstalleerd in zijn ambt.

Van zijne beëdiging en installatie geschiedt

door den griffier der rechtbank gelijke mededeeling en binnen denzelfden termijn, als bij artikel 3 is voorgeschreven.

De Minister van Justitie in belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 11den September 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Justitie,
(get.) VAN DER KAAJ.

(*Uitgeg.* 14 Sept. 1895.)

13 September 1895. WET, tot wijziging van art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs. S. 159.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1894/95, n° 92, 1—8.

Hand. id. 1894/95, *bladz.* 1278-1284, 1286-1288.

Hand. 1° Kamer 1894/95, *bladz.* 341, 368—370, 375.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is 'art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals dat artikel is vastgesteld bij de wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n° 175) te wijzigen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Art. 1. Aan het 2de lid sub c van artikel 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals dat artikel is vastgesteld bij de wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n° 175) wordt toegevoegd de volgende zinsnede:

behoudens de bepaling van het voorlaatste lid van dit artikel;

2. Tusschen het voorlaatste en laatste lid van het in het vorig artikel vermelde art. 54bis wordt ingevoegd een nieuw lid, luidende:

Wanneer een bestuur niet heeft voldaan aan de voorwaarde vervat in het 2de lid sub c van dit artikel, en het daarvan ten tijde dat de vacature had behooren te zijn aangevuld den arrondissements-schoolopziener in kennis gesteld heeft, kan van die voorwaarde door Ons ontheffing worden verleend, indien het in de maand Januari na afdoop van het kalenderjaar een daartoe strekkend verzoek aan Ons indient, en Ons blijkt dat het, ondanks het aanbieden van eene behoorlijke jaarwedde, niet bij machte is geweest de vacature binnen den gestelden termijn te doen vervullen. Het bestuur zendt alsdan de aanvraag in het vijfde lid van dit artikel bedoeld binnen ééne

maand na de dagteekening van Ons besluit aan Gedeputeerde Staten, die daarop binnen drie maanden beslissen.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 13den September 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

(*Uitgeg.* 21 Sept. 1895.)

14 September 1895. BESLUIT, houdende wijziging van artikel 1 van het Koninklijk besluit van 10 Januari 1886 (*Staatsblad* n° 1), betrekkelijk borgtocht van den Directeur der Staatsloterij. S. 160.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën dd. 12 September 1895, n° 30, Registratie; Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen: Artikel 1 van het Koninklijk besluit van 10 Januari 1886 (*Staatsblad* n° 1) wordt gelezen als volgt:

De Directeur der Staatsloterij stelt vóór of bij de aanvaarding van zijn ambt eenen borgtocht van *vijftig duizend gulden* (f 50,000).

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 14den September 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Financiën,
(get.) SPRENGER VAN EYK.

(*Uitgeg.* 21 Sept. 1895.)

16 September 1895. BESLUIT, waarbij aan het bestuur der gemeente *Leiden* vergunning wordt verleend op het landgoed „Endegeest”, gemeente *Oegstgeest*, een gesticht voor krankzinnigen op te richten. S. 161.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 12 September 1895, n° 3535, afdeling Medische Politie, betreffende een verzoek van het bestuur der gemeente *Leiden*, om vergunning tot oprichting van een gesticht voor krankzinnigen op het landgoed „Endegeest”, gemeente *Oegstgeest*;

210 de artt. 7 en 8 der wet van 7 April 1884
Stad n°. 96), gewijzigd bij art. 10, sub 46°,
 van de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad n°. 64*);

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. Aan het bestuur der gemeente *Leiden* wordt vergunning verleend op het landgoed „*Edegeest*”, gemeente *Oegstgeest*, een gesticht voor krankzinnigen op te richten, overeenkomstig de door dat bestuur overgelegde teekeningen en beschrijving.

2. In het gesticht, bestaande uit drie paviljoenen voor mannen, drie paviljoenen voor vrouwen en de noodige dienstgebouwen en ziekenpaviljoenen, mogen niet meer dan 350 krankzinnigen, 175 mannen en 175 vrouwen, verpleegd worden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken bepaalt, na de voltooiing van elk paviljoen, het tijdstip, waarop dit in gebruik mag worden genomen en het maximum van het getal verpleegden, dat daarin mag worden opgenomen.

3. In elk, voor meer dan één verpleegde bestemd, slaapvertrek, wordt op eene duidelijk zichtbare plaats het aantal personen aangewezen, waarvoor het bestemd is.

4. Zonder goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken mag noch in de lokalen, noch in hnnne bestemming eene verandering gemaakt worden, die invloed heeft op de plaatsruimte of den aanvoer van versehe lucht in de voor de verpleegden bestemde dag- of nachtverblijven.

5. De geneeskundige behandeling der verpleegden wordt opgedragen aan ten minste twee geneeskundigen, die gevestigd moeten zijn in eene woning op het terrein van het krankzinnigengesticht en buiten het gesticht geene geneeskundige praktijk mogen nitoeefenen.

Zoolang het getal verpleegden niet meer dan 200 bedraagt, kan de geneeskundige behandeling aan ten minste één geneeskundige zijn opgedragen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 16den September 1895.

(get.)

E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.)

VAN HOUTEN.

(*Uitgog. 23 Sept. 1895.*)

16- September 1895. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat ter beoordeeling van de vatbaarheid van een vonnis voor hooger beroep nitsluitend in aanmerking komt de straf, gesteld op het feit zooals het is ten laste gelegd, en niet de straf die, naar aanleiding van het onderzoek ter terechtzitting, in een gegeven geval zou kunnen worden toegepast, zoodat het vonnis gewezen ter zake van overtreding van art. 28 der wet tot regeling der jacht en vischerij, met het oog op art. 45 aanhef j°, litt. c, dier wet is onderworpen aan hooger beroep, ook al viel, bij het niet bemachtigen van wild, verbeurdverklaring daarvan niet uit te spreken.

De Hooge Raad enz.

Overwegende dat de req. is gedagvaard ter zake van op de dagen en uren in de dagvaarding vermeld, op de daarin omschreven, aan verschillende eigenaren toebehoorende gronden, door middel van een fret en buidels, pogingen te hebben aangewend om konijnen te bemachtigen zonder voorzien te zijn van eene schriftelijke toestemming van de eigenaars of rechthebbenden, en zonder zich in hun gezelschap te bevinden;

O. dat hetgeen is ten laste gelegd verboden wordt door art. 28 der wet van 13 Juni 1857 (*Staatsblad n°. 87*) en strafbaar is gesteld bij art. 40 dier wet, met gewijzigden tekst in stand gehouden door art. 10, n°. 14, in verband met art. 11 der wet van 15 April 1886 (*Staatsblad n°. 64*), terwijl bij art. 45, lid c, der eerst-gemelde wet, mede van kracht gebleven ingevolge art. 10, n°. 14, der laatstgemelde wet, daarop als bijkomende straf is gesteld de verbeurte ten behoeve van 's Rijks schatkist van de onwettig gevangen konijnen;

O. dat derhalve op de ten laste gelegde feiten eene andere straf is gesteld dan geldboete van ten hoogste f 25, zoodat hier van toepassing was niet de uitzondering, maar de regel van art. 44, 2° lid, R. O., volgens welken de daar bedoelde vonnissen onderworpen zijn aan hooger beroep, zonder dat hierop van invloed kan zijn, dat, bij het niet vangen van konijnen, geen verbeurdverklaring daarvan viel uit te spreken, omdat, ter beoordeeling van de vatbaarheid van een vonnis voor hooger beroep, uitsluitend in aanmerking komt de straf, gesteld op het feit zooals het is ten laste gelegd, en niet de straf die, naar aanleiding van het onderzoek ter terecht-

zitting, in een gegeven geval zou kunnen worden toegepast;

O. dat het beroep in cassatie mitsdien volgens de artt. 103 R. O. en 368 Strafvordering niet-ontvankelijk is;

Gezien art. 370 van dat Wetboek;

Verklaart den req. niet-ontvankelijk in zijn beroep;

Veroordeelt hem in de kosten daarop gevallen.

19 September 1895. BESLUIT, tot nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 4 November 1890 (*Staatsblad* n°. 180), tot bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum van geneeskundigen in het krankzinnigengesticht „het St. Joris Gasthuis” te Delft, gewijzigd bij Koninklijk besluit van 29 December 1891 (*Staatsblad* n°. 245). S. 162.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 17 September 1895, n°. 3590, afdeeling Medische Politie;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij art. 10, sub 46°, van de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Eenig artikel.

Het eerste lid van art. 1 van het Koninklijk besluit van 4 November 1890 (*Staatsblad* n°. 180), tot bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum van geneeskundigen in het krankzinnigengesticht „het St. Joris Gasthuis” te Delft, wordt aldus gelezen:

„In het krankzinnigengesticht „het St. Joris Gasthuis” te Delft mogen niet meer dan 212 krankzinnigen, 106 mannen en 106 vrouwen, verpleegd worden.”

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 19den September 1895.

(get.) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

(*Uitgeg.* 25 Sept. 1895.)

21 September 1895. BESLUIT, houdende bepaling van den dag, waarop de wet van 20 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 138), tot wijziging der wetten van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 76 en 79) ten gevolge van de uitbreiding der gemeente Rotterdam, en regeling van de gevolgen daarvan”, in werking treedt. S. 163.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Justitie van den 19den September 1895, late afdeeling, n°. 109;

Gelet op artikel 9 der wet van 20 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 133);

Hebben goedgevonden en verstaan:

• te bepalen, dat de wet van 20 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 133), houdende wijziging der wetten van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 76 en 79) ten gevolge van de uitbreiding der gemeente Rotterdam, en regeling van de gevolgen daarvan, zal in werking treden op 1 November 1895.

De voormelde Minister is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 21sten September 1895.

(get.) EMMA.

De Minister van Justitie,
VAN DER KAAJ.

(get.)

(*Uitgeg.* 23 Sept. 1895.)

25 September 1895. BESLUIT, houdende afschrijving van het IIde hoofdstuk en overschrijving op het Iste hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1894. S. 164.

26 September 1895. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wetten van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62) en van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 165.

28 September 1895. BESLUIT, houdende beschikking op het beroep, ingesteld door J. P. MOOLMAN c. s. te *Stompwijk* tegen de uitspraak van Gedeputeerde Staten van *Zuid-holland* over hun bezwaarschrift ter zake der verkiezing van een hoofdingeland-plaatsvervanger van *Delfland*. S. 166.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door J. P. MOOIJMAN o. s. ingelanden van het waterschap *Delfland*, wonende te *Stompwijk* tegen de uitspraak van Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* van 5 Februari 1895, n°. 16, over hun bezwaarschrift ter zake der verkiezing van een hoofd-ingeland-plaatsvervanger van *Delfland* in het 1ste district;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van den 19den Juni 1895, n°. 41);

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 24 September 1895, n°. 104, afdeling Waterstaat;

Overwegende, dat op 19 September 1894 in het 1ste district van voornoemd waterschap eene verkiezing heeft plaats gehad tot benoeming van een hoofd-ingeland-plaatsvervanger, waarbij door het stembureau als zoodanig is verklaard verkozen te zijn D. C. LANS, die van de 868 geldige stemmen 450 op zich had vereenigd;

dat tegen die verkiezing door J. P. MOOIJMAN o. s. voorziening is gevraagd bij de Vereenigde Vergadering van *Delfland* op grond dat in strijd met het tweede lid van artikel 84 van het reglement voor genoemd waterschap in voornoemd stembureau J. VAN STOLK zitting heeft gehad, die persoonlijk geen stemgerechtigd ingeland, noch bestuuralid in dat waterschap is;

dat die Vergadering bij haar besluit van 8 November 1894 dat verzoek om voorziening niet-ontvankelijk heeft verklaard, tegen welk besluit genoemde MOOIJMAN o. s. bij Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* voorziening hebben gevraagd, aanvoerende dat iedere handeling verricht door een op eene met het reglement strijdige wijze samengesteld stembureau moet geacht worden te zijn eene onregelmatigheid als bedoeld is bij art. 53 van voormeld reglement;

dat Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* bij hun besluit van 5 Februari 1895, n°. 16, dit bezwaar ongegrond verklaard en de toelating van voornoemden D. C. LANS als hoofd-ingeland-plaatsvervanger bevestigd hebben, in hoofdzaak op grond dat de bevoegdheid der gestemd hebbende ingelanden, om tegen den uitslag der verkiezing op te komen, volgens art. 53 beperkt is tot het geval eener onregelmatigheid, die bij de *verkiezing*, dat is bij de stemming of het werk der kiezers zou hebben plaats gehad, en mitdien niet uitgebreid mag worden tot het geval eener onregel-

matigheid bij de daaraan voorafgegane samenstelling of benoeming van het stembureau door Dijkgraaf en Hoogheemraden;

dat voormelde MOOIJMAN o. s. tegen die uitspraak van Gedeputeerde Staten bij Ons zijn gekomen in beroep, hoofdzakelijk op grond dat zij noch met de letter noch met den geest van art. 84 van voormeld reglement overeenkomt en de samenstelling van het stembureau een deel uitmaakt van de verkiezing, omdat als deze niet gehouden wordt ook geen stembureau benoemd wordt, en een bureau niet samengesteld volgens de voorschriften van het reglement, uit dien hoofde geene wettige besluiten nemen kan;

Overwegende, dat bij de beoordeeling in beroep van de rechtmatigheid van een uitspraak krachtens art. 55 van het reglement van *Delfland* gegeven door Gedeputeerde Staten omtrent het al dan niet toelaten van een hoofd-ingeland-plaatsvervanger tot de Vereenigde Vergadering van dat waterschap, alles wat bij diens verkiezing is voorgevallen of daarop betrekking heeft, behoort onderzocht te worden en aan Onze beslissing onderworpen is, omdat daarbij als hoofdzaak de vraag moet behandeld worden, of de verkiezing die tot de bestreden benoeming heeft geleid, op regelmatige wijze, dat is, onder andere, met inachtneming van alle de reglementaire bepalingen, die bij zoodanige verkiezing moeten nageleefd worden, heeft plaats gehad;

dat tot de in art. 53 van het genoemde reglement bedoelde „onregelmatigheid die bij de verkiezing heeft plaats gehad” ter zake waarvan ingelanden voorziening kunnen vragen, voorzaker behoort de onregelmatigheid, dat bij de verkiezing een niet wettig samengesteld stembureau fungeert, zoodat appellanten in hun beroep wel ontvankelijk moeten worden geacht;

dat evenwel uit ingewonnen ambtsberichten is gebleken dat J. VAN STOLK die bij bovenvermelde verkiezing in het stembureau zitting heeft gehad en tot de besluiten van dat bureau mitdien heeft medegewerkt, bij het besluit van Dijkgraaf en Hoogheemraden van *Delfland* van 17 Augustus 1894 voor deze verkiezing tot lid van het stembureau is benoemd als „directeur der naamloose vennootschap „de Nederlandsche Cementsteenfabriek” te *Vrijdenbos* als vertegenwoordigende die vennootschap in en buiten rechten”;

dat art. 84, 2de lid van het reglement tot leden van het stembureau benoembaar stelt alle

ingelanden, dat zijn grondbezitters van *Delfland*, en tot deze, blijkens het gaarderboek, behoort de evengeoemde vennootschap, welke niet anders dan in de persoon van haren directeur kon — maar dan ook als zoodanig recht had — in het stembureau zitting te nemen;

dat alzoo in, dit noch in eenig ander opzicht van onregelmatigheid, die bij de verkiezing zou hebben plaats gehad, is gebleken;

Gezien het reglement voor het Hoogheemraadschap van *Delfland*, vastgesteld bij besluit van de Staten der provincie *Zuidholland* van den 2den December 1852, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 20sten December 1852, n°. 35, laatstelijk gewijzigd door de Staten dier provincie bij hun besluit van 12 Juli 1889, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 2 Augustus 1889, n°. 20;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het beroep van appellanten tegen het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* dd. 5 Februari 1895, n°. 16, voor zoover daarbij de toelating van den heer D. C. LANS tot hoofd-*ingeland-plaats*vervanger van *Delfland* is bevestigd, ongegrond te verklaren.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en te gelijk met het rapport van voornoemden Minister in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 28sten September 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) VAN DER SLEYDEN.

(Uitg. 9 Oct. 1895.)

30 September 1895. BESLUIT tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Boskoop* van 12 September 1895 tot benoeming van een tijdelijken wethouder. S. 167.

Geschorst tot 1 Januari 1896.

11 October 1895. BESLUIT tot wijziging van Reglement I, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 14 September 1888 (*Staatsblad* n°. 36) en gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 17 December 1875 (*Staatsblad* n°. 244), 29 April 1877 (*Staatsblad* n°. 90), 11 Augustus 1879 (*Staatsblad* n°. 150), 4 November 1884 (*Staatsblad* n°. 221) en 14 December 1886 (*Staatsblad* n°. 200). S. 168.

1895.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Justitie van den 25sten September 1895, 1ste afdeling, n°. 93;

Overwegende, dat het noodzakelijk is het bij besluit van 14 September 1888 (*Staatsblad* n°. 36) vastgestelde en bij besluiten van 17 December 1875 (*Staatsblad* n°. 214), 29 April 1877 (*Staatsblad* n°. 90), 11 Augustus 1879 (*Staatsblad* n°. 150), 4 November 1884 (*Staatsblad* n°. 221) en 14 December 1886 (*Staatsblad* n°. 200) gewijzigde Reglement I in overeenstemming te brengen met de wet van 20 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 132);

Den Raad van State gehoord (advies van den 8sten October 1895, n°. 10);

Gezien het nader rapport van den voormelden Minister van den 10den October 1895, 1ste afdeling, n°. 103;

Hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. In het eerste lid van artikel 12 van Reglement I worden de woorden: „bij de Arrondissements-Regtbank te *Rotterdam* uit de President of een der Vice-Presidenten en zes Regters;” vervangen door de woorden: „bij de Arrondissements-Regtbank te *Rotterdam* uit den President of een der Vice-Presidenten en zes Regters;” bij de Arrondissements-Regtbank te *'s Gravenhage* uit den President of Vice-President en vier Regters;”.

2. Tusschen het vijfde en het zesde lid van artikel 89 van gemeld Reglement wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

„Bij de Arrondissements-Regtbank te *'s Gravenhage* is de eerste Kamer zamengesteld uit den President of Vice-President en vijf Regters, alsmede uit den Officier of een Substituut-Officier en den Griffier of een Substituut-Griffier, en de tweede Kamer uit den President of Vice-President en twee Regters, alsmede uit den Officier of een Substituut-Officier en den Griffier of een Substituut-Griffier.”

3. Dit besluit treedt in werking gelijktijdig met de wet van 20 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 132).

. De Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 11den October 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Justitie, (get.) VAN DER KAAJ.

(Uitg. 12 Oct. 1895.)

16 October 1895. **BESLUIT**, houdende bepaling van den dag, waarop de wet van 20 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 132), houdende nadere wijziging van het laatstelijk bij de wet van 28 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 132) gewijzigde artikel 1 der wet van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 79) „tot vaststelling van de klassen en zamenstelling der arrondissement-regtbanken, van de jaarwedden der leden van en ambtenaren bij die regtbanken, alsmede van de klassen der kantongeregten en van de jaarwedden der kantonregters en der ambtenaren bij de kantongeregten”, in werking treedt. S. 169.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Justitie van den 12den October 1895, 1ste afdeeling, n°. 115;

Gelet op artikel 3 der wet van 20 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 132);

Hebben goedgevonden en verstaan:
te bepalen, dat de wet van 20 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 132), houdende nadere wijziging van het laatstelijk bij de wet van 28 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 132) gewijzigde artikel 1 der wet van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 79) „tot vaststelling van de klassen en zamenstelling der arrondissement-regtbanken, van de jaarwedden der leden van en ambtenaren bij die regtbanken, alsmede van de klassen der kantongeregten en van de jaarwedden der kantonregters en der ambtenaren bij de kantongeregten”, zal in werking treden op 1 November 1895.

De voormelde Minister is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 16 October 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Justitie,
VAN DER KAAJ.

(get.)

(Uitgeg. 18 Oct. 1895.)

19 October 1895. **BESLUIT**, tot wijziging der bepalingen omtrent den uitvoer van azijn met afschrijving van den accijns. S. 170.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van

Financiën van den 7 September 1895 n°. 49,
Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien de artt. 49, 51 en 52 der wet van 25 Juli 1871 (*Staatsblad* n°. 92), de wetten van 27 Jnni 1876 (*Staatsblad* n°. 130) en 4 Mei 1889 (*Staatsblad* n°. 44) en de artt. 9 en 10 van het Koninklijk besluit van 7 November 1876 (*Staatsblad* n°. 193);

Gelet op art. 1 der wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 61), art. 1 der wet van 28 December 1879 (*Staatsblad* n°. 250), de wetten van 30 December 1882 (*Staatsblad* n°. 253), 31 December 1884 (*Staatsblad* n°. 259), 25 December 1887 (*Staatsblad* n°. 221), 31 December 1890 (*Staatsblad* n°. 195) en 29 December 1893 (*Staatsblad* n°. 248);

Den Raad van State gehoord (advies van 1 October 1895, n°. 22);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Financiën van 15 October 1895, n°. 38, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De afschrijving, bedoeld bij litt. e van art. 49 der wet van 25 Juli 1871 (*Staatsblad* n°. 92), wordt voor azijn ook dan verleend wanneer de uitvoer geschiedt over algemeen of particulier entrepôt op den voet van dit besluit.

In de aangifte tot uitvoer wordt van die bestemming melding gemaakt.

Het particulier entrepôt moet voor dit doel in het bijzonder door den Minister van Financiën toegelaten zijn.

2. Op den uitvoer volgens art. 1 zijn van toepassing de bepalingen voor den rechtstreekschen uitvoer van azijn, vastgesteld bij het 9de Hoofdstuk der Algemeene Wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38), en bij de artt. 51 en 52 der wet van 25 Juli 1871 (*Staatsblad* n°. 92) zooals die zijn gewijzigd bij de wetten van 27 Juni 1876 (*Staatsblad* n°. 130) en 4 Mei 1889 (*Staatsblad* n°. 44) en bij het Koninklijk besluit van 9 October 1889 (*Staatsblad* n°. 129) met dien verstande dat de afteekening van het consent volgens art. 71 der Algemeene Wet geschiedt bij den opelag van den azijn in het entrepôt.

3. De azijn mag in het entrepôt worden vermengd met buitenlandschen azijn. De vermenging geschiedt onder toezicht van ambtenaren nadat de hoeveelheid van iedere soort door hen is opgeuomen. Zij kunnen van den azijn wederzijds verzegelde monsters nemen, waarvoor de

noodige flesschen door den entrepositaris moeten worden verstrekt.

4. De binnenlandsche azijn, de buitenlandsche azijn en het mengsel van beide soorten moeten in het entrepôt afgescheiden van elkander worden gehouden.

5. Uitslag van azijn uit het entrepôt geschiedt in geene mindere hoeveelheid dan van vijf hectoliter.

Vermengde azijn mag niet tot binnenlandsch verbruik worden nitgealagen.

Uit het particulier entrepôt mag ook geen onvermengde azijn tot zoodanig verbruik worden nitgealagen.

6. Voor de toepassing van art. 94 der voormelde Algemeene Wet wordt de vermengde azijn als buitenlandsche aangemerkt. In de aangifte tot uitslag uit het entrepôt worden behalve de hoeveelheid en de sterkte der uit te voeren partij, ook vermeld de hoeveelheid en de sterkte van den binnenlandschen en van den buitenlandschen azijn, waarnit de partij bestaat.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 19den October 1895.

(*get.*) E M M A.

De Minister van Financiën,

(*get.*) SPRENGER VAN EYK.

(*Uitgeg. 28 Oct. 1895.*)

21 October 1895. BESLUIT, waarbij, met vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Friesland* van 13 Juni 1895, n°. 58, 2de afd. F, alsnog goedkenning wordt verleend aan de begrooting der gemeente *Bolsward* voor het jaar 1895, zooals die door den raad dier gemeente is vastgesteld. S. 171.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep van den raad der gemeente *Bolsward* tegen een besluit van Gedeputeerde Staten van *Friesland* van 13 Juni 1895, n°. 58, 2de afd. F, waarbij goedkeuring is onthouden aan de begrooting dier gemeente voor 1895;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van 11 September 1895, n°. 88);

Op de voordracht van den Minister van

Binnenlandsche Zaken van 16 October 1895, n°. 4710, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende, dat Gedeputeerde Staten van de provincie *Friesland* bij resolutie van den 13 Juni 1895, n°. 58, 2de afd. F, hante goedkeuring aan de begrooting der gemeente *Bolsward* voor 1895 hebben onthouden, omdat de raad deser gemeente deze begrooting en wel hoofdstuk 6, afdeling 3, kosten der zorg voor de openbare veiligheid, art. 1, a, zooals die door burgemeester en wethouders was voorgedragen in dier voege, dat daarin was opgenomen de jaarwedde van een inspecteur van politie ad f 800, niet heeft vastgesteld, maar de jaarwedde van dien ambtenaar daarnit heeft weggenomen en het begrootingscijfer met het bedrag van het voorgedragen tractement heeft verminderd, omdat de betrekking toen vacceerde en de raad hare vervulling niet op nieuw noodig achtte;

dat de raad tegen voormeld besluit van Gedeputeerde Staten tot niet-goedkeuring der begrooting voor 1895 bij Oua voorziening heeft gevraagd;

Overwegende, dat de raad de noodzakelijkheid van de aanstelling van een inspecteur van politie boven en behalve de reeds bestaande politiemacht in de gemeente betwist op gronden, die niet van gewicht ontbloot zijn;

Overwegende, dat alzoo het geschil, hoewel rechtstreeks slechts de begrooting voor één jaar betreffende, loopt over de vraag, of de aanstelling te *Bolsward* van een inspecteur van politie boven het tijdens de vaststelling der begrooting aanwezige personeel ter duurzame versterking van de politie aldaar noodig moet worden geacht:

dat deze vraag, waaromtrent het oordeel van den Burgemeester noch voor den raad en Gedeputeerde Staten, noch bij de beoordeeling van het beroep voor de Kroon bindend is, alsnog zou behooren te worden onderzocht, doch dit onderzoek niet meer kan worden vastgeknoopt aan een beroep omtrent de begrooting van 1895, vermits na afloop van zoodanig onderzoek het begrootingsjaar 1895 bijna geheel soude zijn verstreken en eventueel het brengen van den door den raad bestreden post op de begrooting voor dat jaar weinig of geen gevolg meer soude hebben;

dat, waar niet is gebleken, dat ook al moge duurzame versterking der politie door aanstelling van een inspecteur noodig zijn, die aanstelling voor 1895 noodig is, de begrooting kan worden

goedgekeurd, zooals die door den raad op 8 November 1894 is vastgesteld;

Gezien de wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 86);

Hebben goedgevonden en verstaan, met vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Friesland* van 13 Juni 1895, n°. 58, 2de afd. F, alsnog goedkeuring te verleenen aan de begroting der gemeente *Bolsward* voor 1895, zooals die door den raad dier gemeente op 8 November 1894 is vastgesteld.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en tegelijk met de in hoofde dezes vermelde voordracht van genoemden Minister in de *Nederlandsche Staatscourant* opgenomen zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, Afdeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 21sten October 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 30 Oct. 1895.)

21 October 1895. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, hondende beslissing dat onder het woord „arbeid” in art. 1 der wet van 1 Maart 1815 (*Staatsblad* n°. 21), voorkomende, niet is te begrijpen elke, ook de meest onbeduidende werkzaamheid, die tot de nitoeffening van eenig handwerk of eenige nijverheid behoort of daarmede in verband staat.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie, door den requirant voorgesteld bij memorie: schending door niet-toepassing van de artt. 1 en 6 der wet van 1 Maart 1815 (*Staatsblad* n°. 21) in verband met art. 214 Strafvordering, vermits de ten laste gelegde feiten, welke wettig en overtuigend bewezen verklaard werden met uitzondering van de niet-noodzakelijkheid van dien arbeid, welke beweerd wordt niet te zijn gebleken, behooren gequalificeerd te worden als: het op Zondag openbaren arbeid verrichten zonder schriftelijke toestemming van de plaatselijke regeering;

Overwegende dat de geref. heeft terechtstaan ter zake van op Zondag 7 October 1894, des voormiddags tusschen 6 en 7½ uur te Wouw den hierna omschreven openbaren arbeid te hebben verricht en te hebben doen verrichten zonder

dat daartoe noodzakelijkheid bestond en zonder schriftelijke toestemming van de plaatselijke regeering aldaar, namelijk dat hij ten tijde voormeld buiten op het onafgesloten terrein van de stoomroomboterfabriek te Wouw, waarvan hij bekl. is directeur, zoodanig dat het zichtbaar was van den openbaren Rijksweg aldaar, kunnen gevuld met melk, die door J. L. E., inwonenden dienstknecht van P. W., waren nedergezet op eene op genoemd onafgesloten terrein aanwezige bank, staande tegenover eene geopende deur, welke toegang geeft tot gemelde fabriek, van die bank heeft opgenomen en door bedoelde openstaande deur in die fabriek heeft binnengebracht, en kunnen gevuld met melk, welke door A. U., landbouwer, op bedoelde bank waren nedergezet, op dezelfde wijze in de fabriek heeft binnengebracht met behulp van den arbeider J. v. T.;

O. dat de kantonrechter die feiten — met uitzondering van de niet-noodzakelijkheid van den verrichten arbeid — bewezen heeft geoordeeld, maar van meening is geweest, dat zij niet vallen onder de verbodsbepalingen van de wet van 1 Maart 1815 (*Staatsblad* n°. 21) omdat die wet, blijkens haren aanhef, kennelijk alleen doelt op dusdanigen arbeid, waardoor de plichtmatige viering van den dag des Heeren zou kunnen worden gestoord; dat nu de arbeid bedoeld bij de bewezen verklaarde feiten, die slechts bestond in het dragen van enkele kannen melk in eene fabriek, uit den aard der zaak van korten duur was en dan ook geen groote lichamelijke inspanning vereischt, en dergelijke arbeid, al is hij in het openbaar verricht, niet geacht kan worden de plichtmatige viering van den Zondag te hebben gestoord;

O. dat het eerste voorschrift van genoemde wet aldus luidt: „dat op Zondagen en op zoodanige godsdienstige feestdagen als door de kerkgenootschappen van den Christelijken godsdienst dezer landen algemeen erkend en gevierd worden, niet alleen geene beroepsbezigheden zullen mogen verricht worden, welke den godsdienst zouden kunnen storen, maar dat in het algemeen geen openbare arbeid zal plaats hebben dan in geval van noodzakelijkheid, als wanneer de plaatselijke regeering daartoe schriftelijke toestemming kan geven”;

O. dat het ter beoordeeling van het al of niet gegrondde van het middel van cassatie enkel aankomt op de vraag, of onder het woord „ar-

heid" in de aangehaalde wetsbepaling te begrijpen is elke, ook de meest onbeduidende werkzaamheid, die tot de nitoeffening van eenig handwerk of eenige nijverheid behoort of daarmede in verband staat;

O. dat, al moge de kantonrechter verkeerdelijk aan den aanhef der wet zijn hoofdgrond van beslissing hebben ontleend, hij terecht heeft gelet op de omstandigheid, dat de werkzaamheid, die het hier geldt, is geweest van korten duur en met geringe moeite is verricht;

O. toeh, dat, naar het Nederlandsche taaleigen, het woord „arbeid", vergeleken met het synonieme woord „werk", zich van dit laatste onderscheidt, doordien het „altijd het begrip meebrengt van *vermoedende* inspanning der lichaamskrachten of geestvermogens, al kan men ook — vergelijkender wijze — van een *lichteren*, ja zelfs van een *lichten* arbeid spreken";

O. dat de verdere voorschriften der wet van 1 Maart 1815 geen enkelen grond geven om aan te nemen dat de wetgever het woord „arbeid" in ruimeren zin zou hebben willen bezigen dan door den aard van dat woord wordt bepaald, terwijl de omstandigheid, dat het onder n°. 2 dier wet voorkomend verbod om openlijk koopwaren nit te stallen of te verkoopen niet tot het niterste wordt gedreven, maar geringe eetwaren uitzondert, veelmeer bevestigt, dat het bedoelde woord behoort te worden uitgelegd zonder de grenzen der redelijkheid nit het oog te verliezen;

O. dat alzoo het middel van cassatie is ongegrond;

Verwerpt het beroep; de kosten te dragen door den Staat.

24 October 1895. **BESLUIT**, houdende beschikking op het beroep ingesteld door de firma **BANKEN EN SCHELLEN** en **J. L. WIJERS** te *Eindhoven* tegen het besluit van burgemeester en wethouders dier gemeente van 19 October 1894, waarbij nieuwe voorwaarden zijn verbonden aan de bij hnn besluit van 23 October 1893 aan laatstgenoemden door dat college verleende vergunning tot het oprichten van eene door stoom gedreven cichoreifabriek. S. 172.

IN NAAM VAN **H. M. WILHELMINA**, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door de firma **BANKEN EN SCHELLEN** en **J. L. WIJERS** te *Eindhoven* tegen het besluit van burgemeester

en wethouders dier gemeente van 19 October 1894, waarbij nieuwe voorwaarden zijn verbonden aan de bij hnn besluit van 23 October 1893 aan laatstgenoemden door dat college verleende vergunning tot het oprichten van eene door stoom gedreven cichoreifabriek op een te *Eindhoven* gelegen perceel *Groote Berg*, wijk I, n°. 1030, kadastraal bekend in sectie D n°. 341;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur gehoord, (adviezen van 12 Juni 1895, n°. 30 en van 1 Augustus 1895, n°. 30/24);

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 18 October 1895, n°. 155, afdeling Arbeid en Fabriekawezen;

Overwegende:

dat burgemeester en wethouders van *Eindhoven* bij hun hierboven laatstvermeld besluit bovenvermelde vergunning, waartegen geen bezwaren waren ingebracht en ook bij hun college niet bestonden, hebben verleend, waarna die inrichting, opgericht in December 1893, in werking gebracht en op 1 Juli 1894 aan de firma **BANKEN EN SCHELLEN** in eigendom is overgegaan;

dat vier maanden na het in werking brengen deser fabriek eenige personen, zeggende te zijn bewoners en gebruikers van panden in de omgeving der fabriek gelegen, tegen de voormelde vergunning bezwaren hebben ingebracht bij het gemeentebestuur, op grond van schade, omdat zij zich een lagere huurprijs hunner huizen zouden moeten getroosten dan die vroeger door hen werd genoten, of wel hunne panden onverhuurd zouden blijven, en van hinder wegens walgelijke en ondragelijke uitdampingen, die uit de fabriek ontsnappen en woonhuizen, zelfs met gesloten deuren, zouden binnendringen en verpesten, waarvan het gevolg zoude zijn, dat de kinderen in de nabij de fabriek gelegen school van het Departement *Eindhoven* der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen voortdurend van luchtverversching zouden zijn verstoken en die uitdampingen bij zuidoosten wind ook in de kerkgebouwen der Roomsch-Katholieken en Israëlieten zouden doordringen;

dat burgemeester en wethouders van *Eindhoven* bij hnn besluit van 19 October 1894 daarop aan de bovenbedoelde door hen onvoorwaardelijk verleende vergunning een viertal voorwaarden hebben verbonden, teneinde aan de bij hen ingebrachte bezwaren van schade en hinder zooveel mogelijk te gemoet te komen en wel:

1°. afsniting van het lokaal waar de wortels

gebrand en de trommels geledigd worden, van het overige gedeelte der fabriek;

2°. sluiting van alle ramen, vensters en deuren gedurende den tijd, dat in de fabriek werk wordt verricht;

3°. het aanbrengen van een 16 meter hoogen koker tot boven de nok van het dak en van voldoende wijdte ten genoegen van burgemeester en wethouders, voorzien van een snelwerkende door het stoomwerktuig in beweging gebrachte aspirator;

en 4°. verwijdering van den rook van het vuur, waarboven de trommels verhit worden, door dien koker;

dat tegen dit besluit zoowel de tegenwoordige eigenaars der fabriek als de primitieve verkrijger der vergunning bij ons in beroep zijn gekomen op grond dat het voldoen aan bovenvermelde voorwaarden hun groote kosten zal berekenen; dat het door hen bestreden besluit niet met redenen omkleed is en geene beslissing bevat omtrent de gegrondheid der tegen de verleende vergunning ingebrachte bezwaren, doch deze stilzwijgend aanneemt zonder vermelding van feiten, waaruit schade of hinder zonden zijn gebleken; dat de ondervinding de noodzakelijkheid van het opleggen van nieuwe voorwaarden niet heeft bewezen; dat uit de bij Koninklijk besluit van 13 Augustus 1887 aan art. 17 der wet van 2 Juni 1875 (*Staatsblad* n°. 95) gegeven juiste nitlegging van de bij dat artikel aan burgemeester en wethouders verleende bevoegdheid slechts een niterst omzichtig gebruik mag worden gemaakt; dat de ingezetenen, die voormelde bezwaren hebben ingebracht niet allen zijn onmiddellijke naburen, en daarentegen 35 in de onmiddellijke nabijheid der fabriek wonende personen, blijkens eene door appellat overgelegde verklaring getuigen van de fabriek niet den minsten hinder te hebben; dat het gebruik van de nntsschool met open ramen, zoolang de fabriek in werking is, steeds onbelemmerd heeft plaats gehad, evenzeer als dat van de Roomsche-Katholieke en Israëlitische kerken, die tegenover elkander gelegen zijn, terwijl geen bestuur van die kerken ooit eenig bezwaar heeft ingediend; eindelijk dat de uitdampingen der cichoreifabriek noch walgelijk noch ongezond zijn;

Overwegende:

dat volgens art. 17 der bovenaangehaalde wet het opleggen van nieuwe voorwaarden aan een concessionaris alleen mag geschieden, wanneer

de ondervinding de noodzakelijkheid daarvan mocht aantoonen;

dat die noodzakelijkheid nit feiten behoort te blijken en het aanvoeren van klachten door naburen daartoe onvoldoende moet worden geacht, vermits niet het oordeel van belanghebbenden over de noodzakelijkheid om nieuwe voorwaarden op te leggen kan beslissen;

dat wel door eenige ingezetenen van *Eindhoven* over hinder door stankverspreiding is geklaagd, doch dat het bestaan van dien hinder door eene bij het appellatoir adres overgelegde verklaring van meerdere, voor een deel in de onmiddellijke nabijheid der fabriek wonende ingezetenen is weersproken;

dat het door appellanten bestreden besluit uitsluitend op die weersproken klachten berust en geen feiten vermeldt die aan burgemeester en wethouders van *Eindhoven* de overtniging hebben gegeven, dat hier de noodzakelijkheid, door de ondervinding aangetoond, is gebleken om nieuwe voorwaarden op te leggen;

dat uit het bovenbedoeld besluit niet blijkt, dat burgemeester en wethouders van *Eindhoven* een onderzoek hebben ingesteld naar de noodzakelijkheid om nieuwe voorwaarden op te leggen;

dat het bestreden besluit derhalve niet voldoet aan hetgeen bij het 1ste en 2de lid van meer genoemd artikel is voorgeschreven;

Overwegende:

dat uit de verklaringen van den Provinciaalen Hoofdingenieur in *Noordbrabant*, van den Inspecteur van den arbeid in de 1ste inspectie en van den Inspecteur van het geneeskundig Staatstoezicht voor *Limburg* en Oostelijk *Noordbrabant* niet de uit bepaalde feiten voortvloeiende noodzakelijkheid, door de wet gevorderd tot het opleggen van nieuwe voorwaarden is gebleken;

dat er derhalve geen termen zijn alsnog aan den concessionaris nieuwe voorwaarden op te leggen;

Gezien de wet van 2 Juni 1875 (*Staatsblad* n°. 95);

Hebben goedgevonden en verstaan, het besluit van burgemeester en wethouders van *Eindhoven* van 19 October 1894, waarbij aan de aan J. L. WIJERS, bij besluit van 23 October 1893 verleende vergunning tot oprichting van eene door stoom gedreven cichoreifabriek nieuwe voorwaarden worden opgelegd, te vernietigen.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit,

dat in het *Staatsblad* geplaatst, met het rapport van den voornoemden Minister in de *Staatscourant* openbaar gemaakt en aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, in afschrift medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 24sten October 1895.

(get.)

E M M A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) VAN DER SLEUYDEN.

(*Uitgeg.* 8 Nov. 1895.)

25 October 1895. BESLUIT, betrekkelijk de lichting der nationale militie van het jaar 1896.
S. 173.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Oorlog, van Binnenlandsche Zaken en van Marine, van 17 October 1895, VIIde Afd., n°. 63, van 19 October 1895, n°. 1726 M., afdeling Militie en Schutterijen, en van 21 October 1895, Bureau Personeel, n°. 24;

Gelet op de wet van 19 Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72), betrekkelijk de nationale militie;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. De lichting der militie van het jaar 1896 bedraagt 11,000 man, waarvan 600 man voor den dienst ter zee bestemd worden.

2. De hoegrootheid van het aandeel, door elke provincie in die lichting te dragen, wordt aan-

gewezen in de vierde kolom van den staat, bij dit besluit behoorende.

3. De lotelingen, voor den dienst ter zee te bestemmen, worden daartoe gekozen uit degenen, die zich overeenkomstig artikel 150 van voren- genoemde wet, zooals dat artikel tijdelijk is gewijzigd bij de wet van 4 April 1892 (*Staatsblad* n°. 56) waarvan de duur der werking is verlengd bij de wet van 20 April 1895 (*Staatsblad* n°. 68), aangemeld hebben om bij de zeemilitie te dienen.

Het aantal, door elke provincie te leveren in het voor den dienst ter zee bestemde deel der lichting, wordt voor zoover mogelijk bepaald naar de verhouding, welke bestaat tusschen het getal dergenen, die zich in de provincie voor den dienst bij de zeemilitie hebben aangemeld, en het gezamenlijk getal van hen, die in het geheele Rijk zich daarvoor hebben opgegeven.

De Ministers van Oorlog, van Binnenlandsche Zaken en van Marine zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 25sten October 1895.

(get.)

E M M A.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

De Minister van Marine,
(get.) VAN DER WIJCK.

(*Uitgeg.* 8 Nov. 1895.)

Behoort bij het Koninklijk besluit van 25 October 1895 (*Staatsblad* n°. 178).

STAAT, *aanzijzende het door elke provincie te dragen aandeel in de lichte der nationale militia van 1896, ten bedrage van 11,000 man.*

PROVINCIEËN.	Aantal ingeschrevenen, waarnaar het aandeel der provincie, volgens art. 2 der wet, is berekend.	UITSLAG DER GLOBALE BEREKENING.	OPGELEGD AANDEEL.	Opmerkingen.
Noordbrabant	5087	1252 $\frac{20144}{44678}$	1252	* Deze breuken zijn, als de hoogste, elk voor een geheel gerekend, tot het vinden van de bij de globale berekening te kort komende manschappen.
Gelderland	5247	1291 $\frac{37703^*}{44678}$	1292	
Zuidholland	9054	2229 $\frac{8738}{44678}$	2229	
Noordholland	7847	1981 $\frac{43782^*}{44678}$	1982	
Zeeland	2061	507 $\frac{19254}{44678}$	507	
Utrecht	2085	513 $\frac{15186}{44678}$	513	
Friesland	3501	861 $\frac{43243^*}{44678}$	862	
Overijssel	3082	746 $\frac{32219^*}{44678}$	747	
Groningen	2841	699 $\frac{21076^*}{44678}$	700	
Drenthe	1800	320 $\frac{3040}{44678}$	320	
Limburg	2623	645 $\frac{35690^*}{44678}$	646	
TOTAAL	44678	10994 $\frac{268068}{44678}$	11000	

Ons bekend,

De Minister van Oorlog,
De Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Minister van Marine,

(get.)

SCHNEIDER.
 VAN HOUTEN.
 VAN DER WIJCK

26 October 1895. BESLUIT, houdende wijziging van het Koninklijk besluit van 6 October 1862 (*Staatsblad* n°. 182), betreffende de vrijdommen van invoerrecht. S. 174.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
 WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 26 September 1895 n°. 53, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien de artikelen 8 en 7 der wet van 15 Augustus 1862 (*Staatsblad* n°. 170), houdende de vaststelling van het tarief van rechten op den ; n-, uit- en doorvoer;

Herzien het Koninklijk besluit van 6 October 1862 (*Staatsblad* n°. 182);

Den Raad van State gehoord (advies van den 15 October 1895 n°. 14);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Financiën van 23 October 1895, n°. 32, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besniten:

Art. 1. Met wijziging in zoover van art. 2 van het Koninklijk besluit van 6 October 1862 (*Staatsblad* n°. 182) worden ter verkrijging van den vrijdom van invoerrecht bij den wederinvoer van gouden en zilveren werken, die na met

teruggaaf van belasting te zijn uitgevoerd, binnen twee jaar onverkocht van vreemde markten terugkomen, de volgende bepalingen in acht genomen.

2. De aangifte volgens art. 70 der wet van 18 September 1852 (*Staatsblad* n°. 178) vermeldt:

a. dat voor de goederen toepassing van den in art. 1 bedoelden vrijdom verlaagd wordt;

b. dagteekening en nommer van het document waarmede zij indertijd zijn uitgevoerd.

Op die aangifte wordt, tegen zekerheidstelling volgens art. 71 dier wet, een volgbrief afgegeven waarmede de goederen worden overgebracht naar het kantoor van waarborg, waar zij indertijd voor uitvoer zijn gestempeld.

3. De ambtenaren aan dat kantoor vergelijken de goederen met den volgbrief en het onder art. 2 lett. b bedoelde document en stellen van hunne bevinding eene verklaring op het extract van den volgbrief.

4. De vrijdom wordt op schriftelijk verzoek van belanghebbenden door den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen verleend nadat aan hem zijn overgelegd brieven of andere bescheiden, waarnit blijkt, dat de voorwerpen onverkocht uit het buitenland terugkomen en nadat hem uit de in het vorig artikel bedoelde verklaring is gebleken, dat de goederen van Nederlandschen oorsprong, en niet langer dan twee jaren geleden uitgevoerd zijn.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 26sten October 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Financiën,

(get.) SPRENGER VAN EYK.

(*Uitgely. 7 Nov. 1895.*)

26 October 1895. MISSIVE, van den Minister van Justitie aan de procureurs-generaal bij de gerechtshoven, betreffende teruggaaf van als overtuigingsstukken gediend hebbende voorwerpen.

De voorwerpen die als overtuigingsstukken hebben gediend en waarvan de teruggaaf krachtens art. 219 Wetboek van Strafvordering door den rechter is bevolen, worden tot nu toe in den regel ter griffie bewaard tot dat zij door den in het vonnis vermelden persoon worden afgehaald.

Kennelijk is het de bedoeling van dat artikel, de voorwerpen te doen terugzenden en niet af te wachten, dat zij door de belanghebbenden, die

trouwens meestal met 's rechters uitspraak niet bekend zijn, worden opgevorderd.

Ik heb derhalve de eer U te verzoeken en de Officieren van Justitie bij de arrondissementrechtbanken alsmede de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de kantongerechten te doen verzoeken, als belast met de uitvoering van het vonnis, bedoelde voorwerpen, tenzij daarop door den eigenaar of rechthebbende onder den griffier beslag zij gelegd, onmiddellijk na afdoop van den in art. 219 bepaalden termijn, aan den in het vonnis vermelden persoon toe te zenden en hem van de verzending schriftelijk kennis te geven.

Bij verzending van gelden en geldswaarden, moeten maatregelen worden genomen tegen schade door vermissing, zoo van de post wordt gebruik gemaakt door aanteekening en anders, zoo noodig, door verzekering.

De kosten op de verzending vallende, kunnen worden in rekening gebracht bij eene declaratie, ingericht overeenkomstig n°. 24 der bij het tarief van gerechtskosten in strafzaken behoorende modellen wegens voorgeschoten porten en frankerengelden waarvoor geen vrijdom is verleend.

Een enz.

De Minister van Justitie,

(get.) VAN DER KAAY.

28 October 1895. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de in het eerste lid van art. 184 Strafrecht voorkomende woorden: „vordering krachtens wettelijk voorschrift gedaan” te kennen geven eene vordering, tot het doen waarvan een daartoe strekkend voorschrift den met de uitoefening van toezicht belasten ambtenaar uitdrukkelijk bevoegd verklaart, of wel die hij doet op grond van eene bij dergelijk voorschrift aan de personen die het aangaat, jegens hem, in zijn hoedanigheid opgelegde stellige verplichting, en dat als zoodanige vordering niet is te beschouwen de vordering door een burgemeester, tevens secretaris der gemeente, aan een wethouder gedaan tot het mede-onderteekenen van een besluit van den raad der gemeente overeenkomstig artikel 102 der gemeentewet.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie, namens de requiranten voorgesteld bij pleidooi, luidende:

Schending, althans verkeerde toepassing, van art. 184 Strafrecht in verband met de artt. 70

en 102 der gemeentewet, doordien het gerechtshof te 's Hertogenbosch bij zijn arrest van 30 Mei 1895 heeft aangenomen dat, wanneer de burgemeester die een wethouder de onderteekening afvraagt van een door den raad genomen besluit, die afvraging is eene vordering krachtens wettelijk voorschrift door een ambtenaar met de nitoeffening van eenig toezicht belast, en de weigering van den wethouder om te onderteekenen strafbaar heeft geoordeeld volgens voormeld art. 184 Strafrecht;

Overwegende dat naar luid van het op het verzet der requiranten door het hof bekrachtigde arrest van 30 Mei 1895, te hunnen laste als bewezen is aangenomen, dat zij „opzettelijk als wethouders van de gemeente Wijk en Aalbrng aldaar den 27 December 1893 niet hebben voldaan aan de vordering hun gedaan door den burgemeester, tevens secretaris dier gemeente, tot het mede-onderteekenen van een besluit van den raad dier gemeente van bovengenoemden datum, houdende machtiging tot het voeren eener civiele procedure door die gemeente tegen eenige ingezetenen, waaronder ook de beklagde A. v. W. behoorde”;

O. dat het hof de eerste zinsnede van art. 184 Strafrecht, op dit feit toepasselijk heeft geoordeeld op grond dat het 2° lid van art. 102 der gemeentewet voorschrijft, dat in eene gemeente, waar de burgemeester tevens met de taak van secretaris is belast, de stukken die van den raad en van burgemeester en wethouders uitgaan, mede door een der wethouders moeten worden onderteekend; dat alzoo in dit geval gemeld raadsbesluit, houdende machtiging tot procederen, om tot uitvoering te kunnen worden gebracht, behoudens de nadere goedkeuring van Gedeputeerde Staten, behoorde te zijn voorzien van de mede-onderteekening van één der wethouders; dat, daar de burgemeester, volgens art. 70 der gemeentewet, als hoofd van den raad en van het college van burgemeester en wethouders belast is met de uitvoering hunner besluiten, hij uit den aard der zaak moet geacht worden belast te zijn met de nitoeffening van toezicht op alles wat strekken moet om een door den raad genomen besluit tot uitvoering te kunnen brengen en dus ook toe te zien, dat het uit te voeren besluit mede-onderteekend zij door een der wethouders zooals in deze door het 2° lid van art. 102 der gemeentewet wordt gevorderd; dat, met het oog op dit vereischte van de wet in verband met den aan den burgemeester opge-

dragen last tot uitvoering van 's raads besluiten, de burgemeester geacht moet worden en de nitoeffening van dat toezicht en de bevoegdheid om van de wethouders de mede-onderteekening van 's raads besluit te vorderen te ontleenen aan de wet, zoodat de vordering in deze door den met de nitoeffening van eenig toezicht belaste ambtenaar is gedaan krachtens wettelijk voorschrift;

O. dat tegen deze beschouwing waaromtrent het hof bij zijn arrest van 12 Juni 1895 nader verklaard, dat het daarbij heeft doen nitkomen, dat de nitoeffening van toezicht in deze door den burgemeester en diens bevoegdheid tot de gedane vordering zoo al niet onmiddellijk dan toch zeer zeker middellijk nit de artt. 70 en 102, 2° lid, der gemeentewet voortvloeien — het middel van casuatie is gericht;

O. daaromtrent, dat de redeneering van het hof niet kan opgaan;

O. toch, dat de in het 1° lid van art. 184 Strafrecht voorkomende woorden: „vordering krachtens wettelijk voorschrift gedaan” te kennen geven eene vordering, tot het doen waarvan een daartoe strekkend voorschrift den met de nitoeffening van toezicht belaste ambtenaar uitdrukkelijk bevoegd verklaart, of wel die hij doet op grond van eene bij dergelijk voorschrift aan de personen die het aangaat, jegens hem, in zijne hoedanigheid opgelegde stellige verplichting;

O. dat dit dan ook duidelijk uitkomt in de talrijke gevallen, waarin het bedoelde onderdeel van art. 184, blijkens de geschiedenis der wording van dat artikel, voornamelijk bestemd is te voorzien, te weten de gevallen waarin het openbaar gezag inlichtingen noodig heeft om de behoorlijke uitvoering der wetten te verzekeren, in al welke gevallen de verplichting tot het verstreken dier inlichtingen nader wordt bepaald door de vermelding der ambtenaren jegens wie zij moet worden nagekomen;

O. dat het hof ten onrechte meent, dat het wettelijk voorschrift om de requiranten tot de van hen geëischte mede-onderteekening te nopen, zou zijn vervat in art. 70 der gemeentewet, omdat, daargelaten dat het hier niet geldt de eigenlijke uitvoering van een raadsbesluit, maar slechts de formaliteit om tot die uitvoering te kunnen geraken, laatstgenoemd artikel geen nazin voor wethouders is geschreven en ook in geen deele de strekking heeft aan dezen middellijk eenige verplichting op te leggen;

O. dat bij gemis van eenig ander voorschrift,

hetwelk aan een wethouder, die in het geval der requiranten verkeert, tegenover den burgemeester de verplichting oplegt de bedoelde formaliteit te vervullen — hoedanig voorschrift art. 182 der gemeentewet niet oplevert —, het in de eerste plaats voor de toepasselijkheid van de eerste zinsnede van art. 184 Strafrecht noodig vereischte, dat de vordering krachtens wettelijk voorschrift moet zijn gedaan, hier ontbreekt, weshalve het middel van cassatie op dat punt is gegrond, en bijgevolg niet behoeft te worden onderzocht of de burgemeester belast is met de nitoeffening van eenig toezicht, waarmede de aan de requiranten gestelde eisch in verband ware te brengen geweest;

O. dat het bij het in deze zaak gewezen arrest van 30 Mei 1895 bewezen verklaarde feit ook bij geen andere wet of wettige verordening strafbaar is gesteld;

Vernietigt het arrest door het gerechtshof te 's Hertogenbosch op 12 Juni 1895 in deze zaak gewezen;

Rechtdoende krachtens art. 105 R. O.;

Gezien de artt. 267, 215 en 370 Strafvordering;

Vernietigt het bij laatstgemeld arrest bekrachtigd arrest van hetzelfde gerechtshof van 30 Mei 1895, met instandhouding alleen van de bij dat arrest uitgesproken vernietiging van het vonnis der arrondissements-rechtbank te 's Hertogenbosch van 19 Maart 1895;

Ontslaat de requiranten van alle rechtsvervolgung ter zake van het bewezen verklaarde feit;

De kosten in eersten aanleg, hooger beroep en cassatie gevallen te dragen door den Staat, met uitzondering van de in hooger beroep door het verstek veroorzaakte, die op ieder der requiranten voor de helft, zoo noodig bij lijfswang van ten hoogste één dag, zullen kunnen worden verhaald.

31 October 1895. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, hondende beslissing dat onze wet erkent een principieel verschil tusschen de zaken, die deel uitmaken van het publiek domein, en andere en dat de voorschriften van den vierden titel, Boek II, van het B. W. op de zaken, die deel uitmaken van het publiek domein, bepaaldelijk op de in art. 577 bedoelde wegen, niet toepasselijk zijn.

De Hooge Raad enz.,

Partijen gehoord;

Gezien de stukken;

Overwegende dat als eenig middel van cassatie is voorgesteld: Schending van de artt. 713, 625, 626, 577, 672, 721, 678, 690, 693 tot 696, 700, 676, 720, 555, 593, 1210, 1868, 1481, 1779 en 1290 B. W., 491 B. R., 55, 189 en 152 der Grondwet, IV van de additionneele artikelen der Grondwet, 88, 90 en 91 van het Decreet van 16 December 1811, contenant réglement sur la construction, la réparation et l'entretien des routes, 3 en 4 S. B. van 10 Februari 1816 nopens de beplantingen der groote wegen enz. en 5 Koninklijk besluit van 20 Januari 1829 n°. 88, doordien het hof beslist heeft dat het gebod om bij het planten van hoog opschietende boomen bij gebreke van bijzondere reglementen of van vaste en erkende gebruiken, den afstand van 20 palmen van de scheidslinie der beide erven in acht te nemen, niet toepasselijk is voor openbare wegen, op grond:

1°. dat deze wegen, als deel uitmakende van het publiek domein, zijn buiten den handel, immers aan het privaatrechtelijk verkeer onttrokken, met dit gevolg dat daarop, behoudens de uitzondering van art. 577 B. W., geen private rechten door derden kunnen worden nitgeoefend, en de titel van het Burg. Wetb., handelende over de rechten en verplichtingen tusschen eigenaars van naburige erven, niet van toepassing is;

2°. dat, als zijde de beplanting der openbare Rijkswegen een tak van den publieken dienst, het de taak der overheid is om de rooilijn voor de te planten boomen te bepalen; bij de vervulling van welke taak zij geheel vrij is, en naar goedvinden beslist, onafhankelijk van de bepalingen van het burgerlijk recht, moettende hetgeen in strijd daarmede door de overheid mocht zijn gedaan ten nadeele van de aangelegen erven, worden beschonwd als een publieke last, dien de aangelegen eigenaren hebben te dragen;

O. daaromtrent, dat naar aanleiding van het 1° onderdeel van het middel twee vragen te beantwoorden zijn;

1°. erkent onze wet een principieel verschil tusschen de zaken, die deel uitmaken van het publiek domein, en andere?

2°. zoo ja, zijn dan de voorschriften van den IV titel, Boek II, van het Burg. Wetb. op eerstgenoemde zaken, bepaaldelijk op de in art. 577 bedoelde wegen, toepasselijk?

O. ad Ium:

dat reeds in het Romeinsche recht als bniten den handel beschonwd werden de zaken die tot gebrnik en nnt van alle ingezetenen bestemd waren (res publicae); en eveneens art. 538 C. N. onderscheid maakte tusschen de zaken, die behooren tot het domaine public, en die, welke vatbaar zijn voor bijzonderen eigendom;

dat nu wel in art. 577 B. W. de redactie van dit laatste artikel gewijzigd is, maar uit niets blijkt, dat de wetgever daarmede bedoeld heeft het genoemde onderscheid op te heffen;

dat integendeel de bepaling, dat de in het artikel genoemde zaken den Staat „toebehooren”, niets anders kan beteekenen dan dat de Staat dit recht heeft als zoodanig, krachtens zijn publiekrechtelijk karakter, onafhankelijk van de gewone wijzen, waarop de eigendom verkregen of verloren wordt;

dat hiertegen wel door den eischer is aangevoerd, dat het recht van den Staat in de artt. 575 en 579 B. W. „eigendom” wordt genoemd, maar daaruit niet mag worden afgeleid, dat deze eigendom in geenerlei opzicht onderscheiden zou zijn van dien der bijzondere personen;

dat toch niet alleen in art. 676 B. W. de uitdrukking „openbaar domein” behouden is, maar bovendien de Staat zeer wel privaatrechtelijk eigenaar der res publicae kan heeten, al worden de gewone regelen betreffende den eigendom door de omstandigheid, dat zij, aan het gewone verkeer onttrokken, ten algemeenen nntte bestemd zijn, in menig opzicht gewijzigd;

dat de eerste vraag mitsdien toestemmend moet worden beantwoord:

O. ad IIum:

dat hieromtrent door den eischer is aangevoerd, dat de in den vierden titel omschreven verplichtingen door onzen wetgever, in afwijking van den Code Napoleon, beschouwd worden als verplichtingen der eigenaars, zoodat, al neemt men aan, dat de hier bedoelde zaken zelve bniten den handel zijn, haar eigenaar toch tot het nakomen daarvan verplicht kan wezen;

dat echter, al ware dit op zich zelf juist, daaruit geenszins zoude volgen, dat onze wetgever, voorschriften gevende omtrent de rechten en verplichtingen der eigenaars van naburige erven, onder dit laatste woord ook de in art. 577 genoemde zaken heeft willen begrijpen;

Dat toch dit woord, in zijne ruimste betee-

kenis genomen, niet meer omvat dan alle gebonwde en ongebonwde eigendommen, en daaronder, naar het gewone spraakgebruik, niet vallen de openbare wegen, wateren en andere in art. 577 genoemde zaken;

dat voorts uit den geheelen inhoud van den titel blijkt dat ook de wetgever het woord in denzelfden zin genomen heeft;

dat terecht dienaangaande in het beklagde arrest wordt overwogen, dat in art. 700 de woorden „erf” en „openbare weg” in tegenstelling met elkander worden gebruikt; terwijl verder in verschillende artikelen, handelende over afscheiding van aan elkander grenzende eigendommen en over de rechten van licht en uitzicht over eens anders erf, bepalingen voorkomen, die ten duidelijkste aantoonen, dat de titel niet voor openbare wegen is geschreven;

dat, waar de eischer zich mitsdien op geenerlei wetbepaling kan beroepen tot staving van het door hem beweerde recht, het middel moet worden verworpen, zonder dat het noodig is, de bij het tweede onderdeel van het middel tegen den verderen inhoud van het arrest aangevoerde grieven te onderzoeken;

Verwerpt het beroep en veroordeelt den eischer in de kosten.

6 November 1895. BESLUIT, betrekkelijk de Nederlandsche vereeniging tot het verleen van hulp aan zieke en gewonde krijgslieden in tijd van oorlog, genaamd: „*het Nederlandsche Roode Kruis*.” S. 175.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Oorlog en van Marine, dd. 19 Augustus 1895, Kabinet, litt. E⁴⁴, en van 21 Augustus 1895, Bureau B, n°. 14;

Overwegende, dat bij de Conventie, te Genève gesloten op den 22sten Augustus 1864, en krachtens Koninklijk besluit van den 21sten Jnli 1865, onder n°. 85 in het *Staatsblad* geplaatst, met de contracterende Mogendheden en die daarna later zijn toegetreden, overeengekomen is, in tijden van oorlog de zieke en gekwetste militairen van alle natiën te beschermen, door het beginsel van onzijdigheid toe te passen op de plaatsen waar zij zich bevinden, hetzij bij transporten, hetzij in ambulancen, infirmeriën, hospitalen of particuliere woningen; dat deze overeenkomst is uitgegaan van het

verlangen der Regeeringen om de rampen van den oorlog niet alleen, voor zooveel in haar vermogen is, te verzachten, maar ook om de pogingen van bijzondere personen en vereenigingen tot hetzelfde doel te bevorderen;

dat te dien einde overeenkomstig het Koninklijk besluit van 19 Juli 1867, n°. 60 — in het *Staatsblad* geplaatst ingevolge het Koninklijk besluit van 29 December 1869 (*Staatsblad* n°. 210) — eene Nederlandsche Vereeniging tot het verlenen van hulp aan zieke en gewonde krijgslieden in tijd van oorlog is opgericht;

Overwegende, dat het wenschelijk is gebleken, dat reeds in tijd van vrede een geregeld overleg plaats hebbe tusschen het hoofdcomité van die Vereeniging en de Departementen van Oorlog en van Marine, opdat het optreden van de Vereeniging te allen tijde behoorlijk voorbereid en geregeld zij;

dat mitsdien gemeld Koninklijk besluit van 19 Juli 1867, n°. 60, aanvulling behoeft en ook uit anderen hoofde eene wijziging van dat Koninklijk besluit wenschelijk is,

Den Raad van State gehoord (advies van 1 October 1895, n°. 20);

Gezien het nader rapport van voormelde Ministers dd. 28 October 1895, Kabinet, litt^a. S¹, en 31 October 1895, Bureau B, n°. 32;

Hebben goedgevonden en verstaan, met intrekking van het Koninklijk besluit van den 19 Juli 1867, n°. 60, te bepalen:

Art. 1. Er bestaat eene Nederlandsche Vereeniging tot het verlenen van hulp aan zieke en gewonde krijgslieden in tijd van oorlog.

De Vereeniging draagt den naam van „*het Nederlandsche Rode Kruis*.”

2. In alle gemeenten van het Rijk, alsmede in de koloniën en bezittingen des Rijks in andere werelddeelen kunnen afdelingen worden opgericht.

De bedoelde afdelingen kunnen geheel of gedeeltelijk uit vrouwen bestaan.

3. De vereeniging wordt bestuurd door een hoofdcomité, dat zijn zetel heeft te 's Gravenhage.

4. De eereleden van de vereeniging, alsmede de voorzitter, de leden en de secretaris van het hoofdcomité worden bij Koninklijk besluit benoemd.

5. Het hoofdcomité benoemt een zijner leden tot ondervoorzitter en een tot penningmeester.

6. De voorzitter en de leden van het hoofdcomité verrichten hunne werkzaamheden als zoodanig gratis.

De secretaris van het hoofdcomité geniet van rijkswege een toelage, waarvan het bedrag bij Koninklijk besluit wordt vastgesteld.

Moeten zij zich in dienst van de vereeniging buiten hunne woonplaats begeven, dan genieten zij van rijkswege vergoeding voor reis- en verblijfkosten, overeenkomstig de bepalingen van het Koninklijk besluit van 5 Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 4).

Het Rijk voorziet, zooveel mogelijk, in de lokalen voor de werkzaamheden van het hoofdcomité vereischt.

7. Het teeken van onzijdigheid, ingesteld bij art. 7 van de conventie van 22 Augustus 1864 — in het *Staatsblad* geplaatst, ingevolge het Koninklijk besluit van den 21 Juli 1865 (*Staatsblad* n°. 85) — bestaande in een vlag of een armband, vertoonende een gelijkarmig, nit vijf gelijke vierkanten bestaand rood kruis op een witten grond, is ook het onderscheidingsteeken van „*het Nederlandsche Rode Kruis*.”

De voorzitter, de leden en de secretaris van het hoofdcomité en die van de besturen der afdelingen, bedoeld bij art. 2 van dit besluit, zijn gerechtigd tot het dragen van voormeld onderscheidingsteeken.

In tijd van oorlog is voor het dragen van meervermeld onderscheidingsteeken door het, bij eene troepenafdeeling of bij eene linie of stelling ingedeelde personeel der vereeniging, eene bijzondere machtiging noodig van den commandant van die troepenafdeeling, linie of stelling.

Het bovenomschreven rood kruis op een witten grond wordt van wege het hoofdcomité of de besturen van de afdelingen der vereeniging, als merk van herkomst op de van hen uitgaande goederen of de verpakking daarvan geplaatst.

8. De door de vereeniging, overeenkomstig het bepaalde bij art. 1 van dit besluit, te verlenen hulp aan zieke en gewonde krijgslieden geschiedt:

1°. *ingeval van een oorlog, waarbij Nederland betrokken is,*

in aansluiting bij de geneeskundige diensten der land- en der zeemacht;

2°. *in geval van een oorlog, waarbij Nederland niet betrokken is,*

nadat daartoe de Koninklijke machtiging is gevraagd en verkregen en in overleg met de autoriteiten door de regeeringen van de oorlogvoerende Mogendheden daarvoor aangewezen.

Hulp alleen door toezending van geld of van

goederen, die te allen tijde onmiddellijk hier te lande in voldoende hoeveelheid kunnen verkregen worden, kan zonder die machtiging of dat overleg worden verleend.

9. De snb 1° van art. 8 van dit besluit bedoelde aansluiting wordt, reeds in tijd van vrede, zooveel mogelijk voorbereid en geregeld.

Tot dat doel wordt het volgende bepaald:

De inspecteur van den geneeskundigen dienst der landmacht en de inspecteur van den geneeskundigen dienst der zeemacht zijn, krachtens hun ambt, lid van het hoofdcmité. Zij nemen deel aan zijne beraadslagingen, werkzaamheden en besniten, verstrekken daarbij de gewenschte inlichtingen over de organisatie en andere aangelegenheden betreffende de strijdkrachten te land en te water en den geneeskundigen dienst, en treden bij het voorbereiden en het nemeu van maatregelen ter verkrijging van de sub 1 van art. 8 bedoelde aansluiting en wijders in het geval van verstrekking van hulp, als bedoeld sub 2° van art. 8, op als vertegenwoordigers van de Regeering.

Zij zijn tevens bevoegd om het hoofdcmité de gelegenheid te geven, zich op de hoogte te stellen van het materieel, waarover de militaire geneeskundige dienst voor de vervulling van zijn taak in oorlogstijd kan beschikken.

In den loop van het derde kwartaal van elk jaar, worden door het hoofdcmité mededeelingen gedaan aan de Ministers van Oorlog en van Marine betreffende het personeel en het materieel, dat de vereeniging, op het tijdstip der mededeeling, beschikbaar heeft.

10. In geval van mobilisatie wordt aan het hoofdkwartier van het veldleger, en, zoo noodig, ook aan het hoofdkwartier van de liniën en stellingen, een lid van het hoofdcmité, als gedelegeerde, toegevoegd.

Die gedelegeerde draagt den titel van „Commissaris van het Nederlandsche Roode Kruis.”

11. De chefs van den geneeskundigen dienst bij het hoofdkwartier van het veldleger, bij de staven van elke divisie of zelfstandige brigade en bij de hoofdkwartieren van elk der liniën en stellingen, stellen in tijd van oorlog, na gehouden overleg met den gedelegeerde in art. 10 bedoeld, — behoudens de goedkeuring van de bevelvoerende autoriteiten en voorts met inachtneming van de bepalingen, vervat in de voorschriften betreffende den militairen geneeskundigen dienst; in tijd van oorlog — vast, waar,

wanneer en op welke wijze gebruik zal worden gemaakt van de diensten van het personeel en materieel der vereeniging.

12. De bestaande statuten van de vereeniging worden door het hoofdcmité in overeenstemming gebracht met de bepalingen van dit besluit en daarna onderworpen aan de Koninklijke goedkeuring.

Het hoofdcmité stelt de reglementen van orde voor de vereeniging vast.

De Ministers van Oorlog en van Marine zijn belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Ministers van Buitenlandsche Zaken, van Binnenlandsche Zaken, van Justitie en van Koloniën, aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer, en dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 6den November 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Oorlog,

(get.) SCHNEIDER.

De Minister van Marine,

(get.) VAN DER WIJCK.

(Uitgeg. 29 Dec. 1895.)

6 November 1895. BESLUIT, van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, betreffende vaststelling van het goedkenringsmerk voor den ijk en herijk der maten en gewichten enz. voor 1896.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid;

Gelet op de Koninklijke besluiten van 9 November 1869 (*Staatsblad* n°. 167) en 15 October 1873 (*Staatsblad* n°. 137), waarbij de stempelmerken en het afkeuringsmerk voor den ijk der maten en gewichten zijn vastgesteld en op art. 9 van het bij Koninklijk besluit van 12 September 1874 (*Staatsblad* n°. 128) vastgestelde reglement betreffende de samenstelling, het onderzoek en den ijk der gasmeters;

Heeft goedgevonden:

1°. te bepalen, dat het goedkeuringsmerk gedurende het jaar 1896 te bezigen, zal zijn:

bij den ijk en herijk der maten en gewichten de letter *g* in den gewonen schrijfvorm;

bij den ijk en herijk van gasmeters de *Koninklijke Kroon*;

2°. ter algemeene kennis te brengen, dat het merk van het ijkkantoor, waar de eerste stempeling

heeft plaats gehad, volgens de Ministeriele beschikkingen van 26 Januari 1873, n°. 174 en 22 November 1878, n°. 47, afdeling Handel en Nijverheid, 1ste onderafdeling, voor elk der nagenoemde ijkantoren bestaat uit het cijfer achter den naam van elk kantoor uitgedrukt:

's Hertogenbosch 1, Breda 2, Arnhem 3, Nijmegen 4, 's Gravenhage 5, Rotterdam 6, Leiden 7, Dordrecht 8, Amsterdam 9, Alkmaar 10, Hoorn 11, Middelburg 12, Utrecht 14, Leenwarden 15, Zwolle 16, Groningen 17, Assen 18, Maastricht 19.

's Gravenhage, den 6 November 1895.

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal, (get.) DE BOSCH KEMPER.

11 November 1895. WET, betreffende ruiling van grond tusschen de gemeente Rotterdam en den Staat der Nederlanden. S. 176.

11 November 1895. WET, verklarende het algemeen nut der onteigening van eigendommen, noodig voor den aanleg van een spoorweg van Schagen naar Wognum. S. 177.

11 November 1895. WET, tot bekrachtiging van den onderhandschen verkoop, aan A. J. M. MULDER te 's Gravenhage, van een strookje spoorweggrond aan het stationsplein van den Staatspoorweg aldaar. S. 178.

11 November 1895. WET, houdende goedkeuring van den onderhandschen verkoop van een gedeelte van den Hoogen Zeedijk onder Zevenbergen aan het Waterschap der Haven en Sassen van Zevenbergen. S. 179.

18 November 1895. BESLUIT, tot onteigening van gronden in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarwoude, welker bezit, ten behoeve van den vestingbouw, vereischt wordt tot het maken van wegen langs de Zijlwatering in den Vereenigten Binnenvolder en langs den Hoogen dijk. S. 180.

22 November 1895. CIRCULAIRE van den Minister van Justitie aan de burgemeesters van Amsterdam, Utrecht, 's Gravenhage en Rotterdam, betreffende de verhouding tusschen meerdere commissarissen van politie in eene gemeente.

Mij is meermalen gebleken, dat in sommige gemeenten eene verkeerde opvatting bestaat van de strekking van het o. a. tot Uwen ambtsvoorganger

gerichte schrijven van den toenmaligen Minister van Justitie dd. 7 Januari 1879, 3^e afd., n°. 145, ten aanzien van de verhouding tusschen meerdere commissarissen van politie in eene gemeente, inzonderheid tusschen den hoofdcommissaris en de commissarissen.

Die opvatting schijnt veelal deze te zijn, dat de commissarissen geheel zelfstandig moeten optreden en de bevelen van den hoofdcommissaris niet zouden behoeven op te volgen.

Daartoe geeft vermeld schrijven echter geene aanleiding. Integendeel wordt daarin uitdrukkelijk gezegd, dat voor zoover de gemeente-politie betreft, de bepaling der gemeentewet, die de commissarissen van politie stelt onder de bevelen van den burgemeester, voldoende is om eene regeling der verhouding tusschen meerdere commissarissen van politie in eene gemeente en tusschen den hoofdcommissaris en de commissarissen, waar deze noodig mocht blijken, tot etand te brengen, daar in de regeling van die verhouding voor zooveel noodig naar plaatselijke of persoonlijke omstandigheden door de bevelen des burgemeesters als hoofd der gemeente-politie zal kunnen en moeten worden voorzien.

Deze meening mijns ambtsvoorgangers is ook de mijne. Ook ik acht den burgemeester, onder wiens bevelen, voor zooveel de gemeente-politie betreft, ook de commissarissen van politie zijn gesteld, volkomen bevoegd aan die ambtenaren zoodanige voorschriften te geven, hetzij in den vorm eener algemeene regeling of instructie, hetzij voor bepaalde omstandigheden en personen in anderen, meer bijzonderen vorm, dat zij verplicht worden in zaken van gemeente-politie de bevelen van den hoofdcommissaris op te volgen.

Mocht het alzoo door U wenschelijk geacht worden in het belang der gemeente-politie eene dergelijke regeling in te voeren, dan zou de aangehaalde brief van den Minister van Justitie U daarvan niet behoeven terug te houden.

Mijnerzijds worden de noodige voorschriften gegeven aan de procureurs-generaal, fungerend directeuren van politie, opdat, onverlet de hun bij de art. 7 en 8 van het Koninklijk besluit van 17 December 1851 (*Staatsblad* n°. 166) toegekende bevoegdheden, in de gemeenten, waar eene organisatie in den bedoelden zin voor de gemeente-politie bestaat of alsnog door U mocht worden tot stand gebracht, de Rijkspolitie, van de diensten der gemeente-politie gebruik makende, die organisatie steeds eerbiedige en zich daarnaar

richtte, o. a. door bevelen, welke aan de commissarissen en dienaren der gemeente-politie aldaar moeten worden verstrekt, uitsluitend te geven aan den hoofdcommissaris. (1)

In verband hiermede stel ik er prijs op kennis te mogen nemen van de regelingen der gemeente-politie ten Uwent, die van invloed kunnen zijn op de wijze, waarop de algemeene of Rijkspolitie van de diensten van eerstgenoemde gebruik maakt.

Voor zoover de commissaris van politie optreedt als hulp-officier van justitie, is hij zelfstandig ambtenaar, werkende onder de bevelen van den officier van justitie en op dit deel van zijn werking kan dus de regeling zijner verhouding tot zijne ambtgenooten en den hoofdcommissaris van politie, door U in overeenstemming met het vorenstaande vastgesteld, nit den aard der zaak niet van toepassing zijn.

Met het oog daarop heb ik tot den procureur-generaal bij het gerechtshof eene aanschrijving gericht waarvan UWEG. een afschrift hierbij gelieve aan te treffen en waarbij naar ik vertrouw

(1) Die voorschriften zijn gegeven bij het volgende schrijven:

De regeling omtrent de verhouding tusschen den hoofdcommissaris en de commissarissen van politie in eene gemeente, welke door den burgemeester mocht zijn of worden gemaakt, en waarover handelt mijn schrijven onder dagteekening en nummer dezer tot UWEG. als fungerend directeur van politie, kan uit den aard der zaak zich niet uitstrekken tot de werkzaamheden, door die ambtenaren verricht als hulpofficier van justitie.

Intusschen is het hoogst gewenscht ter bevordering van eenheid van handelen en ook wegens de nauwe verwantschap tusschen justitie en politie, dat de hoofdcommissaris van politie niet onkundig zij van hetgeen door de in dezelfde gemeente werkzame commissarissen van politie in hunne hoedanigheid van hulpofficier van justitie wordt gedaan.

Ik heb mitsdien de eer UWEG. te verzoeken aan de commissarissen van politie te a. Amsterdam en Utrecht, b. 's Gravenhage en Rotterdam door den betrokken officier van justitie te doen opdragen van elke bemoeiing, door hen als hulpofficier van justitie ondernomen, van elke opdracht als zoodanig aan hen gedaan en van elk in ieders resort gepleegd misdrijf, zoodra mogelijk kennis te geven aan den hoofdcommissaris van politie ter plaatse en dezen van de uitkomst hunner verriehingen als zoodanig te zijner tijd mededeeling te doen.

Van het verstrekken van die opdracht gelieve UWEG. aan de hoofdcommissarissen in de genoemde gemeenten kennis te geven.

zooveel mogelijk is te gemoet gekomen aan het bezwaar, dat gelegen zou kunnen zijn in de omstandigheid, dat de door U vastgestelde ondergeschiktheid van den commissaris van politie aan den hoofdcommissaris in zaken betreffende de gemeente-politie en als gevolg daarvan ook in zaken betreffende de Rijkspolitie ook daar toepasselijk zou zijn, waar de commissaris van politie optreedt als hulp-officier van justitie.

De Minister van Justitie,
(get.) VAN DER KAAJ.

25 November 1895. BESLUIT, tot onteigening van gronden in de gemeente *Beemster*, welker bezit, ten behoeve van den vestingbouw, vereischt wordt tot het maken van een Infanteriepost bij „*Welgelegen*.” S. 181.

28 November 1895. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 21 Februari 1893 (*Staatsblad* n°. 48), houdende bepalingen tot vereenvoudiging der douaneformaliteiten voor stoomschepen, die Nederlandsche havens enkel aandoen om goederen bij te laden of passagiers te ontschepen of op te nemen. S. 182.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WJF EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 2 November 1895, n°. 72, Invoerrechten en Accijnzen;

Herzien het Koninklijk besluit van 21 Februari 1893 (*Staatsblad* n°. 48);

Gelet op de wet van 29 December 1893 (*Staatsblad* n°. 248);

Den Raad van State gehoord (advies van 15 November 1895, n°. 15);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Financiën van 25 November 1895, n°. 77, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Eenig artikel.

Aan artikel 2 van voormeld Koninklijk besluit van 21 Februari 1893 (*Staatsblad* n°. 48) wordt het volgende toegevoegd:

„Voor buskruit en andere ontplofbare stoffen moeten echter overeenkomstig de bepalingen van dat artikel, zooda het gewijzigd is bij het Koninklijk besluit van 12 Maart 1876 (*Staatsblad* n°. 53), altijd de soort der goederen volgens de algemeene handelsbenaming, de hoeveelheid en de verpakking worden vermeld.”

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 28sten November 1895.

(*get.*) E M M A.
De Minister van Financiën,
 (*get.*) SPRENGER VAN EYK.
 (*Uitgeg.* 10 Dec. 1895.)

30 November 1895. BESLUIT, tot wijziging en aanvulling van artikel 2 van het Koninklijk besluit van 3 April 1890 (*Staatsblad* n°. 34), houdende voorschriften ter uitvoering van artikel 12, derde lid, sub 2°, der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die is gewijzigd bij de wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175). S. 183.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
 WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 11 October 1895, n°. 5439^a, afdeling Onderwijs;

Gezien het Koninklijk besluit van 3 April 1890 (*Staatsblad* n°. 34), houdende voorschriften ter uitvoering van artikel 12, derde lid, sub 2°, der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die is gewijzigd bij de wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175);

Den Raad van State gehoord (advies van den 5 November 1895, n°. 20);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister van 27 November 1895, n°. 6242, afdeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat artikel 2, sub 3°, van het Koninklijk besluit van 3 April 1890 (*Staatsblad* n°. 34), zal worden gelezen als volgt:

3°. voor het geval de opleiding door het hoofd eener school geschiedt:

a. gedurende ten minste twee jaren onmiddellijk voorafgaande aan het afgelegd examen onafgebroken op den voet van artikel 8 der wet tot regeling van het lager onderwijs in de school als kweekelingen waren toegelaten; of

b. gedurende ten minste twee jaren onmiddellijk voorafgaande aan het volbrengen van den negentienjarigen leeftijd, onafgebroken op den voet van artikel 8 der wet tot regeling van het lager onderwijs als kweekeling in de school waren toegelaten en het examen is afgelegd binnen dertien maanden daarna. De tijd, verloopende 1895.

tusschen den dag, waarop de negentienjarige leeftijd werd volbracht en het afgelegd examen, komt voor de bepaling van het bedrag der Rijksbijdrage niet in aanmerking.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 30sten November 1895.

(*get.*) E M M A.
De Minister van Binnenlandsche Zaken,
 (*get.*) VAN HOUTEN.
 (*Uitgeg.* 7 Dec. 1895.)

30 November 1895. BESLUIT, tot aanvulling van het Koninklijk besluit van 19 Februari 1890 (*Staatsblad* n°. 26) ter uitvoering van art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 18 September 1895 (*Staatsblad* n°. 159). S. 184.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
 WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 26 October 1895, Litt. A, afdeling Algemeene Zaken en Comptabiliteit en Litt. A, afdeling Onderwijs;

Overwegende dat ten gevolge van de wijziging van art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs bij de wet van 13 September 1895 (*Staatsblad* n°. 159), het Koninklijk besluit van 19 Februari 1890 (*Staatsblad* n°. 26) aanvulling behoeft:

Den Raad van State gehoord (advies van den 19 November 1895, n°. 18);

Gezien het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 28 November 1895, n°. 8807, afdeling Algemeene Zaken en Comptabiliteit en n°. 6446; afdeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan: Art. 1. Tusschen de artt. 4 en 5 van het Koninklijk besluit van 19 Februari 1890 (*Staatsblad* n°. 26) wordt gelezen:

Art. 4 bis. De arrondissements-schoolopziemer doet binnen tien dagen na ontvangst eener kennisgeving, bedoeld bij het voorlaatste lid van art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals dat artikel is gewijzigd bij de wet van 13 September 1895 (*Staatsblad* n°. 159) daarvan mededeeling aan den districtsschool-

opziener en aan den inspecteur van } het lager onderwijs tot wier ambtsgebied het arrondissement behoort, zoo mede aan den Minister, die met de uitvoering der wet tot regeling van het lager onderwijs is belast.

Die mededeeling wordt zoodanig ingericht, dat blijk:

1°. de naam der instelling of vereeniging onder wier bestuur, de school staat;

2°. de gemeente en de plaats in die gemeente, waar de school staat;

3°. de dagteekening, waarop de vacature in het onderwijzend personeel is ontstaan, met aanduiding, of die vacature geldt het hoofd der school, dan wel een der overige onderwijzers;

4°. de dagteekening, waarop van het schoolbestuur de kennisgeving is ontvangen dat niet is voldaan aan de voorwaarde, vervat in het 2de lid sub c van bovengenoemd wetsartikel.

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien zijner afkondiging.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 30sten November 1895.

(get.) E. M. M. A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 8 Dec. 1895.)

2 December 1895. BESLUIT, houdende bepalingen betreffende de toelating van jongelieden tot het in *Nederlandsch-Indië* af te nemen admisie-examen voor de Koninklijke Militaire Academie. S. 185.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Koloniën en Oorlog dd. 8 October 1895, Litt. C, no. 41;
11 October 1895, IIde afd. no. 6;

Gezien het Reglement voor de Koninklijke Militaire Academie, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 6 April 1895 (*Staatsblad* n°. 40);

Den Raad van State gehoord (advies van den 5 November 1895, n°. 17);

Gezien het nader rapport van de voornoemde Ministers dd. 12 November 1895, Litt. C, no. 54;
27 November 1895, IIde afd., no. 45;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen als volgt:

Art. 1. De vader, moeder of voogd van den jongeling, die in *Indië* het toelatings-examen voor de Koninklijke Militaire Academie wensch af te leggen, wendt zich daartoe tot den Minister van Oorlog, met aanbieding van de in artikel 64 van het Reglement voor de Koninklijke Militaire Academie voorgeschreven bescheiden, gelegaliseerd ter Gouvernements Secretarie.

De stukken, allen in tweevoud in te dienen, moeten zijn ingericht naar de hier te lande geldende modellen en voorschriften, met uitzondering van het bij punt 4°. van genoemd artikel 64 voorgeschreven bewijs van goed gedrag, waarvoor in de plaats treedt eene verklaring, opgemaakt naar het bij dit besluit behoorende model letter A.

Bovendien moet bij de in te dienen bescheiden, mede in tweevoud, worden overgelegd eene notarieele akte, waarbij aan een in *Nederland* gevestigd persoon volmacht wordt gegeven om in de plaats van den vader, de moeder of den voogd, gedurende de aanwezigheid van den jongeling in *Nederland* al datgene te doen wat de vader, moeder of voogd zou moeten doen, indien deze zelf in *Nederland* ware gevestigd.

2. Éene expeditie van de in artikel 1 vermelde bescheiden behoort bij den Minister van Oorlog te zijn ingekomen vóór den 16den April van het jaar, waarin de aspirant het examen wensch af te leggen.

De duplicaten van die bescheiden behooren aan genoemden Minister te worden gezonden met de mail volgende op die, waarmede de eerste verzending plaats had.

Desverlangd kan voor de toezending der in de twee voorgaande alinea's aangeduide stukken gebruik worden gemaakt van de tusschenkomst van den Commandant van het leger en chef van het Departement van Oorlog in *Nederlandsch-Indië*, bij wien deze bescheiden alsdan vóór of op den 16 Februari te voren in tweevoud moeten zijn ingekomen.

Deze autoriteit toetst de bescheiden aan de voorschriften en zendt eene expeditie van de stukken — zoo ze volledig en in orde worden bevonden — met de eerste mail en de duplicaten met de tweede mail in de maand Maart rechtstreeks naar het Departement van Koloniën.

Onvolledige of niet naar den eisch opgemaakte stukken worden door den genoemden opperofficier

ter aanvulling of verbetering aan de inzenders teruggezonden, met uitnoodiging de stukken, na zedres, rechtstreeks en met twee elkander opvolgende mailgelegenheden aan den Minister van Oorlog in te zenden.

3. De namen der aspiranten die tot het afleggen van het examen worden toegelaten, worden door den Minister van Koloniën aan den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* geseind en door dezen onmiddellijk schriftelijk ter kennis gebracht van den Commandant van het leger en chef van het Departement van Oorlog.

Volgens regelen, door den Gouverneur-Generaal zooveel mogelijk in overeenstemming met het Reglement voor de Koninklijke Militaire Academie vast te stellen, worden de aspiranten opgeroepen tot het ondergaan van een militair geneeskundig onderzoek en tot het afleggen van het examen.

Regelen voor de samenstelling van de examen-commissie worden eveneens door den Gouverneur-Generaal vastgesteld.

De benoeming van de commissie tot geneeskundig onderzoek en van den voorzitter, de leden en den secretaris der examen-commissie geschiedt jaarlijks overeenkomstig die regelen door den Commandant van het leger en chef van het Departement van Oorlog in *Nederlandsch-Indië*.

Het toelatings-examen wordt schriftelijk en mondeling in de eerste dagen van Juni te *Batavia* afgenomen; het tijdstip waarop dit examen aanvangt wordt door den genoemden opperofficier bepaald. Overigens worden nopens dit examen gevolgd de bepalingen, vervat in de artikelen 66, 67, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 79, 80 en 81 van het Reglement voor de Koninklijke Militaire Academie.

De in laatstgenoemd artikel bedoelde lijsten betreffende de rangschikking der aspiranten worden, dadelijk na de vaststelling, in tweevoud gezonden aan den Commandant van het leger en chef van het Departement van Oorlog in *Nederlandsch-Indië*, die daarvan onverwijld een exemplaar aan den Gouverneur-Generaal doet toekomen.

Gelijktijdig met de afzending van het telegram, omschreven in het zesde lid van artikel 1 van meergenoemd Reglement, zendt de Gouverneur-Generaal het door hem ontvangen exemplaar van de lijst der rangschikking aan den Minister van Koloniën.

Het later door de commissie uit te brengen verslag, bedoeld bij artikel 8 der wet van 21 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 126) wordt eveneens in tweevoud gezonden aan den Commandant van het leger, die daarvan een exemplaar aan den Gouverneur-Generaal doet toekomen; deze zendt dit vervolgens aan den Minister van Koloniën.

4. De Gouverneur-Generaal doet aan den Commandant van het leger terstond mededeeling van het telegram, omschreven in het laatste lid van artikel 1 van het Reglement voor de Koninklijke Militaire Academie.

De Commandant van het leger geeft daarop aan de ouders of voogden kennis van de nopens hunne zonen of pupillen genomen beslissing en doet die kennisgeving in geval van plaatsing vergezeld gaan van het model der, ingevolge artikel 35 van het hoogerbedoelde Reglement, vereischte akte van borgstelling. Hij geeft daarbij tevens op wanneer die akte uiterlijk door hem moet zijn ontvangen.

Na ontvangst van de bedoelde akte doet de Commandant van het leger de ter plaatsing aangewezen jongelieden, zoodra doenlijk, de reis als gouvernements passagiers eerste klasse naar *Nederland* aannemen, zoo mogelijk gezamenlijk, en steeds onder geleide van een officier, die met verlof naar Europa vertrekt of om andere redenen als gouvernements passagier de reis naar *Nederland* moet aannemen, dan wel van een gepensionneerd of eervol ontslagen officier, die in het genot is van overtocht voor gouvernements rekening.

Kunnen de jongelieden niet gezamenlijk de reis aanvaarden, dan vertrekken de overblijvenden met eene volgende gelegenheid, doch immer onder geleide als hierboven is aangeduid.

De aanwijzing van de geleiders geschiedt door den Commandant van het leger.

Op gelijke wijze, als hierboven is vermeld, wordt gehandeld ten aanzien van de aspiranten, die, tengevolge van den uitslag van het in *Nederland* gehouden toelatings-examen voor de Koninklijke Militaire Academie, blijkens nader telegram van den Minister van Koloniën, alsnog voor de vervulling van de in verband daarmee opengebleven plaatsen in aanmerking komen; met dien verstande dat hun vertrek zoodanig wordt bespoedigd, dat zij *zoodra mogelijk* in *Nederland* kunnen aankomen.

5. De in artikel 4 bedoelde officieren ontvangen van den Commandant van het leger de akten van

borgstelling in dat artikel bedoeld en worden van eene schriftelijke instructie voorzien, waarin hun onder meer wordt opgedragen:

1°. de aan hunne zorg toe te vertrouwen jongelieden gedurende de reis zooveel mogelijk nuttig bezig te houden;

2°. bij aankomst te *Genua* of te *Marseille* met de jongelieden te debarkeeren, onverwijld per draad aan den Gouverneur der Koninklijke Militaire Academie de namen der aangekomen jongelieden op te geven; hen vervolgens met bekwamen spoed tot *Breda* te begeleiden en zich met hen aan te melden bij genoemden Gouverneur of bij dengene die hem vervangt, aan wien dan tevens de akten van borgstelling worden overhandigd.

6. Aan elk der in artikel 4 bedoelde officieren, wordt, na volbrachte reis, door de zorg van het Departement van Koloniën, een bedrag van *honderd gulden* uitbetaald voor elken jongeling die aan zijn toezicht was toevertrouwd.

Voorts worden aan die officieren, mede door de zorg van genoemd Departement, na insending van eene gespecificeerde en op zegel geschreven declaratie, voor zooveel mogelijk door justifica-toire bescheiden gestaafd, uitbetaald de kosten van de reis van *Genua* of *Marseille* tot *Breda*, na aftrekking van de sommen die, krachtens de door de Regeering met de stoomvaartmaatschappijen „*Nederland*” en „*Rotterdamsche Lloijd*” gesloten overeenkomsten, te *Genua* of te *Marseille* aan hen voor hen zelven en voor de jongelieden zijn ter hand gesteld door den gezagvoerder van het schip, dat hen derwaarts heeft overgevoerd.

Voor zooveel de reis buitenslands betreft, worden op die declaratie vrachtprijzen per spoor-wegrijtuig 2de klasse in rekening geleden.

De Ministers van Koloniën en van Oorlog

zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 2den December 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGSM A.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

(*Uitgeg. 19 Dec. 1895.*)

Behoort bij het Koninklijk besluit van 2 December 1895 (*Staatsblad* n°. 185).

Model Litt. A.

De ondergeteekende Resident (Gouverneur) Hoofd van het Gewestelijk Bestuur van verklaart op den eed aan den lande gedaan, dat zoon van en van geboren te den 18 zich goed gedraagt en dat hem Resident (Gouverneur) niets ten nadeele van dien jongeling is gebleken.

Afgegeven te den 18

Het Hoofd van Gewestelijk Bestuur voornoemd,

Aanteekening: de handteekening van het hoofd van gewestelijk bestuur behoort te worden gelegaliseerd, in de laatste plaats ter Gouvernements Secretarie.

Ons bekend,

De Minister van Koloniën, (get.) BERGSM A.

De Minister van Oorlog, (get.) SCHNEIDER.

2 December 1895. WET, houdende vaststelling der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1896 (Hoofdstuk I. *Uitgaven in Nederland*). S. 186. (*verkort.*)

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

Wij EMMA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet van 23 April 1864 (*Staatsblad* n°. 35), de begrooting van *Nederlandsch-Indië* jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten moet worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Het Iste hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1896, betreffende de *witgaven in Nederland*, wordt vastgesteld als volgt:

1° *Afdeeling*: Regeering en Hooge Colleges f 36,600

2° „ Departement van Justitie „ 27,800

Transporteere f 64,200

	Per transport	f 64,200
3° <i>Afdeeling</i> :	Departement van Financiën	9,408,800
4° "	Departement van Binnenlandsch Bestuur	1,592,680
5° "	Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid	922,379
6° "	Departement van Burgerlijke Openbare Werken	4,015,000
7° "	Departement van Oorlog	5,404,439
8° "	Departement van Marine	3,686,002
9° "	Bijdragen van Nederlandsch-Indië aan de middelen tot dekking van 's Rijkse uitgaven	<i>Memoris.</i>
		f 25,093,500

2 December 1895. WET, houdende vaststelling der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1896 (Hoofdstuk II. *Uitgaven in Nederlandsch-Indië*). S. 187. (*verkort*.)

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet van 23 April 1864 (*Staatsblad* n°. 35), de begrooting van *Nederlandsch-Indië* jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten moet worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1896, betreffende de *uitgaven in Nederlandsch-Indië*, wordt vastgesteld als volgt:

1° <i>Afdeeling</i> :	Regering en Hooge Colleges	f 1,104,030
2° "	Departement van Justitie	5,459,316
3° "	Departement van Financiën	9,109,955
4° "	Departement van Binnenlandsch Bestuur	30,954,154
5° "	Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid	14,521,088
6° "	Departement van Burgerlijke Openbare Werken	24,352,731
7° "	Departement van Oorlog	24,725,301
8° "	Departement van Marine	5,042,606
		f 115,269,081

2 December 1895. WET, houdende aanwijzing der middelen en inkomsten tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1896. (Hoofdstuk I. *Middelen en inkomsten in Nederland*.) S. 188. (*verkort*.)

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat volgens artikel 2 der wet van 23 April 1864 (*Staatsblad* n°. 35), de middelen tot dekking der uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten worden aangewezen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de beide hoofdstukken der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1896, worden over dat jaar gebezigd de na te noemen in *Nederland* te ontvangen middelen, te weten:

1. Verkoop van koffie, enz.

Art. 2. In het bedrag, dat aan de in *Nederland* en in *Nederlandsch-Indië* te ontvangen middelen tot goedmaking der in artikel 1 dezer wet bedoelde uitgaven ontbreekt, wordt voorzien door eene geldleening, krachtens eene nader vast te stellen wet aan te gaan.

Art. 3. Deze wet treedt in werking met den 1sten Januari 1896.

Lasten en bevelen, enz.

MIDDELEN EN INKOMSTEN IN NEDERLAND.

Raming voor het dienstjaar 1896.

1. Verkoop van koffie	f 18,447,588
2. Verkoop van kinabaat	„ 114,840
3. Verkoop van Banka-tin	„ 5,083,085
4. Aandeel in de winst van de Billiton-maatschappij over het boekjaar 1895—1896	„ 93,000
5. Terugbetaling door de vennootschap tot het aanleggen en exploiteeren van den spoorweg van <i>Samarang</i> langs <i>Soerakarta</i> naar <i>Djokjokarta</i> , van de krachtens de concessie door den Staat aan haar voorgeschoten gelden, benevens aandeel in de winst, door de exploitatie verkregen	„ 925,000
6. Ontvangsten van civielen of algemeenen aard	„ 49,000
7. Ontvangsten in betrekking tot het Departement van Oorlog in <i>Nederlandsch-Indië</i>	„ 43,100
8. Ontvangsten in betrekking tot het Departement van Marine in <i>Nederlandsch-Indië</i>	„ 602,142
9. Uitkeering uit het voordeelig slot der algemeene rekening wegens de ontvangsten en uitgaven van <i>Nederlandsch-Indië</i> over den dienst van 1889	„ 400,000
	f 20,757,756

2 December 1895. WET, houdende aanwijzing van de middelen en inkomsten tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1896. (Hoofdstuk II. *Middelen en inkomsten in Nederlandsch-Indië*. S. 189. (verkort.)

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet van 23 April 1864 (*Staatsblad* n°. 35), de middelen tot dekking der uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten worden aangewezen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de beide hoofdstukken der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1896, worden over dat jaar gebezigd de na te noemen in *Nederlandsch-Indië* te ontvangen middelen, te weten:

1. Boeten door de Algemeene Rekenkamer opgelegd, enz.

Art. 2. Deze wet treedt in werking met den 1sten Januari 1896.

Lasten en bevelen, enz.

MIDDELEN EN INKOMSTEN IN NEDERLANDSCH-INDIË.

*Raming voor het dienstjaar 1896.**Regeering en Hooge Colleges.*

1. Boeten door de Algemeene Rekenkamer opgelegd	f 500
<i>Departement van Justitie.</i>	
2. Ontvangsten van het hulpbureau voor den industrieelen eigendom	„ 1,300
3. Gerechtelijke (1) boeten en confiscatiën	„ 210,000
4. Terugbetaling van gerechtakoeten in strafzaken	„ 41,000
5. Hetgeen den Staat aankomt uit de opbrengsten der wees- en boedelkamers	„ 140,000
6. Opbrengst van den arbeid der gevangenen	„ 162,000
7. Voor het verstrekken van voeding aan gegijzelden	„ 30,000
<i>Departement van Financiën.</i>	
8. Verpachte middelen	„ 21,786,700
	Transporteere. f 22,361,500

(1) De administratief opgelegde boeten wegens te late betaling van belasting enz. zijn onder het bedrag der inkomsten begrepen.

	Per transport . . . f	22,361,500
9. Opbrengst der exploitatie van het opiummiddel in eigen beheer		2,100,000
10. In- en uitvoerrechten en accijnzen en andere ontvangsten daarmede in verband. „		15,115,000
11. Haven- en ankeragegelden		283,000
12. Loods- en kaagelden in de haven van Tandjong Priok		87,000
13. Personeele belasting		877,000
14. Patentrecht		980,000
15. Verponding en belasting van de specerijperken op de Banda-eilanden.		1,993,000
16. Openbare verkoopingën		757,000
17. Zegelrecht		1,218,000
18. Recht van overschrijving van vaste goederen.		610,000
19. Belasting op rijtuigen		255,000
20. Recht van successie en overgang onder Europeanen en met hen gelijkgestelden. „		70,000
21. Licentiën tot het houden van Chineesche speel- of dobbeltafels.		7,000
22. Belasting op het slachten van rundvee, buffels, paarden en veulens in de Preanger regentschappen		76,000
23. Belasting op het bedrijf.		2,791,000
24. Bijzondere belastingen in de Britenbezittingen		2,347,300
25. Kortingen ten behoeve van de burgerlijke pensioenen		342,000
26. Terugbetaling van voorschotten, vóór dit dienstjaar aan burgerlijke lands- dienaren en aan gepensioneerden verstrekt.		700 000

Departement van Binnenlandsch Bestuur.

27. Bijdrage tot de kosten van bestuur van de landschappen en eilanden onder Mendo langs de noordkust van Celebes.		24,691
28. Hoofdgeld van de heerendienstplichtigen in de gouvernementslanden van Java en Madra, met uitzondering van de residentie Batavia (equivalent voor afge- schafte heerendiensten).		2,981,000
29. Kadaster.		100,000
30. Landelijke inkomsten en andere grondlasten		17,273,000
31. Afsand van grond		1,392,500
32. Registratie van werkcontracten gesloten door eigenaren of administrateurs van landbouw-, mijnbouw- of nijverheidsondernemingen met van elders afkomstige arbeiders		50,500
33. Koffie.		9,185,300
34. Cijns over den gouvernements suikerietaanplant in vorige jaren		423,260
35. Verkoop van kina-enten en zaad		1,000
36. Verhuur van vogelnestgrotten, voor zoover niet verpacht.		62,100
37. Verhuur der vindplaatsen van schildpadeieren aan het zuider zeestrand in de afdeeling Soekaboemi (Preanger regentschappen)		1,540
38. Verhuur van de vischvijvers te Tello en te Sambong Djawa (gouvernement Celebes en onderhoorigheden).		1,020
39. Boschwezen		2,055,700
40. Terugbetaling van het aan Pangeran Adipati Ario Mangkoe Negoro V ver- leend renteloos voorschot		100,000

Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.

41. Onderwijs		458,800
42. Verkoop van producten uit den cultuurtuin van 's lands plantentuin te Buitenzorg.		900
43. Landsdrukkerij.		167,000

Transporteere f 87,246,111

	Per transport	f 87,246,111
44.	Vergoeding voor de verpleging van krankzinnigen in de daarvoor bestemde gestichten	38,000
45.	Parc vaccinogène	1,500
46.	IJK van maten en gewichten	3,500
47.	Belasting op het houden van loterijen	40,000
48.	Tin	623,200
49.	Steenkolen	1,635,000
50.	Zout	8,556,600
51.	Vast recht en cijns van concessien tot winning van delfstoffen	27,200

Departement der Burgerlijke Openbare werken.

52.	Verkoop en verhuur van huizen en andere gebouwen	18,000
53.	Ontvangsten voortvloeiende uit waterleidingen en overvaarten	13,600
54.	Vergoeding voor het gebruik van de loskraan aan het havenkanaal te Samarang.	3,000
55.	Vergoeding der kosten van onderzoek en beproeving van stoomtoestellen en van vernieuwde akten van vergunning tot gebruik dier toestellen	18,000
56.	Canon van het in erfpacht gegeven gedeelte van het tot de haven van Tandjong Priok behorende terrein	3,000
57.	Brieven- en pakketpost	1,175,000
58.	Binnenlandsche paardenpost	800
59.	Telegraphie	700,000
60.	Hetgeen den Staat aankomt uit de opbrengst van de partioniere telephonen.	17,000
61.	Spoorwegen	9,294,000

Departement van Oorlog.

62.	Bijdragen voor de opleiding van jongelingen bij het pupillenkorps.	6,000
63.	Boeten en andere ontvangsten voortspuitende uit contracten van saaneming en uit leverantien	21,000
64.	Terugbetaling van verplegingskosten in de hospitalen door patiënten, voor eigen rekening opgenomen.	75,000
65.	Artillerie-constructiewinkel	400
66.	Topographisch bureau en lithographisch etablissement	6,000
67.	Verkoop en verhuur van voor 's lands dienst bestemde bruikbare vaste en andere goederen	235,000
68.	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige vaste en andere goederen.	87,000
69.	Stoomtramweg in Atjeh.	70,000
70.	Terugbetaling van voorschotten vóór dit dienstjaar aan militaire en tot het Departement van Oorlog behorende burgerlijke landsdienaren verstrekt	400,000
71.	Andere ontvangsten	24,000

Departement van Marine.

72.	Loodsgelden, met uitzondering van die in de haven van Tandjong Priok	200,000
73.	Vergoeding voor het keuren van stoomschepen	7,000
74.	Vergoeding door vreemde oorlogsschepen en particuliere vaartuigen voor het gebruik van 's lands los- en laadhoofden, drijvende droge dokken, ketelboks, pont en kiellichter, alsmede voor de kosten van het dokken, vertimmeren en herstellen.	10,000
75.	Vergoeding door den erfpachter van een gedeelte van het tot de haven van Tandjong Priok behorende terrein voor het gebruik van 's lands dokken	36,000
76.	Steigerelden en huur van kolenloodsen en opslagterreinen te Tandjong Priok.	45,000
77.	Verkoop van zeekaarten uit het depot en de onderdepota.	4,000

Transporteere f 110,639,911

	Per transport	f 110,639,911
78.	Verkoop van voor 's lands dienst bestemde bruikbare goederen	20,000
79.	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, permanente of tijdelijke werken, zoomede schepen en vaartuigen en hnn inventaris	55,000
80	Terugbetaling, van voorschotten vóór dit dienstjaar aan landsdienaren verstrekt.	15,000
81.	Korting op de traktementen van de ambtenaren bij het marine-etablissement te Soerabaja bij verplicht gebruik van eene gouvernementawoning	25,000
82.	Andere ontvangsten	6,000
<i>Ontvangsten van gemengden aard en toevallige baten.</i>		
83.	Verkoop van voor 's lands dienst bestemde bruikbare goederen nit den voorraad van het civiel departement	20,000
84.	Verkoop ven onbruikbaar geworden en overtollige goederen uit alsvooren.	35,000
85.	Alle andere ontvangsten.	250,000
	Totaal	f 111,065,911

2 December 1895. WRT, houdende goedkeuring der toestemming door den Politieken Agent en Consul-Generaal der *Nederlanden te Cairo* verleend tot de in de twee ontwerp-decreten der Egyptische Regeering vervatte aanvulling en wijziging van de bepalingen omtrent de gemengde Rechtspraak daar te lande en tot nitbreiding der bevoegdheid van de rechtbanken voor summiere rechtspraak. S. 190.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat door den Politieken Agent en Consul-Generaal der *Nederlanden te Cairo* op 9 December 1894 is verleend toestemming tot de in de twee, nevens deze wet in afschrift gevoegde ontwerp-decreten der Egyptische Regeering vervatte aanvulling en wijziging van de bepalingen omtrent de Gemengde Rechtspraak daar te lande en tot uitbreiding der bevoegdheid van de rechtbanken voor summiere rechtspraak;

Gelet op het bepaalde bij het tweede lid van artikel 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Art. 1. Wordt goedgekeurd de toestemming door den Politieken Agent en Consul-Generaal der *Nederlanden te Cairo* namens de Nederlandsche Regeering verleend, tot de in de twee nevens deze wet in afschrift gevoegde ontwerp-decreten der Egyptische Regeering vervatte aanvulling en wijziging van de bepalingen omtrent de Gemengde Rechtspraak daar te lande en tot uitbreiding der bevoegdheid van de rechtbanken voor summiere rechtspraak.

2. Deze wet verbindt met den dag harer afkondiging.

Laaten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 2den December 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) J. RÖLL.

De Minister van Justitie,

(get.) VAN DER KAAJ.

(*Uitgeg.* 28 Jan. 1896.)

Copie A.

Nous, Khédivé d'Égypte,

Vu le Règlement d'Organisation Judiciaire pour les procès mixtes en Égypte;

Après accord intervenu entre Notre Gouvernement et les Puissances qui ont adhéré à la Réforme Judiciaire;

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice et l'avis conforme de Notre Conseil des Ministres;

Décrétons:

Art. 1. Tous les fonctionnaires diplomatiques ou consulaires envoyés de l'étranger en Égypte (missés), et leurs familles, auront la faculté d'actionner les tiers devant les Tribunaux mixtes égyptiens, sans cependant être justiciables de ces Tribunaux comme défendeurs, sauf dans le cas de demandes reconventionnelles jusqu'à due concurrence de la demande principale.

S'ils s'occupent de commerce ou d'industrie, s'ils possèdent ou exploitent des immeubles en Égypte, ils seront soumis à la juridiction des Tribunaux mixtes égyptiens, pour toutes les

affaires commerciales ou industrielles et pour toutes les actions réelles immobilières où leur qualité officielle ne sera pas en cause.

Tous les autres fonctionnaires non compris dans le premier paragraphe du présent article, ainsi que les cawas, seront assujettis à la juridiction mixte pour toutes les affaires ne concernant pas leurs fonctions officielles.

2. Ces dispositions entreront en vigueur un mois après la publication qui en sera faite dans les formes prévues par l'art. 35, Titre I, du Règlement d'Organisation Judiciaire.

3. Notre Ministre de la Justice est chargé de l'exécution du présent Décret.

Fait au Palais d

Copie B.

Nous Khédive, d'Egypte,

Vu le Règlement d'Organisation Judiciaire pour les procès mixtes en Egypte;

Après accord intervenu entre Notre Gouvernement et les Puissances qui ont adhéré à la Réforme Judiciaire;

Sur la proposition de notre Ministre de la Justice et l'avis conforme de Notre Conseil des Ministres;

Décrétons :

Art. 1. Les articles 28, 32, 33, 390 et 398 du Code de procédure civile et commerciale des Tribunaux mixtes sont modifiés ainsi qu'il suit:

Art. 28. Un juge délégué par le Tribunal statuera en Tribunal de justice sommaire sur les affaires suivantes:

1°. En dernier ressort, sur les affaires civiles purement personnelles ou mobilières et sur les affaires commerciales dont la valeur déterminée n'excédera pas mille piastres égyptiennes, et à charge d'appel sur les affaires de même nature jusqu'à dix mille piastres égyptiennes, sans préjudice de la compétence exclusive du Tribunal de commerce en matière de faillite;

2°. Dans les mêmes limites du dernier ressort et à charge d'appel, à quel que somme que s'élève la demande sur les actions en paiement de loyers fermages, en validité de saisie des meubles garnissant les lieux loués, en congé, ou résiliation ou expulsion des lieux loués quand le prix de la location n'excédera pas annuellement dix mille piastres égyptiennes;

3°. Dans les mêmes limites du dernier ressort et à charge d'appel, quel que soit le montant

de la demande sur les actions pour dommages aux champs, fruits et récoltes, soit par le fait de l'homme, soit par celui des animaux; celles relatives au curage des canaux et celles relatives au paiement des gages et salaires des domestiques, ouvriers et employés;

4°. A charge d'appel, dans tous les cas et quel que soit l'intérêt de la demande sur les actions possessoires intentées par celui qui a possédé plus d'une année, ainsi que sur les actions en réintégration, pourvu que ces actions soient fondées sur des faits commis dans l'année et lorsque la propriété n'est pas contestée, sur les actions en bornage et sur celles relatives à la distance fixée par la loi, les règlements ou l'usage pour les constructions ouvrages nuisibles ou plantations.

Le jugement devra énoncer dans tous les cas, s'il est statué en matière civile ou commerciale.

Art. 32. Le Tribunal civil connaîtra, en première instance, de toutes les affaires civiles autres que celles qui sont déferées au Tribunal de justice sommaire et en appel de tous les jugements rendus par ce dernier Tribunal en toutes matières, autres que les actions possessoires et en réintégration et les actions locatives de biens Wakfs qui seront portées devant la Cour d'appel.

Le Tribunal civil statuant en appel pourra à la demande d'une des parties, par décision non susceptible d'appel ou d'opposition, s'adjoindre deux assesseurs, s'il juge que l'affaire est commerciale.

Art. 33. Le Tribunal de commerce connaîtra, en première instance, de toutes les affaires qui sont considérées comme commerciales d'après les règles établies au Code de Commerce, autres que celles qui sont déferées au Tribunal de justice sommaire.

Art. 390. Les parties en cause pourront appeler:

1°. Des jugements rendus par les Tribunaux civils ou de commerce quand la demande excédera dix mille piastres égyptiennes ou que le montant de cette demande sera indéterminé.

2°. Des jugements rendus par les Tribunaux de justice sommaires dans les conditions établies par l'art. 28 du présent code.

Art. 398. Le délai pour former appel sera de trente jours pour les jugements du Tribunal de justice sommaire, et de soixante jours pour les jugements des Tribunaux civils et de com-

merce, à partir de la signification du jugement à personne ou au domicile réel ou élu.

2. Ces dispositions entreront en vigueur un mois après la publication qui en sera faite dans les formes prévues par l'article 85, Titre I, du Règlement d'Organisation Judiciaire.

3. Notre Ministre de la Justice est chargé de l'exécution du présent Décret.

Fait au Palais d

2 December 1895. WET, tot goedkeuring der overeenkomst met de gemeente *Bergen op Zoom*, betreffende onttrekking aan den openbaren dienst van een aan de gemeente overgedragen stuk grond bij de *Haven* aldaar en outheffing van eene erfdienstbaarheid op dat stuk grond. S. 191.

2 December 1895. WET, houdende wijziging van het zevende hoofdstuk B der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1894. S. 192.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het totaal der 5de Afd. van dit hoofdstuk gebracht op f 4,521,881.59; dat der 6de Afd. op f 1,921,542.71 en dat der 8ste afd. op f 1,493,881.70.

2 December 1895. WET, houdende goedkeuring der op 16 Mei 1895 te 's Gravenhage tusschen *Nederland* en *Duitschland* gesloten overeenkomst betreffende de verbetering en het onderhoud van de *Beneden-Niers* en het *Geldernsche Nierskanaal*. S. 193.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WIJ EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat door de bepalingen der overeenkomst tusschen *Nederland* en *Duitschland* betreffende de verbetering en het onderhoud van de *Beneden-Niers* en het *Geldernsche Nierskanaal*, den 16den Mei 1895 door wederzijdsche gemachtigden te 's Gravenhage gesloten, geldelijke verplichtingen op het Rijk worden gelegd;

Gelet op het laatsto gedeelte van artikel 95 der Grondwet;

Zoo is het dat Wij, den Raad van State, onz.

Eenig artikel.

De nevens deze wet in afschrift gevoegde overeenkomst betreffende de verbetering en het onderhoud van de *Beneden-Niers* en het *Geldernsche Nierskanaal*, den 16den Mei 1895 tusschen

Nederland en *Duitschland* gesloten, wordt goedgekeurd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 2den December 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) J. RÖELL.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) VAN DER SLEYDEN.

(Uitg. 19 Dec. 1895.)

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Hoogst-Derselver naam de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden, eenerzijds, en Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen, in naam van het Duitse Rijk, anderzijds, wenshende omtrent de verbetering en het onderhoud van de *Beneden-Niers* en van het *Geldernsche Nierskanaal* eene overeenkomst te sluiten, hebben te dien einde tot Gevolmachtigden benoemd:

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden:

den heer Jonkheer JOAN RÖELL, Minister van Buitenlandsche Zaken van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,

en den heer PHILIPPE WILLEM VAN DER SLEYDEN, Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden;

Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen:

den heer FRANZ VON REICHENAU, Hoogst-Deszelfs Gezantschapsraad, tijdelijk Zaakgelastigde van het Duitse Rijk te 's Gravenhage;

die, na wederkeerige mededeeling hunner volmachten, welke in goeden en behoorlijken vorm bevonden zijn, omtrent de navolgende bepalingen zijn overeengekomen:

1. *De Niers van den Villerschen molen tot aan het boveinde van het grenscheidend gedeelte.*

De Pruisische Regeering zal zorg dragen dat:

1. de Niers van den Villerschen molen tot aan het grenscheidend gedeelte wordt onderhouden ter bodembreedte van ten minste 12 meter met wederzijdsche glooingen van 1½ op 1 en volgens eene bodemlijn ter hoogte van 9,58 m. + A.P. (9,39 m. N. N.) aan de benedenzijde van den Villerschen molen en van 9,20 m. + A.P. (9,01 m. N. N.) aan het grenscheidend gedeelte;
2. de losluizen van den Villerschen molen

van den 1 April tot den 31 October elken Zaterdag voor middernacht getrokken worden en tot Zondag namiddag 4 uur open blijven en voorts dat het trekken der sluizen bij grooten watertoevoer tijdig en geleidelijk plaats hebbe, ten einde plotselinge overstroming der benedenwaarsche landen te voorkomen.

II. De Niers op het grenscheidend gedeelte.

De Nederlandsche en de Pruisische Regeeringen zullen gemeenschappelijk zorg dragen dat:

3. het gedeelte der Niers dat de grens tusschen Nederland en Pruisen vormt, wordt onderhouden ter bodemsbreedte van ten minste 12 meter volgens eene bodemlijn die aan het boveineinde op 9,20 m. + A.P. (9,01 m. N. N.) ligt en aan het benedeneinde op 8,62 m. + A.P. (8,43 m. N. N.) en met wederzijdsche glooiingen van $1\frac{1}{4}$ op 1, zullende, waar noodig, de oevers met rijkhout of steen ook steiler mogen worden opgezet, mits het bovenomschreven normaal-profiel daardoor niet vernauwd worde;

4. de werkzaamheden tot reiniging en instandhouding van dit riviervak gelijktijdig op de beide rivierhelften driemaal 's jaars plaats hebben en jaarlijks zullen aanvangen op 26 April, 1 Juli en 31 Augustus of den volgenden dag, voor zoo-veel eerstgenoemde dagen Zon- of feestdagen zijn.

III. De Niers van den mond der Kendelbeek tot Gennep.

De Nederlandsche Regeering zal zorg dragen dat:

5. het bed van de Niers van den mond van de Kendelbeek tot aan den Gennep molen, ter bodemsbreedte van ten minste 12 meter, volgens het aan deze overeenkomst gehechte lengteprofiel I, waarop de hoogte der ontworpen bedding is aangeduid, bij de Kendelbeek op 8,62 m. + A.P. (8,43 m. N. N.) en bij den Gennep molen op 7,30 m. + A.P. (7,11 m. N. N.) en met wederzijdsche glooiingen van $1\frac{1}{4}$ op 1 worde geormaliseerd en verdiept en in dezen toestand voortdurend onderhouden, zullende, waar noodig, de oevers met rijkhout of steen ook steiler mogen worden opgezet, mits het bovenomschreven normaal-profiel daardoor niet vernauwd worde;

6. het stuwpeil van den Gennep molen, hetwelk in den zomer op 9,01 m. + A.P. en in den winter op 9,17 m. + A.P. bepaald is, alsmede de onderdorpels der lossluizen, welke ter gemiddelde hoogte van 8 m. + A.P. liggen, niet zullen worden verhoogd en eene vernauwing van

de gezamenlijke vrije opening dezer sluizen tot minder dan 16 meter niet zal plaats hebben.

7. de lossluizen van den Gennep molen getrokken zijn van 1 April tot 31 October wekelijks van Zaterdag-avond 11 uur tot Zondag-namiddag 3 uur en voorts zoo dikwijls door grooteren watertoevoer het stuwpeil overschreden wordt.

IV. Het Nierskanaal.

8. Door de zorg van de Nederlandsche Regeering zal de bodem van het Geldernsche Nierskanaal van de Pruisische grens benedenwaarts over 1500 meter lengte, ter breedte van ten minste 4,50 m., met glooiingen van 2 op 1, volgens het aan deze overeenkomst gehechte lengte-profiel II, waarop de hoogte van den ontworpen bodem aan de grens op 19,18 m. + A.P. en 1500 meter meer benedenwaarts op 18,13 m. + A.P. is aangeduid, worden gegraven en voortdurend in dien toestand onderhouden.

9. Door de zorg van de Pruisische Regeering zal het Nierskanaal van de Nederlandsche grens bovenwaarts over 1500 meter ter bodemsbreedte van ten hoogste 4,50 m., met wederzijdsche glooiingen van 2 op 1 en volgens eene bodemlijn ter hoogte van 20,04 m. N. N. op 1500 meter bovenwaarts de grens en van 18,99 m. N. N. nabij de grens gegraven en voortdurend in dien toestand onderhouden worden en bij hooge standen geene grootere hoeveelheid water dan 7 kubieke meters in de seconde aan de Niers worden onttrokken om langs dit kanaal te worden afgevoerd.

V. Hoogtemerken.

10. Op gemeenschappelijke kosten van de Nederlandsche en de Pruisische Regeeringen zullen hoogtemerken worden geplaatst:

A. langs de Niers.

- a. beneden den Villerschen molen;
- b. aan het boveineinde van het grenscheidend gedeelte;
- c. aan het benedeneinde van het grenscheidend gedeelte;
- d. bij het klooster Roepaan;
- e. boven den Gennep molen.

B. langs het Nierskanaal.

- a. op 1500 meter bovenwaarts de grens;
- b. aan de grens;
- c. op 1500 meter benedenwaarts de grens.

VI. Schouwcommissiën.

11. Ten einde voor de goede en voortdurende naleving van de bij deze overeenkomst gemaakte

bepalingen te waken, worden schouwcommissiën ingesteld, die ten minste eenmaal 's jaars eene locale inspectie zullen houden. Zij zijn bevoegd een deskundig persoon met het verrichten van de noodig geoordeelde opmetingen te belasten.

Voor het gedeelte van de Niers van den Villerschen tot den Gennepier molen zal de schouwcommissie bestaan uit twee van Nederlandsche zijde en twee van Pruisische zijde te benoemen leden.

Voor het Geldernsche Nierskanaal zal evenzoo eene dergelijke schouwcommissie worden benoemd.

Deze commissiën zullen een proces-verbaal opmaken van hunne bevindingen en aan de wederzijdsche Regeeringen elk een exemplaar daarvan inzenden.

De gewone tijd voor de jaarlijksche inspectiën zal zijn in de maand Juli.

VII. Slotbepalingen.

12. De Nederlandsche en de Pruisische Regeeringen verbinden zich, elk voor zooveel haar aangaat, te zullen zorg dragen, dat de in deze overeenkomst beschreven werken zullen zijn uitgevoerd binnen twee jaar na de goedkeuring dezer overeenkomst.

13. Door de tegenwoordige overeenkomst komt die van 5 October 1847 te vervallen.

14. Deze overeenkomst zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen zoo spoedig doenlijk te 's Gravenhage worden uitgewisseld.

Ter oorkonde waarvan de Gevolmschtigden deze overeenkomst hebben onderteekend en van hunne zegels voorzien.

Gedaan, in dubbel, te 's Gravenhage, den 16 Mei 1895.

(L.S.) (get.) J. RÖELL.

" " VAN DER SLEJDEN.

" " VON REICHENAU.

2 December 1895. WET, tot verhooging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1895. S. 194.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk *verhoogd*:

Art. 24 met *f* 50,000. *Art.* 60 met *f* 180,000.

Art. 61 met *f* 25,000. *Art.* 95 met *f* 5,500.

Art. 184 met *f* 87,000. *Art.* 186 met *f* 10,000.

Tengevolge van voorschreven verhoogingen wordt het totaal der 2de Afd. verhoogd met *f* 210,500; dat der 4de Afd. met *f* 97,000; en alzoo het eindcijfer met *f* 307,500.

2 December 1895. WET, tot wijziging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1894. S. 195.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk:

a. verhoogd:

Art. 22 met *f* 6000. *Art.* 124 met *f* 4500.

b. verminderd:

Art. 45 met *f* 10,500.

3 December 1895. WETTEN, tot bekrachtiging van provinciale belastingen. S. 196—206.

De vereischte bekrachtiging wordt verleend aan de heffing, ten behoeve der provinciën:

Noordbrabant: van *twintig* opecenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen en van *twee en twintig* opecenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1896, en van *seventien* opecenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1896/97. S. 196.

Gelderland: van *zeven* opecenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen en van *vijf* opecenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1896, en van *vijf en een halven* opecent op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1896/97. S. 197.

Zuidholland: van *acht* opecenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1896, en van *vijf* opecenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1896/97. S. 198.

Noordholland: van *zeven* opecenten op de hoofdsom der grondbelasting over 1896, en van *vijf* opecenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1896/97. S. 199.

Zeeland: van *acht en twintig* opecenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen en van *twee en dertig* opecenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1896, en van *achttien* opecenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1896/97. S. 200.

Utrecht: van *zes* opecenten op de hoofdsom der grondbelasting over 1896, en van *zes* opecenten op de hoofdsom der personeele belasting over den dienst 1896/97. S. 201.

Friesland: van *een en dertig* opecenten op de hoofdsom van de belasting over 1896, en van *negenien* opecenten op de hoofdsom van de be-

4 December 1895. WET, tot verhooving van het vijfde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 212.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk verhoogd:

Art. 6 met f 800. Art. 23 met f 20,000.

Art. 112 met f 31,000. Art. 156 met f 10,000.

Art. 176 met f 15,000.

Ten gevolge van voorschreven verhoovingen wordt het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk verhoogd met f 20,800; dat der 5de Afd. met f 31,000; dat der 6de Afd. met f 25,000 en het eindcijfer met f 76,800.

4 December 1895. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Caspar Trier. S. 213.

Theodor Friedrich Gnstav Johan Martin Blandus Kaltofen. S. 214.

Ludovicus Cockx. S. 215.

Gerhard Heinrich Tholen. S. 216.

Jonathan Sharp. S. 217.

Heinrich Bauhaus. S. 218.

Kiewer (Carl) Herzberg. S. 219.

Jacob Meijer, zich noemende en schrijvende Jacob Lorenz Meijer. S. 220.

7 December 1895. BESLUIT, tot wijziging van het Reglement voor den Hoofdcursus. S. 221.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Oorlog en Koloniën, dd. 18 September 1895, IIde afd., n°. 103, en van 25 September 1895, Litt. C., n°. 10;

Den Raad van State gehoord (advies van den 5 November 1895, n°. 21);

Gezien het nader rapport van de voornoemde Ministers van 28 November 1895, IIde afd., n°. 29, en van den 4den December 1895, Litt. C, n°. 35;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. Het Reglement voor den Hoofdcursus, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 22 September 1892 (*Staatsblad* n°. 221), wordt gewijzigd als volgt:

1°. Het eerste lid van artikel 2 wordt gelezen:

„De deelneming aan het toelatingsexamen wordt slechts vergund aan onderofficieren, die ongehuwd zijn, en, zoo zij tot de militie behooren, aan

het examen voor den vrijwillig dienenden sergeant (wachtmeester) hebben voldaan.”

2°. aan artikel 5 wordt het volgende lid toegevoegd:

„De overgang naar het tweede stndiejaar wordt gerekend in te gaan op den datum, waarop dat nieuwe leerjaar aanvangt (1 October).”

3°. Het gestelde bij artikel 7, onder b, wordt gelezen:

„b. Zij, die aan de eischen van het eind-examen hebben voldaan, doch wier practische geschiktheid en bruikbaarheid onvoldoende zijn geoordeeld of die wegens hnn gedrag niet dadelijk voor eene benoeming tot tweede-luitenant kunnen worden voorgedragen, worden, gedurende een door den Minister van Oorlog te bepalen tijdperk, gedetacheerd op den voet van art. 54 of van art. 55.”

4°. Het tweede lid van artikel 10 wordt gelezen:

„Hij zendt aan genoemden inspecteur:

1°. alle van hem, directeur, uitgaande voorstellen, aanvragen, rapporten, verzoeken en voordrachten — ook die waaromtrent de beslissing niet tot de bevoegdheid van dien inspecteur behoort — tenzij omtrent de toezending van enkele dier bescheiden uitdrukkelijk andere bevelen worden gegeven;

2°. de door den Minister van Oorlog aan te wijzen periodieke stukken.”

5°. Het laatste lid van artikel 39 wordt gelezen:

„Een officier, al dan niet behoorende tot het personeel van den Hoofdcursus, is secretaris der commissie.

Wat de onder a bedoelde leden betreft, kan zich ook de keuze vestigen op officieren, die gepensioneerd zijn of zich op nonactiviteit bevinden.”

6°. Het gestelde bij artikel 40, onder b, c en f wordt gelezen:

„b. Rekenkunde.

De hoofdbewerkingen met geheele getallen, gewone en tiendeelige breuken; de deelbaarheid; talstelsels; het metrieke stelsel van maten en gewichten; de leer der evenredigheden met hare voornaamste toepassingen; de vierkants- en de derdemachtsworteltrekking; het oplossen van vraagstukken, welke betrekking hebben op eenvoudige berekeningen, die in het dagelijksch leven, in den handel of op militair gebied kunnen voorkomen. (Bekendheid met de leer en de toepas-

sing der verkorte bewerkingen wordt niet gevorderd.)

c. Stelkunst.

De behandeling van geheele, gebroken en wortelvormen; de gebroken en de negatieve exponenten; de vergelijkingen van den eersten en van den tweeden graad, met een en meer onbekenden; de onbepaalde vergelijkingen van den eersten graad; de logaritmen, ook met toepassing op de samengestelde interestrekening; de exponentiaal vergelijkingen; de reken- en de meetkundige reeksen. (Bekendheid met de rekenkundige reeksen van hoogere orde, de leer der permutatiën en combinatiën en de bewerkingen met complexe getallen worden niet gevorderd.)

f. Fransche taal.

Lezen met beschaafde uitspraak en mondeling vertalen van het gelezene; het schriftelijk vertalen van een niet te gemakkelijk stuk proza van het Fransch in het Nederlandsch en van een gemakkelijk stuk van het Nederlandsch in het Fransch; kennis van de voornaamste regels der spraakkunst. (Bij eerstvermelde vertaling mag *niet*, bij laatstvermelde mag *wel* van een woordenboek worden gebruik gemaakt.)

7°. De aanhef van artikel 41 wordt gelezen:

„Voor adapiranten, die het onderwijs in het tweede studiejaar van een cursus *niet* of — ten gevolge van ontheffing of verwijdering — niet volledig hebben gevolgd, strekt het examen, behalve over de hiervoren bij art. 40 omschreven vakken, zich uit over:”

8°. Artikel 43 wordt gelezen:

„Art. 43. Het toelatingsexamen wordt, met inachtneming van het bepaalde bij art. 40, onder *i*, afgenomen:

a. *schriftelijk* en *mondeling* in:

- de rekenkunde;
- de stelkunst;
- de meekunst;
- de Nederlandsche taal;
- de Fransche taal;
- de aardrijkskunde;
- de geschiedenis;

het voorschrift op den velddienst voor de onderofficieren en korporaals van het leger;

b. uitsluitend *mondeling*:

in de bij art. 40 vermelde exercitie- en dienstreglementen en dienstvoorschriften, met uitzondering van het voorschrift op den velddienst onder *a* genoemd;

1895.

zoomede in de vakken of onderdeelen van vakken, bedoeld bij art. 42, waarin het examen niet verplichtend is.

Het bepaalde bij dit artikel kan door den Minister van Oorlog worden gewijzigd.”

9°. Artikel 45 wordt gelezen:

„Art. 45. Al de adapiranten nemen, behoudens het bepaalde bij art. 40, onder *i*, deel aan het schriftelijk en mondeling gedeelte van het examen, waarvan bij art. 44 sprake is.

10°. Artikel 49 wordt gelezen:

„Art. 49. Het gemiddelde van de beoordeelingcijfers, overeenkomstig het bepaalde bij art. 48 toegekend, voor de onderscheidene schriftelijke antwoorden in eenig vak, wordt tot in één decimaal nauwkeurig berekend en met 10 vermenigvuldigd. Daarbij worden de cijfers, toegekend voor de gedeelten van vakken, bedoeld bij art. 41, beschouwd als voor een afzonderlijk vak te gelden.

Ten opzichte van de in eenig vak gegeven mondelinge antwoorden wordt op overeenkomstige wijze te werk gegaan, met dien verstande, dat het toegekende cijfer den algemeenen indruk door een adapirant bij dit gedeelte van het examen gemaakt, teruggeeft.

Vervolgens wordt van de beide aldus verkregen gemiddelden op nieuw het gemiddelde genomen; het daarbij gevonden getal is het eindcijfer voor bedoeld vak.”

11°. Aan het voorlaatste lid van artikel 50 wordt het volgende toegevoegd:

„De inspecteur van het Militair Onderwijs zendt tot dat einde deze studielijsten aan den voorzitter der commissie.”

12°. Aan het laatste lid van artikel 56 wordt het volgende toegevoegd:

„Deze doet de bedoelde rapporten, na daarvan het noodige gebruik te hebben gemaakt, aan den directeur van den Hoofdcursus toekomen.”

13°. Het gestelde bij *b*, onder 2°, en het voorlaatste lid van artikel 58 worden gelezen:

„2°. vier of meer officieren, niet tot het personeel van den Hoofdcursus behoorende, waarvan een tevens optreedt als secretaris der commissie; onder deze officieren zijn er ten minste twee van het Nederlandsch-Indische leger.

Wat de onder *b*, bij 2°, bedoelde leden betreft, kan zich ook de keuze vestigen op officieren, die gepensionneerd zijn of zich op non-activiteit bevinden.”

14°. Artikel 59, bij *d*, onder *f*, wordt gelezen:

f. Aardrijkskunde.

1°. Kennis van de militaire aardrijkskunde van *Nederland*; geographische toestanden, uit een militair oogpunt beschouwd; algemeen overzicht van het vestingstelsel van *Nederland*;

2°. de wiskundige aardrijkskunde: algemeene bekendheid met ons zonnestelsel en de voornaamste wereldlichamen daarbuiten; de gedaante en de bewegingen der aarde; de verschijnselen, welke uit die bewegingen en uit de beweging van de maan om de aarde ontstaan; de bepaling van plaatsen op aarde; het oplossen van vraagstukken met behulp van de aardglobe;

3°. de voornaamste verschijnselen op het gebied der natuurkundige aardrijkskunde: in hoofdzaak de vaste en de vloeibare oppervlakte der aarde, benevens de verschijnselen, welke daarop worden waargenomen; dampkring; klimaat."

15°. Artikel 59, bij *C*, onder *g*, wordt gelezen:

g. Aardrijkskunde.

1°. De wiskundige aardrijkskunde: als bij *A*, onder *f*, bij 2°;

2°. de natuurkundige aardrijkskunde: als bij *A*, onder *f*, bij 3°."

16°. Artikel 59, bij *C*, onder *o*, wordt gelezen:

o. Dienst- en exercitiereglementen, benevens dienstvoorschriften.

1°. De exercitiereglementen als bedoeld bij *A*, onder *n*, bij 1°;

2°. de algemeene reglementen en dienstvoorschriften, voor zoover de kennis daarvan van den luitenant der infanterie in *Nederlandsch-Indië* bij de vervulling van de hem op te dragen diensten moet gevorderd worden."

17°. Artikel 59, bij *D*, onder *m*, wordt gelezen:

m. Dienstreglementen en dienstvoorschriften.

De algemeene reglementen en dienstvoorschriften, voor zoover de kennis daarvan van den luitenant-kwartiermeester in *Nederlandsch-Indië*, bij de vervulling van de hem op te dragen diensten, moet gevorderd worden (in het leerplan voor den Hoofdcursus nader te omschrijven)."

18°. Artikel 66 wordt gelezen:

Art. 66. De rangschikking van de adspi-

ranten, die, in verband met het bepaalde bij art. 65, aan het examen hebben voldaan, geschiedt door:

1°. de som te bepalen van de bij het examen behaalde eindcijfers, nadat vooraf deze eindcijfers, wat de bij art. 67 vermelde vakken betreft, vermenigvuldigd zijn met de aldaar aangeduide coëfficiënten;

2°. het dubbele van de vorenbedoelde som te vermeerderen met de som van de gemiddelde beoordeelingscijfers, welke aan de aspiranten, gedurende den loop van het laatste leerjaar, volgens de studielijsten voor de onderscheidene vakken zijn toegekend, nadat vooraf ook deze beoordeelingscijfers, voor zooveel noodig, met de voormelde coëfficiënten zijn vermenigvuldigd.

Is het totaal van de onder 2°. vermelde sommen voor twee of meer aspiranten gelijk, dan is hunne plaats op de ranglijst opvolgenderwijs afhankelijk van:

a. de som der behaalde eindcijfers, bedoeld onder 1°. van dit artikel;

b. het totaal aantal punten, bij het examen behaald in de vakken, bedoeld in art. 60, onder *d*;

c. den door hen bekleeden graad en hunnen ouderdom in dien graad;

d. het lot.

De volgorde van de niet geslaagde aspiranten wordt op overeenkomstige wijze bepaald."

19°. Het eerste lid van artikel 69 wordt gelezen:

"In het bij art. 68 bedoelde verslag vermeldt de commissie voorts de opmerkingen en de voorstellen, waartoe zij, naar aanleiding van het afgelegde examen, in het belang van het onderwijs op den Hoofdcursus aanleiding mocht vinden."

Art. 2. Dit besluit treedt in werking met 1 Januari 1896, met dien verstande evenwel, dat het eindexamen in 1897, voor de eerste maal, volgens het gewijzigde programma wordt afgenomen.

De Ministers van Oorlog en van Koloniën zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en in afschrift aan den Raad van State zal worden medegegeeld.

's Gravenhage, den 7den December 1895.

(*get.*)

E M M A.

De Minister van Oorlog,

(*get.*)

SCHNEIDER.

De Minister van Koloniën, (get.) BERGSM A.

(*Uitg.* 30 Dec. 1895.)

14 December 1895. **BESLUIT**, tot uitvoering van onderscheidene bepalingen der wet van 15 April 1891 (*Staatsblad* n°. 87), tot regeling der brievenposten. S. 222.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 11 September 1895, n°. 2244, Posterijen en Telegraphie;

Gelet op de artikelen 16, 6 voorlaatste lid, 8, 10, 11, 16, 18, 19, 20, 21, 22 en 28 der wet van 15 April 1891 (*Staatsblad* n°. 87);

Den Raad van State gehoord (advies van den 15 October 1895, n°. 17);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 6 December 1895, n°. 3028, Posterijen en Telegraphie;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen hetgeen volgt:

Art. 1. Met gedrukte stukken worden gelijk gesteld: geantografeerde stukken, alsmede die met en relief aangebrachte punten en letters, ten gebuik van blinden, uitgezonderd de stukken, die het karakter hebben van briefwisseling; voorts alle op eenige andere wijze, dan door boek-, plaat-, ateen- of lichtdruk, werktuigelijk vermenigvuldigde stukken (die, door de schrijfmachine verkregen, uitgezonderd), mits zij bij ten minste 20 volkomen gelijklopende, met elkander overeenstemmende exemplaren, gelijktijdig ter post bezorgd worden.

2. § 1. De frankeering van nieuwsbladen bij abonnement, kan niet anders geschieden, dan over een geheel abonnementskwartaal. Loopt het abonnement van een nieuwsblad over een geheel jaar, dan geschiedt de heffing der frankeergelden toch per kwartaal, te rekenen van het tijdstip van ingang van het jaarabonnement.

§ 2. De berekening van het bij wijze van abonnement te heffen port der nieuwsbladen zal geschieden naar het aantal exemplaren door den uitgever aan de abonneuten verzonden, volgens den bij hem berustenden legger, waarvan desverkiezende inzage moet worden verleend aan den daarvoor aangewezen postambtenaar.

§ 3. Bij den aanvang van elk kwartaal wordt het verschuldigde over dat kwartaal bij benadering vastgesteld. Het geraamde bedrag moet niterlijk vijf dagen daarna betaald worden.

Na afdoop van het kwartaal vindt er eene nadere verrekening plaats van het verschil tusschen het vooruitbetaalde bedrag en hetgeen,

volgens het aantal verzonden exemplaren, werkelijk verschuldigd is.

Het eventueel bij te betalen bedrag moet niterlijk op den vijftien dag der eerste maand van het nieuwe kwartaal voldaan zijn.

§ 4. Nieuwsbladen, waarvan het port bij abonnement wordt betaald, behooren, indien het aantal exemplaren, voor een zelfden bestelling bestemd, tien of meer bedraagt, voor dien bestelling afzonderlijk bijeengebonden, ter post te worden bezorgd.

Bovendien moeten alle adressen voorzien zijn en de gedrukte aanwijzing: „Frankeering bij abonnement” dragen.

De Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie kan echter machtiging verleenen, om de bestelling zonder adressen, door de zorg van de postbeambten ter plaatse te doen geschieden.

§ 5. De bevoegdheid tot het voldoen der porten van nieuwsbladen bij abonnement kan worden ingetrokken, indien daartoe, op grond van gebleken onjuiste opgave of andere onregelmatigheden, aanleiding bestaat.

3. § 1. De na den druk aangebrachte bijvoegingen, doorhalingen en aanduidingen, op den omslag of op de adresstrook der gedrukte stukken of op die stukken zelve toegelaten, zijn de volgende:

1°. de vermelding op de adresstrook, op den omslag of op het stuk zelf, van den naam of de firma van den afzender, ook door middel van onderteekening, van het beroep en de woonplaats van den afzender en van den dag der afzending.

Verkrijgt een gedrukt stuk echter door een dier vermeldingen het karakter van eene opdracht, eene bestelling, een verzoek, een bewijs, eene verklaring of dergelijke, dan is voor dat stuk, behoudens in de gevallen hierna genoemd, het port der brieven verschuldigd;

2°. de doorhaling of verbetering van enkele woorden, letters, cijfers of teekens, mits die doorhaling of verbetering uitsluitend dient tot herstelling van fouten of van mistellingen;

3°. in circulaire:

de handteekening van firmanten of ledeu eener vennootschap;

de naam of de veranderde naam van een handelsreiziger, vertegenwoordiger of agent eener firma en het tijdstip, waarop hij den geadresseerde zal bezoeken of de plaats waar hij te spreken is;

de namen van ter vertrek gereedliggende schepen, van de havens van vertrek en aankomst en de tijdstippen van vertrek en aankomst;

de plaats, de dag, het uur en de aanduiding met enkele woorden van het doel eener bijeenkomst, alsmede de naam van hem, die de deelneming aan die bijeenkomst wordt uitgenoodigd.

Deze circulaires mogen de onderteekening van den afzender dragen, doch behooren bij ten minste tien volkomen gelijklopende exemplaren tegelijkertijd ter post bezorgd te worden;

4°. in drukproeven:

de aanwijzing tot verbetering van den gedruken tekst;

de aantekeningen van den corrector, drukker of zetter, op de proef betrekking hebbende;

5°. in beursberichten, marktberichten, catalogussen en prijscouranten:

de prijzen of de veranderde prijzen, alsmede de aanduiding met welk bedrag de prijs van zeker artikel verhoogd of verlaagd is;

de doorhaling of bijbeschrijving van enkele artikelen;

de bijvoeging van een enkel woord, als: willig, gedrukt, dalend, stijgend, kalm, overvoerd, veel of weinig aanvoer en dergelijke, de algemeene stemming der markt aanduidende.

Tegelijk met prijscouranten en catalogussen kunnen tevens kleine stalen, die als eene toelichting van den tekst zijn aan te merken, worden verzonden;

6°. in boek-, muziek- en plaatwerken:

de naam van hem, voor wien het boek of werk bestemd is, en dien van den zender;

de woorden: Present-exemplaar, van den schrijver of uitgever, in ruil, ter bezichtiging of dergelijke, op een der eerste bladen of op den omslag;

de aanwijzing of verbetering van drukfouten; de onderstreping of aanduiding op andere wijze van enkele gedeelten van den tekst, waarop de aandacht gevestigd wordt;

de bijvoeging der rekening of factuur, mits daarop geene andere opgaven vermeld zijn, dan de naam van den afzender en van hem aan wien geleverd wordt, het aantal, de titels en de prijzen van het geleverde.

In plaats van eene rekening of factuur kan ook een ingevulde postwissel, bestemd tot overmaking van het bedrag en voorzien van de noodige frankkeerzegels ter voldoening van het recht, bij de zending worden gevoegd;

7°. in kaartformulieren tot bestelling of aanbidding van boeken, plaat-, muziekwerken, tijd-

schriften, landkaarten en couranten, alsmede van prospectussen, betrekking hebbende op, en van losse banden, bestemd voor die boeken, werken of tijdschriften:

de handteekening van den afzender en de titel of de titels, alsmede het getal, de prijs of de prijzen van het bestelde of aangeboden; en in genoemde kaartformulieren tot bestelling bovendien:

de wijze van verzending van het bestelde, namelijk met welke gelegenheid of aan wien;

de voet, waarop het verlangd wordt, namelijk: voor rekening, in commissie, ten gevolge, ter bezichtiging, tegen aanbiedingsprijs of wegens te weinig ontvangen;

de aanduiding of het boek gebonden, ingenaaid, gecartonneerd of los verlangd wordt.

De hier bedoelde kaarten moeten overigens voldoen aan de eischen, wat den vorm betreft, door den Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie vast te stellen;

8°. in zogenaamde leeslijstjes:

de titel of de titels van de bijbehorende boeken of tijdschriften;

de aanduiding van het aantal leesdagen; de dagteekeningen van ontvangst en verzending; de bijbeschrijving of doorhaling van de namen van enkele lezers, alsmede hunne handteekening of hun naamcijfer;

9°. op naam- of zogenaamde visitekaartjes:

de aanduiding door enkele letters van de reden der toezending, als: t.g., t.r., t.a., of p.f., p.c., p.p.c. en dergelijke.

Geschreven naam- of zogenaamde visitekaartjes zijn mede op den voet van drukwerk toegelaten, tenzij blijkt van een overleg tusschen den afzender en den geadresseerde, om door middel van namen, die eene zekere betekenis hebben, elkander mededeelingen te doen.

§ 2. In nieuwsbladen mag een gedeelte van den tekst, waarop men de aandacht wil vestigen, worden onderstreept, omhaald of op eenige andere wijze aangeduid. Voorts mogen op den omslag of op de adresstrook van een nieuwsblad worden vermeld:

de naam of de firma van den afzender, diens beroep en woonplaats, de dag van afzending, de abonnementsvoorwaarden, het tarief der advertentiën, het tijdstip, waarop het abonnement eindigt of een nieuw aanvangt, alsmede de woorden: present-exemplaar, ter kennisneming of ter inzage, ten gevolge, voor rekening,

bewijsnummer voor de geplaatste advertentie, in het algemeen het doel der zending aanduidende, doch met uitsluiting van alle andere, ook gedrukte vermeldingen, aankondigingen, aanwijzingen of mededeelingen.

§ 3. Op den omslag of op de adresstrook van monsters, op de monsters zelven of wel op eene bij de monsters gevoegde open mededeeling mogen vermeld worden:

de naam of de firma van den afzender, diens beroep en woonplaats en de dag van afzending; de nummers, prijzen en handelsmerken, het gewicht, de afmetingen, de beschikbare hoeveelheid, de hoedanigheid en de bijzondere benaming der goederen, waarop de monsters betrekking hebben.

§ 4. Met uitzondering van het adres en de aanduidingen nitsluitend op de bestelling betrekking hebbende, zijn alle andere dan de in de paragrafen 1—3 vermelde bijvoegingen of aanduidingen, ook door middel van stempeling, doorhaling, overplakking, uitnijding, door eenig teeken of op welke andere wijze ook aangebracht, verboden.

§ 5. Het gewicht, dat eene zending gedrukte stukken, nieuwsbladen of monsters, onder een afzonderlijk adres niet mag te boven gaan, en het maximum der afmetingen van elk dier stukken, wordt vastgesteld:

voor gedrukte stukken en nieuwspapieren, het gewicht op 3 kilogram; de afmetingen op 45 centimeter langs een der zijden, of, indien zij zijn opgerold, op 75 centimeter in de lengte en 10 in doorsnede.

Op kaartpapier gedrukte stukken, los, dat is zonder omslag of adresstrook verzonden, mogen niet kleiner dan 9 centimeter in lengte en 6 centimeter in breedte, en niet grooter dan 18 centimeter in lengte en 18 in breedte zijn;

voor monsters, het gewicht op 350 gram en de afmetingen op 30 centimeter in lengte, 20 in breedte en 10 in hoogte, of, indien zij in een rol zijn bijeengevoegd, 30 centimeter in lengte en 15 in doorsnede.

§ 6. Zoowel de gedrukte stukken en nieuwsbladen, als de monsters moeten, hetzij onder kruisband, kruistouw of strook, hetzij in een open omslag of in het algemeen op zoodanige wijze ingepakt zijn, dat de ambtenaren zich zonder bezwaar kunnen overtuigen, dat zij aan de gestelde eischen voldoen.

Indien de aard van het stnk het toelaat, kan

de verzending ook geheel open of los, dat is zonder omslag of strook, plaats hebben.

4. Een brief mag het gewicht van 2 kilogram niet te boven gaan.

5. § 1. Behalve het gewone port, is voor aangeteekende brieven met aangegeven geldswaarde een opklimmend recht verschuldigd van 2½ cent voor elke honderd gulden of elk gedeelte van honderd gulden aangegeven waarde, met een minimum van 12½ cent voor elken brief.

§ 2. De aangeteekende brieven met aangegeven geldswaarde moeten gesloten zijn in een omslag, voorzien van twee of meer zegels in lak, zoodanig geplaatst, dat niets uit den brief kan worden gelicht, zonder de zegels te verbreken of den omslag te schenden.

De zegels moeten aan elkander gelijk zijn en een gelachtswaapen, naamcijfer of eenig ander onderscheidend kenmerk van den afzender vertoonen.

Ten aanzien van gewone aangeteekende brieven is de verzegeling niet verplicht.

§ 3. De uitreiking van aangeteekende stukken geschiedt alleen aan den geadresseerde persoonlijk of aan diens gemachtigde, tegen ontvangstbewijs.

Dit bewijs moet in tegenwoordigheid van den postambtenaar, die het stnk nitrekt, onder teekend worden.

Kan de geadresseerde niet schrijven, dan moet zijn handmerk door twee ten postkantore bekende getuigen gewaarmerkt worden.

De tot het in ontvangst nemen van aangeteekende stukken vereischte machtiging wordt verstrekt door eene notarieele of geregistreerde onderhandsche volmacht tot dat einde, of wel door een nittreksel nit een algemeene volmacht.

De machtiging tot het in ontvangst nemen van gewone aangeteekende stukken en van aangeteekende brieven, eene aangegeven geldswaarde van f 600 niet te boven gaande, kan nochtans ook geschieden door gebruikmaking van het formulier van lastgeving, voorkomende op de kennisgeving, waarbij de aanwezigheid van een aangeteekend stnk den geadresseerde wordt bericht.

Deze lastgevingen zijn van zegelrecht vrijgesteld.

§ 4. Indien de geadresseerde van een aangeteekenden brief met of zonder aangegeven waarde, of zijn gemachtigde mocht vermeenen, dat de brief zich niet in een ongeschonden staat bevindt, behoort daarvan dadelijk bij de uitreiking door hem opgave te geschieden.

De brief wordt dan, met inachtneming van de noodige voorzorgen, door den postambtenaar, in tegenwoordigheid van den geadresseerde of zijn gemachtigde, geopend, en van de bevinding proces-verbaal opgemaakt.

Daarna wordt de brief (desverlangd) uitgelevert, doch de omslag wordt bij het proces-verbaal overgelegd.

§ 5. Brieven met eene hoogere aangegeven waarde dan van f 12,000 worden ter verzending niet aangenomen.

6. § 1. Hij, die van eenig stuk eene expresse-bestelling verlangd, moet van dat verlangen doen blijken door eene in het oog loopende aanwijzing: „Expresse-bestelling” aan de adreszijde van het stuk.

Het is geoorloofd expresse-stukken in de postbussen te werpen, mits het verschuldigde port en recht volledig door postzegels is gekweten.

§ 2. Voor de expresse-bestelling is verschuldigd:

a. indien de geadresseerde woont binnen de plaats waar een postkantoor gevestigd is, of op een afstand van niet meer dan $\frac{1}{4}$ uur van een hulpkantoor, een recht van 15 cent;

b. voor elke bestelling buiten die plaats of boven dien afstand, behalve het recht sub a bedoeld, 15 cent, indien de afstand van het post- of hulpkantoor niet meer dan $\frac{1}{4}$ uur bedraagt, en voorts voor elken afstand van $\frac{1}{4}$ of gedeelte van $\frac{1}{4}$ uur, daarenboven 15 cent meer.

Dit recht is in voorkomende gevallen te verhoogen met eventueel verschuldigde veer- of overvaartgelden.

§ 3. Het sub a vermelde recht van 15 cent is, evenals het port, bij vooruitbetaling te voldoen.

Is dit niet geschied, dan wordt aan het verlangen tot expresse-bestelling niet voldaan.

Het boven dat bedrag verschuldigde recht kan ten laste van den geadresseerde worden gelaten, met verplichting nochtans op den afzender, om dat recht nader te voldoen, indien de geadresseerde de aanneming van het stuk mocht weigeren.

§ 4. Belanghebbenden zijn mede bevoegd te verlangen, dat een voor hen bestemd, duidelijk aan te wijzen stuk, per expresse besteld worde.

De kosten dier expresse-bestelling naar het bovenvermeld tarief kunnen bij het indienen van het verzoek gevorderd worden.

7. § 1. Het bij vooruitbetaling verschuldigde recht der postbewijzen bedraagt $2\frac{1}{2}$ cent; dat der postwissels voor een bedrag:

tot en met f 5	$2\frac{1}{2}$ cent,
boven f 5 tot en met f 12.50	5 „
„ „ 12.50 „ „ „ 25	10 „
„ „ 25 „ „ „ 37.50	15 „
„ „ 37.50 „ „ „ 50	20 „
„ „ 50 „ „ „ 75	25 „

en voorts 5 cent voor elke som van f 25 of gedeelte van f 25 boven f 75 tot en met f 500.

Boven dit bedrag is voor elke f 100 of gedeelte van f 100 een recht van 10 cent te heffen.

Bovendien is voor elk postbewijs en voor elken postwissel een halve cent, wegens kosten van het formulier, verschuldigd.

§ 2. Het maximum bedrag der postbewijzen is f 10.

De postwissels zijn dadelijk betaalbaar gedurende de maand, waarin zij zijn afgegeven en de geheele daaropvolgende maand; de postbewijzen gedurende zes maanden, te rekenen van het tijdstip, waarop zij zijn uitgegeven.

Na verloop van die termijnen kan de nitbetaling der postwissels en postbewijzen alleen verkregen worden, met machtiging van den Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie en behoudens het bepaalde bij het laatste lid van art. 18 der wet. De wijze van verzending der postwissels en der postbewijzen, mitsgaders hunne vervanging in geval van verlies, worden door den Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie geregeld.

8. Het bedrag, dat op quitantiën, wisselbrieven, assignatiën en ander handelspapier wordt ingevorderd, mag, voor ieder stuk afzonderlijk, de som van f 500 niet te boven gaan.

9. § 1. Aan ieder, die dit verlangt, wordt gelegenheid gegeven, om de voor hem bestemde stukken, na aankomst van elke post, gedurende de uren, dat het kantoor voor het publiek is opengesteld, aan dat kantoor af te halen of te doen afhalen, tegen vooruitbetaling van een recht per kalenderkwartaal van:

f 3.75 voor de kantoren Amsterdam en Rotterdam;

f 2.00 voor de kantoren in plaatsen met eene bevolking boven 30000 inwoners;

f 1.00 voor de kantoren in plaatsen met eene bevolking boven 20000 tot en met 30000 inwoners;

f 0.50 voor de kantoren in de overige plaatsen;

f 0.25 voor alle kantoren, indien alleen ver-

langd wordt, de met elke post aankomende nieuwsbladen af te halen.

§ 2. Boven het recht in § 1 bepaald, is nog een recht van gelijk bedrag verschuldigd:

a. indien de belanghebbende stukken, aankomende met eene post, die denzelfden dag niet meer besteld wordt, na de sluiting van het kantoor des avonds, mits vóór elf uur, wenscht af te halen of te doen afhalen;

b. indien hij de porten der aankomende ongefrankeerde of ontoereikend gefrankeerde stukken bij de inontvangstneming ten kantore niet dadelijk betaalt, doch die maandelijks wenscht af te rekenen.

Voor de berekening van het recht in deze paragraaf en in § 1 vermeld, gelden gedeelten van een kwartaal voor een geheel. Het recht wordt in geen geval terugbetaald.

§ 3. Het recht in § 1 bepaald is, bij afhaling aan het kantoor niet verschuldigd voor:

a. de stukken, bestemd voor Ons en de leden van het Koninklijk Huis;

b. de stukken, bestemd voor militairen der land- en zeemacht, die door middel der militaire facteurs of andere daarvoor aangewezen militairen worden afgehaald;

c. de portvrije dienstbrieven;

d. de stukken, welke des Zondags of op feestdagen, waarop de dienst beperkt is, aankomen, doch niet denzelfden dag besteld worden, mits afgehaald op de daarvoor door den Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie bepaalde nren;

e. de door de postkantoren geleverde nieuwsbladen en tijdschriften.

Bovendien kan, in gevallen van geheel bijzondere aard, ter beoordeeling van den Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie:

1°. met afwijking van het bepaalde bij § 2 sub a ook na elf uur des avonds gelegenheid worden gegeven tot het afhalen of doen afhalen van stukken;

2°. vrijstelling van de betaling van busrecht worden verleend.

10. § 1. De levering van binnen- en buitenslands verschijnende nieuwsbladen en tijdschriften geschiedt door de postkantoren tegen vooruitbetaling van den abonnementsprijs.

Abonnementen voor minder dan drie maanden worden niet aangekomen, tenzij dit uitdrukkelijk door den uitgever is toegestaan. Overigens regelt zich het tijdvak van het abonnement naar

de abonnementsvoorwaarden, door de uitgevers gesteld.

§ 2. De korting door de uitgevers op den abonnementsprijs der binnenlandsche bladen toegestaan, vertegenwoordigt het door het postbestuur te heffen recht.

Tenzij bij bijzondere schikkingen of overeenkomsten met buitenlandsche postbesturen anders is overeengekomen, bedraagt het recht wegens abonnement op buitenlandsche bladen 10 pCt. van den kostenden prijs, boven en behalve het verschuldigde port.

11. § 1. In gebruik blijven of worden gesteld: postzegels van $\frac{1}{4}$, 1, 2, $2\frac{1}{2}$, 3, 5, $7\frac{1}{2}$, 10, $12\frac{1}{2}$, 15, 20, $22\frac{1}{2}$, 25 en 50 cent, f 1, f 2.50 en f 5;

postbladen, voorzien van een zegelafdruk van 3, 5 of $12\frac{1}{2}$ cent;

briefomslagen voorzien van een zegelafdruk van 5 of $12\frac{1}{2}$ cent;

enkele en dubbele briefkaarten, elke kaart voorzien van een zegelafdruk van $2\frac{1}{2}$ of 5 cent;

postbewijsformulieren, voorzien van een zegelafdruk van $2\frac{1}{2}$ cent;

andere noodige formulieren.

De postzegels en postzegelafdrucken van 3 cent en daarboven dragen de beeltenis van het Hoofd van den Staat en de aanduiding van de waarde; die beneden 3 cent alleen het waardecijfer. De postzegels en postzegelafdrucken van verschillende waarde zijn door kleuren onderscheiden.

De vorm en de kleuren der postzegels, zegelafdrucken en formulieren worden door den Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie bepaald.

§ 2. De prijs van de postzegels, postbladen, zegelafdrucken, briefomslagen en briefkaarten is gelijk aan de geldswaarde door het zegel nitgedrukt, benevens, postzegels uitgezonderd, zoodanig bedrag als door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, rekening houdende met de kosten van aanmaak, vastgesteld wordt.

Zij worden, behalve aan alle kantoren der posterijen, ook verkrijgbaar gesteld bij de door den Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie daartoe aangewezen depóthouders en bestellende beambten.

§ 3. De postzegels behooren gaaf en ongechonden te worden vastgehecht aan de adreszijde der stukken.

Postzegels tot aanvulling van het verschuldigde port of recht op postbladen, briefkaarten en

gezegelde omslagen, worden, zooveel mogelijk nevens den postzegelafdruk geplaatst.

Indien ter voldoening van het port en recht op aangeteekende brieven meer dan één postzegel gebezigd wordt, behooren die zegels op eenigen afstand van elkander geplaatst te worden.

§ 4. De postzegels worden op het kantoor van afzending onbruikbaar gemaakt op de wijze door den Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie te bepalen.

Op de adreszijde der briefkaarten mag niets anders dan het adres, alsmede de naam, het beroep en de woonplaats van den afzender vermeld worden.

De van postbladen, gezegelde omslagen, briefkaarten en postbewijzen afgescheiden postzegelafdrukken mogen niet voor frankering gebruikt worden.

§ 5. Stukken, voorzien van postzegels of postzegelafdrukken, die nagemaakt of vervalscht zijn, of die, hoewel echt, aanleiding geven tot het vermoeden, dat getracht is de daarop vroeger afgedrukte poststempels weg te nemen, worden in beslag genomen en in handen gesteld van de ambtenaren, die bij de wet belast zijn met het opsporen en vervolgen van misdrijven.

§ 6. Het is geoorloofd briefkaartformulieren te bezigen, welke niet van Rijkswegen zijn uitgegeven, mits zij met de van Rijkswegen uitgegeven overeenstemmen, wat betreft de gedrukte opschriften, de afmetingen en de stevigheid van het papier.

12. § 1. De opening der onbesteld gebleven stukken, nadat zij gedurende drie maanden ter beschikking van den afzender of geadresseerde bewaard zijn, geschiedt door den ambtenaar bij het Hoofdbestuur der Posterijen en Telegraphie, belast met het beheer der geweigerde en onbestelbare brieven en verdere stukken, daarin bijgestaan door een of meer door den Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie aan te wijzen ambtenaren.

De brieven, waarvan bij de opening blijkt, dat zij geen geldswaardig papier of voorwerpen van waarde bevatten, worden dadelijk, zonder dat van den inhoud wordt kennis genomen, verscheurd en in balen verzameld.

Die balen worden verzegeld en de inhoud wordt later, op de wijze door den voornoemden Directeur-Generaal te bepalen, na ontzegeling der balen, vernietigd.

§ 2. Van den inhoud der brieven, waarin

geldswaardig papier of voorwerpen van waarde gevonden zijn, wordt geen kennis genomen verder dan noodig is om te bepalen, wie de afzender is.

Deze papieren en voorwerpen worden, met de daarbij behoorende brieven of andere stukken, in een register ingeschreven en in eene brandvrije bergplaats weggeborgen, waarvan de sleutels berusten onder den ambtenaar met het beheer der geweigerde en onbestelbare brieven belast.

Na verloop van den bij de wet vastgestelden termijn van bewaring, worden de niet-geldswaardige voorwerpen en stukken op gelijke wijze vernietigd, als bij paragraaf 1 is bepaald.

§ 8. Een daarvoor door den Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie aan te wijzen ambtenaar is belast, zoowel met het toezicht op de opening der brieven, als met de verificatie van het voormelde register en de daarin ingeschreven geldswaardige papieren en voorwerpen van waarde.

13. Tot het doen der lastgeving, bedoeld aan het slot van het eerste lid van artikel 28 der in het hoofd van dit besluit vermelde wet, worden de hierna genoemde ambtenaren aangewezen:

de Procureurs-Generaal bij de Gerechtshoven;
de Officieren van Justitie bij de Arrondissementen-rechtsbanken.

Voorst:

a. van de Posterijen:
de Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie;

De Hoofdinspecteur der Posterijen;
de Inspecteurs der Posterijen en de Inspecteurs der Posterijen en Telegraphie;

de Directeuren der postkantoren en die der vereenigde post- en telegraafkantoren.

b. van de Belastingen:
de Directeuren en Inspecteurs der directe belastingen, in voerrecht en accijnzen.

14. Bij het in werking treden van dit besluit wordt het Koninklijk besluit van 11 Februari 1892 (*Staatsblad* n°. 42) buiten werking gesteld.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.
's Gravenhage, den 14den December 1895.

(*got.*) E M M A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*got.*) VAN DER SLEYDEN.

(*Uitgeg.* 27 Dec. 1895.)

14 December 1895. **BESLUIT**, tot regeling van de porten en rechten der brieven en verdere stukken, die worden uitgewisseld tusschen *Nederland* en de landen, tot de algemeene postvereeniging behoorende, alsmede de landen, welke niet tot die vereeniging behooren. S. 223.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 11 September 1895, n°. 2244, Posterijen en Telegraphie;

Gelet op artikel 25 der wet van 15 April 1891 (*Staatsblad* n°. 87);

Gelet op het den 4den Juli 1891 te *Weenen* gesloten Algemeen postverdrag en de Overeenkomsten:

a. tot uitwisseling van brieven en doosjes met aangegeven waarde;

b. betreffende den dienst der postwissels;

c. betreffende den dienst der invordering van gelden op quitantiën en handelspapier;

welk Verdrag en welke Overeenkomsten, blijkens het Koninklijk besluit van 29 Maart 1892 (*Staatsblad* n°. 51), zijn bekrachtigd;

Den Raad van State gehoord (advies van 15 October 1895, n°. 17);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 6 December 1895, n°. 3028, Posterijen en Telegraphie;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen hetgeen volgt:

I. Bepalingen naar aanleiding van het Algemeen Postverdrag.

Art. 1. § 1. Het in *Nederland* te heffen port der brieven en verdere stukken naar en uit de Nederlandsche koloniën en bezittingen in *Oost- en West-Indië* op andere wijze dan langs den rechtstreekschen zeeweg uitgewisseld, alsmede naar en uit de andere landen der Algemeene postvereeniging bedraagt:

1°. voor brieven per 15 gram of gedeelte van 15 gram:

a. naar en uit *België* 10 cent voor een gefrankeerden en 20 cent voor een ongefrankeerden brief;

b. naar en uit alle overige landen 12½ cent voor een gefrankeerden en 25 cent voor een ongefrankeerden brief;

c. met afwijking van het bepaalde sub a en b, voor brieven naar en uit *België* en *Duitschland*,

verzonden tusschen kantoren, die, in eene rechte lijn gemeten, niet meer dan 80 kilometer van elkander verwijderd zijn:

5 cent voor een gefrankeerden en 10 cent voor een ongefrankeerden brief;

2°. voor *briefkaarten* naar alle landen 5 cent voor elke kaart, bij vooruitbetaling te voldoen.

Ongefrankeerde briefkaarten, worden belast met het port der ongefrankeerde brieven;

3°. voor *gedrukte stukken*:

a. naar *België*:

voor *nieuwsbladen*, ten minste éénmaal per week verschijnende:

tot een gewicht van 40 gram . . . 1 cent;

boven 40 tot en met 100 " . . . 2½ "

" 100 " " " 200 " . . . 5 "

en voorts voor elk gewicht van 100 gram of gedeelte van 100 gram 2½ cent meer;

voor *andere gedrukte stukken*:

tot een gewicht van 15 gram . . . 1 cent;

boven 15 tot en met 50 " . . . 2½ "

" 50 " " " 100 " . . . 5 "

en voorts voor elk gewicht van 50 gram of gedeelte van 50 gram 2½ cent meer.

De bovenvermelde porten worden uitsluitend gegeven van *nieuwsbladen* en *gedrukte stukken*, die onder kruisband of strook of wel geheel open, in den vorm van kaarten, verzonden worden. Bij het beziggen van een open omslag is het hierna sub b vermelde port te heffen;

b. naar alle overige landen:

2½ cent voor elk gewicht van 50 gram of gedeelte van 50 gram;

4°. voor *papieren en bescheiden*:

naar alle landen 12½ cent voor een gewicht van niet meer dan 250 gram en voorts voor elk gewicht van 50 gram of gedeelte van 50 gram daarboven 2½ cent meer;

5°. voor *monsters of stalen van koopwaren*:

naar alle landen 5 cent voor een gewicht tot en met 100 gram en voorts voor elk gewicht van 50 gram of gedeelte van 50 gram daarboven 2½ cent meer.

§ 2. De porten in § 1 sub 3°, 4°. en 5°. vermeld zijn bij vooruitbetaling verschuldigd en worden voor elke afzonderlijke verzending berekend.

Bijeenvoeging van de in de laatste zinsnede bedoelde stukken onder één omslag is geoorloofd. Het port moet dan berekend worden naar 2½ cent voor elk gewicht van 50 gram, of gedeelte van 50 gram, met dien verstande, dat ten minste

5 cent verschuldigd is, indien de zending monsters of stalen van koopwaren en ten minste 12½ cent, indien zij papieren of bescheiden bevat.

2. Alle andere stukken dan brieven en briefkaarten moeten althans gedeeltelijk gefrankeerd zijn. Indien zij ongefrankeerd ter post worden bezorgd, blijft de verzending achterwege.

Bij ontoereikende frankeering is voor alle stukken, bij artikel 1 genoemd, een port van den geadresseerde te heffen ten bedrage van tweemaal het ontbrekende port, met aanvulling der breuken van 2½ cent tot het volle bedrag van 2½ cent.

3. Behalve de stukken, bedoeld bij het 1ste lid van artikel 2, blijft mede de verzending achterwege van:

gedrukte stukken, papieren en bescheiden en monsters, die de gestelde grenzen voor afmetingen en gewicht te boven gaan, of in eenig ander opzicht niet beantwoorden aan de bepalingen;

stukken, te wier aanzien zekerheid of vermoeden bestaat, dat zij stoffen bevatten, die gevaar voor de postambtenaren of schade aan de gelijktijdig te verzenden stukken kunnen doen ontstaan;

stukken, bevattende gangbare muntstukken en voorwerpen waarvoor bij in- of nitvoer belasting verschuldigd is.

4. § 1. De stukken vermeld in artikel 1 kunnen op verzoek van den afzender worden aangeteekend, tegen vooruitbetaling van het gewone port en een vast recht van 10 cent.

§ 2. Wanneer een aangeteekend stuk verloren gaat, het geval van overmacht uitgezonderd, heeft de afzender of, met diens bewilliging, de geadresseerde recht op eene schadeloosstelling van f 25, mits de aanvraag daartoe binnen een jaar na de ter post bezorging van het stuk is ingediend.

De gemelde schadeloosstelling is echter niet verschuldigd, als het stuk verloren is gegaan binnen het grondgebied van een land, in welks wetgeving het beginsel van schadeloosstelling niet is opgenomen.

5. De aangeteekende stukken kunnen belast worden met een verrekenbedrag van ten hoogste 500 franken.

Het ingevorderde verrekenbedrag wordt per postwissel aan den afzender van het stuk overgemaakt, na aftrek van een recht van 5 cent, alsmede van het gewone postwisselrecht.

6. De afzender van een aangeteekend stuk kan daarvan een bericht van ontvangst bekomen tegen vooruitbetaling van een recht van 10 cent.

7. Expresse bestelling van de in artikel 1 vermelde stukken kan verlangd worden in het verkeer met die landen, welke zoodanige bestelling toelaten, tegen betaling van een vast recht van 15 cent.

Indien de bestelling moet geschieden buiten de plaats, waar een postkantoor gevestigd is, of op een grooter afstand dan ¼ uur van een hulpkantoor, dan is hetgeen boven het vaste recht van 15 cent verschuldigd is, van den geadresseerde te heffen.

8. Voor de overbrenging van een verzoek om terugzending van een stuk of om wijziging van het adres, voor zooveel betreft de Nederlandsche koloniën in *Oost- en West-Indië* en de landen, alwaar zoodanige verzoeken zijn toegelaten, is verschuldigd het port en recht van een gewonen aangeteekenden brief van enkel gewicht.

Geschiedt het verzoek per telegraaf, dan zijn daarvoor nitsluitend verschuldigd de kosten van het desbetreffend telegram.

9. § 1. Het in *Nederland* te heffen port voor de stukken, vermeld in artikel 1 sub 1°, 2°, 3°, 4° en 5°, bestemd voor of afkomstig uit landen, niet tot de algemeene postvereniging behoorende, bedraagt:

1°. voor brieven 20 cent voor een gefrankeerden en 40 cent voor een ongefrankeerden brief, voor elk gewicht van 15 gram of gedeelte van 15 gram;

2°. voor briefkaarten, bij vooruitbetaling, 7½ cent voor elke kaart.

Ongefrankeerde briefkaarten worden belast met het port der ongefrankeerde brieven;

3°. voor elke verzending onder een afzonderlijk adres van *gedrukte stukken, papieren en bescheiden en monsters of stalen van koopwaren*, bij vooruitbetaling, 5 cent voor elk gewicht van 50 gram of gedeelte van 50 gram, met een minimum van 20 cent voor papieren en bescheiden.

Worden deze stukken ongefrankeerd ter post bezorgd, dan blijft de verzending achterwege.

Bij ontoereikende frankeering van de in § 1 vermelde stukken, wordt van den geadresseerde een port geheven, ten bedrage van tweemaal het ontbrekende port, met aanvulling der breuken van 2½ cent tot het volle bedrag van 2½ cent.

Voor *aanteekening* van de in § 1 vermelde stukken is een recht van 10 cent en voor een *bericht van ontvangst* wegens aangeteekende stukken, eveneens een recht van 10 cent, bij vooruitbetaling, verschuldigd.

Ongefrankeerde brieven, zoomede briefkaarten,

aangeteekende stukken en berichten van ontvangst kunnen echter alleen worden verzonden, voor zover zij in de hierbedoelde landen zijn toegelaten.

II. *Bepalingen naar aanleiding der Overeenkomst tot uitwisseling van brieven en doosjes met aangegeven waarde.*

10. Tusschen *Nederland* en de landen, die toegetreden zijn, of nader toetreden tot de bovenvermelde Overeenkomst, kunnen verzonden worden: brieven met geldswaardige papieren, alsmede, voor zooveel het in die landen is toegelaten, doosjes, juwelen en kostbaarheden bevattende, een en ander eene aangegeven waarde van 25,000 franken niet te boven gaande.

De artikelen 5, 6, 7 en 8 van dit besluit zijn op deze brieven en doosjes van toepassing, in dien zin echter, dat een verzoek om wijziging van het adres niet wordt toegelaten, ten aanzien van brieven of doosjes, eene aangegeven waarde van 500 franken te boven gaande.

11. De brieven met aangegeven geldswaarde zijn onderworpen:

1°. aan het port en recht, vermeld in de artikelen 1 en 4 van dit besluit;

2°. aan een recht van verzekering ten bedrage van 2½ cent voor *België*, 5 cent voor *Duitschland* en 12½ cent voor de overige landen, voor elk bedrag van 300 franken of gedeelte van 300 franken aangegeven waarde.

Dit recht wordt verhoogd met 5 cent per 300 franken of gedeelten van 300 franken voor elk zeevervoer.

De doosjes met aangegeven waarde zijn onderworpen:

1°. aan een port, ten bedrage van zooveel maal 25 cent, als er landen zijn, waarover het vervoer zich nitstrekt, verhoogd met een port van 50 cent bij vervoer over zee, voor elk land, hetwelk aan dat zeevervoer deelneemt;

2°. aan een recht van verzekering als hierboven voor brieven met aangegeven waarde is bepaald.

De porten en rechten in dit artikel vermeld, zijn bij voornitbetaling te voldoen.

12. § 1. Bij verlies, berooving of beschadiging van een brief of doosje met aangegeven waarde, heeft de afzender, of, met diens bewilliging, de geadresseerde recht op eene schadeloosstelling, gelijk staande met het werkelijk bedrag van het verlies, de berooving of de schade, doch niet te boven gaande het bedrag der aangegeven waarde.

Die schadeloosstelling wordt ook verleend, indien het verlies, de berooving of de beschadiging het gevolg is van overmacht, mits de Staat, op welks grondgebied, het verlies, de berooving of de beschadiging heeft plaats gehad, zich tot schadeloosstelling ook in dat geval verbonden heeft.

§ 2. Schadeloosstelling wordt niet verleend, indien:

1°. de schade veroorzaakt is door de schuld of de malatigheid van den afzender of een gevolg is van den aard van het verzonden voorwerp;

2°. de aanvraag om schadeloosstelling niet binnen een jaar na de ter post bezorging is ingediend;

3°. door den afzender eene hoogere waarde is aangegeven dan in den brief of het doosje gesloten was.

III. *Bepalingen naar aanleiding der Overeenkomst betreffende den dienst der postwissels.*

13. § 1. Voor elke afzonderlijke verzending van gelden per postwissel naar de *Nederlandsche koloniën* en bezittingen in *Oost- en West-Indië* en naar de tot de bovenvermelde overeenkomst toegetreden of nader toe te treden landen, alwaar tot de invoering van den dienst der postwissels in het verkeer met *Nederland* is of zal worden overgegaan, is bij vooruitbetaling verschuldigd een recht van 12½ cent voor elk bedrag van f 12.50 of gedeelte van f 12.50.

Voor telegraphische postwissels naar landen, waarheen die wissels zijn toegelaten, zijn bovendien seinkosten verschuldigd.

§ 2. Een postwissel mag het bedrag van 500 franken, of een daarmede gelijkstaand bedrag in andere munt, niet te boven gaan.

De artikelen 7 en 8 van dit besluit zijn op de postwissels van toepassing.

14. De afzender van een postwissel kan een bericht van nitbetaling van dien wissel bekomen, tegen vooruitbetaling van een recht van 10 cent.

IV. *Bepalingen naar aanleiding der Overeenkomst betreffende de invordering van gelden op quitantiën en handelspapieren.*

15. § 1. De invordering van gelden op quitantiën en handelspapier kan geschieden in het verkeer met *Nederlandsch Oost-Indië* en met de tot de bovenvermelde overeenkomst toegetreden

of nader toe te treden landen, alwaar tot de invoering van den dienst der invordering in het verkeer met *Nederland* is of zal worden overgegaan.

Ter invordering toegelaten zijn alleen quitantiën en handelspapier zonder kosten, voor elke zending een bedrag van 1000 franken of een daarmee overeenkomend bedrag in andere munt niet te boven gaande.

§ 2. De verzending geschiedt rechtstreeks aan het kantoor met de invordering belast, tegen vooruitbetaling van een port en recht als bij de artikelen 1 en 4 van dit besluit voor een aangeeteekenden brief van gelijk gewicht is vastgesteld.

Het bepaalde bij § 2 van artikel 4 van dit besluit is op deze zendingen van toepassing.

16. Het ingevorderde bedrag wordt aan de belanghebbenden, door middel van een postwissel, overgemaakt na aftrek van:

1°. Een recht van 5 cent voor elk ingevorderd stuk;

2°. een recht, als volgens § 1 van artikel 13 van dit besluit, verschuldigd is voor een postwissel van gelijk bedrag.

Op deze postwissels is het bepaalde bij het eerste lid van § 2 van gemeld artikel niet van toepassing.

Niet ingevorderde stukken worden portvrij teruggezonden.

17. De Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie is gemachtigd tot het nemen der maatregelen van ondergeschikten aard en van orde, die voor de uitvoering der in het hoofd dezer vermelde verdragen en overeenkomsten gevorderd worden.

18. Bij het in werking treden van dit besluit, wordt het Koninklijk besluit van 21 Juni 1892 (*Staatsblad* n°. 147), zoomede artikel 2 van het Koninklijk besluit van 22 December 1892 (*Staatsblad* n°. 235) buiten werking gesteld.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en in afschrift aan den Raad van State zal worden medegedeeld.

's Gravenhage, den 14den December 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.)

VAN DER SLEIDEN.

(*Uitgog.* 27 Dec. 1895.)

16 December 1895. BESLUIT van den Minister van Binnenlandsche Zaken, betreffende de schadeloosstelling te verlenen voor de huid van een dier dat, aan eene besmettelijke ziekte lijdende, is gestorven en verbrand, begraven of op andere wijze onschadelijk gemaakt.

De Minister van Binnenlandsche Zaken;

Gelet op art. 3 laatste lid van het Koninklijk besluit van 27 Maart 1888 (*Staatsblad* n°. 67), zooals dat luidt volgens art. 1 van het Koninklijk besluit van 12 Mei 1889 (*Staatsblad* n°. 62), waarin onder *a* is bepaald, dat in de gevallen en naar den maatstaf door den Minister van Binnenlandsche Zaken te bepalen, door den burgemeester op Rijks kosten eene gedeeltelijke schadeloosstelling wordt gegeven voor de huid van een dier dat aan eene besmettelijke ziekte lijdende, is gestorven en verbrand, begraven of op andere wijze door den districtsveearts of districtsveearts-plaatsvervanger te bepalen, onschadelijk is gemaakt.

Heeft goedgevonden te bepalen:

1°. dat aan den eigenaar van een dier, dat aan miltvuur lijdende, is gestorven en verbrand, begraven of op andere wijze onschadelijk is gemaakt, — wanneer hij de te dezer zake volgens de wet of wettelijk voorschrift op hem rustende verplichtingen naar behooren heeft nagekomen — door den burgemeester op Rijks kosten eene gedeeltelijke schadeloosstelling voor de huid van dat dier zal worden gegeven, bedragende het twee-derde gedeelte van de waarde waarop die huid door den districtsveearts wordt geschat;

2°. dat dit bedrag door den burgemeester van het Departement van Binnenlandsche Zaken kan worden teruggevorderd, overeenkomstig de voorschriften aangaande de verrekening der kosten, voortvloeiende uit de toepassing der wet van 20 Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 131), behoudens dat bij de desbetreffende declaratie ook moet worden overgelegd de verklaring van den districtsveearts, waaruit blijkt, of de eigenaar van het dier de ter zake van het ziektegeval volgens wet of wettelijk voorschrift op hem rustende verplichtingen naar behooren heeft nagekomen, en op welk bedrag de districtsveearts de waarde van de huid van het dier heeft geschat;

3°. dat deze beschikking ook van toepassing zal zijn voor de gevallen van miltvuur die vóór hare dagteekening zijn voorgeschreven;

4°. dat bij andere besmettelijke veeziekten dan

miltvunr, de beslissing over de toepassing van het in den aanhef dezer beschikking genoemde voorschrift, voor elk geval in het bijzonder blijft voorbehouden.

Deze beschikking zal in de *Staatscourant* worden geplaatst en in afschrift aan de Algemeene Rekenkamer worden medegeleed.

's Gravenhage, 16 December 1895.

(get.) VAN HOUTEN.

18 December 1895. **BESLUIT**, tot nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 15 Februari 1892 (*Staatsblad* n°. 44), houdende vaststelling van een reglement op het baggeren, graven en visschen van voorwerpen en het werpen van grond of andere zinkende stoffen in de rivieren, onder het beheer van het Rijk, en langs de zee-kusten, onder beheer van het Rijk. S. 224.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 21 November 1895, litt. E, afdeling Waterstaat;

Gezien de wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69);

Den Raad van State gehoord (advies van den 10 December 1895, n°. 12);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van 16 December 1895, n°. 151, afdeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het Koninklijk besluit van 15 Februari 1892 (*Staatsblad* n°. 44), houdende vaststelling van een reglement op het baggeren, graven en visschen van voorwerpen en het werpen van grond of andere zinkende stoffen in de rivieren, onder beheer van het Rijk, en langs de zee-kusten, onder beheer van het Rijk, gewijzigd bij Koninklijk besluit van 17 April 1894 (*Staatsblad* n°. 58), nader te wijzigen als volgt:

In art. 9, 1°. worden de woorden: „oesters of mosselen” vervangen door: „oesters, mosselen of mosselzaad”, zoodat het 1ste lid van art. 9 aldus wordt gelezen:

Zonder voorzien te zijn van eene schriftelijke vergunning van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, is het verboden langs de kusten der Noord- en der Zuiderzee, met inbegrip van hare zeeboezems, benevens in den *Mond van de Maas*, in het *Haringoliet*, het *Goeresche Gat*, het *Volkerak*, de *Krammer*, de *Grevelingen*,

het *Brouwershavensche Gat*, de *Ooster- en Westerschelde*, de overige *Zeevosche stroomen* en in al de onder beheer van het Rijk zijnde vertakkingen en inhammen van bovengenoemde wateren:

1°. binnen den afstand van vijfhonderd (500) meter, zeewaarts gemeten nit de paalwerken, de koppen der hoofden, of waar die ontbreken nit den buitenteen der dijken, duinen en zeeeringen of binnen dezelfde afstand ter wezersijden van gezonken telegraafkabels, te baggeren, te graven, te slikkeren, kornetten of rijven te sleepen, steen, oesters, mosselen of mosselzaad te visschen, te aalgeeren of vaste vischtuigen te stellen. Onder dit verbod is niet begrepen het stellen van aalfuiken, het visschen van schelpen en het rapen van schelpdieren of mosselzaad.

2°. op de werken, onder beheer van het Rijk, schelpen te visschen of schelpdieren of mosselzaad te rapen.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de nitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en aan den Raad van State medegeleed zal worden.

's Gravenhage, den 18den December 1895.

(get.) E M M A.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) VAN DER SLEYDEN.

(*Uitgeg.* 30 Dec. 1895.)

18 December 1895. **MISSIVE** van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende de voordrachten tot benoeming van officieren bij de rustende schutterij.

Volgens het schrijven van mijn Departement van 25 Maart 1869, n°. 190, 4° afdeling S., in verband met dat van 12 Januari 1880, L. M., afd. M. en S., moeten de voordrachten tot benoeming van officieren beneden den rang van commandant bij de rustende schutterij met overleg van den commandant van het daarbij betrokken bataljon worden opgemaakt: zoo zij officiersplaatsen bij den staf van het bataljon betreffen, door de besturen van al de gemeenten, die tot het bataljon behooren, en, zoo zij officiersplaatsen bij eene compagnie betreffen, door het bestuur van de gemeente of de besturen van de gemeenten, welke schutterplichtigen de compagnie uitmaken, waarbij de officiersplaatsen te vervullen is.

Vermits uit de aan mijn Departement ingezonden voordrachten niet altoos blijkt, bij welke compagnie van het bataljon de vacature is of zal

ontstaan, ter voorziening waarin de in de voordracht vermelde personen ter benoeming in aanmerking worden gebracht, en mitsdien niet kan worden nagegaan, of de voordracht overeenkomstig het voornamelijk gescreven is opgemaakt, heb ik de eer U H.E.G. te verzoeken, te bevorderen en Uwerzijds er op toe te zien, dat, waar het officiersplaatsen bij eene compagnie rustende schutterij geldt, in de voordracht aangeteekend worde, bij welke compagnie de officiersplaats vacceert of zal openvallen, ter voorziening waarin de voordracht is opgemaakt.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

23 December 1895. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Ambt-Hardenberg* van 19 Augustus 1895, waarbij C. DE VRIES is benoemd tot onderwijzer aan de openbare lagere school te *Lutten* aan de *Dedemsvaart*. S. 225.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 31 October 1895, n°. 5746*, afdeling onderwijs, tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Ambt-Hardenberg* van 19 Augustus 1895, waarbij C. DE VRIES is benoemd tot onderwijzer aan de openbare lagere school te *Lutten* aan de *Dedemsvaart*;

Overwegende:

dat ingevolge art. 28, achtste lid, der wet op het lager onderwijs de benoeming van onderwijzers, aan openbare lagere scholen verbonden, geschieden moet uit eene voordracht van minstens drie bevoegden;

dat de benoeming van C. DE VRIES is geschied uit eene voordracht, die slechts één naam behelste, terwijl nog een ander bevoegde zich als sollicitant had aangemeld en door burgemeester en wethouders goene afdoende gronden zijn aangevoerd, welke tegen diens plaatsing op de voordracht bezwaar moesten opleveren;

dat derhalve voormeld raadsbesluit in strijd is met de wet;

Gelet op art. 28, achtste lid, der wet van 17 Augustus 1878 (*Staatsblad* n°. 127) tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van 14 December 1889 (*Staatsblad* n°. 177);

Gezien art. 153 en art. 158 der wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85);

Den Raad van State gehoord (advies van den 26 November 1895, n°. 4);

Gezien het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 20 December 1895, n°. 6647, afdeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan, bovenvermeld besluit van den raad der gemeente *Ambt-Hardenberg*, wegens strijd met de wet, te vernietigen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de nitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 23sten December 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) VAN HOUTEN.

(Uitgeg. 30 Dec. 1895.)

23 December 1895. BESLUIT, tot nadere aanvulling der voorschriften, gegeven bij Koninklijk besluit van 18 April 1890 (*Staatsblad* n°. 64) en aangevuld bij de Koninklijke besluiten van 20 December 1893 (*Staatsblad* n°. 215) en van 24 December 1894 (*Staatsblad* n°. 238), tot uitvoering van art. 24 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die is gewijzigd bij de wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175). S. 226.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 26 November 1895, n°. 6470*, afdeling Onderwijs;

Gelet op artt. 24, 54bis en 88 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die is gewijzigd bij de wetten van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175), en 13 September 1895 (*Staatsblad* n°. 159);

Gezien de Koninklijke besluiten van 18 April 1890 (*Staatsblad* n°. 64), 20 December 1893 (*Staatsblad* n°. 215) en 24 December 1894 (*Staatsblad* n°. 238);

Den Raad van State gehoord (advies van den 17 December 1895, n°. 13);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van 20 December 1895, n°. 6931, afdeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. Voor de bijzondere scholen die over 1893 en 1894 genoten hebben de Rijksubijdrage

bedoeld in art. 54bis der wet op het lager onderwijs en ook over 1895 voor die Rijksbijdrage in aanmerking komen, is, indien zij op 1 Januari 1896 niet voldoen aan de voorschriften van art. 2 van het Koninklijk besluit van 18 April 1890 (*Staatsblad* n°. 64), voor zoover zij ook over 1896 aanspraak maken op eene Rijksbijdrage, gedurende dat jaar de naleving dier voorschriften niet verplichtend, mits:

1°. het aantal kinderen hetwelk op 15 Januari 1894 als werkelijk schoolgaande bekend stond, sedert die dagteekening niet is of wordt vermeerderd in zoodanige mate, dat daardoor vermeerdering van het aantal onderwijzers gevorderd wordt, zonder dat in deze vermeerdering is voorzien;

2°. het verschil tusschen het volgens bovengenoemde voorschriften gevorderde en het aan de school verbonden aantal onderwijzers niet meer dan één bedrage; en

3°. het aantal onderwijzers, op het tijdstip van het in werking treden van het tegenwoordig besluit aan elke dier scholen verbonden, niet worde verminderd.

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na de dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het geplaatst is.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 23sten December 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) VAN HOUTEN.

(*Uitgeg.* 29 Dec. 1895.)

30 December 1895. **BESLUIT**, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de op 26 Juni 1895 te *Stockholm* tusschen *Nederland* en *Zweden* gesloten overeenkomst tot regeling der wederzijdsche uitlevering van misdadigers. S. 227.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de op 26 Juni 1895 te *Stockholm* tusschen *Nederland* en *Zweden* gesloten overeenkomst tot regeling der wederzijdsche uitlevering van misdadigers, van welke overeenkomst, met vertaling, een afdruk aan dit besluit gehecht blijft en daarvan een onafscheidelijk deel uitmaakt;

Gelet, dat genoemde overeenkomst door Ous, namens de Koningin, is bekrachtigd, alsmede

dat de akte, houdende die bekrachtiging den 10den December daaraanvolgende te *Stockholm* is uitgewisseld tegen de akte van gelijke strekking van Zijne Majesteit den Koning van *Zweden* en *Noorwegen*;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 20sten December 1895, n°. 13012, afdeling A. S.;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van bedoelde overeenkomst, met hare vertaling, te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemde overeenkomst vervat. 's Gravenhage, den 30sten December 1895.

(get.) E M M A.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) J. RÖELL.

(*Uitgeg.* 13 Jan. 1896.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden, en in Hoogst-Dezelve naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk, en Zijne Majesteit de Koning van *Zweden* en *Noorwegen*, in gemeenschappelijk overleg overeengekomen zijnde een nieuw verdrag te sluiten betreffende de uitlevering van misdadigers tusschen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk van *Zweden*, hebben te dien einde tot Hoogst-Dezelve gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden, den heer Jonkheer mr. RUDOLPH AUGUST ALEXANDER EDUARD VON PESTEL, Buitengewoon Gezant en gevolmachtigd Minister van Hare Majesteit de Koningin bij Zijne Majesteit den Koning van *Zweden* en *Noorwegen*, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, enz. enz.

Zijne Majesteit de Koning van *Zweden* en *Noorwegen*, den heer LODEWIJK WILLEM AUGUST GRAAF DOUGLAS, Hoogst-Dezelve Minister van Buitenlandsche Zaken, Ridder der orde van de Poolster, enz. enz., die na elkander hunne volmachten te hebben medegedeeld, welke in goede en behoorlijken vorm zijn bevonden, omtrent de navolgende bepalingen zijn overeengekomen:

Art. 1. De Regeering der Nederlanden en de Regeering van *Zweden* verbinden zich, volgens de voorschriften bij de volgende artikelen vast-

gesteld, met uitzondering hunner onderdanen, wederkeurig aan elkander uit te leveren de personen, welke veroordeeld of beklaagd zijn ter zake van een der feiten hieronder vermeld, gepleegd buiten het grondgebied van den Staat aan welken de nitlevering wordt aangevraagd:

1°. a. aanslag tegen het leven of de vrijheid van den Koning, van de regeerende Koningin of van den Regent, of ondernomen met het oogmerk Hen tot regeeren ongeschikt te maken;

β. aanslag tegen het leven of de vrijheid van de niet-regeerende Koningin, van den vermoedelyken Troonopvolger, van een lid van het Vorstelyk Huis of van een Hoofd van een bevrienden Staat;

2°. doodslag of moord, kinderdoodslag of kindermoord;

3°. het opzettelyk veroorzaken van de afdrjving der vrucht van eene vrouw door haar zelve of door anderen;

4°. mishandeling die zwaar lichamelyk letsel of den dood ten gevolge heeft, of andere zware mishandeling;

5°. verkrachting; feitelyke aanranding van de eerbaarheid gepleegd door geweld of bedreiging met geweld; het feit van buiten echt vleeschelyke gemeenschap te hebben met eene vrouw beneden den leeftijd van vijftien jaren of met eene vrouw boven dien leeftijd, wanneer de schuldige weet dat zij in staat van bewnsteloosheid of onmacht verkeert; ontuchtige handelingen, wanneer de schuldige weet dat de persoon met welke hij ze pleegt in staat van bewnsteloosheid of onmacht verkeert, of wanneer die persoon den leeftijd van vijftien jaren niet heeft bereikt; verleiding van een persoon beneden dien leeftijd tot het plegen of dinden van ontuchtige handelingen of buiten echt van vleeschelyke gemeenschap met een derde;

6°. opwekking van minderjarigen tot het plegen van ontuchtige handelingen en iedere daad welke ten doel heeft de ontucht van minderjarigen te begunstigen; strafbaar volgens de wetten der beide landen;

7°. dubbel huwelyk;

8°. oplichting of wegvoering, verberging, wegmaking of onderschuiving van een kind;

9°. oplichting of wegvoering van minderjarigen;

10°. valsche munt of het opzettelyk in omloop brengen van valsche of vervalschte muntspeciën of muntpapier als echt en onvervalscht, ingeval de dader, toen hij die stukken ontving, met de valscheheid of vervalsching bekend was;

11°. het namaken of vervalschen van van Rijkswege nitgegeven zegels en Rijksmarken of van meessterteekenen door de wet gevorderd, mits de Nederlandsche wet de nitlevering op dien grond veroorlooft en het feit volgens de Zweedsche wet strafbaar zij;

12°. valscheheid in geschriften en het met opzet gebrnik maken van het valsche of vervalschte geschrift, voor zoover de Nederlandsche wet op dien grond nitlevering toelaat; het in voorraad hebben of invoeren uit het brittenland van valsche biljetten eener krachtens wettige verordeningen opgerichte circulatiebank, of van zoodanige vervalschte biljetten, indien de dader die heeft nitgegeven of trachten uit te geven als echt en onvervalscht en ingeval hij, toen hij die stukken ontving, met de valscheheid of vervalsching bekend was;

13°. meined;

14°. omkoopng van openbare ambtenaren voor zoover de Nederlandsche wet op dien grond nitlevering toelaat, en dat feit volgens de Zweedsche wet strafbaar is met een zwaardere straf dan gevangenisstraf; knevelarij of verduistering door ambtenaren of daarmede gelijkgestelden;

15°. opzettelyke brandstichting, indien daarvan gemeen gevaar voor goederen of levensgevaar voor een ander te duchten is; brandstichting met het oogmerk om zich of een ander, ten nadeele van den verzekeraar of van den wettigen horder van een bodemerijbrief, wederrechtelyk te bevoordeelen;

16°. opzettelyke en wederrechtelyke vernieling van een gebouw of getimmerte; mits de Nederlandsche wet de nitlevering op dien grond toelaat en het feit volgens de Zweedsche wet strafbaar is met eene zwaardere straf dan gevangenisstraf;

17°. openlyk geweld met vereenigde krachten tegen personen of goederen;

18°. het opzettelyk en wederrechtelyk doen zinken of doen stranden, vernielen, onbruikbaar maken of beschadigen van een schip, indien daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is;

19°. muitery en verzet van passagiers aan boord van een schip tegen den schipper en van mindere schepelingen jegens hunne meederen in rang;

20°. het opzettelyk doen ontstaan van gevaar voor een spoortrein;

21°. diefstal, roof;

22°. oplichting;

23°. misbruik van eene handteekening in blanco;

24°. verduistering;

25°. bedriegelijke bankbreuk.

De uitlevering zal ook kunnen plaats hebben wegens poging tot of medeplichtigheid aan de hierboven opgenoemde misdrijven, mits die poging of die medeplichtigheid strafbaar zij volgens de wet van Nederland, en in Zweden onderhevig zij aan eene zwaardere straf dan gevangenisstraf.

2. De uitlevering zal geen plaats hebben:

1°. ingeval het feit in een derden Staat is gepleegd en de Regeering van dien Staat de uitlevering aanvraagt;

2°. wanneer de aanvraag daartoe geschiedt op grond van hetzelfde feit, waarvoor de opgeëischte persoon in het Land, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, heeft terecht gestaan en ter zake waarvan hij aldaar is veroordeeld, van rechtsvervolgving ontslagen of vrijgesproken;

3°. indien de vervolging of de opgelegde straf naar de wetgeving des Lands, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, verjaard is vóór de aanhouding van den opgeëischten persoon of, zoo er nog geene aanhouding heeft plaats gehad, vóór de oproeping om door de rechtbank te worden gehoord.

3. Indien de opgeëischte persoon noch Nederlander noch Zweed is, zal de Regeering, aan welke de uitlevering is verzoekt, van die aanvraag kennis kunnen geven aan de Regeering tot welke de vervolging behoort en indien dese Regeering op hare beurt den beschuldigde voor hetzelfde feit ter terechtstelling voor hare rechtbanken opeischt, zal de Regeering, aan wien de aanvraag tot uitlevering is gedaan, hem ter harer kenze kunnen uitleveren zoowel aan de eene als aan de andere Regeering.

4. De uitlevering zal geen plaats hebben zolang de opgeëischte persoon in het Land, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, vervolgd wordt ter zake van hetzelfde feit.

5. Indien de opgeëischte persoon vervolgd wordt of straf ondergaat wegens een ander misdrijf, dan dat waarvoor zijne uitlevering wordt aangevraagd, zal zijne uitlevering niet worden toegestaan, dan na afloop der vervolging ingesteld in het Land waaraan de uitlevering wordt aangevraagd en, ingeval van veroordeeling, nadat hij de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend. Indien evenwel, volgens de wetten van het Land dat de uitlevering aanvraagt, dat tijdsverloop de verjaring der vervolging ten gevolge zou kunnen

1895.

hebben, zal zijne uitlevering worden toegestaan, tenzij er bijzondere redenen mochten aanwezig zijn die er zich tegen verzetten en ondergehoudenheid tot terugzending van den uitgeleverde, zoodra de vervolging in genoemd land zal zijn afgeloopen.

6. De uitgeleverde persoon zal niet mogen worden vervolgd noch gestraft in het Land, waaraan de uitlevering is toegestaan, ter zake van een strafbaar feit niet in het tegenwoordig verdrag genoemd en vóór zijne uitlevering gepleegd, noch aan een derden Staat uitgeleverd zonder de toestemming van den Staat, die de uitlevering heeft toegestaan, tenzij hij de vrijheid hebbe gehad om het eerstgenoemde Land weder te verlaten gedurende ééne maand nadat de tegen hem ingestelde vervolging zal zijn afgeloopen en hij, in geval van veroordeeling, de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

Hij zal evenmin mogen worden vervolgd of gestraft, tenzij voor het strafbaar feit waarvoor zijne uitlevering is toegestaan, ter zake van een ander strafbaar feit in het verdrag genoemd en vóór de uitlevering gepleegd zonder de toestemming der Regeering, die den uitgeleverde heeft overgegeven, en die, indien zij zulks wenschelijk acht, de overlegging zal kunnen vorderen van een der bescheiden in art. 8 van het tegenwoordig verdrag vermeld. Intusschen zal die toestemming niet noodig zijn, wanneer de beklagde uit eigen beweging zal hebben verzoekt terecht te staan of zijn straf te ondergaan of wanneer hij binnen den bovengenoemden termijn het grondgebied van den Staat, waaraan hij is uitgeleverd, niet zal hebben verlaten.

7. De bepalingen van het tegenwoordig verdrag zijn niet toepasselijk op staatkundige misdrijven. Hij die, ter zake van een der in artikel 1 genoemde gemeene feiten, is uitgeleverd, kan derhalve in geen geval worden vervolgd of gestraft in den Staat, waaraan de uitlevering is toegestaan, ter zake van een staatkundig misdrijf door hem gepleegd vóór zijne uitlevering, noch van eenig feit met zoodaunig staatkundig misdrijf samenhangende, tenzij hij de vrijheid hebbe gehad het land weder te verlaten gedurende ééne maand nadat de tegen hem ingestelde vervolging zal zijn afgeloopen en hij, in geval van veroordeeling, de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

8. De uitlevering zal worden aangevraagd langs

18

diplomatieken weg en alleen toegestaan worden op vertoon van het oorspronkelijke of van een gewaarmerkt afschrift hetzij van een vonnis van veroordeeling, hetzij van een beschikking tot in staat van beschuldigingstelling of van eene beschikking waarbij rechtsingang is verleend met bevel tot gevangenneming, hetzij van een bevel van gevangenneming, afgegeven in de vormen voorgeschreven door de wetgeving van den Staat, die de aanvraag doet, en waarbij het feit waarvan sprake is op zoodanige wijze wordt omschreven dat de Staat, waaraan de uitlevering wordt gevraagd, in staat zij te beoordeelen of het volgens zijne wetgeving een geval daarstelt in het tegenwoordig verdrag voorzien, alsmede vermeldende de op het feit toepasselijke strafbepaling.

9. De op en bij den opgesichte in beslag genomen goederen zullen worden overgegeven aan den opesichenden Staat, indien de bevoegde macht van den Staat, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, de overgave daarvan heeft bevolen.

10. In afwachting van de aanvraag om uitlevering, zal de vreemdeling, wiens uitlevering ter zake van een der feiten genoemd in artikel 1 kan worden aangevraagd, voorloopig kunnen worden aangehouden, met inachtneming der vormen en volgens de regelen, voorgeschreven door de wetgeving van het Land, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd.

De voorloopige aanhouding zal kunnen worden aangevraagd:

in Nederland:

door iederen rechter van instructie (rechter-commissaris) of iederen officier van justitie;

in Zweden:

door de rechtbanken en de gouverneurs van provinciën.

De aanvraag om voorloopige aanhouding, met de post of met de telegraaf verzonden, zal steeds langs diplomatieken weg moeten worden overgebracht.

11. De vreemdeling, die krachtens de bepalingen van het voorgaand artikel voorloopig is aangehouden, zal, ten ware hij uit anderen hoofde behoorde in hechtenis te blijven, in vrijheid worden gesteld, indien niet binnen twintig dagen na de dagteekening van het bevel van voorloopige aanhouding de aanvraag tot uitlevering langs diplomatieken weg geschiedt is, onder overlegging der bescheiden bij het tegenwoordig verdrag voorgeschreven.

12. Wanneer bij vervolging ter zake van een gemeen misdrijf eene der Regeeringen het hooren

van getuigen, die zich in den anderen Staat bevinden, noodig oordeelt zal daartoe eene rogatoire commissie langs diplomatieken weg gezonden worden en zal daaraan gevolg gegeven worden met inachtneming der wetten van het Land, waar de getuigen zullen worden uitgenoodigd te verschijnen.

Elke rogatoire commissie strekkende tot aanvraag van een getuigenverhoor zal van eene Fransche vertaling vergezeld moeten zijn.

13. Indien, in eene strafzaak een gemeen misdrijf betreffende, de persoonlijke verschijning van een getuige in het andere Land noodig is of verlangd wordt, zal zijne Regeering hem verzoeken aan de tot hem te richten uitnoodiging gevolg te geven en, in geval hij daaraan voldoet, zullen hem reis- en verblijfkosten worden toegekend volgens de tarieven en reglementen van kracht in het Land, waar het verhoor zal moeten plaats hebben, behoudens het geval dat de aanvragende Regeering het noodig zal achten hoogere schadevergoeding aan den getuige toe te kennen.

Een getuige van welke nationaliteit ook, die in een van beide Staten opgeroepen, vrijwillig voor de rechters van den anderen Staat verschijnt, zal aldaar niet kunnen worden vervolgd of aangehouden ter zake van vroeger door hem begane strafbare feiten of tegen hem wegens misdrijf uitgesproken veroordeelingen, zelfs niet onder voorwendsel van medeplichtigheid aan de feiten die het onderwerp nitmaken van het geding, waarin hij als getuige optreedt.

14. Wanneer in eene strafzaak een gemeen misdrijf betreffende, de confrontatie van misdadigers, gedetineerd in den anderen Staat, of wel de mededeeling van overtuigingsstukken of van bescheiden, welke zich in handen bevinden der autoriteiten van het andere Land, nuttig of noodig zal worden geoordeeld, zal de daartoe strekkende aanvraag langs diplomatieken weg geschieden en zal daaraan gevolg gegeven worden, tenzij er bijzondere redenen mochten bestaan die er zich tegen verzetten en onder gehondenheid tot terugzending van de misdadigers en van de stukken.

15. De doorvoer over het grondgebied van een der contracteerende Staten, van een door eene derde Mogendheid aan de andere Partij nitgeleverden persoon, die niet behoort tot het Land door hetwelk de doorvoer plaats heeft, zal worden toegestaan op het eenvoudig vertoon hetzij van het oorspronkelijke hetzij van een gewaarmerkt afschrift, van een der processtukken genoemd in

artikel 8, mits het feit, waarop de uitlevering gegrouid is, in het tegenwoordig verdrag vermeld zij en niet valle onder de bepalingen voorzien bij de artikelen 2 en 7, en mits de doorvoer, wat het medegeleide betreft, geschiede met medewerking van beampten van het Land dat den doorvoer over zijn grondgebied heeft toegestaan.

De kosten van doorvoer zullen komen voor rekening van den Staat die de uitlevering heeft aangevraagd.

16. De wederzijdsche Regeeringen doen over en weder afstand van alle aanvrage om terugbetaling van de kosten van onderhoud, van vervoer en andere die, binnen de grenzen van haar wederzijdsch grondgebied, zouden kunnen voortvloeien uit de uitlevering van beklagde, in staat van beschuldiging gestelde of veroordeelde personen, evenals van die voortvloeiende uit de tenuitvoerlegging van rogatoire commissiën, uit het vervoer en de terugzending van misdadigers ter confrontatie en uit de toezending en terugzending der overtuigingsstukken of der bescheiden.

Ingeval het vervoer over zee verkieslijk mocht worden geacht, zal de uit te leveren persoon worden overgebracht naar de haven, aan te wijzen door den diplomatieken of consulaire agent van den Staat, die de uitlevering heeft aangevraagd, en op wiens kosten hij zal worden ingescheept.

17. Het tegenwoordige verdrag, dat niet toepasselijk is op de Koloniën, zal in werking treden zes weken na de nitwisseling der akten van bekrachtiging en zal geen terugwerkende kracht hebben.

Te rekenen van den dag zijner inwerkingtreding zal het verdrag van 11 Maart 1879 ophouden van kracht te zijn, voor zooveel betreft de betrekkingen tusschen Nederland en Zweden, uitgezonderd voor misdrijven begaan vóór den aangegeven dag, en het tegenwoordig verdrag zal van kracht blijven tot zes maanden na verklaring in tegenovergestelden zin door eene der beide Regeeringen gedaan.

Het zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging er van zullen worden uitgewisseld binnen den tijd van zes maanden, of, zoo mogelijk, vroeger.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden het tegenwoordig verdrag hebben ondertekend en van hunne zegels voorzien.

Iu dubbel opgemaakt te Stockholm den 26sten Juni 1895.

(get.) (L.S.) PESTEL.

„ „ DOUGLAS.

30 December 1895. WET, tot wijziging van het derde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1894. S. 228.

30 December 1895. WET, tot wijziging en verhooging van het derde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 229.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk gebracht op f 662,800 en het eindeijfer op f 811,580.

30 December 1895. WET, houdende goedkeuring der overeenkomst betrekkelijk ruiling van gebouwen en grond tusscheu den Staat der Nederlanden en de gemeente Haarlem. S. 280.

30 December 1895. WET, tot vaststelling van de begrooting der uitgaven van de Algemeene Landsdrukkerij, voor het dienstjaar 1896. S. 231.

Bij art. 1 wordt de begrooting vastgesteld op f 256,139.50.

Bij artt. 2, 3, 4 en 5 worden de gewone middelen tot dekking aangewezen.

30 December 1895. WET, tot goedkeuring van den aankoop ten behoeve van het Kroondomein van eenige perceelen buitengrond in het Gat van Kielen, bezuiden den tot dat domein behoorenden polder de Tongplaat. S. 232.

30 December 1895. WET, houdende vaststelling van het eerste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1896. S. 233.

Bij deze wet wordt het Iste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1896, betreffende het Huis der Koningin, vastgesteld zooals het hierna verkort volgt:

Art. 1. Inkomen van de Koningin	f	600,000.—
„ 2. Inkomen van de Koningin-Wednwe	„	150,000.—
„ 3. Onderhoud der Koninklijke paleizen	„	50,000.—
„ 4. Aansluiting van het Huis ten Bosch aan de 's Gravenhaagsche waterleiding en braudbluschmiddelen voor dat gebouw.	„	4,250.—
	f	804,250.—
		18*

30 December 1895. WET, houdende vaststelling van het *zevende* hoofdstuk A der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1896. S. 234.

Bij deze wet wordt het VIIde hoofdstuk A der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1896, betreffende de *Nationale Schuld* (dat bij de wet van 30 December 1895, S. 236, is aangevuld), vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^e Afd.: Interesten, enz.	f 31,832,946.34
2 ^e „ Amortisatie en aflossing van rentegevende Nationale Schuld	„ 3,185,600.—
	f 35,018,546.34

30 December 1895. WET, tot aanwijzing van de middelen ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1896. S. 235.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WIJ EMMA, ENZ. doen te weten: Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens de artt. 123 en 124 der Grondwet, jaarlijks de middelen behooren te worden aangewezen tot dekking van alle uitgaven des Rijks, in de algemeene begrooting begrepen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in, de algemeene begrooting voor het dienstjaar 1896, zullen over dat jaar worden bezigd de middelen en inkomsten hierna omschreven, te weten:

1°. de Rijks directe en indirecte belastingen, accijnzen en rechten, hierna genoemd:

- a. de *grondbelasting*,
- b. de belasting op het *personeel*,
- c. de belasting op *bedrijfs-* en andere *inkomsten*,
- d. de *vermogensbelasting*,
- e. de *accijnzen*,
- f. de rechten en boeten van *zegel, registratie, hypotheek, successie en overgang bij overlijden*,
- g. de rechten op den *invoer* en het *formaatzegel*, in gebruik bij de heffing van die rechten,
- h. de waarborg en belasting der *gouden en zilveren werken*;

2°. de inkomsten der *domeinen, wegen en vaarten*;

3°. de opbrengst der *posten*;

4°. de opbrengst der *Rijkstelegrafen*;

5°. de opbrengst der *Staatsloterij*;

6°. de opbrengst der *uitgifte van akten voor de jacht en visscherij*;

7°. de opbrengst der *loodsgelden*;

8°. het recht op de *mijnen*;

9°. het aandeel van het Rijk in de opbrengst van de *exploitatie der Staatspoorwegen*;

10°. de *opensten* op de hoofdsom der volgende belastingen en rechten, te weten:

a. *twintig procenten* op het *personeel*, welke zullen geheven worden over het geheele belastingjaar, eindigende den laatsten April 1897,

b. *vijftig procenten* op de rechten en boeten van *zegel*, met uitzondering van die, genoemd bij de letters a, b en c van art. 13 der wet van den 11den Juli 1882 (*Staatsblad* n°. 98) en bij art. 2 der wet van den 31sten December 1885 (*Staatsblad* n°. 264),

c. *acht en dertig procenten* op de rechten en boeten van *successie* en van *overgang bij overlijden*,

d. *vijftig procenten* van het *formaatzegel*, in gebruik bij de heffing van rechten op den invoer,

e. *vijftien procenten* van het recht op de *mijnen*, voor *kwade posten en collecteloo*;

11°. *essaailoon*, in geval van verbrekking van *gouden en zilveren werken* en voor gehalte-proeven, welke geen betaling van belasting ten gevolge hebben;

12°. de *verschillende ontvangsten en toevallige baten* hierna omschreven:

a. de baten en opkomsten voortvloeiende uit den dienst der *posten*,

b. de baten en opkomsten voortvloeiende uit den dienst der *Rijkstelegrafen*,

c. de toevallige baten, het beheer van den gewonen dienst der *gevangenen* betreffende,

d. de inkomsten, voortvloeiende uit den arbeid der *gevangenen*,

e. de inkomsten, voortvloeiende uit het beheer der *Rijkswerkinrichtingen te Veerhuizen, Hoorn en nabij Leiden*,

f. de inkomsten ingevolge de wet van den 30sten September 1893 (*Staatsblad* n°. 146), houdende bepalingen op de fabrieks- en handelsmerken,

g. de opbrengst van de *Nederlandsche Staatscourant* en het *Verlag der Handelingen van de Staten-Generaal*,

h. de opbrengst van het *Staatsblad*,

i. het batig slot van het Fonds der *Algemeene Landsdrukkerij*,

j. de opbrengst van voor het publiek verkrijgbaar gestelde stukken,

k. de justeerloopen van gewichten,

l. de consulaatrechten,

m. de baten, voortvloeiende uit het beheer van 's Rijks veerartsenschool,

n. de baten, voortvloeiende uit het beheer van het Universiteits-ziekenhuis te *Leiden*,

o. de baten, voortvloeiende uit het beheer van het Rijks-krankzinnigegesticht te *Medemblik*,

p. de bijdragen in de kosten van aanleg en onderhoud van landswerken,

q. de vergoeding van de provinciën en gemeenten voor de invordering van opcenten op de directe belastingen,

r. de ontvangsten wegens verrichtingen betrekkelijk het kadaaster,

s. de boeten van verschillenden aard,

t. de gerechtskosten,

u. het aandeel van 75 ten honderd in de opbrengst van de boeten en verbeurdverklaringen, bij de personeele belasting, de rechten op den invoer en de accijzen vallende,

v. de teruggave wegens het aandeel der niet ten behoeve van 's Rijks kas geheven opcenten in de kwade posten op de grondbelasting over het dienstjaar 1893 en op de personeele belasting over het dienstjaar 1893—1894;

w. de kosten van schatting, telling en herziening voor de personeele belasting, die, ingevolge art. 49 der wet van den 29sten Maart 1883 (*Staatsblad* n°. 4), ten laste der belastingplichtigen op de kohieren worden nitgetrokken,

x. de kosten van vervolging tot invordering van directe belastingen aan de schatkist vervallen,

y. de leges aan de schatkist vervallen,

z. de verjaarde renten,

aa. de inkomsten van den Hoogen Raad van Adel en de renten van de te zijnen name op het Grootboek der Nationale Schuld, reutende 2½ ten honderd, ingeschreven kapitalen,

bb. de inkomsten van de Grootboeken der Nationale Schuld,

cc. de bijdragen voor pensioen van burgerlijke ambtenaren, ingevolge de wetten van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) en van den 20sten Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 136),

dd. de bijdragen voor pensioen van onderwijzers bij openbare lagere scholen,

ee. de betalingen voor het afleggen der examens bedoeld bij art. 65ter der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij

die van den 8sten December 1889 (*Staatsblad* n°. 175),

ff. de schoolgelden van leerscholen, verbonden aan de Rijkskweekscholen van onderwijzers,

gg. de schoolgelden van leerlingen aan de Rijksnormaalschool voor teekenonderwijzers en aan de Rijkschool voor kunstnijverheid,

hh. de bijdragen van leerlingen en kweekelingen op de Rijks-hoogere burgerscholen, de Rijkslandbouwschool, de Polytechnische School en de winterscholen,

ii. de bijdrage van de gemeente *Gouda* in de kosten van nitbreiding der Rijks-hoogere burgerschool aldaar van driejarigen cursns tot eene van vijfjarigen cursns, en de bijdrage van de gemeente *Rotterdam* in de kosten der aldaar bestaande Rijksinrichting tot opleiding van vroedvrouwen,

jj. de bijdragen voor het volgen der lessen aan de Rijks-universiteiten en de betalingen voor het afleggen der examens, bedoeld bij art. 89 der wet van den 28sten April 1876 (*Staatsblad* n°. 102),

kk. de bijdragen van kweekelingen der Rijks-academie van beeldende kunsten,

ll. de bijdragen voor de opleiding van cadetten bij de Koninklijke Militaire Academie en aan de Cadettenschool,

mm. de bijdragen voor de opleiding van adalborsten bij het Koninklijk Instituut voor de marine en van aspirant-administratoren te *Willemsoord*,

nn. de teruggaven en renten van voorschotten,

oo. de opbrengst van verkochte Rijksgoederen en eigendommen,

pp. de uitkeeringen van *België*:

1°. volgens art. 18, alinea 3, van het verdrag van den 5den November 1842, goedgekeurd bij de wet van den 4den Februari 1843 (*Staatsblad* n°. 8), wegens de vungelden op de Westerschelde;

2°. volgens art. 10 van de overeenkomst van den 31sten October 1879, goedgekeurd bij de wet van den 22sten April 1880 (*Staatsblad* n°. 63), voor werken voor de nitloozing der Vlaamsche wateren,

qq. de nitkeering van den muntmeester voor het gebruik der Rijksmuntinrichting,

rr. de teruggave van de uit de Staatsbegrooting bestreden kosten voor de Rijkspostspaarsbank,

ss. de teruggave door gemeenten ter zake van hetgeen door haar volgens art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die is gewijzigd bij de wet van den 11den Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 123), over 1894 te veel is genoten,

tt. de ontvangsten wegens houtgeest gebezigd tot vermenging van gedistilleerd en wegens stoffen gebezigd tot vermenging van zout,

uu. de toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatspoorwegen,

vv. het batig slot van het fonds van kleeding der cadetten bij de Koninklijke Militaire Academie op 31 December 1895,

ww. de bijdrage van de provincie *Utrecht* in de kosten der aflossing van de geldleening, klevende op den Rijksweg van de Klomp naar het Ingensche Veer,

xx. alle andere ontvangsten niet tot de vorengenoemde behoorende;

13°. de bijdrage van *Nederlandsch-Indië* aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven over het dienstjaar 1896;

14°. het aandeel van de geldmiddelen van *Nederlandsch-Indië* in de uitgaven wegens uitgifte of beleening van bewijzen van vlottende schuld;

15°. het aandeel van de geldmiddelen van *Nederlandsch-Indië* in de uitgaven voor renten en aflossing van drie en een half ten honderd rentegevende Nationale Schuld;

16°. eene bijdrage uit het Fonds, voortspruitende uit kooprijzen van domeinen;

17°. het aandeel van den Staat, ingevolde de wet van den 7den Augustus 1888 (*Staatsblad* n°. 122), in de winsten der *Nederlandsche Bank*, zijnde een vierde gedeelte der over het boekjaar

1895—1896 en drie vierde gedeelten der over het boekjaar 1896—1897 behaalde winsten;

18°. de *leges*, geheven ingevolde de wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 80), gewijzigd bij die van den 29sten December 1893 (*Staatsblad* n°. 246).

2. Naar aanleiding van art. 35 der wet van den 21sten April 1810 (*Bulletin des Lois* n°. 283) wordt het proportioneel recht op de mijnen voor het jaar 1896 bepaald op twee en een half ten honderd der zuivere opbrengst.

3. In de som, welke aan de middelen en inkomsten bij artikel 1 dezer wet aangewezen, tot goedmaking van de daarbij vermelde uitgaven ontbreekt, kan, in afwachting van nadere wettelijke bepalingen, worden voorzien door uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen of door beleening van schatkistbiljetten, tot een bedrag van hoogstens zeven millioen vijf honderd vijftig duizend gulden.

4. Deze wet treedt in werking met den 1sten Januari 1896.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 30sten December 1895.

(get.)

E M M A.

De Minister van Financiën,

(get.)

SPRENGER VAN EYK.

(Uitgeg. 31 Dec. 1895.)

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1896.

WET OP DE MIDDELEN.

Raming voor het dienstjaar 1896.

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.		BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
A. <i>Directe belastingen.</i>		
a. Grondbelasting.	f 12,070,000.—	f 12,030,000.—
af: ontheffingen, kwijtscheldingen en oninbare posten.	„ 40,000.—	
b. Personeel: Hoofdsom	f 10,880,000.—	f 13,056,000.—
20 procenten.	„ 2,176,000.—	
af: ontheffingen, verminderingen, afschrijvingen en oninbare posten	„ 1,340,000.—	„ 11,716,000.—
Transporteere	f 23,746,000.—	f 23,746,000.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.		BELOOP
		PER MIDDEL OF INKOMST.
	Per transport	f 23,746,000.—
c.	Belasting op bedrijfs- en andere inkomsten	f 4,673,000.—
	af: ontheffingen, verminderingen, afschrijvingen en oninbare posten	150,000.—
		4,523,000.—
d.	Vermogensbelasting	f 6,375,000.—
	af: ontheffingen, kwijtscheldingen, verminderingen, afschrijvingen en oninbare posten, welke in 1896 worden betaald	25,000.—
		6,850,000.—
B. Accijnzen.		
a.	Suiker	f 8,900,000.—
b.	Wijn	1,320,000.—
c.	Binnenlandsch en buitenlandsch gedistilleerd.	26,400,000.—
d.	Zout	1,420,000.—
e.	Bieren en azijnen	1,180,000.—
f.	Gealacht	3,000,000.—
		42,720,000.—
C. Indirecte belastingen.		
a.	Zegelrechten	f 2,750,000.—
	50 opcenten op zegelrechten	535,000.—
		f 3,285,000.—
b.	Registratierechten	4,500,000.—
c.	Hypotheekrechten	400,000.—
d.	Rechten van successie en van overgang bij overlijden	f 8,600,000.—
	88 opcenten op die rechten	3,268,000.—
		11,868,000.—
		20,053,000.—
D. Rechten op den invoer.		
a.	Rechten op den invoer	f 7,400,000.—
b.	Formaatzegel	f 7,500.—
	50 opcenten op het formaatzegel	3,750.—
		11,250.—
		7,411,250.—
E. Waarborg en belasting der gouden en zilveren werken.		
a.	Belasting (hoofdsom en opcenten)	f 214,000.—
b.	Essaailoon in geval van verbreking der werken en voor gehaltproeven, welke geene betaling van belasting ten gevolge hebben.	850.—
		214,850.—
F. Domeinen.		
a.	Inkomsten van de gewone domeinen, tienden, enz.	f 1,650,000.—
b.	Inkomsten van het domein van Oorlog.	60,000.—
c.	Inkomsten van de groote wegen	840,000.—
d.	Inkomsten van vaarten, veren en havens	375,000.—
		2,425,000.—
G.	Opbrenst der postarijen	8,179,000.—
H.	Opbrenst der Rijkstelegrafen	1,345,800.—
I.	Opbrenst der Staatsloterij	657,800.—
J.	Opbrenst der uitgegeven akten voor de jacht en visscherij	131,000.—
K.	Loodsegelden	1,500,000.—
	Transporteere	f 119,756,700.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.		BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
	Per transport . . .	f 119,756,700.—
<i>L. Recht op de mijnen.</i>		
Vast recht	f	300.—
Proportioneel recht	f	4,200.—
10 opeenten voor kwade posten, volgens art. 36 der wet van 21 April 1810		450.—
5 opeenten voor collecteloon, volgens artt. 37 en 39 van het decreet van 6 Mei 1811		225.—
		5,175.—
<i>M. Aandeel van het Rijk in de opbrengst van de exploitatie der Staatspoorwegen.</i>		3,950,000.—
<i>N. Verschillende ontvangsten en toevallige baten.</i>		
<i>a.</i> Baten en opkomsten, voortvloeiende uit den dienst der posterijen	f	18,800.—
<i>b.</i> Baten en opkomsten, voortvloeiende uit den dienst der Rijkstelegrafen.		62,400.—
<i>c.</i> Toevallige baten, het beheer van den gewonen dienst der ge- vangenissen betreffende.		1,750.—
<i>d.</i> Inkomsten, voortvloeiende uit den arbeid der gevangenen		148,800.—
<i>e.</i> Inkomsten, voortvloeiende uit het beheer der Rijkswerkinrich- tingen te <i>Veenhuizen</i> , <i>Hoorn</i> en nabij <i>Leiden</i>		192,930.—
<i>f.</i> Inkomsten, ingevolge de wet van den 30sten September 1893 (<i>Staatsblad</i> n°. 146), houdende bepalingen op de fabrieks- en handelsmerken.		8,000.—
<i>g.</i> Opbrengst van de <i>Nederlandsche Staatscourant</i> en het <i>Verslag</i> <i>der Handelingen van de Staten-Generaal</i>		36,000.—
<i>h.</i> Opbrengst van het <i>Staatsblad</i>		6,000.—
<i>i.</i> Batig slot van het fonds der Algemeene Landsdrukkerij		10,000.—
<i>j.</i> Opbrengst van voor het publiek verkrijgbaar gestelde stukken		17,000.—
<i>k.</i> Justeerlooien van gewichten		14,000.—
<i>l.</i> Consulaatrechten		50,000.—
<i>m.</i> Baten, voortvloeiende uit het beheer van 's Rijks veeartsenij-school		23,000.—
<i>n.</i> Baten, voortvloeiende uit het beheer van het Universiteits- ziekenhuis te <i>Leiden</i>		4,000.—
<i>o.</i> Baten, voortvloeiende uit het beheer van het Rijkskranksinnigengesticht te <i>Medemblik</i>		59,900.—
<i>p.</i> Bijdragen in de kosten van aanleg en onderhoud van lands- werken		19,000.—
<i>q.</i> Vergoeding van de provinciën en gemeenten voor de inorde- ring van opeenten op de directe belastingen.		270,000.—
<i>r.</i> Ontvangsten wegens verrichtingen betrekkelijk het kadaster		52,000.—
<i>s.</i> Boeten van verschillende aard		157,000.—
<i>t.</i> Gerechtskosten		48,000.—
<i>u.</i> Aandeel van 75 ten honderd in de opbrengst der boeten en verbeurdverklaringen bij de personeele belasting, de rechten op den invoer en de accijnzen vallende		31,000.—
<i>v.</i> Teruggave wegens het aandeel der niet ten behoeve van 's Rijks		
Transporteere	f	1,229,580.—
		f 123,711,875.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
Per transport . . . f	1,229,580.—
kas geheven opcenten in de kwade posten op de grondbelasting over het dienstjaar 1893 en op de personeele belasting over het dienstjaar 1893—1894.	472,000.—
<i>vo.</i> Kosten van schatting, telling en herziening voor de personeele belasting, die ingevolge de wet van den 29sten Maart 1833 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 4) ten laste der belastingplichtigen op de kohieren worden uitgetrokken.	159,000.—
<i>x.</i> Kosten van vervolging tot invordering van directe belastingen aan de schatkist vervallen.	17,000.—
<i>y.</i> Leges aan de schatkist vervallen.	136,000.—
<i>z.</i> Verjaarde renten	18,000.—
<i>aa.</i> Inkomsten van den Hoogen Raad van Adel en renten van de te zijnen name op het Grootboek der Nationale Schuld, rentende 2½ ten honderd, ingeschreven kapitalen	22,000.—
<i>bb.</i> Inkomsten van de grootboeken der nationale schuld	24,000.—
<i>cc.</i> Bijdragen voor pensioen van burgerlijke ambtenaren, ingevolge de wetten van den 9den Mei 1890 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 78), en van den 20sten Juli 1895 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 136)	575,000.—
<i>dd.</i> Bijdragen voor pensioen van onderwijzers bij openbare lagere scholen	188,000.—
<i>ee.</i> Betalingen voor het afleggen der examens bedoeld bij art. 65ter der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van den 8sten December 1889 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 175).	30,000.—
<i>ff.</i> Schoolgelden van leerscholen, verbonden aan de Rijkswaakscholen van onderwijzers	12,260.—
<i>gg.</i> Schoolgelden van leerlingen aan de Rijksnormaalschool voor teekenonderwijzers en aan de Rijkschool voor kunstnijverheid.	3,900.—
<i>hh.</i> Bijdragen van leerlingen en kweekelingen op de Rijks hogere burgerscholen, de Rijkslandbouwschool, de Polytechnische school en de winterscholen.	109,500.—
<i>ii.</i> Bijdrage van de gemeente <i>Gouda</i> in de kosten van uitbreiding der Rijks hogere burgerschool aldaar van drie-jarigen cursus tot eene van vijf-jarigen cursus en bijdrage van de gemeente <i>Rotterdam</i> in de kosten der aldaar bestaande Rijksinrichting tot opleiding van vroedvrouwen	11,700.—
<i>jj.</i> Bijdragen voor het volgen der lessen aan de Rijksuniversiteiten en betalingen voor het afleggen der examens, bedoeld bij art. 89 der wet van den 28sten April 1876 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 102)	224,000.—
<i>kk.</i> Bijdragen van kweekelingen der Rijksacademie van beeldende kunsten.	4,700.—
<i>ll.</i> Bijdragen voor de opleiding van cadetten bij de Koninklijke Militaire Academie en aan de Cadettenschool	58,000.—
<i>mm.</i> Bijdragen voor de opleiding van adelborsten bij het Koninklijk Instituut voor de Marine en van aspirant-administrateurs te <i>Willemsoord</i>	34,250.—
Transporteere . . . f	3,328,890.—
	f 123,711,875.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
Per transport	f 3,328,890.—
nn. Teruggaven en renten van voorschotten	230.—
oo. Ophrengst van verkochte Rijksgoederen en eigendommen	230,000.—
pp. Uitkeeringen van België:	
1°. volgens art 18, alinea 3, van het verdrag van 5 November 1842, goedgekeurd bij de wet van den 4den Februari 1843 (<i>Staatsblad</i> n°. 3), wegens de vuurgelden op de Westerschelde	f 10,000.—
2°. Volgens art. 10 van de overeenkomst van 31 October 1879, goedgekeurd bij de wet van den 22sten April 1880 (<i>Staatsblad</i> n°. 63), voor werken voor de uitloozing der Vlaamsche wateren	58,800.—
	68,300.—
qq. Uitkeering van den muntmeester voor het gebruik der Rijksmuntinrichting	<i>Memorie.</i>
rr. Teruggave van de uit de Staatsbegrooting bestreden kosten voor de Rijkspostspaarbank	192,000 —
ss. Teruggave door gemeenten ter zake van hetgeen door haar volgens art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die gewijzigd is bij de wet van den 11den Juli 1884 (<i>Staatsblad</i> n°. 123), over 1894 te veel is genoten	100,000.—
tt. Ontvangsten wegens houtgeest, gebezigd tot vermenging van gedistilleerd, en wegens stoffen gebezigd tot vermenging van zout.	75,000.—
uu. Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatspoorwegen	70 000.—
vv. Batig slot van het fonds van kleeding der cadetten bij de Koninklijke Militaire Academie op 31 December 1895	10,000.—
ww. Bijdragen van de provincie <i>Utrecht</i> in de kosten der aflossing van de geldleening, klevende op den Rijksweg van de Klomp naar het Ingensche veer	3,000.—
xx. Alle andere ontvangsten niet tot de vorengenoemde behoorende.	200,000.—
	4,277,420.—
O. <i>Bijdrage van Nederlandsch-Indië</i> aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven over het dienstjaar 1896.	<i>Memorie.</i>
P. <i>Aandeel van de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië</i> in de uitgaven wegens nitgifte of beleening van bewijzen van vlottende schuld.	<i>Memorie.</i>
Q. <i>Aandeel van de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië</i> in de nitgaven voor rente en aflossing van drie en een half ten honderd rentegevende schuld.	1,854,000.—
R. <i>Bijdrage uit het Fonds voortspruitende uit kooprijzen van Domeinen</i>	<i>Memorie.</i>
S. <i>Aandeel van den Staat</i> , ingevolge de wet van den 7den Augustus 1888 (<i>Staatsblad</i> n°. 122), in de winsten der Nederlandsche Bank, zijnde een vierde gedeelte der over het boekjaar 1895/1896 en drie vierde gedeelten der over het boekjaar 1896/1897 behaalde winsten.	875,000.—
T. <i>Leges</i> , geheven ingevolge de wet van den 9den Mei 1890 (<i>Staatsblad</i> n°. 80), gewijzigd bij die van den 29sten December 1893 (<i>Staatsblad</i> n°. 246).	140,000.—
Totaal.	f 130,858,295.—

30 December 1895. WET, tot conversie van drie en een half ten honderd in drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld. S. 236.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
Wij EMMA, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat eene vermindering der rente van de ten laste van den Staat zijnde drie en een half ten honderd rentegevende schuld wenschelijk is;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De inschrijvingen in het Grootboek der drie en half ten honderd rentegevende Nationale Schuld en de schuldbekentenissen ten laste van den Staat, uitgegeven krachtens de wetten van den 9den Mei 1886 (*Staatsblad* n°. 102) en van den 28sten December 1891 (*Staatsblad* n°. 230) worden in den loop van het jaar 1896, op door Ons nader te bepalen tijdstippen, hetzij in eens, hetzij achtereenvolgens, voor haar nominaal bedrag afgelost, of wel verwisseld tegen inschrijvingen in het in artikel 8 genoemde Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld of tegen schuldbekentenissen, rentende drie ten honderd 's jaars.

De verwisseling heeft plaats in dier voege, dat elke drie en een half ten honderd rentegevende inschrijving recht geeft op eene inschrijving van gelijk nominaal bedrag in het in artikel 8 genoemde Grootboek, en elke drie en een half ten honderd rentegevende schuldbekentenis op eene drie ten honderd rentegevende schuldbekentenis van gelijk nominaal bedrag.

2. Rechthebbenden worden gedurende een door Ons te bepalen termijn in de gelegenheid gesteld om te verklaren, of zij verlangen, dat hunne drie en een half ten honderd rentegevende inschulden, op door Ons, ingevolge artikel 1, nader te bepalen tijdstippen, zullen worden afgelost.

Zij, die binnen den gestelden termijn niet verklaard hebben aflossing te verlangen, worden gesacht de verwisseling te verkiezen, en hebben, van een door Ons te bepalen dag af, alleen recht op eene jaarlijksche rente van drie ten honderd van het nominaal bedrag hunner inschulden.

De voorwaarden voor de verwisseling, voor zoover zij niet bij deze wet geregeld zijn, worden door den Minister van Financiën vastgesteld.

3. Het recht tot opvordering der aflosbaar gestelde Staatsschuld vervalt tien jaren na den dag der aflosbaarheid.

4. De Minister van Financiën wordt gemachtigd tot tegeldemaking, tegen niet lageren dan

den parikoers, van zoodanig bedrag aan schuldbekentenissen ten laste van den Staat, rentende drie ten honderd 's jaars, als voor de aflossing der in artikel 1 genoemde Staatsschulden gevorderd wordt.

Indien niet het geheele, voor die aflossing benodigde bedrag wordt gevonden door tegeldemaking van schuldbekentenissen, als in het eerste lid bedoeld, zal in het ontbrekende mogen worden voorzien door nitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen, zulks met inachtneming van de omtrent zoodanige uitgifte in de wetten van den 4den April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), en van den 5den December 1881 (*Staatsblad* n°. 185) gestelde regelen.

5. De krachtens deze wet uit te geven schuldbekentenissen luiden aan toonder.

Zij worden door de Algemeene Rekenkamer geregistreerd en van een bewijs dier registratie voorzien.

Zij zijn voorzien van halfjaarlijksche coupons, verschijvende 1° Maart en 1° September, en betaalbaar te Amsterdam en in de verdere door den Minister van Financiën aan te wijzen plaatsen. Wanneer plaatsen in het buitenland gelegen, voor die betaalbaarstelling aangewezen worden, kan door den Minister van Financiën aan de met de uitbetaling te belasten bankiers eene provisie worden toegekend van ten hoogste één achtste ten honderd over het nominaal bedrag der door hunne tusschenkomst uitbetaalde coupons.

6. Onverminderd het bepaalde in art. 9 der wet van den 27sten September 1841 (*Staatsblad* n°. 35), wordt jaarlijks op de begrooting der Staatsuitgaven, — voor het eerst op die voor 1897 —, voor inkoop van inschrijvingen in het in artikel 8 bedoelde Grootboek of van krachtens deze wet uitgegeven drie ten honderd rentegevende schuldbekentenissen, of voor aflossing van zulke schuldbekentenissen voor haar nominaal bedrag, eene som uitgetrokken, ten beloope van vijf en dertig honderdsten ten honderd van het geheele bedrag der krachtens deze wet in het leven geroepen drie ten honderd rentegevende schuld, vermeerderd met het bedrag van de door dezen inkoop en aflossing vrijgevallen rente.

De Staat is ten allen tijde bevoegd tot meerdere aflossing dan in het eerste lid is bepaald.

De, ingevolge het eerste lid, voor haar nominaal bedrag aflosbaar te stellen drie ten honderd rentegevende schuldbekentenissen worden telkens vooraf bij uitloting aangewezen.

Deze uitlotingen hebben plaats volgens door Ons vast te stellen regelen.

De ingekochte en afgeloste schuldbekentenissen worden ter vernietiging bij de Algemeene Rekenkamer overgebracht.

7. De rente der krachtens deze wet uitgegeven schuldbekentenissen loopt niet verder dan tot aan den dag van aflosbaarheid.

Het recht tot opvordering van het kapitaal der aflosbaar gestelde stukken vervalt tien jaren na den dag van aflosbaarheid.

8. Na overschrijving op het hoofd van rekening „Geamortiseerde schuld” van de drie en een half ten honderd rentegevende inschrijvingen, die, ingevolge tijdig daartoe ingediende verklaringen, afgelost zijn, gaat het Grootboek der drie en een half ten honderd rentegevende Nationale Schuld over in een Grootboek van drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld. Alle bepalingen, welke voor de tegenwoordige Grootboeken gelden, zullen op dit Grootboek van toepassing zijn.

De rente voor de op dit Grootboek ingeschreven kapitalen wordt in halfjaarlijksche termijnen betaald op 1° Maart en 1° September.

Op dit Grootboek worden voorts ingeschreven:

1°. de kapitalen, welke ingeschreven zijn in het thans bestaande Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld, welk Grootboek, te rekenen van het tijdstip waarop de inschrijving in het nieuwe voltooid is, gesloten wordt;

2°. de nominale bedragen der krachtens deze wet uitgegeven en nog niet nitgelote of aflosbaar gestelde schuldbekentenissen, welke ter inschrijving door de houders worden ingeleverd.

De aldus verwisselde schuldbekentenissen worden ter vernietiging bij de Algemeene Rekenkamer overgebracht.

De bovenbedoelde inschrijvingen geschieden met inachtneming der door Ons te stellen regelen, die onder n°. 1 kosteloos en die onder n°. 2 tegen betaling van de deswege vereischte formulieren.

9. Nadere bepalingen worden door Ons vastgesteld, regelende:

a. het tijdstip en de wijze van den overgang van het thans bestaande Grootboek der drie en een half ten honderd rentegevende schuld in een Grootboek van drie ten honderd rentegevende schuld;

b. het tijdstip en de wijze, waarop de rente zal worden betaald, welke van de drie en een half ten honderd rentegevende inschrijvingen en

schuldbekentenissen nog verschuldigd zal zijn op het tijdstip van de aflosbaarheid of de verwisseling.

10. Ouders, voogden, curators, bewindvoerders en alle andere personen met het beheer of toezicht over den persoon of de goederen van derden belast, fidei-commissaire bezitters, benevens de bestuurders van gestichten, zedelijke lichamen en instellingen van allen aard, zijn gemachtigd en bevoegd om voor de personen welke zij vertegenwoordigen of voor de instellingen of boedels onder hun beheer, de bij artikel 1 bedoelde verwisseling van schuld te bewerkstelligen.

Zij zijn bevoegd de bij artikel 1 bedoelde aflossing der onder hun beheer staande kapitalen drie en een half ten honderd rentegevende Nationale Schuld te vorderen, mits met inachtneming van de bepalingen welke voor het geval van vervreemding of overdracht dier kapitalen van toepassing zouden zijn, zullende de daartoe gevorderde stukken vrij zijn van rechten van zegel en registratie.

Tenzij in den titel van aankomst van het vruchtgebruik anders is bepaald, kan van met vruchtgebruik bezwaarde inschrijvingen en schuldbekentenissen, als in artikel 1 bedoeld, de aflossing worden gevorderd door den eigenaar, mits blijke van de toestemming of van den vruchtgebruiker, of van den bewindvoerder, zoo die er is.

11. Aan bankiers, makelaars en commissionairs in effecten kan door den Minister van Financiën worden toegekend eene commissie van een achtste ten honderd over het nominaal bedrag der drie ten honderd rentegevende schuld welke door hunne tusschenkomst tegen drie en een half ten honderd rentegevende schuld verwisseld of tegen contant geld uitgegeven wordt.

12. Van de verwisseling, de aflossing en de tegeldemaking der bij deze wet bedoelde Staatsschuld wordt vóór 1° Juli 1897 eene rekening afgelegd, welke, na door de Algemeene Rekenkamer te zijn opgenomen en gesloten, aan de Staten-Generaal wordt medegedeeld.

De drie en een half ten honderd rentegevende schuldbekentenissen worden, naar gelang zij zijn verwisseld of afgelost, ter vernietiging bij de Algemeene Rekenkamer overgebracht.

13. In de eerste afdeling van het VIIIde hoofdstuk A der Staatsbegroting voor het jaar 1896 wordt het volgende artikel opgenomen:

Artikel 10bis. Kosten vallende op de tenuitvoerlegging van de wet tot conversie van drie en een half ten honderd in drie ten honderd

rentegevende Nationale Schuld, daaronder begrepen de aan bankiers, makelaars en commissiionairs in effecten toe te kennen commissie van een achtste ten honderd over het nominaal bedrag der drie, ten honderd rentegevende schuld, welke door, hunne tusschenkomst tegen drie en een half ten honderd rentegevende schuld verwisseld of tegen contant geld uitgegeven wordt, alsmede de provisie aan bankiers verschuldigd, in gevolge door den Minister van Financiën, ter uitvoering van deze wet, met hen gesloten overeenkomsten, een miljoen twaalf duizend gulden (ƒ 1,012,000.—).

Het totaal der eerste afdeling van voornoemd hoofdstuk wordt mitadien gebracht op twee en dertig miljoen acht honderd vier en veertig duizend negen honderd zes en veertig gulden vier en dertig cents (ƒ 82,844,946,34); dat van het hoofdstuk op zes en dertig miljoen dertig duizend vijf honderd zes en veertig gulden vier en dertig cents (ƒ 36,030,546,34).

14. De certificaten van Nationale Schuld, rentende drie en een half ten honderd, die, ten blyke van verwisseling in certificaten van Nationale Schuld rentende drie ten honderd, door afstempeling of op andere wijze worden gewijzigd, zijn niet op nieuw aan zegelrecht onderworpen.

15. Deze wet verbindt met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 30sten December 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Financiën,

(get.)

SRENGER VAN EYK.

(Uitgeg. 31 Dec. 1895.)

30 December 1895. WET, tot wijziging van het achtste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1894. S. 237.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het totaal der 3de Afd. van dit hoofdstuk gebracht op ƒ 3,224,065; dat der 4de Afd. op ƒ 9,220,432,14; dat der 8ste Afd. op ƒ 765,360; dat der 9de Afd. op ƒ 438,005; dat der 12de Afd. op ƒ 90,649,85; en dat der 15de Afd. op ƒ 634,160.

30 December 1895. WET, tot wijziging van het achtste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1895. S. 238.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het totaal der 4de Afd.

van dit hoofdstuk gebracht op ƒ 8,974,572 en dat der 13de Afd. op ƒ 2,259,459.

30 December 1895. WET, tot vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor Suriname over het dienstjaar 1891. S. 239.

Het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor Suriname over het dienstjaar 1891 wordt vastgesteld als volgt:

De uitgaaf bedraagt ƒ 1,792,455.59.

De ontvangst bedraagt ƒ 1,580,836.96.

Het nadeelig slot der rekening bedraagt alzoo ƒ 211,618.63, welk bedrag dientengevolge tot aanvulling der koloniale middelen over het dienstjaar 1891 is noodig geweest.

30 December 1895. WET, tot wijziging der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1894 (Hoofdstuk I. Uitgaven in Nederland). S. 240.

30 December 1895. WET, tot wijziging der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1894 (Hoofdstuk II. Uitgaven in Nederlandsch-Indië). S. 241.

30 December 1895. WET, tot wijziging van de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1894. S. 242.

30 December 1895. WET, tot wijziging van het tiende hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1894. S. 243.

30 December 1895. WET, tot voorziening in het kas-tekort van den Indischen dienst over 1896. S. 244.

Bij deze wet wordt de Minister van Financiën bevoegd verklaard om bij het openen van kredieten aan den Minister van Koloniën gedurende het jaar 1896, het bedrag der volgens artikel 33 der wet van 23 April 1864 (Staatsblad n°. 35) in 's Rijks schatkist gestorte gelden te boven te gaan met eene som van ƒ 22,000,000.

De Minister van Financiën zal in dat voorschot aan de Indische kas mogen voorzien door uitgifte of beleening van bewijzen van vlottende schuld, met inachtneming van de daaromtrent bestaande of nog vast te stellen wettelijke bepalingen.

30 December 1895. **ARRÊT** van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de rechter bevoegd is plaatselijke verordeningen te toetsen aan de wet en verplicht die verordeningen buiten toepassing te laten bij strijd met de wet; dat het wieden, zijnde een onderdeel van het schoonhouden der straten, niet behoort tot haar onderhoud, en alzoo niet is een gemeentelast; dat bij plaatselijke politieverordening aan de ingezetenen de verplichting kan worden opgelegd om de stoepen, goten en straten langs hunne erven behoorlijk te wieden en op het verzuim van die verplichting straf worden gesteld.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op de middelen van cassatie door den requirant voorgesteld bij memorie:

I. Schending door niet-toepassing van de artt. 126 2° en 121 der algemeene politieverordening te Hasselt van 11 September 1891, in verband met de artt. 185, 179A, 205I, 230, 231 en 239 der gemeentewet en van de artt. 214, 216 en 253 strafverordening;

II. Schending door niet-toepassing van de artt. 126 2° en 121 der voormelde politieverordening, van art. 11 algemeene bepalingen, in verband met de artt. 174, 168 en 153 der gemeentewet en van de artt. 214, 216 en 253 strafverordening;

Overwegende dat bij het bestreden vonnis is bewezen verklaard het den gerequireerde ten laaste gelegde, dat hij den 25 September 1895, des namiddags ten omstreeks 4 uur, het gedeelte der Markt te Hasselt, ter breedte van minstens 4 meter voor zijne woning aldaar, niet behoorlijk had gewied, niettegenstaande daartoe door burgemeester en wethouders te Hasselt algemeen last was gegeven op 23 en 24 September 1895 door omroeping;

O. dat voorts bij dat vonnis de gevorderde toepassing op dit feit van art. 12 der algemeene verordening van politie der gemeente Hasselt is geweigerd en de gerequireerde van alle rechtsvervolgning is ontlagen, omdat de rechter oordeelde, dit artikel, als strijdig met de artt. 230, 231, 205 letter l en 239 der gemeentewet, buiten toepassing te moeten laten;

O. dat hiertegen de voorziening in cassatie is gericht en tot staving daarvan is aangevoerd in hoofdzaak, bij het eerste middel, dat het voorschrift bij voormeld artikel der gemeentelijke

verordening ten bate van de reinheid der straten in het belang der openbare gezondheid gegeven, niet met de bepalingen der gemeentewet is in strijd, en bij het tweede middel, dat de rechter onbevoegd omtrent het bestaan van zoodanigen strijd te onderzoeken, het voorschrift der verordening, gelijk het daar ligt, heeft toe te passen;

O. dat, vermits aan het onderzoek, of tusschen de verordening en de wet strijd bestaat, noodwendig voorafgaat de vraag, of naar het bestaan van dien strijd mag worden onderzocht, vóór alles eene beslissing omtrent het tweede middel wordt vereischt;

En alsnu ten aanzien van dit tweede middel:

O. dat wel bij art. 11 van de algemeene bepalingen der wetgeving van het Koninkrijk is bepaald, dat de rechter volgens de wet recht spreekt en de innerlijke waarde of billijkheid eener wet niet mag beoordeelen, maar dat met dit beginsel niet in tegenspraak is, dat de rechter, bij strijd eener plaatselijke verordening met eene wet, zoodanige verordening niet toepast; dat toch de toetsing eener plaatselijke verordening aan de wet niet is begrepen onder de beoordeeling harer innerlijke waarde, waardoor hare deugdelijkheid en gepastheid is te verstaan;

O. dat deze opvatting evenmin strijdt met de bepalingen der gemeentewet;

O. toch, dat door de bepaling van art. 153 omtrent de vernietigbaarheid van plaatselijke verordeningen door de administratieve macht wegens strijd met de wetten of het algemeen belang den rechter geenszins verboden wordt eene plaatselijke verordening aan de wet te toetsen en haar, op grond van strijd met de wet, niet toe te passen, terwijl toch daardoor de verordening niet wordt vernietigd, maar alleen in een bepaald geval buiten toepassing blijft, en de toepassing der verordening in dat geval zou leiden tot schending der wet;

O. dat dus het tweede middel is ongegrond;

Ten aanzien van het eerste middel:

O. dat het door den requirant ingeroepen voorschrift omtrent het wieden der straat voorkomt in art. 12 der bij het middel aangehaalde verordening, luidende:

„De hoofdbewoners, gebruikers of eigenaars zoowel van gebouwde als ongebouwde eigendommen zijn verplicht:

„a. de stoepen en goten langs hunne erven voortdurend behoorlijk schoon te houden;

„5. bij door burgemeester en wethouders gegeven last hetzij door omroeping of op andere wijze, de stoepen, goten en straten langs hunne erven behoorlijk te wieden, en voor zoover er overburen zijn, ter halve breedte, met dien verstande:

„1°. dat deze verplichting langs de Stadsgracht zich uitstrekt over de geheele bestrating tot aan den waterkant, met uitzondering der bestrating voor de openbare bruggen, en

„2°. wat de Markt betreft, van minstens 4 meter buiten de stoepen en goten.”

O. nu, dat wel volgens art. 231 der gemeentewet het onderhoud van de aan de gemeente behoorende straten, of, gelijk art. 179½ dier wet nader omschrijft, de zorg voor de instandhouding en bruikbaarheid, met andere woorden: het in bruikbaren staat houden der publieke straten is een gemeentelast, maar dat het wieden, zijnde onderdeel van het schoonhouden der straten, bij het bestreden vonnis ten onrechte als deel van dat onderhoud is aangemerkt;

O. dat de in de verordening opgelegde verplichting tot wieden moet worden aangemerkt als een voorschrift tot bevordering van openbare reinheid, door den raad in het belang van de openbare orde en gezondheid gegeven, en dat de strafbepalingen op het verzuim der bovenbedoelde verplichtingen dan ook moeten beschouwd worden als bepalingen van politie in het belang van de openbare gezondheid, tot welker vaststelling de gemeenteraad, volgens art. 135 der gemeentewet, bevoegd is, en daardoor geenszins een gemeentelast op de inwoners wordt gelegd, noch hun eene gemeentelijke zorg wordt opgedragen;

O. dat bedoelde verplichting omtrent hetgeen elk ingezetene in het belang der openbare gezondheid voor zijn erf moet in acht nemen, niet kan worden beschouwd als de oplegging van een persoonlijke dienst in het openbaar belang, bedoeld bij de artt. 192 en 193 der gemeentewet, vermits daar gehandeld wordt over diensten, die door het bestuur der gemeente in het openbaar belang moeten gepresteerd worden, maar waartoe de beschikbare krachten en de plaatselijke middelen niet voldoende zijn, terwijl hier het geval bestaat, dat de verplichting tot reiniging door de politieverordening aan de ingezetenen is opgelegd, omdat het verzuim daarvan de openbare orde en gezondheid kon benadeelen;

O. voorts, dat in het door den kantonrechter

mede ingeroepen art. 239 der gemeentewet voor de oplegging van de verplichting tot arbeid of levering ten behoeve van gemeentewerken de voorafgaande koninklijke goedkeuring en de bij de artt. 232 tot 237 dier wet verder voorgeschreven formaliteiten, voor zoover de aard der zaak dat toelaat, worden gevorderd, doch dat de in voormeld art. 12 der politieverordening aan de ingezetenen opgelegde verplichting om de stoepen, goten en straten langs hunne erven behoorlijk te wieden, zijnde een onderdeel van schoonhouden, niet kan worden aangemerkt als eene verplichting tot arbeid of levering ten behoeve van gemeentewerken, gelijk bij het bestreden vonnis werd aangenomen;

O. toch, dat hierdoor in art. 239 der gemeentewet wordt verstaan alle arbeid en levering tot het in stand brengen en houden van zaken, door de gemeente tot publieken dienst bestemd, en hieronder, gelijk boven is overwogen, niet valt de voormelde verplichting der ingezetenen tot het wieden der straten langs hunne erven;

O. dat dus het eerste middel van cassatie is gegrond;

Vernietigt het bestreden vonnis van den kantonrechter te Zwolle van 24 October 1895;

Recht doende ten principale krachtens art. 105 R. O.;

Gezien de artt. 12 en 121 der algemeene verordening van politie der gemeente Hasselt van 11 September 1891, art. 23 strafrecht en de artt. 214, 215, 253 en 370 straffordering;

Verklaart, dat het als bewezen aangenomen feit oplevert het als hoofdbewoner van een huis aan de Markt te Hasselt, bij door burgemeester en wethouders dier gemeente gegeven last, de straat langs zijn erf ter breedte van minstens 4 meter buiten de stoep en goot niet behoorlijk wieden;

Verklaart den gerequireerde daaraan schuldig;

Veroordeelt hem deswege tot eene geldboete van f 1.—;

Bepaalt dat deze boete, bij gebreke van betaling binnen 2 maanden na den dag waarop dit arrest kan worden ten uitvoer gelegd, zal worden vervangen door hechtenis van een dag;

Veroordeelt den gerequireerde in de kosten van eersten aanleg, verhaalbaar ook bij lijfdwang van ten langste een dag, en in de kosten van cassatie.

30 December 1895. **BESLUIT**, houdende beslissing dat de gemeenteraad niet bevoegd is om, onder welke benaming ook, verjaarde en vernietigde vorderingen uit de gemeentelijke middelen te voldoen.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het door den Raad der gemeente Loppersum ingesteld beroep tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Groningen, dd. 23 Augustus 1895, n°. 57, 2^e afd., waarbij deze hufne goedkeuring hebben onthouden aan het besluit van genoemden gemeenteraad van 16 Augustus 1895, n°. 6, tot betaling van sommen, gelijkstaande met de bedragen van verjaarde schuld-vorderingen;

Den Raad van State enz.;

Overwegende, dat bovenvermelde gemeenteraad bij besluit van 16 Augustus 1895, n°. 6, burgemeester en wethouders heeft gemachtigd tot betaling uit de onvoorziene uitgaven, hoofdstuk IX, art. 1 van de begrooting voor den dienst 1895, aan H. SCHOONBEEK van f 2.02½, aan E. T. WIESUM f 10.40, aan wed. G. KEUR f 16.83½, staande deze sommen gelijk met de rekeningen dier personen over 1894 ten laste dier gemeente wegens door hen verricht werk of levering van goederen, en zulks nadat burgemeester en wethouder bij hunne tot dat einde aan den gemeenteraad gedane voordracht van 10 Augustus 1895 uitdrukkelijk hadden verklaard dat deze rekeningen te laat zijn ingekomen en dientengevolge krachtens art. 3 der wet van 8 November 1815 vernietigd en verjaard zijn;

dat Gedeputeerde Staten van Groningen bij besluit van 23 Augustus 1895 n°. 57 (2^e afd.) bezwaar hebben gemaakt voormeld raadsbesluit goed te keuren;

dat tegen dit besluit de gemeenteraad bij Ons is gekomen in beroep, hoofdzakelijk op grond dat naar appellants meening voormelde rekeningen niet zullen voldaan worden, maar dat aan de drie genoemde personen sommen zijn toegekend die, hoewel geheel onverplicht, zouden te beschouwen zijn als eene soort schadevergoeding of subsidie; en verder omdat zijns inziens de bepaling van art. 228 der gemeentewet alleen een voorschrift van orde zou zijn, zoodat hij bevoegd zou wezen eene vordering, die verjaard is, te betalen;

Overwegende dat bij art. 228 der gemeentewet de termijnen van verjaring voor de vorderingen ten laste der gemeente toepasselijk zijn verklaard;

dat bij art. 2 der wet van 8 November 1815 (*Staatsblad* n°. 51) alle pretentiën ten laste van het Rijk binnen zes maanden volgende op het jaar, waarover die pretentiën loopen, moeten ingediend worden, en art. 3 der wet beveelt, dat alle vorderingen, welke niet binnen dien termijn zullen zijn ingediend, zullen worden gehouden voor verjaard en vernietigd;

datmitsdien de gemeenteraad niet bevoegd is om — onder welke benaming ook — verjaarde en vernietigde, dat zijn niet meer bestaande vorderingen, uit de gemeentelijke middelen te voldoen;

Gezien enz.,

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met handhaving van het door appellant bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van Groningen, het daartegen ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

De Minister enz.

31 December 1895. **WITTEN**, houdende naturalisatie van:

James Frost. S. 245.

Clemens Gerhard Osterkamp. S. 246.

Wilhelm Joseph Georg Heinrich Bergmann. S. 247.

Diederich Wilhelm Albert Wiemer. S. 248.

Theodor Heinrich Brunklaus. S. 249.

Johann Wilhelm Brunklaus. S. 250.

August Peter Erstfeld. S. 251.

Bernhard Heinrich Jütte. S. 252.

31 December 1895. **WET**, tot goedkeuring der overeenkomst betreffende den onderhandschen verkoop van een stuk voormaligen vestinggrond te Breda, aan de *Zuid-Nederlandsche Stoomtramwegmaatschappij*, gevestigd te Breda. S. 253.

31 December 1895. **WET**, houdende goedkeuring van den onderhandschen verkoop van het *Clarissenklooster*, met aanhoorigheden, te Megen, aan de Vereeniging „*Clarissen te Megen*”, gevestigd aldaar. S. 254.

31 December 1895. **WET**, houdende goedkeuring van den onderhandschen verkoop van het *Minderbroedersklooster* met aanhoorigheden, te Megen, aan de *Sint-Franciscusstichting*, gevestigd te Maastricht. S. 255.

2 Februari 1895. BESLUIT, houdende handhaving van een besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg, tot niet-toelating van een gekozen lid van den raad te Ottersum, op grond dat de gekozenen tijdens de beslissing over zijn geloofsbrief nog bekleedde eene met het lidmaatschap van den raad onverenigbare betrekking.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIL EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door K. TH. AKKERS te Ottersum, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg, dd. 3 November 1894, 1ste afd., A, Litt. 8582/2, I, waarbij het besluit van den raad der gemeente Ottersum van 12 October 1894, tot niet-toelating van K. TH. AKKERS voornoemd, als raadslid, is gehandhaafd;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van den 16 Januari 1895, n°. 152;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 31 Januari 1895, n°. 480, afd. Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende, dat K. TH. AKKERS, gekozen lid van den raad der gemeente Ottersum, als zoodanig blijkens beslissing van den gemeenteraad, dd. 12 October 1894, niet is toegelaten, op grond, dat de benoemde de betrekking bekleedde van brandmeester, ingevolge besluit van burgemeester en wethouders van Ottersum, dd. 28 April 1887, n°. 864, welke betrekking krachtens art. 23, litt. f, in verband met art. 179, litt. o der gemeentewet, onverenigbaar is met het lidmaatschap van den gemeenteraad;

dat Gedeputeerde Staten van Limburg, deze beslissing, op de daartegen door den niet-toegelatene ingediende bezwaren, bij hunne uitspraak van 3 November 1894, hebben gehandhaafd, op grond dat, blijkens het door den niet-toegelatene aan het gemeentebestuur van Ottersum ingediend verzoekschrift om eervol ontslag als brandmeester, gedagteekend 14 October 1894 — alzoo op den tweeden dag, nadat de gemeenteraad beslist had —, de niet-toegelatene ten dage van de beslissing nog was brandmeester en derhalve eene betrekking bekleedde, welke onverenigbaar is met die van lid van den gemeenteraad, zoodat de raad te recht tot zijne niet-toelating besloten heeft;

dat tegen deze uitspraak K. TH. AKKERS bij Ons in beroep is gekomen, aanvoerende, dat

brandmeester in een landelijke gemeente als Ottersum, zoo een onbeduidende betrekking is, dat het meerendeel der gemeentenaren niet dan bij toeval weet, wie als zoodanig door het gemeentebestuur is aangesteld en hij trouwens ook nimmer eene aanstelling van het gemeentebestuur, noch eenige bezoldiging als brandmeester heeft ontvangen; dat hij verzuimd heeft vóór het onderzoek der geloofsbriefen zijn ontslag als brandmeester te nemen, doch twee dagen na 's raads beslissing zijne aanvraag om ontslag heeft ingediend, weshalve hij verzoekt alsnog zijne toelating als lid van den gemeenteraad te bevelen;

Overwegende, dat de onbeduidendheid der genoemde betrekking in sommige gemeenten, ter zake niets afdoet; dat het niet ontvangen eener akte van aanstelling de aanstelling zelve niet ongedaan maakt en bezoldiging niet het criterium is eener met het lidmaatschap van den gemeenteraad al of niet verenigbare betrekking;

dat overigens door appellant zijne benoeming tot brandmeester, blijkens zijne o.d. van 14 October 1894 aan het gemeentebestuur van Ottersum ingediende aanvraag om eervol ontslag uit die betrekking tijdens het onderzoek van zijne geloofsbrief bekleedde;

dat volgens art. 179, litt. o der gemeentewet, de brandmeester wordt benoemd en ontslagen door burgemeester en wethouders en mitsdien aan het gemeentebestuur ondergeschikt is;

dat volgens art. 23, litt. f dier wet, het lidmaatschap van den raad onverenigbaar is met de betrekking van ambtenaar, vanwege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt;

dat derhalve ten tijde der beslissing van den raad, appellant eene met het lidmaatschap van den gemeenteraad onverenigbare betrekking bekleedde en alzoo terecht door den raad niet is toegelaten;

dat een onderzoek of het sinds de beslissing van den raad, door appellant gevraagde ontslag verleend is, als niet ter zake dienende, overbodig is;

dat toch de raad beslist of nieuw inkomende leden al of niet behooren te worden toegelaten en alzoo ten tijde dier beslissing, hij die als lid van den raad wil toegelaten worden, in zich moet vereenigen de daarvoor door den wettgever gestelde vereischten en niet vallen in een der uitsluitingen;

dat de waarborgen eener nadere beslissing uit

den aard der zaak en blijkens de toelichting gegeven zijn ter verzekering eener juiste beslissing, alzoo ten einde de beslissing van den raad te handhaven of te verbeteren, niet om een termijn te openen om hem, die te recht door den raad niet is toegelaten, alsnog in de gelegenheid te stellen zijn ontslag te vragen en te verkrijgen uit eene met het lidmaatschap van den raad te recht onvereenigbare geoordeelde betrekking;

dat toch, indien alomog zou mogen worden gelet op omstandigheden, welke, waren zij aanwezig geweest ten tijde van 's raads beslissing, dezen tot een ander besluit hadden behooren te leiden, dit niet anders zou wezen dan een herhaald onderzoek in eerste instantie van den geloofsbrief en verdere bewijstukken, in welke instantie de raad daarmede belast en aan hem de beslissing opgedragen is en bovendien niet van de ingevolge art. 17 der gemeentewet, bij den raad overgelegde stukken, maar zooals zij onder gewijzigd of aangevuld zijn;

Gezien de wet van 29 Jnni 1851 (*Staatsblad* n°. 85);

Hebben goedgevonden en verstaan:

het door K. TH. AKKERS ingesteld beroep te verklaren ongegrond.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur. 's Gravenhage, den 2den Februari 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.)

VAN HOUTEN.

13 Februari 1895. BESLUIT, betreffende verkoop van inschrijvingen op het Grootboek der Nationale Schuld en belegging in hypotheek, door Regenten van het Gasthuis te Nijmegen.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door Regenten van het Gasthuis, ook genaamd Oud-burgergasthuis, te Nijmegen tegen een besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland van 1 Mei 1894, n°. 107, waarbij aan gemelde Regenten machtiging is geweigerd tot den verkoop van f 31,000 nominaal inschrijving in het 8½ pCt. Grootboek der Nationale Werkelijke Schuld, om eene som van f 32,000 tegen 4 pCt. onder hypotheecair verband van vaste goederen te kunnen beleggen;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van den 24 December 1894, n°. 138;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 11 Februari 1895, n°. 598, afd. Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende, dat Regenten van het Gasthuis te Nijmegen bij adres van 6 April 1894, n°. 582, aan Gedeputeerde Staten van Gelderland machtiging hebben verzoekt om van de inschrijving ten name van het Gasthuis op het 3½ pCt. Grootboek der Nationale Werkelijke Schuld, bedragende f 356,000, te verkoopen een nominaal bedrag van f 31,000, met het doel om aan de Wed. L. T. VAN DER WAARDEN ter leen te geven eene som van f 32,000 tegen 4 pCt. 's jaars, onder eerste hypotheecair verband van elf heerenhuizen, gelegen te Nijmegen, door van hunnentwege benoemde deskundigen geschat op eene gezamenlijke waarde van f 59,500;

dat Gedeputeerde Staten voornoemd bezwaar hebben gemaakt om deze machtiging tot verkoop van een gedeelte eener inschrijving op het Grootboek — onder welke zij ten onrechte mede hebben verstaan de vooralsnog niet gevraagde goedkeuring der voorgenomen geldbelegging — te verleen, voornamelijk op grond, dat zoodanige omzetting van kapitaal moet geacht worden in strijd te zijn met de armenwet, vermits art. 15 dier wet, bij uitsluiting handelt over de belegging van de beschikbare gelden, waaronder slechts zijn te verstaan de niet voor het dagelijksch beheer benodigde geldsommen, en het beleggen van gelden zich derhalve behoort te bepalen tot overgeschoten en door aflossing of uit anderen hoofde beschikbaar gekomen gelden en geenszins de betreffende bedragen, welke reeds overeenkomstig de bij art. 15 der wet als regel aangenomen wijze zijn belegd;

dat Regenten voormeld tegen deze beschikking bij Ons in beroep zijn gekomen, in hoofzaak aanvoerende, dat noch de letter, noch de geest der wet het toestaan van hun verzoek beletten, en dat de voorgenomen belegging, bij grooter voordeel, even groote zekerheid aanbiedt als de tegenwoordige, weshalve zij verzoeken, dat hun de gevraagde machtiging alsnog moge worden verleend;

Overwegende, dat blijkens art. 15 der wet, tot regeling van het arbbestuur de beschikbare gelden van burgerlijke en gemengde instellingen van weldadigheid worden belegd door aankoop

— Wetten tot:

Aanwijzing van de middelen ter goedmaking van de nitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1896. S. 235. 30 Dec.

Beschikbaarstelling van gelden, wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekingen, voor den dienst van 1895. S. 108. 13 Juli.

Als voren voor het Departement van Marine, voor den dienst van 1895. S. 107. 12 Juli.

Vaststelling der begrooting van nitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1895. S. 22. 5 Febr.

Vaststelling van de begrooting der uitgaven

20 April.

Wijziging van de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1894. S. 242. 30 Dec.

Vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1895. S. 25. 6 Febr.

Verhooging van de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1895. S. 122. 13 Juli. 124. 13 Juli.

Vaststelling van het slot der rekening van de koloniale nitgaven en ontvangsten voor Suriname over het dienstjaar:

1889. S. 57. 20 April.

1890. 58. 20 April.

27 FEBRUARI 1895.

279

van inschrijvingen in een der Grootboeken der Nederlandsche Schuld, of na verkregen goedkering van Gedeputeerde Staten kunnen worden belegd op eenige andere aldaar aangegeven wijze, terwijl art. 16 van die wet, onder meer bepaalt, dat dergelijke inschrijvingen met machtiging van Gedeputeerde Staten kunnen verkocht worden;

dat, indien het belang van eene instelling van weldadigheid, ten aanzien van de wijze waarop hare kapitalen belegd zijn, somwijlen medebrengt, dat verkoop van rentegevende inschrijvingen in een der Grootboeken van de Nederlandsche Schuld noodig geacht wordt en die verkoop op juiste motieven gebaseerd is, zoodanige verkoop, met wederbelegging gepaard gaande, door de wet niet is verboden;

dat echter in ieder voorkomend geval behoort onderzocht te worden, of zoowel de opheffing eener bestaande geldbelegging als de wijze der wederbelegging van de daardoor beschikbaar geworden gelden moeten geacht worden met het belang der instelling en met de voorschriften der wet overeen te komen;

dat de door appellanten voorgenomen geldbelegging niet strijdt tegen de voorschriften der wet en bij grooter rentegenot een voldoende waarborg kan opleveren, — terwijl niet nit het oog mag worden verloren, dat de geensdeels onwaarschijnlijke eventualiteit eener conversie van de 3½ pCt. Nederlandsche Schuld eene waardevermindering van het aan de zorg der appellanten toevertrouwde kapitaal tengevolge zoude kunnen hebben;

dat mitdien door de uitvoering van het voornemen der appellanten, de thans aanwezige zekerheid der bestaande geldbelegging niet verminderd, eventueel eene mogelijke waardevermindering van het betrokken kapitaal voorkomen, en bovendien eene niet onbelangrijke toeneming van rentegenot zal verkregen worden, zoodat de belangen van de door appellanten beheerde instelling van weldadigheid in meer dan één opzicht zullen gebaat worden;

Gezien de wet van 28 Juni 1854 (*Staatsblad* n°. 100), gewijzigd bij die van 1 Juni 1870 (*Staatsblad* n°. 85);

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland, van 1 Mei 1894, n°. 107, aan appellanten machtiging te verleenen om van de ten name van het Gasthuis, ook genaamd Oud-burgergasthuis, te Nijmegen,

bestaande inschrijving in het 3½ pCt. Grootboek der Nederlandsche Schuld, te verkoopen een bedrag van f 81,000, met het doel om in hunne hoedanigheid als Regenten van de voormelde instelling aan de Wed. L. T. VAN DER WAARDEN voornoemd, ter leen te verstrekken een bedrag van f 32,000 tegen 4 pCt. 'sjaars, onder eerste hypothecair verband van de bovenvermelde elf huizen, wanneer de krachten art. 15, tweede lid, der vermelde wet voor deze belegging vereischte goedkeuring, zal zijn verkregen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 13den Februari 1895.

(get.)

EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.)

VAN HOUEN.

27 Februari 1895. BESLUIT, betreffende de verhooging door Gedeputeerde Staten van een post op de begrooting der gemeente Wateringen, voor de bezoldiging van een door den Commissaris der Koningin te benoemen veldwachter.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIL EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep van den raad der gemeente Wateringen tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, dd. 27 November/3 December 1894, B, n°. 3917, 3° afd., G. S., n°. 24, waarbij de in de begrooting der gemeente voor den dienst 1895, in hoofdstuk V, onder art. 1, volgnummer 65, uitgetrokken post wegens „belooning van de veldwachters” ad f 375 is verhoogd met f 400 en alzoo gebracht op f 775 en voornoemde gemeenteraad is aangeschreven ten spoedigste aan Gedeputeerde Staten, in verband met het 2° lid van art. 212 der gemeentewet, eene nadere voordracht te doen tot aanwijzing der middelen, waaruit de evenvermelde uitgaaf van f 400 moet bestreden worden;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van den 13 Februari 1896, n°. 5;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 25 Februari 1895, n°. 928, afd. Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende, dat de Commissaris der Koningin

zoo er slechts één is, en zooveel als er zijn, indien er meer dan één is. (bladz. 280.) 24 Juni.

Indië. (Nederlandsch) Wet houdende wijziging van de Indische comptabiliteitswet. S. 126. 13 Juli.

— Besluit tot bekendmaking van den tekst der wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië van 23 April 1864, S. 35, zooals die door latere wetten is gewijzigd en aangevuld. S. 145. 30 Juli.

— Besluit tot aanvulling van artikel 3, voorlaatste lid, der bepalingen betreffende het grootambtenaarsexamen voor den Indischen dienst, behoorende bij het besluit van 20 Juli 1893 (Staatsblad n°. 117). S. 153. 29 Aug.

Inkwartieringen. Besluit betreffende wijziging van het besluit van 10 November 1892, S. 253, houdende o. a. vaststelling der reglementaire bepalingen ter uitvoering van de wet betrekkelijk de inkwartieringen en het onderhoud van het krijgsvolk, en de transporten en leverantiën voor de legers of verdedigingswerken van het Rijk gevorderd. S. 147. 5 Aug.

Jacht en Visserij. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat ter oordeeling van de vatbaarheid van een vonnis voor hooger beroep uitsluitend in aanmerking komt de straf, gesteld op het feit zooals het is ten laste gelegd, en niet de straf die, naar aanleiding van het onderzoek ter terechtzitting, in een gegeven geval zou kunnen worden toegepast, zoodat het vonnis gewezen ter zake van

nijverheid behoort of daarmede in verband staat. 21 Oct.

Krankzinnigen. Besluit tot wijziging van het besluit van 17 Augustus 1892, S. 212, waarbij aan het bestuur van het krankzinnigengesticht „het St. Elisabeth's Gasthuis" te Deventer vergunning wordt verleend op het landgoed „de Brinkgreve", gemeente Deventer een gesticht voor krankzinnigen op te richten. S. 4. 10 Jan.

— Besluit tot intrekking van het besluit van 25 Jan. 1893, S. 23, en tot wijziging van het besluit van 11 Juni 1891, S. 102, waarbij aan SOPHIA GENIS, te Ede, vergunning is verleend tot oprichting van een gesticht voor krankzinnigen aldaar. S. 17. 2 Febr.

— Besluit tot wijziging van het besluit van 26 Juli 1893, S. 129, houdende vergunning tot oprichting van een krankzinnigengesticht te Haarlem aan de Nieuwe Gracht en bepaling van het maximum van het aantal verpleegden en het minimum van het getal geneeskundigen. S. 33. 20 Maart.

— Besluit waarbij aan jonkheer G. G. DE VILLENEUVE en B. DE VRIES te 's Gravenhage vergunning wordt verleend, op een terrein, gelegen in de gemeente Hoogland, een gesticht voor krankzinnigen op te richten. S. 35. 23 Maart.

— Besluit tot wijziging van het besluit van 13 Februari 1892, S. 43, waarbij aan de Vereeniging tot opvoeding en verpleging van idioten eier achterlijke kinderen, gevestigd te

ALPHABETISCHE INHOUDS-OPGAVE VOOR 1895.

Academie. (Kon. Militaire) Besluit tot vaststelling van een reglement voor de Koninklijke Militaire Academie. S. 40. 6 April.

— Besluit houdende bepalingen betreffende de toelating van jongelieden tot het in Nederlandsch-Indië af te nemen admmissie-examen voor de Koninklijke Militaire Academie. S. 185. 2 Dec.

Archieven. Besluit tot vernietiging van de besluiten van den Raad der gemeente Roermond van 2 Juli en van 19 Juli 1894 en van burgemeester en wethouders van Roermond van 1, 2 en 3 Juli 1894, strekkende tot belemmering der Regeering in haar beheer over het Rijksarschiefdépôt te Roermond. S. 2. 7 Jan.

— Besluit tot wijziging van het besluit van 8 Maart 1879, S. 40, houdende bepalingen omtrent het bewaren der oude rechterlijke archieven, welke dagteekenen van vóór de invoering der Fransche wetgeving, en tot opheffing van het Rijksarchiefdépôt te Roermond. S. 150. 19 Aug.

Arbeid van jeugdige personen en vrouwen. Wet tot wijziging der wet van den 5 Mei 1889, S. 48, houdende bepalingen tot het tegengaan van overmatigen en gevaarlijken arbeid van jeugdige personen en van vrouwen. S. 138. 20 Juli.

Armwezen. Besluit betreffende verkoop van inschrijvingen op het Grootboek der Nationale Schuld en belegging in hypotheek, door Regenten van het Gasthuis te Nijmegen. (bladz. 278.) 18 Febr.

Begrootingen. Wetten tot vaststelling van de volgende hoofdstukken der Staatsbegrooting voor 1895:

II.	S. 12.	1 Febr.
III.	13.	1 Febr.
IV.	14.	2 Febr.
V.	18.	4 Febr.
VI.	19.	4 Febr.
VII B.	20.	5 Febr.
VIII.	23.	5 Febr.
IX.	24.	5 Febr.
X.	26.	6 Febr.
XI.	21.	5 Febr.

— Als voren voor 1896:

I.	233.	30 Dec.
VII A.	234. 236.	30 Dec.

— Wetten tot verhooging of wijziging van de volgende hoofdstukken der Staatsbegrooting voor 1894:

III.	S. 94.	12 Juli.
	228.	30 Dec.
V.	97.	12 Juli.
VI.	105.	12 Juli.
VII A.	100.	12 Juli.
VII B.	192.	2 Dec.

- Utrecht, vergunning is verleend op het landgoed 's Heeren Loo te Ermelo een gesticht voor idioten op te richten. S. 85. 13 Mei.
- Besluit waarbij aan het bestuur der gemeente Leiden vergunning wordt verleend op het landgoed „Endegeest“, gemeente Oegstgeest, een gesticht voor krankzinnigen op te richten. S. 161. 16 Sept.
- Besluit tot nadere wijziging van het besluit van 4 November 1890, S. 160, tot bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum van geneeskundigen in het krankzinnigengesticht „het St. Joris Gasthuis“ te Delft, gewijzigd bij besluit van 29 Dec. 1891 (Staatsblad n°. 245). S. 162. 19 Sept.
- Landbouw enz.** Besluit van den Minister van Binnenlandsche Zaken, houdende vaststelling eener Instructie voor de Rijkslandbouwleeraren. 11 Jan.
- Landsdrukkerij.** Besluit houdende vaststelling van een tarief voor zet- en drukloonen voor de Algemeene Landsdrukkerij en zulks met intrekking van het tarief, vastgesteld bij besluit van 9 Juli 1876 (Staatsblad n°. 158). S. 7. 14 Jan.
- Loodswezen.** Wet tot regeling van het bakenwezen op openbare wateren. S. 71. 20 April.
- Besluit tot vaststelling van een reglement voor bakendienst op eenige openbare wateren. S. 148. 9 Aug.
- Loterij.** Besluit houdende wijziging van art. 1 van het besluit van 10 Jan. 1886, S. 1, betrekkelijk den borgtocht van den Directeur der Staatsloterij. S. 160. 14 Sept.
- Marechaussee.** Besluit houdende organisatie van het wapen der Koninklijke Marechaussee. 19 Maart.
1 Juli.
8 Aug.
- Maten en gewichten.** Besluit van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, betreffende vaststelling van het goedkeuringsmerk voor den ijk en herijk der maten en gewichten enz. voor 1896. 6 Nov.
- Besluit betrekkelijk den herijk van de maten en gewichten in 1896 en 1897. S. 208. 3 Dec.
- Militair onderwijs.** Besluit tot wijziging van het Reglement voor den Hoofdcursus. S. 221. 7 Dec.
- Militaire Zaken.** Besluit tot wijziging van art. 2 van het besluit van 5 December 1881,

- S. 189, betreffende de regeling der garnisoensindeeling van het Leger, zooals dat artikel is gewijzigd bij het besluit van 2 Februari 1885 (Staatsblad n°. 64). S. 30. 12 Maart.
- Militie. (Nationale)** Besluit waarbij, met vernietiging eener uitspraak van Gedeputeerde Staten van Limburg, de aanwijzing tot den dienst bij de militie van den loteling P. H. VINKEN uit Echt wordt gehandhaafd. S. 44. 19 April.
- Wet tot verlenging van den duur der werking van de wet van 4 April 1892, S. 56, houdende voorziening der tijdelijke versterking van de nationale militie. S. 68. 20 April.
- Wet tot wijziging en aanvulling van de wet betrekkelijk de Nationale Militie. S. 72. 20 April.
- Besluit tot wijziging van art. 2 van het besluit van 22 Juli 1892, S. 179, houdende tijdelijke wijziging van eenige bepalingen van de besluiten van 17 Dec. 1861, S. 127 en van 8 Mei 1862, S. 46, betreffende voorschriften tot uitvoering der wet van 19 Aug. 1861, S. 72, betrekkelijk de Nationale Militie. S. 76. 24 April.
- Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende aanvragen van vrijstelling van militiedienst. 14 Mei.
- Besluit betrekkelijk de lichte der nationale militie van het jaar 1896. S. 178. 25 Oct.
- Naturalisatie.** Wetten houdende naturalisatie van:
Bauhaus. H.	S. 218.	4 Dec.
Bergmann. W. J. G. H.	247.	31 Dec.
Breitenstein. H.	115.	13 Juli.
Brunklaus. J. W.	250.	31 Dec.
Brunklaus. T. H.	249.	31 Dec.
Cockx. L.	215.	4 Dec.
Cromme. G. M.	64.	20 April.
Dickmann. F. W.	67.	20 April.
Dreveldt. J. J. A. van	62.	20 April.
Erstfeld. A. P.	251.	31 Dec.
Frost. J.	245.	31 Dec.
Glogau. K. A.	63.	20 April.
Herzberg. K. (C.)	219.	4 Dec.
Hungelmann. H. B. P. A.	65.	20 April.
Jütte. B. H.	252.	31 Dec.
Kaltofen. T. F. G. J. M. B.	214.	4 Dec.
Kanlbach. F. F. G. L.	66.	20 April.
Knobloch. G. W. L.	61.	20 April.
Maschmeyer. A. H. L.	121.	13 Juli.

- houdende nadere wijziging van het lastelijk bij de wet van 28 Augustus 1886, S. 132, gewijzigde artikel der wet van 9 April 1877, S. 79, „tot vaststelling van de klassen en zamenstelling der arrondissements-regtbanken, van de jaarweden der leden van en ambtenaren bij die regtbanken, alsmede van de klassen der kantongeregten en van de jaarweden der kantouregters en der ambtenaren bij de kantongeregten”, in werking treedt. S. 169. 16 Oct.
- Wet houdende goedkeuring der toestemming door den Politieken Agent en Consul-Generaal der Nederlanden te Caïro verleend tot de in de twee ontwerpdecreten der Egyptische Regering vervatte aanvulling en wijziging van de bepalingen omtrent de gemengde Rechtspraak daar te lande en tot uitbreiding der bevoegdheid van de rechtbanken voor summier rechtspraak. S. 190. 2 Dec.
- Reis- en verblijfkosten.** Besluit houdende bepaling van reis- en verblijfkosten van de werktuigkundige ingenieurs enz. bij de artillerie-inrichtingen enz. 23 Jan.
- Besluit tot nadere aanvulling van het besluit van 31 Januari 1884, S. 25, waarbij regelen worden gesteld ten aanzien van de vergoeding wegens reis- en verblijfkosten, toe te kennen aan personen die hier te lande met dienstverrichtingen worden belast, waarvan de kosten gekweten worden uit de koloniale geldmiddelen. S. 91. 2 Juli.
- Rijnvaart.** Besluit ter bekrachtiging van eene bepaling tot wijziging van art. XVII van het Reglement van Politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den Rijn, met inbegrip van de Waal en de Lek, van kracht verklaard bij besluit van 12 April 1892 (Staatsblad n°. 86). S. 1. 6 Jan.
- Rivieren.** Besluit tot nadere wijziging van het besluit van 15 Februari 1892, S. 44, houdende vaststelling van een reglement op het baggeren, graven en visschen van voorwerpen en het werpen van grond of andere zinkende stoffen in de rivieren, onder het beheer van het Rijk, en langs de zeekusten, onder beheer van het Rijk. S. 224. 18 Dec.
- Scheepvaart.** Besluit tot wijziging van het besluit van 21 Februari 1893, S. 48, houdende bepalingen tot vereenvoudiging der donaneformaliteiten voor stoomschepen, die Nederlandsche havens enkel aandoen om goederen bij te laden of passagiers te ontschepen om op te nemen. S. 182. 28 Nov.
- Schuld. (Nationale)** Besluit tot aanvulling der besluiten van 2 October 1886, S. 173, en van 9 Februari 1892, S. 88, betreffende de verwisseling van 3½ ten honderd rentegevende schuldbekenenissen tegen inschrijving op het Grootboek der 3½ ten honderd rentegevende Nationale Schuld. S. 28. 11 Febr.
- Besluit houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wetten van 4 April 1870, S. 62, en van 5 Dec. 1881 (Stbl. n°. 135). S. 29. 6 Maart. 92. 8 Juli. 149. 12 Aug. 165. 26 Sept.
- Wet tot conversie van drie en een half ten honderd in drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld. S. 286. 30 Dec.
- Schutterij.** Besluit betreffende de dienstdoende schutterij der aanstaande nieuwe gemeente Rotterdam. S. 11. 24 Jan.
- Besluit tot nadere vaststelling van de sterkte, samenstelling en indeeling der dienstdoende schutterij van Rotterdam en van de samenstelling en indeeling van het 6de bataljon rustende schutterij in Zuidholland. S. 34. 22 Mrt.
- Besluit waarbij de dienstdoende schutterij te 's Hertogenbosch in haar geheel voor den dienst der infanterie wordt bestemd. S. 43. 17 April.
- Wet tot nadere vaststelling van de samenstelling en indeeling der dienstdoende schutterij te 's Gravenhage. S. 80. 29 April.
- Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende de voordrachten tot benoeming van officieren bij de rustende schutterij. 18 Dec.
- Spaarbanken** Wet tot wijziging en aanvulling der wet van 25 Mei 1880, S. 88, tot instelling eener Rijkspostspaarbank. S. 135. 20 Juli.
- Spoorwegen.** Wet houdende teruggaaf van het waarborgkapitaal der spoorwegconcessie Samarang-Cheribon. S. 27. 6 Febr.
- Wet houdende teruggaaf van het waarborgkapitaal door de Bataviaasche Oosterspoorwegmaatschappij gestort ter zake van haar verleenden voorraug voor eene spoorwegconcessie Kedoeng-Gede-Cheribon. S. 59. 20 April.
- Wet tot bekrachtiging van eene overeenkomst